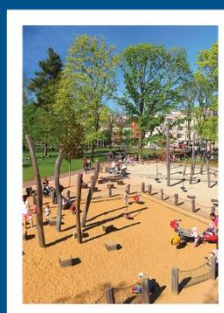
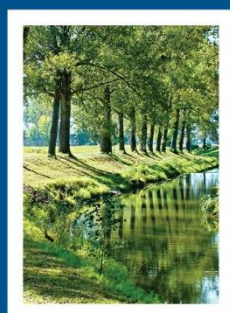
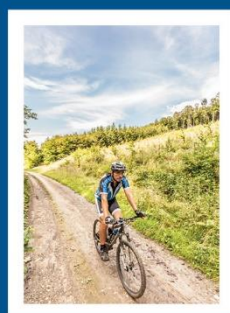
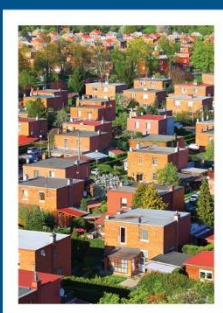

Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – ZLÍN 2030

Analytická část

Zpracovatel:**PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.**

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava-Hrabůvka, IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

PhDr. Andrea Hrušková

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Mgr. Martina Melárová

Mgr. Štěpán Strnadel

Ing. David Kubáň

Bc. Linda Vyvialová

Mgr. Petra Koprajdová

Ing. Petr Proske

a další

Zadavatel:**Statutární město Zlín**

náměstí Míru 12, 760 01 Zlín, IČ: 00283924

tel: +420 577 630 111, web: <https://www.zlin.eu/>, e-mail: posta@zlin.eu

Zpracováno v úzké součinnosti se statutárním městem Zlínem.

Stav ke dni 30. 10. 2020

Obsah

Seznam zkratk.....	7
1 Analýza vnitřního prostředí.....	10
1.1 Město s příhodnými podmínkami pro budoucnost.....	11
1.1.1 Poloha a geografické vymezení	11
1.1.2 Regionální vazby Zlína	11
1.1.3 Urbanismus a památková ochrana.....	13
1.1.4 Prostorová struktura města.....	15
1.1.5 Dílčí shrnutí.....	27
1.1.6 SWOT analýza	28
1.2 Město s vysokou kvalitou života.....	29
1.2.1 Sociální dimenze	29
1.2.2 Životní prostředí	71
1.2.3 Dílčí shrnutí.....	86
1.2.4 SWOT analýza	87
1.3 Město přívětivé pro vzdělávání a rozvoj znalostí	89
1.3.1 Nabídka vzdělávacích služeb na území města Zlína	89
1.3.2 Síťování a spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání.....	101
1.3.3 Hodnocení oblasti vzdělávání občany města Zlín.....	104
1.3.4 Dílčí shrnutí.....	106
1.3.5 SWOT analýza	107
1.4 Město s udržitelnou dopravou a technickou infrastrukturou	109
1.4.1 Dopravní infrastruktura	109
1.4.2 Technická infrastruktura – stávající stav a problémy	124
1.4.3 Dílčí shrnutí.....	138
1.4.4 SWOT analýza	139
1.5 Bezpečné město	141
1.5.1 Bezpečnost a kriminalita	141
1.5.2 Městská policie.....	146
1.5.3 Krizové řízení a ochrana obyvatelstva	149
1.5.4 Bezpečnost silničního provozu	152
1.5.5 Dílčí shrnutí.....	155
1.5.6 SWOT analýza	156
1.6 Vstřícné město.....	158
1.6.1 Ekonomický rozvoj a trh práce	158

1.6.2	Ekonomická aktivita.....	164
1.6.3	Analýza stakeholderů	177
1.6.4	Průzkum podnikatelského prostředí	179
1.6.5	Stav a potenciál rozvoje cestovního ruchu města.....	181
1.6.6	Dílčí shrnutí.....	186
1.6.7	Řízení a správa města	187
1.6.8	Dílčí shrnutí.....	199
1.6.9	SWOT analýza	200
1.7	Příloha kapitoly Kvalita života	202
1.8	Příloha kapitoly Město přívětivé pro vzdělávání a rozvoj znalostí.....	206
1.9	Příloha kapitoly Město s udržitelnou dopravou a technickou infrastrukturou.....	210
1.10	Příloha kapitoly Vstřícné město.....	211
1.11	Seznam tabulek	214
1.12	Seznam obrázků	219
1.13	Zdroje dat	225
2	Přílohy.....	230
2.1	Anketní šetření spokojenosti obyvatel města	230
2.1.1	Charakteristika respondentů.....	231
2.1.2	Hodnocení kvality života	233
2.1.3	Co se mi ve Zlíně líbí	233
2.1.4	Co mi ve Zlíně chybí.....	236
2.1.5	Jak hodnotím vývoj města za posledních 5 let.....	238
2.1.6	Jak hodnotím občanskou vybavenost	241
2.1.7	Jak hodnotím vzdělávání	243
2.1.8	Jak hodnotím dopravu.....	244
2.1.9	Jak hodnotím bydlení	245
2.1.10	Jak hodnotím pracovní příležitosti	248
2.1.11	Jak hodnotím bezpečnost.....	250
2.1.12	Jak hodnotím práci Magistrátu města Zlín	253
2.1.13	Stěhování ze Zlína.....	254
2.1.14	Co by mělo město přednostně podporovat	255
2.1.15	Jak rozvíjet Zlín	257
2.1.16	Dílčí shrnutí.....	259
2.2	Analýza stakeholderů	261
2.2.1	Úvod	261
2.2.2	Identifikace zainteresovaných aktérů do rozvoje města Zlín	264

2.2.3	Prioritizace zainteresovaných stran a jejich zapojení.....	273
2.2.4	Zdroje.....	281
2.3	Zpráva o realizaci průzkumu stakeholderů a osobností.....	282
2.3.1	Výsledky průzkumu	283
2.3.2	Příloha: Scénář rozhovoru	295
2.4	Průzkum podnikatelského prostředí	298
2.4.1	Hodnocení podnikatelského prostředí ve městě	300
2.4.2	Hodnocení vlastního podnikání.....	308
2.4.3	Dílčí shrnutí.....	314
2.4.4	Příloha – doplňující tabulky a grafy	315
2.4.5	Příloha - dotazník.....	317
3	Analýza vnějšího prostředí	325
3.1	PESTLE analýza	325
3.1.1	Politické faktory.....	325
3.1.2	Ekonomické faktory.....	326
3.1.3	Sociální faktory	327
3.1.4	Technologické faktory	329
3.1.5	Legislativní faktory.....	330
3.1.6	Ekologické faktory	331
3.2	Identifikace nejvýznamnějších nadřazených a související strategických dokumentů.....	334
4	Východiska pro návrhovou část.....	339
4.1	Vyhodnocení plnění cílů Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020 339	
4.1.1	Tematická oblast 1 – Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost	340
4.1.2	Tematická oblast 2 – Ekonomický rozvoj a trh práce	343
4.1.3	Tematická oblast 3 – Doprava a technická infrastruktura.....	346
4.1.4	Tematická oblast 4 – Životní a fyzické prostředí města	348
4.1.5	Tematická oblast 5 – Řízení a správa města.....	351
4.1.6	Závěrečné vyhodnocení naplňování Strategie „Zlín 2020“	352
4.2	Hlavní trendy a prognózy dalšího vývoje.....	355
4.2.1	Shrnutí hlavních identifikovaných trendů	355
4.2.2	Demografická prognóza obyvatel do roku 2040	358
4.2.3	Ekonomická prognóza	361
4.3	Problémová analýza	364
4.4	Identifikovaný rozvojový potenciál města	369
4.5	Shrnutí hlavních analytických poznatků s důrazem na souvislosti.....	372

4.6	SWOT analýza.....	375
4.6.1	SWOT analýza tematické oblasti Územní plánování a urbanismus.....	375
4.6.2	SWOT analýza tematické oblasti Kvalita života	376
4.6.3	SWOT analýza tematické oblasti Vzdělávání.....	378
4.6.4	SWOT analýza tematické oblasti Doprava a technická infrastruktura	380
4.6.5	SWOT analýza tematické oblasti Bezpečnost.....	382
4.6.6	SWOT analýza tematické oblasti Vstřícné město	384

Seznam zkratek

AMSP ČR	Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ARIM	Oddělení anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny
AT	Automatická tlaková stanice
BaP	Benzo(a)pyren
BESIP	Bezpečnost silničního provozu
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
CCR VM	Centrála cestovního ruchu Východní Morava
CR	Cestovní ruch
CZT	Centrální zásobování teplem
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČNB	Česká národní banka
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřičský a katastrální
DBKIS	Dopravně-bezpečnostní kamerový informační systém
DDM	Dům dětí a mládeže
DnB	Doplatek na bydlení
EU	Evropská unie
FUA	Funkční městská oblast (z anglického Functional Urban Area)
GIS	Geoinformační systémy
HN	Hmotná nouze
HPH	Hrubá přidaná hodnota
HUZ	Hromadné ubytovací zařízení
HZS	Hasičský záchranný sbor
IAD	Individuální automobilová doprava
ICT	Informační a komunikační technologie
IG	Instagram
IKAP	Implementace krajského akčního plánu
IKT	Informační a komunikační technologie
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	Integrované teritoriální investice
IRZ	Integrovaný registr znečišťování životního prostředí
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
JŘBU	Jednací řízení bez uveřejnění
KAP	Krajský akční plán
KES	Koeficient ekologické stability

KHK ZK	Krajská hospodářská komora Zlínského kraje
KNTB	Krajská nemocnice Tomáše Bati
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MČ	Městská část
MHD	Městská hromadná doprava
MITS	Městské informační a turistické středisko
MMZ	Magistrát města Zlína
MKDS	Městský kamerový dohlížecí systém
MP	Městská policie
MPZ	Městská památková zóna
MŠ	Mateřská škola
MPZ	Městská památková zóna Zlín
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NNO	Nestátní nezisková organizace
NTL	Nízkotlaké
OPM	Obsazená pracovní místa
ORP	Obec s rozšířenou působností
OV	Odpadní vody
OZP	Osoby se zdravotním postižením
NBÚ	Národní bezpečnostní úřad
PČR	Policie ČR
PnB	Příspěvek na bydlení
PnŽ	Příspěvek na živobytí
POU	Pověřený obecní úřad
PR	Public Relations
PS	Pracovní skupina
SUMP	Plán udržitelné městské mobility
PÚR ČR	Politika územního rozvoje České republiky
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
RFID	Radiofrekvenční identifikace
RVO	Rozvaděč veřejného osvětlení
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SB	Světelný bod
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SKO	Směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SMZ	Statutární město Zlín
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	Střední škola
STL	Středotlaké
SUMF	Sustainable Urban Mobility Framework (Strategický rámec udržitelné dopravy)

SV	Skupinový vodovod
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
ŠVP	Školní vzdělávací program
TIC	Turistické informační centrum
TSZ	Technické služby Zlín
TUV	Teplá a užitková voda
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚP	Úřad práce
ÚV	Úpravna vody
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VDJ	Vodojem
VHD	Veřejná hromadná doprava
VISO	Varovný informační systém obyvatel
VN	Vysoké napětí
VO	Veřejné osvětlení
VPM	Volná pracovní místa
VTL	Vysokotlaké
VVN	Velmi vysoké napětí
YT	Youtube
ZID	Zlínská integrovaná doprava
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZTP	Zvlášť těžké postižení
ZŠ	Základní škola
ZÚR ZK	Zásady územního rozvoje Zlínského kraje
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZV	Základní vzdělávání

1 Analýza vnitřního prostředí

Analýza je provedena za účelem nalezení hlavních potenciálních pólů rozvoje statutárního města Zlína při zohlednění současných změn, jejichž další podporou dojde ke stimulaci ekonomického a sociálního růstu území města a ochraně území před růstem sociálních a bezpečnostních rizik. Kapitola Analýza vnitřního prostředí se zabývá zhodnocením aspektů v jednotlivých oblastech (Územní plánování a urbanismus, Kvalita života, Vzdělávání, Doprava a technická infrastruktura, Bezpečnost, Vstřícné město) a jejich podoblastech.

Při tvorbě analytické části se vycházelo z primárních i sekundární dat, shromážděných z dostupných databází a dalších informačních zdrojů, strategických a koncepčních dokumentů, které se k území vztahují. Ve vhodných případech bylo provedeno porovnání s dalšími městy či územními celky.

V rámci analytické části bylo provedeno anketní šetření spokojenosti obyvatel města, průzkum podnikatelského prostředí a rozhovory s osobnostmi/stakeholdery. Výstupy z těchto šetření byly zapracovány do příslušných částí analýzy.

Jednotlivé oblasti jsou uzavřeny výčtem hlavních analytických zjištění ve formě dílčího shrnutí a SWOT analýzy.

1.1 Město s příhodnými podmínkami pro budoucnost

„Zlín je úžasné a nedoceněné město. Vyrostlo z rukou schopných a neobyčejně pracovitých lidí.“

Eva Jiříčná, architektka

1.1.1 Poloha a geografické vymezení

Podoba dnešního Zlína, jeho současná velikost a význam, je neoddělitelně spjata s lokalizací výrobních závodů firmy Baťa právě ve Zlíně a s tím spojeným intenzivním rozvojem průmyslu v 1. pol. 20. století. Prostorové uspořádání města je předurčeno fyzickogeografickým charakterem území, kde se nachází. Pro uspořádání města je charakteristická dominantní východo-západní osa urbanizovaného území, která kopíruje údolí řeky Dřevnice. Naopak severní a jižní okraj města ohraničují zalesněné svahy pásů Vizovické vrchoviny, které jsou určitými bariérami další územní expanze města. Město Zlín je unikátním zachovalým souborem funkcionalistické architektury a urbanistické struktury města. V období 30. let 20. století byly ve stejném duchu jako Zlín budovány moderní Otrokovice, které díky lepší dopravní dostupnosti železniční, silniční i říční dopravy a dostatku volných ploch byly ideálním prostorem pro lokalizaci určitých druhů výroby (koželužská, papírenská, chemická nebo gumárenská). V dnešní době je Zlín s Otrokovicemi propojen jednotným systémem veřejné dopravy a díky blízkosti obou měst a společné koncentraci ekonomických aktivit je propojení obou měst základem širší Zlínské aglomerace.

1.1.2 Regionální vazby Zlína

Město Zlín je jádrem Zlínské aglomerace, funkčně propojeného celku hustě zalidněného urbanizovaného území s vysokou koncentrací ekonomických aktivit republikového významu. O významu Zlínské aglomerace také svědčí skutečnost, že se jedná o jednu z rozvojových oblastí České republiky stanovenou v závazném dokumentu „Politika územního rozvoje ČR¹“ (PÚR), který koordinuje regionální rozvoj na celostátní, přeshraniční a mezinárodní úrovni. Bližší specifikace Rozvojové oblasti Zlín je uvedena v tabulce 1.1.

Tabulka 1.1: Vymezení rozvojové oblasti Zlín

OB9 - Rozvojová oblast Zlín
Vymezení
Území obcí z ORP Holešov (jen obce v jihovýchodní části), Otrokovice (bez obcí v západní části), Vizovice (jen obce v západní části), Zlín, Uherské Hradiště (jen obce v severovýchodní části).
Důvody vymezení
Území ovlivněné rozvojem dynamikou krajského města Zlína při spolupůsobení vedlejších center, zejména Otrokovic a Holešova. Jedná se o silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž značná část má republikový význam; podporujícím faktorem rozvoje je poloha (Otrokovice) na II. tranzitním železničním koridoru a uvažovaná rychlostní silniční propojení Zlína prostřednictvím R49 s dálnicí D1 u Hulína a Otrokovic prostřednictvím R55 z Hulína do Břeclavi.

Zdroj: MMR, Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizací č. 1, 2 a 3, 2019.

Na regionální úrovni jsou klíčovými dokumenty stanovujícími regionální rozvoj „Zásady územního rozvoje²“ (ZÚR) pro jednotlivé kraje. ZÚR Zlínského kraje dále zpřesňuje vymezení rozvojové oblasti OB9 Zlín a pro jednotlivé ORP uvádí výčet obcí, které jsou součástí rozvojové oblasti.

¹ MMR: Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizací č. 1, 2 a 3
https://www.mmr.cz/getmedia/647ac23c-05f7-469f-a200-af8d3be4e4ae/PUR-CR_ve_zneni_Aktualizaci_c_1_2_3_uplne_zneni.pdf.aspx?ext=.pdf

² Zlínský kraj (2018): Úplné znění zásad územního rozvoje zlínského kraje po vydání aktualizace č. 2
[file:///C:/Users/%C5%A0%C5%A5ep%C3%A1n%20Strnadel/Downloads/priloha-c--1--textova-cast-uplneho-zneni-zur-zk-po-vydani-aktualizace-c--2%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%C5%A0%C5%A5ep%C3%A1n%20Strnadel/Downloads/priloha-c--1--textova-cast-uplneho-zneni-zur-zk-po-vydani-aktualizace-c--2%20(1).pdf)

Jednou z priorit územního plánování stanovených v ZÚR Zlínského kraje je podpora polycentrického rozvoje sídelní struktury. Pro Zlínskou aglomeraci platí snaha posilovat republikový význam krajského města Zlín a urbanizovaného území Zlínské aglomerace zvláště v návaznosti na rozvojové potenciály koridoru Pomoraví a koridoru Pováží na straně Slovenska. Zároveň je prioritou posilování kooperativních vztahů mezi městem a venkovem s cílem zvýšení atraktivity a konkurenceschopnosti venkovského prostoru. Důležitou prioritou je také podpora opatření pro účinné zlepšení dopravní dostupnosti (rozvoj a zkvalitnění železniční dopravy a infrastruktury, rozvoj cyklistické dopravy, eliminace negativních účinků dopravy na zdraví obyvatel – dostatečný odstup nové zástavby od dopravních koridorů).

Tabulka 1.2: Výčet obcí zahrnutých do rozvojové oblasti Zlín dle ZÚR

ORP	Obec	Počet obcí
Holešov	Holešov, Horní Lapač, Jankovice, Kurovice, Lechotice, Ludslavice, Martinice, Míškovice, Přílepy, Třebětice, Zahnašovice, Žeranovice	12
Otrokovice	Komárov, Napajedla, Oldřichovice, Otrokovice, Pohořelice, Spytihněv, Tlumačov	7
Uherské Hradiště	Březolupy, Částkov, Svárov, Zlámanec	4
Vizovice	Březová, Neubuz, Hrobice, Slušovice, Veselá, Vizovice, Zádveřice-Raková	7
Zlín	Bohuslavice u Zlína, Březnice, Březůvky, Dobrkovice, Doubravy, Držková, Fryšták, Hostišová, Hřivínův Újezd, Hvozdná, Kaňovice, Karlovice, Kašava, Kelníky, Lhota, Lípa, Lukov, Lukoveček, Machová, Mysločovice, Ostrata, Provodov, Racková, Sazovice, Šarovy, Tečovice, Velký Ořechov, Vlčková, Zlín, Želechovice nad Dřevnicí.	30
<i>Celkem</i>	-	60

Zdroj: Zlínský kraj (2018), Úplné znění zásad územního rozvoje zlínského kraje po vydání aktualizace č. 2.

V rámci kohezní politiky regionálního rozvoje EU, která využívá prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů, je Zlínská aglomerace v programovém období 2014 – 2020 nositelem Integrovaného plánu rozvoje území. V novém programovém období let 2021 – 2027 jsou nástrojem realizace územní dimenze regionálního rozvoje Integrované teritoriální investice (ITI). Vymezení Zlínské aglomerace pro účely ITI³ je širší než v předchozím programovém období (místo 11 zahrnuje 36 obcí). Porovnání charakteristik Zlínské aglomerace vymezených pro účely evropské kohezní politiky v různých programových obdobích ilustruje tabulka 1.3.

Tabulka 1.3: Srovnání základních charakteristik vymezení Zlínské aglomerace v letech 2014 a 2019

Zlínská aglomerace	2014	2019
Počet obcí	11	36
Rozloha (km ²)	213	439
Počet obyvatel	106 514	130 176
Hustota zalidnění (obyvatel/km ²)	500	297

Zdroj: Vymezení území pro Integrované teritoriální investice (ITI) v ČR, 2020.

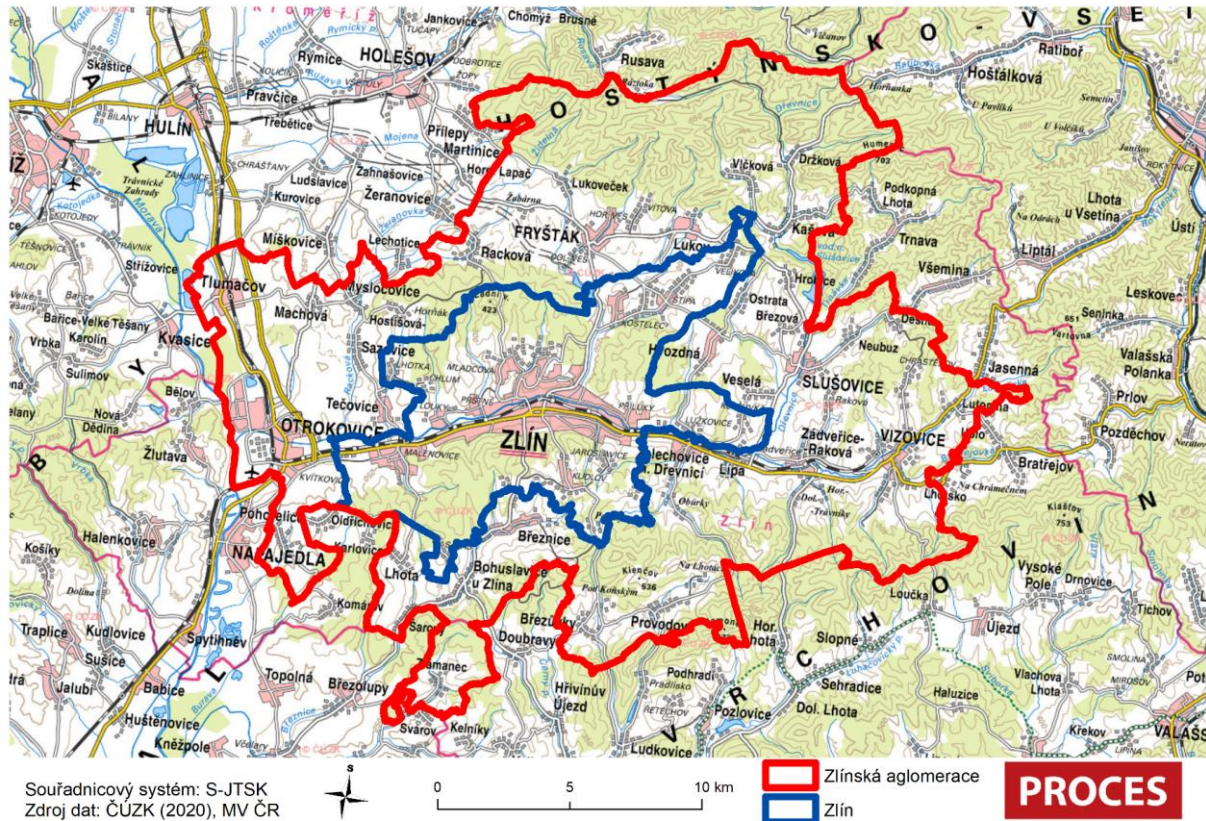
Zlínská aglomerace je tak jedním z vymezených pólů rozvoje zásadního významu pro rozvoj České republiky. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+⁴ celkem vymezuje 3 metropolitní oblasti a 11 aglomerací ostatních krajských měst a jejich zázemí. Aglomerace využívají svůj růstový potenciál a plní úlohu významných krajských hospodářských, kulturních a akademických center. Důležitým aspektem územní dimenze rozvoje je koordinace aktivit různých aktérů v daném území za účelem

³ OUŘEDNÍČEK, M., NEMEŠKAL, J., POSPÍŠILOVÁ, L. (2020): Vymezení území pro Integrované teritoriální investice (ITI) v ČR. Závěrečný dokument, Třetí verze Praha, 70 s.

⁴ MMR: Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
<https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

dosazení synergických efektů. Formou finanční podpory projektů tak mohou ITI přispívat k rozvoji aglomerací a jejich zázemí zejména v oblasti ekonomiky, dopravy, kvality služeb nebo životního prostředí. Celková populace nově vymezené Zlínské aglomerace činí 130 176 obyvatel v roce 2019, poměrně vysoká je hustota zalidnění – téměř 300 obyvatel na km².

Obrázek 1.1: Vymezení Zlínské aglomerace pro ITI v programovém období 2021 – 2027

Zdroj: ČÚZK (2020), MVČR, zpracování PROCES.

1.1.3 Urbanismus a památková ochrana

Město Zlín je unikátní svým uceleným urbanistickým charakterem, který vznikl důsledkem koncepčního plánování moderního průmyslového města v živelném období rozvoje města v první polovině 20. století⁵. V krátkém období se z provinčního města, které v roce 1910 mělo 3 557 obyvatel, stalo moderní průmyslové město s rozvinutými službami (53 041 obyvatel v roce 1950). Na rozvoji města se podílela řada významných architektů a urbanistů, z nichž můžeme uvést Františka Lýdie Gahuru, Vladimíra Karfíka, Miroslava Drofa nebo Jiřího Voženíka. Urbanistická skladba Zlína je charakteristická užitím standardizovaného stavebního modulu skeletových železobetonových a cihelných konstrukcí v široké škále budov továrních, obytných, obslužných a jiných (internáty, společenský dům, obchodní dům, nemocnice). Důležitými principy uplatňovanými při plánování města byly funkčnost, hospodárnost a účelnost. V procesu rozvoje města byly uplatněny principy budování pásmového města – mezi čtvrti obytné a výrobní areál je vloženo moderní centrum s občanskou vybaveností. Rozvoj moderního Zlína probíhal v souladu s ideou zahradního města s vysokým zastoupením zeleně ve veřejném prostoru, které je organicky srostlé s okolní krajinou a respektující místní terén a reliéf. Jedná se o příklad města vybudovaného podle zásad moderního funkcionalistického urbanismu.

⁵ Autorem urbanistické koncepce uspořádání městského prostoru ve Zlíně je zlínský rodák F. L. Gahura, žák J. Kotěry, který princip zlínského urbanismu shrnul v roce 1934 v Upravovacím plánu obcí velkého Zlína, základní regulační koncepci, kterou se rozvoj města řídil v následujících desetiletích.

Unikátní moderní urbanismus spolu s řadou architektonických památek z období 20. – 50. let 20. století, spojený s rozmachem obuvnické firmy Baťa, je dnes hlavním předmětem památkové ochrany. Urbanistický celek je zapsán do seznamu lokalit Evropského dědictví. Městská památková zóna Zlín (MPZ) zahrnuje historické jádro a převážnou část průmyslového zahradního města (areál firmy Baťa, obytné čtvrti). Souhrnná plocha MPZ činí přibližně 430 ha.

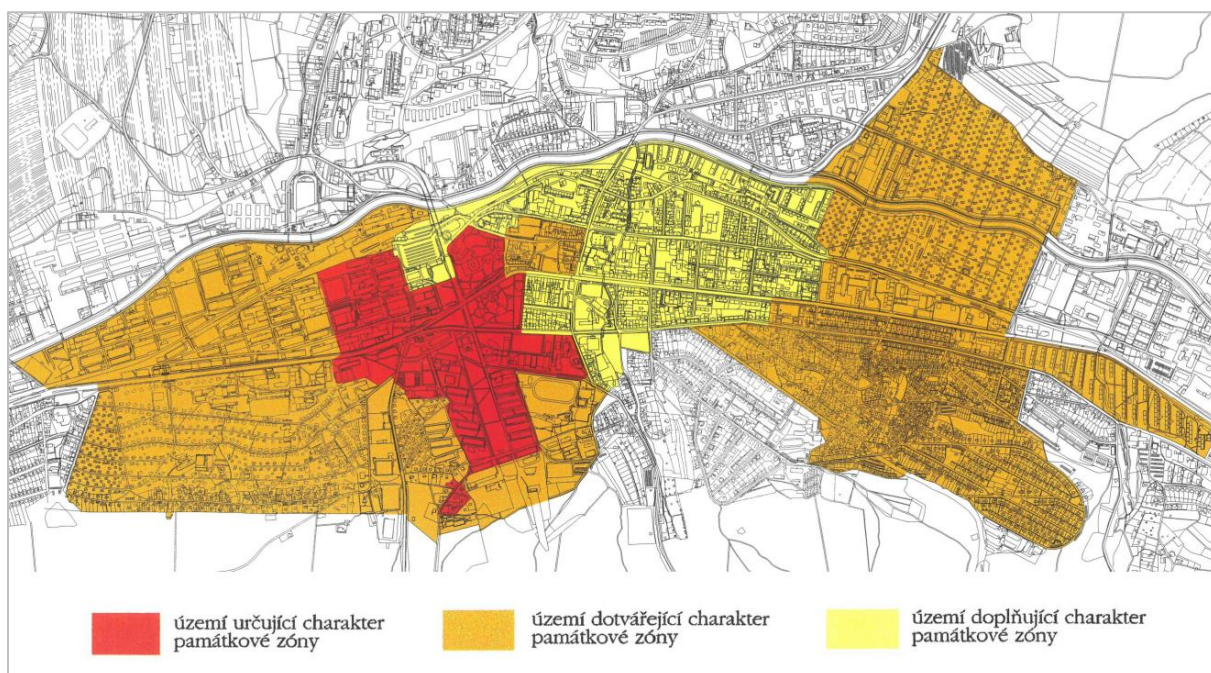
Předmětem památkové péče v MPZ jsou především:

- Nemovité kulturní památky
- Historický půdorys a odpovídající prostorová struktura
- Panorama památkové zóny a hlavní dominanty v blízkých a dálkových pohledech
- Veřejná zeleň zachovávající princip zahradního města
- Ostatní objekty dotvářející charakter zóny

Proces regenerace objektů MPZ koordinuje dokument „Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020⁶“, jehož hlavním cílem je vytvoření strategie a priorit ve věci obnovy nemovitých kulturních památek a veřejných prostor ve Zlíně. Cíle Programu regenerace jsou v souladu s platnými územně plánovacími podklady města. Celkové náklady finančních prostředků MPZ pro účely regenerace byly pro období 2016 – 2020 vyčísleny na 591,8 mil. Kč.

Dokument dále uvádí klíčové památky Zlína „spojující v sobě jedinečnou architekturu, jedinečné urbanistické postavení a vysoký prezentační potenciál“, mezi které řadí Správní budovu firmy Baťa č. 21 – „Baťův mrakodrap“ nebo Památník Tomáše Bati. Z městských souborů je nutné podobně nahlížet na moderní centrum kolem náměstí Práce a T.G.M., bývalou továrnu firmy Baťa, soubory typových rodinných domků – typických „baťovských domků“ (kolonie U lomu, čtvrti Letná, Díly, Lesní čtvrť, Zálešná a Podvesná) a poválečnou výstavbu ve východní části města.

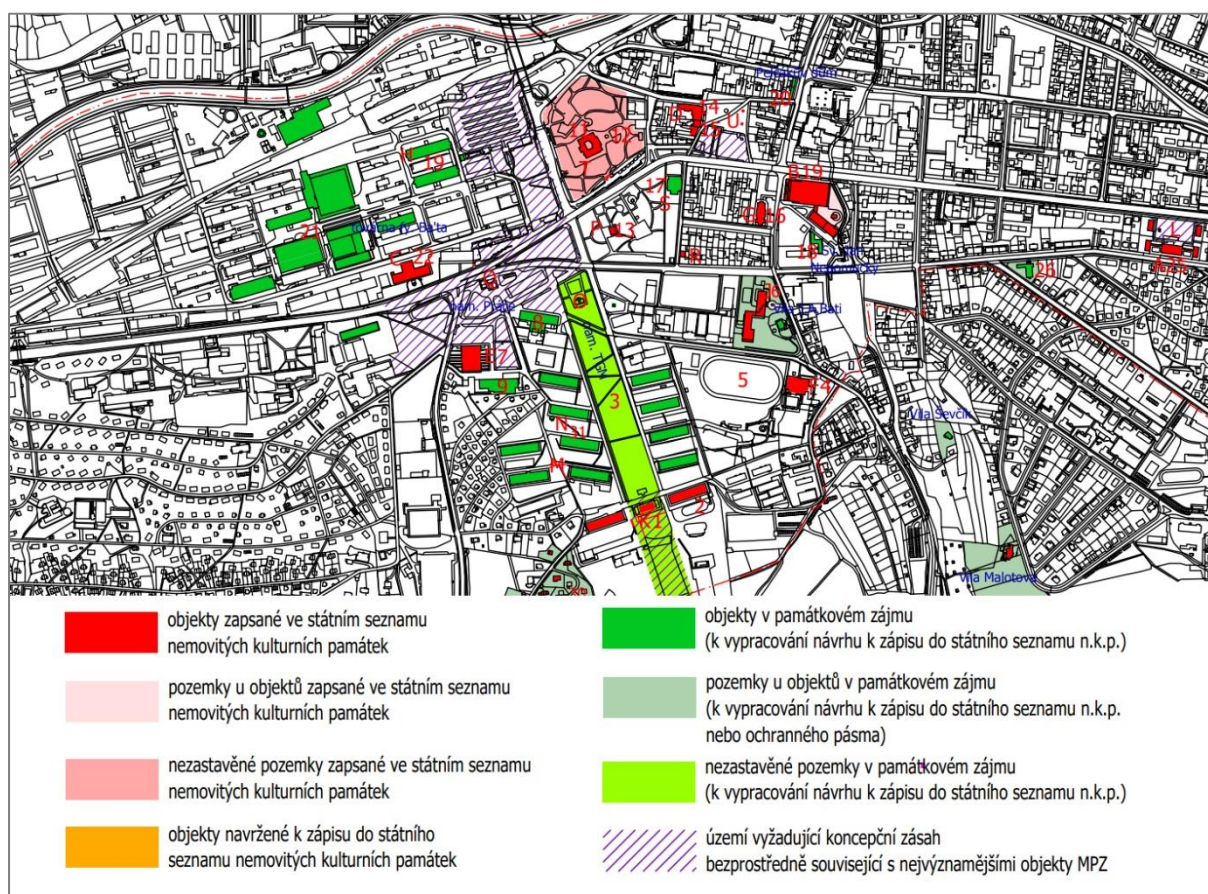
Obrázek 1.2: Městská památková zóna

Zdroj: Oficiální stránky statutárního města Zlín, Odbor kultury a památkové péče; <https://www.zlin.eu/odbor-kultury-a-pamatkove-pece-cl-117.html>

⁶ Statutární město Zlín (2016): Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020, <https://www.zlin.eu/strategicky-plan-2016-2020-programu-regenerace-mpz-zlin-cl-3443.html>

Obrázek 1.3: Přehled lokalit památkové ochrany v centru města

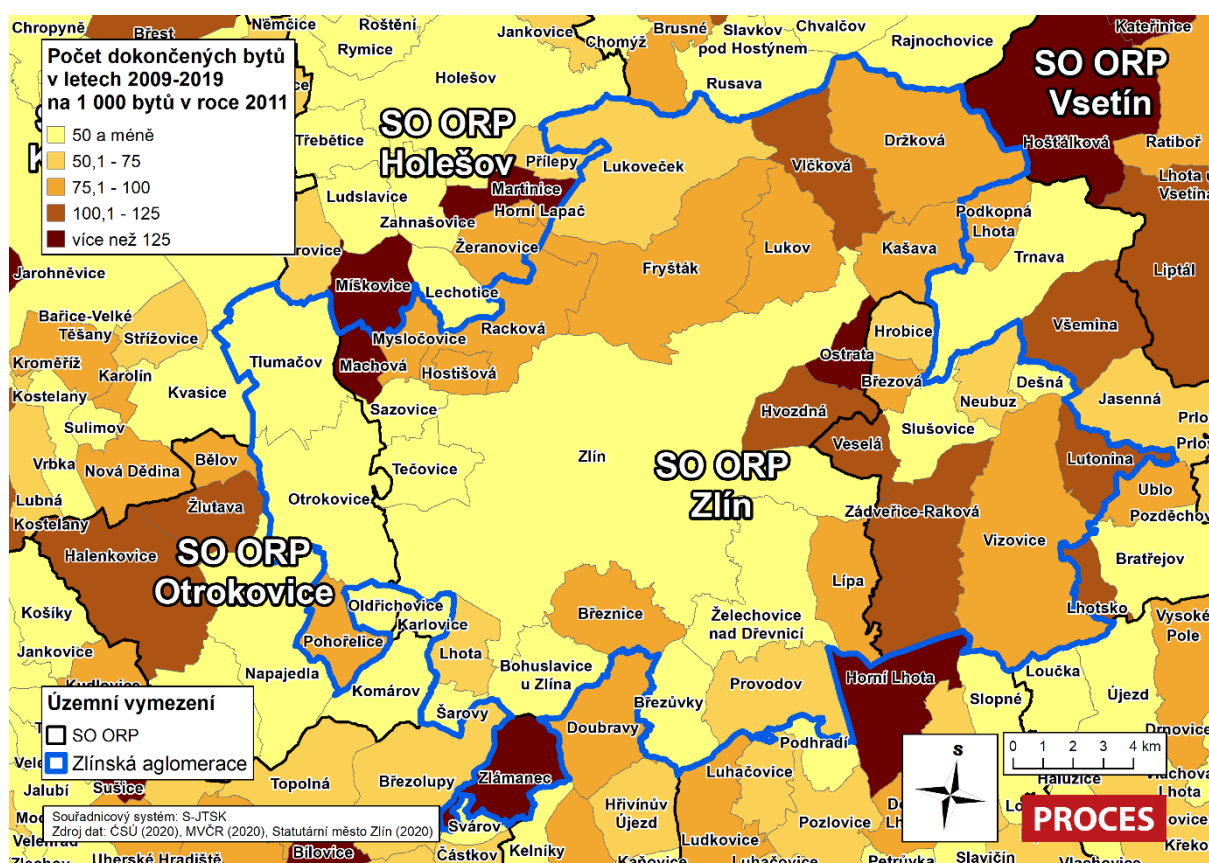

Zdroj: Strategický plán 2016 – 2020 Programu regenerace MPZ Zlín, <https://www.zlin.eu/strategicky-plan-2016-2020-programu-regenerace-mpz-zlin-cl-3443.html>

1.1.4 Prostorová struktura města

Ve druhé polovině 20. století pokračoval trend rozvoje města, ačkoliv již pomalejším tempem, než v předchozím období. Populační velikost se zvýšila z 53 014 v roce 1950 na 84 522 v roce 1991, kdy dosáhla svého vrcholu. V tomto období byl prostor města obohacen o nové čtvrti, jedná se především o hromadnou bytovou výstavbu a panelová sídliště. V poválečném období byla nejprve vystavěna čtvrť Obeciny (součástí MPZ), později Bartošova čtvrť, sídliště ve Zlíně-Malenovicích nebo největší zlínské sídliště – Jižní Svahy. V důsledku procesu deindustrializace a úpadku průmyslové výroby v 90. letech 20. století procházely výrobní lokality v centru města procesem transformace. Do dnešní doby se podařilo regenerovat řadu lokalit a nalézt vhodné využití některých bývalých továrních budov (začleňování východní části bývalého areálu firmy Baťa do městského centra). Pro další rozvoj města je důležité v tomto trendu dále pokračovat a nalézat funkční řešení městského prostoru spolu se zachováním charakteru zlínského urbanismu. Dalším procesem ovlivňujícím prostorové uspořádání města je proces suburbanizace, tedy rozšiřování obytné funkce města do jeho zázemí – například nové zástavby rodinných domů v lokalitách městských částí Mladcová, Kostelec, Štípa, Kudlov, Příluky, Prštné nebo Mokrá. Intenzitu procesu suburbanizace v širším zázemí města Zlín zobrazuje mapa na obrázku 1.4 na následující straně.

Obrázek 1.4: Intenzita bytové výstavby ve Zlíně a okolí v letech 2009 - 2019

Zdroj: ČSÚ, MVČR, statutární město Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Pro vývoj prostorové struktury města je klíčový dokument Územního plánu. Územní plán obsahuje urbanistickou koncepci, jejíž zásadami se řídí rozvoj města. Hlavní zásady urbanistické koncepce aktuálního Územního plánu Zlína jsou uvedeny níže:

- (1) Posílení významu města Zlína v rámci České republiky a Evropském prostoru
 - územní plán v návaznosti na dopravní koridory v Pomoraví a Pováží; připojení města Zlína na dálnici D55 (Přerov – Uherské Hradiště – Břeclav) a D49 (Hulín – Zlín – Slovensko) kapacitní silnicí
 - propojení města na dálnice a převedení dopravy ve směru západ – východ
 - posílení významu železnice ve Zlíně (zdvoukolejnění, elektrizace), napojení na III. tranzitní železniční koridor (Lipník nad Bečvou – Přerov) a II. tranzitní železniční koridor (Přerov – Břeclav)
 - posílení vztahů v rozvojové oblasti mezi Otrokovicemi, Zlínem, Napajedly a Holešovem
 - spolupráce v dělbě funkcí - využití průmyslové zóny Holešov pro rozvoj pracovních příležitostí v oblasti výroby
 - rozšíření příležitostí pro vzdělávání ve Zlíně vymezením ploch, umožňujících rozvoj vysokého školství
 - rozvoj ploch pro inovace a služby (východní část Baťova areálu, plochy mezi Dřevnicí a tř. T. Bati)
 - rozvoj veřejné integrované dopravy s terminálem v centru Zlína
 - propojení cyklistickými stezkami
 - propojení systému ekologické stability

(2) Posílení atraktivity města

- rozvoj městského prostředí – rozvoj bydlení v blízkosti vlastního města, a to především západním směrem, s využitím všech vhodných ploch s předpokladem pro pohodu bydlení, především na terasách nad údolím s minimálním rizikem hluku a imisí z dopravy
- rozvoj ploch smíšených, umožňujících rozvoj pracovních příležitostí a občanského vybavení po celém městě s cílem minimalizování vnitroměstských pohybů obyvatel
- rozvoj ploch umožňujících rozvoj turistického ruchu - rozšíření lázní Kostelec, sportovně rekreační využití údolí Fryštáckého potoka

(3) Posílení rozmanitosti života v souladu a harmonii s prostředím

- posílení funkce centra města a jeho částí - podmínkami pro regeneraci významných prostorů města – centra, Baťova areálu, panelových sídlišť, lokálních center v městských částech Malenovice, Štípa a Jižní Svahy
- zachování identity jednotlivých prostorů (urbanistické koncepce)
- uspokojování volnočasových aktivit obyvatel – rozšířením sportovních areálů, využitím navazující krajiny pro rekreaci, propojených sítí cyklostezek, pěších tahů
- navržení podmínek pro zachování významného podílu zeleně ve struktuře města vytvářející jedinečný systém navazující na krajinu
- na celém správním území města Zlína uplatnit zákaz zřizování logistických center

1.1.4.1 Veřejná prostranství

Důležitou součástí urbanistické struktury města jsou veřejná prostranství. Jedná se o plochy k veřejnému užívání bez ohledu na jejich vlastnickou strukturu (náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky, apod.). Tato místa zároveň plní důležitou funkci pro existenci společenského a kulturního života, jsou místem setkávání, konání akcí pro veřejnost a trávení volného času.

Řada lokalit veřejného prostoru v centru Zlína prošla v poslední době úspěšnou revitalizací. Můžeme zmínit především východní část Baťova areálu, park Komenského, Gahurův prospekt, Památník Tomáše Bati, ulici Školní. Historické náměstí Míru, kde sídlí radnice města, je součástí nejrozsáhlejší pěší zóny ve městě. S trendem revitalizace Baťova areálu spolu s lokalizací některých veřejných institucí se však vytváří polycentrická urbánní struktura (náměstí Míru, náměstí Práce a východní část Baťova areálu). Problémem je rozdělení tohoto širšího centra komunikacemi s vysokou intenzitou dopravy a tedy znesnadněný pohyb chodců, kteří se v prostoru centra pohybují. Intenzivní doprava v centru je tedy problémem, který omezuje větší organické propojení lokalit širšího centra a kvalitu veřejného prostoru. Posílení funkce centra města a zkvalitnění dopravy patří také k hlavním zásadám současné urbanistické koncepce Územního plánu Zlína. Řešením, které by zlepšilo situaci, je omezení dopravy, případně její přesměrování. V tomto ohledu je možné předpokládat mírné zlepšení situace v důsledku výstavby komunikace D49 a odklonění části tranzitní dopravy, která v současnosti prochází centrem. Důležitou dopravní stavbou, která by jednoznačně přispěla kvalitě veřejného prostoru v centru Zlína, je uvažovaný krátký silniční tunel v délce zhruba 1 km v ose silnice I/49 (tř. T. Bati) v úseku Gahurova-Dlouhá. V roce 2020 MMZ vypsala veřejnou zakázku na studii proveditelnosti tunelu, který by měl být realizován v horizontu roku 2035. Součástí řešení jsou také náměty na přestavbu křižovatek v centru města.

Vysoký podíl zelených ploch v prostoru města je pro Zlín charakteristický, je důležité dále podporovat údržbu zelených ploch a rozšiřovat zastoupení zeleně ve veřejném prostoru. Zelené plochy a parky mohou propojovat jinak fragmentované území města. Kvalitu veřejného městského prostoru mohou také zvyšovat zelené střechy, zelené fasády nebo dešťové zahrady. Podpora umístování uměleckých prvků a zakomponování uměleckých děl nebo vyhrazení míst pro street art – neoficiální vizuální umění ve veřejném prostoru – mohou dále oživit jinak zanedbané lokality.

Město připravuje přestavbu autobusového i vlakového nádraží, která jsou v současnosti zanedbaná a ve špatném technickém stavu. Nádraží leží v blízkosti revitalizované části Baťova areálu. Záměrem je prostory nádraží s areálem propojit a zlepšit průchodnost pro pěší. V případě vlakového nádraží je plánována stavba zcela nového dopravního terminálu navazujícího na MHD a autobusovou dopravu. Projekt bude realizován v návaznosti na modernizaci železniční trati. Současný stav veřejných chodníků a cyklostezek ve městě není ideální (blíže analyzováno v kapitole Dopravní infrastruktura a Technická infrastruktura). Zlepšení jejich stavu, lepší vzájemná propojenost a návaznost by rozhodně přispěly k rozvoji udržitelné městské mobility a tím i k vyšší kvalitě veřejného prostoru ve Zlíně. V Územním plánu se uvádí zamýšlené změny nových pěších tras a propojení, které mají zlepšit průchodnost města ve směru sever-jih, překonat dopravní bariéry a zajistit příchod k zastávkám MHD.

Tabulka 1.4: Vybrané projekty významných staveb a revitalizace veřejného prostoru ve Zlíně od roku 2010

Objekt	Rok dokončení	Náklady (Kč)	Ocenění
Kongresové centrum	2010	640 mil.	Stavba roku Zlínského kraje 2010 Inside World Festival of Interiors, Barcelona 2011 – 5 nejlepších budov/interiérů světa roku 2011 Cena České komory autorizovaných inženýrů a techniků 2011
Budovy 14 15	2013	900 mil.	Gloria musaealis (2013) - 1. místo
Gahurův prospekt	2013	12,3 mil. (bez DPH)	Park roku (2014) - 2. místo; Česká cena za architekturu (2016) - finalista
Park Komenského	2014	40,5 mil. (bez DPH)	Stavba roku Zlínského kraje (2014); Park a zahrada roku (2015) - první místo; Park desetiletí (2016)
Podchod na náměstí Práce	2014	40,4 mil. (bez DPH)	
Vzdělávací komplex UTB	2018	496 mil. (bez DPH)	Stavba roku Zlínského kraje (2017); Cena Grand Prix arch. Pavla Nováka
Obchodní dům	2018	430 mil. (bez DPH)	Stavba roku Zlínského kraje (2018); Best of Realty 2019
Památník Tomáše Bati	2019	50 mil.	Patrimonium pro futuro, Opera Historica (2019); Národní památkový ústav

Zdroj: Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020; Oficiální stránky statutárního města Zlín, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

V posledních letech došlo ke zlepšení kvality veřejného prostoru v centru města díky realizaci projektů revitalizace, z nichž jsou zásadní projekty uvedeny v tabulce 1.4. Existuje však řada lokalit, jejichž stav je neuspokojivý, v některých případech již město plánuje revitalizaci v blízké době.

Lokality veřejného prostranství vhodné k revitalizaci a plánované revitalizace:

- Divadelní park
- Náměstí Míru vč. ulice Bartošovy a Rašínovy
- Prostor před kostelem sv. Filipa a Jakuba
- Terminály železničního a autobusového nádraží
- Velké kino
- Sad Svobody
- Prostor lyžařského svahu a jeho okolí
- Prostor v blízkosti Malé scény
- Park ve Zlíně-Malenovicích
- nábřeží Dřevnice
- prostranství vnitrobloku mezi ulicemi Vodní, Dlouhá, Zarámí

1.1.4.2 Lokality pro bydlení

Z důvodu komplikovaného geomorfologického charakteru území postrádá Zlín extenzivní volné plochy vhodné pro bytovou (stejně jako průmyslovou či komerční) zástavbu. Probíhající trend suburbanizace přinesl v posledních třiceti letech řadu negativních dopadů tohoto procesu na sídla a krajinu.

Současný územní plán nabízí jen omezené plochy pro bydlení hromadné, většinu návrhových ploch tvoří plochy pro bydlení individuální. V této situaci se dá nalézt jen omezený prostor pro další rozvoj hromadného bydlení. Urbánně nejvhodnější, ale procesně nejsložitější je postupná intenzifikace stávající zástavby, která naráží na limity samotného územního plánu, památkovou péči, ale především složité povolená procesy v zastavěném území. Další prostor lze spatřit v přestavbě dosud nevhodně využívaných lokalit, jako jsou průmyslové a postprůmyslové lokality, které se při dohodě vlastníků s městem mohou stát novými obytnými čtvrtěmi. Nejnáročnější je hledání nových ploch mimo současně zastavěné území, protože tyto jsou většinou v konfliktu s technickými, přírodními limity v území a jsou složitě napojitelné na stávající infrastrukturu.

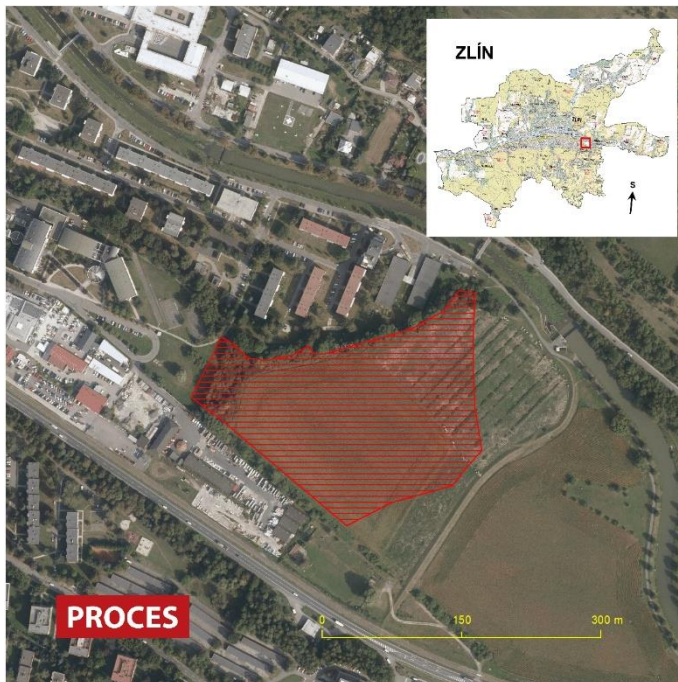
Odkazem baťovského funkcionalistického urbanismu jsou obytné čtvrti pocházející z tohoto období. Jejich podoba vychází z konceptu zahradního města a jsou tvořené pro Zlín charakteristickou zástavbou standardizovaných cihlových rodinných domů krychlového tvaru – tzv. čtvrtdomků, půldomků a jednodomků, které se nachází ve čtvrtích Letná, Díly, Lesní čtvrť, Zálešná nebo Podvesná. První domy dělnických kolonií začaly vznikat již v roce 1919 a jejich životnost se odhadovala na 20 až 30 let. Výstavba vrcholila v prvorepublikovém období a do dnešní doby domy několikanásobně přesáhly svou odhadovanou životnost. Některé aspekty tohoto typu zástavby jsou v dnešní době problematické především v důsledku rozvoje automobilismu a potřeby parkovacích míst. Díky poměrně úzkým ulicím a množství zaparkovaných aut je zhoršená průjezdnost složek integrovaného záchranného systému nebo popelářských vozů technických služeb města. Obytná zástavba z tohoto období je součástí MPZ a možnosti oprav nemovitostí jsou pro majitele limitovány památkovou ochranou. Čtvrti baťovských domků jsou důležitou součástí urbanistické struktury města, které svým obyvatelům nabízí kvalitní bydlení, také v důsledku vysokého zastoupení zelených ploch v zástavbě.

V poválečném období dochází ve Zlíně v souvislosti s populačním nárůstem k budování zástavby hromadného bydlení – sídlišť, z nichž raná zástavba je dnes také součástí MPZ (Kolektivní dům, Věžové domy, Morýsovy domy, Benešovo nábřeží, Obeciny). V pozdějším období druhé poloviny 20. století byla vybudována další sídliště více vzdálená centru města, která nejsou předmětem MPZ (Bartošova čtvrť, Zlín-Malenovice, Podhoří, Jižní Svahy). Z urbanisticko-architektonického hlediska je hodnotným souborem I. etapa výstavby sídliště Jižní Svahy, při jehož výstavbě byl zohledněn krajinný reliéf i návaznost na charakteristické rysy zlínského urbanismu. V období od počátku 90. let polevil trend intenzivního budování objektů hromadného bydlení spojený s předchozí érou, dochází k budování menšího počtu bytových domů v lokalitách Slezská, Podlesí nebo Havlíčkovo nábřeží. Naopak se rozvíjí trend individuálního bydlení v zázemí města – proces suburbanizace, který zahrnuje i lokality v širším zázemí města mimo území samotného města Zlín.

Rozvojové plochy bydlení

Na území města je kapacita ploch pro novou výstavbu hromadného bydlení již omezená. Nová výstavba hromadného bydlení je dle Územního plánu umožněna v území na východ od Bartošovy čtvrti v lokalitě Boněcký rybník (výměra rozvojové plochy činí přibližně 4,49 ha). Z dalších rozvojových ploch s možným využitím k účelu hromadného bydlení lze uvést lokalitu ulice Kříby na sídlišti Jižní Svahy, západní část Zálešné, jako plochy přestavby za účelem hromadného bydlení uvádí Územní plán lokality ulice Antonínova a ulice 2. května.

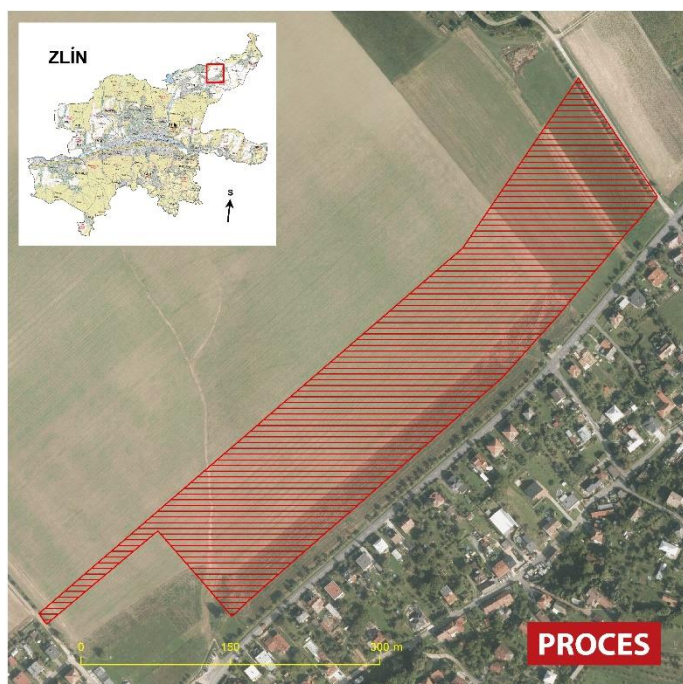
Obrázek 1.5: Rozvojová plocha hromadného bydlení – lokalita Boněcký rybník

Zdroj: Územní plán města Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Lokalita v území katastru MČ Štípa je plochou územní rezervy pro využití za účelem výstavby budov hromadného bydlení. Na území téměř 7,9 ha se uvažuje o výstavbě nízkopodlažních bytových domů. Jedná se o nový záměr, realizovatelný po vyčerpání návrhových ploch.

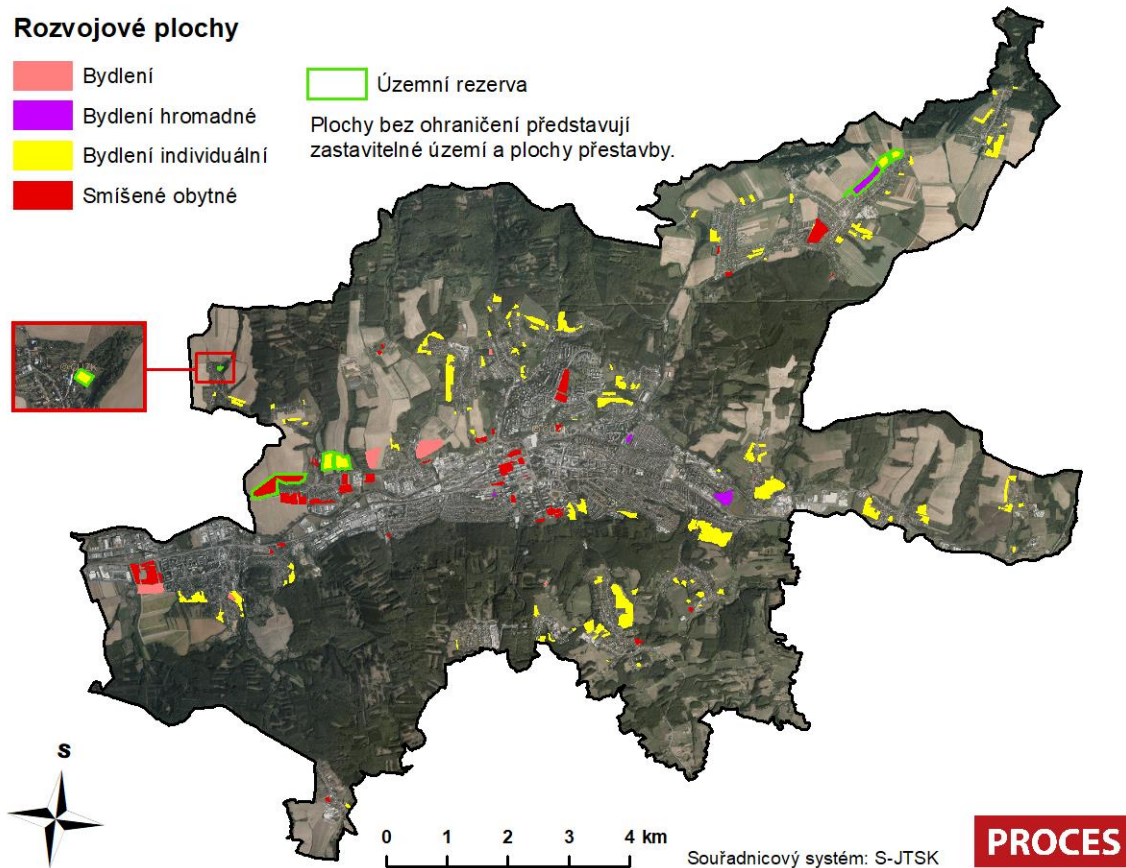
Obrázek 1.6: Územní rezerva rozvojové plochy hromadného bydlení – lokalita Zlín-Štípa

Zdroj: Územní plán města Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Územní plán dále uvádí plochy bydlení individuálního (bydlení v rodinných domech a vilách), případně nerozlišeného bydlení (navíc umožňuje výstavbu bytových domů). Na území Zlína se rozvojové plochy individuálního bydlení nacházejí především v oblasti extravilánu městských částí Zlína. Jedná se o plochy vymezené pro zástavbu rodinných domů. Využití za účelem bydlení umožňují také plochy smíšené obytné, případně plochy smíšené obytné městské – lokální centrum, které vedle obytné funkce slouží například jako veřejné prostranství, nebo komerční zařízení. Návrh rozvojových ploch bydlení individuálního je soustředěn do jižní části města – při Hradské silnici a na Lazy, do prostoru Nivy, Vršava, Paseckého žlebu a Mezihoří, okraj Mladcové, do prostoru Ostrá Horka a terasy severovýchodní a severozápadní části Prštného. Z dalších rozvojových ploch bydlení uvádí Územní plán oblasti jihovýchodního okraje Lhotky, západního okraje Kudlova, severovýchodního okraje Malenovic, Příluky – oblast prostoru terasy Dolní Dědiny a Horní Dědiny východ, nebo novou zástavbu v centru Jižních Svahů, mezi ulicemi Středovou a Okružní. Diskutovaným záměrem Zlínského kraje je výstavba nové budovy krajské nemocnice v oblasti Zlína-Malenovic. V případě realizace tohoto záměru se uvažuje o využití stávajícího areálu krajské nemocnice pro rezidenční účely, konkrétní záměr na využití území však není doposud zanesen v závazné dokumentaci, přestože již bylo vybráno vhodné urbanistické řešení. Rozvojové plochy pro účely bydlení zobrazuje mapa uvedená v obrázku 1.7.

Obrázek 1.7: Rozvojové plochy bydlení ve Zlíně

Zdroj: Územní plán města Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Pozn.: Kategorie „Smíšené obytné“ v legendě mapy zahrnuje plochy uváděné v Územním plánu jako „Smíšené obytné“ a „Smíšené obytné městské – lokální centrum“; v mapě uvedeny rozvojové plochy včetně územních rezerv.

Zajímavou rozvojovou lokalitou v centru města je v současné době nevyužitý prostor pod sportovní halou (ulice Břežnická). Prostor o rozloze asi 2,5 ha je v majetku města Zlín, které na budoucí využití lokality vypsal urbanistickou soutěž. Nové objekty v lokalitě by měly plnit více funkcí, plánuje se komerční, volnočasová i obytná funkce. Nový urbanistický celek by měl vhodně doplnit současnou strukturu města funkčně i prostorově.

Vedle výstavby nových lokalit je pro rozvoj v oblasti bydlení žádoucí dále pokračovat v trendu regenerace panelových sídlišť (Bartošova čtvrť, Jižní Svahy) i lokalit bačovské zástavby. Zároveň je důležité zlepšit dostupnost bydlení pro mladé rodiny vybudováním nízkonákladových bytů nebo sítě sdíleného bydlení. V tomto směru město plánuje výstavbu nových družstevních bytů určených pro mladé novomanžele nebo samoživitele s omezeným příjmem. Město Zlín za tímto účelem plánuje postavit několik bytových domů. Vzhledem k trendu stárnutí populace je důležité se v dalším rozvoji zabývat touto otázkou a zajistit dostatečné kapacity vhodného bydlení pro tuto skupinu obyvatel. Nová zástavba v oblastech suburbánních rezidenčních zón často postrádá prvky kvalitního veřejného prostoru (především v případech individuální rezidenční zástavby tzv. „satelitních měst“, kde je tradičně poddimenzovaná kapacita veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti).

1.1.4.3 Plochy pro podnikání

Již v raných dobách rozvoje moderního Zlína bylo patrné, že poloha města situovaného v údolí mezi hřbety Vizovické vrchoviny není pro lokalizaci průmyslové výroby zcela ideální. Také kvůli nedostatku volných ploch byla část průmyslové výroby firmy Baťa umístěna do prostoru Otrokovice. Většina ploch průmyslové výroby je ve Zlíně soustředěna v údolním pásu podél řeky Dřevnice, především v západní části města (od Baťova areálu směrem na Zlín-Malenovice), jak znázorňuje obrázek 1.8. V dnešní době, kdy je hustota zástavby v porovnání s historií vyšší, jsou možnosti lokalizace další průmyslové výroby ve Zlíně omezené. Určité možnosti nabízí průmyslová zóna Zlín – Východ v katastrálním území MČ Příluk a Lužkovice, ležící ve východní části města. Současné nevyhovující dopravní spojení průmyslové zóny na navazující síť dopravních komunikací je v rámci připravovaného projektu plánováno dále zkvalitnit – konkrétně je připravován projektový záměr nového silničního napojení na komunikaci I/49 včetně přemostění železniční trati a řeky Dřevnice. V souhrnu je však lokalizace nové velkokapacitní výroby na území Zlína problematická, především z důvodu celkového horšího napojení Zlína na hlavní silniční a železniční systém dopravních komunikací a omezeným kapacitám rozvojových ploch. Na druhou stranu je možné v rámci Zlínské aglomerace využít již existujících průmyslových zón s lepší dopravní dostupností například na území města Holešov nebo Otrokovice.

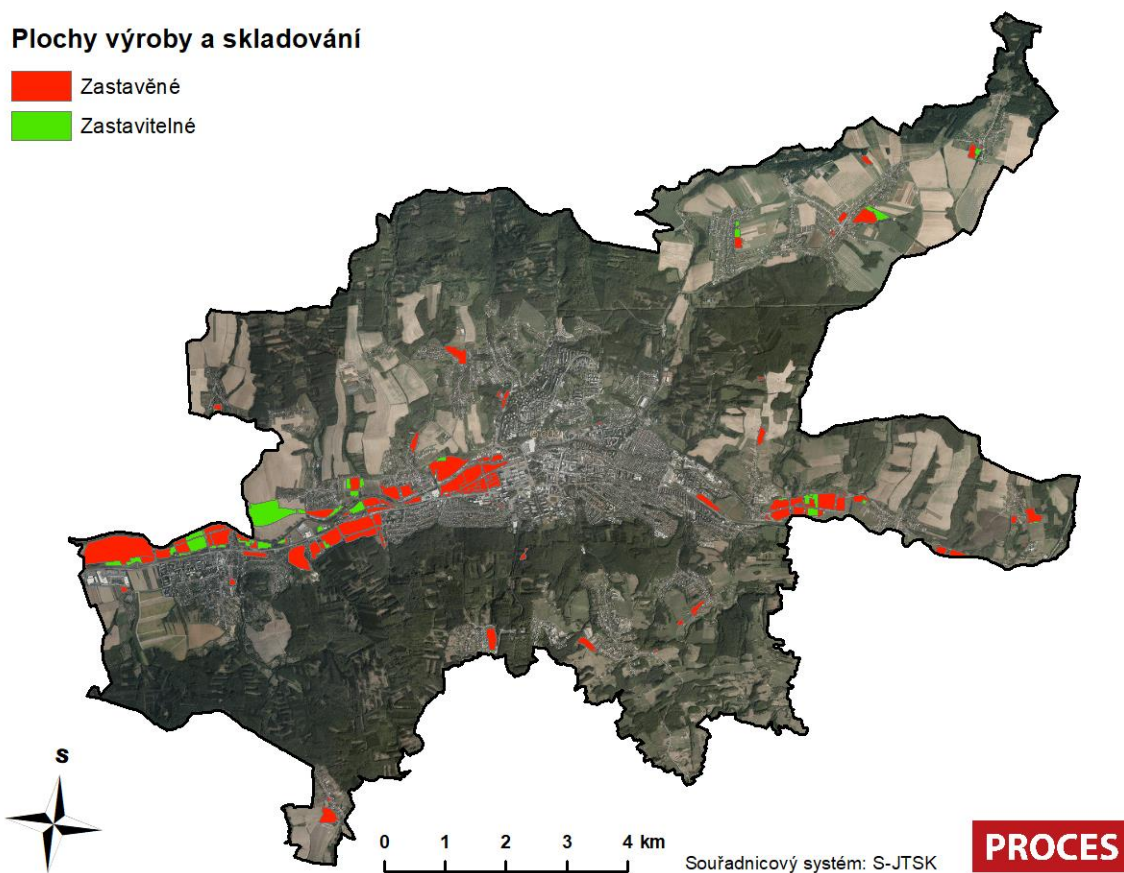
Vzhledem k obecnému trendu komerční suburbanizace a rozšiřování ploch tzv. „sídelní kaše“ („urban sprawl“), je nutné jasné vymezení podnikatelských a výrobních ploch pro tyto účely. Průmyslovou výrobu, která je spojená s negativními externalitami, je vhodné lokalizovat do okrajových zón, případně využít stávající průmyslové zóny v zázemí širší Zlínské aglomerace. Prohloubení vzájemné kooperace soukromého sektoru s vědeckovýzkumnými institucemi a univerzitou podporované veřejnou správou jsou základem fungování regionálních inovačních systémů, důležitého motoru regionálního rozvoje. Pro rozvoj podnikatelských aktivit v centru Zlína je vhodné podporovat malé a střední podniky s vysokou přidanou hodnotou založené na využívání inovací a znalostní ekonomiky. Je proto vhodné podporovat vytváření co-workingových center a prostor pro nové firmy – start-upy – například po vzoru Digital Innovation Hubs. Prohloubení spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně (UTB) a nabídka kvalitních příležitostí pro uplatnění kvalifikovaných osob mohou být přínosem v dlouhodobém měřítku. Pro zkvalitnění podnikatelského prostředí města je vhodné využít již tradičně silná odvětví místní ekonomiky – technologické firmy nebo kreativní průmysl. V současné době je příkladem uvedené spolupráce Technologické inovační centrum (TIC), které je ve společném vlastnictví Zlínského kraje a UTB. TIC se nachází v revitalizované části Baťova areálu a nabízí služby a poradenství začínajícím firmám a také nabízí kancelářské prostory v rámci podnikatelského inkubátoru a co-workingového centra. Další a širší podpora inovativních společností aplikujících poznatky univerzitního výzkumu pak může stimulovat další rozvoj. Pro potřeby kreativních a inovujících společností se nabízí možnost širšího využití Baťova areálu v centru města v blízkosti UTB a dalších veřejných institucí. Pozitivní příklad rozvoje města založeného na úzké spolupráci s univerzitou a aplikací vědy a vývoje v komerční sféře nabízí švédské město Umeå.

Tabulka 1.5: Umeå - příklad rozvoje města založeného na podpoře vzdělání a znalostní ekonomiky

Umeå je město v severním Švédsku, které je jedním z nejrychleji rostoucích evropských měst a je zároveň centrem rozvoje jinak řídké osídleného regionu severního Švédska (Norrland). Za posledních 50 let se populace města zdvojnásobila na současných 120 000 obyvatel. K rozvoji přispělo především založení univerzity v roce 1965, které akcelerovalo rozvoj. Koncept rozvoje je založený na podpoře znalostní ekonomiky, tedy podpoře kvalitního vzdělání a využívání vědeckých poznatků při tvorbě inovací v komerční sféře. Odlišuje se tak od ostatních měst v regionu severního Švédska založených na tradičním základu těžkého průmyslu. V současnosti zde fungují dvě univerzity, které mají vysokou kvalitu vzdělání i v mezinárodním srovnání. Dohromady ve městě studuje přes 39 000 studentů s vysokým podílem studentů ze zahraničí. Rozvoj města vychází z předpokladů udržitelnosti v sociální, ekonomické i environmentální rovině a na rozvoji se vysokou mírou aktivně podílejí samotní obyvatelé města. O kvalitě prostředí města svědčí umístění na vrcholu žebříčku „European Smart City“ v roce 2014; město je také členem sítě „European Green Capital“. Trend rozvoje bude pokračovat i v budoucnu, dle vlastních predikcí má populace města v roce 2050 dosáhnout 200 000 obyvatel.

Zdroj: www.umea.se

Obrázek 1.8: Rozmístění výrobních a skladových ploch ve Zlíně

Zdroj: Územní plán města Zlín, zpracování PROCES, 2020.

1.1.4.4 Problémová území a lokality brownfields

Anglický termín „brownfield“ označuje zanedbané, opuštěné území, jehož účel je v současné době nejasný. Tato území nelze efektivně využívat bez předchozí regenerace. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské nebo jiné činnosti. Přehled lokalit brownfields na území Zlína je uveden níže. Zlínský kraj území brownfields monitoruje a snaží se podporovat jejich revitalizaci, souhrn lokalit a plán revitalizace shrnuje dokument „*Strategie využití brownfields ve Zlínském kraji*“⁷.

Charakter brownfield má areál bývalého koupaliště Riviéra. Koupaliště Riviéra ve Zlíně-Malenovicích bylo po zprůsnění legislativy a nevyhovujícím podmínkám v roce 2007 uzavřeno. Od té doby areál chátrá. Jedná se o jinak atraktivní lokalitu v blízkosti malenovického hradu. V okolí hradu Malenovice je v roce 2022 plánovaná revitalizace, je možné, že projekt bude mít pozitivní vliv na zlepšení samotné lokality chátrajícího koupaliště. Plocha areálu je přibližně 1,3 ha.

⁷Zlínský kraj (2010): *Strategie využití brownfields ve Zlínském kraji*

https://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDA50Etfdnlob2Rub2NlbmlfMS5wZGY/MZP098K_vyhodn_oceni.pdf

Dalšími chátrajícími či nevyužívanými lokalitami ve městě jsou:

Vytěžené území cihelny Malenovice	Lokalita bývalé cihelny firmy Baťa, a.s. o rozloze cca 9,3 ha představuje nezastavěnou plochu ve svažitém terénu se zvýšeným rizikem sesuvů. S ohledem na charakter lokality se jako vhodné jeví funkční využití založené na integraci lokality do okolní krajiny.
Část Baťova areálu Zlín	Historický areál firmy Baťa o rozloze cca 69,6 ha představuje symbol úpadku obuvnického průmyslu ve Zlíně. Proces regenerace lokality Baťova areálu probíhá postupně, přičemž současný charakter regenerace je iniciován rovněž institucemi veřejného sektoru (např. sídlo Zlínského kraje, Technologického inovačního centra, s.r.o., Baťův Institut 14 15, pošta apod.) Zbývající část areálu zůstává stále průmyslová, přítomnost prosperujících společností tak tvoří hlavní limit případné další transformace. Velkou roli může hrát SMZ, které musí vyvíjet konkrétní kroky a především prostřednictvím aktivní komunikace zajistit zapojení všech zainteresovaných aktérů. Klíčové aktivity v lokalitě se vedle regenerace nevyužívaných objektů musí dotýkat rovněž řešení otázek dopravní a technické infrastruktury.
Filmový areál Zlín	Lokalita filmových ateliérů ve Zlíně o rozloze cca 0,7 ha představuje jihovýchodní část filmového areálu, která je v současnosti částečně využívána pro účely skladování. V současnosti dochází k postupné obnově delší dobu zanedbaného areálu ze strany soukromých subjektů, které v areálu působí. V roce 2016 v areálu zahájilo činnost filmové a vzdělávací centrum pro veřejnost Filmový uzel, které sídlí ve dvou zrekonstruovaných budovách areálu.

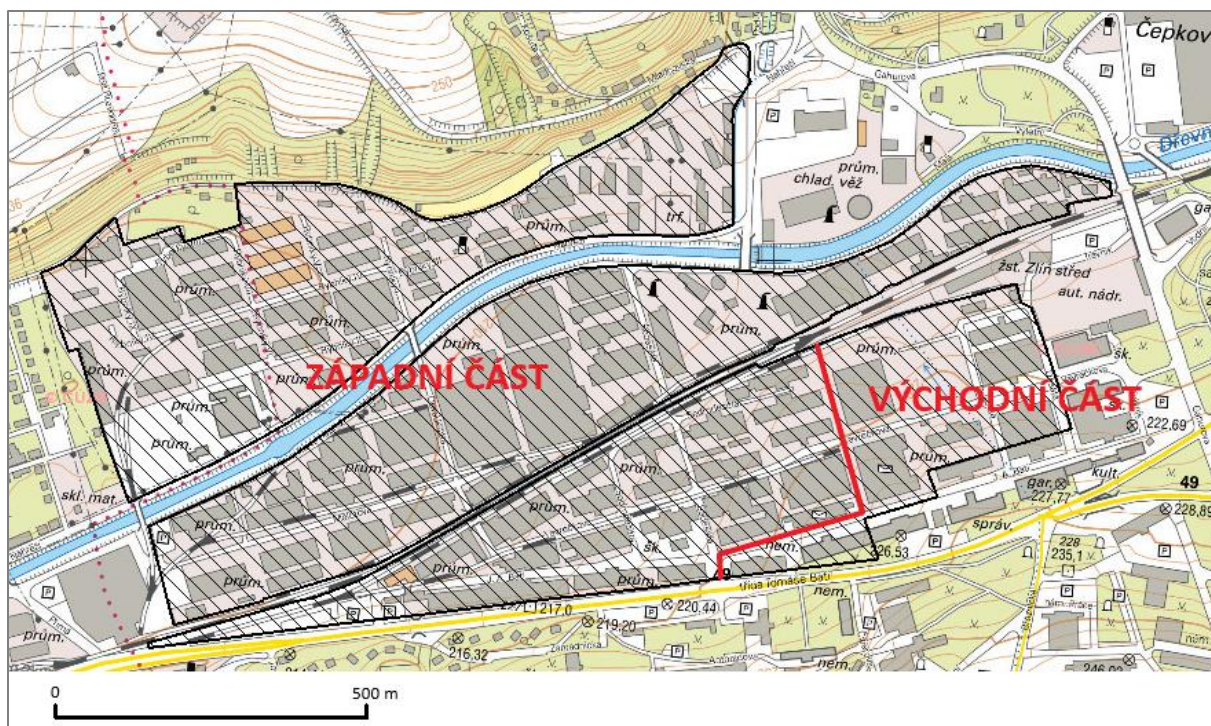
Baťův areál

Areál bývalé firmy Baťa, později areál Svitů, utrpěl úpadkem obuvnictví a průmyslu ve Zlíně. Jedná se o rozlehlé zastavěné území o ploše téměř 70 ha s vysokou koncentrací průmyslových budov (asi 45 ha). V posledních letech dochází k postupné revitalizaci ve východní části areálu, která se stává funkční součástí města. V areálu jsou nově lokalizované některé veřejné služby (pošta, sídlo krajského úřadu a finančního úřadu ve 21. budově, sídlí zde 14|15 Baťův Institut, kam spadá muzeum Jihovýchodní Moravy, krajská knihovna nebo krajská galerie) a řada dalších služeb (restaurace, obchody). V západní části sídlí společnosti zabývající se průmyslovou výrobou, jsou zde sklady, řada objektů nemá využití. Zatímco východní část areálu je v Územním plánu města vedena jako zóna městského centra, západní část je označena jako lokalita smíšené funkce výrobní a skladovací. Baťův areál má díky své poloze blízké centru města vysoký potenciál revitalizace a dalšího využití. Město Zlín podporuje další revitalizaci a začleňování Baťova areálu do funkčního prostoru města. V oblasti pravobřežní, západní části Baťova areálu (průmyslový areál Rybníky), která není součástí MPZ, je plánováno vedení nové pravobřežní komunikace v úseku Prštné – Podbaba. Spolu s využitím poznatků z plánované Studie dopravní obslužnosti areálu Svit – Zlín je tak možné předpokládat zlepšení dopravní situace v oblasti s pozitivním dopadem na rozvoj Baťova areálu.

Překážkami, které musí projekty revitalizace překonat, jsou poměrně složitá vlastnická struktura a špatný technický stav některých budov, případně neochota vlastníků měnit stávající stav využití. Komplex Baťova areálu je zároveň součástí MPZ, projekty revitalizace tak musí respektovat stanoviska orgánů památkové péče. Památková ochrana se nicméně nevztahuje na pravobřežní západní část areálu. Areálem prochází železniční trať Otrokovice – Vizovice a v jeho těsné blízkosti je i železniční a autobusové nádraží. V projektu plánované renovace vlakového nádraží je stavba zcela nové budovy nádraží a její propojení s přilehlým Baťovým areálem.

V současnosti je plánovaný rozsáhlý developerský projekt výstavby komerčního obchodního centra Fabrika na ploše bývalých budov č. 24, 25 a 26 (přibližně 70 000 m²) investiční skupiny Cream. Jedná se o dlouho diskutovaný projekt, který v nedávné době získal stavební povolení a dle investora má být dokončen roku 2023. Objekt má plnit více funkcí, vedle nákupního centra zde bude prostor i pro volnočasové aktivity, kanceláře nebo univerzitní prostory. Vzhledem k rozsahu objektu lze očekávat zvýšení intenzity dopravy v rámci areálu i jeho blízkém okolí. V záměru je nicméně vybudovat až 1 000 parkovacích míst a některé další úpravy přilehlé dopravní sítě.

Obrázek 1.9: Základní členění Baťova areálu

Zdroj: Brownfieldy Zlínského kraje, 2020, <https://geoportal.kr-zlinsky.cz/bf/>

1.1.5 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Zlín je ojedinělý svou unikátní moderní funkcionalistickou urbanistickou strukturou.*
- *Město je z části tvořeno rozsáhlou Městskou památkovou zónou zahrnující lokality historického jádra města, bývalé továrny firmy Baťa a obytných čtvrtí převážně z období 1. pol. 20. století (asi 430 ha).*
- *Město Zlín je jádrem širší Zlínské aglomerace, jejíž populační velikost je větší než 130 000 obyvatel.*
- *V posledních letech byla realizována řada úspěšných projektů revitalizace veřejného prostoru.*
- *Centrum města je fragmentováno procházejícími silničními komunikacemi s rušnou dopravou.*
- *Industriální Baťův areál v centru města je největší problémovou lokalitou (70 ha). V poslední době prochází východní část Baťova areálu revitalizací a začleňuje se do širšího centra města, také díky umístění řady veřejných institucí. Západní část má průmyslový charakter, podstatná část zůstává zanedbaná.*
- *Rozvíjející se Univerzita Tomáše Bati může být ve spolupráci s inovativními firmami zdrojem rozvoje znalostní ekonomiky a kvalifikovaných pracovních příležitostí.*
- *Nová urbanistická koncepce by měla zohledňovat požadavky moderního univerzitního města a zároveň respektovat základy funkcionalistického urbanismu, který je zdrojem identity Zlína.*
- *Potenciál extenzivního růstu města je limitován vnějšími okolnostmi, alternativy růstu (intenzifikace či přestavba) jsou procesně náročné.*
- *Město má velký potenciál dalšího rozvoje svých veřejných prostranství.*

1.1.6 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Historicky ucelená urbanistická koncepce města vycházející ze zásad funkcionalismu, unikátní městský soubor vysoké architektonické a urbanistické kvality, který je předmětem památkové ochrany. • Koncepce města jako zahradního města, vysoký podíl zelených ploch. • Atraktivní přírodní okolí města. • Proběhlé projekty revitalizace veřejného prostoru, které vedly k jeho zkvalitnění. • Zlín jako centrum Zlínské aglomerace s více než 130 000 obyvateli. • Existence Univerzity Tomáše Bati jako silného aktéra rozvoje území. 	<ul style="list-style-type: none"> • Limitující rozvoj v důsledku umístění města v údolí. • Horší dopravní napojení na národní a mezinárodní dopravní infrastrukturu a železniční síť. • Intenzivní automobilová doprava procházející centrem města – zhoršení kvality veřejného prostoru. • Absence dlouhodobé rozvojové urbanistické koncepce města. • Absence Plánu ochrany pro Městské památkové zóny Zlín. • Nerespektování památkové ochrany vlastníky objektů památkové zóny. • Kompetence kanceláře hlavního architekta.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření dlouhodobé rozvojové koncepce a rozvoj města v souladu s koncepcí. • Iniciativní role města v procesech urbanistické přestavby (komunikace, návrhy, metodiky, propagace, popularizace). • Pokračování v trendu revitalizace veřejného prostoru a památkově chráněných budov. • Revitalizace Baťova areálu a jeho začlenění do širšího centra. • Dosažení vysokého standardu nově vznikající architektury v souladu s tradicí Zlína. • Využití potenciálu Univerzity Tomáše Bati při rozvoji znalostní ekonomiky. • Podpora zachování vysokého podílu zelených ploch ve veřejném prostoru vycházející z koncepce zahradního města. • Rozvoj města v souladu s podporou kvalitního životního prostředí. • Podpora dostupnosti bydlení. • Spolupráce města při modernizaci stavebního fondu. • Regenerace obytných čtvrtí včetně panelových sídlišť. • Přiměřená intenzifikace stávající zástavby. • Kvalitní obnova památkově hodnotných objektů a souborů. • Realizace opatření usměrňující dopravu v centru města. • Podpora alternativních způsobů dopravy na úkor IAD (železnice, trolejbusy, cyklistika apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Neorganizovaná zástavba nízké architektonické kvality, rozšiřování ploch „urban sprawl“. • Nárůst intenzity dopravy, který povede k vyšší fragmentaci prostoru centra. • Další vylidňování města Zlína a stárnutí populace. • Limity v památkové zóně omezující další rozvoj lokalit. • Nedostatečná kapacita bytového fondu, nárůst cen bydlení. • Nedostatečná spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati, nevyužití potenciálu. • Nepředvídatelnost rozhodování veřejné správy v oblasti výstavby.

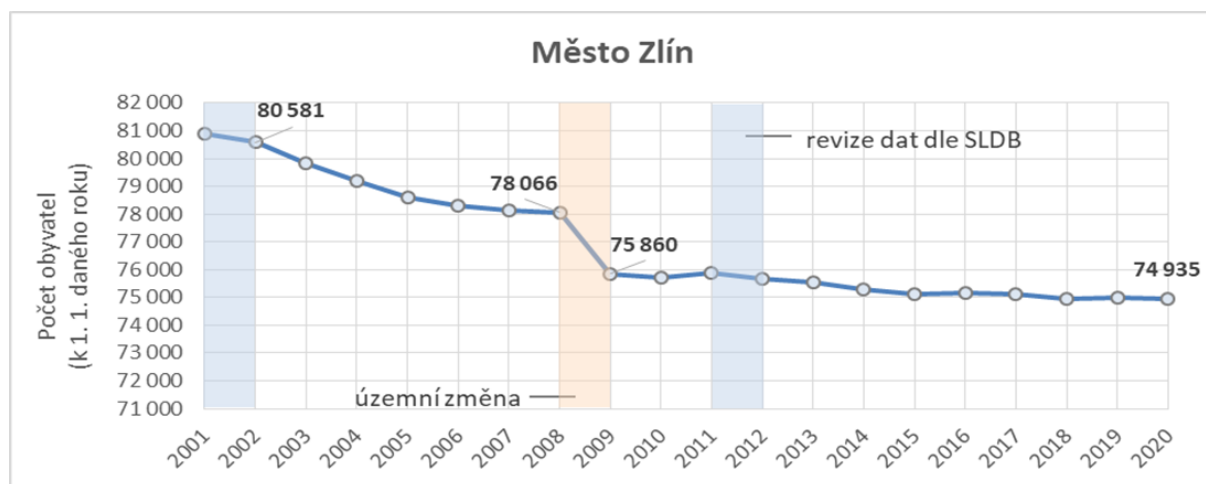
1.2 Město s vysokou kvalitou života

1.2.1 Sociální dimenze

1.2.1.1 Populační vývoj města

Počet obyvatel města Zlína má ve sledovaném období od roku 2001 **klesající tendenci**, kdy toto klesání je nejprve výraznější a od roku 2006 pouze pozvolné. Výjimky představují roky 2011, 2016 a 2019, kdy k 1. 1. těchto let došlo k mírnému nárůstu obyvatel o 161, 59 a 50 obyvatel. Výrazný úbytek obyvatel mezi roky 2008 a 2009 je způsoben územní změnou, při které došlo k oddělení obce Želechovice nad Dřevnicí. **K 1. 1. 2020 měl Zlín 74 935 obyvatel.**

Obrázek 1.10: Počet obyvatel města Zlína od r. 2001

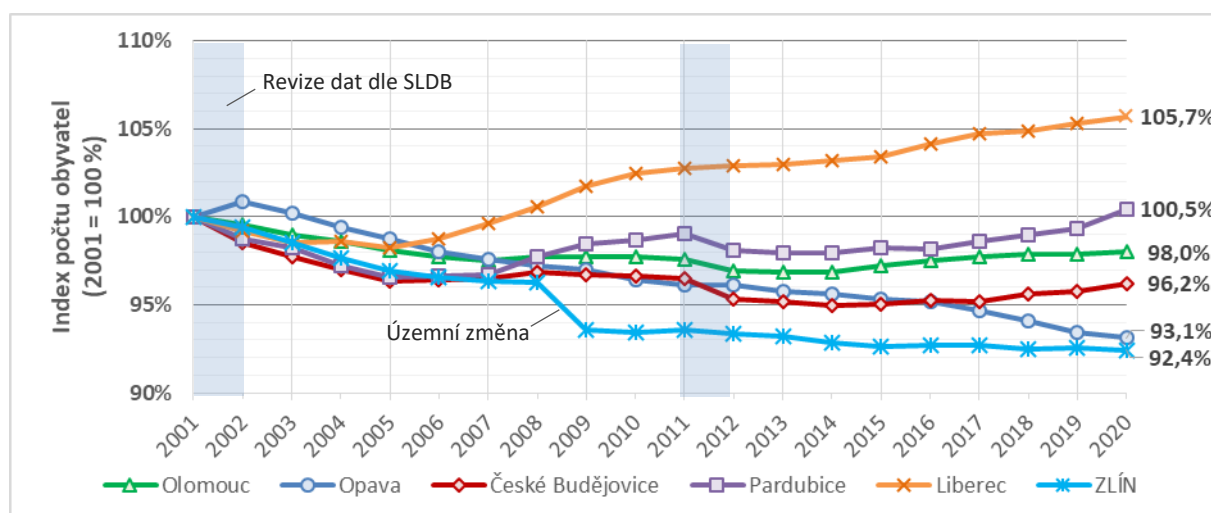

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze, data k 1. 1. daného roku; zpracování PROCES, 2020.

Při srovnání populačního vývoje Zlína od roku 2001 s dalšími velkými městy je vidět, že ačkoliv k poklesu počtu obyvatel docházelo od roku 2001 u všech porovnávaných měst, u většiny se tento trend postupně obrací a počet obyvatel opět narůstá. V Liberci se zvyšuje počet obyvatel již od roku 2006, v Pardubicích je vidět růst od roku 2007.

V dalších porovnávaných městech České Budějovice a Olomouc už změna počtu obyvatel není tak výrazná a trendy klesání se střídají se stoupajícími, ve výsledku však v posledních letech u těchto měst lze pozorovat nárůst počtu obyvatel. Zlín se zde hodnotami řadí mezi neutrální města, neboť počet obyvatel sice klesá, ale nepočítáme-li územní změnu k roku 2009, pouze velmi pozvolně. Městem, kde obyvatel stále výrazněji ubývá, je Opava.

Obrázek 1.11: Index počtu obyvatel ve vybraných městech od r. 2001

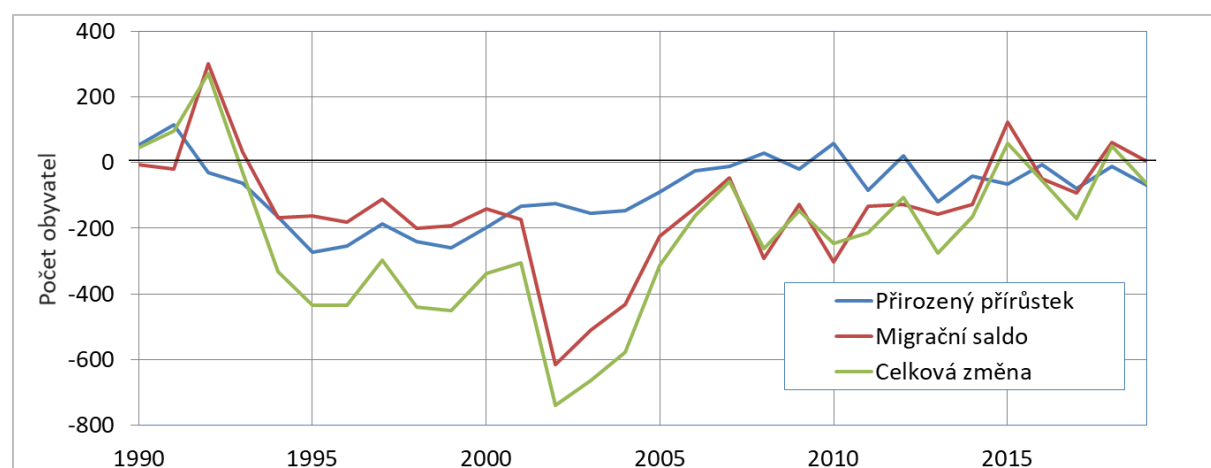
Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze, data k 1. 1. daného roku; zpracování PROCES, 2020.

Důvodem poklesu obyvatel ve Zlíně je především záporné **migrační saldo**. Záporné migrační saldo značí větší počet vystěhovaných, než přistěhovaných. V následujícím grafu (obrázek 1.12) lze pozorovat, že kladných hodnot dosáhlo migrační saldo v letech 1993 a 2015, dále v letech 2018 a 2019.

Přirozený přírůstek se také pohybuje většinou v záporných hodnotách. Záporná hodnota přirozeného přírůstku znamená, že se daný rok méně lidí narodilo, než zemřelo. Tato hodnota byla kladná v letech 1990 a 1991, následně se pohybovala ve výraznějším záporných hodnotách až -273 obyvatel roku 1995, postupně však začala vzrůstat a v letech 2008, 2010 a 2012 dosáhla kladných hodnot (počet narozených byl tedy větší než počet zemřelých). Od roku 2012 již kladných hodnot nedosáhla, pohybuje se mírně pod hodnotou nula.

Výslednicí přírůstku nebo úbytku obyvatel stěhováním (migrační saldo) a přirozeného přírůstku nebo úbytku je **celková změna obyvatel**, která je, obdobně jako migrační saldo, většinou záporná. Kladných hodnot dosáhla pouze v letech 1990 – 1993, 2015 a 2018.

Obrázek 1.12: Změny počtu obyvatel od r. 1990

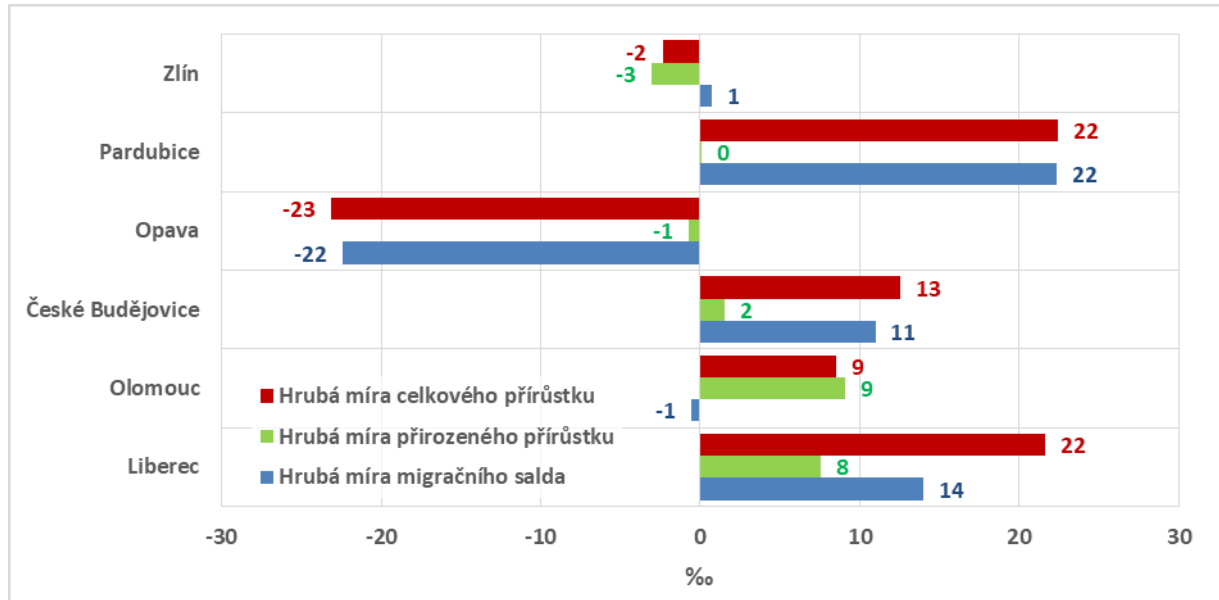
Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze; zpracování PROCES, 2020.

Srovnání změny počtu obyvatel s dalšími vybranými městy znázorňuje následující graf (obrázek 1.13) hrubé míry celkového přírůstku, přirozeného přírůstku a migračního salda. Pro srovnání jsou data uvedena na 1 000 obyvatel středního stavu, v pětiletém průměru. Je vidět, že výše zmiňovaný úbytek obyvatel Opavy je způsoben převážně migrací. V Pardubicích závisí změna počtu obyvatel také převážně na migraci, lidé se ale stěhují do města. Kladný migrační trend je také v Liberci a Českých

Budějovicích, kde je nárůst obyvatel podpořen také přirozeným přírůstkem. V Olomouci naopak přibývá obyvatel díky přirozenému přírůstkem.

Zlín je v tomto srovnání hodnotami blízky nule, se zápornou hrubou mírou celkového přírůstkem, což potvrzuje také současný trend pozvolného poklesu obyvatel ve městě.

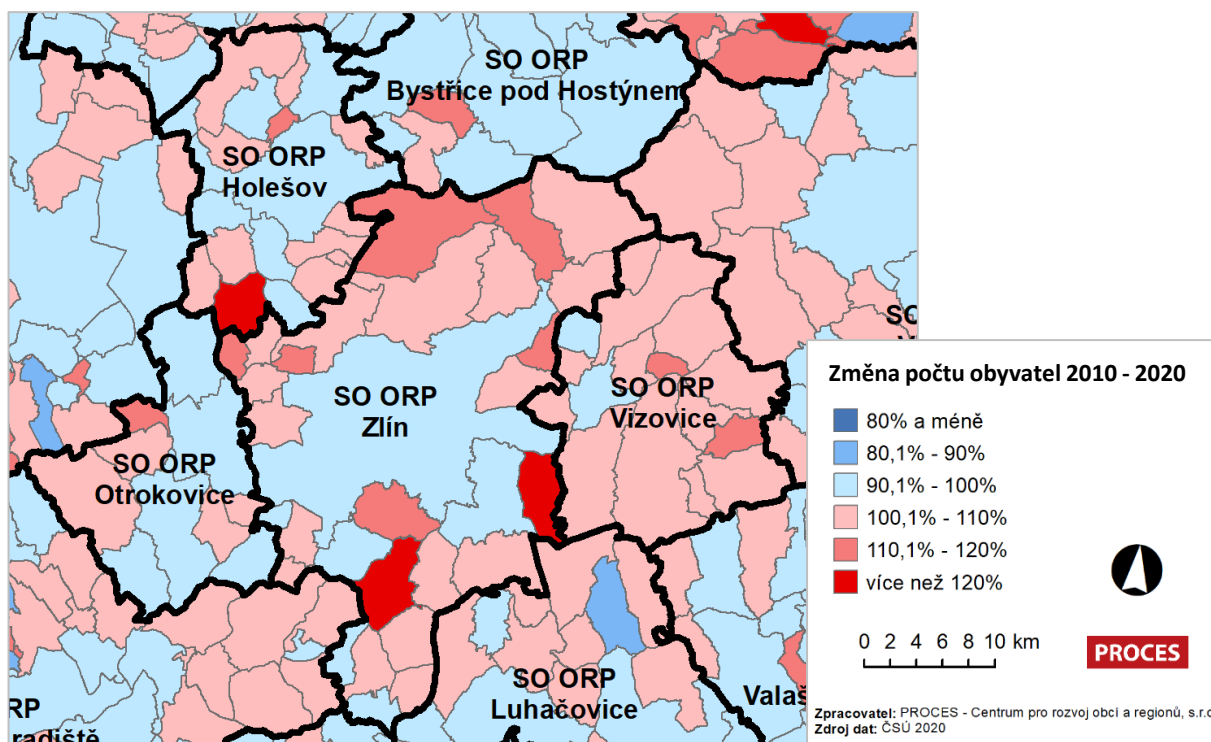
Obrázek 1.13: Průměrná hodnota změny počtu obyvatel za 5 let (2019 – 2015) - srovnání vybraných měst

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze; zpracování PROCES, 2020.

Následující mapa (obrázek 1.14) znázorňuje desetiletou změnu počtu obyvatel ve Zlíně a v okolních obcích. Úbytek do 10 % obyvatel je vidět ve Zlíně a z obcí v jeho okolí dále také v Želechovicích nad Dřevnicí, v Bohuslavicích u Zlína, v Karlovicích nebo v Otrokovicích. V ostatních dosud nejmenovaných obcích SO ORP Zlín počet obyvatel vzrůstá, přírůstek lze v rámci SO ORP Zlín pozorovat nejvýrazněji v obcích Doubravy a Lípa.

Obrázek 1.14: Suburbanizace - změna počtu obyvatel 2010 – 2020

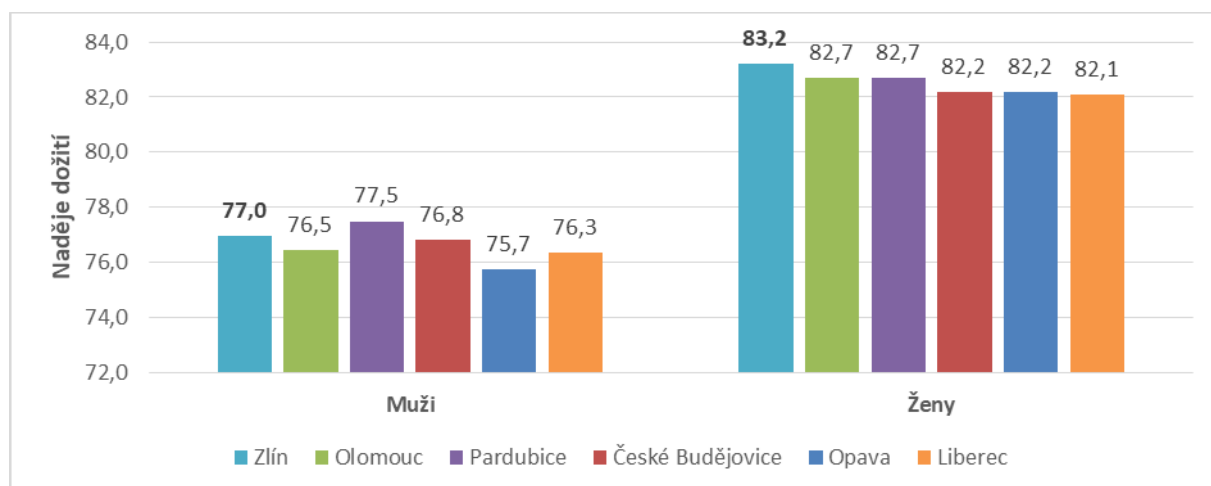

Zdroj: ČSÚ; zpracování PROCES, 2020.

1.2.1.2 Strukturální charakteristika obyvatelstva města

Střední délka života neboli naděje dožití udává průměrný počet let, který má naději prožít osoba právě x-letá při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období. V grafu (obrázek 1.15) je zobrazena naděje dožití při narození pro muže a ženy ve vybraných SO ORP (Zlín, Olomouc, Pardubice, České Budějovice, Opava, Liberec). Ženy ve Zlíně mají z těchto ORP nejvyšší naději dožití (83,2 let), muži mají nejvyšší naději dožití v Pardubicích (77,5 let), ve Zlíně je tato hodnota druhá nejvyšší (77,0 let).

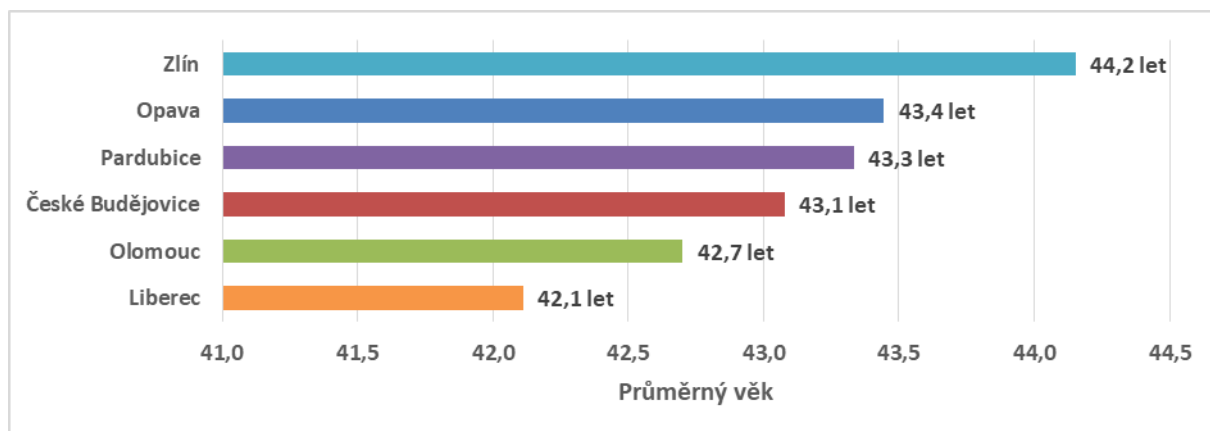
Obrázek 1.15: Naděje dožití ve SO ORP Zlín ve srovnání s vybranými SO ORP (2015 – 2019)

Zdroj: ČSÚ, Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech ORP a Praze, 2003 – 2019.

Průměrný věk obyvatel Zlína je 44,2 let, což je nejvyšší hodnota z porovnávaných měst. Druhý nejvyšší průměrný věk mají obyvatelé Opavy a následně Pardubic, nejnižší poté v Liberci (42,1).

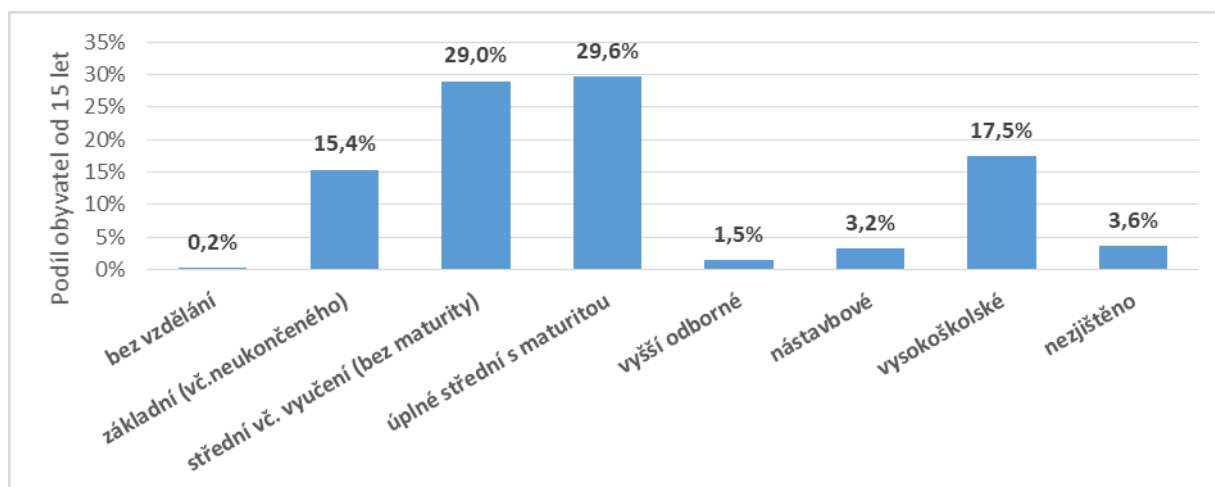
Obrázek 1.16: Průměrný věk obyvatel vybraných měst (k 31. 12. 2019)

Zdroj: ČSÚ, 2020; zpracování PROCES.

Vzdělanostní struktura obyvatel je zjišťována v rámci Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), nejnověji je proto dostupná k 26. 3. 2011. Podíly v následujícím grafu (obrázek 1.17) jsou procenta z celkového počtu obyvatel od 15 let. Nejvyšší podíl obyvatel Zlína má úplné střední vzdělání s maturitou (29,6 %) nebo střední vzdělání vč. vyučení bez maturity (29,0 %). Celkem 17,5 % obyvatel Zlína má vysokoškolské vzdělání (z toho 14,1 % magisterské, 2,7 % bakalářské a 0,7 % doktorské). Čtvrtým nejpočetnějším druhem vzdělání je základní vč. neukončeného, které má 15,4 % obyvatel Zlína.

Obrázek 1.17: Vzđelanostní struktura obyvatel Zlína (k 26. 3. 2011)

Zdroj: SLDB 2011; zpracování PROCES, 2020.

Obdobná vzdělanostní struktura je také v dalších sledovaných městech, kdy v Opavě je mírně vyšší podíl obyvatel bez vzdělání, se základním vzděláním a se středním vzděláním bez maturity, nejvyšší podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou mají z porovnávaných měst v Pardubicích a Českých Budějovicích, vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je nejvíce v Olomouci. Při porovnávání je nicméně třeba uvážit také podíl obyvatel, u kterých nebyl vzdělanostní stupeň zjištěn.

Tabulka 1.6: Srovnání vybraných měst podle vzdělanostní struktury (k 26. 3. 2011)

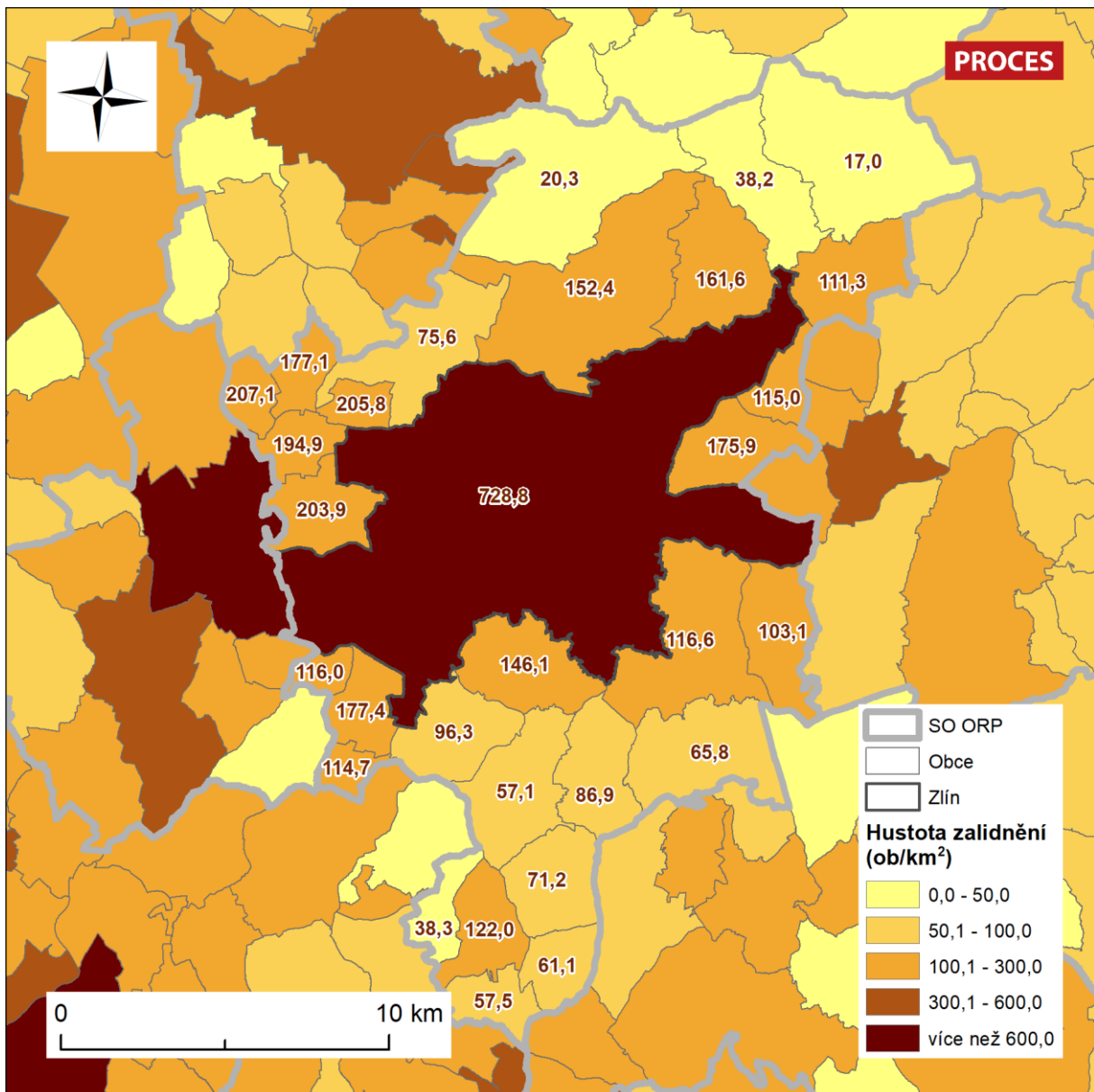
Vzdělání	Zlín	Liberec	Olomouc	Č. Budějovice	Opava	Pardubice
bez vzdělání	0,2 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,7 %	0,3 %
základní (vč. neukončeného)	15,4 %	15,1 %	13,8 %	13,9 %	16,6 %	13,5 %
střední vč. vyučení (bez maturity)	29,0 %	29,9 %	26,5 %	27,7 %	32,0 %	30,0 %
úplné střední s maturitou	29,6 %	28,6 %	30,3 %	31,0 %	28,3 %	31,0 %
vyšší odborné	1,5 %	1,4 %	1,5 %	1,7 %	1,0 %	1,5 %
nástavbové	3,2 %	3,1 %	3,1 %	3,6 %	3,1 %	3,3 %
vysokoškolské	17,5 %	14,9 %	20,6 %	17,1 %	14,2 %	15,3 %
<i>bakalářské</i>	2,7 %	2,2 %	2,7 %	2,6 %	2,4 %	2,4 %
<i>magisterské</i>	14,1 %	12,1 %	16,3 %	13,6 %	11,3 %	12,1 %
<i>doktorské</i>	0,7 %	0,6 %	1,6 %	0,9 %	0,4 %	0,9 %
nezjištěno	3,6 %	6,6 %	4,0 %	4,6 %	4,1 %	5,1 %

Zdroj: SLDB 2011; zpracování PROCES.

Pozn.: Procenta počítána z obyvatelstva od 15 let. Nejtmavší červená značí nejvyšší hodnotu a nejtmavší modrá hodnotu nejnižší.

Na mapě níže (obrázek 1.18) je vidět rozložení obyvatelstva v obcích SO ORP Zlín a okolí. Je patrný proces suburbanizace, kdy obyvatelé velkých měst mají snahu bydlet na venkově a stěhují se např. kvůli zeleni nebo lepším cenám pozemků, současně však často dojíždějí do měst za prací či infrastrukturou. Ve SO ORP Zlín je nejnižší hustota zalidnění v obcích severního okraje SO ORP, a sice v obcích Držková, kde na km² připadá 17,0 obyvatel, Lukoveček (20,3 ob/km²) a Vlčková (38,2 ob/km²). Na jižním okraji SO ORP je poté méně osídlená obec Kelníky (38,3 ob/km²). Zlín má hustotu zalidnění dle očekávání nejvyšší (728,8 ob/km²), v rámci SO ORP jsou poté nejvíce zalidněny obce sousedící s SO ORP Otrokovice: Machová (207,1 ob/km²), Hostišová (205,8 ob/km²) a Tečovice (203,9 ob/km²). Samotné město Otrokovice má hustotu zalidnění 911,0 ob/km².

Obrázek 1.18: Hustota zalidnění obcí SO ORP Zlín

Zdroj: ČSÚ, data k 1. 1. 2020; zpracování PROCES.

1.2.1.3 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Ve Zlíně dochází k velmi mírnému poklesu obyvatel; od roku 2010 do roku 2020 poklesl celkový počet obyvatel o 779 osob, tedy o 1 %.*
- *Ve Zlíně a jeho okolí je patrný suburbanizační trend, nejvyšší přírůstek obyvatel (za 10 let) je v obcích Doubravy a Lípa.*
- *Při porovnávání s vybranými městy (Zlín, Olomouc, Pardubice, České Budějovice, Opava, Liberec) měl Zlín u žen nejvyšší naději dožití při narození (83,2 let), u mužů vyšla naděje dožití jako druhá nejvyšší (77,0 let). Ve Zlíně je také z porovnávaných měst nejvyšší průměrný věk (44,2 let).*
- *Vzdělanostní struktura Zlína nevykazuje výrazné rozdíly od ostatních porovnávaných měst, k 26. 3. 2011 mělo nejvíce obyvatel středoškolské vzdělání (58,6 % obyvatel), vysokoškolské 17,5 % obyvatel a základní 15,4 % obyvatel.*
- *Hustota zalidnění Zlína je 728,8 obyvatel/km². Otrokovice mají hustotu zalidnění 911,0 obyvatel/km².*

1.2.1.4 Charakteristika domovního a bytového fondu na území města Zlína

Vývoj domovního a bytového fondu v historii odpovídal populačnímu nárůstu města v průběhu jeho rozvoje. V první polovině 20. století, v období intenzivního rozvoje baťovského Zlína, docházelo k výstavbě obytných čtvrtí rodinných domků, které se z velké části dochovaly do dnešní doby a jsou pro vzhled dnešního Zlína charakteristické (například lokality Zálešná, Podvesná, Letná a Lesní čtvrť). Zástavba z tohoto období je dnes součástí Městské památkové zóny Zlín (MPZ). V období po roce 1945 byla v různých etapách budována sídliště hromadného bydlení, z nichž je raná výstavba součástí památkové ochrany (sídliště Obeciny, Morýsovy domy, Benešovo nábřeží). V dalších etapách byly budovány další rozsáhlá sídliště, která dnes patří k lokalitám s nejvyšší mírou koncentrace obyvatel (Bartošova čtvrť, sídliště Malenovice, Podhoří, Jižní Svahy). Od roku 1990 intenzita bytové výstavby klesá. Bytová výstavba v tomto období je soustředěna především v lokalitách navazujících na sídliště Jižní Svahy. Ve velké míře se pak v důsledku procesu rezidenční suburbanizace rozvíjí zástavba v okrajových částech města (lokality Kostelec a Štípa v severovýchodní části města Zlína, Kudlov v jihovýchodní části města Zlína a dále lokality Mladcová v severní části města Zlína respektive Městské nivy v místní části Příluky). Vzhledem ke kopcovitému reliéfu Zlína a jeho blízkého okolí a současné hustotě zástavby jsou možnosti nové bytové výstavby hromadného bydlení ve Zlíně omezené. Nové plochy určené pro výstavbu hromadného bydlení jsou uvedeny v Územním plánu města Zlín (například lokalita Boněckého rybníka – blíže analyzováno v kapitole „Územní plánování a urbanismus“). Vzhledem k nedostatečné kapacitě nových ploch pro hromadné bydlení je nutné využít přeměny stávajících ploch využívaných k jiným účelům na bydlení spolu s doplňováním městské struktury o novou zástavbu (tzv. zahušťování stávající zástavby). Největší úroveň koncentrace obydlených bytů se nachází v lokalitách sídlišť Jižní Svahy I a II. Další zlínská sídliště vykazují výrazně nižší počet trvale obydlených bytů a tedy i nižší koncentraci obyvatelstva. Strukturu domovního fondu z pohledu stáří obydlených domů ilustruje následující tabulka 1.7. Z údajů je patrné velké zastoupení domů z období intenzivní výstavby baťovského Zlína před rokem 1945.

Tabulka 1.7: Obydlené domy s byty podle období výstavby nebo rekonstrukce domu

	Obydlené domy s byty celkem	v tom podle období výstavby nebo rekonstrukce domu								
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	nezjištěno
Obydlené domy s byty celkem	11 194	261	3 931	1 259	949	1 293	903	1 143	1 191	264
	100 %	2,3 %	35,1 %	11,2 %	8,5 %	11,6 %	8,1 %	10,2 %	10,6 %	2,4 %
v nich počet bytů:										
- obydlených	31 702	291	5 113	4 453	4 992	7 039	4 204	2 662	2 542	406
- neobydlených	2 078	8	569	273	309	352	197	167	190	13

Zdroj: ČSÚ, SLDB.

Tabulka 1.9 znázorňuje strukturu bytového fondu ve Zlíně. Z celkového počtu 31 702 bytů se větší část bytů (asi dvě třetiny) nachází v bytových domech, další přibližně třetina je v domech rodinných. Z hlediska počtu osob žijících v jednom bytě převládají domácnosti s 1 případně 2 osobami, počet bytů obývaných více osobami je pak nižší. Strukturu domácností v obecné rovině ovlivňuje trend snižování průměrného počtu členů obývajících domácnost. Průměrná plocha bytu ve Zlíně činí 80,5 m², průměrná obytná plocha pak je 59,8 m². Nejvyšší počet bytů je v kategorii tří a čtyřpokoje, jejich počet dohromady činí více než polovinu z celkového počtu bytů.

Tabulka 1.8: Dokončené byty ve Zlíně v letech 2015 – 2019

Rok	Byty celkem	V rodinných domech	V bytových domech
2015	119	39	76
2016	84	40	36
2017	39	25	8
2018	209	75	131
2019	217	84	123

Zdroj: ČSÚ, 2020, Veřejná databáze.

Tabulka 1.9: Rozložení bytového fondu dle počtu bydlících osob ve městě Zlín k 26. 3. 2011

Druh domu, typ bytu, počet místností	Obydlené byty celkem	s počtem osob v bytě					
		1	2	3	4	5	6 a více
Obydlené byty celkem	31 702	10 039	9 800	5 607	4 514	1 196	546
byty v rodinných domech	10 878	2 403	3 069	2 089	2 147	771	399
byty v bytových domech	20 401	7 394	6 629	3 481	2 344	417	136
byty v ostatních budovách*	423	242	102	37	23	8	11
Obydlené byty celkem	100%	32 %	31 %	18 %	14 %	4 %	2 %
byty v rodinných domech	100%	22 %	28 %	19 %	20 %	7 %	4 %
byty v bytových domech	100%	36 %	32 %	17 %	11 %	2 %	1 %
byty v ostatních budovách	100%	57 %	24 %	9 %	5 %	2 %	3 %
Byty podle počtu obytných místností (8 m ² a více)							
1	2 133	1 430	451	139	83	21	9
2	4 066	1 992	1 243	501	258	52	20
3	8 682	2 847	3 073	1 523	968	195	76
4	8 619	1 761	2 923	1 886	1 602	316	131
5 a více	5 326	594	1 343	1 203	1 394	522	270
Průměrná celková plocha bytu v m ²	80,5	63,9	77,3	87,6	99,2	111,2	119,5
Průměrná obytná plocha bytu v m ²	59,8	47,8	58,0	64,8	72,7	81,0	88,2

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011.

Pozn.: Byty v ostatních budovách zahrnují:

1/ domy sloužící k dlouhodobému (nebo trvalému) společnému ubytování jednotlivých osob, příp. domácností, jako jsou např. domovy důchodců, ústavy sociální péče všech druhů, kláštery, domovy mládeže, internáty, studentské koleje, svobodárny, apod.;

2/ ubytovací zařízení sloužící ke krátkodobému (dočasnému) ubytování: hotely, lůžková léčebná zařízení jako jsou nemocnice, lázeňské ústavy, rekreační zařízení, humanitární střediska, uprchlické tábory, ubytovny, apod.

Podrobné údaje z oblasti bydlení poskytují data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), populačního censu, který byl naposledy proveden v roce 2011. Tabulka 1.10 zobrazuje podrobnou charakteristiku bytového fondu ve Zlíně na základě dat ze SLDB 2011. Je patrné, že z celkového počtu 12 787 domů na území města, je přibližně 85 % charakteru rodinných domů, zbylých 15 % tvoří domy bytové. Podíl bytových domů ve struktuře domovního fondu města je tak ve Zlíně v porovnání s ostatními krajskými městy České republiky nízký. Relativně vysoký podíl rodinných domů ve struktuře domovního fondu pak souvisí s vysokým podílem obydlých domů ve vlastnictví fyzické osoby, podíl bytových domů ve vlastnictví obce či státu je naopak relativně nízký, s čímž dále souvisí skutečnost, že zastoupení

nájemního bydlení je v porovnání s krajskými městy Česka nižší⁸. Ve městě Zlín bylo roku 2011 evidováno 1 572 neobydlených domů k bydlení, z velké většiny charakteru rodinných domů.

Tabulka 1.10: Rozložení domovního fondu ve městě Zlín k 26. 3. 2011

Domy	Domy celkem	z toho		Počet osob	
		rodinné domy	bytové domy	celkem	z toho v rodinných domech
Domy celkem	12 787	10 909	1 598	74 916	29 896
obydlené domy	11 208	9 412	1 549	74 916	29 896
z počtu domů vlastnictví:					
fyzická osoba	8 310	8 057	208	28 224	26 174
obec, stát	275	173	70	4 873	493
bytové družstvo	228	2	226	9 913	5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	1 922	1 061	858	25 169	2 935
domy s počtem bytů:					
1	7 582	7 387	-	21 704	21 174
2 - 3	2 112	2 025	58	9 262	8 722
4 - 11	885	x	879	11 301	x
12 a více	615	x	612	32 313	x
z počtu domů počet nadzemních podlaží:					
1 - 2	9 221	8 917	266	30 503	28 288
3 - 4	977	242	688	12 521	919
5 a více	588	x	559	29 797	x
z počtu obydlých domů:					
ubytovací zařízení bez bytů	14	x	x	336	x
neobydlené domy s byty	1 572	1 497	49	x	x
z toho:					
využívané k rekreaci	121	121	-	x	x
přestavba domu	99	97	1	x	x
nezpůsobilé k bydlení	81	79	-	x	x
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	7	x	x	x	x
počet bytů v neobydlených domech	1 819	1 574	218	x	x

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011.

Pozn.: Byty v ostatních budovách zahrnují:

1/ domy sloužící k dlouhodobému (nebo trvalému) společnému ubytování jednotlivých osob, příp. domácností, jako jsou např. domovy důchodců, ústavy sociální péče všech druhů, kláštery, domovy mládeže, internáty, studentské koleje, svobodárny, apod.;

2/ ubytovací zařízení sloužící ke krátkodobému (dočasnému) ubytování: hotely, lůžková léčebná zařízení jako jsou nemocnice, lázeňské ústavy, rekreační zařízení, humanitární střediska, uprchlické tábory, ubytovny, apod.;

3/ provozní budovy s byty (s bytem) - jsou určeny k jinému účelu než k trvalému bydlení (administrativní budovy, školy, muzea, divadla, kina, různé provozní budovy apod.) a jsou předmětem sčítání pouze tehdy, je-li v nich byt (i neobydlený), nebo jestliže v nich byl v rozhodný okamžik sčítání někdo ubytován mimo byt.

Zlín patří mezi atraktivní místa k bydlení, průměrná cena nemovitostí i nájmu bytů je ve srovnání s dalšími krajskými městy Česka spíše nadprůměrná. Roli na této skutečnosti může mít i nedostatek nemovitostí na trhu a zvýšená poptávka. Dynamiku trhu s nemovitostmi také ovlivňuje Univerzita Tomáše Bati, respektive její studenti, kteří hledají krátkodobé bydlení. Vývoj poptávky bude ovlivňován trendem stárnutí populace a specifickými nároky seniorů na bydlení.

⁸ Magistrát města Zlína (2020): Koncepce bydlení na území statutárního města Zlína na období let 2020 – 2025.

Podrobný přehled charakteru domácností hospodařících ve Zlíně nabízí tabulka 1.11. Z celkového počtu domácností tvořených jednou rodinou (20 110), je přibližně 78 % tvořeno úplnými rodinami, zbylých 22 % jsou domácnosti neúplné, z čehož v 85 % případů je v čele neúplné rodiny žena.

Tabulka 1.11: Domácnosti v bytech podle počtu členů a typu domácnosti ve městě Zlín k 26. 3. 2011

Typ domácnosti		Domácnosti celkem	v tom podle počtu členů domácnosti				
			1	2	3	4	5 a více
Bytové domácnosti celkem		31 702	10 039	9 800	5 607	4 514	1 742
v tom	1 hospodařící domácnost	30 515	10 039	9 584	5 388	4 271	1 233
	2 a více hospodařících domácností	1 187	x	216	219	243	509
Vybavenost osobním počítačem:							
s internetem		17 752	3 130	5 140	4 227	3 865	1 390
bez internetu		1 101	350	396	185	118	52
Hospodařící domácnosti celkem		33 003	11 151	10 226	5 764	4 552	1 310
domácnosti jednotlivců		11 151	11 151	x	x	x	x
v tom	bydlící samostatně	10 039	10 039	x	x	x	x
	spolubydlící s jinou	1 112	1 112	x	x	x	x
vícečlenné nerodinné domácnosti		1 385	x	1 060	191	72	62
rodinné domácnosti		20 467	x	9 166	5 573	4 480	1 248
tvořené 1 rodinou		20 110	x	9 166	5 573	4 332	1 039
úplné rodiny celkem		15 760	x	6 517	4 254	4 047	942
v tom	úplná rodina bez závislých dětí	9 499	x	6 517	2 131	683	168
	úplná rodina se závislými dětmi	6 261	x	x	2 123	3 364	774
neúplné rodiny celkem		4 350	x	2 649	1 319	285	97
v tom	neúplná rodina v čele muž	674	x	400	198	59	17
	neúplná rodina v čele žena	3 676	x	2 249	1 121	226	80
tvořené 2 a více rodinami		357	x	x	x	148	209

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011.

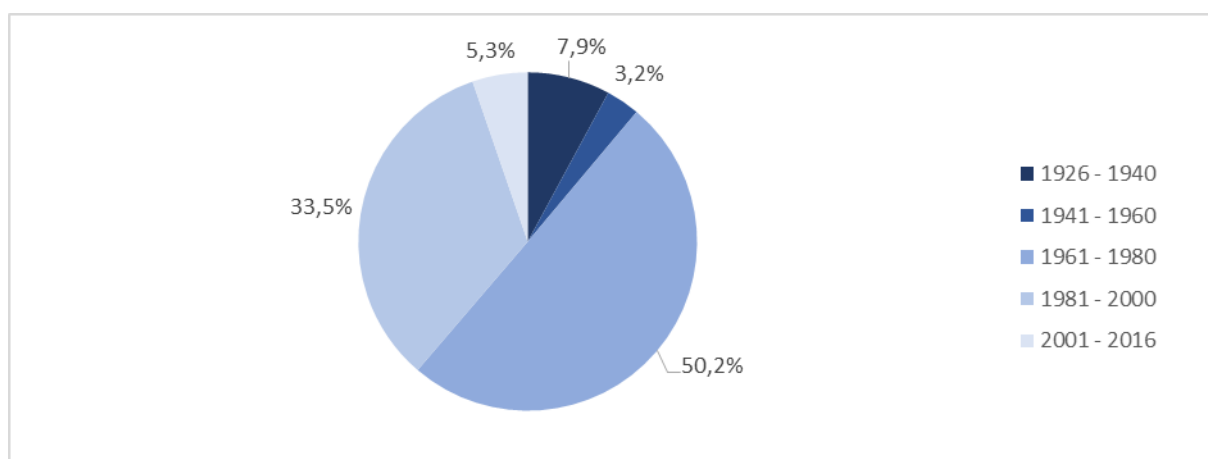
Bytový fond v majetku města

Město Zlín je významným aktérem v oblasti nájemního bydlení. V současné době město spravuje 1 988 nájemních bytů, nemalý podíl z celkového počtu 7 629 nájemních bytů ve Zlíně. Problematice bydlení a strategii nakládání s bytovým fondem v majetku města se věnuje dokument „Koncepte bydlení na území statutárního města Zlína na období let 2020 – 2025⁹“. V důsledku širokých politických a společenských změn po roce 1989 byla převedena řada majetků z vlastnictví státu do vlastnictví obcí. V roce 1992 tak do vlastnictví města Zlín bylo převedeno celkově 10 475, kde byly zastoupeny jak bytové domy s vysokým počtem bytových jednotek, tak i tzv. bašovské domky s jedním až čtyřmi byty. V následujících letech pak byly dlouhodobým nájemníkům odprodávány, především v kategorii bašovských domků. Proces privatizace bytového fondu vrcholil ve Zlíně koncem 90. let. Vývoj počtu bytů ve vlastnictví města od roku 2015 znázorňuje tabulka 1.12. Správu bytového fondu v majetku města zajišťuje Odbor majetkové správy Magistrátu města Zlín (MMZ).

Bytový fond ve vlastnictví města Zlína sestává z nemovitostí různého stáří, část sestává z nemovitostí postavených před rokem 1960. Základ bytového fondu města tvoří velkokapacitní bytové domy z 60. až 80. let 20. století. Nejnovější z domů v rámci bytového fondu města byl postaven v roce 2009 (ulice Masarykova, Zlín-Malenovice). Charakteristiku bytového fondu ve vlastnictví Zlína zobrazuje graf na obrázku 1.19.

⁹ Magistrát města Zlína (2020): Koncepte bydlení na území statutárního města Zlína na období let 2020 – 2025.

Obrázek 1.19: Stáří bytů v rámci bytového fondu v majetku města Zlína

Zdroj: MMZ (2020): *Koncepce bydlení na území statutárního města Zlína na období 2020 – 2025.*

Velikost bytového fondu ve vlastnictví města je v současnosti stabilizovaná. Probíhá prodej posledních bytů, které městu zůstávají ve spoluvlastněných domech a baťovských domcích, jejichž údržba je pro město finančně velmi náročná. K prodeji je aktuálně určeno celkem 123 bytových jednotek: 4 domy v Podlesí IV o celkovém počtu 108 bytových jednotek, u nichž je důvodem k prodeji smlouva o smlouvě budoucí. Dále byt na tř. T. Bati a byt na Dukelské, u kterých se jedná o poslední byt v majetku města, jeden čtyřdomek a následně jsou prodávány baťovské domky (celkem 12 bytů). Další větší odprodeje nejsou plánovány, naopak město zamýšlí omladit bytový fond o novou výstavbu. Město plánuje dále rozšířit bytový fond výstavbou družstevních bytů určených pro mladé rodiny střední příjmové kategorie, pro tyto účely se realizuje projekt „Družstevní bydlení Zlín“.

Tabulka 1.12: Vývoj počtu bytů v bytovém fondu města Zlína od r. 2015

Rok	Počet bytů v bytovém fondu města	Rozdíl mezi roky
2015	2080	
2016	2057	-23 bytů
2017	2043	-14 bytů
2018	2038	-5 bytů
2019	2035	-3 byty
2020	1988	-47 bytů

Zdroj: MMZ, data k 1. 1. daného roku.

Pozn.: Největší úbytek je označen červenou barvou, nejmenší úbytek modrou.

Strukturu bytového fondu ve vlastnictví města uvádí tabulka 1.13. V bytovém fondu města jsou v nejvyšší míře zastoupeny byty velikosti 1+kk (49,2 %) a 2+kk (36,2 %). Ze strukturálního hlediska je tedy soubor městských bytů značně nevyvážený ve prospěch menších bytů. Poptávka po větších bytech proto zůstává z velké části neuspokojena. Převážná část bytů (78 %) se nachází v sedmi největších domech, které jsou kompletně ve vlastnictví města. K největším bytovým domům v majetku města patří dvě dominantní budovy atypického půdorysu na sídlišti Jižní Svahy – tzv. segmenty, které patří zároveň k největším obytným budovám ve městě, v souhrnu se zde nachází přes 700 bytů. Záměrem města je prostřednictvím bytového fondu usnadnit bydlení znevýhodněným skupinám obyvatel, část bytového fondu je tak určena přednostně pro mladé rodiny s dětmi, seniory nebo osoby se zdravotním postižením. V současnosti je pro mladé nízkopříjmové rodiny určeno 30 malometrážních „startovacích“ bytů. Pro seniory a osoby se zdravotním postižením je vyhrazeno 466 bytů. Bezbariérových bytů v majetku města je 56, které se nachází v 6 domech. Město plánuje úpravu pravidel pro nájem bytů, důraz bude kladen na skutečnou bytovou potřebu žadatele a jeho sociální situaci.

Tabulka 1.13: Rozložení bytů bytového fondu města Zlína podle dispozice

Dispozice	1+0	1+kk	1+1	2+0	2+kk	2+1	3+kk	3+1	4+kk	4+1	Celkem	Z toho bezbariérových
Počet bytů	32	917	155	4	674	38	18	21	1	2	1862	56
Podíl bytů	1,7 %	49,2 %	8,3 %	0,2 %	36,2 %	2,0 %	1,0 %	1,1 %	0,1 %	0,1 %	100,0 %	3,0 %

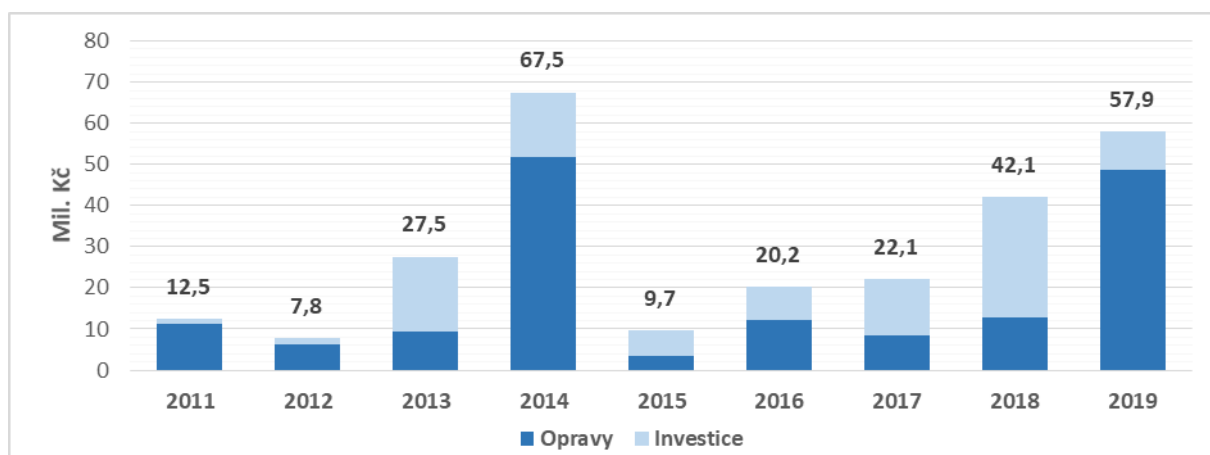
Zdroj: MMZ, data k 6. 8. 2020.

Pozn.1: Barvy značí hodnotu buněk: nejvyšší hodnota je značena tmavě červenou barvou, nejnižší hodnota tmavě modrou barvou.

Pozn. 2: Rozdíl v celkovém počtu bytů bytového fondu je způsoben tím, že některé byty jsou pronajímány poskytovateli sociálních služeb – tyto byty potom nejsou započítány.

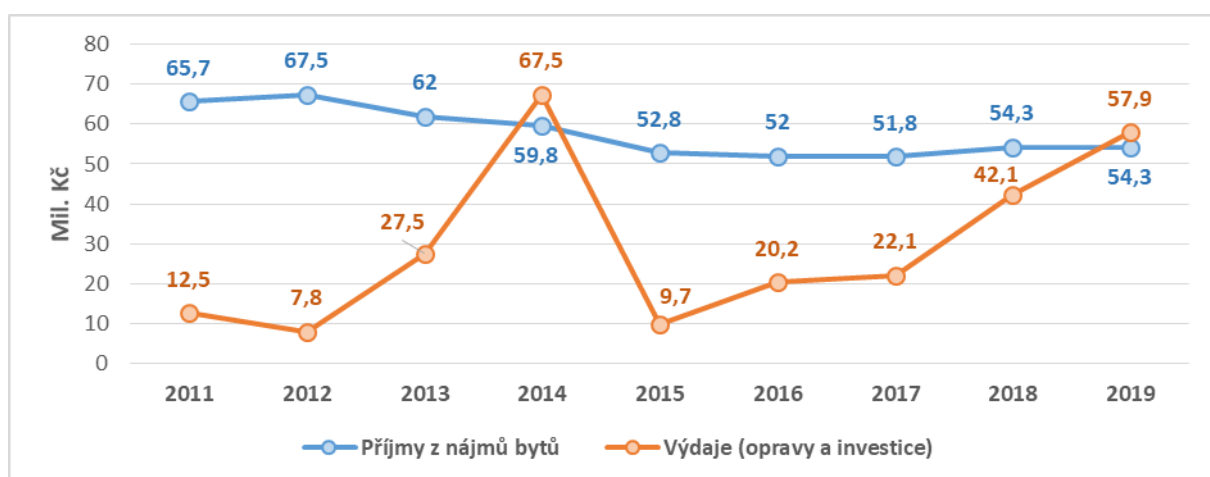
Dlouhodobým záměrem města je modernizace a omlazení stávajících bytů i rozšíření bytového fondu. Přehled nákladů města v rámci bytového fondu ilustruje graf na obrázku 1.20. Náklady ve sledovaném období narůstají, v roce 2019 činil náklad finančních prostředků investovaných do městského bytového fondu 58 mil. Kč. Vysoké náklady v roce 2014 si vyžádaly nutné rozsáhlé opravy velkých bytových budov na sídlišti Jižní svahy. Vzhledem ke zmenšení počtu bytů v bytovém fondu města mezi lety 2011 a 2019 se příjmy z bytového fondu snížily, zároveň se v uplynulých letech zvýšily výdaje za opravy a investice.

Obrázek 1.20: Náklady na provoz a investiční výdaje v rámci bytového fondu města od r. 2011

Zdroj: MMZ zpracování PROCES, 2020.

Obrázek 1.21: Příjmy (nájemné) a výdaje (náklady na provoz a investiční výdaje) v rámci bytového fondu města od r. 2011

Zdroj: MMZ, zpracování PROCES, 2020.

Rozdělení bytů v bytovém fondu spolu s počtem žádostí o pronájem v jednotlivých kategoriích shrnuje tabulka 1.14.

Tabulka 1.14: Přehled počtu žadatelů o městské byty v letech 2018 a 2019

	Startovací		Běžné		Senioři a OZP*	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Počet bytů dané kategorie	30	30	1 574	1 539	443	443
Počet evidovaných žádostí k 1. 1.	4	6	242	236	340	442
Počet nově podaných žádostí	6	2	106	97	134	68
Žádosti vyřazené ze seznamu	0	0	5	89	15	22
Nově pronajaté byty	4	2	107	69	17	52

Zdroj: MMZ

* Vzhledem k možnosti podání žádosti i pro žadatele nesplňující podmínky udělení městského bytu jsou údaje v kategorii „Senioři a OZP“ pouze ilustrativní.

Vzhledem k příznivé ceně nájmu městských bytů v porovnání s komerčně pronajímanými byty je o byty velký zájem a kapacita městských bytů je plně využita. Výše nájemného pro jednotlivé kategorie bydlení shrnuje tabulka 1.15. Pro srovnání lze uvést průměrnou výši nájemného dle statistiky nemovitostí realitní společnosti Realtymix¹⁰, která pro Zlín uvádí průměrnou cenu nájmu za m² ve výši 191 Kč/m² pro srpen 2020¹¹.

Tabulka 1.15: Výše nájemného v obecních bytech na m² v roce 2020

Typ bytu / Cena za m ² /měsíc*	Počet bytů dané kategorie	Stávající nájemníci od 1. 1. 2020	Noví nájemníci
Běžné (standardní) byty ve velkokapacitních domech Okružní, Středová a Nad Ovčírnu	860	69 Kč	79,53 Kč
Byty pro seniory a osoby se zdravotním postižením	447	23,59 Kč – 45,19 Kč	50 Kč**
Standardní byty	308	79,53 Kč	79,53 Kč
Byty se státní dotací	235	23,59 – 58,98 Kč	70,78 Kč
Byty se sníženou kvalitou	135	65 Kč	65 Kč
Startovací byty pro mladé rodiny	30	50 Kč – 60 Kč	50 Kč – 60 Kč

Zdroj: MMZ, 2020.

* K nájmu platí nájemníci ještě nájem za zařízení (kuchyňská linka, sporák, vodovodní baterie apod.).

** K 1. 1. 2021 připravuje MMZ zvýšení nájemného u nově uzavíraných smluv se seniory a OZP, zřejmě na 79,53 Kč / m² / měsíc.

SMZ pro oblast bydlení formulovalo **rozvojovou vizi**, která shrnuje rámcovou představu o řešení bytové politiky v blízké budoucnosti. Klíčová je atraktivita bydlení ve Zlíně a její zvyšování. Koncepčně se rozvoj bydlení zaměřuje na znevýhodněné skupiny obyvatel, jako jsou mladé rodiny s dětmi, osoby se zdravotním postižením a sociálně znevýhodnění občané. Bytový fond ve vlastnictví města má pak primárně sloužit uvedeným skupinám obyvatel. Jeho stav se má po technické stránce dále zlepšovat, plánuje se výstavba nových družstevních bytů. Ve Zlíně je celkový nedostatek ploch pro novou výstavbu hromadného bydlení, což se odráží na tempu výstavby. Z důvodů vysoké poptávky po nové komerční bytové výstavbě město plánuje vymezení ploch pro novou výstavbu v územním plánu. Nové plochy jsou vybírány s ohledem na minimalizaci negativních vlivů nové zástavby na stávající zastavěné území města.

Z provedeného anketního šetření vyplývá, že nemalá část oslovených respondentů (celkově 993 oslovených) není s kvalitou bydlení ve Zlíně spokojena. Nespokojenost je především z důvodů vysokých

¹⁰ Realtymix (2020): Statistika nemovitostí, <https://realtymix.cz/statistika-nemovitosti/byty-pronajem-prumerna-cena-pronajmu-1m2-mesic.html>

¹¹ V meziročním srovnání zaznamenala průměrná cena pronájmu m² bytů ve Zlíně pokles o 20 %; nejvyšší mírou se na tomto poklesu podílí situace na trhu s nemovitostmi v důsledku pandemie COVID-19

nákladů na bydlení, zhoršenou dostupností bytů pro nízkopříjmové skupiny obyvatel, vysokou hladinou hluku spojenou s intenzivní dopravou nebo problematickým parkováním.

1.2.1.5 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Značná část domovního a bytového fondu na území města pochází z období 1. pol. 20. století a je památkově chráněná (především zástavba baťovských domků).*
- *Relativně vysoký podíl rodinných domů v domovní struktuře města, relativně nižší zastoupení nájemního bydlení.*
- *Nejhustěji obydlenou zónou je sídliště Jižní Svahy.*
- *Nedostatek ploch pro výstavbu nových budov hromadného bydlení.*
- *Město Zlín disponuje přibližně 2 000 byty, část bytového fondu je určena k podpoře bydlení znevýhodněných skupin obyvatel.*

1.2.1.6 Nabídka zdravotnických a sociálních služeb na území města Zlína

1.2.1.6.1 Sociální služby a ekonomicky znevýhodnění obyvatelé

Rozvoj v oblasti sociálních služeb ovlivňuje nejen politika státu a jeho organizací, ale i činnost regionálních a lokálních institucí. Město je do určité míry zodpovědné za rozvoj místní sociální sítě a vytváření příznivých podmínek pro podporu znevýhodněných skupin obyvatel na svém území, přičemž spolupracuje s poskytovateli sociálních služeb.

Státní správu v sociální oblasti v SO ORP Zlín vykonává Odbor sociálních věcí MMZ. Jedná se o výkon veřejného opatrovnictví, sociální práce, sociální kurately (především u osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody). Dále vykonává sociálně právní ochranu dětí, řeší problematiku ohrožených nezletilých dětí, kolizní opatrovnictví, náhradní rodinnou péči (osvojení, pěstounská péče) a kuratele pro děti a mládež. Také zajišťuje vypravení tzv. sociálních pohřbů, dle zákona o pohřebnictví.

Městská samospráva pak v oblasti sociální provozuje 17 klubů seniorů, ve kterých je evidovaných více než 1 000 aktivních seniorů, a středisko pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Odbor sociálních věcí spravuje dva neinvestiční fondy statutárního města Zlína. Fond pro-rodinných aktivit, z nějž jsou financovány organizace, které poskytují celoroční pravidelné volnočasové aktivity pro děti a mládež a Sociální fond, jehož prostřednictvím jsou podporovány organizace, které občanům s trvalým pobytem ve Zlíně poskytují registrované sociální služby. V roce 2020 bylo ze Sociálního fondu SMZ podpořeno 35 organizací, které občanům SMZ poskytují až 73 registrovaných sociálních služeb. Celková suma schválených a vyplacených dotací činila 20 017 000 Kč. Dalším úkolem městské samosprávy je řešit rozvoj sociálních služeb pro občany města, což se děje metodou komunitního plánování.

Pobytové sociální služby v současné době ve Zlíně (ORP Zlín) poskytuje několik organizací, jejichž přehled s počtem zaregistrovaných míst (kapacity) udává tabulka 1.16.

Tabulka 1.16: Počet míst v zařízeních v ORP Zlín

Obec	Týdenní stacionáře	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domovy pro seniory	Domovy se zvláštním režimem	Chráněné bydlení	Azylové domy	Domy na půl cesty
Fryšták		24			4		
Lukov			182	21			
Zlín	11		99	406	25	45	16

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze, 2018; Magistrát města Zlín, Odbor sociálních věcí.

Ve Zlíně v současnosti působí přibližně 38 organizací poskytující sociální služby, jenž jsou zaměřené na činnosti, které mají občanům města pomoci řešit jejich nepříznivou sociální situaci. Tyto služby nejvíce využívají cílové skupiny obyvatel, jako jsou senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi či lidé ohrožení sociálním vyloučením. Údaje jsou uvedeny za jednotlivé cílové skupiny obyvatel a formy sociální služby – ambulantní, pobytové nebo terénní. Podrobný přehled organizací, které poskytují sociální služby obyvatelům města Zlína je uveden v přílohách.

Metodou komunitního plánování, do kterého je zapojeno široké spektrum poskytovatelů sociálních služeb, veřejnost a obce v SO ORP Zlín, byl zpracován „Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020 – 2024“. V jeho rámci jsou stanoveny čtyři hlavní tematické oblasti sociálních a souvisejících služeb:

- Děti, mládež, rodina
- Senioři
- Osoby se zdravotním postižením
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením

V uvedených oblastech koncepce analyzuje současný stav v oblasti sociálních služeb a navrhuje priority a cíle důležitých opatření ke zlepšení situace. Aktuálně je zcela nedostatečná kapacita pobytových zařízení pro seniory (domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem), pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (domovy se zvláštním režimem), pro osoby se zdravotním postižením (chráněné bydlení pro mentálně postižené a duševně nemocné).

Z dalších navrhovaných priorit můžeme zmínit například potřebu dostatečného počtu odborníků pro práci se sociálně znevýhodněnými osobami (psychologická a psychiatrická péče), výstavbu finančně dostupného bydlení pro početnější rodiny, podpora mezigeneračního (komunitního) bydlení nebo vyhrazení sociálních lůžek ve zdravotnických zařízeních. Zřízení služby sociální rehabilitace (terénní a ambulantní formy) pro cílovou skupinu osob s mentálním postižením, rozšíření služby sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním a osoby nevidomé a slabozraké. Vznik komunitního typu bydlení pro osoby se zdravotním postižením a jejich pečující osoby, centra duševního zdraví ve Zlíně s návaznými terénními službami nebo podporu služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením.

Sociální vyloučení

Sociálním vyloučením se rozumí proces vyčleňování jedinců nebo skupin obyvatelstva ze společnosti. Tento proces má více dimenzí, zásadně se na něm podílí forma ekonomického, sociálního nebo kulturního znevýhodnění. V prostoru může docházet ke koncentraci sociálně vyloučených osob a vzniku sociálně vyloučených lokalit. Z celkových osmi sociálně vyloučených lokalit vysoké koncentrace sociálně vyloučených obyvatel evidovaných ve Zlínském kraji se žádná nenachází na území města Zlín.

Významným faktorem ovlivňujícím sociální postavení obyvatel je nezaměstnanost. Osoby dlouhodobě nezaměstnané, s nízkými příjmy, s nízkým vzděláním, nekvalifikované, osoby se zdravotním postižením, po výkonu trestu, rodiny s jedním rodičem, mladí lidé bez pracovních zkušeností či opouštějící dětské domovy, cizinci, uprchlíci, lidé odlišného etnika, lidé žijící ve vyloučených lokalitách mají horší uplatnění na trhu práce a tím i omezené možnosti příjmu. Úroveň nezaměstnanosti je ve Zlínském kraji i ve městě Zlín dlouhodobě nízká. Více je této problematice věnována kapitola Vstřícné město. V posledním desetiletí klesají rozdíly v nezaměstnanosti a v míře sociálního znevýhodnění mezi jednotlivými kraji, zatímco odlišnosti mezi obcemi a regiony v jednotlivých krajích rostou. V určitých obcích a na území obcí s pověřeným obecním úřadem se přitom sociální a ekonomické znevýhodnění kumulují – pro obce s nejvyšší nezaměstnaností a nejvyšším podílem osob pobírajících příspěvek na živobytí je také typický nadprůměrný počet osob v exekuci. Město Zlín k těmto územím nepatří (viz ukazatele níže).

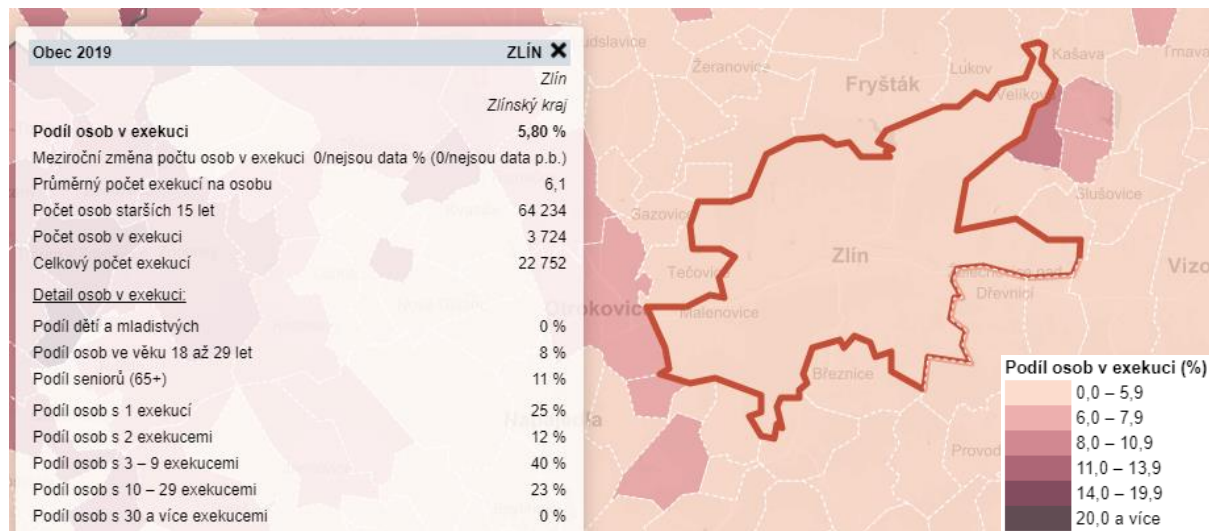
Podíl osob v exekuci

V soudobé české společnosti představují exekuce problém, který se odráží v mnoha rovinách. Zásadní vliv má přítomnost exekuce na ekonomický růst vyjádřený hrubým domácím produktem. Hrubý domácí produkt je z významné části tvořen výdaji domácností a firmami. Exekuce nejenže snižují výši výdajů domácností, ale mění i jejich strukturu, především od statků dlouhodobé spotřeby k statkům krátkodobé spotřeby. Exekuce mají další dopad na firmy, kdy osoby v exekuci mají nižší motivaci k práci a jejich produktivita je nižší, což ovlivňuje rozdíl příjmů ze zaměstnance a nákladů na něj (zvýšené náklady na mzdové účetnictví, administrativu a komunikaci se zainteresovanými institucemi (exekutorský úřad). V případě hlubších finančních problémů, které mají za příčinu relativně vysoké srážky ze mzdy, dochází k demotivaci jedince setrvat v zaměstnání či účastnit se legálního trhu práce.¹² V SO ORP Zlín se v roce 2019 nacházelo 4 442 osob v exekuci, což je 5,26 % obyvatel starších 15 let. Podíl osob v exekuci je tedy v SO ORP Zlíně výrazně nižší než celorepublikový průměr (v rámci České republiky v roce 2019 činil podíl osob v exekuci 8,7 % osob). Podíl osob v exekuci ve městě Zlín je oproti SO ORP o něco vyšší, v roce 2019 činil 5,8 % (3 724 osob), tzn., že 83,8 % osob v exekuci z SO ORP Zlín

¹² Beran V., Říhová L. (2017): Dostupnost dat mezi zainteresovanými institucemi v oblasti exekucí. VÚPSV.

žije ve městě Zlíně. Podíl osob v exekuci ve městě Zlíně se ovšem mezi lety 2019 a 2017 mírně snížil (o 0,96 p. b.). Nejvíce osob v exekuci je postiženo 3 – 9 exekucemi (40 %). Na jednu osobu tak připadne v průměru 6,1 exekucí. I když situace ve městě Zlíně patří mezi méně závažné v porovnání s celorepublikovým průměrem, je vhodné se problematikou zabývat.

Obrázek 1.22: Exekuce ve městě Zlíně v roce 2019

Zdroj: mapaexekuci.cz, údaje jsou pouze za fyzické osoby, 2020.

Počet a objem vyplacených dávek pomoci v hmotné nouzi

Podle zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi (HN), se osoba nachází v hmotné nouzi, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení, nedosahuje částky živobytí. Při posuzování stavu hmotné nouze se posuzují příjmy, sociální a majetkové poměry osoby, která o dávku žádá, a dále osob, které jsou společně posuzovány.

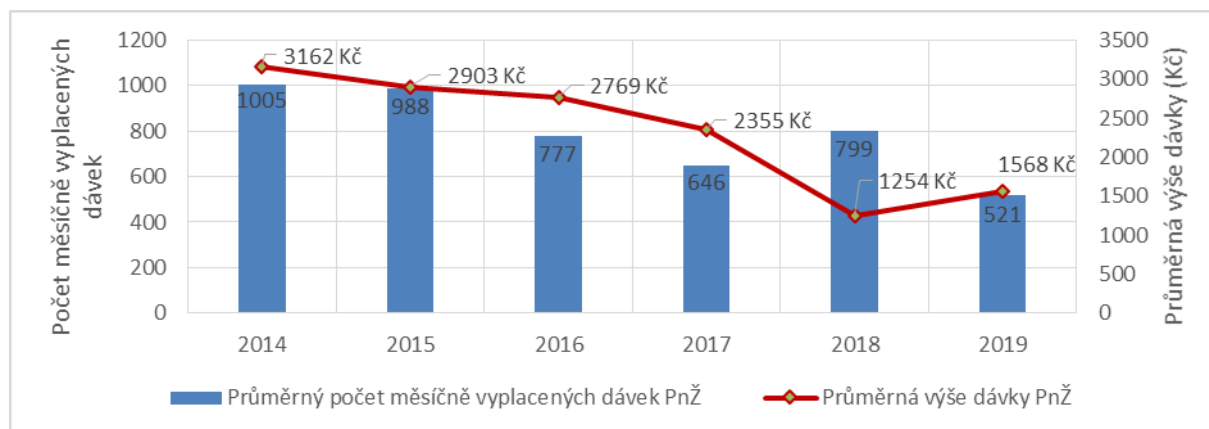
Základní dávkou pomoci v hmotné nouzi, která pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu, je příspěvek na živobytí (PnŽ). V celostátním srovnání patří Zlín k oblastem s nízkým podílem osob pobírajících příspěvek na živobytí. Podíl osob v hmotné nouzi na území ORP Zlín činil 0,38 % (celkem 376 osob), zatímco celostátní průměr činí 1,39 %. Z dostupných dat vyplývá, že dochází k poklesu evidovaných osob v hmotné nouzi od roku 2014¹³. Graf na obrázku 1.23 zobrazuje vývoj průměrného počtu měsíčně vyplacených dávek příspěvku na živobytí a průměrné výše tohoto příspěvku v letech 2014 až 2019. Z vývoje je patrné, že v hodnoceném období dochází k poklesu počtu vyplacených dávek, průměrná výše vyplacených dávek se také snížila na hodnotu 1 568 Kč. Celkový počet vyplacených dávek v roce 2019 byl 6 255 (521 vyplacených dávek měsíčně). Celková výše finančních prostředků vyplacených touto formou sociálních dávek ve Zlíně snížila z hodnoty 38,13 mil. Kč v roce 2014, na 9,81 mil. Kč v roce 2019.

Další dávka pomoci v hmotné nouzi řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory. Jedná se o dávku příspěvek na bydlení (PnB) a doplatek na bydlení (DnB). V kontaktním pracovišti Úřadu práce Zlín bylo v roce 2019 vyplaceno 12 755 dávek příspěvku na bydlení. Ve sledovaném období byl nejvyšší počet žádostí vyplacen v roce 2014 (19 715), od tohoto roku tedy došlo k výraznému poklesu počtu vyplacených dávek. Podobný trend je v případě dávky doplatek na bydlení. V roce 2019 bylo vyplaceno 1 753 dávek doplatku na bydlení, přičemž počet vyplacených dávek má od roku 2014, kdy bylo vyplaceno 6 326 dávek, klesající trend. Vývoj celkové hodnoty výše vyplacených dávek spolu

¹³ Mapa nezaměstnanosti a sociální nejistoty (2020), <https://mapanezamestnanosti.cz/>

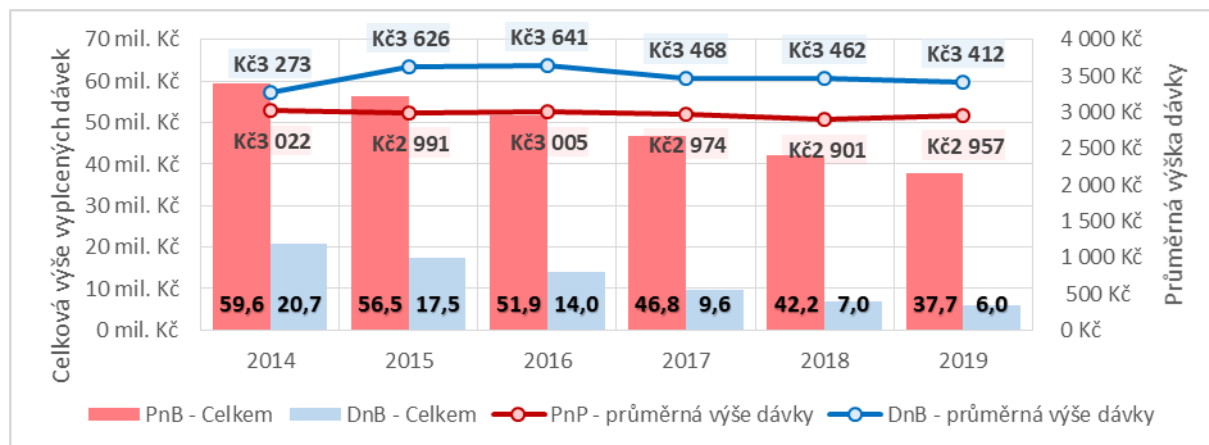
s ukazatelem průměrné výše vyplacených dávek ve sledovaném období je znázorněn na grafu na obrázku 1.24.

Obrázek 1.23: Vývoj počtu dávek a průměrné výše dávek – Příspěvek na živobytí (PnŽ)

Zdroj: Úřad práce ČR – Krajská pobočka ve Zlíně, k 1. 8. 2020, zpracování PROCES.

Obrázek 1.24: Celková výše a průměrná výše dávky u Příspěvku na bydlení (PnB) a Doplatku na bydlení (DnB) v letech 2014 – 2019

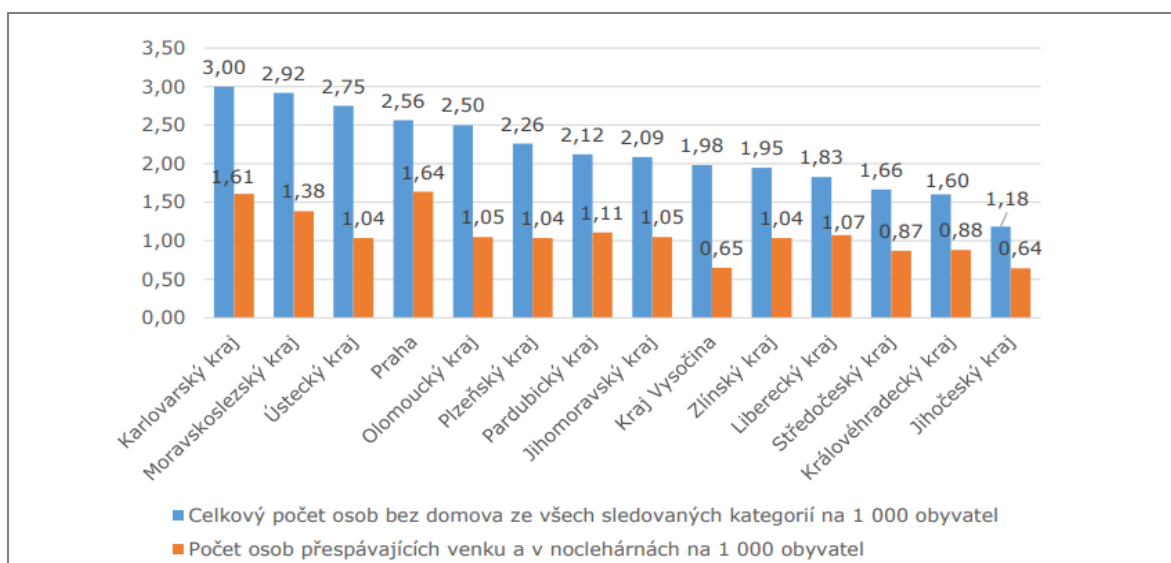
Zdroj: Úřad práce ČR – Krajská pobočka ve Zlíně, k 1. 8. 2020, zpracování PROCES.

Osoby bez domova

V roce 2019 realizoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí sčítání osob bez domova. Na základě publikovaných zjištění můžeme uvést, že v celostátním srovnání je podíl osob bez domova na celkovém počtu obyvatel ve Zlínském kraji relativně nízký. Celkový počet osob bez domova ve Zlínském kraji v roce 2019 byl odhadnut na 1 137. Průměrný věk osob bez domova je ve Zlínském kraji naopak jeden z nejvyšších v Česku (50 let)¹⁴. Oblastní spolek Českého červeného kříže Zlín provozuje ve Zlíně pro osoby bez přístřeší azylový dům s kapacitou 14 lůžek, nízkoprahové denní centrum a noclehárnu, která poskytuje možnost přenocování 6 mužům a 4 ženám. Azylový dům poskytuje pomoc a podporu mužům, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

¹⁴ VÚPSV (2019): Sčítání osob bez domova v České republice 2019, http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_458.pdf

Obrazek 1.25: Celkový počet osob bez domova na 1 000 obyvatel (včetně dětí)

Zdroj: VÚPSV (2019) Sčítání osob bez domova v České republice 2019

Bezbariérovost městského prostoru

Odstraňování fyzických i smyslových bariér ve veřejném prostoru města pro usnadnění mobility obyvatel je pro zlepšování kvality života ve městech nezbytné. Potřeba bezbariérovosti je nejvíce aktuální u zdravotně znevýhodněných skupin obyvatel, seniorů nebo rodičů s malými dětmi. Za účelem zlepšení informovanosti cílových skupin obyvatel o možnostech pohybu ve městě a dostupnosti veřejných institucí vznikla s podporou města Zlín v roce 2015 informační brožura o bezbariérovosti doplněná online mapou¹⁵. Velká část autobusů a trolejbusů MHD Zlín jsou nízkopodlažní bezbariérové vozy (97 % autobusů a 80 % trolejbusů v roce 2014), problémem je horší dostupnost sedadel, úzké uličky a obtížná větratelnost (nové vozy již mají klimatizaci). Ve vlakové dopravě se situace zlepšila zavedením moderních typů souprav. Špatná situace je v meziměstské autobusové dopravě. Dochází k bezbariérovým úpravám zastávek MHD. Aktualizace a rozšíření **mapy bezbariérovosti** jsou jednou z priorit rozvoje sociálních služeb na Zlínsku. Na základě proběhlého mapování bezbariérovosti v roce 2015 vyplývá, že řada budov základních a středních škol není bezbariérových. Bezbariérové nejsou ani některé budovy UTB, některé pobočky České pošty, řada poboček Zlínského klubu seniorů nebo sídlo Policie ČR.

1.2.1.6.2 Nabídka zdravotnických služeb

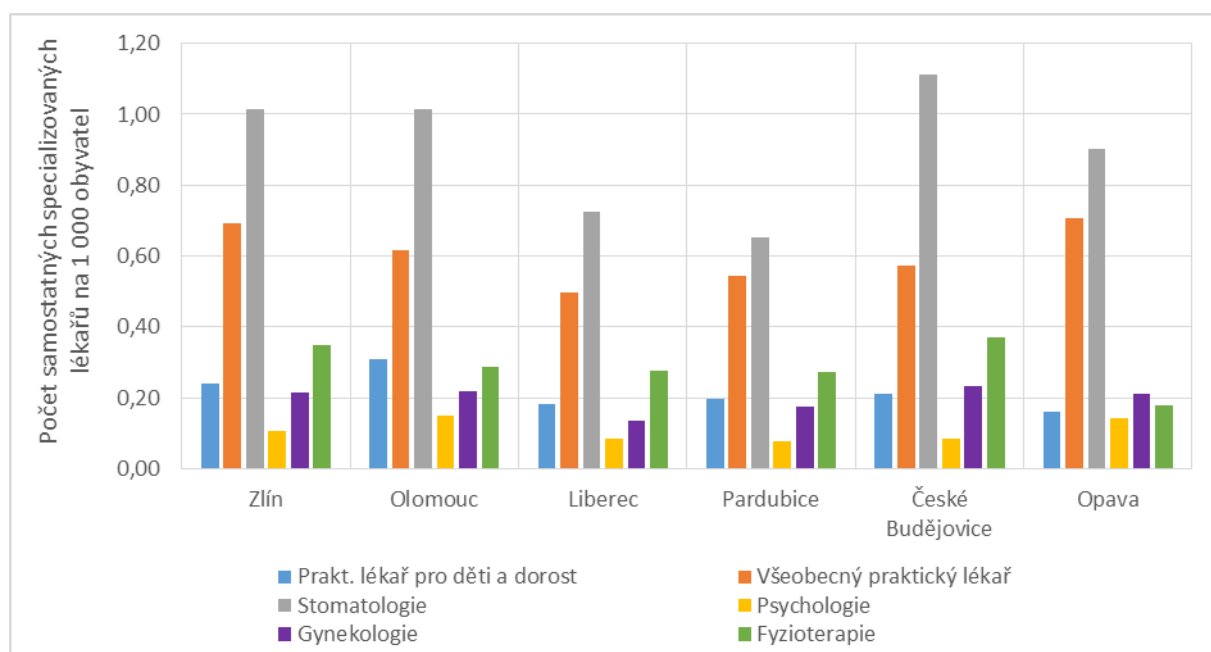
Vedle **Krajské nemocnice Tomáše Bati (KNTB)**, největšího zdravotnického zařízení na území Zlína, můžeme jako další významná centra zdravotnické péče uvést EUC Kliniku Zlín, sídlící v Baťově areálu. Jedná se o soukromou kliniku poskytující základní i ambulantní lékařskou péči v oboru chirurgie, gynekologie, diabetologie a gastroenterologie. Dále se zde nachází ordinace praktického lékaře, interna, kardiologie, kožní, plastická chirurgie, rehabilitace, lékárna a mamocentrum. Dalším významným zdravotnickým zařízením s širokým zaměřením lékařské péče je Poliklinika Zlín, nacházející se na třídě Tomáše Bati v centru města. Poliklinika Zlín je lékařské středisko, kde se nachází ordinace praktických i dětských lékařů, alergologie, genetiky, chirurgie, kardiologie a neurologie. Zajišťuje kožní, zubní, psychiatrickou, ORL, oční, onkologickou i ortopedickou péči. Dále poskytuje očkování a cestovní medicínu, RTG, SONO a mamograf. Vedle uvedených zařízení se na zdravotní péči ve městě podílí široké spektrum dalších soukromých klinik, ordinací lékařů a lékáren.

¹⁵ Odbor sociálních věcí Magistrátu Města Zlína (2015): Vybrané instituce ve Zlíně, Fryštáku, Lípě, Lukově, Sazovicích a Želechovicích nad Dřevnicí z pohledu (bez)bariérovosti; <http://www.bezbarierzlin.cz/>

Statutární město Zlín je zřizovatelem a provozovatelem zdravotnického zařízení Rehabilitační stacionář. Dle zákona č. 372/2011 Sb. je stacionář poskytovatelem zdravotních služeb. Předmětem činnosti organizační složky je poskytování zdravotních služeb a výchovně vzdělávací péče dětem do šestnácti let s postižením smyslovým, tělesným, mentálním, kombinovaným a s poruchou autistického spektra, poradenská činnost zákonným zástupcům dětí do šestnácti let v oblasti mentálního a tělesného rozvoje, sebeobsluhy a dalších souvisejících dovedností, péče o děti do 3 let v denním režimu, provoz ambulance fyzioterapie pro děti a mládež do osmnácti let.

Ve Zlíně jsou dále lokalizovány dvě výjezdové základny Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje. Zdravotnická záchranná služba garantuje zajištění zákonem stanovené dojezdové doby 20 minut. Graf na obrázku 1.26 zobrazuje srovnání dostupnosti vybraných druhů lékařské péče (přepočten na 1 000 obyvatel). Dostupnost lékařské péče ve Zlíně je srovnatelná s vybranými městy, relativně vyšší dostupnost platí v případě praktických lékařů pro děti a dorost, všeobecných praktických lékařů nebo stomatology. Údaje dále doplňuje výčet zdravotnických zařízení působících ve Zlíně dle Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb. Z přehledu je patrné, že nabídka zdravotních služeb ve Zlíně je široká a odpovídá potřebám krajského města obsluhujícího širší zázemí.

Obrázek 1.26: Srovnání dostupnosti vybraných druhů zdravotní péče v roce 2020

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, zpracování PROCES, 2020.

Tabulka 1.17: Seznam nejvíce zastoupených zdravotních služeb ve Zlíně

Zdravotní péče	Právnícká osoba	Fyzická osoba	Celkem
Zubní lékařství	51	9	60
Všeobecné praktické lékařství	32	16	48
Fyzioterapeut	18	11	29
Zubní technik	5	18	23
Gynekologie a porodnictví	16	2	18
Vnitřní lékařství	14	1	15
Dentální hygienistka	5	7	12
Dermatovenerologie	10	2	12
Endokrinologie a diabetologie	11	1	12
Rehabilitační a fyzikální medicína	9	3	12
Neurologie	9	2	11
Oftalmologie	10	1	11
Všeobecná sestra	9	2	11
Anesteziologie a intenzivní medicína	7	3	10
Chirurgie	8	2	10
Praktické lékařství pro děti a dorost	7	3	10

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, zpracování PROCES, 2020.

Dále jsou zastoupeny tyto obory:

- ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí
- alergologie
- kardiologie
- plastická chirurgie
- zubní technik pro fixní a snímatelné náhrady
- praktické lékařství
- urologie
- alergologie a klinická imunologie
- dětské lékařství
- otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku
- klinická biochemie
- klinický logoped
- hematologie a transfúzní lékařství
- klinická onkologie
- Klinická psychologie
- orální a maxilofaciální chirurgie
- paliativní medicína
- pneumologie a ftizeologie
- porodní asistentka
- geriatric
- korektivní dermatologie
- lékařská genetika
- nefrologie
- optometrista
- radiologie a zobrazovací metody
- traumatologie
- angiologie
- dětská kardiologie
- foniatric
- gastroenterologie
- klinická osteologie
- lékařská mikrobiologie
- neonatologie
- neurochirurgie
- nukleární medicína
- ortodontie
- ortoptista
- patologie
- psychiatrie
- radiační onkologie
- revmatologie
- tělovýchovné lékařství
- urgentní medicína
- cévní chirurgie
- dětská a dorostová psychiatrie
- dětská chirurgie
- dětská neurologie
- dětská otorinolaryngologie
- hygiena a epidemiologie
- infekční lékařství
- klinická farmacie
- klinická farmakologie
- nemocniční lékařství
- nutriční terapeut
- odborný fyzioterapeut
- ortotik-protetik
- psychosomatika
- urogynekologie
- zubní technik pro ortodancii

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, 2020.

Hlavním zdravotnickým zařízením poskytujícím ambulantní zdravotnickou péči ve Zlíně je však **Krajská nemocnice Tomáše Bati**. Jedná se o významné středisko zdravotnictví, které v některých oborech dosahuje nadregionálního významu. Nemocnice je od roku 2006 akciovou společností, jediným akcionářem společnosti je Zlínský kraj. Krajská nemocnice T. Bati zaměstnává na všech svých pracovištích více než 2 230 lidí, z toho je nejméně 340 lékařů, více než 1 580 ostatního nelékařského zdravotnického personálu a méně než 310 tvoří skupina nezdravotníků. Ročně je v KNTB hospitalizováno přes 45 tisíc pacientů. Nemocnice má k dispozici 925 lůžek, z toho je 776 pro akutní péči a 149 pro následnou péči. Kromě standardní lůžkové péče fungují na některých odděleních denní stacionáře, které mohou v některých případech nahrazovat hospitalizaci. V rámci nemocnice existují centra specializované péče následujícího zaměření:

- péče o pacienty s cévní mozkovou příhodou
- kardiovaskulární péče
- onkologické péče
- traumatologické péče pro dospělé
- intenzivní péče v perinatologii
- péče v onkogynekologii

Počet pacientů v jednotlivých interních odděleních nemocnice uvádí tabulka 1.18. Nejvyšší počet vyšetření je evidován na interním oddělení, oddělení onkologie, rehabilitace nebo plicním oddělení. Největší počet lůžek je na interním oddělení (90).

Tabulka 1.18: Základní ukazatele jednotlivých oddělení interních oborů Krajská nemocnice Tomáše Bati v roce 2019

Oddělení	Počet pacientů			Prům. doba hospitalizace v dnech	Počet lůžek	Využití lůžek v %
	Ambulantní		Hospitalizovaní			
	Pacienti	Vyšetření				
Dětské	5 025	10 606	4 888	2,35	45	51,61
Geriatric	3 197	12 691	601	14,96	30	82,4
Interní	23 797	54 957	4 264	5,86	90	83,83
Kardiologie	8 469	13 139	2 679	4,4	55	86,86
Kožní	9 038	29 029	595	8,94	21	76,22
Neurologie	8 301	14 836	2 393	5,6	50	77,49
Novorozenecké	888	1 440	2 726	5,53	54	75,02
Onkologie	10 274	54 762	1 820	5,29	38	74,39
Plicní	11 463	31 336	1 992	5,52	40	86,16
Radioterapie	1 509	23 795				
Rehabilitace	8 183	37 434	699	12,51	30	80,32

Zdroj: Krajská nemocnice T. Bati ve Zlíně (2019): Výroční zpráva 2019.

Z přehledu jednotlivých chirurgických oddělení nemocnice patří k nejvytíženějším oddělením urgentní příjem, traumatologie, gynekologicko-porodnické oddělení, chirurgie nebo oční oddělení. Nejvíce hospitalizovaných eviduje oddělení gynekologicko-porodnické a traumatologické. Nejdelší průměrná doba hospitalizace je v případě chirurgického oddělení (5,95 dne), které zároveň provozuje nejvyšší počet lůžek (74).

Tabulka 1.19: Základní ukazatele jednotlivých oddělení chirurgických oborů Krajská nemocnice Tomáše Bati v roce 2019

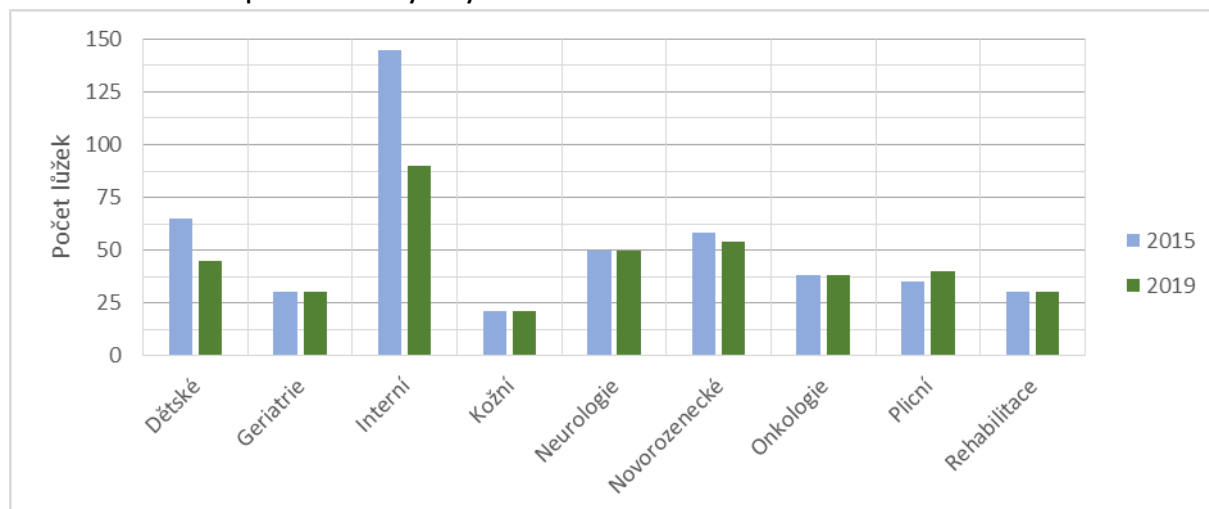
Oddělení	Počet pacientů		Prům. doba hospitalizace v dnech	Počet lůžek	Využití lůžek v %	
	Ambulantní					Hospitalizovaní
	Pacienti	Vyšetření				
ARIM I	2 759	10 325	445	5,56	9	76,7
ARIM II., III.			1756	3,23	20	80,32
Gynekologicko-porodnické	11 750	27 890	4 325	3,59	63	69,92
Chirurgie	12 276	23 635	2 800	5,95	74	75,42
Neurochirurgie	4 132	8 161	939	4,16	13	87,69
Oční	12 197	26 226	528	3,28	6	82,62
ORL	9 992	15 792	933	4,62	16	74,18
Ortopedie	7 534	13 538	1 346	5,62	35	63,61
Traumatologie a COS	25 618	38 511	2 180	3,6	34	71,83
ÚČOCH	5 717	9 283	507	3,72	8	65,17
Urologie	10 181	24 880	1 743	4,57	30	75,64
Urgentní příjem	31 198	53 339				

Zdroj: Krajská nemocnice T. Bati ve Zlíně (2019): Výroční zpráva 2019.

*Pozn.: ARIM – oddělení anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny; ORL – ušní, nosní, krční; COS – centrální operační sály; ÚČOCH – ústní, čelistní a obličejová chirurgie.

Následující graf (obrázek 1.27) zobrazuje rozdíl kapacity lůžek jednotlivých interních oddělení nemocnice v letech 2015 a 2019. Ze srovnání kapacity lůžek je patrný výrazný pokles lůžek na interním oddělení z původních 145 na 90 v roce 2019. Pokles počtu lůžek zaznamenalo také dětské oddělení. Plicní oddělení zaznamenalo mírné navýšení počtu lůžek. V rámci chirurgických oddělení nemocnice kapacita lůžek ve sledovaném období nedosáhla výraznějších změn. Snížení počtu lůžek může být způsobeno vnitřní reorganizací a úsporami, spolu s trendem nahrazování tradiční hospitalizace krátkodobými pobyty formou denních stacionářů.

Obrázek 1.27: Srovnání počtu lůžek na vybraných interních odděleních KNTB v letech 2015 a 2019

Zdroj: Krajská nemocnice T. Bati ve Zlíně (2019): Výroční zpráva 2019, zpracování PROCES.

V souhrnu lze konstatovat, že ve Zlíně existuje dostatečné zajištění zdravotní péče. Obecným problémem zdravotnictví je nedostatek kvalifikovaného personálu a zvyšování průměrného věku lékařů. Nedostatek odborných lékařů je spolu s nedostatkem některých lékařských přístrojů příčinou dlouhých čekacích dob na odborná vyšetření. V mezikrajském srovnání má Zlínský kraj menší počet lůžek na počet obyvatel, podobně v počtu lékařů na 1 000 obyvatel je situace ve Zlínském kraji podprůměrná.¹⁶ Z výsledků provedeného anketního šetření vyplývá skutečnost, že kvalita zdravotní péče není obyvateli Zlína hodnocena příliš pozitivně. Na škále 0 – 100 (0 – velmi nespokojen; 100 – velmi spokojen) je kvalita zdravotních služeb ohodnocena na 54,7 bodů, tedy nejméně v porovnání s ostatními kategoriemi občanské vybavenosti města. Některá centra zdravotní péče (například Zlínská poliklinika) nejsou bezbariérové, což znesnadňuje přístup osobám se zhoršenou pohyblivostí.

1.2.1.7 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *V celostátním srovnání je podíl osob v exekuci relativně nízký, objem vyplácených dávek v hmotné nouzi v posledních letech klesá.*
- *Na území Zlína se nenachází sociálně vyloučené lokality.*
- *Ve Zlíně působí množství organizací poskytujících sociální služby pro všechny cílové skupiny obyvatel.*
- *Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020 – 2024 zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb občanům města, zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb, sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců veřejnosti, obcí a zástupců poskytovatelů sociálních služeb.*
- *V současné době je kritický nedostatek kapacit pobytových sociálních služeb.*
- *Ve městě existuje široká nabídka zdravotní péče. Největším poskytovatelem je Krajská nemocnice Tomáše Bati. Problémem je nedostatek kvalifikovaného personálu a dlouhé čekací doby v případě některých odborných vyšetření.*

¹⁶ Zlínský kraj (2019): Koncepce rodinné a seniorské politiky pro období 2020 – 2022.

1.2.1.8 Nabídka kulturních, sportovních a volnočasových aktivit na území města Zlína

Oblast kulturních, sportovních a volnočasových aktivit ve městě Zlín patří k důležitým oblastem trávení volného času občanů města i jeho návštěvníků. Je to jedna s důležitých oblastí podporující prevenci patologických jevů ve společnosti. Mezi významné akce patří např. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež (Zlín film Festival); festival Neznámá země, věnovaný cestování, sbližování a poznávání kultur; divadelní festival Setkání/Stretnutie; Mezinárodní festival dechových orchestrů a folklorních souborů FEDO; folklorní festival Zlínské besedování či Barum Czech Rally s divácky atraktivní noční rychlostní zkouškou v centru města.

1.2.1.8.1 Kultura

Oblast kultury je v rámci Magistrátu města Zlín v gesci **Odboru kultury a památkové péče**. Dále je zřízen **Odbor Kulturní centrum**, který zajišťuje chod Kongresového centra po stránce provozní, technologické, marketingové, obchodní, produkční atd. Dalším útvarem magistrátu zasahujícím do oblasti kultury je **Oddělení cestovního ruchu a informací**, které zajišťuje organizační složku města Živý Zlín – kulturní agentura, organizuje pořádání městských jarmarků vč. tvořivých dílen, pořádá a organizuje Mezinárodní festival outdoorových filmů ve Zlíně, Zlínské filmové léto (letní kina ve Zlíně) aj.

Pro oblast kultury nemá statutární město Zlín vypracovaný žádný oficiálně platný strategický dokument. V roce 2019 byl vypracován dokument 30 kroků k roku 2022, který nebyl prozatím schválen Zastupitelstvem města. Jedná se o 1. fázi chystané kulturní koncepce statutárního města Zlín, na kterou by měly navazovat další postupové kroky.

Tabulka 1.20: Kulturní organizace a instituce zřízené nebo založené/spoluzaložené statutárním městem Zlín

Právní forma	Název subjektu
Příspěvková organizace statutárního města Zlín	Městské divadlo Zlín, příspěvková organizace
	ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace
Organizační složky statutárního města Zlína	ALTERNATIVA - Kulturní institut Zlín
	Živý Zlín – kulturní agentura
Obecně prospěšné společnosti	Filharmonie Bohuslava Martinů

Zdroj: <https://www.zlin.eu/>, 2020.

Město Zlín je od roku 2017 zapojeno do projektu na podporu filmového průmyslu „Filmová obec“, v rámci kterého město poskytuje filmařským štábům, např. bezplatné zábory při natáčení nebo zajištění svozu odpadu z placu.

Kulturní obraz města je výsledkem činností profesionálních institucí, ale i amatérských spolků a souborů působících ve městě. Počty kulturních organizací ve městě Zlín udává následující tabulka 1.21.

Tabulka 1.21: Kulturní organizace na území statutárního města Zlín

Oblast působení/organizace	Počet subjektů
Agentury	18
Alternativa – kulturní institut Zlín	1
Archiv	2
Divadla	7
Dechová hudba a mažoretky	5
Farní úřady	12
Film	4
Filharmonie	1
Folklor	18
Galerie	10
Hvězdárna	1
Jazzová hudební tělesa	5
Kina	1

Oblast působení/organizace	Počet subjektů
	(jeden subjekt provozuje multikino i Malé kino)
Hudební kluby	7
Knihovny	4
- Odborné knihovny	3
- Krajská knihovna	1
	(zahrnuje 10 poboček a 3 obvodní knihovny)
Kongresové centrum Zlín	1
Kostely – bohoslužby	9
Dům kultury	1
Muzea	1
Pěvecké sbory	5
Rádia	5
Umělecké školy vč. filmových škol	10
Zlínský klub 204	1

Zdroj: <https://www.zlin.eu/prehled-kulturnich-organizaci-cl-665.html>, PROCES, vlastní zpracování, 2020.

Významné kulturní organizace

Statutární město Zlín zřizuje kulturní příspěvkovou organizaci **Městské divadlo Zlín** s profesionálním divadelním souborem s 22 herci (přepočtený stav), navíc zde pravidelně hostuje cca 6 herců a také studenti ZSVOŠU (cca 16 studentů). Městské divadlo disponuje 3 hracími prostory – Velký sál s kapacitou hlediště 687 míst, Studio Z s kapacitou 146 míst pro diváky a Dílna s kapacitou až 100 míst (variabilní uspořádání dle počtu stolů, u kterých diváci sedí). V roce 2018 navštívilo Městské divadlo Zlín celkem 96 551 diváků a bylo tak 19. nejnavštěvovanějším divadlem v ČR (databáze NIPOS). Městské divadlo Zlín je každoročně pořadatelem mezinárodního divadelního festivalu Setkání - Stretnutie. Kromě divadelní tvorby nabízí také služby jako pronájem prostor, zakázkové šití (především divadelních kostýmů), zakázkovou výrobu především divadelních, filmových a jiných scénografických prvků, půjčení kostýmů a rekvizit nebo výstavní činnost. Dalším významným divadelním souborem města Zlína je **Malá Scéna Zlín, o.p.s.** Divadlo působí v komplexu Obchodní a společenské centrum Díly, který má ve výpůjčce ZUŠ Zlín (budova nese lidový název Malá scéna). Divácká kapacita Divadla Malé scény je 260 míst (+ možnost přístavků). Dále ve Zlíně působí amatérský divadelní spolek **Studio T, z.s.** se zaměřením na představení pro děti. V současné době působí v budově Zlínského klubu 204, stejně jako další amatérské divadelní soubory, **Divadlo OPONA, z.s.** nebo dětské divadlo **Malá múza, z.s.** Dalším divadlem působícím ve městě je **Divadelní centrum Zlín, z.s.** se sídlem v areálu zlínských filmových ateliérů. Ve Zlíně pravidelně hraje také **Divadlo Scéna, o.p.s.**, které se orientuje na dětské diváky. Divadlo hraje v budově Malá scéna ve Zlíně.

Hlavním aktérem symfonické hudby na území města Zlína je **Filharmonie Bohuslava Martinů, o.p.s.** (profesionální osmdesátičlenný symfonický orchestr) se sídlem v polyfunkční budově Kongresového centra Zlín. Filharmonie byla založena po 2. sv. válce. Dříve byla příspěvkovou organizací města Zlín, v roce 2005 prošla právní proměnou, kdy statutární město Zlín a Zlínský kraj založili Filharmonii Bohuslava Martinů, obecně prospěšnou společnost, přičemž majetkový podíl města k 1. 1. 2019 činí 50 %. Filharmonie pořádá koncerty vč. hudebně-vzdělávacích koncertů pro děti a studenty, pravidelné abonentní cykly a účastní se českých i zahraničních festivalů. Orchester využívá jak vlastní hudební nástroje, které hradí z vlastních prostředků a příspěvků zřizovatelů, tak hudební nástroje, které jsou v majetku města, a to na základě smlouvy o výpůjčce.

Další kulturní institucí působící ve městě od roku 2003 je **Alternativa – kulturní institut Zlín**, organizační složka SMZ začleněna pod odbor kultury magistrátu města Zlína. Sídlo organizace je v budově Kolektivního domu a jejím účelem je rozvoj nejrůznějších kulturních, společenských a vzdělávacích aktivit pro širokou veřejnost s cílem nabídnout kvalitní možnost využití volného času. Mezi pořádané akce patří výstavy, vernisáže výstav, koncerty, přednášky, semináře, školení, konference, besedy, filmové projekce aj. Pro tyto účely nabízí své prostory o výměře 270 m² také k pronájmu dalším subjektům. Objekt je od roku 1958 zapsán na Seznam nemovitých kulturních památek.

Na území města působí také **Krajská knihovna Františka Bartoše**, příspěvková organizace Zlínského kraje s Ústřední knihovnou, třemi obvodními knihovnami (Jižní Svahy, Malenovice, Díly) a 10 pobočkami především v místních částech města (Podlesí, Kudlov, Prštné, Louky, Příluky, Kostelec, Lhotka, Štípa, Velíková, Mokrá). Město hradí ze svého rozpočtu provoz poboček (elektřina, voda, teplo) a opravy a nákup vybavení pro pobočky a zároveň přispívá na provoz Krajské knihovny Františka Bartoše, neboť vedle svých krajských funkcí poskytuje služby jako městská knihovna. Z Kulturního fondu statutárního města Zlín pak město přispívá na obnovu knihovního fondu (nákup knih) a akci Literární jaro.¹⁷ Ústřední knihovna sídlí v kulturně vzdělávacím centru 14|15 Baťův institut v areálu bývalých Baťových závodů. Veřejnost může využívat také služeb **Knihovny Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně** (v současné době se jedná o cca 600 osob¹⁸), a to zejména pokud hledá odborné informace a literaturu. Další volně přístupnou veřejnosti je knihovna Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně, která je zaměřena na odbornou literaturu z oblasti výtvarného umění, včetně architektury, užitého umění, fotografie a příbuzných oborů. Další odbornou knihovnu má Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, která je určena pro pracovníky muzea, ale i pro laickou veřejnost.

Kromě Krajské knihovny Františka Bartoše se v budově 14|15 Baťův institut nachází další dvě příspěvkové organizace Zlínského kraje, a to Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně a Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně. **Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně** nabízí návštěvníkům výstavní i doprovodný program ve dvou objektech na území města Zlína, a to právě v prostorách 14. budovy baťovského areálu a pak na Hradě Malenovice. **Krajská galerie výtvarného umění** se zabývá zejména českým a slovenským výtvarným uměním a architekturou 19. až 21. století. Spravuje a dále buduje sbírku uměleckých děl, pořádá výstavy, vzdělávací programy a spektrum své činnosti doplňuje o akce propojující různé obory kultury.

14|15 Baťův institut je příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Jako krajské kulturně vzdělávací centrum nabízí mimo jiné i kongresové služby. Zájemci o pronájem mohou využít nabídku prostor pro konference, semináře, přednášky, kulturní akce atd. Jedná se především o konferenční sály, platformu a prostor kavárny. Kapacita místností k pronájmu¹⁹:

- Sál A: Multifunkční sál pro konference, přednášky či semináře kapacita 90 míst
- Sál B: Multifunkční sál pro konference, výstavy a další eventy kapacita 80 míst
- Sál C: Multifunkční sál pro konference, přednášky či semináře kapacita 25 míst
- Platforma: Hlavní vstupní prostranství pro víceúčelové využití kapacita 3 000 osob

Ve městě Zlín se nachází také zoologická zahrada zvaná Zoo Lešná. Nachází se v ní také historický zámek Lešná. Organizace **ZOO a zámek Zlín-Lešná** je příspěvková organizace statutárního města Zlín. Na okraji města je provozována také **Hvězdárna Zlín**, kterou provozuje sdružení občanů Zlínská astronomická společnost na základě smlouvy s městem. Kromě pozorování oblohy zde jsou realizovány astronomické kroužky, přednášky, výstavy, workshopy či koncerty. Kapacita hlavního sálu je 50-100 osob (dle povahy akce), kapacita knihovny je 30 osob a pro zázemí akce nabízí hvězdárna svou klubovnu.

Město má od července 2020 zřízenou novou organizační složku **Živý Zlín – kulturní agentura**, která je začleněna pod oddělení cestovního ruchu a informací. Sídlo organizace je na zlínském zámku. Agentura pořádá kulturní akce ve veřejném prostoru města a na zámku, připravuje edukační aktivity. Poskytuje poradenství a konzultace pořadatelům a také zprostředkovává pronájemy prostor zámku.

Významným centrem společenského života ve městě Zlín je **Zlínský klub 204** otevřený od 6. října 2014. Budova je využívána jako zázemí pro zlínskou amatérskou kulturní scénu a centrum pro rozvoj

¹⁷ Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018.

¹⁸ Na základě rozhovoru s ředitelem Knihovny Univerzity Tomáše Bati.

¹⁹ <https://www.14-15.cz/24866-pronajem>

občanské společnosti. Prostory slouží spolkům (využívá je cca 24 spolků).²⁰ V prostorách Zlínského klubu 204 funguje také kontaktní místo Family Point a Senior Point²¹.

Další významnou budovou určenou pro pořádání kulturních, společenských a vzdělávacích akcí je **Kongresové centrum Zlín**. Jedná se o multifunkční objekt, který poskytuje mj. zázemí pro Filharmonii Bohuslava Martinů, o.p.s. Kongresové centrum Zlín je otevřeno od 1. 1. 2011. Investorem a vlastníkem objektu je SMZ. Kapacita Kongresového centra Zlín je 100 - 1000 míst (dle typu akce – možnost variabilního uspořádání jednotlivých prostor umožňuje široké využití Velkého sálu, Malého sálu a salonků od akcí pro velké množství návštěvníků až po komorní setkání²²).

Tradice filmové produkce ve městě je spojována s **areálem zlínských filmových ateliérů**, který je v současnosti tvořený deseti budovami a běžně přístupný veřejnosti. Mezi společnosti a organizace, které zde sídlí, patří např. Filmové laboratoře Zlín a.s., Filmfest, s. r. o. (servisní organizace Zlín Film Festivalu), Filmové ateliéry s. r. o. a Luminar Film s. r. o. (oba subjekty se věnují filmové produkci), Filmový uzel Zlín (multimediální dům s kavárnou a stálou expozicí o historii zlínského filmu), Kabinet filmové historie (expozice věnovaná loutkové a animované tvorbě ve Zlíně), Zlín Film Office (regionální filmová kancelář pro Zlínský kraj).

Ve městě se nachází také multikino **Golden Apple Cinema, a. s.**, které se nachází v obchodním centru Zlaté jablko a má 6 sálů s celkovou maximální kapacitou 949 míst. Pod správu společnosti Golden Apple Cinema spadá také **Malé kino**, které se nachází v areálu zlínských filmových ateliérů. Jeho kapacita je 37 diváků.²³ Na území města se nachází i **Velké kino** na náměstí Práce, které je ale v současné době uzavřeno z důvodu havarijního stavu budovy.

Umělecké vzdělávání je ve městě zajištěno prostřednictvím uměleckých škol, filmových škol a dalších kulturních organizací působících ve městě vč. zájmových sdružení a spolků realizujících kulturně vzdělávací činnost prostřednictvím svých aktivit (např. workshopy, semináře, rukodělné dílny aj.). Tyto aktivity bývají jak cílené na konkrétní cílovou skupinu, tak otevřené pro všechny skupiny návštěvníků (rodiny s dětmi, seniory, osoby v produktivním věku atd.).

Umělecké školy jsou většinou umístěny na základě smluvního vztahu v objektech ve vlastnictví statutárního města Zlín, které tak podporuje volnočasové aktivity dětí a mládeže, jako prevenci sociálně patologických jevů.

Tabulka 1.22: Přehled uměleckých škol a filmových škol na území statutárního města Zlína

Umělecké školy vč. hudební školy	Filmové školy
1. Základní umělecká škola Zlín	1. Střední škola filmová, multimediálních a počítačových technologií, s.r.o. (Creative Hill College)
2. Základní umělecká škola Zlín – Malenovice	2. Fakulta multimediálních komunikací UTB
3. Základní umělecká škola Zlín – Jižní Svahy	
4. Základní umělecká škola HARMONIE Zlín, s.r.o	
5. Základní umělecká škola Morava, s.r.o.	
6. Hudební škola YAMAHA Zlín	
7. Základní umělecká škola klávesových nástrojů	
8. Zlínská soukromá vyšší odborná škola umění, o.p.s.	

Zdroj: <https://www.zlin.eu/>, 2020.

²⁰ <https://www.zlin.eu/uzivatele-cl-2397.html>

²¹ Family Point je místo přátelské rodině vybavené dětským koutkem, přebalovacím pultem, mikrovlnkou, sedačkou na kojení a veřejným internetem. Senior Point je kontaktní místo přátelské seniorům nabízející poradenské služby, ale také volnočasové vyžití pro seniory. Jejich provoz zajišťuje Centrum pro rodinu Zlín, z.s.

²² Kongresové centrum Zlín. O budově. Dostupné na: <http://www.kc-zlin.cz/24857-o-budove>

²³ <http://www.ic-zlin.cz/>

Na území města Zlína působí také celá řada uměleckých souborů, např. Velký dechový orchestr města Zlína; Big Band Zlín, z.s.; Avion Swing band z.s., F-dur jazzband z.s.; Fryštácká javořina z.s.; Bartošův soubor z. s.; Valašský soubor Kašava, z.s.; VONICA 80 o.p.s., Dětský folklórní soubor Vonička; Dětský folklórní soubor Trnečka; Cimbálová muzika Rováš, Cimbálová muzika Valášek Zlín, z.s.; Cimbálová muzika Juráš z.s., Cimbálová muzika Paléska, z.s.; Cimbálová muzika Máj, Smíšený pěvecký sbor Dvořák Zlín, z.s.; Canticum Camerale Zlín z.s. a další.

Zázemí různým souborům, spolkům a školám poskytuje mj. Dům kultury, který zároveň umožňuje zájemcům dlouhodobý nebo krátkodobý pronájem prostor. Kapacita místností k pronájmu²⁴:

- Taneční sál kapacita 150 - 200 lidí (dle uspořádání)
- Salonek kapacita do 30 lidí (dle uspořádání)
- Místnost č. 21 kapacita 22 lidí
- Místnost č. 329 (1. NP) kapacita 22 lidí
- Místnost č. 231 kapacita 10 lidí
- Tělocvična č. 325 celková výměra 107 m² (není uveden počet osob)
- Tělocvična č. 307 celková výměra 75 m² (není uveden počet osob)
- Místnost č. 22 a 23 celková výměra 24,6 m² (není uveden počet osob)
- Místnost č. 329 (2. NP) celková výměra 37 m² (není uveden počet osob)

Dalšími aktéry podporující kulturní život ve městě Zlín je např. Zelenáčova šopa (hudební a divadelní klub a hospoda – jsou zde realizovány koncerty, divadla i besedy; kapacita sálu je do 60 míst a salonku 15 míst)²⁵, Agentura Velryba s.r.o. (produkční a eventová agentura) Agentura Pragokonzert Bohemia a.s. (umělecká agentura) nebo Nadace Tomáše Bati – Baťova vila (mj. realizace kulturních i vzdělávacích a společenských aktivit).

Kultura je spojena také s památkami, které se váží zejména k cestovnímu ruchu. Zároveň se některé kulturní činnosti na území města odehrávají v prostorách památkově chráněných, což klade zvýšené nároky na jejich údržbu i pravidelnou obnovu. V příloze pak uvádíme seznam památek na katastrálním území města Zlína, viz příloha této kapitoly.

Pravidelné kulturní akce ve městě Zlín

Výpis pravidelných akcí ve Zlíně vedených jako kulturní akce uvádí tabulka 1.23, kde jsou identifikovány akce realizované městem. Z hlediska sezónnosti je nejvíce kulturních aktivit realizováno na jaře (v měsících duben a květen). V letních měsících jsou nejčastěji aktivity směřovány na červen a srpen. V roce 2020 byly všechny veřejné akce ovlivněny koronavirovou krizí a s ní spojenými opatřeními, kvůli kterým musely být některé aktivity zrušeny, omezeny např. v počtu účastníků nebo byly přesunuty na jiný termín (např. Zlín Film Festival byl z května přesunut na září).

Tabulka 1.23: Pravidelné akce ve městě Zlín

Název akce	Termín	Poznámka
Novoroční ohňostroj	leden	akce města
Lešetínský fašank	únor	
Czech Drive	duben	
Velikonoční jarmark	duben	akce města
Juniorský maraton - Běžíme pro Evropu	duben	
Stavění máje / Pálení čarodějnic	duben	akce města
Neznámá země	duben	
Velikonoce v parku	duben	součástí projektu Živý Zlín
Den Země	duben	akce města
Putování za tajemným zlínským hradem	duben	
Culturea	duben	

²⁴ <https://www.dkzlin.com/>

²⁵ <https://www.sopa.cz/>

Název akce	Termín	Poznámka
Literární jaro	duben/květen	
Talentinum	duben/květen	bienále
Oslavy 1. máje	květen	akce města i jiný subjekt
Zlín Design Week	květen	
Zlínský sraz Porsche	květen	
Zlín Film Festival	květen	
Burger street festival	květen	zatím byl 1. ročník
Setkání - Stretnutie	květen	
Galerijní a muzejní noc	květen	
Noc kostelů	květen	
Majáles	květen	
Rozloučení se sezónou - MDZ	červen	
Vydržíš co primátor	červen	akce města
I senioři umí žít naplno	červen	akce města
Táta Fest	červen	
Zlínské jaro	červen	
Mezinárodní den jógy	červen	
Zlínské filmové léto	červenec-srpen	akce města
Barum Czech Rally Zlín	srpen	
Zlínské besedování	srpen	bienále
Mezinárodní festival dechových a folklorních souborů (FEDO)	srpen	bienále
Škoda meeting Zlín	srpen	
Truck sraz Zlín	srpen	
Kejklířský jarmark	září	akce města
Žijeme středověkem	září	součástí projektu Živý Zlín
O putovní pohár primátora města Zlína	září	
Kloboukový den	září	
Běž! Běž!	září	akce města
Lešetín fest	září	
Harmonia Moraviae	září	
Dýňobraní	říjen	součástí projektu Živý Zlín
Běh přes valašské kotáry	říjen	
Den architektury	říjen	
Stromové slavnosti	říjen	akce města
Svatomartinské hody	listopad	akce města
Mezinárodní festival outdoorových filmů	listopad	akce města
Adventní Zlín (vánoční jarmark)	prosinec	akce města

Zdroj: Magistrátu města Zlína, 2020.

Financování kultury

Kulturní život je ze strany SMZ financován ve čtyřech rovinách:

1. provozní a investiční příspěvky zřizovatele či zakladatele (tj. SMZ) pro zřizované či založené kulturní instituce (Městské divadlo Zlín, Filharmonie Bohuslava Martinů),
2. prostředky z rozpočtu na akce pořádané městem (akce pořádají odbory či oddělení) jako např. jarmarky, Zlínské filmové léto nebo Zlínský novoroční ohňostroj,
3. dotace z rozpočtu města Zlína na přípravu a realizaci vybraných kulturních akcí (např. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež, festival Setkání - Stretnutie, festival dechových orchestrů a folklorních souborů FEDO, festival cestovatelů Neznámá země aj.) nebo na provoz vybraných kulturních organizací (např. Krajská knihovna Františka Bartoše, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně),
4. dotace z fondů, a to Kulturního fondu města Zlína na přípravu a realizaci jednotlivých kulturních akcí, na úhradu nájemného v prostorách k pravidelné činnosti či na podporu obnovy kulturních památek a Filmového fondu na vznik námětů a scénářů, které čerpají výhradně z historie či současnosti města Zlína, na realizaci audiovizuálních děl, která zobrazují historii či současnost města Zlína a na realizaci audiovizuálních děl na území města Zlína.

Pro podporu činností v zájmu města v oblasti kultury je vytvořen Program podpory kultury statutárního města Zlína, prostřednictvím něhož jsou poskytovány finanční prostředky z rozpočtu města, z Kulturního fondu statutárního města Zlína a Filmového fondu statutárního města Zlína.

Program podpory kultury statutárního města Zlína na léta 2019 – 2023

Program stanovuje základní rámec a podmínky pro poskytování podpor statutárním městem Zlínem pro účely rozvoje a uspokojování potřeb v oblasti kultury. Příjemci podpory z tohoto programu mohou být fyzické i právnické osoby, za předpokladu, že vyvíjejí činnost, pořádají akce, realizují aktivity či projekty s prokazatelně kulturním obsahem a slouží k naplnění cíle tohoto programu, kterým je podpora kultury a zachování kulturního dědictví na území statutárního města Zlína. Zdroje programu tvoří rozpočet statutárního města Zlína, včetně finančních prostředků Kulturního fondu statutárního města Zlína a Filmového fondu statutárního města Zlína. Dalším zdrojem programu je nemovitý a movitý majetek statutárního města Zlína. Program podpory kultury statutárního města Zlína tak zastřešuje poskytování podpory městem v rámci celého odvětví kultury, tedy kromě kulturního a filmového fondu jde především o financování provozu a některých investic organizací Městské divadlo Zlín, ZOO a zámek Zlín-Lešná a Filharmonie Bohuslava Martinů.

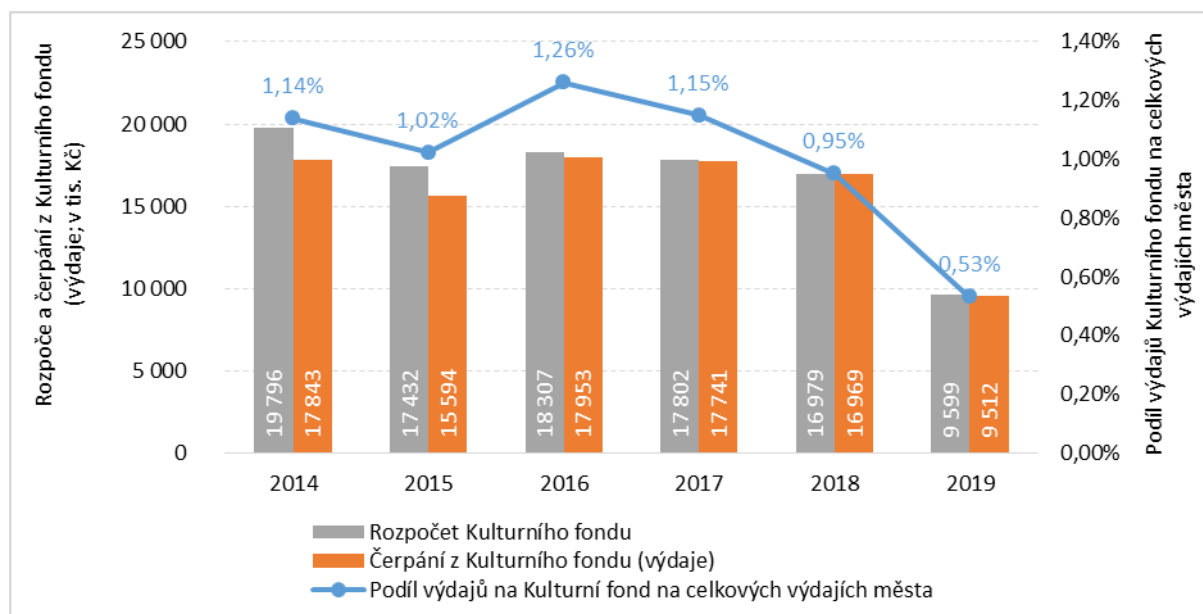
Kulturní fond statutárního města Zlína

Kulturní fond byl zřízen v roce 1991. Jsou z něj poskytovány dotace na podporu kulturních akcí/projektů, na úhradu nájemného prostor k pravidelné kulturní činnosti a na obnovu a restaurování kulturních památek na území města Zlína. O dotace mohou žádat právnické a fyzické osoby aktivní v kulturním životě města Zlína s výjimkou příspěvkových organizací statutárního města Zlín.²⁶ Výzva na akce/projekty probíhá dvakrát ročně, na památky a nájemné jednou ročně.

Vývoj čerpání, resp. výdajů Kulturního fondu v letech 2014 – 2019 znázorňuje obrázek 1.28. Největší finanční obnos byl z Kulturního fondu čerpán v roce 2016 (přesně 17 953 441 Kč, tj. 1,15 % celkových výdajů SMZ). Podíl výdajů Kulturního fondu ve vztahu k celkovým výdajům SMZ je mezi léty 2014 – 2017 vyšší jak 1,0 %. V roce 2019 je celková částka i podíl Kulturního fondu na celkových výdajích města nejnižší, a to proto, že dotace na akci Zlín Film Fest nebyla vyplacena prostřednictvím Kulturního fondu SMZ, ale přímo z rozpočtu SMZ. V roce 2020 činí rozpočet Kulturního fondu 6 508 000 Kč. Navíc byla vyplacena dotace na akce Zlín design Week, Země neznámá, Fedo a KKFB Zlín čte a studuje přímo z rozpočtu města. V 1. pololetí 2020 pak bylo podáno celkem 115 žádostí o dotaci a v 2. pololetí 2020 celkem 186 žádostí o dotaci. Vliv na schvalování žádostí o dotaci a čerpání Kulturního fondu v roce 2020 bude mít také koronavirová krize, resp. zavedená opatření omezující pořádání kulturních akcí od května 2020 (některé akce musely být přesunuty, omezeny nebo zrušeny).

²⁶ Pravidla kulturního fondu statutárního města Zlína a Statut Kulturního fondu statutárního města Zlína, dostupné na: <https://www.zlin.eu/statut-a-pravidla-cl-930.html>

Obrázek 1.28: Hospodaření Kulturního fondu v letech 2014 – 2019

Zdroj: Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín a Rozpočet a závěrečný účet statutárního města Zlín v jednotlivých letech.

Pozn.: V roce 2019 nebyla vyplacena dotace Zlín Film Fest prostřednictvím Kulturního fondu SMZ, ale přímo z rozpočtu SMZ.

Filmový fond statutárního města Zlína

Filmový fond je zřízen od roku 2017. Z Filmového fondu je poskytována návratná finanční výpomoc nebo dotace na základě vyhlášeného programu, a to na vznik námětů a scénářů, které čerpají výhradně z historie či současnosti města Zlína a na realizaci audiovizuálních děl, která zobrazují historii či současnost města Zlína, a realizaci audiovizuálních děl na území města Zlína. O podporu mohou žádat právnické i fyzické osoby s výjimkou příspěvkových organizací statutárního města Zlína.

V roce 2018 tak proběhla první výzva pro podání žádostí. Alokováno byla částka 1 mil. Kč, stejně tak v roce 2019. V roce 2019 pak byla vyplacena dotace v celkové výši 600 000 Kč, která byla rozdělena mezi 6 příjemců. Příděl, resp. Zastupitelstvem města Zlína schválená dotace do Filmového fondu na rok 2020 je částka 1 mil. Kč.

Výsledky anketního šetření vztahující se ke kulturní oblasti

Oblast kultury se v rámci anketního šetření spokojenosti objevila v „žebříčku oblíbenosti“ na 5. místě z 20 nejčastějších odpovědí (otázka zněla: Co se vám ve Zlíně nejvíce líbí?). Pořádané kulturní akce ve městě byly hodnoceny velmi kladně také v rámci hodnocení vývoje města za posledních 5 let. Je nutné podotknout, že při negativním hodnocení vývoje města za posledních 5 let se často objevovaly stížnosti na nevyhovující kino.

Nabídka kulturních aktivit ve městě byla hodnocena kladně jak respondenty s trvalým bydlištěm ve Zlíně (hodnota průměrného postoje na škále 0 - 100²⁷ je 62,6), tak respondenty žijícími ve Zlíně bez trvalého bydliště (hodnota průměrného postoje je 62,1), i studenty UTB, kteří hodnotili spokojenost s kulturními aktivitami o něco lépe než ostatní respondenti (hodnota průměrného postoje je 64,1), více viz tabulka 1.24.

²⁷ Škála 0 – 100, kde 0 znamená zcela nespokojen a 100 zcela spokojen.

Tabulka 1.24: Spokojenost s nabídkou kulturních akcí podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Oblast hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Nabídka kulturních akcí	62,6	60,8	64,3	60,8	61,1	67,5	62,1	64,1

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 5.: Jak jste spokojeni s občanskou vybaveností ve Vašem městě?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen; 100 velmi spokojen).

I přes kladné hodnocení nabídky kulturních akcí, respondenti v otázce, co jim ve Zlíně nejvíce chybí, odpovídali nejčastěji, že postrádají kulturní akce a celkově možnosti vyžití a realizace společenského života – zmiňovali akce všeobecně, kulturní, festivaly, hudební akce aj. a také zaniklý hudební klub.

Větší počet kulturních aktivit by uvítalo 21,0 % respondentů s trvalým bydlištěm ve Zlíně, přičemž větší zájem mají ženy (24,8 %). Dle věku mají o větší počet kulturních aktivit zájem respondenti do 34 let (29,2 %), naopak nejmenší zájem o větší počet kulturních aktivit mají respondenti ve věku 65 a více let (11,9 %). Zájem o větší počet kulturních aktivit má také 41,3 % respondentů žijících ve Zlíně bez trvalého bydliště i 34,4 % studentů UTB účastníků se anketního šetření, více viz tabulka 1.25.

Tabulka 1.25: Vnímání respondentů ohledně potřeby podpory většího počtu kulturních aktivit ze strany města

Oblast podpory	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Větší počet kulturních aktivit	21,0 %	16,7 %	24,8 %	29,2 %	22,0 %	11,9 %	41,3 %	34,4 %

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 14.: Co by mělo město přednostně podporovat (Zaškrtněte maximálně 3 možnosti)

1.2.1.8.2 Sport a volnočasové aktivity

Oblast sportu je v rámci Magistrátu města Zlín v gesci **Oddělení prevence kriminality a sportovišť**, která má mj. v kompetenci správu vybraných městských sportovišť a podporu sportu, správu Fondu mládeže a tělovýchovy a metodické vedení organizační složky města – Středisko volného času-Ostrov radosti. V současné době město nemá platný strategický dokument pro oblast sportu, koncepce sportu se ale v roce 2020 zpracovává.

Sportovní vyžití ve městě Zlín je všestranné, jsou zde sportoviště se zaměřením na fotbal, futsal, hokej a bruslení, atletiku, stolní tenis, tenis, badminton, squash, volejbal, beachvolejbal, plavání a koupání i lyžování atd. Mezi sportovní dominanty ve městě patří např. fotbalový stadion Letná, zimní stadion Ludka Čajky, PSG Arena, Stadion Mládeže, Sportovní komplex hala Zelené nebo Lázně Zlín aj. V zimním období je v provozu také lyžařská sjezdovka na náměstí T.G. Masaryka. Veřejnost může využívat také sportoviště (hřiště, tělocvičny) při základních a středních školách na území města nebo dětských hřišť, z nichž u některých instalovány také cvičební prvky pro seniory. Následující tabulka 1.26 udává výběr několika sportovišť nacházejících se na území města Zlína.

Tabulka 1.26: Výběr sportovišť na území SMZ

Název sportovního zařízení	Adresa	Sporty
1. Fotbalové hřiště, tenisové kurty	U hřiště 276	Fotbal, tenis
2. Fotbalové hřiště Paseky	Pasecká	Fotbal
3. Fotbalový stadion – stadion Letná	Tyršovo nábřeží 4381	Fotbal
4. Fotbalový areál Vlastislava Marečka	Sokolská 4989	Fotbal
5. Hřiště a stadiony pro fotbal	Cecilka 125	Fotbal
6. Hřiště a stadiony pro fotbal + výběhová plocha	Na Vrše 295	Fotbal
7. Hala stolního tenisu	Podvesná 1070	Stolní tenis
8. Šatna, klubovna, tenisové kurty	Januštice	Tenis
9. Tenisové kurty a tenisová hala Vršava	Sokolská 5369	Tenis
10. Tenis Mladcová	Vinohrádek 493	Tenis
11. Squash Club ZPS – Tennis Zlín	Masarykova 1013	Squash, tenis
12. Sportcentrum Maty Zlín		Badminton, tenis
13. Squash Zlín	Kvítková 5279	Squash
14. KC Zlín kuželna	Tyršovo nábřeží	Kuželky/bowling
15. Sokolovna	Sokolská 663	
16. Sokolovna	U Sokolovny 100	
17. Sokolovna	Tyršova 230	
18. Orlovna	Štefánikova 661	
19. Orlovna	Jar. Staši 150	
20. Sportovní komplex hala Zelené	Dukelská 5413	
21. Stadion Mládeže	Hradecká 3586	Atletika, rugby, americký fotbal
22. Sportovní hala Datart	U Zimního stadionu 4286	Futsal, házená, sport pro všechny, volejbal
23. PSG Aréna	Březinová 5513	Lední hokej
24. Stadion Ludka Čajky	Březinová 4068	Lední hokej
25. Svah Zlín	Nám. T. G. Masaryka	Lyžování
26. Lázně Zlín – kryté bazény a venkovní bazén	Hradecká 888	Plavání, koupání
27. Lázně Zlín – koupaliště Zelené	Broučkova	Plavání, koupání
28. Lázně Zlín – koupaliště Panorama	Zlín-Jižní svahy	Plavání, koupání
29. Koupaliště Zlín-Louky		Plavání, koupání
30. Hotel Lázně Kostelec - koupaliště	Lázně 493	Plavání, koupání
31. E-KARTS Zlín	Malotova 5656	Motokárová dráha
32. Lanové centrum C.V.A.K.	Vinohrádek 568	Lanové centrum
33. Tělocvična Sportovního klubu Policie Zlín, z.s.	Zálešná V/4069	Judo

Zdroj: <https://www.cuscz.cz/>, <https://www.zlin.eu/>

Oddělení prevence kriminality a sportovišť je správcem několika sportovních zařízení, a to Městské sportovní haly a ubytovny na ul. Dukelská 5413 (Sportovní komplex hala Zelené), hřiště a šatny u Sokolovny, 2. ledové plochy (PSG Aréna na ul. Březnická 5513), Stadionu Mládeže (ul. Hradecká 3586), areálu fotbalového hřiště na ul. Pasecká a několika budov, (budova Unie Kompas, Pod Stráněmi 2505, objekt pro oddíl rugby na Stadionu Mládeže Zlín a objekt pro oddíl juda na ulici Zálešná č.p. 4069)²⁸.

Statutární město Zlín je pak od roku 2005 spoluvlastníkem obchodní společnosti Berani Zlín, s.r.o. Statutární město Zlín má své zástupce v nehonorovaných funkcích prezidia a dozorčí radě. V současné době tak má společnost 3 vlastníky – statutární město Zlín s obchodním podílem ve výši 49 %, občanské sdružení Berani Zlín, z.s. s obchodním podílem ve výši 41 % a PSG a.s. s obchodním podílem ve výši 10 %. Klub sdružuje oddíly: krasobruslení, hokej, zájmový a rekreační sport a spravuje také ledovou plochu – PSG arénu, kterou postavilo město Zlín nedaleko stávajícího zimního stadionu Ludka Čajky. Tato nová hala umožňuje pravidelné bruslení veřejnosti a škol a stala se domovskou arénou sledge

²⁸ Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018.

hokeje.²⁹ Dále je statutární město Zlín zřizovatelem příspěvkové organizace Plavecká škola Zlín, jejímž hlavním účelem je zajištění výuky plavání žáků základních škol.³⁰

Dle databáze Česká unie je ve městě registrováno 24 sportovních klubů, jenž jsou členy okresního sdružení Česká unie sportu, v rámci kterých působí 49 sportovních oddílů (celková členská základna v oddílech je 4 636 osob, z toho je 1 617 dětí do 15 let). Ne všechny sportovní kluby jsou organizovány pod Českou unií sportu, proto lze předpokládat širší spektrum nabídky sportů, resp. sportovních klubů i oddílů. Mezi sportovní kluby působící na území města Zlín patří např.:

- PSG Berani Zlín (hokejový klub),
- FC Fastav Zlín (fotbalový klub),
- AK Zlín (klub lehké atletiky),
- Handball Club Zlín (házenkářský klub),
- SKB Zlín, z.s. (basketbalový klub),
- VSK Fatra Zlín (volejbalový klub),
- KST Zlín (klub stolního tenisu),
- TITAN TRILIFE (triatlonový klub),
- Futsal Zlín (klub futsalu),
- RC Zlín (ragbyový klub),
- SKOB Zlín (klub orientačního běhu),
- Tiger Club o.s. (kickboxerský klub),
- PK Zlín (plavecký klub),
- KC Zlín (kuželnkářský klub) a mnoho dalších.

Součástí sportovního prostředí ve Zlíně jsou také kluby nebo oddíly handicapovaných sportovců (např. SHK LAPP Zlín – sledge hokejový klub, SK Berani Naděje Zlín – plavecký klub, Handicap Zlín – kuželky, bowling a střelba a další).

Sportovní akce na území města Zlína

Přehled sportovních akcí, pořádaných na území SMZ v roce 2019, na které byla schválena dotace z Fondu mládeže a tělovýchovy dokládá následující tabulka 1.27. Statutární město Zlín také každoročně organizuje slavnostní Vyhlášení nejúspěšnějších sportovců města Zlína.

Tabulka 1.27: Sportovní akce pořádané na území SMZ v roce 2019

Pořádající organizace	Název akce
Atletický klub Zlín	II. kolo krajského přeboru družstev mladšího žactva + krajský přebor jednotlivců v atletice
	Mistrovství ČR ve vícebojích
	Mikulášská laťka
	Běh Zlínem "Přes valašské kotáry"
	Mítink Zlín 2019
České sportovní lezení	Školní Boulder pohár 2019
dp Lukostřelba Zlín z.s.	BOW open II. kolo
Gymnastika Zlín z.s.	Zlínský sněhulák
HBC Malenovice	Turnaj mladších žáků v hokejbale (7. 4. 2019)
	Turnaj mladších žáků v hokejbale (8. 5. 2019)
	Zlínský pohár – dvoudenní turnaj starších žáků v hokejbale
	Turnaj minipřípravků v hokejbale
	Turnaj mladších žáků v hokejbale
	Turnaj přípravků v hokejbale
HOLIDAY CUP z.s.	Mikulášský turnaj miniházené

²⁹ <https://www.zlin.eu/en/berani-zlin-s-r-o--cl-107.html>

³⁰ <http://www.plaveckaskolazlin.cz/inforskola.htm>

IHC DEVILS Zlín	Turnaj dorost (roč. 2003 – 2004)
	Turnaj starších žáků (2005 – 2006)
	Turnaj mladších žáků (2007 – 2008)
	Turnaj přípravek (2009 – 2010)
Juniorský maratonský klub, z.s.	Juniorský maraton 2019
Klub moderní gymnastiky Zlín	Zlínský střevíček
	Zlín cup - kolo Českomoravského poháru
Lezecký klub Vertikon Zlín	Zlín Vertikon cup U14
	IX. Štěpánský závod
Lukostřelecký klub Phoenix Kostelec, z.s.	Mezinárodní závody ve 3D lukostřelbě
	6. mistrovství ČR ve 3D lukostřelbě
NEMO Zlín, pobočný spolek SPMS	Mistrovství ČR v PP a RP
	Moravský pohár mládeže v PP a RP
	Středoevropský pohár mládeže v PP a RP
	Mezinárodní závody v PP a RP "NEMO TROPHY 2019"
Orel jednota Zlín	Plavecké závody "Velikonoční cena"
	Volejbalový turnaj smíšených družstev ve Zlíně
	Cyklistický závod "XC Zlín"
PLAVECKÝ KLUB ZLÍN, z.s.	56. ročník mezinárodních plaveckých závodů Vánoční cena Zlína 2019
RUGBY CLUB Zlín, z.s.	Zlínská Valaška, oblastní přebor Moravy žáků – jaro 2019
	Zlín 21, oblastní přebor Moravy žáků v rugby – podzim 2019
Spolek přátel DD a SŠ Zlín	LazOhraní na Divokém západě
Sportovní klub Basketbalu	Streetball Show (23. ročník)
Sportovní šerm Zlín, z.s.	Vánoční pohár 2019
Střední škola pedagogická a sociální Zlín,s.r.o.	Olympiáda MŠ -VII. Ročník
Šachový klub Zlín-Malenovice, z.s.	Zlínský šachový turnaj pro mládež 2019 – 1.turnaj
	Krajský přebor družstev starších žáků 2019
	GP ZK žáků v rapid šachu, 2. turnaj 2019
	Zlínský šachový turnaj pro mládež 30. 11. 2019
	Okresní kolo Přeboru škol Zlín
Šermířský klub Zlín, z.s.	Valašský fleret, 40. ročník
Taneční klub FORTUNA Zlín z.s.	O pohár hejtmana ZK a primátora MZ-Zl. Taneční festival s Galavečerem
	MČR v tanečním sportu v latinskoamerických tancích
	Vánoční cena FORTUNY 2019 s GALAVEČEREM
Tělocvičná jednota Sokol Zlín - Prštné	Český pohár v krasojízdě žáků a juniorů
Tenisový klub Zlín, z.s.	Tenisový turnaj ČTS třídy A, kategorie dorost
	Mezinárodní tenisový turnaj dětí do 12 let, CUP 2019
TITAN sport club	Supersprint Triatlon Zlín 2019
Volejbalový sportovní klub Zlín, z.s.	Volejbalový turnaj dětí v minivolejbale
	Republikový turnaj kadetů ve volejbale
	Republikový turnaj juniorů ve volejbale
	Mezinárodní turnaj ve volejbale mužů - Zlíncup 2019
Zlínské aplikované sporty, z.s.	LAPP CUP Zlín 2019
Zlínský krajský svaz ČSOS	Krajské finále přeboru škol v orientačním běhu
Zlínský plavecký klub, z.s.	Přebor ZPK - zimní část (pro děti 1. – 9. ročníků ZŠ)
	Zlínský sandál

Zdroj: Magistrát města Zlína.

Volnočasové aktivity

Na území města Zlín je poskytována také široká nabídka volnočasových aktivit s různorodým zaměřením, např. zájmové kroužky, setkání, besedy, příměstské a pobytové tábory aj. Aktivit se mohou účastnit děti, mládež, senioři i celé rodiny. Cílovou skupinou jsou osoby všech věkových kategorií. Pro oblast podpory pro-rodinných aktivit má pak město Zlín zřízen Fond pro-rodinných aktivit.

Dětská a mateřská centra a kluby pro mládež na území města vedené v rámci databáze SMZ³¹ udává tabulka 1.28.

³¹ <https://www.zlin.eu/detska-materska-centra-a-kluby-pro-mladez-cl-698.html>

Tabulka 1.28: Dětská a mateřská centra a kluby pro mládež na území města vedené v rámci databáze SMZ

Název organizace	
1.	Aktivně životem o.p.s.
2.	Beruška
3.	Bibi-Jane s.r.o.
4.	BODY CLUB, o.s.
5.	Centrum pro rodinu Zlín z.s
6.	Dětské centrum VLNKA
7.	Dětské sportovní centrum KOŤATA A KOCOUŘI ZLÍN z.ú.
8.	Domino
9.	Dům dětí a mládeže Astra, p.o.
10.	Family Point a Senior Point - místo pro rodinu a seniory
11.	Handicap Zlín, z.s.
12.	HEPA outdoor fitness
13.	HP sport servis - centrum volného času, z.s.
14.	IZAP Slunečnice z.ú.
15.	Kamarád - Nenuda z.s.
16.	Karamela – centrum dětské rekreace
17.	KIKI klub s.r.o.
18.	Montessori Zlín - Centrum přirozeného vzdělávání pro děti
19.	NEKKY baby club
20.	Ostrov radosti - středisko volného času vč. detašovaného pracoviště KLUB "Íčko"
21.	Přátelé harmonické výchovy, o. s. a Divadelní soubor "Studio T"
22.	Rodinný zábavní park Galaxie Zlín
23.	Salesiánský klub mládeže, z. s. Zlín
24.	Sarkander
25.	Sluníčko, volný čas dětí a mládeže
26.	SportyZlin.cz, z.s.
27.	Školička KAČKA
28.	Unie Kompas
29.	Vita Sana Club, z. s.

Zdroj: <https://www.zlin.eu/detska-materska-centra-a-kluby-pro-mladez-cl-698.html>

Statutární město Zlín zřizuje v oblasti podpory volnočasového vyžití příspěvkovou organizaci **Dům dětí a mládeže ASTRA**, která nabízí řadu zájmových kroužků, a klubů v oblastech přírodních věd, péče o domácí zvířata, sportu, pobytu v přírodě, streetdance, sportovního a orientálního tance, hudby, zpěvu, modelářství, výtvarné, rukodělné, ekologické a environmentální výchovy. Dalším subjektem spadajícím organizačně pod SMZ je **Středisko volného času – Ostrov radosti**, jehož účelem je poskytnutí kvalitnějšího využití volného času pro (nejen) neorganizované děti a mládež, prioritně těch, kteří spadají do rizikových skupin. Součástí střediska je také detašované pracoviště KLUB "Íčko" umožňující aktivní využití volného času zdravotně postiženým dětem, mládeži i dospělým.

Na území města se nachází také nízkoprahová zařízení pro děti a mládež **T klub** a **ŠLIKR** (který je zaměřen také na mladé dospělé do 26 let) fungující v rámci **Unie Kompas, z.s.** (zlínská nezisková organizace provozující nízkoprahové kluby a terénní sociální práce pro děti a mládež, psychologickou poradnu a přednáškovou činnost atp.).

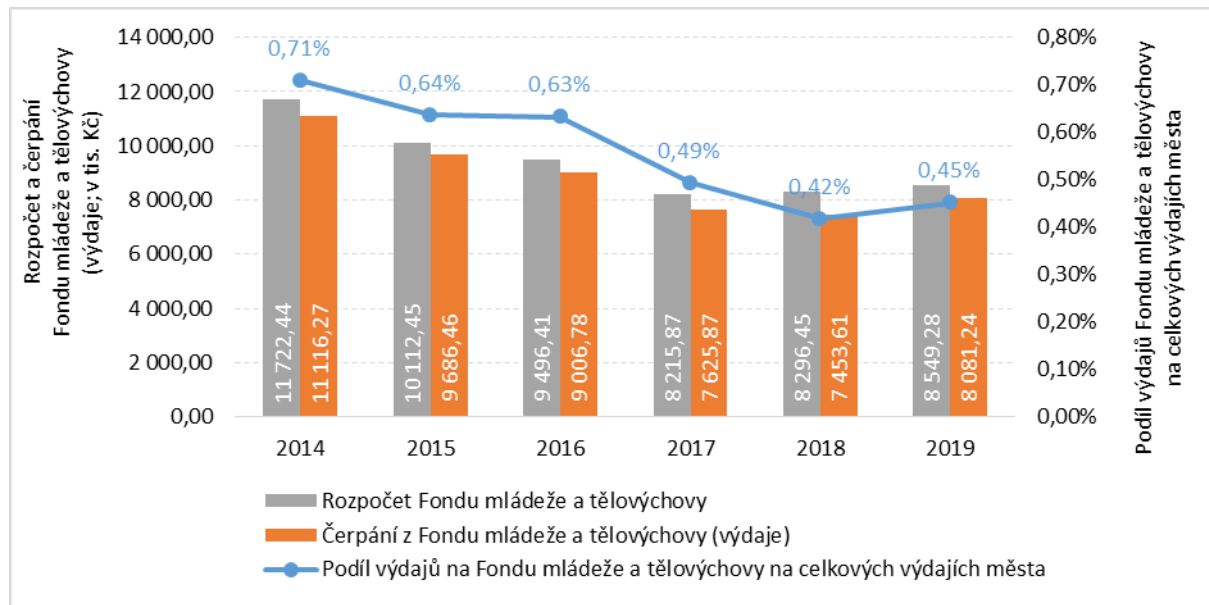
Financování sportovních a volnočasových aktivit

Pro podporu činností dětí a mládeže, tělovýchovy a k podpoře programů v oblasti sociálně patologických jevů je zřízen **Fond mládeže a tělovýchovy** města Zlína, prostřednictvím něhož jsou podporovány zejména dětské, mládežnické a sportovní organizace a organizace zaměřené na primární prevenci sociálně patologických jevů. Fond mládeže a tělovýchovy rozděluje prostředky na Program – činnost sportovních organizací, Program – sportovní akce, Program – táborové pobyty dětí a Program – mimořádné podpory.³²

³² <https://www.zlin.eu/fond-mladeze-a-telovychovy-cl-368.html>

Vývoj čerpání, resp. výdajů Fondu mládeže a tělovýchovy v letech 2014 – 2019 znázorňuje obrázek 1.29. Největší finanční obnos byl z Fondu mládeže a tělovýchovy čerpán v roce 2014 (přesně 11 116 267 Kč, tj. 0,71 % celkových výdajů SMZ). Mezi léty 2014 a 2017 pak klesal rozpočet i celková výše čerpání Fondu mládeže a tělovýchovy, od roku 2018 dochází k meziročnímu nárůstu rozpočtu Fondu mládeže a tělovýchovy, z hlediska čerpání došlo k navýšení finančního objemu až v roce 2019.

Obrázek 1.29: Hospodaření Fondu mládeže a tělovýchovy v letech 2014 – 2019

Zdroj: Rozpočet a závěrečný účet statutárního města Zlína v jednotlivých letech.

Počet dotací na sportovní akce v roce 2020 udává tabulka 1.29. Vliv na schvalování žádostí o dotaci a čerpání Fondu mládeže a tělovýchovy v roce 2020 a následnou realizaci aktivit bude mít také koronavírová krize, resp. zavedená opatření omezující pořádání hromadných akcí od května 2020 (některé akce musely být přesunuty, omezeny nebo zrušeny).

Tabulka 1.29: Dotace na sportovní akce v roce 2020

Období	Počet dotací
1. čtvrtletí 2020	9
2. čtvrtletí 2020	27
3. čtvrtletí 2020	7
4. čtvrtletí 2020	18
Celkem 2020	61

Zdroj: SMZ, 2020.

Výsledky anketního šetření týkající se v oblasti sportu a volnočasového vyžití

V rámci anketního šetření v „žebříčku oblíbenosti“ byla oblast sportu na 15. místě a oblast volnočasových aktivit na 16. místě z 20 nejčastějších odpovědí (otázka zněla: Co se vám ve Zlíně nejvíce líbí?).

S nabídkou možností aktivního sportovního vyžití ve městě jsou respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně spokojeni (hodnota průměrného postoje na škále 0 - 100 je 66,2), zejména respondenti ve věkové kategorii do 35 let (hodnota průměrného postoje je nad 71,1). Kladně hodnotili nabídku možností aktivního sportovního vyžití také respondenti žijící ve Zlíně bez trvalého bydliště (hodnota průměrného postoje je 72,8) i studenti UTB (hodnota průměrného postoje je 73,7).

Lidé se v anketním šetření vyjadřovali kladně také k otázce spokojenosti s nabídkou vyžití pro rodiny s dětmi, kdy v kategorii respondentů s trvalým pobytem ve Zlíně (průměrný postoj na škále 66,2) jsou nejspokojenější lidé do 35 let (průměrný postoj na škále je 72,3). Kladně hodnotili vyžití pro rodiny

s dětmi také respondenti žijící ve Zlíně bez trvalého bydliště (hodnota průměrného postoje na škále je 64,0) i studenti UTB (hodnota průměrného postoje je 69,9).

Nabídku možností volnočasového vyžití ve městě hodnotili nejkladněji respondenti žijící ve Zlíně bez trvalého bydliště (hodnota podílu kladných odpovědí je 68,3). Naopak hodnocení respondentů s trvalým pobytem ve Zlíně byl nejnižší, přesto kladné (hodnota průměrného postoje je 61,8), více viz tabulka 1.30.

Tabulka 1.30: Spokojenost s nabídkou možností aktivního sportovního vyžití podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Oblast hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Nabídka možností aktivního sportovního vyžití	66,2	67,4	65,2	71,1	65,1	63,3	72,8	73,7
Nabídka vyžití pro rodiny s dětmi	63,7	63,3	64,1	72,3	61,6	60,6	64,0	69,9
Nabídka možností využití volného času	61,8	60,4	63,1	62,8	60,7	63,3	68,3	65,7

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 5.: Jak jste spokojeni s občanskou vybaveností ve Vašem městě?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen; 100 velmi spokojen).

U otázky, kde bylo zjišťováno, zda by respondenti uvítali ze strany města podporu rozvoje možností pro volný čas, se kladně vyjádřilo 24,1 % respondentů s trvalým bydlištěm ve Zlíně, zejména pak respondenti ve věkové kategorii do 35 let (32,2 %). Větší podporu rozvoje možností pro volný čas by uvítalo také 30,5 % respondentů žijících ve Zlíně bez trvalého bydliště a 31,3 % studentů UTB zapojených do anketního šetření.

Větší počet sportovních aktivit by podporovalo pouze 8,4 % respondentů s trvalým pobytem ve Zlíně, 12,1 % respondentů žijících ve Zlíně bez trvalého bydliště a 13,5 % studentů UTB. Členění odpovědí dle pohlaví věku a u studentů UTB uvádí tabulka 1.31.

Tabulka 1.31: Vnímání respondentů ohledně potřeby podpory většího počtu kulturních aktivit ze strany města

Oblast podpory	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Rozvoj možností pro volný čas	24,1 %	23,0 %	25,0 %	32,2 %	26,1 %	13,1 %	30,5 %	31,3 %
Větší počet sportovních aktivit	8,4 %	8,4 %	8,5 %	13,1 %	9,0 %	3,4 %	12,1 %	13,5 %

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 14.: Co by mělo město přednostně podporovat (zaškrtněte maximálně 3 možnosti).

1.2.1.9 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Statutární město Zlín nemá v současné době vypracovanou žádnou dílčí koncepci nebo strategii pro rozvoj v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit.*
- *Statutární město Zlín má pro oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit zřízen Kulturní fond, Filmový fond a Fond mládeže a tělovýchovy.*
- *Na území města Zlína působí několik významných kulturních a sportovních organizací s regionálním i nadregionálním významem (např. Městské divadlo Zlín, Filharmonie Bohuslava Martinů, PSG Berani Zlín aj.). Významným kulturním a společenským centrem ve městě Zlín je také Kongresové centrum.*
- *Neopomenutelný význam má pro kulturní život a aktivní trávení volného času obyvatel města Zlín také spolková činnost (umělecké soubory a sportovní oddíly).*

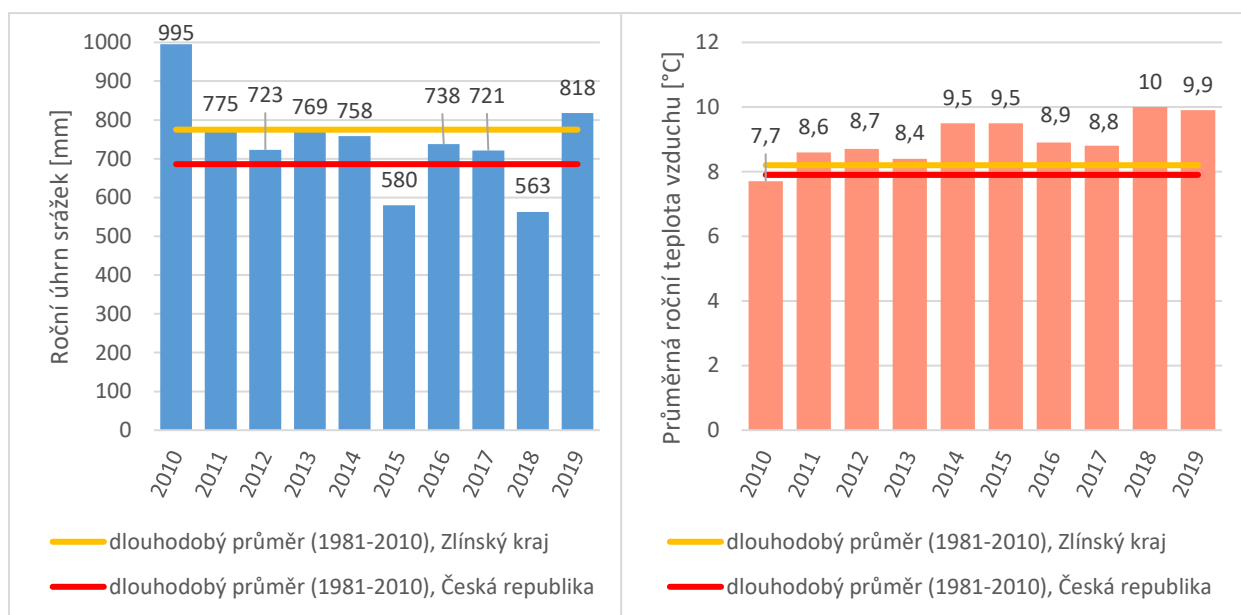
1.2.2 Životní prostředí

1.2.2.1 Charakteristika životního prostředí města Zlín a jeho okolí

Přírodní prostředí území města Zlín je předurčeno jeho polohou. Dominantní východo-západní osa urbanizovaného území města se rozprostírá v údolí podél řeky Dřevnice. Na severním a jižním okraji je pak město ohraničeno zalesněnými svahy pásů Vizovické vrchoviny. Geomorfologicky území náleží do celku Vnějších Západních Karpat. Půda v centru města je intenzivně ovlivněna stavební činností, vyšší kvalitu mají půdy v údolí řeky Dřevnice mimo urbanizované centrum patřící k nivním půdám, tvořené čtvrtohorními usazeninami (hlíny, spraše, štěrky, písky), nižší produkční potenciál mají půdy na svazích tvořené z pískovcových nebo břidlicových hornin.

Průměrná nadmořská výška Zlína je 223 m n. m., nejvyšší bod (Tlustá hora) leží ve výšce 458 m n. m. Zlín má příznivé podnebí odpovídající teplé klimatické oblasti. Na grafech znázorněných níže můžeme sledovat vývoj a porovnání ukazatelů úhrnu srážek a teploty vzduchu ve Zlínském kraji. Zlínský kraj jako srážkově i teplotně lehce nadprůměrný ve srovnání s údaji za Českou republiku. Průměrný roční úhrn srážek dosahoval mezi lety 2010 a 2019 hodnoty 744 mm, průměrná roční teplota vzduchu v tomto období byla 9 °C. Data z posledního desetiletí tedy ukazují nižší hodnoty úhrnu srážek ve srovnání s dlouhodobým průměrem let 1981 - 2010 (775 mm), v případě průměrné teploty vzduchu ve Zlínském kraji se její hodnota za sledované období ve srovnání s dlouhodobým průměrem za roky 1981 - 2010 (8,2 °C) naopak zvýšila.

Obrázek 1.30: Srovnání vývoje ukazatelů úhrnu srážek a teploty vzduchu s dlouhodobými průměry za Zlínský kraj a ČR

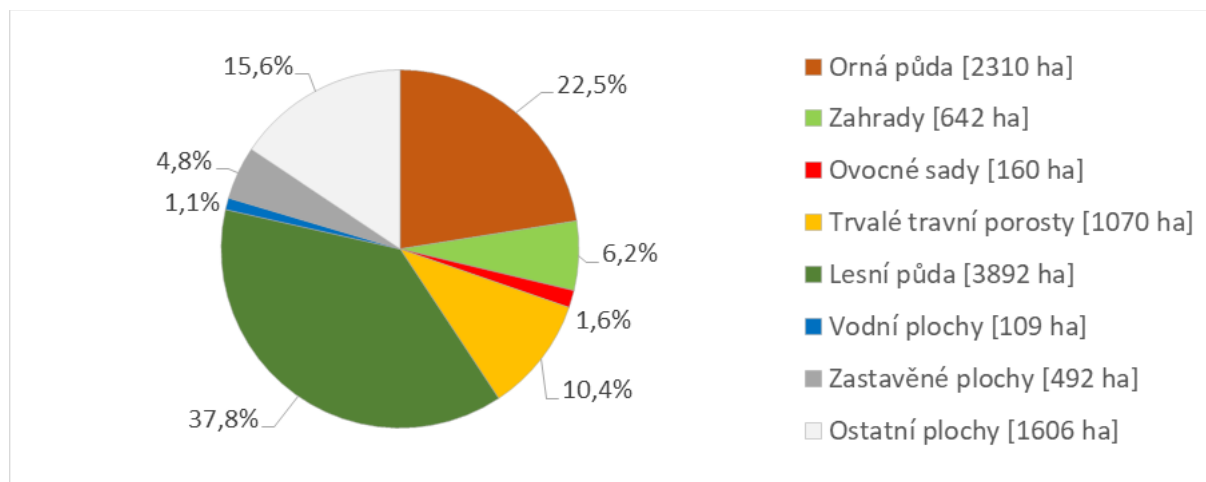
Zdroj: ČHMÚ, Územní srážky, Územní teploty, 2020, <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-srazky>

Krajinný ráz

Krajinný ráz spojuje přírodní, kulturní a historickou charakteristiku daného území. Intenzivní rozvoj průmyslu ve městě v průběhu 20. století zastínil charakteristický krajinný ráz Zlínska, pro který bylo typické roztroušené osídlení valašských kopců spojené s pastevectvím. Krajina s pasekářským osídlením je charakteristická střídáním zalesněných a bezlesých ploch s mozaikou sušších míst, mokřadů, drobných lesíků, křovin, starých sadů a menších políček. Pozůstatky tohoto typu krajiny můžeme nalézt v jihovýchodní části města v přírodním parku Želechovické paseky (1047,9 ha), který leží částečně na území města. Zalesněné území zabírá více než třetinu území města Zlín – 37,8 %. Ve

srovnání s ostatními krajskými městy je podíl zalesněných ploch vysoký³³, za což vděčí jak specifické historii (plánovaný rozvoj v moderní éře s přihlédnutím k důležitosti ploch parků) i okolí města Zlín, které tvoří zalesněné oblasti. V této oblasti byly v minulosti vytvořeny rekreační zóny a naučné stezky – např. Stezka zdraví Tlustá hora, Stezka areál Lazy nebo Pasekářská stezka. Vlastníkem lesů ve Zlíně jsou převážně Lesy ČR a statutární město Zlín. V areálu městských lesů se nachází také tzv. bezzásahová zóna lesa (25 ha), kde se hospodář s minimálním vlivem člověka.

Obrázek 1.31: Struktura využití ploch města Zlína v roce 2019

Zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady, údaje za rok 2019.

Tabulka 1.32: Struktura využití ploch města Zlína v letech 2009 a 2019

kategorie	2009		2019		rozdíl 2019 - 2009	
	[ha]	podíl	[ha]	podíl	absolutní [ha]	relativní
Orná půda	2 448,67	23,81%	2 309,82	22,46%	-138,85	-5,670%
Zahrady	627,97	6,11%	642,50	6,25%	14,52	2,313%
Ovocné sady	153,15	1,49%	160,46	1,56%	7,31	4,774%
Trvalé travní porosty	1 027,04	9,99%	1 070,49	10,41%	43,45	4,230%
Lesní půda	3 877,61	37,71%	3 891,52	37,85%	13,91	0,359%
Vodní plochy	111,62	1,09%	108,90	1,06%	-2,72	-2,433%
Zastavěné plochy	471,80	4,59%	492,46	4,79%	20,66	4,379%
Ostatní plochy	1 564,73	15,22%	1 606,49	15,62%	41,76	2,669%
Celková výměra	10 282,61	100,00%	10 282,66	100,00%	-	-

Zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady, údaje za rok 2009 a 2019.

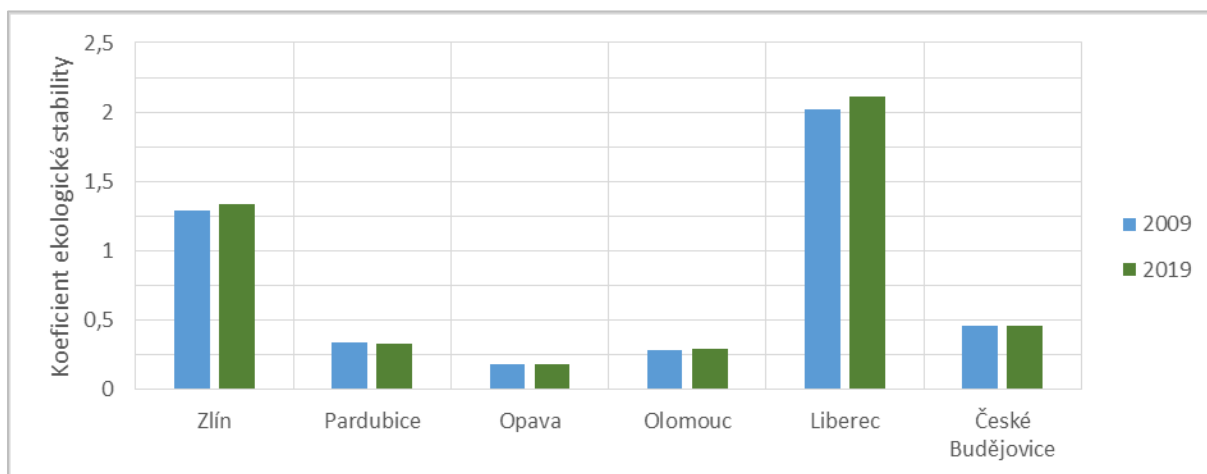
Na základě údajů z tabulky 1.32 můžeme sledovat vývoj struktury využití území ve Zlíně mezi lety 2009 – 2019. Je patrné, že v území došlo k největšímu úbytku v kategorii orné půdy (-5,7 %), naopak došlo k nárůstu ploch trvalých travních porostů (4,2 %), ovocných sadů (4,8 %) a zastavěných ploch (4,4 %). Z poměru tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků můžeme určit koeficient ekologické stability území (KES). Pro město Zlín dosahuje KES v současnosti hodnoty 1,33, což odpovídá vcelku vyvážené krajinné struktuře území. V roce 2009 byla hodnota KES města Zlína 1,29, můžeme tedy konstatovat mírné zvýšení ekologické stability města. Ve srovnání s vybranými městy Česka podobné velikosti je patrné, že hodnota KES je pro Zlín poměrně vysoká. Je to způsobeno především polohou

³³ MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA (2012): Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020.

<https://www.zlin.eu/strategie-rozvoje-statutarniho-mesta-zlina-do-roku-2020-zlin-2020-cl-750.html>

Zlína, jehož okolí tvoří zalesněné svahy Vizovické vrchoviny. Města jako Olomouc nebo Pardubice leží v nížinné intenzivně zemědělsky využívané oblasti, podíl orné půdy na území měst je tedy vyšší, což snižuje výslednou hodnotu ekologické stability území.

Obrázek 1.32: Srovnání hodnoty koeficientu ekologické stability vybraných měst ČR

Zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady, údaje za rok 2009 a 2019.

Z výročních zpráv města Zlína³⁴ a dalších zdrojů³⁵ vyplývá, že dochází k údržbě chráněných přírodních území ve městě. Jedná se především o Územní systém ekologické stability (ÚSES), tvořený soustavou biocenter a biokoridorů nebo významných krajinných prvků. Významem sítě ÚSES je posilování ekologické stability území s cílem ochrany přírodně blízkých ekosystémů. Přehled regionálních a nadregionálních prvků ÚSES ve Zlíně znázorněn na obrázku 1.33. Lokální území ÚSES doplňují tyto lokality a jsou obsaženy v územním plánu města Zlína. Na území města se nachází také severní část maloplošné lokality NATURA 2000 Březnice u Zlína, předmětem ochrany je zde luční prameniště v aluviu potoka (celková rozloha 1 ha).

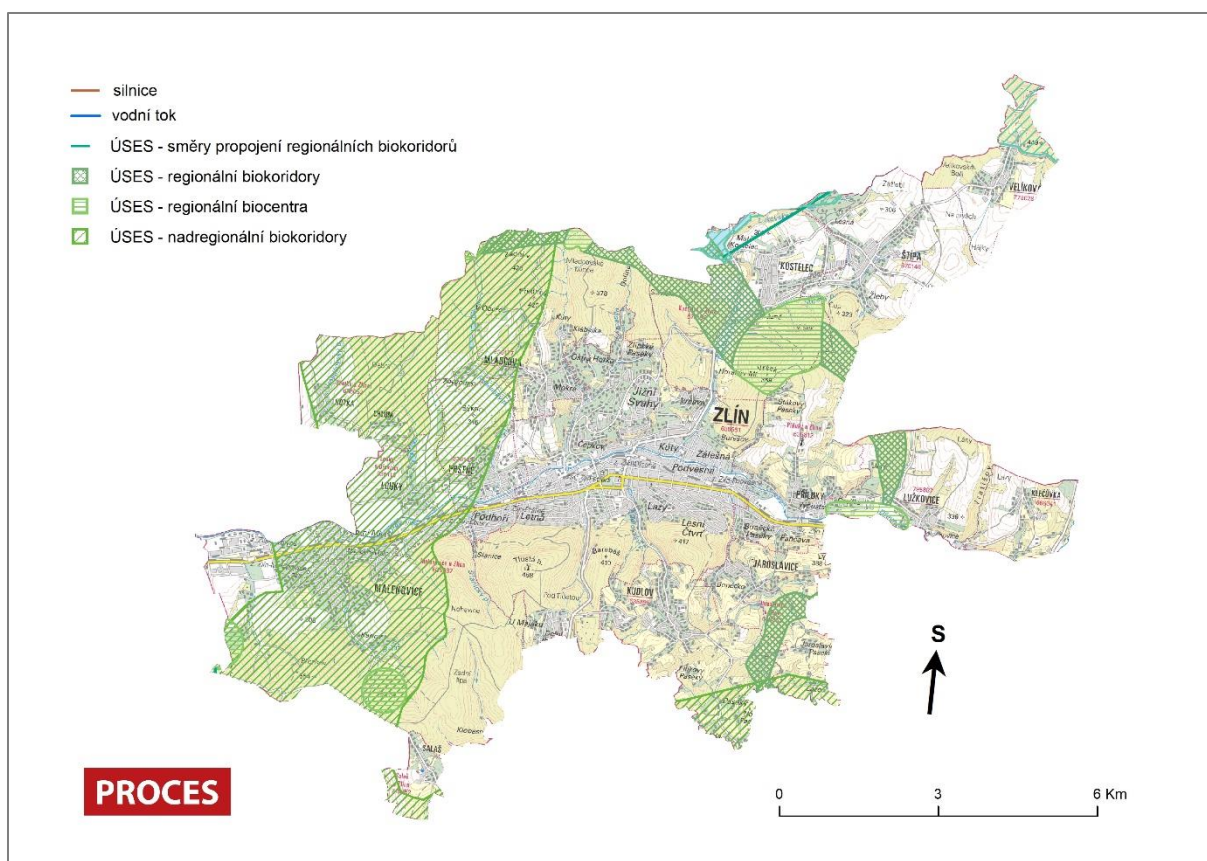
³⁴ MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA (2019): Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018.

<https://www.zlina.eu/vyrocní-zprava-magistratu-mesta-zlina-cl-101.html>

³⁵ Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína (2016): Životní prostředí Zlínska a jeho ochrana.

<https://www.zlina.eu/zivotni-prostredi-a-zemedelstvi-cl-228.html>

Obrázek 1.33: Územní systém ekologické stability ve Zlíně

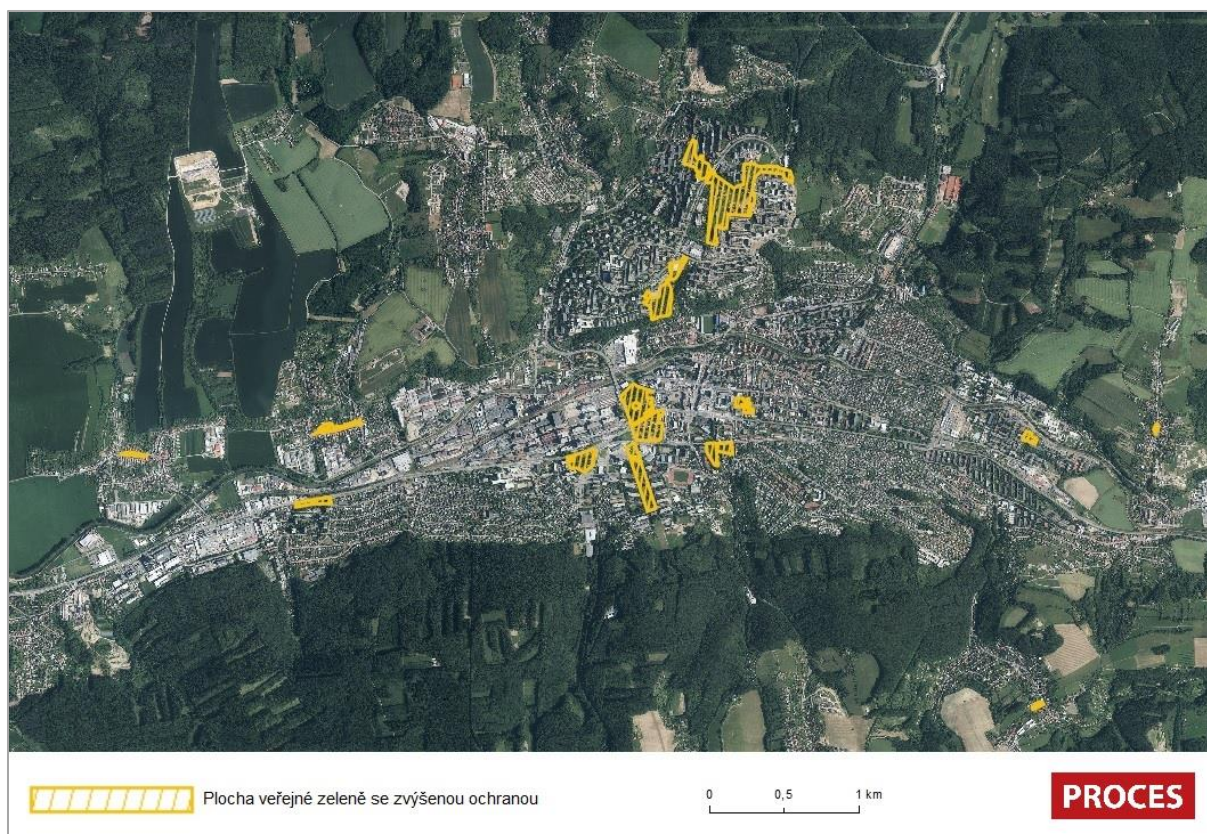

Zdroj: CENIA, ČÚZK, ArcČR, 2020.

1.2.2.2 Městská zeleň a parky

Jedním z důležitých aspektů urbanistické struktury města Zlína je vysoký podíl zastoupení městské zeleně a veřejných parků. Na jejich důležitost bylo myšleno již ve fázi budování průmyslového Zlína v meziválečném období 20. stol., kdy byl Zlín koncipován jako tzv. zahradní město, a městská zeleň je do dnešní doby jedním z hlavních rysů udávajících charakter města. V nedávné době prošly parky v centru Zlína (park Komenského a Gahurův prospekt) rozsáhlou revitalizací a byly obohaceny o novou výsadbu stromů, doplněny novým městským mobiliářem a dalšími architektonicko-urbanistickými prvky (např. zapuštěnými chodníky v případě Gahurova prospektu). Rozsáhlý centrální park se nachází v prostoru sídliště Jižní Svahy. Obnova parků v centru města je hodnocena pozitivně jak odbornou, tak i laickou veřejností a přispěla ke zlepšení charakteru veřejného prostoru v centru Zlína i po funkční stránce. Pro obyvatele Zlína jsou parky a zeleň důležité – v provedeném šetření se v odpovědích na otázku „Co se Vám ve městě nejvíce líbí?“ vyskytovala odpověď „parky a zeleň“ a „příroda“ na prvním respektive třetím místě. Také mnohé z významných osob, které byly v průběhu zpracování strategie rozvoje města dotazovány, se shodovaly na faktu, že provedená revitalizace parků významně přispěla ke zlepšení městského prostředí v centru Zlína.

Obrázek 1.34: Plochy veřejné zeleně se zvýšenou ochranou v centrální části města Zlín

Zdroj: Mapový portál města Zlína (2020); <https://marushka.zlin.eu/>, zpracování PROCES.

Územní plán města Zlín uvádí výčet ploch zeleně se zvýšenou ochranou, které tvoří kostru zelených ploch na území města. Jejich zobrazení je uvedeno v mapě na obrázku 1.34, podrobný výčet zmíněných ploch se nachází v tabulce 1.34 na následující straně. Dalšími významnými zelenými plochami jsou tzv. zelené klíny, což jsou plochy, kde dochází k prolínání městské a krajinné zeleně a navazují na územní systém ekologické stability. Hlavní funkce uvedených území je oddychová a ekologická, jiné využití není přípustné.

Tabulka 1.33: Významné plochy krajinné zeleně – zelené klíny

Katastrální území	Plocha zeleně
Zlín	Baba
Zlín	Ostrá Horka
Zlín	Nivy – Vršava
Příluky u Zlína	Přílucký hřbet
Příluky u Zlína	Pančava

Zdroj: Územní plán města Zlín.

Tabulka 1.34: Plochy zeleně se zvýšenou ochranou

Katastrální území	Plocha zeleně
Zlín	Park Komenského (u knihovny)
Zlín	Park Svobody (u zámku)
Zlín	Park s průhledem k Domu umění (Gahurův prospekt)
Zlín	Centrální park JS
Zlín	Park na ul. Lorencova
Zlín	Starý hřbitov
Zlín	Kudlovská přehrada
Zlín	Univerzitní park
Zlín	Žleb JS
Zlín	Žleb – křesťanské středisko, JS
Prštné	Sídlíště Podhoří u I/49
Prštné	Náves Prštné
Louky nad Dřevnicí	Náves Louky
Lhotka	Náves Lhotka
Malenovice	Park u objektu Církve adventistů sedmého dne
Malenovice	Jarolímково náměstí
Malenovice	Zlína Malenovice – Belveder
Příluky, Zlín	Bartošova čtvrť – hřiště Velryba
Příluky	Náves Příluky
Jaroslavice	Jaroslavice nad kapličkou
Štípa	Štípa – dětské hřiště za hospodou

Zdroj: Územní plán města Zlín.

Ve veřejném prostoru Zlína se také nachází řada letničkových a trvalkových záhonů, umístěných v závěsných nádobách nebo truhlících v prostorech veřejné zeleně nebo budov pracoviště města. Zajímavým prvkem veřejné zeleně jsou udržovaná „biopolíčka“, které slouží jako útočiště pro hmyz a ptactvo v husté městské zástavbě. Vedle parků pečuje město také o několik ovocných sadů doplněných květnatými loukami, které pomáhají dotvářet charakteristický místní krajinný ráz. V sadech se nachází také řada hodnotných původních odrůd jablek nebo hrušní (například genofondový sad Baba založený městem). Celková rozloha sadů na území Zlína činí 160 ha. Odbor městské zeleně MMZ také provozuje databázi městských stromů „Stromy pod kontrolou“, v jejíž evidenci je více než 22 000 stromů. Databáze obsahuje informace o zdravotním stavu dřevin a předchozích zásazích.

1.2.2.3 Základní ukazatele kvality životního prostředí

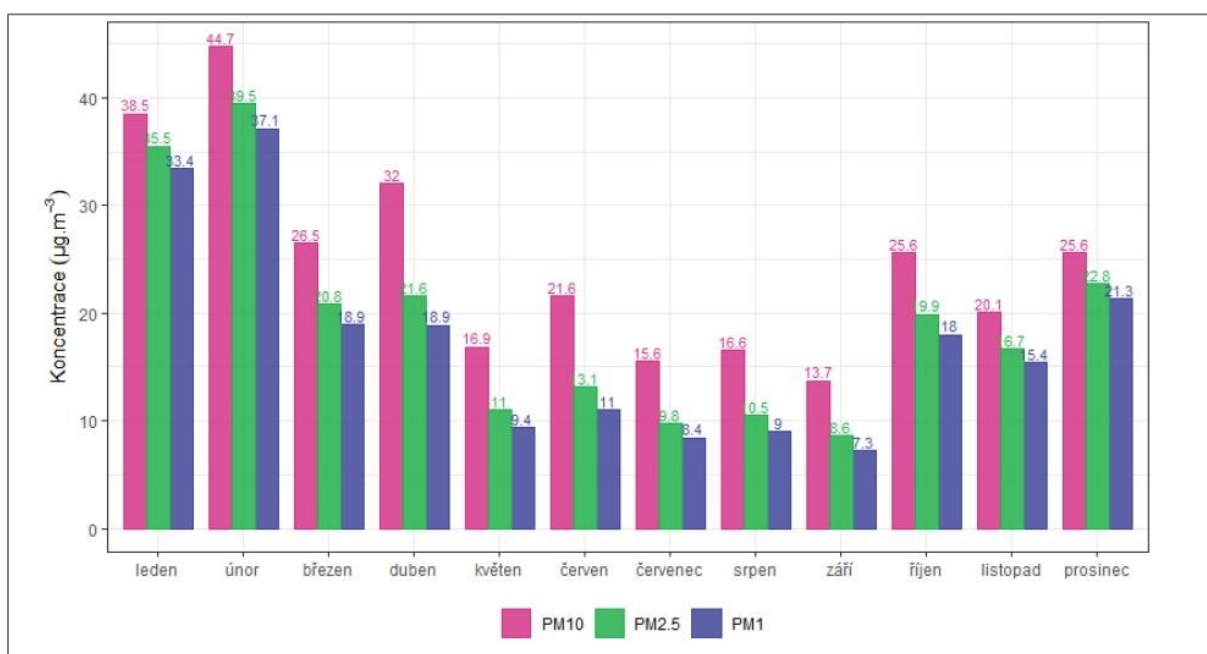
Kvalita ovzduší

Na znečištění ovzduší má vliv řada faktorů. Primární zdroje znečištění vznikají z velké části důsledkem vytápění domácností, v průmyslové výrobě, energetice a dopravě. Kvalitu ovzduší zásadně ovlivňuje proudění v atmosféře, proto zásadní roli hrají geomorfologické podmínky spolu s meteorologickou situací. Pro Zlín platí, že horší rozptylové podmínky jsou v údolní oblasti podél řeky Dřevnice, ve vyšších polohách jsou rozptylové podmínky lepší. Zároveň dochází k dálkovému přenosu znečištění na větší vzdálenosti od zdroje, při řešení problémů je tedy nutná nadregionální spolupráce. V případě Zlína dochází k ovlivnění kvality ovzduší škodlivinami ze sousedního Moravskoslezského kraje a Polska.

Pro účely sledování kvality ovzduší v lokalitě rezidenční zóny v centru Zlína byla zřízena v roce 2017 meteorologická stanice Zlín – Kvítková, patřící do státní sítě imisního monitoringu (ČHMÚ)³⁶. Meteorologická stanice sleduje znečištění polétavým prachem PM₁₀ a PM_{2,5}, PM₁, oxidy dusíku NO_x, a přízemního ozonu O₃.

U polétavého prachu jsou nejvyšší hodnoty koncentrace v atmosféře v chladných měsících topné sezóny – leden, únor (v předchozím roce také březen, listopad), kdy za podmínek inverze a nízké rychlosti větru nedochází k rozptýlu škodlivin, dochází ke vzniku smogových situací. Z naměřených hodnot za rok 2019 (znázorněno na obrázku 1.35) vyplývá, že průměrné roční koncentrace PM₁₀ (24,7 µg·m⁻³) ani PM_{2,5} (19 µg·m⁻³) nepřekračují imisní limit pro průměrné roční koncentrace těchto škodlivin a to i při zohlednění přísnějšího imisního limitu platného od roku 2020 (20 µg·m⁻³). Nicméně v předchozím sledovaném roce 2018 byl imisní limit pro PM_{2,5} mírně překročen. Dále se sleduje 24hodinový imisní limit pro částice PM₁₀ (50 µg·m⁻³), který byl v případě Zlína překročen 29x v roce 2019 (limit je 35). V roce 2018 byl tento imisní limit překročen 31x. Z dostupných dat také vyplývá, že podíl velmi jemných frakcí PM_{2,5} a PM₁, které jsou zároveň pro lidský organismus nejnebezpečnější, je nejvyšší právě v chladném období topné sezóny.

Obrázek 1.35: Vývoj průměrných měsíčních koncentrací prachem PM₁₀ a PM_{2,5}, PM₁ v lokalitě Zlín – Kvítková v roce 2019

Zdroj: ENVITECH BOHEMIA (2020): Vyhodnocení kvality ovzduší v lokalitě Zlín – Kvítková Rok 2019

V ovzduší jsou dále sledovány koncentrace oxidů dusíku, jejichž imise souvisí především se zatížením dopravou. Nejvyšší koncentrace v rámci denního chodu byly naměřeny během ranní a večerní špičky pracovních dnů. Průměrná roční koncentrace NO₂ (30 µg·m⁻³) nepřekračuje imisní limit pro průměrnou roční koncentraci NO₂. V případě sledování koncentrace přízemního ozonu O₃ jsou nejvyšší hodnoty dosahovány v letních dnech s vysokými teplotami a dlouhou dobou slunečního svitu. V letech 2018 a 2019 nebyl v případě přízemního ozonu překročen imisní limit. V ovzduší dochází také ke znečištění benzo[a]pyrenem (BaP), jehož hlavním zdrojem jsou lokální topeniště. Jedná se o zástupce

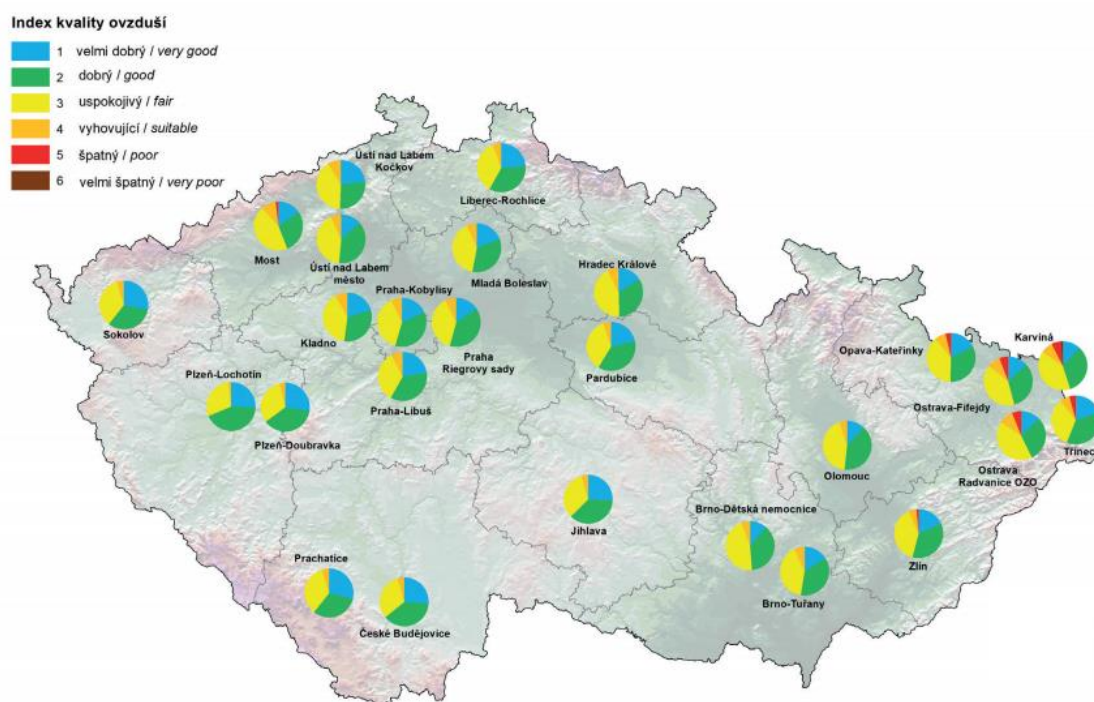
³⁶ ENVITECH BOHEMIA (2020): Vyhodnocení kvality ovzduší v lokalitě Zlín – Kvítková. Rok 2019.

<http://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/7839/914433lx5wk8-zprava-o-kvalite-ovzdusi-v-lokalite-zlin-kvitkova-za-rok-2019.pdf>

polyaromatických uhlovodíků, vznikajícího především spalováním fosilních paliv. BaP je látka škodlivá pro lidské zdraví s karcinogenními účinky. Z provedené studie³⁷ vyplývá pravidelné překračování imisního limitu pro BaP ve sledovaných letech. Také z údajů průměrných hodnot znečištění ovzduší za roky 2014 – 2018³⁸ je patrné překročení imisního limitu v tomto období za celé území Zlína. Znečištění BaP ve Zlíně je srovnatelné se zbytkem Zlínského kraje, problém se dotýká i menších obcí v důsledku nevhodného vytápění v lokálních topeništích nebo spoluspalování odpadu.

Srovnání kvality ovzduší ve Zlíně s ostatními většími městy v Česku znázorňuje mapa na obrázku 1.36, kde je uvedena hodnota indexu kvality ovzduší³⁹. Jedná se o ukazatel stanovený ČHMÚ, jehož výpočet vychází z naměřených hodnot hodinových koncentrací PM₁₀, NO₂ a O₃. Ze srovnání je patrná převážně dobrá až uspokojivá kvalita ovzduší ve Zlíně.

Obrázek 1.36: Index kvality ovzduší vybraných měst ČR

Zdroj: ČHMÚ

Přehled stacionárních zdrojů znečištění ve Zlíně – subjektů evidovaných v Integrovaném registru znečištění Ministerstva životního prostředí – shrnuje tabulka uvedená 1.35. Vliv emisí Teplárny Zlín na znečištění ovzduší samotného města není výrazný, vzhledem k výšce komína dochází k rozptýlu částic v širším území. V období topné sezóny dochází ke znečištění ovzduší vlivem nedokonalého spalování v lokálních topeništích, imisní limity BaP jsou pravidelně překračovány. Z dalších stacionárních zdrojů znečištění ovzduší na území města lze uvést Plynovou výtopnu Jižní Svahy – Kocanda nebo společnost D Plast, a. s. (výroba plastových výrobků).

³⁷ ENVITECH BOHEMIA (2015): Analýza ovzduší ve Zlínském kraji ve vztahu k lokálním topeništím
<http://mail.envitech.sk/ovzdusizlin/spravy/AnalizaOvzdusiZKTopeniste2015.pdf>

³⁸ ČHMÚ (2020): Pětileté průměrné koncentrace
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/ozko_CZ.html

³⁹ ČHMÚ (2019): Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2018
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/18groc/gr18cz/KO_rocenka_2018.pdf

Tabulka 1.35: Přehled subjektů a odpadních látek evidovaných v Integrovaném registru znečištění ve Zlíně v roce 2018

Podnik	Látka	Typ prostředí	[kg/rok]
Teplárna Zlín s.r.o.	Oxid uhličitý (CO ₂)	únik do ovzduší	275 777 000
	Oxid uhličitý (CO ₂) bez spalování biomasy	únik do ovzduší	255 259 000
	Oxidy dusíku (NO _x /NO ₂)	únik do ovzduší	180 433
	Oxidy síry (SO _x /SO ₂)	únik do ovzduší	347 446
BROLA, spol. s r.o. - Laminovna, výkrm brojlerů	Amoniak (NH ₃)	únik do ovzduší	12 720
	Styren	únik do ovzduší	1 030
MÝVAL ZLÍN, spol. s r.o. - čištění a praní textilu a oděvů	Tetrachlorethylen (PER)	únik do ovzduší	634
Laminátovna Lužkovice REFLEX Zlín	Styren	únik do ovzduší	919
ČOV Zlín-Malenovice*	Celkový dusík	únik do vody	105 415
	Celkový fosfor	únik do vody	8 404
	Celkový organický uhlík (TOC)	únik do vody	64 864

Zdroj: IRZ (Integrovaný registr znečišťování).

*Firma odpadní vody čistí, nicméně je zde ponechána, neboť vodu při tomto procesu nelze vyčistit dokonale a dle IRZ je i ČOV řazena mezi zdroje znečištění.

Kvalita vod

Zlínem protéká řeka Dřevnice, levostranný přítok řeky Moravy. Mezi významné přítoky patří Březnice nebo Fryštácký potok. Vodní stav řeky ve Zlíně je 36 cm za průměrného průtoku 2,21 m³/s, jedná se o vodní tok menšího rázu. Kvalita vody v řece Dřevnice je dlouhodobě nízká, odpovídající zátěži průmyslového krajského města, nicméně díky průběžnému zpříšňování norem pro vypouštění odpadních vod se její kvalita ve srovnání s minulostí zlepšila. Znečištění Dřevnice ve Zlíně je hodnoceno IV. stupněm jakosti⁴⁰ (silně znečištěná). Kvalitu vody negativně ovlivňuje znečištění z průmyslových zdrojů, zemědělství i znečištění z nečištěných komunálních odpadních vod. V suchých obdobích dochází ke snížení průtoku, koncentrace znečišťujících látek ve vodním toku se tak vlivem sucha zvyšují. Zvýšený obsah fosforu v řece pochází především ze zdroje ČOV Zlín-Malenovice. Z větších vodních nádrží leží na území města část vodního díla Fryšták, kterou napájí Fryštácký potok. Jedná se o vodní dílo II. kategorie (významné vodní dílo) o celkovém ovladatelném objemu 2,25 mil m³.

Ve městě Zlín funguje kombinovaná soustava kanalizace, nicméně převažuje jednotný centrální systém napojený centrálními stokami na levém a pravém břehu Dřevnice na ČOV ve Zlíně-Malenovicích. Některé okrajové části Zlína nejsou napojeny na centrální systém kanalizace, dochází však k jejich postupnému připojování. V roce 2018 došlo k napojení lokalit Klečůvka a Velíková na centrální kanalizační systém spadající pod ČOV Zlín-Malenovice, což mělo pozitivní vliv na kvalitu vody v tocích. V dřívější době byla napojena lokalita Lužkovic. Provozovatelem kanalizační infrastruktury je společnost Moravská vodárenská. Podrobné informace ohledně kanalizační sítě jsou obsaženy v kapitole „Město s udržitelnou dopravou a technickou infrastrukturou“, podkapitole „Technická infrastruktura“.

Hluková zátěž

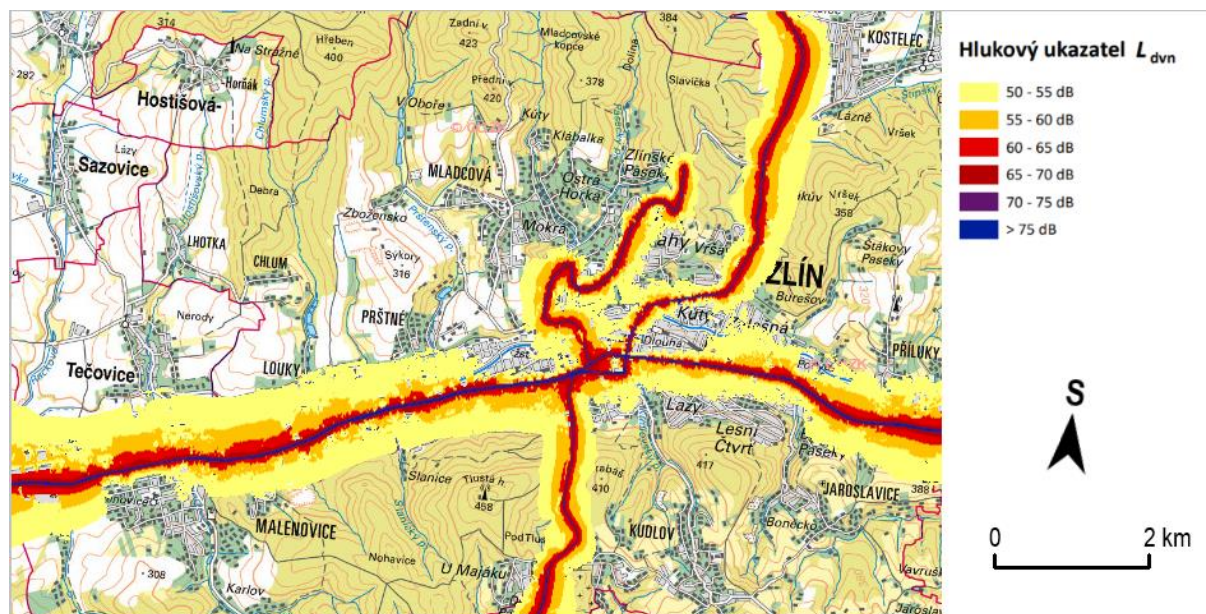
Dalším hodnoceným ukazatelem kvality života ve Zlíně je úroveň hluku. Nejvýznamnějším zdrojem hlukové zátěže jsou doprava a průmysl. Hluk negativně působí na lidské zdraví a narušuje některé fyziologické funkce lidského organismu (např. spánek, odpočinek, narušuje soustředění). V blízkosti rušných silnic v centru Zlína je celková intenzita hluku L_{dvn} (den-večer-noc) vyšší než 75 dB, dochází tedy

⁴⁰ CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji v roce 2018.

<https://www.cenia.cz/publikace/krajske-zpravy/zpravy-o-zivotnim-prostredi-v-krajich-2018/>

k překročení limitu pro hlukovou zátěž na veřejných prostranstvích. V roce 2017 byly Ministerstvem zdravotnictví zveřejněny výsledky strategického mapování hluku v Česku. Na obrázku 1.37 je zobrazeno hlukové znečištění Zlína v důsledku dopravy.

Obrázek 1.37: Intenzita hlukové zátěže v okolí hlavních silničních komunikací ve Zlíně

Zdroj: MZČR: Hlukové mapy 2017, <https://geoportal.mzcr.cz/shm/>

Snížením hlukové zátěže v blízkosti komunikací I. třídy ve Zlínském kraji se zabývá „Akční hlukový plán pro hlavní pozemní komunikace ve správě ŘSD ČR – Zlínský kraj“⁴¹, který navazuje na akční plány zpracované již dříve. Obdobně se problematikou hlukové zátěže v okolí silnic ve vlastnictví Zlínského kraje zabývá „Akční plán protihlukových opatření pro hlavní pozemní komunikace ve vlastnictví Zlínského kraje“⁴². V případě Zlína byly sledovány lokality v blízkosti frekventovaných komunikací I/49 (Otrokovice – Zlín – Vizovice) a II/490 (Fryšták – Zlín – Bohuslavice u Zlína). Studie určila kritická místa v regionu, kde dochází k překračování limitů pro hlukovou zátěž ($L_n > 60$ dB)⁴³. Dle odhadů studie se v zóně hlukové zátěže překračující mezní hodnotu $L_n > 60$ dB nachází 131 obytných budov, kde žije 884 obyvatel v případě silnice I/49 a 42 obytných budov s 368 obyvateli v případě silnic II/490 a III/49018. Mezi kritická místa, kde by vzhledem k vysoké hustotě zalidnění měla být protihluková opatření realizována v co nejkratším časovém horizontu, byla zařazena lokalita nacházející se na třídě Tomáše Bati mezi ulicemi Potoky a ulicí Díly II, kde se nacházejí především obytné domy o 4 NP. Další z problémových lokalit leží na ulici Sokolská (silnice II/490). Jako opatření snížení hlukové zátěže v blízkosti silnice I/49 se uvádí především výstavba plánovaného obchvatu Zlína komunikací D/49 v úseku Hulín – Lípa, který dle má být dle aktuálních informací zprovozněn roku 2028⁴⁴. V minulosti již byla realizována některá opatření snižující hlukovou zátěž obyvatel jako výměna oken nebo instalace nízkohlučného povrchu na úsecích silnice I/49. V lokalitě ulice Sokolská je navrhovaná rekonstrukce

⁴¹ Ministerstvo dopravy (2019): Akční plán protihlukových opatření pro hlavní pozemní komunikace ve správě ŘSD ČR – 3. kolo, Zlínský kraj

https://www.mzcr.cz/MDCR/media/MDCR/AP_RSD_ZLN.pdf

⁴² Zlínský kraj (2019): Akční plán protihlukových opatření pro hlavní pozemní komunikace ve vlastnictví Zlínského kraje

<https://www.kr-zlinsky.cz/akcni-plan-protihlukovych-opatreni-pro-hlavni-pozemni-komunikace-ve-vlastnictvi-zlinskeho-kraje-cl-4673.html>

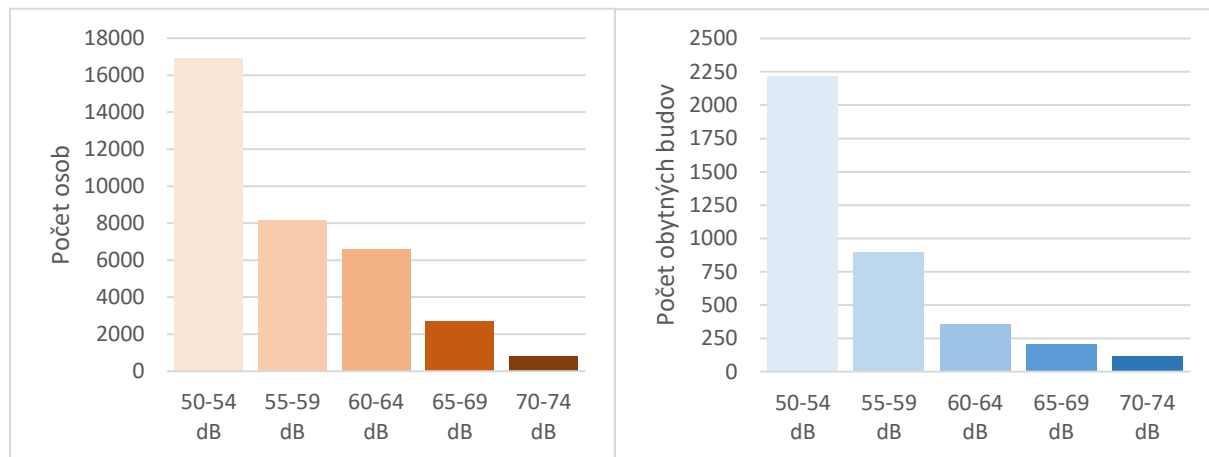
⁴³ L_n značí hlukové zatížení v noci

⁴⁴ ŘSD (2020): Dálnice D49 Fryšták – Lípa, 2. etapa

a instalace nízkohlučného povrchu silnice. Vzhledem ke skutečnosti, že městem Zlín neprochází hlavní železniční trať, není hluková zátěž způsobená železniční dopravou ve Zlíně výrazná.

Na grafech uvedených níže (obrázek 1.38) je znázorněn rozsah hlukové zátěže (L_{dvn}) ve vztahu k obyvatelstvu. Na její intenzitě se podílí rušná doprava procházející centrem Zlína. V provedeném šetření spokojenosti obyvatel Zlína byl často uváděn hluk spolu s rušnou dopravou jako jeden z důvodů nespokojenosti. Podle dat Ministerstva zdravotnictví se v oblasti nejvyšší hlukové zátěže 70-74 dB nachází ve Zlíně 119 obytných budov.

Obrázek 1.38: Hluková zátěž obyvatel Zlína v roce 2017

Zdroj: MZČR: Hlukové mapy 2017, <https://geoportal.mzcr.cz/shm/>

*Znázorněn ukazatel L_{dvn} (den-večer-noc) používaný k vyjádření celkového obtěžování hlukem.

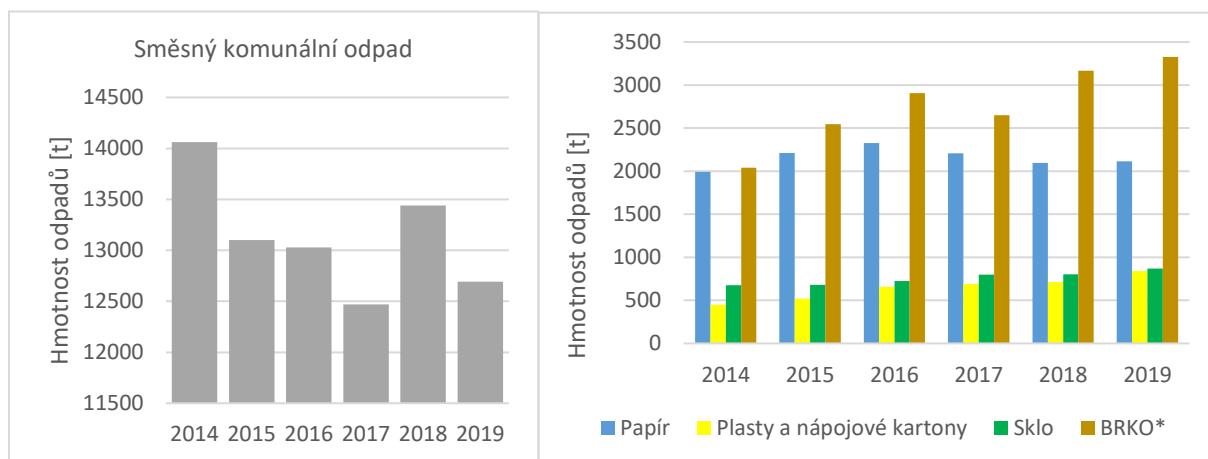
1.2.2.4 Odpadové hospodářství

Nakládání s odpady ve Zlíně je řízeno Plánem odpadového hospodářství statutárního města Zlína (2017 – 2021)⁴⁵. Město zajišťuje sběr tříděného odpadu odděleně – papír, plasty s nápojovými kartony, sklo, kovové obaly. Vývoj množství tříděného odpadu je znázorněn na obrázku 1.39. Je patrné, že dochází k nárůstu objemu tříděného plasty a biologického odpadu, množství papíru a skla vykazuje spíše stagnující trend.

Téměř dvě třetiny odpadu vyprodukovaného ve Zlíně tvoří směsný komunální odpad, jak je patrné z níže uvedeného grafu (obrázek 1.39) znázorňujícího strukturu složení odpadu ve Zlíně. Množství směsného komunálního odpadu se však ve srovnání s rokem 2014 (14 061 t) snížilo na 12 696 t v roce 2019. Celková produkce odpadů SMZ při započtení všech složek odpadů v roce 2019 činila 25 684 t. Směsný komunální odpad tak v roce 2019 činil 49 % z celkové produkce odpadů.

⁴⁵ ENVIPROJEKT (2017): Plán odpadového hospodářství Statutárního města Zlína (2017 – 2021). <https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2599/657edibw058v-plan-odpadoveho-hospodarstvi-smz-2017-2021.pdf>

Obrazek 1.39: Vývoj množství vybraných složek odpadu ve Zlíně v letech 2014 – 2019

Zdroj: Magistrát města Zlína; Do produkce papíru jsou připočteny i tzv. školní sběry papíru.

* Biologicky rozložitelný komunální odpad.

Ve městě Zlín dochází k navyšování počtu sběrných nádob v prostorech města, jak udává srovnání v tabulce 1.36. Nově v ulicích města přibýly např. kontejnery na kovy nebo oleje. Lepší dostupnost nádob podporuje separaci odpadů občany. Například u vytříděného textilu určeného k recyklaci došlo dle údajů města mezi lety 2014 – 2019 k nárůstu objemu z 93 t na 147 t.

Tabulka 1.36: Srovnání vybavenosti nádobami na tříděné složky komunálního odpadu mezi lety 2015 a 2020

Druh odpadu	2015	2020
Papír	307	331
Plasty	347	377
Sklo	454	467
Kovy	0	38
BRKO*	6 232	7 486
SKO**	12 073	13 472
Oleje	0	15
zajišťováno externě mimo TSZ:		
Textil	14	31
Elektroodpad	16	23

Zdroj: Magistrát města Zlína.

* Biologicky rozložitelný komunální odpad, ** Směsný komunální odpad.

Odpadové hospodářství ve Zlíně zajišťují Technické služby Zlín (TSZ). Pro nakládání s odpady jsou provozována následující zařízení: skládka odpadů Suchý Důl, kompostárna Suchý Důl, dotřídovací linka směsného papíru a skla a čtyři sběrné dvory (Louky, Jiráskova, Malenovice, Zálešná). Skládka se nachází 5 km od centra Zlína (MČ Prštné) a jedná se o zabezpečenou skládku (nepropustné dno, oddělené jímání průsakových a povrchových vod, několikanásobná izolace). Kompost vzniklý na kompostárně je zčásti odprodáván zemědělcům, zčásti se jej odebírají občané⁴⁶. Na území Zlínského kraje se nenachází žádná zařízení na energetické využití odpadu. Nejbližší zařízení na energetické využití odpadu se nachází v Brně. V souvislosti se zpřísňující se legislativou týkající se skládkování odpadů se uvažuje

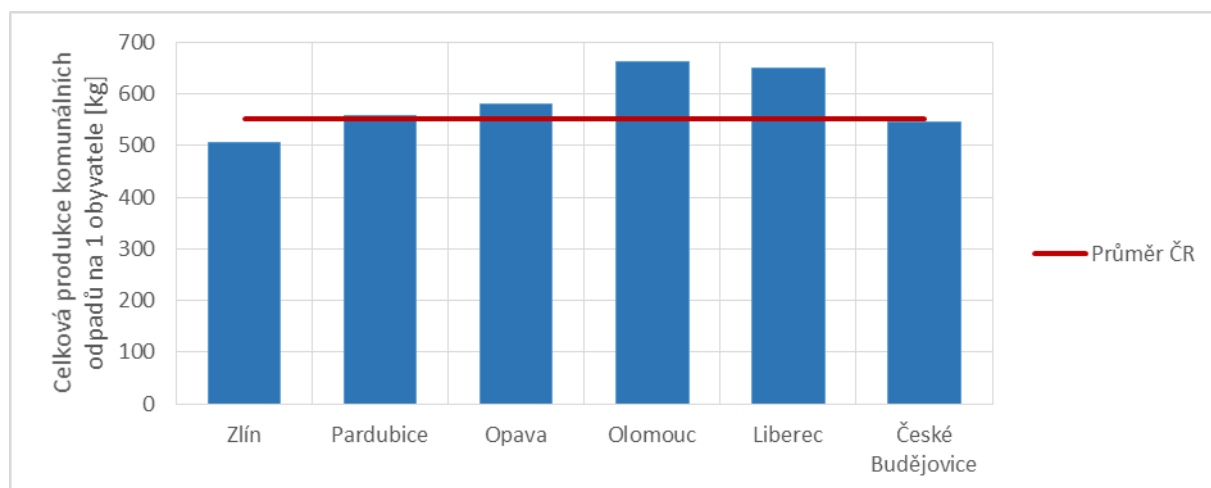
⁴⁶ SMZ (2017): Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína (2017 – 2021).

o možnostech vybudování zařízení na energetické využití odpadu spíše charakteru menších technologických jednotek v řádu desítek tisíc tun odpadu za rok.⁴⁷ V aktuálním plánu odpadového hospodářství města Zlín se uvádí záměr přetvořit současný areál skládky Suchý důl v „Integrované centrum nakládání s odpady“. Budování Integrovaného centra by mělo naplňovat hlavní požadované priority odpadového hospodářství, tj. dosažení kvalitní recyklace a maximálního využití vhodných odpadů především materiálové a biologické. Určitá zbytková část odpadů, která bude vhodná pro energetické využívání, bude dopravována do vybraného vhodného zařízení. S vlastní energetickou jednotkou v tomto Integrovaném centru je uvažováno na úrovni kogeneračních jednotek spíše v budoucnu.⁴⁸

Do systému svozu odpadů jsou zapojovány moderní „chytré“ technologie, které zvyšují efektivitu. Jedná se například o monitoring svozu odpadních košů pomocí RFID kódů – svozové automobily jsou vybaveny čtečkami. V provozu jsou zatím dva automatické lisovací koše napájené solární energií se signalizací naplněnosti. Podobně je sledována naplněnost i u tříděného odpadu, kde jsou pomocí čárových kódů na nádobách a záznamu o naplněnosti kontejneru získávány data pro vyhodnocování a možnou následnou úpravu frekvence svozů.

Níže uvedený graf (obrázek 1.40) zobrazuje celkovou produkci komunálních odpadů přepočtenou na počet obyvatel ve vybraných SO ORP. Ze srovnání je patrné, že celková produkce komunálních odpadů je ve Zlíně relativně nízká.

Obrázek 1.40: Srovnání celkové produkce komunálních odpadů v přepočtu na počet obyvatel vybraných SO ORP v roce 2018

Zdroj: MŽP (2020): Veřejné informace pro nakládání s odpady <https://isoh.mzp.cz/visoh>

* Data za SO ORP.

1.2.2.5 Protipovodňová ochrana města

Hlavním cílem protipovodňové ochrany je minimalizace škod způsobených záplavami a snaha hromadit vodu mimo zastavěná území. Naopak zastavěná území je v případě povodně potřeba co nejrychleji odvodnit. Podél řeky Dřevnice jsou záplavová území na levém i pravém břehu řeky od oblasti obce Lípa po oblast Malenovic (po proudu řeky). Při povodních v roce 1997 došlo k zatopení Bartošovy čtvrti i jiných částí v blízkosti řeky. Jako prevence jsou v současnosti vybudována protipovodňová opatření jako například zemní hráze a sklápěcí jez v Lužkovicích, protipovodňová zeď a sklápěcí jez v Přílukách,

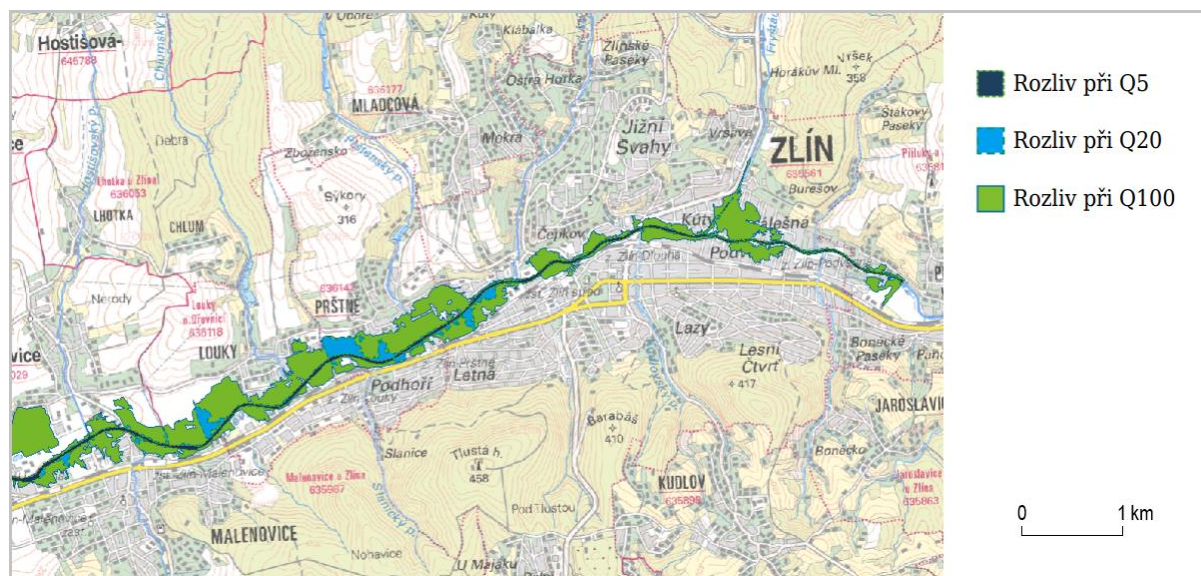
⁴⁷ ZLÍNSKÝ KRAJ (2016): Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016 – 2025.

⁴⁸ SMZ (2017): Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína (2017 – 2021).

hradítkové komory na kanalizaci v Lužkovicích, Přílukách a Bartošově čtvrti a zemní hráz v Loukách. V horní části záplavového území jsou nejvíce ohroženy objekty obytné zástavby, ve spodní části záplavového území se jedná především o průmyslové objekty.⁴⁹ Rozsah záplavových zón u vybraných intenzit povodní je znázorněn níže. V případě Zlína se jedná především o území v údolí podél řeky Dřevnice. Specifickým druhem povodní jsou tzv. přívalové povodně, které vznikají v důsledku velmi intenzivních srážek, vlivem bouřek a přívalových dešťů. Jejich následky dále umocňuje charakter terénu a povodí a propustnost hornin. Možnost regulace odtoku je v případě intenzivních srážek omezena kapacitou stokového systému, prudký odtok pak může způsobovat lokální povodně, škody na životním prostředí a majetku. Vzhledem ke geomorfologickému charakteru města Zlín a jeho okolí, je riziko obtížně předvídatelných přívalových povodní zvýšené, především v období horkého léta a silných bouřek.

Protipovodňová ochrana je aktivně řešena. Dochází k pravidelné údržbě protipovodňových opatření. V evidenci města je také pravidelně aktualizovaný seznam podniků hospodařících s nebezpečnými látkami s rizikem úniku do vod. Zároveň je zpracován seznam ohrožených nemovitostí a jejich vlastníků stejně jako seznam ohrožujících objektů, které mohou být zdrojem nebezpečných látek. V nedávné době byl zpracován digitální povodňový plán jak pro město Zlín tak pro ORP Zlín, který sdružuje organizace povodňové ochrany, informace týkající se povodňových rizik nebo podklady protipovodňových opatření. V povodňovém plánu je také ustanoven způsob komunikace mezi jednotlivými orgány a povodňovými komisemi obcí v případě krizové situace.

Obrázek 1.41: Znázornění záplavových zón při pětileté (Q5), dvacetileté (Q20) a stoleté (Q100) povodni

Zdroj: MŽP (2020): Centrální datový sklad pro mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik

<http://cds.chmi.cz/?lang=cs>

1.2.2.6 *Adaptace na změnu klimatu a koncepce udržitelného města*

V posledních letech lze i na území Česka pociťovat důsledky změn klimatu. Změna klimatu bude s vysokou pravděpodobností znamenat také zvýšení klimatické variability spojené s výskytem delších a intenzivnějších epizod sucha. Dlouhodobé sucho se v poslední době nevyhýbá ani Zlínskému kraji. V případě pokračujícího trendu zvyšování průměrné teploty vzduchu a snižování úhrnu srážek je nutná

⁴⁹ MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA (2017): Digitální povodňový plán města Zlína. <https://www.zlin.eu/ochrana-pred-povodnemi-cl-230.html>

snaha zmírňovat dopady klimatické změny různými opatřeními. Vliv změny klimatu na urbanizovanou krajinu je podrobně popsán v dokumentu „Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR⁵⁰“. V urbanizovaných oblastech dochází k efektu tzv. tepelného ostrova, tedy nadměrnému ohřívání teploty území a vzduchu vlivem vysoké koncentrace zastavěných ploch, intenzivní dopravy a ostatních lidských aktivit. Adaptační opatření měst, která mají za úkol snižovat negativní vlivy klimatické změny a zkvalitňovat životní prostředí města jsou pro budoucí rozvoj nezbytné. Důležitou roli, vedle čistě technických opatření nebo naopak měkkých opatření (politická či společenská rovina), hrají ekosystémově založené přístupy, které jsou klíčové pro zvyšování odolnosti urbánních oblastí. Spolu s tím poskytují řadu přínosů jako je snížení povodňového rizika a eroze půdy, lepší kvalita vody a ovzduší, zvýšení biodiverzity, snižování hlučnosti nebo zmírňování efektu městského tepelného ostrova. Přírodě blízké adaptační opatření lze rozdělit na podporu:

- Zelené infrastruktury
 - zelené střechy (zvyšování energetické efektivity staveb), zelené fasády budov, zeleň na veřejných prostorech
- Modré infrastruktury
 - zvyšování zadržování vody, propustnosti terénu ve městech, využití stojatých a tekoucích vod ve městě

Koncepce chytrého města

Díky širokému rozvoji digitalizace a rozšíření informačních technologií do běžného života obyvatel je pro městské správy výhodné data z různých zdrojů využívat pro efektivní management měst. Maximální míra využití moderních technologií a snaha zefektivnit a propojit různá odvětví fungování dnešních měst je jádrem **koncepce „chytrých měst“ (Smart Cities)**. Město Zlín se v posledních letech snaží využívat moderní technologie v řízení města v různých sférách (v nejvyšší míře v dopravě a bezpečnosti). Také v oblasti životního prostředí jsou aplikována „chytrá“ řešení například v odpadovém hospodářství, kdy jsou v případě některých velkokapacitních odpadních nádob instalovány senzory monitorující naplněnost, data se soustřeďují v centrálním systému, což zefektivňuje systém svozu odpadu. Dalším projektem je databáze městských stromů „Stromy pod kontrolou“, v jejíž evidenci je více než 22 000 stromů. Databáze obsahuje informace o zdravotním stavu dřevin a předchozích zásazích a zlepšuje tak systém údržby veřejné zeleně ve městě. Město také plánuje širší využití chytrého veřejného osvětlení, které díky možnosti regulovat intenzitu světla v závislosti na denní době i intenzitě provozu snižuje světelný smog a snižuje náklady. Využití „chytrých“ technologií v dalších oblastech má pozitivní vliv na zlepšování kvality životního prostředí města. Podpora různých forem udržitelné mobility může přispívat ke snížení počtu aut v ulicích města a negativních vlivů dopravy. Využití obnovitelných zdrojů energie v provozu města může snižovat množství škodlivých emisí v ovzduší města. Důležitá je participace veřejnosti, pro níž je klíčová informovanost a volným přístupem k datům. Město Zlín tak dále plánuje vybudovat systém pro sběr a další využití dat o kvalitě ovzduší, vody, světelného znečištění a dalších informací. Vzhledem k faktu, že se využívání moderních informačních technologií ve správě měst započalo před relativně krátkou dobou, je většina projektů z oblasti „chytrých měst“ ve Zlíně ve fázi plánování a testování pilotních projektů. Skutečnost, že město Zlín se staví k možnostem využití moderních technologií pozitivně a aktivně, je příznivá. Pro zkvalitnění životního prostoru města v budoucnu je rozvoj v souladu s koncepcí „chytrých měst“ žádoucí a nevyhnutelný.

⁵⁰ MŽP (2015): Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR.

[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)

1.2.3 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Životní prostředí Zlína je pozitivně ovlivněno jeho polohou, jeho okolí má zachovalý krajinný ráz s dobrou dostupností oblastí k rekreaci v přírodě.*
- *I přes bohatou průmyslovou minulost není životní prostředí města zatíženo výrazným poškozením.*
- *Vysoké zastoupení zelených ploch a parků v prostoru města.*
- *Relativně vysoká ekologická stabilita území, v poslední dekádě se mírně zvyšuje.*
- *Město má propracovaný systém údržby veřejných prostranství a snaží se posilovat ekologickou stabilitu území (péče o lokality ÚSES, volně žijící živočichy apod.).*
- *Nejvyšší mírou se na znečištění ovzduší ve Zlíně podílí intenzivní doprava způsobující dále hlukovou zátěž a zdroje lokálních topenišť v chladné části roku.*

1.2.4 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká naděje dožití ve srovnání s vybranými městy. • Atraktivita bydlení ve Zlíně. • Bytový fond ve vlastnictví města, který z části slouží znevýhodněným skupinám obyvatel. • Ve Zlíně se nenachází sociálně vyloučené lokality. • Široké spektrum poskytovatelů sociálních služeb. • Poměrně nízký počet osob v exekuci. • Fungující systém zdravotní péče ve městě. • Zřízené fondy na podporu kulturních, sportovních a volnočasových aktivit a organizací (Kulturní fond, Filmový fond, Fond mládeže a tělovýchovy a Fond pro-rodinných aktivit). • Široká síť sportovní infrastruktury ve městě Zlín. • Existence tradičních kulturních institucí. • Kulturní a sportovní akce s mezinárodním významem (ZLÍN FILM FESTIVAL, Barum Czech Rally Zlín). • Vysoké zastoupení zeleně v prostoru města. • Dobrá dostupnost zeleně a území k rekreaci v blízkosti města. • Životní prostředí města nenese zátěž průmyslového znečištění z minulosti. • V prostoru města nejsou zdroje silného průmyslového znečištění. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stálý mírný pokles počtu obyvatel. • Relativně vysoké stáří bytového fondu města, nutnost dalších investic do modernizace. • Vyšší ceny nájmu a nemovitostí v porovnání s podprůměrnou úrovní mezd obyvatel Zlína. • Nedostatek větších bytů v bytovém fondu města. • Město nemá příspěvkovou organizaci poskytující sociální služby. • Nedostatečné kapacity některých druhů sociálních služeb (domovy pro seniory). • Nedostatek volných ploch pro novou výstavbu hromadného bydlení. • Kvalita zdravotní péče hodnocena veřejností nepříznivě. • Některá zdravotnická centra nejsou plně bezbariérová. • Nedostatek pravidelných kulturních aktivit v letní sezóně (zejm. v měsíci červenec) v porovnání s jarní a podzimní sezónou. • Chybějící platné strategické dokumenty pro oblast rozvoje kultury, sportu a volnočasových aktivit na území města. • Intenzivní doprava procházející centrem města, která je zdrojem znečištění ovzduší a hlukové zátěže. • Snížená kvalita příměstské krajiny erozí půdy, dlouhodobým deficitem srážek. • Znečištění ovzduší lokálními topeništi. • Nedostatečné technické vybavení pro nakládání s odpady. • Nedostatečná připravenost na čerpání fondů EU a národních fondů.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní prorodinná politika, zatraktivnění města pro mladé. • Zajištění dostupného bydlení pro mladé rodiny s dětmi. • Vytvoření podmínek pro dostatečné kapacity sociálních služeb. • Spolupráce města a neziskových organizací na zlepšování sociální situace znevýhodněných skupin obyvatel. • Modernizace zdravotní péče. • Nové trendy v chování lidí – zdravý životní styl a aktivní pohyb všeobecně. • Využití zkušeností jiných měst pro realizaci nových kulturních a sportovních akcí. • Pokračování v revitalizaci sídlišť. • Pokračování v trendu rekultivace parků a veřejných prostranství i v okrajových částech města. • Podpora výsadby stromů a zelených ploch v prostoru mezi zástavbou. • Adaptační opatření reflektující klimatické změny (zachytávání a využití dešťové vody k ochlazení veřejného prostoru, zelené střechy a stěny). • Zlepšení environmentální hodnoty příměstské krajiny, adaptace na klimatickou změnu, podpora realizace protierozních opatření a opatření pro retenci vody v krajině. • Snížení intenzity dopravy v centru města. • Snížení světelného znečištění. • Realizace projektů pro zvýšení atraktivity města. • Úspora energie ve veřejných městských budovách. • Podpora udržitelné mobility. • Rozvoj SMART řešení v oblasti životního prostředí. • Využití potenciálu studentů i absolventů UTB pro další rozvoj města. • Podpora infrastruktury přívětivé k rodinám s dětmi (snižování bariér). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastarávání bytového fondu ve vlastnictví města vedoucí k nízké kvalitě bydlení, k haváriím rozvodů a nízké atraktivitě. • Na trend stárnutí populace nebude reagováno odpovídajícím způsobem, nebudou zajištěny dostatečné kapacity sociálních služeb pro seniory. • Nízká úroveň podpory sociálně znevýhodněných obyvatel vedoucí k jejich sociálnímu vyloučení. • Nedostatek zdravotnického personálu vedoucí k omezení služeb. • Nedostatečná pohybová aktivita dětí. • Krácení veřejných zdrojů pro kulturní, sportovní i volnočasové aktivity. • Nedostatečné kulturní a sportovní vyžití města ve srovnání s jinými městy. • Zhoršení stavu památek a nedostatek finančních prostředků (např. z důvodu nezískání dotací a grantů od kraje, státu, popř. z EU) na jejich údržbu a provoz). • Zhoršení péče o veřejnou zeleň. • Zanedbání opatření zmírňujících vlivy klimatické změny, zhoršení kvality života v sídlišťích. • Nepřipravenost města na požadavky nové legislativy v odpadovém hospodářství.

1.3 Město přívětivé pro vzdělávání a rozvoj znalostí

Vzdělávání je klíčovým prvkem rozvoje města z pohledu posilování společenského a ekonomického rozvoje. Vzdělání a následné uplatnění mladých lidí na trhu práce se stále více dostává do popředí zájmu široké odborné veřejnosti ve všech evropských zemích. Vzdělávání, nové poznatky, vysoká kvalifikace jsou zdrojem růstu produktivity práce a konkurenceschopnosti.

Dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů je úkolem obce a kraje dbát zejména na soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce a kraje, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území, a o dostupnost vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.

Ve Zlíně je významným odkazem vzdělávací systém fy Baťa, na který se ve městě může navázat. V Baťově systému, sociálním konceptu reformy života, výroby a podnikání, hrála otázka formování člověka významnou úlohu. Základním prvkem jeho filozofie se stalo „budování člověka“, člověka, který tvoří, přemýšlí nad prací a má radost z dosažených výsledků.⁵¹ Z tohoto důvodu kladl velký důraz na rozšiřování jeho znalostí a rozvoj jeho dovedností při profesním vzdělávání, ale podstatný pro něj byl i všeobecný rozhled. Otázka přijetí norem, změn chování jedince a jeho postojů byla pro úspěšné prosazení batismu klíčová. Baťovo jednání vycházelo z pragmatismu. Z jeho pohledu byla žádoucí transformace didaktických přístupů ve vzdělávání, orientujících se do té doby spíše na teoretické vzdělávání, v přístupy praktické, orientované na kritické porozumění, dovednosti, individuální i týmovou seberealizaci a hlubší pochopení objektivních podmínek společenského a pracovního života.⁵² Baťův vzdělávací systém se vyznačoval jednoduchostí, přísnou praktičností a naprostou účelovostí, obsahoval motivaci a soutěživost.

Vybrané přístupy, na kterých bylo baťovské školství založeno:

- stavět žáka do popředí pedagogického procesu – práce školy měla vycházet z výkonu žáka (individuální přístup),
- diferencovat žáky na základě svých schopností a dovedností – poskytnout příležitost pro všechny děti podle nadání,
- redukovat předimenzované učební plány podružnými informacemi, zatěžující jak žáka, tak učitele a orientovat se na podstatné základní informace, které mohou žáci uplatnit ve svém životě,
- přiblížit vyučování co nejvíce životu a při výuce používat příkladů z praxe - praktická výuka doplněna mimoškolními, zejména sportovními a kulturními aktivitami,
- klást důraz na rozvoj kompetencí – samostatně se rozhodovat, nést zodpovědnost, spolupracovat, rozvíjet přirozenou zvědavost a podnikavost,
- vytvářet podmínky pro výuku cizích jazyků.

Pro naplnění této filozofie bylo zapotřebí vnitřní diferenciaci činnosti a organizace školy – vytvoření nových osnov učiva, nastavení nových učebních postupů a metod, přizpůsobení materiálního vybavení, změna organizačního schématu školy apod.

1.3.1 Nabídka vzdělávacích služeb na území města Zlína

Následující podkapitoly nabízí základní charakteristiky jednotlivých úrovní vzdělávání a přehled nabízených služeb v oblasti vzdělávání na území města Zlín. Údaje vychází primárně z dat poskytnutých Odborem školství, z informací uvedených v analytické části Konceptce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027 a na webových stránkách města Zlín, následně z dalších zdrojů.

⁵¹ Baťa, T. Úvahy a projevy. Zlín: UTB, 2002.

⁵² Kostka, K. Tomáš Baťa a baťovské školství. Frýdek-Místek, 2018.

Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027 reaguje na důsledky demografického vývoje a snaží se přispět k dosažení vyšší efektivity a kvality zlínského školství.

1.3.1.1 Předškolní vzdělávání

Na území města Zlín je předškolní vzdělávání zajišťováno celkem 22 mateřskými školami zřizovaných městem a 20 mateřskými školami zřizovaných jiným subjektem.

Celková kapacita mateřských škol zřízených městem Zlín je ve školním roce 2019/2020 2 430 dětí a je naplněna ze 100 %⁵³, mateřské školy navštěvuje 2 268 dětí celkem v 90 třídách (viz tabulka 1.37). Kapacita a naplněnost jednotlivých mateřských škol zřizovaných městem od roku 2013/2014 je porovnána v tabulce 1.78 uvedené v příloze této kapitoly.

Tabulka 1.37: Kapacita, počet tříd a počet dětí v mateřských školách zřizovaných městem Zlínem za školní roky 2013/2014 - 2019/2020

Školní rok	Kapacita	Počet dětí v MŠ	Počet tříd v MŠ	Průměrný počet dětí ve třídě	Celková vytíženost %
2013/14	2446	2319	87	26,7	94,8
2014/15	2467	2384	91	26,2	96,6
2015/16	2430	2352	90	26,1	96,8
2016/17	2430	2305	90	25,6	94,9
2017/18	2430	2295	90	25,5	94,4
2018/19	2430	2294	90	25,5	94,4
2019/20	2430	2268	90	25,2	93,3
Index změny 2019/2013	99,35 %	97,80 %	103,45 %	-	-

Zdroj: SMZ, Odbor školství, Magistrát města Zlína, k 1. 7. 2020

Kapacita se ve sledovaném období u většiny mateřských škol, provozovaných městem Zlín, výrazně nezměnila. Od roku 2013/2014 došlo ke snížení kapacity všech škol zřizovaných městem o 16 míst. K navýšení kapacity došlo u mateřských škol Družstevní 4514 (o 14 míst) a Luční 4588 (o 28 míst), které se rozšířily o jednu třídu. A naopak ke snížení kapacity došlo u mateřských škol Osvoboditelů 3778 (o 21 míst), tř. Tomáše Bati 1285 (o 16 míst), tř. Svobody 835 (o 21 míst). Kapacita je dlouhodobě naplňována nebo téměř naplňována u 7 mateřských škol. Mezi mateřské školy s největší kapacitou od sledovaného roku patří Mateřská škola U Dřevnice 206 s kapacitou 222 dětí v 8 třídách, kde v roce 2019/2020 dochází nejvíce dětí (200 dětí), dále je to Mateřská škola Luční 4588 s kapacitou 168 dětí a 6 třídami, kde dochází 161 dětí.

V Koncepci rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027 je uvedena prognóza vývoje počtu dětí v mateřských školách zřizovaných městem Zlínem do roku 2034, která byla zpracována Ing. Jaroslavem Pacákem – MARVIS v roce 2013. Hlavním zjištěním prognózy pro statutární město Zlín bylo pokrytí poptávky po kapacitách v mateřských školách nabídkou míst v mateřských školách, které jsou na území města k dispozici, již v roce 2016, což se ukázalo jako reálné. V koncepci je dále hodnoceno, že je současná kapacita míst v mateřských školách celkem uspokojivá. Každoročně již od školního roku 2001/2002 statutární město Zlín reagovalo na demografický vývoj a na změny v legislativě a zvyšovalo počet tříd v MŠ. Neuspokojeny ve svých žádostech zůstávaly v této době většinou děti, které dovrší tři let až v září příslušného roku a později.⁵⁴ V koncepci je rovněž predikováno, na základě statistických údajů o počtu narozených dětí, že bude pravděpodobně v pozdějších letech kapacita mateřských škol nadbívat.

⁵³ Naplněnost MŠ na 100 %, i když je návštěvnost 2268 dětí, je dána skutečností, že se v některých třídách nachází děti mladší 3 let, případně integrované dítě, čímž se dle platné legislativy snižuje počet dětí ve třídě. Někdy také změna legislativy v oblasti hygieny nedovoluje naplnit do 100 % rejstříkové kapacity.

⁵⁴ SMZ, Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

Některé mateřské školy se kromě svých školských vzdělávacích programů různě profilují. Nabídka činností v mateřských školách, které zřizuje město, je následující: preventivně logopedická péče, plavání, tanečně-pohybová průprava, individuální péče o děti nadané i o děti s odkladem školní docházky, škola v přírodě, hra na hudební nástroj – nejčastěji flétnu, dramatický kroužek, saunování, návštěvy kulturních představení, společné akce dětí a rodičů, výlety, exkurze, dopravní dny, sportovní dny, zubní prevence, jízda na koni, stravování dětí s celiakií a jinými dietami, keramická dílna, výtvarný kroužek, taneční souborek, ekologická výchova, seznamování s anglickým jazykem, výuka základů na počítači (v předškolní třídě).⁵⁵

Přehled mateřských škol, dětských skupin, center a klubů, zřizovaných jiným subjektem než městem Zlín, je uveden v následující tabulce 1.38. Zlínský kraj zřizuje jedinou mateřskou školou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami ve Zlíně a okolí. Jedná se o mateřskou školu, která je detašovaným pracovištěm zařízení Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín Lazy v městské čtvrti Letná ve Zlíně na ulici Mostní 2397 a která byla zřízena pro děti se zrakovým postižením, mentálním postižením, více vadami a poruchami autistického spektra.

Tabulka 1.38: Přehled školských zařízení zřizovaných jiným subjektem než městem Zlín

Zařízení	Adresa	Kapacita
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín Lazy 3695, 760 01 Zlín	Lazy 3695, 760 01 Zlín	24
Mateřská škola "Sluníčko", s. r. o.	Ševcovská 2681/25, 760 01 Zlín	20
Montessori Zlín s.r.o.	Buková 1722, 760 01 Zlín - pošt. adr. Nám. T. G. M. 588, 760 01 Zlín - provoz. Nad Ovčírnou 344, 760 01 Zlín - provoz.	25
Církevní mateřská škola ve Zlíně	Česká 4787, 760 05 Zlín	47
Dětské centrum Beruška o.s.	Ševcovská 3350/8, 76001 Zlín Podlesí IV/5315, 760 05 Zlín	30
KAČKA s. r. o.	Hluboká 789, 760 01 Zlín	15
UMŠ Qočna	nám. T. G. Masaryka 3050, 760 01 Zlín	24
DOMINO	Santražiny 753, provozovna tř. T. Bati 3244	20
Miniškolička NEKKY	Valachův žleb – Jižní Svahy, 760 05 Zlín	0
Rodinný klub Na Pasece	Hrobická 75, 763 14 Zlín - Veliková	12
Kamarád - Nenuda o.s.	Gahurova 5265, 760 01 Zlín	10
Centrum šťastné dítě	Lorencova 5424, 760 01 Zlín	15
Medvídkov - soukromé jesle	Zálešná V/5643, Zlín	8
KIKI klub s. r. o.	Rašínova 467/13, 760 01 Zlín	12
Mateřská škola Borůvkový kopec	Náměstí T. G. M. 5144 , 760 01 Zlín	27
Dětský klub Bimbo Belli	Budova OC Zlín Kvítková – 4np, Kvítková 435, 760 01 Zlín	-
Aktivně životem - Aktiváček dětská skupina	Smetanova 767, 760 01 Zlín	-
Pidiškolka - Dětské centrum Vlínka	Středová 5668, 760 05 Zlín	-
DOBRÁ Montessori základní škola a mateřská škola s.r.o.		-
DOBRÁ Montessori školička z.s.	Náves 86, 760 01 Zlín - Prštné	-

Zdroj: Informace z oddělení školství a správy zařízení, webové stránky města Zlín, k 1. 7. 2020.

Pozn. - Údaj není k dispozici.

V letech 2014 – 2019 některá soukromá zařízení ukončila svou činnost. Dle Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027 tento trend úbytku dětí v soukromých zařízeních je očekáván i v dalších letech, zejména poté, co skončí podpora dětských skupin či jiných forem dotací pro hlídání, výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku.

Statutární město Zlín zřizuje také neškolská zařízení, poskytující péči o děti. Jedná se o troje jesle a jeden rehabilitační stacionář. Blíže informací je tomuto uvedeno v Koncepti rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

⁵⁵ Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

1.3.1.2 Základní vzdělávání

Na území města se nachází 13 základních škol, které jsou zřizovány statutárním městem Zlínem. Všechny uvedené organizace vykonávají i činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družiny. Celková kapacita škol zřízených městem je ve školním roce 2019/2020 8 128 míst a školy navštěvuje celkem 6 579 žáků (viz tabulka 1.39). Dle těchto údajů je kapacita škol naplněna téměř z 81 %⁵⁶. Kapacita škol se od roku 2013/2014 zvýšila o 25 míst. Během uváděných let dochází i k nárůstu počtu žáků, kteří školy navštěvují. Žáci jsou vyučováni v 294 třídách. Počet tříd rovněž vzrostl za sledované období, za posledních 6 let bylo zřízeno 25 tříd.

Tabulka 1.39: Kapacita, počet tříd a počet dětí v základních školách zřízených městem Zlínem za školní roky 2013/2014 - 2019/2020

Školní rok	Kapacita	Počet dětí v ZŠ	Počet tříd v ZŠ	Průměrný počet dětí ve třídě	Celková vytiženost %
2013/14	8018	5960	269	22,2	74,3
2014/15	8048	6228	275	22,6	77,4
2015/16	8048	6383	280	22,8	79,3
2016/17	8068	6430	280	23,0	79,7
2017/18	8128	6544	289	22,6	80,5
2018/19	8128	6512	289	22,5	80,1
2019/20	8128	6579	294	22,4	80,9
Index změny 2019/2013	101,37 %	110,39 %	109,29 %	-	-

Zdroj: SMZ, Odbor školství, Magistrát města Zlína, k 1. 7. 2020.

Kapacita a naplněnost jednotlivých základních škol zřizovaných městem od roku 2013/2014 je porovnána v tabulce 1.79 uvedené v příloze této kapitoly. Kapacitně největší školou je Základní škola Zlín, Dřevnická 1790 a Základní škola Zlín, Okružní 4685. Každá škola umožňuje návštěvnost pro 1 000 žáků. Na Základní škole Zlín, Okružní 4685 je naplněna kapacita ze 70,4 % (školu v roce 2019/2020 navštěvovalo 704 žáků) a na Základní škole Zlín, Dřevnická 1790 pouze z 35,7 % (školu v roce 2019/2020 navštěvovalo 357 žáků). Kapacita není úplně naplňována u žádné z uvedených škol (i vzhledem ke skutečnosti, že jsou do kapacity zahrnuty i odborné učebny).

Nesoulad kapacity základních škol s územním rozložením poptávky se v posledních 6 letech projevoval v místních částech Štípa, Kostelec a Velíková, které spadají do obvodu Základní školy Zlín, Nová cesta 268, příspěvková organizace. Dostatečná nebyla ani kapacita školní družiny, jejíž některé prostory téměř nevyhovovaly hygienickým podmínkám. Díky dotaci z MŠMT došlo na této škole k rozšíření kapacity o 2 učebny, 1 odbornou učebnu pro výuku jazyků a kapacity školní družiny, která již vyhovuje hygienickým požadavkům. K rozšíření prostor o 4 odborné učebny došlo v roce 2018 – 2019 také v Základní škole Zlín, Kvítková 4338. V roce 2020 se objevil místní nedostatek míst pro spádové žáky u Základní školy Zlín, Kříby 4788. Jednalo se o mimořádnou situaci, která byla vyřešena novou Obecně závaznou vyhláškou o spádových obvodech schválenou na Zastupitelstvu města Zlína dne 30. dubna 2020. V letech 2020 -2021 se vybuduje 10 odborných učeben z IROP. Celková hodnota této dotace je cca 68 mil. Kč.⁵⁷

V Koncepti rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027 je uveden předpoklad vývoje počtu dětí, které budou navštěvovat základní školy, do roku 2041. Tuto predikci zpracovala společnost MARVIS v roce 2013. Statutární město Zlín tedy sleduje demografický vývoj ve městě a optimalizaci kapacit jednotlivých škol na základě odborných predikcí. Prognóza ukazuje, že by mělo

⁵⁶ Vytiženost škol je počítána jako podíl počtu žáků na celkovou kapacitu škol (včetně kmenových tříd a odborných učeben).

⁵⁷ SMZ, Koncepte rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

v následujících letech docházet k pozvolnému poklesu počtu osob ve věku 5 – 14 let. Plné využití kapacit základních škol, které město zřizuje, se odhaduje na cca pět dalších let.

Kromě dvou škol je přímo na školách zařízení školního stravování. Žáci Základní školy Emila Zátopka Zlín, Štefánikova 2701 se stravují ve školní jídelně Základní školy Zlín, Štefánikova 2514, příspěvkové organizaci. Žáci Základní školy Komenského II, Zlín, Havlíčkovo nábř. 2567, se stravují ve školní jídelně Základní školy Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábř. 3114, příspěvkové organizaci. Základní školy zřizované městem Zlín nezřizují školní kluby.

Provoz škol je zajištěn, provozní příspěvky z rozpočtu pokrývají chod škol a běžnou údržbu. Požadavky na provozní výdaje i na investice překračují finanční možnosti zřizovatele. Většina škol je desítky let stará, projevuje se na nich omezená možnost městského rozpočtu. V případě havárií a zabezpečení hygienických a bezpečnostních předpisů bývá, dle vývoje příjmů města, provozní příspěvek během roku navyšován.

Základní školy již nejméně 8 let dostávají ve schválených rozpočtech města přibližně stejné finance na svůj provoz, přestože energie a služby byly již několikanásobně zdraženy. Je nutno vzít v úvahu, že z provozních prostředků ředitelé hradí i opravy a běžnou údržbu majetku města.⁵⁸

Základní školy zřizované statutárním městem Zlínem nejsou oficiálně nijak specificky zaměřeny. Profilují se pouze v rámci škol určité třídy, popř. ročníky:

- ZŠ Emila Zátopka (1. ZŠ) – sportovní třídy (hokej, plavání, atletika)
- ZŠ Slovenská 3076 (3. ZŠ) – logopedické třídy, basketbal
- ZŠ Komenského I (4. ZŠ) – třídy Montessori, výtvarná výchova, Ekoškola
- ZŠ Komenského II (5. ZŠ) – fotbal, aerobik
- ZŠ Kvítková (7. ZŠ) – „jazyková škola“ – škola s rozšířenou výukou jazyků
- ZŠ Dřevnická 1790 (10. ZŠ) – třídy s rozšířenou výukou matematiky
- ZŠ tř. Svobody 868 (11. ZŠ) – třídy nadaných žáků, rozšířená výuka hudební výchovy
- ZŠ Mikoláše Alše 558 (12. ZŠ) – Ekoškola
- ZŠ Nová cesta 268 (14. ZŠ) – Ekoškola
- ZŠ Okružní 4685 (16. ZŠ) – volejbal
- ZŠ Kříby 4788 (17. ZŠ) - házená

Na základních školách dochází k modernizaci vybavení a budování jazykových, počítačových a jiných odborných tříd díky prostředkům z dotačních titulů.

Na území města se nachází 8 základních škol, které jsou zřizovány jiným subjektem, než městem Zlín (viz tabulka 1.40). Školy ve školním roce 2019/2020 navštěvuje celkem 569 žáků. První 3 školy, uvedené v tabulce 1.40, jsou zřizované Zlínským krajem a dalších 5 škol je zřizovaných jiným subjektem.

Základní škola Zlín, Středová je jediným zařízením tohoto typu na Zlínsku. Žáky jsou děti s mentální retardací různého stupně a s dalším postižením, ať již tělesným či smyslovým. Většina dětí je imobilních, jsou zde i žáci nevidomí a žáci s poruchou autistického spektra. Základní škola Zlín, Mostní zahrnuje třídy základní školy vzdělávající žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 odst. 9, třídu základní školy speciální a základní školu při zdravotnickém zařízení. Škola na Havlíčkově nábřeží - ZŠ při zdravotnickém zařízení vzdělává žáky hospitalizované v Krajské nemocnici T. Bati ve Zlíně podle ŠVP „S naší pomocí proti nemoci“, pro základní školu, vytvořeného podle RVP pro ZV způsobem, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín tvoří komplex škol a školských zařízení pro děti a žáky se zdravotním postižením ve věku od 3 do 19 let. V zařízení se vzdělávají děti a žáci s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, poruchou autistického spektra a kombinovaným postižením.

⁵⁸ SMZ, Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

Tabulka 1.40: Přehled základních škol zřizovaných jiným subjektem než městem Zlínem

Název školy	Adresa	Počet žáků
Základní škola Zlín, Středová 4694, Zlín – Jižní Svahy 760 05	Středová 4694, 760 05 Zlín	50
Základní škola Zlín, Mostní 2397, 760 01 Zlín Odloučené pracoviště: Krajská nemocnice T. Bati, a.s., Zlín Havlíčkovo nábřeží 600	Mostní 2397, 761 67 Zlín	50
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín, Lazy 3695, 760 01 Zlín	Lazy VI 3695, 760 01 Zlín	77
Církevní základní škola a mateřská škola ve Zlíně	Česká 4787, 760 05 Zlín	295
Montessori Zlín – základní škola Motýlek	Nám. T.G.M. 588, 760 01 Zlín	35
Academic school, Mateřská škola a základní škola, s.r.o.	Nám. T.G.Masaryka 1279, 760 01 Zlín	43
ScioškolaZlín – Základní škola s. r. o.	Mostní 2397 760 01 Zlín	12
Základní škola JINOTAJ Zlín, s.r.o.	Mostní 2397, 760 01 Zlín	7
Celkem		569

Zdroj: MMZ, *Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027; 2020.*

Základní umělecké školy se na území města Zlín nachází 3 - Základní umělecká škola Zlín, Štefánikova 2987, 760 01 Zlín s celkovým počtem 1 400 studentů a žáků, Základní umělecká škola Zlín - Jižní Svahy, Okružní 4699, 760 05 Zlín s 512 studenty a žáky a Základní umělecká škola Zlín - Malenovice, tř. Svobody 868, 763 02 Zlín – Malenovice s 793 studenty, žáky. Všechny tyto školy zřizuje Zlínský kraj, který uvažuje o možnosti, v případě zájmu obcí, o převedení zřizovatelských kompetencí k základním uměleckým školám z kraje na obce. Přehled kapacity a počtu žáků v těchto školách je uveden v tabulce 1.41. Nejvíce žáků navštěvuje Základní uměleckou školu Zlín.

Tabulka 1.41: Kapacita a počet žáků v základních uměleckých školách zřizovaných Zlínským krajem v letech 2013/2014 – 2019/2020

Základní umělecká škola	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků
Základní umělecká škola Zlín	1400	1330	1400	1399	1400	1369	1400	1397	1400	1400	1400	1397	1400	1400
Základní umělecká škola Zlín - Jižní Svahy	520	437	520	462	520	467	520	510	520	483	520	477	520	512
Základní umělecká škola Zlín - Malenovice	800	795	800	793	800	798	800	784	800	799	800	790	800	793
Celkem	2720	2562	2720	2654	2720	2634	2720	2691	2720	2682	2720	2664	2720	2705

Zdroj: SMZ, *Odbor školství, mládeže a sportu, Krajský úřad Zlínského kraje, k 1. 7. 2020.*

Mezi další školy, které poskytují základní umělecké vzdělání na území města, patří např.:

- Základní umělecká škola Morava, spol. s r.o.,
- ZUŠ Harmonie Zlín, s.r.o.,
- Základní umělecká škola klávesových nástrojů,
- Hudební škola YAMAHA Zlín.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje zejména ve školních družinách, školních klubech, v rámci školních kroužků na školách, v domech dětí a mládeže a střediscích volného času. Významnou funkci z hlediska využívání volného času dětí a mládeže hraje ve městě Zlín Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, příspěvková organizace (dále DDM), zřizované statutárním městem Zlínem. Hlavní náplní zařízení je poskytovat

zájmové vzdělávání ve volném čase dětem, mládeži i dospělým zájemcům z celého Zlína a okolí. Svou činností působí i v rámci primární prevence rizikového chování dětí a mládeže. Na každý školní rok je připraveno více než 100 zájmových útvarů na budovách DDM a cca 60 kroužků v pronajatých zázemích partnerských škol a jiných subjektů. Do zájmových útvarů každoročně dochází okolo 1 500 účastníků – dětí, mládeže i dospělých.

Další zařízení zřizované statutárním městem Zlínem, které nabízení zájmové vzdělávání je Středisko volného času – Ostrov radosti, Kotěrova 4395, Zlín s odloučeným pracovištěm Klub „Íčko“ – integrace, inspirace, iniciativa. Středisko volného času – Ostrov radosti, Kotěrova 4395, Zlín je zřízeno za účelem zajištění výchovně vzdělávacích aktivit pro neorganizované děti a mládež z převážně sociálně znevýhodněného prostředí (rizikových skupin), s cílem nabídnout kvalitní formy trávení volného času, a tím působit především v oblasti nespecifické primární prevence rizikových projevů chování.

Zlínský kraj ve svém Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020 shledává rozmístění středisek volného času za rovnoměrné ve všech regionech kraje a jejich síť považuje pro následující období za dostatečnou, proto nebude vznik nových středisek v souladu s demografickým vývojem cílové skupiny podporován.

Nedílnou součástí volnočasových aktivit jsou rovněž nestátní neziskové organizace, organizační složky statutárního města, knihovny, muzea a hvězdárny a další. Mezi významné aktéry v této oblasti patří např.:

- Krajská knihovna Františka Bartoše
- ZOO a zámek Zlín – Lešná, p.o.
- Muzeum jihovýchodní Moravy
- ZO SOP Ekocentrum čtyřlístek
- Hvězdárna Zlín
- Rehabilitační stacionář Zlín
- 14|15 Baťův institut, příspěvková organizace
- Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace
- Junák – český skaut, 6. středisko Zlín, z. s.

1.3.1.3 Střední vzdělávání

Na území města Zlín se nachází 7 středních škol, které jsou zřizované Zlínským krajem (viz tabulka 1.80 uvedená v příloze této kapitoly). Tyto školy mají celkovou kapacitu 5 630 míst, která je naplněna ze 78,3 % (školy celkem navštěvuje 4 411 žáků), jak je uvedeno v tabulce 1.42. Největší kapacitu mají Střední průmyslová škola Zlín (1 200 míst) a navštěvují ji 889 a Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín (1 110), kterou navštěvuje 840 žáků. Počet žáků na této škole vzrostl od roku 2013/2014 o 279 žáků. Nejvíce žáků (921) dochází na Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť.

Kapacita se na většině uvedených škol v tabulce 1.80 v příloze za posledních 7 let nezměnila. Pouze na Střední zdravotnické škole se kapacita navýšila o 160 míst a bylo zde vytvořeno 5 tříd. Počet tříd se snížil od roku 2013/2014 na Střední škole gastronomie a obchodu Zlín, která za toto období zaznamenává pokles počtu žáků o 129 osob.

Tabulka 1.42: Kapacita, počet tříd a počet dětí ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem na území města Zlína za školní roky 2013/2014 - 2019/2020

Školní rok	Kapacita	Počet žáků v SŠ	Počet žáků v SŠ	Průměrný počet žáků ve třídě	Celková využitelnost %
2013/14	5470	4150	164	25,3	75,9
2014/15	5545	4121	163	25,3	74,3
2015/16	5545	4174	164	25,5	75,3
2016/17	5545	4215	164	25,7	76,0
2017/18	5545	4246	164	25,9	76,6
2018/19	5630	4309	164	26,3	76,5
2019/20	5630	4411	167	26,4	78,3
Index změny 2019/2013	102,93 %	106,29 %	101,83 %	-	-

Zdroj: SMZ, Odbor školství, mládeže a sportu, Krajský úřad Zlínského kraje, k 1. 7. 2020.

V Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020 je uvedena prognóza počtu obyvatel Zlínského kraje (bez migrace) ve věkové skupině 15 – 18 letých, která poukazuje na prudký nárůst počtu osob – potenciálních žáků středních škol do roku 2025. Je tedy v tomto období předpokládán nárůst počtu žádostí o přijetí do studia. Následně se předpokládá pokles počtu osob ve věkové skupině 15 – 18 let.

Přehled dalších škol jiných zřizovatelů, které ve městě Zlíně poskytují středoškolské vzdělání, je uveden v tabulce 1.43.

Tabulka 1.43: Přehled středních škol jiných zřizovatelů, působících na území města Zlína

Název školy	Adresa	Počet studentů
Střední škola podnikatelská a Vyšší odborná škola, s. r. o.	nám. T. G. Masaryka 2433, 760 01 Zlín	120
Střední odborná škola ochrany osob a majetku	Broučková 372, 760 01 Zlín	115
Střední škola Baltaci, s.r.o.	Dřevnická 1788, 760 01 Zlín	170
Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s.r.o.	Česká 4787, 760 05 Zlín	266
Academic school střední škola s.r.o.	nám. T.G.Masaryka 1279, 760 01 Zlín	170
Střední škola filmová, multimediální a počítačových technologií, s.r.o.	Filmová 174, 760 01 Zlín	200
Celkem		1 041

Zdroj: SMZ, Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027; 2020.

Jak je uvedeno v Krajském akčním plánu rozvoje vzdělávání na území Zlínského kraje, je vzdělávací nabídka oborů na středních školách ve Zlínském kraji zastoupena všemi skupinami oborů, které mají návaznost na regionální trh práce. Zastoupeny nejsou pouze skupiny 21 – Hornictví, hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, 37 – Doprava a spoje, 61 – Filozofie a teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění. Přehled o oborech nabídky středních škol ve městě Zlín je uveden v tabulce 1.44. Ve městě jsou zastoupeny všechny úrovně učebních (obory vzdělání kategorie H, E s výučním listem) i studijních oborů (obory vzdělání M, L0 s maturitní zkouškou), včetně nástavbového studia (obory vzdělání kategorie L5 s maturitní zkouškou).

Tabulka 1.44: Přehled oborů nabízených na středních školách ve městě Zlín

Název školy	Kód oboru	Název oboru
Academic School, Střední škola, Zlín	3254H01	Výrobce obuvi
	1820M01	Informační technologie
	6641L01	Obchodník
	6441L51	Podnikání
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	7941K41	Gymnázium
	7941K81	Gymnázium
Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín	7941K41	Gymnázium
	7941K81	Gymnázium
	7942K41	Gymnázium se sportovní přípravou
Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín	7842M02	Ekonomické lyceum
	6341M02	Obchodní akademie
	6341N07	Marketing pro střední stupeň řízení
	6343N06	Účetnictví a finanční řízení
Střední odborná škola ochrany osob a majetku, s.r.o.	6842M01	Ochrana osob a majetku
	6843M01	Právní administrativa
	6842L51	Bezpečnostní služby
Střední škola Baltaci s. r. o.	6551H01	Kuchař – číšník
	6542M01	Hotelnictví
	1820M01	Informační technologie
	6541L51	Gastronomie
	6441L51	Podnikání
Střední škola filmová, multimediální a počítačových technologií, s.r.o.	8241M17	Multimediální tvorba (Mediální tvorba)
	8241M17	Multimediální tvorba (Multimédia a digitální design)
	8241M17	Multimediální tvorba (Vývoj počítačových her a
Střední škola gastronomie a obchodu Zlín	7862C02	Praktická škola dvouletá
	6551H01	Kuchař – číšník
	3657E01	Malířské a natěračské práce
	7541E01	Pečovatelské služby
	6651H01	Prodavač
	6651E01	Prodavačské práce
	6551E01	Stravovací a ubytovací služby
	3664E01	Tesařské práce
	3667E01	Zednické práce
	6541L01	Gastronomie
	6641L01	Obchodník
Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s. r. o.	5341H01	Ošetřovatel
	7531M01	Předškolní a mimoškolní pedagogika
	7541M01	Sociální činnost
Střední škola podnikatelská a Vyšší odborná škola, s.r.o.	6341M01	Ekonomika a podnikání
	6441L51	Podnikání
Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín	3457H01	Knihář
	2356H01	Obráběč kovů
	2351H01	Strojní mechanik
	3452H01	Tiskař na polygrafických strojích
	6341M01	Ekonomika a podnikání
	2641L01	Mechanik elektrotechnik
	2345L01	Mechanik seřizovač
	3453L01	Reprodukční grafik pro média
	3241M01	Zpracování usní, plastů a pryže
	2343L51	Provozní technika
Střední průmyslová škola Zlín	2641M01	Elektrotechnika
	3647M01	Stavebnictví
	2341M01	Strojírenství
	7842M01	Technické lyceum
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín	5341M01	Zdravotnický asistent
	5341N11	Diplomovaná všeobecná sestra
	5341N21	Diplomovaný zdravotnický záchranář

 Zdroj: *stredniskoly.cz, zpracování PROCES, k 1. 7. 2020.*

1.3.1.4 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělání je na území města Zlín poskytováno 4 školami. Dvě školy, Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín a Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín, jsou zřizovány Zlínským krajem. Vývoj kapacity, počtu skupin a počtu studentů je uveden v tabulce 1.45. Počet studentů na obou školách dlouhodobě klesá, což potvrzuje trend snižujícího se zájmu o tento typ studia. Vzhledem ke snižujícímu se zájmu studentů o studium na vyšších odborných školách lze očekávat redukci sítě vyšších odborných škol. Výjimku mohou tvořit obory technického a přírodovědného zaměření s provázaností na potřeby zaměstnavatelů v regionu.

Tabulka 1.45: Kapacita, počet skupin a studentů vyšších odborných škol na území města Zlína, zřizované Zlínským krajem v letech 2013/2014 – 2019/2020

Školní rok	Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín			Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín		
	Kapacita VOŠ	Počet skupin VOŠ	Počet studentů	Kapacita VOŠ	Počet skupin VOŠ	Počet studentů
2013/2014	700	6	103	270	6	171
2014/2015	700	6	77	190	6	174
2015/2016	700	6	82	190	6	162
2016/2017	700	6	88	190	6	159
2017/2018	700	6	69	190	6	123
2018/2019	700	4	55	170	5	88
2019/2020	700	5	71	170	5	85
Index změny 2019/2013	100,00 %	83,33 %	68,93 %	62,96 %	83,33 %	49,71 %

Zdroj: SMZ, Odbor školství, mládeže a sportu, Krajský úřad Zlínského kraje, k 1. 7. 2020.

Další dvě školy jsou zřizovány jiným subjektem. Jedná se o Zlínskou soukromou VOŠ umění, o.p.s. a Střední školu podnikatelskou a Vyšší odbornou školu, s.r.o. Zlínská soukromá VOŠ umění, o.p.s. nabídkou svých oborů doplňuje nabídku převažujících technických a ekonomických oborů v zlínském regionu. Škola nabízí možnost vyššího odborného vzdělání v oblasti výtvarné a dramatické tvorby absolventům nedalekých středních uměleckoprůmyslových škol, např. z Uherského Hradiště, Hodonína, Brna, Ostravy, ale i ze Slovenské republiky. Tyto školy také zaznamenávají pokles studentů.

Přehled oborů, které jsou vyučovány na vyšších odborných školách ve městě Zlíně, je uveden v tabulce 1.46.

Tabulka 1.46: Přehled oborů nabízených na vyšších odborných školách ve městě Zlín

Název školy	Kód oboru	Název oboru
Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín	6341N07	Marketing pro střední stupeň řízení
	6343N06	Účetnictví a finanční řízení
Střední školu podnikatelskou a Vyšší odbornou školu, s.r.o.	6543N01	Cestovní ruch
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín	5341N51	Diplomovaná dětská sestra
	5341N11	Diplomovaná všeobecná sestra
	5341N21	Diplomovaný zdravotnický záchranář
Zlínská soukromá VOŠ umění, o.p.s.	8241N16	Grafická tvorba
	8247N04	Hudebně dramatické umění
	8241N15	Sochařská tvorba
	8241N14	Užitá malba

Zdroj: webové stránky jednotlivých škol, zpracování PROCES, k 1. 7. 2020.

1.3.1.5 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Vysoké školství je ve městě Zlín zajišťováno veřejnou vysokou školou Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně (UTB). Samostatná Univerzita Tomáše Bati byla zřízena k 1. lednu 2001. Historie školy sahá do 60. let 20. století, kdy ve Zlíně vzniklo detašované pracoviště Slovenské vysoké školy technické, na němž se vyučovala zejména chemická a strojírenská technologie. Od roku 1969 zdejší vysokoškolské pracoviště fungovalo už jako samostatná Fakulta technologická Vysokého učení technického. Fakulta nabízela studijní obory Mechanická technologie kůže, gumy a plastů a Konstrukce kožedělných, gumárenských a plastikářských strojů.

Nový impuls k rozvoji vysokoškolského vzdělávání ve Zlíně přinesla 90. léta 20. století, kdy začaly vznikat nové fakulty. Vznik fakult byl doprovázen budováním výzkumných kapacit a samozřejmě také výstavbou nových objektů. Díky tomu, že univerzita spolupracuje s renomovanými architekty, například s architektkou světového jména Evou Jiříčnou, nabízí svým posluchačům skutečně moderní a špičkově vybavené objekty s ideálními podmínkami ke studiu, které zároveň patří k ozdobám centra města.⁵⁹

Univerzita Tomáše Bati patří mezi 5 % nejlepších univerzit na světě (podle žebříčku QS a THE). UTB měla v roce 2019 celkem 9 397 studentů, z čehož více než 10 % studentů pochází ze zahraničí. Řadí se mezi středně velké univerzity v České republice. Počet studentů na Univerzitě Tomáše Bati za posledních 6 let snížil z 10 990 studentů z 31. 10. 2014 na 9 397 studentů k 31. 10. 2019.

Studium je v současné době nabízeno na 6 fakultách:

- Fakulta technologická
- Fakulta managementu a ekonomiky
- Fakulta multimediálních komunikací
- Fakulta aplikované informatiky
- Fakulta humanitních studií
- Fakulta logistiky a krizového řízení

Na realizaci akreditovaných studijních programů se podílí také Univerzitní institut, který má právní postavení vysokoškolského ústavu a je součástí UTB.

V roce 2019 byly na UTB uskutečňovány v prezenční a kombinované formě studia bakalářské, navazující magisterské, souvislý magisterský a doktorské studijní programy v oblasti technických a společenských věd, ekonomie, pedagogiky, výtvarných umění a zdravotnictví. Ke dni 31. 12. 2019 bylo akreditováno celkem 220 studijních programů (v součtu prezenční i kombinované formy studia). Bakalářských studijních programů bylo akreditováno 70, souvislý magisterský studijní program 1, navazujících magisterských studijních programů 75 a doktorských studijních programů 74.⁶⁰ Nejvíce programů nabízí Fakulta technologická. Univerzita nabízí řadu studijních programů vyučovaných v češtině i angličtině a má navíc dlouhodobé zkušenosti s výměnnými programy.

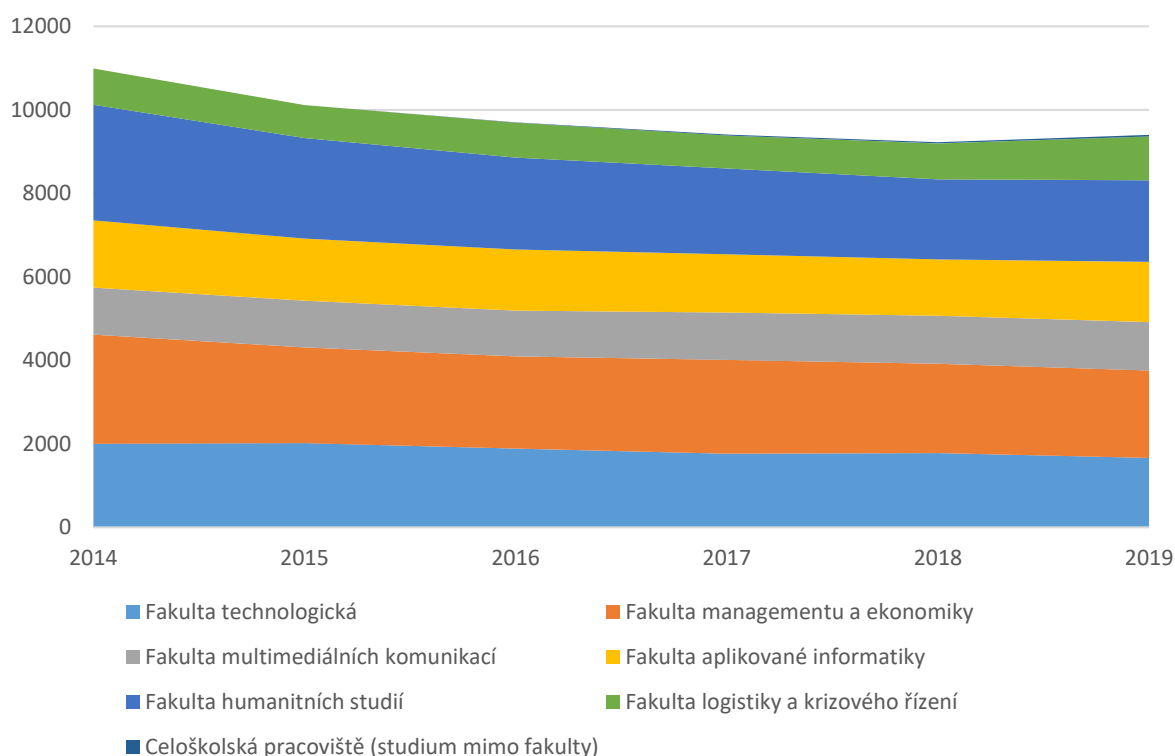
Nejvíce studentů navštěvuje programy Fakulty managementu a ekonomiky (2 092 studentů v roce 2019), dále Fakulty humanitních studií (1 955 studentů v roce 2019) a Fakulty technologické (1 662 studentů v roce 2019). Počty studentů na těchto fakultách od roku 2014 klesají. Zájem o programy se za sledované období zvýšil na Fakultě logistiky a krizového řízení a mírný nárůst studentů zaznamenala Fakulta multimediálních komunikací.

Přehled vývoje počtu studentů na jednotlivých fakultách je uveden v obrázku 1.42.

⁵⁹ www.utb.cz

⁶⁰ Výroční zpráva o činnosti 2019, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Obrázek 1.42: Vývoj počtu studentů na UTB v letech 2014 – 2019

Zdroj: Univerzita Tomáše Bati, zpracování PROCES, 2020.

Nejvíce studentů v roce 2019/2020 studovalo na Fakultě humanitních studií na bakalářském programu ve Specializaci Anglický jazyk pro manažerskou praxi (333 studentů), na Fakultě technologické ve Specializaci Technologická zařízení (283 studentů), na Fakultě aplikované informatiky Softwarové inženýrství (258 studentů), dále na Fakultě managementu a ekonomiky Management a ekonomika (251 studentů), na Fakultě logistiky a krizového řízení Ochrana obyvatel (225 studentů) a na Fakultě multimediálních komunikací ve specializaci Marketingová komunikace (202 studentů). Mezi navazujícími magisterskými programy nejvíce studentů studovali ve Specializaci Marketingová komunikace, kterou v roce 2019/2020 navštěvovalo 94 studentů (Fakultě multimediálních komunikací) a Management a marketing (Fakulta managementu a ekonomiky) s 66 studenty.

Kromě akreditovaných studijních programů nabízí univerzita další vzdělávací aktivity jako přednášky, vzdělávací kurzy (přípravné kurzy, kurzy celoživotního vzdělávání apod.), letní školy, pohybové aktivity, konzultace, odborné workshopy, semináře, konference, projekty, soutěže apod.

Dále je součástí univerzity:

Univerzitní institut (UNI) byl zřízen v roce 2003 a má právní postavení Vysokoškolský ústav – součást univerzitní veřejné vysoké školy UTB. Součástí institutu je Centrum polymerních systémů, Centrum transferu technologií, Centrum výzkumu obouvnání a Vědeckotechnický park. UNI uskutečňuje transfer technologií, vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a další tvůrčí činnost, která je více popsána v kapitole Vstřícné město.

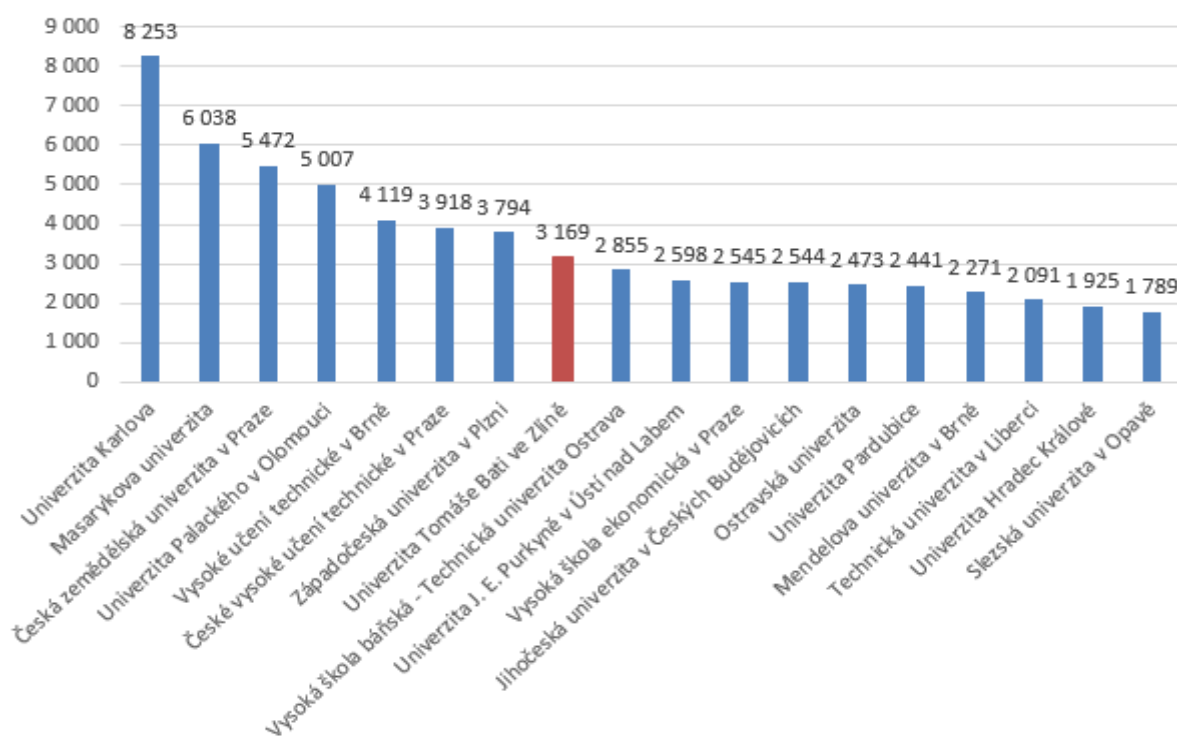
Knihovna UTB je největší odbornou knihovnou ve Zlínském kraji. Ve fondu se nachází zhruba 137 tisíc knih, na dvě stovky titulů tištěných novin a časopisů, nebo veškerá produkce elektronických kvalifikačních prací studentů univerzity. Zpřístupňuje také téměř stovku vědeckých databází, jejichž obsah tvoří tisíce článků z prestižních vědeckých časopisů a e-knihy. Poskytuje řadu školení a konzultací, meziknihovní výpůjčky dokumentů z jiných knihoven z ČR či zahraničí a širokou paletu dalších služeb. Součástí Knihovny Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně je v Informační centrum Baťa, které

bylo založeno z iniciativy vedení univerzity v prosinci 2008. Přibližuje veřejnosti osobnost Tomáše Bati a všechny aspekty působení firmy Baťa ve Zlíně, v Československu a ve světě od roku 1894 do současnosti.⁶¹

Koleje a menza nabízí ubytovací a stravovací služby pro studenty univerzity. Bydlení je nabízeno na třech kolejích v jednolůžkových, dvoulůžkových a třílůžkových pokojích poblíž centra města nebo v rámci hotelové ubytování. Možnost stravování je zajišťována ve dvou menzách, bufetu a restauraci.

V roce 2019/2020 se o studium na univerzitě hlásilo 6 087 uchazečů, ze kterých bylo 3 169 studentů zapsaných ke studiu. V počtu zapsaných studentů je Univerzita Tomáše Bati na 9 místě, viz obrázek 1.43. Úspěšnost uchazečů (počet přijatých / počet uchazečů, kteří se dostavili k přijímacímu řízení x 100) byla v roce 2019/2020 61,5 % (viz tabulka 1.81 uvedená v příloze kapitoly).

Obrázek 1.43: Přehled zapsaných studentů v rámci přijímacího řízení na vysokých školách v České republice v roce 2019/2020

Zdroj: MŠMT, statistika školství, zpracování PROCES, 2020.

Univerzita zavádí opatření pro snižování studijní neúspěšnosti, zejména v prvních ročnících bakalářského studia. V rámci fakult jsou nabízeny semináře ke studijním předmětům s vysokou mírou neúspěšnosti, individuální doučování staršími studenty, konzultace a další. Studenti i uchazeči mají možnost využít služeb Akademické poradny UTB, která nabízí bezplatné odborné psychologické a pedagogické poradenství. Univerzita se věnuje rovněž podpoře a identifikaci studentů se specifickými potřebami, studentům se socioekonomickým znevýhodněním a mimořádně nadaným studentům.

1.3.2 Síťování a spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání

Pro zajištění kvalitního vzdělávání, dosažení maximálního úspěchu každého žáka a připravenosti absolventů uspět na trhu práce je nezbytné dobře fungující propojení mezi všemi aktéry ve sféře vzdělávání a světem práce. Spolupráce škol s organizacemi poskytujícími neformální a zájmové vzdělávání vede k využití místního potenciálu pro rozšíření příležitostí pro učení se žáků nebo

⁶¹ www.utb.cz

pro sdílení a výměnu dobrých zkušeností mezi pedagogickými a dalšími pracovníky jednotlivých sektorů vzdělávání. Propojení s aktéry ze světa práce umožňuje školskému systému reagovat na měnící se požadavky a potřeby trhu práce. Je podstatné, aby vazba mezi aktéry byla oboustranná a komunikace mezi sférou práce a sférou vzdělávání funkční a efektivní.

Na území města Zlín probíhá spolupráce napříč školami všech stupňů vzdělávání (MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ, UTB). Forma spolupráce je hlavně v gesci ředitelů škol, jedná se např. o návštěvy, společné projekty, soutěže, kroužky, stáže studentů SŠ a UTB apod. Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, příspěvková organizace spolupracuje se školami a dalšími institucemi při vyhledávání nadaných dětí, žáků a studentů a podporují je v jejich rozvoji.

Na spolupráci aktérů vzdělávání ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Zlín je zaměřený projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín. Hlavním cílem projektu je zlepšit úroveň a kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že je podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání. To znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb. Projekt zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního, zájmového a neformálního vzdělávání. Tomuto zaměření odpovídá území realizace i výběr partnerů pro realizaci MAP a zaměření sběru dat. Na realizaci výstupů se podílejí aktéři z oblasti vzdělávání:

- pedagogičtí pracovníci
- vedoucí pracovníci škol a školských zařízení
- pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání, výzkumu a poradenství
- pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- děti a žáci
- rodiče dětí a žáků
- starostové obcí
- zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice
- veřejnost⁶²

Jak uvádí Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027, byly v rámci projektu MAP II školy podporovány při poskytování on-line výuky během nouzového stavu, kterým vláda zakázala osobní přítomnost žáků a studentů při vzdělávání nebo studiu. Školám byla nabídnuta on-line výuka rodilého mluvčího, on-line kulatý stůl se specialistou podpory školských poradenských pracovišť, dále byla stále v nabídce možnost telefonického poradenství po telefonu, Skypu nebo mailu (komunikace s žáky, rodiči, učiteli, detekce ohroženého dítěte a rodiny, rizikových projevů chování, individuální konzultace, podpora a spolupráce s dítětem a rodinou neúspěšného žáka, příprava do školy, motivace a demotivace dětí, rizika internetu atd.). Ze škol byly sesbírány dotazy, na jaké by chtěly slyšet odpovědi v pořadu se specialistou podpory školských poradenských pracovišť. Od Národního institutu dalšího vzdělávání, z projektu Systémové podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů (SYPO) a od organizací, které se zabývají on-line výukou, byly ředitelům předávány potřebné informace.⁶³

V rámci projektu MAP II. došlo po skončení mimořádných opatření k mapování situace formou dotazníku. Na základě další výměny zkušeností, rozboru kladů a nedostatků a doporučení pro práci v případě další podobné situace budou nastavena potřebná opatření.

Na podporu odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů ve Zlínském kraji se zaměřuje Krajský akční plán. Cílem je nastavení účinné participace subjektů hospodářské sféry na směřování a působnost středních a vyšších škol, zaměřených na odborné vzdělávání. Jak je uvedeno v Krajském akčním plánu, důležitým prvkem v podpoře odborného vzdělávání je navázání užších

⁶² www.zlin.eu

⁶³ Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

kontaktů se sociálními partnery (zaměstnavateli, úřady práce, hospodářskými komorami, vysokými školami a dalšími) a jejich vzájemná spolupráce se školami. Příklady spolupráce výše zmíněných subjektů:

- zástupci firem se podílí na tvorbě či upřesnění obsahu vzdělávání a ŠVP,
- realizují se praktická vyučování prostřednictvím zaměstnanců firem (lektorů) ve výrobních prostorách firem a na vlastních výrobních zařízeních a technologiích,
- firmy se účastní závěrečných a maturitních zkoušek,
- snaží se nalézat další formy spolupráce a způsoby zapojení do života školy s cílem zvýšení kvality absolventů daných oborů nebo zvýšení zájmu o studium těchto oborů.⁶⁴

Portály, které zveřejňují informace o aktuální nabídce středních a vyšších odborných škol ve Zlínském kraji:

- www.zkola.cz - informační a vzdělávací portál školství Zlínského kraje;
- www.burzaskol.cz - virtuální burza středních škol;
- www.monitorzk.cz - datová platforma zaměstnanosti, mapuje rozsah a formy spolupráce škol a firem formou kvantifikovaného výstupu, i řadu dalších informací, jako je např. spokojenost zaměstnavatelů s úrovní školní přípravy absolventů či sledování počtu absolventů jednotlivých studijních oborů s vazbou na jejich míru nezaměstnanosti.

Na projektu Implementace krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro Zlínský kraj (IKAP), jehož nositelem je Zlínský kraj, se podílí kromě škol jako partner s finančním příspěvkem Krajská hospodářská komora Zlínského kraje (KHK ZK). Úkolem KHK ZK je především organizovat akce pro žáky, rodiče a veřejnost, které mají za cíl podpořit orientaci žáků na studium technických oborů, informovat o nabídce vzdělávání a o možnostech uplatnění absolventů na trhu práce. Kromě tradičních akcí, jako jsou technické jarmarky nebo dny řemesel, však jsou připravovány i další akce jako např. Veletrhy práce a vzdělávání, Girl's Day (akce na podporu uplatňování dívek v technických 27 profesích) nebo Inspirace středoškolákům (inspirativní příběhy zajímavých profesí spojené s prohlídkou technologicky vyspělých pracovišť ve firmách). KHK ZK rovněž zajišťuje tzv. síťování škol a zaměstnavatelů, především v oblasti klíčových profesí Zlínského kraje. Aktivity jsou realizované v celém Zlínském kraji.

Dohoda o spolupráci v oblasti zaměstnanosti - Pakt zaměstnanosti Zlínského kraje - byla uzavřena 30. 3. 2016 mezi Zlínským krajem, Krajskou hospodářskou komorou Zlínského kraje, Úřadem práce ČR, Krajskou pobočkou ÚP Zlín, Okresní hospodářskou komorou Kroměříž a Regionální radou odborových svazů ČMKOS Zlínského kraje, Institutem KHK ZK. Pakt plní úlohu koordinátora akcí, které naplňují priority a cíle v oblasti pracovního trhu ve Zlínském kraji. Hlavní priority Paktu jsou: 1. Struktura a kvalita odborného vzdělávání odpovídající potřebám Zlínského kraje, 2. Lidé pro profese, které region potřebuje, 3. Adekvátní, dostupná a dospělou populací využívaná nabídka dalšího vzdělávání, 4. Data pro efektivní rozhodování o zaměstnanosti a vzdělávání pro trh práce, 5. Rozvoj služeb.⁶⁵

Mimo výše uvedený projekt probíhá spolupráce některých firem se školami, např. Plastikářský klastr, se ve spolupráci s členskými středními školami aktivně podílí na modifikaci studijních plánů odborných předmětů a propagujeme obor zpracování plastů cílovým skupinám (děti – rodiče – výchovní poradci).

Statutární město Zlín spolupracuje s organizacemi, které se zabývají nabídkou činností pro vyplnění volného času dětí a mládeže na území města. Město v tomto směru zřizuje několik účelových fondů. Mezi nejvýznamnější lze zařadit Fond mládeže a tělovýchovy, který je zřízen k podpoře dětí a mládeže v oblasti tělovýchovy na činnost sportovních organizací, sportovní akce či táborové pobyty dětí. Dalším fondem je Kulturní fond města Zlína, který přispívá organizacím pořádatelům např. akce v muzeu, knihovně a některé vybrané dětské jednorázové akce a soutěže.

⁶⁴ Dokument Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje.

⁶⁵ Zpráva představenstva o činnosti Krajské hospodářské komory Zlínského kraje k 31. 10. 2019.

Statutární město Zlín spolupracuje s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na některých projektech, v řadě případů se přihlásilo k partnerství či vyjádřilo podporu několika realizovaným aktivitám. V oblasti vzdělávání bylo umožněno posluchačům univerzity řešení technických, technologických, ekonomických a dalších problémů praxe v rámci bakalářských a diplomových prací. Posluchači UTB na Magistrátu města Zlína a v organizacích zřízených statutárním městem Zlínem realizují odborné praxe. Někteří odborníci z praxe byli zapojeni do výuky na UTB. Zaměstnanci Magistrátu města Zlína se účastnili výměny zkušeností a poznatků na odborných seminářích a konferencích.⁶⁶

Univerzita Tomáše Bati rozvíjí spolupráci se středními školami. Aktivně komunikuje se studenty nejvyšších ročníků středních škol i s výchovnými poradci na středních školách v České republice a na Slovensku. Pro studenty středních škol jsou na univerzitě organizovány praktické stáže a odborné workshopy. Job centrum UTB ve spolupráci se studenty organizuje Veletrh pracovních příležitostí – Business Day. Společně s personalisty ze spolupracujících podniků pořádalo Job Centrum různé aktivity pro lepší připravenost studentů na vstup do praxe, jako např. kurzy anglického jazyka pro studenty technických oborů, odborné workshopy a přednášky, spoluorganizovalo exkurze do spolupracujících podniků či zajišťovalo návštěvy zástupců firem ve výuce s hlavním cílem pomoci zlepšit propojení studia s praxí. Další veletrh pracovních příležitostí byl zorganizován i studentskou organizací IAESTE UTB Zlín. UTB navázalo v roce 2019 nově spolupráci s 8 firmami v ČR. Zaměstnavatelé s využitím portálu www.jobcentrum.utb.cz nabízeli volná pracovní místa, stáže, praxe či brigády pro studenty a absolventy UTB.⁶⁷ Pro učitele středních škol a další odborníky z praxe na univerzitě probíhají odborné workshopy, semináře, kurzy a přednášky. Řada aktivit na univerzitě je také určena dětem ze základních, a dokonce i z mateřských škol. Jde například o pokusy v laboratořích, zájmové kroužky, workshopy nebo i divadelní představení.

Univerzita Tomáše Bati spolupracuje s regionálními samosprávami a institucemi v regionu. Je 50% majitelem Technologického inovačního centra s. r. o. (TIC). Posláním TIC je, mimo jiné, vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj inovačních firem. UTB se aktivně podílela na formování strategie rozvoje regionu. Zástupci UTB byli stálými členy Regionální stálé konference, Řídícího výboru Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020 a Rady hospodářské a sociální dohody Zlínského kraje. Intenzivní spolupráce probíhala s organizacemi státní správy, veřejné správy a samosprávy např. v podobě účasti zástupců UTB v poradních komisích Zlínského kraje podílejících se na přípravě strategie a plánu rozvoje regionu v oblasti ekonomického rozvoje, trhu práce, vzdělávacích potřeb kraje apod. UTB se podílela na mapování potenciálu vzniku a rozvoje strojírenského klastru v regionu, dále na zakládání Plastikářského klastru a je spoluzakladatelem Kreativního klastru. Prostřednictvím své servisní organizace TIC se podílela na reinkarnaci Moravského leteckého klastru. V rámci institucí regionálních samospráv probíhala intenzivní spolupráce v oblasti studentských projektů, stáží a praxí. UTB se také aktivně podílela na Paktu zaměstnanosti ve Zlínském kraji, který byl základem pro rozvoj spolupráce v oblasti trhu práce, zaměstnanosti a vzdělávání pro pracovní trh ve Zlínském kraji. UTB je zapojena jako významný partner s finanční účastí v rámci projektu Implementace krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro Zlínský kraj (IKAP II).

1.3.3 Hodnocení oblasti vzdělávání občany města Zlín

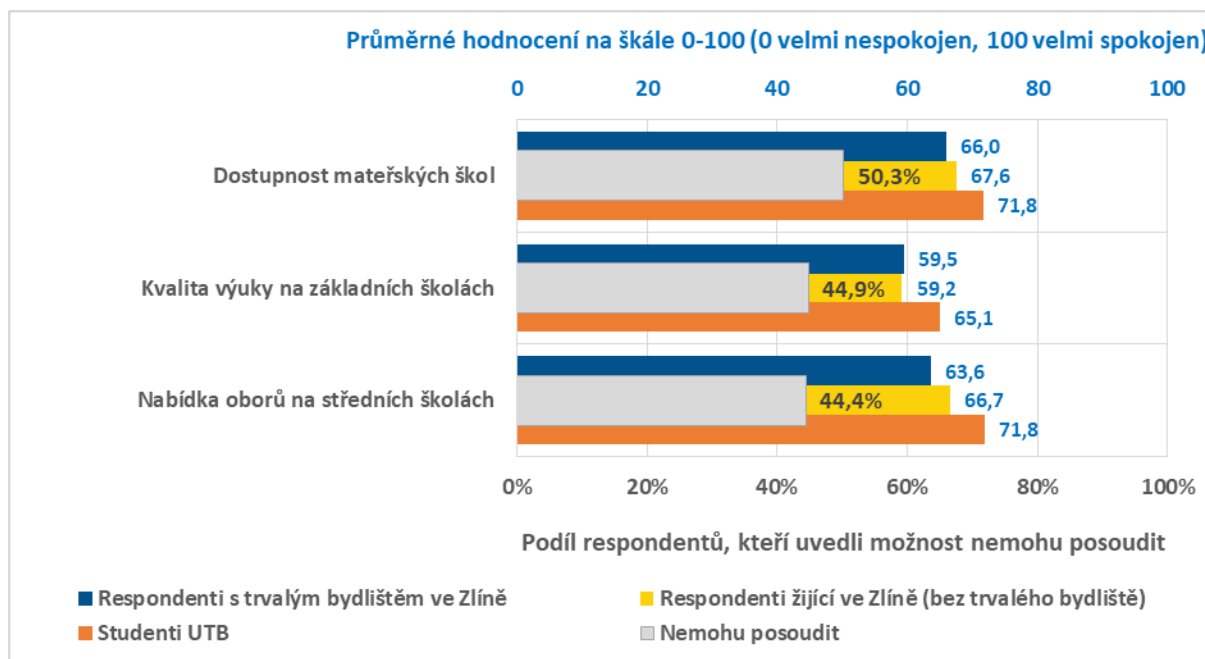
Z anketního šetření mezi občany v roce 2020 vyplynulo, že jsou respondenti v oblasti vzdělávání s ukazateli uvedenými v obrázku 1.44 spíše spokojeni. Na škále od 0 do 100, kde 0 je nejmenší spokojenost a 100 největší spokojenost, je spokojenost respondentů s trvalým bydlištěm ve Zlíně s dostupností mateřských škol 66,0, spokojenost s kvalitou výuky na základních školách 59,5 a spokojenost s nabídkou oborů na středních školách 63,6. U respondentů, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště, je mírně vyšší spokojenost s dostupností mateřských škol a s nabídkou oborů na středních

⁶⁶ Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027.

⁶⁷ Výroční zpráva o činnosti 2019, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

školách. Studenti UTB jsou ze všech kategorií respondentů nejvíce spokojeni, a to ve všech třech hodnocených oblastech vzdělávání.

Obrázek 1.44: Spokojenost s oblastí vzdělávání

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 6.: Jak jste spokojeni s oblastí vzdělávání ve Vašem městě?

Nejhůře hodnotí dostupnost MŠ respondenti ve věkové kategorii od 65 let, tedy prarodiče školáků, u ostatních věkových kategorií je v této oblasti spokojenost poměrně vysoká: hodnoty nad 67,7 a 68,1. Spokojenější jsou muži, než ženy. Kvalitu výuky na ZŠ hodnotí nejlépe mladší věkové kategorie do 35 let, nejhůře starší občané od 65 let. Velký rozdíl mezi spokojeností podle věku je také u nabídky oborů na SŠ, kde jsou nejspokojenější občané do 35 let (spokojenost 68,9), spokojenost zde opět s rostoucím věkem klesá.

Tabulka 1.47: Spokojenost s oblastí vzdělávání podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Oblast hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Dostupnost mateřských škol	66,0	67,2	64,9	67,7	68,1	58,7	67,6	71,8
Kvalita výuky na základních školách	59,5	60,2	58,9	64,5	60,9	50,5	59,2	65,1
Nabídka oborů na středních školách	63,6	64,9	62,5	68,9	63,6	56,7	66,7	71,8

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 6.: Jak jste spokojeni s oblastí vzdělávání ve Vašem městě?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen; 100 velmi spokojen).

1.3.4 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Nabídka možností předškolního vzdělávání je dostatečná. Průměrná vytiženost mateřských škol zřizovaných městem Zlín se pohybuje okolo necelých 93,3 %. Nejvyšší zájem mají mateřské školy pravděpodobně již za sebou a v následujících letech se poptávka po předškolním vzdělávání nebude příliš měnit, lze očekávat postupný pokles.*
- *Nabídka možností základního vzdělávání je z kapacitního hlediska dostatečná a to i pro následující roky. Stávající průměrná vytiženost základních škol zřizovaných městem Zlín se pohybuje okolo necelých 80,9 %. V následujících letech se počet dětí nastupujících do prvních tříd dramaticky zvyšovat již nebude.*
- *Ve městě je pestrá nabídka oborů středního vzdělávání (gymnázia s možností 4letého a 8letého studia, 11 středních škol s výběrem oborů ukončených maturitní zkouškou či závěrečnou zkouškou a výučním listem).*
- *Ve městě se nachází dvě vyšší odborné školy, které nabízejí možnost vyššího odborného studia zakončeného absolutoriem. Zájem o tento typ vzdělání klesá.*
- *Ve městě působí jedna vysoká škola, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, která nabízí prezenční i kombinovanou formu studia ukončenou titulem bakalář, magistr a doktor.*
- *Existuje vzájemná spolupráce mezi jednotlivými aktéry v oblasti vzdělávání, kteří působí na území města.*

1.3.5 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Existence strategického plánování v oblasti školství. • Dostatečná kapacita míst v mateřských školách na území města. • Dostatečná kapacita péče o děti do 3 let v denním režimu v jeslích zřizovaných městem. • Bohatá nabídka činností v mateřských školách (zaměření). • Existence mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. • Dostatečná kapacita sítě základních škol včetně školních družin a školního stravování. • Specificky zaměřené třídy některých škol (Ekoškola, Montessori, třída nadaných apod.). • Existence základních škol pro žáky s různými formami postižení. • Poměrně bohatá a vysoce kvalitní nabídka základního uměleckého vzdělávání. • Existence zařízení poskytující zájmové vzdělávání (Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, příspěvková organizace a další) a jejich spolupráce se základními školami. • Rehabilitační stacionář Nivy pro děti s denní i týdenní docházkou, s možností péče přes noc - pro Zlín a široké okolí. • Zastoupení všech skupin oborů, které mají návaznost na regionální trh práce, na středních školách ve Zlínském kraji. • Úspěšná realizace projektů MAP, KAP. • Působení Univerzity Tomáše Bati ve městě a jejích součástí. • Rozšiřující se nabídka studijních programů na UTB. • Existence silných výzkumných jednotek UTB v oblasti polymerního inženýrství, plastikářské nebo gumárenské chemie, automatizace a řízení technologických procesů, aplikované informatiky, bezpečnostních technologií a alternativních zdrojů energie, potravinářství nebo obouvaní. • Spolupráce mezi středními školami a podniky v regionu. • Existence informačních a vzdělávacích portálů v oblasti školství. • Existence Univerzity třetího věku na UTB. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastaralé části některých škol a vybavenost odborných učeben. • Nerealizované investiční požadavky některých škol. • Překračující finanční možnosti zřizovatele na provozní výdaje základních škol. • Nedostatečná prezentace úspěchů vzdělávacího a výchovného systému. • Nedostatečná atraktivita Zlína pro studenty z ČR i ze zahraničí.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na strategických projektech. • Zvyšování kvality vzdělávání na všech stupních. • Modernizace vybavení škol. • Zlepšování podmínek pro výuku mimořádně nadaných žáků na školách. • Optimalizace počtu žáků ve třídách i ve skupinách. • Podpora řemeslných oborů na školách. • Podpora praxí studentů v podnicích. • Zvýšení úrovně přípravy budoucích pedagogů. • Udržení tradice technického vzdělávání v regionu. • Vycházet ze vzdělávacího systému fy Baťa včetně podpory experimentálního vzdělávání. • Rozvoj on-line výuky na školách. • Rozvoj oborů směřujících do tradičních i moderních odvětví s vysokou přidanou hodnotou. • Pokračování v realizaci projektu MAP, KAP. • Založení Centra podpory vzdělávání na Fakultě humanitních studií. • Strategie celoživotního vzdělávání na UTB s dopadem na celé území kraje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek pedagogických pracovníků s potřebnou aprobačí a nepedagogických pracovníků. • Nepříznivý demografický vývoj. • Úbytek dětí v soukromých zařízeních a s tím spojená vyšší poptávka po mateřských školách zřizovaných statutárním městem Zlín. • Možný nesoulad kapacity mateřských a základních škol s územním rozložením poptávky. • Změna legislativy (požadavky na přijímání dětí do MŠ, změny hygienických předpisů apod.). • Snížení rozpočtu škol v následujících letech vlivem dopadů epidemie koronaviru. • Nenaplnění potenciálů Univerzity Tomáše Bati v oblasti rozvoje s dopadem na město Zlín. • Pokles zájmu žáků a studentů o polytechnické a technické vzdělávání.

1.4 Město s udržitelnou dopravou a technickou infrastrukturou

1.4.1 Dopravní infrastruktura

Zlín leží poměrně daleko od hlavních dopravních tras. Důvodem je jeho umístění v relativně úzkém údolí, ale zejména skutečnost, že k rozvoji města došlo až ve 20. století, kdy již existovala hlavní silniční a železniční síť. Po dostavbě úseku dálnice D55 z křižovatky s dálnicí D1 u Hulína k Otrokovicím v roce 2010 došlo k napojení Zlína na národní dálniční síť a spojení města s Brnem je tak výrazně urychleno (cca 1 hod.), časově dostupnější jsou rovněž Praha, Ostrava a Olomouc (rychlost spojení do posledních dvou jmenovaných měst se zvýší po dostavbě posledních etap výstavby dálnice D1 v Přerově a mezi Přerovem a Říkoviciemi, které by měla být podle harmonogramu ŘSD uvedeny do provozu v roce 2024). **Důležitou dopravní stavbou pro město Zlín je dálnice D49 v úseku z Hulína na Slovensko, která společně s dálničním přivaděčem z Fryštáku napojí město na mezinárodní dálniční síť. Důležitá je rovněž stavba Prštenská příčky, která zlepší průjezd na silnici ze Zlína a odlehčí tak centru města od automobilové dopravy. Dalším důležitým projektem je rekonstrukce železniční trati včetně nového dopravního terminálu (vlakové a autobusové nádraží).** Nízkokapacitní je rovněž spojení směrem na Vsetín a do severní části částí Zlínského kraje.

Město Zlín má zpracovány nebo zpracovává následující strategické dokumenty pro oblast dopravy, kde podrobně analyzují jednotlivé dopravní módy dopravy ve městě:

Generel dopravy (2016) – základní dopravně-inženýrský dokument v oblasti rozvoje dopravních sítí a rozvoje dopravy, identifikuje hlavní problémy dopravy, mobilitu a dopravní potřeby uživatelů a navrhuje opatření na jejich řešení⁶⁸.

SUMF – Strategický rámec udržitelné městské mobility (2018) – podmiňující dokument pro čerpání finančních prostředků z evropských fondů ESIF pro města nad 50 tis. obyvatel, jehož cílem je nastavení principů udržitelné mobility všech obyvatel města Zlína a Otrokovic a jejich návštěvníků.⁶⁹

SUMP – Plán udržitelné městské mobility města Zlín – v roce 2020 Zlín zahájil zpracování strategického dokumentu, který řeší, jak uspokojit dopravní potřeby obyvatel a firem ve městech a okolí a zlepšit kvalitu jejich životů s důrazem na podporu dlouhodobě udržitelných forem dopravy.

1.4.1.1 Individuální motorová doprava

Hlavní silniční osa města je tvořena silnicí I. třídy I/49 ve směru západ-východ. Tato silnice vede z Otrokovic (napojena na D55 v severním směru na Hulín a na I/55 v jižním směru na Uherské Hradiště) a pokračuje přes Vizovice, kde se rozdvouje na 2 směry: Horní Lideč a Vsetín. Přímo ve Zlíně křížuje průtah města silnice II. třídy č. 490, která tvoří severo-j jižní dopravní osu města (jižní směr Uherský Brod a severní Fryšták a Holešov) a několik silnic III. třídy. Hluková zátěž dopravy je analyzována v kapitole životní prostředí.

Základní dopravní systém je rozvíjen ve dvou rovinách:

1) Přednostně se jedná o aktivity spojené s rozvojem nadřazené komunikační sítě D49, včetně přivaděče Fryšták a aktivity navázané na modernizaci železniční tratě 331 Otrokovice-Vizovice. Důležitými stavbami jsou například:

- Obchvat Zálešné; vliv na zklidněním ulic Padělky,
- Prštenská příčka (pravobřežní komunikace); vliv na zklidnění ulice Gahurova,

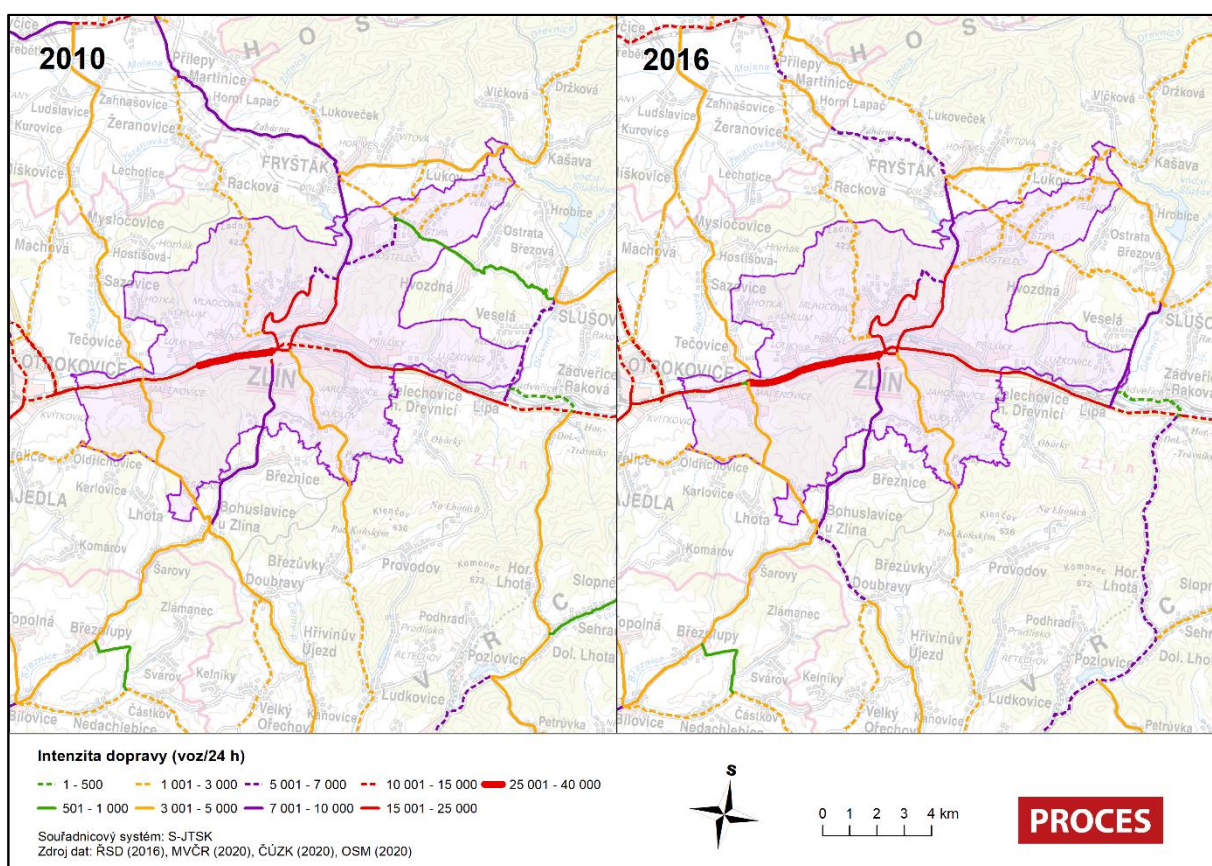
⁶⁸ UDIMO, Generel dopravy pro město Zlín, 2016, <https://www.zlin.eu/generel-dopravy-pro-mesto-zlin-cl-2238.html>

⁶⁹ HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o., SUMF – Strategický rámec udržitelné městské mobility, 2018.

Intenzita dopravy

Největší intenzita dopravy je ve Zlíně podle sčítání dopravy z roku 2016 na silnici I/49, na úseku od Malenovic do centra města, kde denně projede 33,6 tis. vozidel, směrem od Otrokovic přijíždí do Zlína 24,1 tis. vozidel denně, z centra Zlína proudí směrem na Vizovice 19,9 tis. vozidel denně. Okružní ulicí projede denně 23,2 tis. vozidel, směrem na Fryšták, ulicí Sokolskou pak 16,9 tis. vozidel. Mezi lety 2010 a 2016, kdy probíhalo celostátní sčítání dopravy, se zvýšila intenzita téměř na všech komunikacích ve městě, nejvíce pak v centru města, kde narostla o 6 tis. vozidel denně, ze středu města směrem na Vizovice o 4,5 tis. vozidel, na ulici Okružní o 3,8 tis. vozidel, naopak výrazný pokles o 3 tis. vozidel denně byl zaznamenán v místní části Kostelec (Štípská a Lešenská ul.), více viz následující mapy na obrázku 1.46. Mapa rozdílu mezi sčítáními 2010 a 2016 je uvedena v příloze (obrázek 1.103).⁷⁰

Obrázek 1.46: Změna intenzity dopravy mezi sčítáními z let 2010 a 2016

Zdroj: ŘSD, OSM, MVČR, ČÚZK.

Parkování

Oblast centra města a přilehlého okolí

Podle generelu dopravy⁷¹ je pro **zákazníky krátkodobého, případně i dlouhodobého parkování** s odhadovanou poptávkou 1 501 vozidel/hod. zabezpečena rozsáhlá nabídka z hlediska dostatečného počtu parkovacích míst (souhrnná nabídka je 2 438 zpoplatněných stání) a územní lokalizace. Významnou a současně komplikovanou skupinou zákazníků jsou **obyvatelé sledovaného území**.

⁷⁰ Aktuální výsledky měření intenzity dopravy za rok 2020 budou součástí analytické části zpracovávaného Plánu udržitelné městské mobility města Zlín, který se v současnosti zpracovává.

⁷¹ UDIMO, Generel dopravy pro město Zlín, 2016, <https://www.zlin.eu/generel-dopravy-pro-mesto-zlin-cl-2238.html>

V maximální hodině byla zjištěna v úhrnu poptávka 959 vozidel, přičemž po 18 hodině se poptávka zvyšuje na 1 585 vozidel. Nejrozsáhlejší zákaznickou skupinou jsou **zaměstnanci** s poptávkou 1 422 vozidel/hod. Vzhledem k délce parkování upřednostňují tito zákazníci bezplatné parkování a jsou ochotni realizovat i delší docházku ke svým cílům. Placené parkoviště Březnická se sazbou 50,- Kč/den mělo částečně tento problém řešit, podle výsledku průzkumu se průměrná doba parkování v této lokalitě pohybuje v rozmezí 2,5-3 hodiny. Velká část poptávky je tak nucena k parkování využívat další veřejné prostory, včetně komunikací uvnitř i kolem celé zpoplatněné oblasti. Dochází tak ke kolizi v území, skupina obyvatel je kapacitně omezována a jakákoli jejich „ochrana“ vyžaduje další parkovací kapacity v území nebo za hranicemi zpoplatnění a regulace. Problematické mohou být např. lokality Lorencová, Lešetín, Santražiny, případně až U Náhonu a Hornomlýnská.

Parkování ve vícepodlažní bytové zástavbě

Podle generelu dopravy⁷² byla ve všech sledovaných oblastech souhrnná poptávka 8 764 vozidel, vedle toho existovala souhrnná vyhovující nabídka 7 890 odstavných stání. Bilance představuje nedostatek nabídky 874 odstavných stání ve všech sledovaných oblastech. V rámci sledování poptávky bylo zaznamenáno celkem 1 954 nevyhovujícím způsobem odstavených vozidel. Protože se jedná především o odstavování vozidel na komunikacích („volná“ šířka komunikace nedosahuje alespoň 5 m), mělo by se řešení stavu orientovat zejména na tato stání. Možnými přístupy jsou dopravně organizační opatření nebo přestavba uličních profilů, případně výstavba nových kapacit.

Tabulka 1.48: Nabídka a poptávka po parkovacích místech

	OBLAST	NABÍDKA	POPTÁVKA	BILANCE
A	Nad Stráněmi, Družstevní	484	584	-100
B	Luční, Středová	789	964	-100
C	Česká	883	1 126	-243
D	Podlesí, Valachův žleb	1 003	1 050	-47
E	Na Honech, Budovatelská	932	1 058	-126
F	Padělký	547	643	-96
G	Benešovo nábřeží	283	365	-82
H	Ševcovská, Díly	810	703	107
I	Bartošova čtvrť	535	472	63
J	Obeciny	341	450	-109
K	Podhoří	158	265	-107
L	Husova, Mlýnská	382	330	52
M	Chelčického, Zahradní	743	754	-11
	Celkem	7 890	8 764	-874

Zdroj: Generel dopravy pro město Zlín (2015).

Zástavba baťovských obytných čtvrtí

Samostatným problémem je podle generelu dopravy parkování a odstavování vozidel v „baťovských“ obytných čtvrtích se zástavbou rodinných domků. Jedná se například o oblasti Zálešná nebo Podvesná a další. Nedostatečný uliční prostor, kde jsou odstavována nebo zaparkována vozidla v kombinaci s dovoleným obousměrným provozem vytvářejí zcela nevyhovující dopravní situaci s problematickou dopravní obsluhou území. Tato území bude nutné řešit např. soustavou jednosměrných komunikací, nebo formou jednopruhových obousměrných komunikací s místy pro míjení vozidel, případně obytnými zónami s regulací provozu.

V rámci anketního šetření zpracovaného v rámci realizace Strategie ZLÍN 2030 si respondenti velmi často stěžovali na **nedostatečné kapacity** parkování a na příliš **vyšokou cenovou hladinu** jeho zpoplatnění. Kromě parkovišť u obytných domů a v centru byla rovněž zmiňována žádost o záchytná

⁷² UDIMO, Generel dopravy pro město Zlín, 2016, <https://www.zlin.eu/generel-dopravy-pro-mesto-zlin-cl-2238.html>

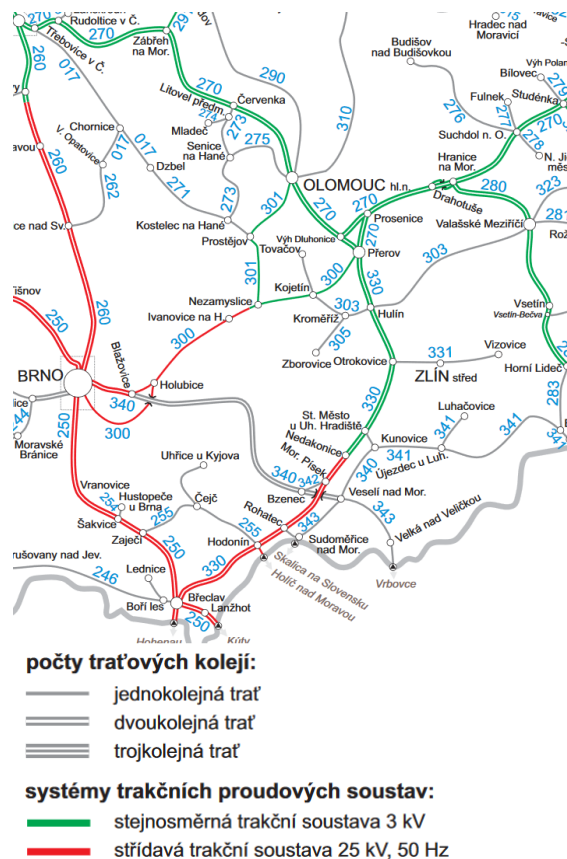
parkoviště (P+R, K+R). Řešení problematiky parkování navržená respondenty ankety jsou různorodá, nejčastěji jsou navrhována odstavná parkoviště, zdražení nebo naopak zlevnění parkování, vymezení parkovacích míst pro obyvatele domů, podzemní či vícepatrová parkoviště, zvýšení parkovací kapacity na úkor chodníku jedné strany silnice apod. Nedostatečná nabídka a cena parkování byl jedním z nejčastějších problémů, na které respondenti ankety upozorňovali.

1.4.1.2 Hromadná osobní doprava

Železniční doprava

Zlín neleží na žádné významné železniční trati, jedinou spojnici, která prochází městem (rovnoběžně s hlavní silnicí), je neelektrizovaná železniční trať Otrokovice-Vizovice (trať 331). Roli hlavního terminálu pro Zlínskou aglomeraci tak tvoří železniční stanice v Otrokovicích (trať 330), kde zastavují národní a mezinárodní expresní vlaky (trasa z Polska do Rakouska nebo Bratislavy). Do Zlína je napojena nejen místní železnice, ale také trolejbusová doprava. Je plánováno zahájení modernizace trati, která zahrnuje i výstavbu nového dopravního terminálu v železniční stanici Zlín střed, který propojí železniční stanici s autobusovým nádražím. Podrobně je modernizace popsána v kapitole „Plánované klíčové stavby celostátní dopravní infrastruktury v regionu a jejich vliv na dopravní systém města“. Absenci dostatečného napojení na celostátní železniční koridor, resp. další krajská města částečně rovněž doplňují soukromí vlakoví dopravci prostřednictvím svozu cestujících vlastními autobusy např. do Brna (zhruba 1:40 hod.), Přerova (zhruba 45 min.) a Olomouce (zhruba 1:10 hod.). Přímo ze Zlína vyjíždí 1 expresní vlak denně (Zlínský expres odjezd 5:30 h – směr Praha), expresní vlak se pak do Zlína vrací ve večerních hodinách (příjezd 22:27 h).

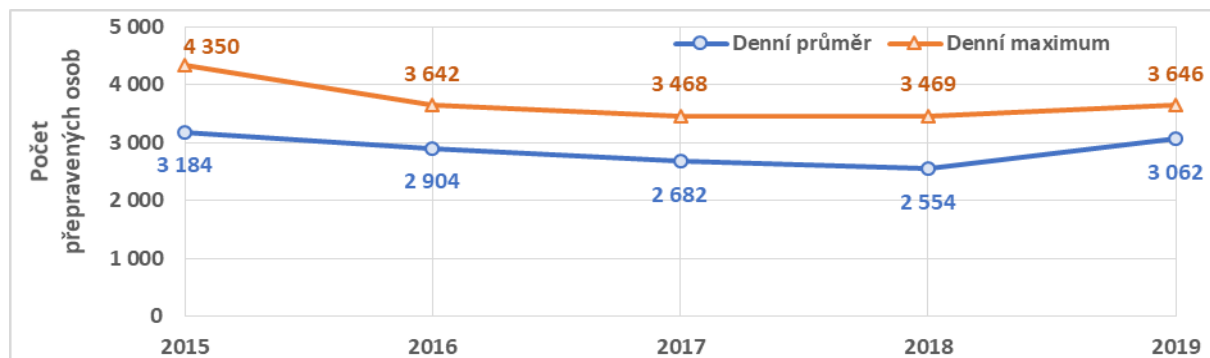
Obrázek 1.47: Schéma železničních tratí (počet kolejí a elektrifikace)

Zdroj: IODA.cz

Průměrný roční počet přepravených osob na trati 331 měl od roku 2015 až 2018 klesající trend, přičemž klesl o hodnotu 630 z 3,2 tis. na 2,5 tis., v roce 2019 pak vzrostl o 508 na hodnotu 3,1 tis., za nárůst v roce 2019 může podle KOVED posílení víkendových spojů na trati, více viz graf na obrázku 1.48.

Obrázek 1.48: Průměrný počet přepravených osob a denní maximum na trati 331 v letech 2015 – 2019

Zdroj: KOVED, 2020.

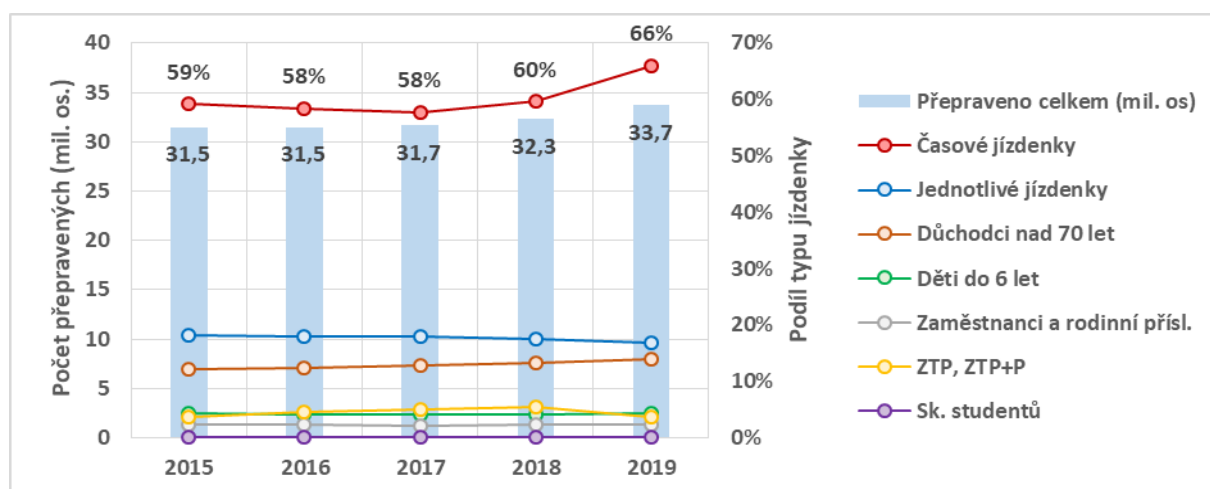
V rámci anketního šetření zpracovaného v rámci realizace Strategie ZLÍN 2030 byl respondenty často zmiňován neuspokojivý stav autobusového a vlakového nádraží, špína v těchto místech a velký počet osob bez domova. Další podstatná část odpovědí byla zaměřena na chybějící železniční propojení na celostátní tratě. **Dostupnost vlakové dopravy** byla respondenty ankety hodnocena podprůměrně, na škále 0 – 100 ji obyvatelé Zlína přiřadili průměrné hodnocení 46,2, respondenti žijící ve Zlíně bez trvalého bydliště 42,6 a studenti UTB 43,0. Z hlediska pohlaví občanů Zlína vnímají dostupnost železnicí negativněji muži (40,6), než ženy (51,5). Obyvatelé ve věku 65 let a více ji pak hodnotí pozitivněji (57,6), než mladší věkové skupiny (zhruba 42,5).

Městská hromadná doprava

Zlín provozuje veřejnou dopravu společně s Otrokovicemi. Dopravní společnost Zlín-Otrokovice (DSZO) provozuje 16 autobusových a 16 trolejbusových linek. Zapojení osobních vlaků do železniční tratě Otrokovice-Vizovice do tarifu veřejné dopravy vedlo ke vzniku Zlínské integrované dopravy, která zahrnuje i některé tratě dalších regionálních autobusových dopravců. Koordinátor veřejné dopravy Zlínského kraje (KOVED), zřízený krajem v roce 2005, připravuje celokrajový integrovaný dopravní systém KORIS.

Počet přepravených osob prostřednictvím MHD má rostoucí trend, který byl nejvýraznější mezi lety 2018 a 2019, kdy přibýlo 1,39 mil. přepravených osob, stoupá rovněž podíl časových jízdenek (denní, týdenní), ve stejném období stoupl na 66 %, podíl ostatních typů jízdenek je téměř stejný (jednotlivé jízdenky 17 %, důchodci 14 %, děti do 6 let 4 %, zaměstnanci a rodinní přísl. 2 %, ZTP 4%, studenti pak zaujímají méně než 1 %).

Obrázek 1.49: Počet přepravených osob zlínské MHD a podíl skupin cestujících (2015 – 2019)

Zdroj: MMZ, 2020.

Regionální a celostátní autobusová doprava

Ve městě Zlín funguje integrovaný dopravní systém – zlínská integrovaná doprava (ZID), jehož provozovatelem je Zlínský kraj, respektive společnost KOVED, která je koordinátorem veřejné dopravy ve Zlínském kraji. ZID označuje společný systém městské hromadné dopravy, železniční dopravy na trase Otrokovice – Vizovice a některých autobusových spojů. Cestujícím je tak umožněno využívat spoje různých dopravců v rámci jedné jízdenky (aktuálně nelze využít jednorázové jízdenky, pouze časově předplatní jízdenku). V současné době jsou do ZID zapojeny následující společnosti: Dopravní společnost Zlín – Otrokovice s.r.o., České dráhy a.s., ČSAD Vsetín a Housacar.

Veřejná linková autobusová doprava pak zajišťuje především dopravu v rámci Zlínského kraje. V souhrnu ve Zlínském kraji funguje 240 linek (od 1. 1. 2021 pak 205 linek) provozovaných následujícími dopravci⁷³:

- ČSAD Vsetín a.s. (48 linek)
- ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s. (7 linek)
- KRODOS BUS a.s. (4 linky)
- HOUSACAR (8 linek)
- ARRIVA MORAVA a.s. (2 linky)
- FTL - First Transport Lines (1 mezikrajská linka)

Od 15. 12. 2019 je Zlínský kraj objednatelem linkové dopravy na základě JŘBU u těchto dopravců:

- ČSAD Vsetín a.s. v kooperaci s HOUSACAR (oblasti Zlínsko, Vsetínsko, Valašské Meziříčí)
- ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s. (oblast Uherské Hradiště)
- KRODOS BUS a.s. (oblast Kroměříž)
- ARRIVA MORAVA a.s. (oblast Valašské Klobouky)

Další linky jsou v objednávce sousedních krajů, u kterých Zlínský kraj hradí kompenzaci na svém území.

Počátkem roku 2020 uzavřel Zlínský kraj dle výsledků Veřejné zakázky obsluhy linkovou dopravou nové smlouvy s autobusovými dopravci obsluhujícími zázemí kraje na období od 1. 1. 2021 na 10 let. Součástí připravovaného integrovaného dopravního systému tak budou dopravní firmy TQM Holding s.r.o. ve sdružení s Transdev Morava s.r.o., Arriva Morava a.s., ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s. a KRODOS BUS, a.s.

Nejvíce vytíženou zastávkou v rámci veřejné linkové dopravy je autobusové nádraží ve Zlíně. Hlavní relace spojení krajského centra se v rámci regionu uskutečňují na následujících trasách:

- Zlín - Vizovice - Vsetín
- Zlín - Holešov - Hulín - Kroměříž
- Zlín - Březolupy - Uherské Hradiště
- Zlín - Luhačovice
- Zlín - Otrokovice - Staré Město - Uherské Hradiště

Nadregionální autobusové dopravní spojení je zastoupeno přímými spoji s centry sousedních krajů (Brno, Olomouc, Ostrava). Autobusovou dopravu mezi vzdálenějšími centry Česka umožňují v komerčním sektoru například společnosti Student Agency (spoj Zlín – Praha 4x denně, navazující

⁷³ Stav v roce 2015 – UDIMO (2015): Generel dopravy pro město Zlín, 188 s. <https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/6515/gdz-analyticka-cast.pdf>

vlakové spojení; spoj Zlín – Brno 4x denně) nebo Flixbus (trasa Zlín – Brno – České Budějovice – Mnichov; spojení Zlín - Žilina).

Modernizace vozového parku Dopravního podniku Zlín – Otrokovice je jedním z prioritních opatření v rámci Integrovaného operačního programu udržitelné dopravy. Dochází tak k obnově vozového parku, nově je v provozu například 7 bateriových trolejbusů, což má příznivý vliv na ovzduší města. V testování je také prototyp nového elektrobuse firmy Škoda Transportation. V prvním čtvrtletí roku 2021 bude také nakoupeno 8 nových nízkopodlažních autobusů.

V rámci **anketního šetření** zpracovaného v rámci realizace Strategie ZLÍN 2030 byla spokojenost s **dostupností MHD** respondenty hodnocena kladně. Na bodové stupnici 0 – 100 bylo průměrné hodnocení respondentů z řad občanů Zlína 75,7, u respondentů, kteří ve Zlíně žijí, ale nemají zde trvalé bydliště, bylo průměrné hodnocení 76,0, nejlépe pak dostupnost MHD hodnotili studenti UTB (80,1). Z hlediska věku byla dostupnost MHD nejlépe hodnocena respondenty do 35 let (79,4). **Kvalita MHD** byla hodnocena rovněž pozitivně, i když mírně negativněji, než dostupnost (u občanů 72,2; u respondentů žijících ve Zlíně bez trvalého bydliště 70,4; u studentů UTB 72,8). Z hlediska věku hodnotili kvalitu MHD nejlépe respondenti do 35 let věku (75,0). MHD byla v anketě rovněž respondenty identifikována, jako jedno z míst, kde se respondenti necítí bezpečně z důvodu výskytu lidí bez domova. V rámci otázky „Jak rozvíjet Zlín“ pak ve více případech respondenti navrhovali rozšíření spojů MHD do vzdálenějších lokalit, celkové zlevnění a propagaci MHD, případně zvýhodněné jízdné pro obyvatele Zlína. Navrhovaná byla také integrace MHD a vlakové dopravy a chytrá řešení typu elektronického nákupu jízdenek.

Přestupní terminály

Přestupní terminál Gahurova, resp. Zlín střed, slučuje stávající železniční stanici Zlín střed a autobusové nádraží. Terminál je dlouhodobě v nevyhovujícím stavu, bez blízké vzájemné provázanosti autobusového a vlakového nádraží. Prostor terminálu nebyl v posledních čtyřiceti letech významně rekonstruován. Důsledkem je tak charakter dlouhodobého provizoria před generální rekonstrukcí v případě autobusového nádraží, u vlakového je stav dán stavbou trati a výpravní budovy na konci 19. století, čemuž více méně odpovídá charakter objektu i v současnosti. Návrh na modernizaci terminálu počítá s realizací multimodálního přestupního terminálu. Nový dopravní terminál Zlín střed je popsán v kapitole Klíčové dopravní stavby s celostátním dopadem.

V rámci vnějšího spádového území doporučuje generel dopravy podporovat spíše koncept dopravní obsluhy, kdy železniční zastávky a stanice budou tvořit multimodální přestupní místa mezi veřejnou dopravou a individuální automobilovou nebo cyklistickou dopravou (systémy P+R, B+R).

Jak již bylo uvedeno výše, v rámci **anketního šetření** respondenti zmiňovali špatný stav současného dopravního terminálu jako jeden z nejvýznamnějších nedostatků města.

1.4.1.3 Cyklistická a pěší doprava

Cyklistická doprava

Na území města Zlína je cyklistická doprava zastoupena podílem necelých 2 % dělby přepravní práce. Toto velmi nízké číslo je zapříčiněno zejména nevhodnými podmínkami pro provozování tohoto dopravního módu. Zvláště nedostatečně rozvinutá cyklistická infrastruktura, nízké bezpečnostní podmínky u stávajících tras, nepříznivé výškové poměry území a rozvoj individuální automobilové dopravy, která postupně cyklisty vytlačila z komunikací, způsobily stagnaci cyklistické dopravy. I přes kopcovité rozložení města lze však poměrně snadným způsobem docílit zvýšení podílu cyklistické dopravy na dělbě přepravní práce a zvýšit tak počet cyklistů, kteří pro své každodenní cesty použijí jízdní kolo. Z pohledu denní dojíždky může být vhodné jízdní kolo použít v kombinaci s hromadnou dopravou, kdy cyklista kolo bezpečně zaparkuje na přestupním místě a pokračuje do cíle své cesty na prostředky VHD. Cyklistická doprava má v území vysoký potenciál i v rámci cykloturistiky.

Základní kostra cyklotras:

č. 471 Otrokovice-Malenovice-Zlín-Přiluky-Vizovice – trasa protíná město v západovýchodním směru, většinou podél řeky Dřevnice, je vedena převážně po smíšených stezkách se společným provozem pěších a cyklistů. Na několika místech není infrastruktura dobudována a cyklisté sdílejí místní komunikaci s motorovou dopravou. Na této cyklotrase byly nově vybudovány 2 podjezdy pro cyklisty pod mosty v části Cigánov a u nákupního centra Čepkov.

č. 5036 Fryšták-Štípa-Slušovice – trasa protíná severní okraj Zlína v místní části Lešná a Štípa, na území města je vedena společně s motorovou dopravou po komunikaci III. třídy.

č. 5054, 5055, 5060 Zlín-Jaroslavice-Kudlov-Uherské Hradiště/Luhačovice/Napajedla – tyto 3 trasy jsou vedeny ve stejné stopě, na Havlíčkově nábřeží u Baťovy nemocnice se odpojují od páteřní trasy 471 a pokračují po frekventovaných komunikacích. Cyklotrasy jsou v celé své délce vedeny ve společném uličním prostoru s motorovou dopravou.

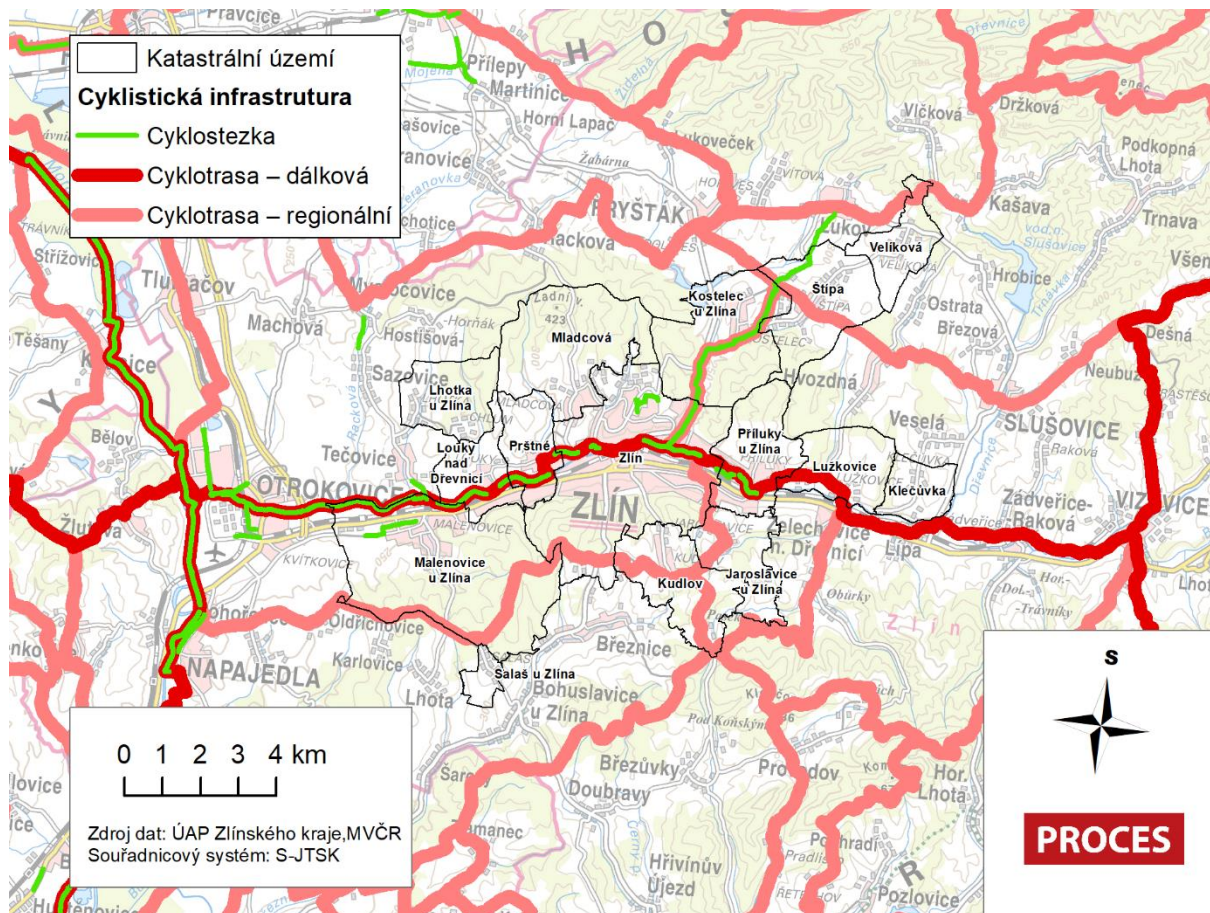
č. 5067 Zlín-Lázně Kostelec-ZOO Lešná-Lukov – trasa se odděluje od páteřní 471 u soutoku Dřevnice a Fryštáckého potoka a pokračuje severní směrem kolem Lázní Kostelec, přes místní část Štípa k ZOO Lešná a dále severním směrem do obce Lukov. Cyklotrasa vede v celé své délce 7,6 km na území Zlína (mimo 100 m úsek v ulici Obilná) po separované stezce určené pro smíšený provoz pěších a cyklistů.

Tato základní síť cyklistické infrastruktury je doplněna o lokální úseky pro cyklisty, ty však většinou nemají návaznost na výše uvedenou základní síť. Převážná většina těchto míst je ve formě smíšených stezek s provozem pěších a cyklistů. Délka dosud vybudovaných cyklostezek (jak se smíšeným provozem s pěší dopravou, tak čistě pro cyklisty) na území města Zlína je zhruba 28 km. Cyklistické trasy jsou tedy situovány převážně na komunikaci s motorovou dopravou. Převažují sice komunikace s nízkou intenzitou motorové dopravy, lokálně jsou však trasy vedené i po nevhodných komunikacích s vysokou intenzitou dopravy. Bezpečnému cyklistickému provozu tak v současné době (rok 2020) vyhovuje jen malý podíl stávající infrastruktury.

Kritická místa jsou v úsecích, kdy cyklistická doprava využívá společný prostor s motorovou dopravou (např. Podvesná XVII, Štefánikova, Dlouhá), místa, kde je potřebné převedení cyklo dopravy přes zatížené komunikace (např. Gahurova-tř. T. Bati, Výletní-Tyršovo náb., Sokolská-Fügnerovo náb.), místa, kde je cyklostezka ukončena a nepokračuje dále (např. ul. Jateční, Havlíčkovo náb.) a částečně i kolizních místech s pěší dopravou.

V rámci **anketního šetření** zpracovaného v rámci realizace Strategie ZLÍN 2030 respondenti pozitivně vnímali rozšiřování sítě cyklostezek, na druhou stranu negativně hodnotili jejich vzájemnou nepropojenost.

Obrázek 1.50: Základní síť cyklotras a cyklostezek ve Zlíně a okolí

Pěší doprava

Na území města Zlína je pěší doprava zastoupena podílem 25 % dělby přepravní práce, což představuje významný podíl na celkovém dopravním chování. Problematiku pěší dopravy je vhodné řešit z pohledu zásadních zdrojů a cílů cest a jejich vzájemného propojení s důrazem na bezpečnostní rizika chodců na těchto trasách. Důležitou součástí je rovněž možnost snadného pěšího přesunu na zastávky hromadné dopravy. Zásadní je pak problematika střetů pěší a motorové dopravy a problematika bezbariérových tras.

Podle Generelu bezmotorové dopravy pro město Zlín⁷⁴ je z minulosti stav komunikační infrastruktury často zanedbaný a neumožňuje bezbariérový pohyb. Město si nechalo vypracovat podrobný přehled o stavu všech chodníkových ploch, v rámci projektu „Chodníky 300“ byly také sestaveny metodické pokyny, které jsou závazné pro projektování a realizaci nových chodníků, modernizaci a údržbu stávajících chodníků.

Nebezpečná místa jsou zejména stávající nevyhovující přechody pro chodce, místa pro přecházení, místa s nedostatečnými rozhledovými poměry, úseky s nedostatečným množstvím míst umožňujících bezpečné překonání komunikace, nedostatečně nasvětlené dopravní lokality, nevhodně situované zastávky hromadné dopravy, řada fyzických bariér, či absentující bezbariérové prvky. Největší podíl

⁷⁴ Statutární město Zlín. SUMF – strategický rámec udržitelné mobility. Generel bezmotorové dopravy pro město Zlín (2018). Dostupné z: <https://www.zlin.eu/sumf-strategicky-ramec-udrzitelne-mestske-mobility-cl-3770.html>

dopravních nehod s účastí chodců se stal na komunikacích I/49, II/490, Gahurova-K Pasekám-Okružní a na ul. Štefánikova, řešení problematiky bezpečnosti je potřeba směřovat v první řadě do těchto míst.

1.4.1.4 Letecká doprava

Nejbližším mezinárodním letištěm je Brno-Tuřany, které je od Zlína vzdáleno 1:01 hod., následuje Letiště Leoše Janáčka u Ostravy, vzdálené 1:25 hod., dalšími letišti jsou Bratislava (2:11 hod.), Katowice (2:23 hod.), Vídeň (2:47 hod.) a Praha (3:28 hod.). Z hlediska ekonomické náročnosti provozu letiště vztahené k velikosti přepravovaného carga a osob je nutné zhodnotit uvedenou časovou dostupnost jako dostatečnou, tj. bez potřeby vzniku nového letiště.

Obrázek 1.51: Vzdálenosti letišť ze Zlína automobilovou dopravou

Zdroj: mapy.cz, úprava PROCES, 2020. Pozn.: Uvedené časy jsou orientační, vychází z plánovače tras pro automobilovou dopravu, který poskytuje portál mapy.cz.

1.4.1.5 Smart řešení v dopravě

Moderní městská mobilita by měla zajistit bezproblémovou, pohodlnou a ekologickou dopravu po městě. Jejím cílem je poskytnout mnohostranné a efektivní dopravní systémy, které jsou propojeny infrastrukturou informačních a komunikačních technologií a otevřených dat. Náležitosti chytré mobility jsou⁷⁵:

- Zaměření inteligentního města na mobilitu, nikoli však pouze automobily.
- Podpora pěší a cyklistické dopravy.
- Efektivní řízení dopravy vozidel, chodců a řešení dopravních omezení.
- Kvalitní komunikace a cyklistické trasy.
- Vyvážené možnosti dopravy.
- Integrované dopravní systémy mezi centrálními oblastmi, jakými jsou obydlené oblasti, pracovní oblasti, rekreační oblasti, dále železniční nebo autobusová nádraží.

⁷⁵ VINOD Kumar, T. M., & DAHIYA, B, 2017. Smart Economy in Smart Cities [online]. Dostupné z: https://doi.org/10.1007/978-981-10-1610-3_1

- Bezbariérový pohyb pro osoby s pohybovým nebo tělesným omezením.

Online sledování spojů MHD

V roce 2015 město představilo systém online sledování spojů MHD. Každý, kdo má u sebe chytré zařízení s internetem, může zjistit, kolik mu do odjezdu jednotlivých spojů zbývá času, zdali je jeho spoj nízkopodlažní, jestli je vybaven Wi-Fi nebo klimatizací. Systém byl zpracován také jako aplikace do mobilního telefonu. Vozidla mění barvu podle zpoždění. Systém se aktualizuje v časovém intervalu 20 sekund. Cestující ve Zlíně a Otrokovicích mohou od poloviny roku 2015 sledovat skutečné časy odjezdů na elektronických informačních panelech, které jsou instalovány na nejvýznamnějších zastávkách. Skutečné příjezdy vozidel se zobrazují v reálném čase.

Kontinuální sledování dopravy

K plynulejšímu provozu a hledání alternativních tras slouží 21 detektorů, které jsou rozmístěny po městě a snímají intenzitu dopravy. Tato data, distribuovaná na webu, slouží jako zastřešující systém pro monitorování a řízení dopravy ve městě, pro potřeby dopravního podniku, složkám záchranného systému, vybraným odborům magistrátu města a občanům. Informace jsou rovněž zobrazeny na 8 informačních tabulích, které informují řidiče o dojezdových časech do různých částí města a doporučují alternativní trasy.

Sledování dopravy funguje na platformě INVIPO, která monitoruje stav 4 systémů:

1. Řadiče světelné signalizace (možnost preference MHD)
2. Časová dojezdnost
3. Zařízení pro provozní informace
4. Monitoring MHD

Elektronický odbavovací systém v MHD

Jízdenky do MHD je možné zakoupit formou SMS. V roce 2020 plánuje Dopravní společnost Zlín-Otrokovice zavedení elektronického odbavovacího systému umožňující nákup jízdenek prostřednictvím bezkontaktních platebních karet.

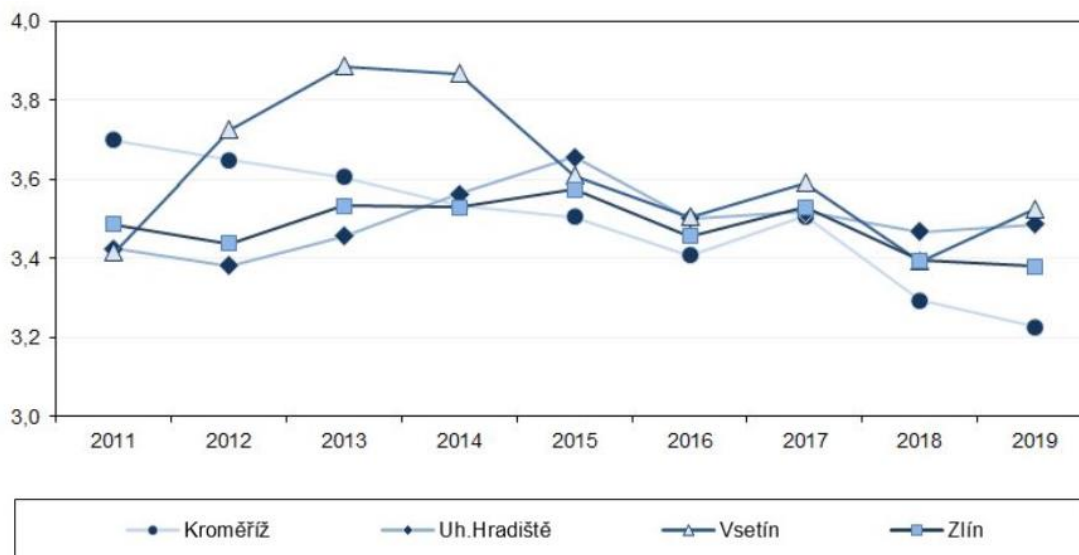
Navigační parkovací systém

Ke snadnějšímu hledání volného místa k parkování pomůže tzv. chytrý navigační systém, který plánuje město zavést. Jedná se o navigaci na parkoviště a zobrazení obsazenosti na jednotlivých parkovištích. Navigační tabule budou směřovat řidiče na městská parkoviště ve Zlíně. V budoucnu se počítá s rozšířením tohoto navigačního systému i na soukromá parkoviště. Mimo navigačního parkovacího systému budou digitální tabule sloužit například i k předávání aktuálních mimořádných informací o dopravě ve městě. Celkem bude umístěno 20 ks navigačních cedulí, kdy v první fázi budou rozmístěny 4 nové tabule. Následovat bude výměna 8 stávajících tabulí, které nyní zobrazují jen dojezdové časy, ve třetím kroku bude doplněno dalších 8 tabulí. Předplatitelům parkování se budou při příjezdu na parkoviště otevírat závory, a to pravděpodobně na základě systému automatického rozpoznávání registračních značek vozidel. Dále město plánuje vytvoření nových webových stránek, které by měly taktéž rozšířit informovanost o volných parkovacích plochách a nabídnout ceníky parkovišť a další informace pro řidiče.

1.4.1.6 Stav komunikací

Povrch vozovek ve Zlínském kraji je každoročně vyhodnocován. Znamka průměrného celokrajského hodnocení pro rok 2019 na pětibodové stupnici činí 3,39. V porovnání s předchozím rokem (3,38) se téměř nezměnil⁷⁶. Nejlepší vozovky II. a III. třídy měly k 30. 9. 2019 okresy Kroměříž (3,23) a Zlín (hodnocení 3,38). V kraji je evidováno 288 kilometrů silnic II. a III. třídy ve výborném stavu (1), 310 kilometrů ve stavu dobrém (2) a 232 kilometrů ve stavu vyhovujícím (3). Celkem mají silnice II. a III. třídy ve Zlínském kraji délku 1 764 km.

Obrázek 1.52: Vývoj průměrného hodnocení stavu silnic v okresech Zlínského kraje 2011 – 2019

Zdroj: Ředitelství silnic Zlínského kraje.

V rámci údržby místních komunikací je v samotném městě v současnosti plánováno 954 oprav zjištěných závad, ke kterým je přiřazena priorita, podle závažnosti. Nejvíce prioritní jsou pak opravy s prioritou „1“. Priorita se k opravám začala přiřazovat v březnu 2017. Celkové finanční náklady na opravy jsou 30,5 mil. Kč, z toho 7,1 mil. na opravy s prioritou „1“, 17,3 mil. Kč na opravy s prioritou „2“ a 6 mil. Kč na opravy s prioritou „3“. V tabulce 1.49 jsou opravy zobrazeny rovněž podle roku zjištění závady. Opravy se většinou týkají oprav chodníků a komunikací, jako jsou výtlučky, propady apod.

Tabulka 1.49: Přehled plánovaných oprav komunikací

Priorita opravy	Počet oprav	Cena aktuálních oprav dle roku zjištění (Kč)							
		Celkem	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	197	7 095 950				1 478 400	2 598 000	653 000	2 366 550
2	218	17 291 677				2 582 800	3 127 725	7 142 500	4 438 652
3	163	6 055 870				1 578 100	3 561 770	458 000	458 000
bez priority*	376	63 000	54 500	3 500	5 000				
Celkem	954	30 506 497	54 500	3 500	5 000	5 639 300	9 287 495	8 253 500	7 263 202

Zdroj: Statutární město Zlín, 2020.

V rámci **anketního šetření** zpracovaného v rámci realizace Strategie ZLÍN 2030 zhodnotili stav místních komunikací na škále 0 – 100 respondenti z řad obyvatel Zlína průměrně 69,1, negativněji stav místních komunikací vnímají respondenti, kteří ve Zlíně bydlí bez trvalého bydliště (42,6) a studenti UTB (43,0). Z hlediska pohlaví občanů Zlína hodnotili stav místních komunikací negativněji muži (66,4), než ženy

⁷⁶ Posuzování stavu povrchu vozovek pozemních komunikací realizovala pro Ředitelství silnic Zlínského kraje firma PavEx Consulting, s. r. o., Brno.

(71,5). Pozitivněji jej hodnotili občané ve věku 65 let a více (72,2), u obyvatel ve věku 35 – 64 let bylo hodnocení 69,2, nejhůře hodnotili stav občané mladší 35 let.

1.4.1.7 Plánované klíčové stavby celostátní dopravní infrastruktury v regionu a jejich vliv na dopravní systém města

Modernizace železniční trati 331 a stavba nového dopravního terminálu

Státní investice za 12 miliard korun řeší elektrizaci celé trati z Otrokovic do Vizovic včetně vybudování druhé koleje v úseku Otrokovice – Zlín. Maximální traťová rychlost bude zvýšena na 100 km/h. Zásadních změn dozná i stanice Zlín střed, kdy poloha nádraží bude přesunuta blíže ke Gahurově ulici. V rámci stavby budou zrušeny 3 zastávky Otrokovice-Trávníky, Zlín-U mlýna, Zlín-Malenovice a Zlín-Louky a zastávka Zlín-Malenovice bude přesunuta. SŽDC prozatím počítá s termínem zahájení prací v roce 2023, uvedení do provozu je předpokládáno v roce 2027.

Obrázek 1.53: Modernizace trati 331

Zdroj: SŽDC

Modernizace přinese rychlejší provoz, zvýšenou kapacitu přepravy a celkově kvalitnější a pohodlnější cestování po železnici, díky zvýšení traťové rychlosti se zkrátí doba cesty ze Zlína do Otrokovic ze 17 min. na 11 min, cesta do Vizovic se pak zkrátí na 18 min.

Tabulka 1.50: Zkrácení cestovních časů po modernizaci trati 331

Úsek	Před rekonstrukcí	Po rekonstrukci	Časová úspora
Zlín-Otrokovice	17 min.	11 min.	6 min.
Zlín-Vizovice	23 min.	18 min.	5 min.

Zdroj: SŽDC

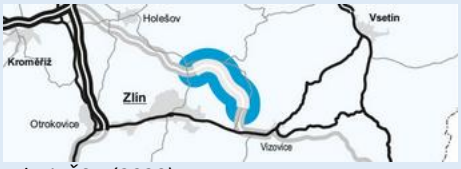

Zcela nová výpravní budova se postaví ve Zlíně střed. Naváže na ni komerční objekt, jehož plánovaná obchodní pasáž bude komunikačně propojena se suterénem výpravní budovy. Objekt bude mít celkem osm nadzemních podlaží a jedno podzemní komunikačně propojené s navazujícím podchodem. Část budovy bude sloužit jako parkovací stání pro osobní automobily či pronajmatelný administrativní prostor. Součástí nového dopravního terminálu bude i nové autobusové nádraží.

Obrázek 1.54: Fotografie vlakového nádraží a vizualizace nového terminálu

Zdroj: Vojtěch Dočkal, MMZ, 2020.

Dálnice D49

<p>Hulín-Fryšták – zprovoznění 2023</p> <p>Účelem stavby je vybudování kapacitní komunikace, která umožní převést vysoké intenzity silniční dopravy z komunikací vedených zástavbou Zlína, Otrokovic, Holešova i Hulína na nově navrhovanou kapacitní komunikaci D49. To se příznivě dotkne i všech obcí na stávající trase silnice I/49, I/55, II/490 a II/432 v okresech Kroměříž a Zlín.</p>	<p>Obrázek 1.55: Etapa Hulín Fryšták</p> <p>Zdroj: ŘSD (2020)</p>
<p>Fryšták – Lípa, 1. etapa – zprovoznění 2028 (dálniční přivaděč od Fryštáku)</p> <p>Stavba je součástí dálničního obchvatu Zlína, který po dokončení odvede tranzitní dopravu ze silnice I/49 procházející středem města. Skrze plánovanou přeložku silnice II/490 se na budoucí D49 napojí od severu město Fryšták a od jihu Zlín.</p>	<p>Obrázek 1.56: 1. Etapa Fryšták-Lípa</p> <p>Zdroj: ŘSD (2020)</p>
<p>Fryšták – Lípa, 2. etapa – zprovoznění 2028</p> <p>Výstavba dálnice v úseku Fryšták – Slušovice.</p>	<p>Obrázek 1.57: 2. Etapa Fryšták-Lípa</p> <p>Zdroj: ŘSD (2020)</p>
<p>Fryšták-Lípa, 3. etapa – zprovoznění 2031</p> <p>Stavba dokončuje dálniční obchvat Zlína a odvádí tranzitní dopravu ze silnice I/49. Zároveň nahrazuje dočasné propojení dálnice D49 ze Slušovic do Lípy na silnici I/49 pomocí silnice II/490.</p>	<p>Obrázek 1.58: 3. Etapa Fryšták-Lípa</p> <p>Zdroj: ŘSD (2020)</p>

Další etapy Vizovice-Pozděchov-Horní Lideč–hranice ČR/SR budou zprovozněny v roce 2031.

Dálnice D1

Poslední úseky: MÚK Přerov – zprovoznění 2021; Říkovice-Přerov – zprovoznění 2024.

Dálnice D55

Dopravní osa po dostavbě povede z Olomouce přes Přerov, Hulín, Otrokovice, Uherské Hradiště a Hodonín do Břeclavi (v úseku Přerov – Hulín bude shodná s dálnicí D1). V současnosti (2020), je uvedena do provozu na trase Hulín-Otrokovice. Kompletní dokončení všech úseků je plánováno do roku 2031.

Průtah Přerovem – zprovoznění v roce 2022.

1.4.2 Technická infrastruktura – stávající stav a problémy

1.4.2.1 Vodohospodářská infrastruktura

Zásobování vodou

Ve Zlíně a jeho místních částech je vybudován veřejný vodovod, který je v majetku VaK Zlín a.s. Zásobování pitnou vodou je řešeno ze skupinového vodovodu Zlín, který je v současnosti zdrojově zabezpečen z jímacích území (barvy níže korespondují s barvami v následujícím kartogramu, zobrazujícím území zásobovaná z jednotlivých vodních zdrojů):

1. Tlumačov - Kvasice (Tlumačovský les a Štěrkoviště Kvasice)

Jímací území Tlumačov se nachází v lužním lese na levém břehu řeky Moravy. Štěrkoviště Kvasice je otevřená vodní nádrž severně od JÚ Tlumačov, ze které je odebírána povrchová voda. Z vrtů (mezi štěrkovištěm a řekou Moravou) a studní (při JV okraji štěrkoviště) je odebírána podzemní voda. **Surová voda z obou lokalit je upravována v ÚV Tlumačov** (po rekonstrukci a rozšíření 400 l/s). Vydátnost tohoto jímacího území je 290 l/s.

2. Vodárenská nádrž Slušovice

Surová voda z nádrže je dopravována do **úpravny vody Klečůvka**. Současná kapacita ÚV je 250 l/s. Výhledově je možno uvažovat s intenzifikací, rekonstrukcí a rozšířením akumulčních nádrží – kapacita po rozšíření – 380 l/s .

3. Vodárenská nádrž Fryšták + ÚV Kostelec

V současné době je uvedena do klidu (funguje pouze čerpací stanice). Kapacita úpravny vody činila 75 l/s. Neuvažuje se s obnovením činnosti ÚV, je však ponechána jako případná rezerva.

4. Místní vodní zdroje:

4.1 Jímací území Otrokovice – Kaplička

Podzemní voda je jímána třemi studnami. Ze sběrné studny je čerpána do přívodního řadu z VDJ Hrabůvka do Otrokovic. Vydátnost prameniště je 10 – 15 l/s, voda vyhovuje vyhlášce 252/2004 Sb. a je používána bez úpravy.

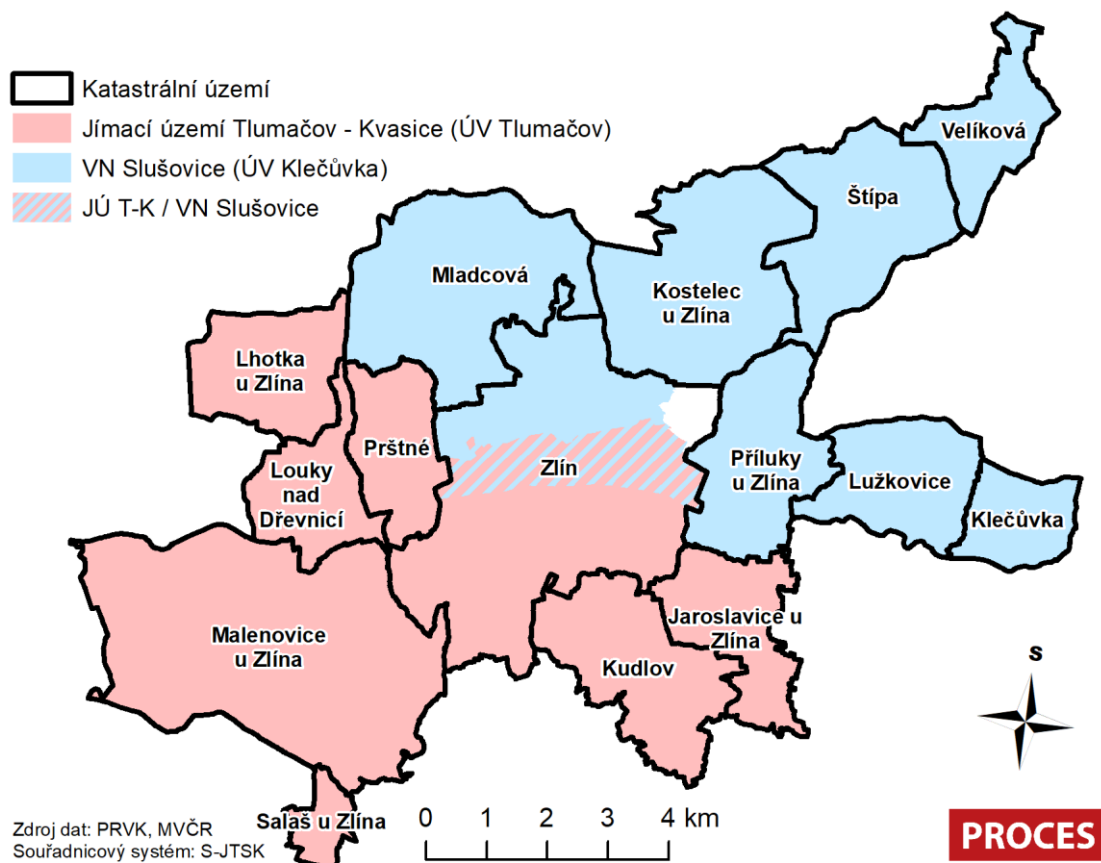
4.2 Jímací území Vizovice – Kosmata

Pramen je jímán zářezem svedeným do sběrné studny. Gravitačně je voda přivedena do VDJ Vizovice-Garažika. Vydátnost tohoto zdroje je 3 – 6,5 l/s.

4.3 Jímací území Kašava

Prameniště se skládá z 9 studní o celkové vydátnosti 0,6 l/s. Voda dopravena do zemního vodojemu 44 + 40 m³.

Obrázek 1.59: Oblasti zásobované z jednotlivých zdrojů

Zdroj: PRVAK, zpracování PROCES, 2020.

Rozvoj vodovodů

Stávající systém zásobování města Zlína a jeho místních částí pitnou vodou je vyhovující a zůstane zachován i do budoucna. I nadále bude zdrojem vody skupinový vodovod Zlín (úpravny vody Tlumačov a Klečůvka). Kapacita přívodních řadů z hlavních zdrojů z ÚV Tlumačov do ČS Malenovice je vyhovující. Výtlačný z ÚV Tlumačov do ČS Malenovice bude vyžadovat postupnou rekonstrukci v letech 2021 – 2022. Významnou rekonstrukci si vyžádá přivaděč ČS Malenovice – VDJ Díly v délce 7 300m. Vlastní rozvodná vodovodní síť ve Zlíně je vyhovující, uvažuje se jen s drobným rozšířením vodovodních sítí a dílčími rekonstrukcemi některých vodovodních řadů popřípadě výtlačků z důvodů poruch či použitého materiálu. V oblasti Příluky a Boněcké Paseky je navržena změna tlakových pásem v souvislosti s novou výstavbou. V rámci města Zlín není uvažován žádný nový zdroj vhodný pro účely úpravy na pitnou vodu.

Navrhované rozšíření vodovodní sítě pro jednotlivé místní části města Zlína:

Střed Zlína – prodloužení stávajících rozvodných řadů, popřípadě zokruhování vodovodní sítě. Malé lokality určené pro novou zástavbu, které není možno zásobit ze stávajících vodojemů, budou zásobovány pomocí automatických tlakových stanic. Celková délka nově navržených řadů v samotném městě Zlíně je asi 2 500 m.

Jaroslavice – stávající systém zásobování sídla pitnou vodou zůstane zachován. S rozšířením stávající sítě se uvažuje do lokality situované nad VDJ Jaroslavice. Zástavbu bude nutné zásobovat přes automatickou tlakovou stanicí (ATS). Jako vhodné se jeví posouzení, zda ATS neumístí do VDJ Jaroslavice a horní část obce nepřepojit také na ATS. Rozšíření řadu bude realizováno v délce cca 500 m.

Klečůvka – stávající systém zásobování pitnou vodou je vyhovující a zůstane zachován i do budoucna. V lokalitách plánovaných pro zástavbu se předpokládá s rozšířením vodovodní sítě v celkové délce cca 1 000 m. V návrhovém období se uvažuje s další etapou rekonstrukce úpravy vody Klečůvka.

Kostelec – stávající systém zásobování pitnou vodou bude zachován i do budoucna. Zásobení obce bude i nadále řešeno ve dvou tlakových pásmech (I. tlakové pásmo z vodojemu Nad přehradou 2 x 1 000 m³, II. tlakové pásmo z VDJ Hvozdná 2 x 250 m³). Vodovodní systém I. i II. tlakového pásma bude rozšířen výstavbou nových vodovodních řadů, které budou zásobovat jednak stávající zástavbu a jednak nově navržené lokality určené k zástavbě. Lokalita Malý Kostelec ležící v blízkosti vodárenské nádrže Fryšták bude napojena na přírodní řad vedoucí z vodojemu Nad přehradou do čerpací stanice Fryšták. Celková délka rozšíření vodovodů je cca 800 m. Jedná se hlavně o lokalitu Malý Kostelec a Za Humny.

Kudlov – na východním svahu je realizována větší rozvojová plocha pro bydlení. Tato oblast je již zásobována novými řady pitnou vodou ze stávajícího VDJ 1 000 m³, u kterého je navržen nový VDJ 1 000 m³. Tento bude rovněž sloužit pro další návrhové plochy v lokalitách Dolní Paseky a Filmové ateliery. Pro zástavbu v okolí VDJ 1 000 m³ je navržena AT stanice. Celková délka vodovodních řadů k dobudování je asi 1 000 m.

Lhotka – Stávající systém zásobování pitnou vodou ze skupinového vodovodu Zlín je vyhovující a zůstane zachován i do budoucna. Dle územního plánu je navrženo rozšíření vodovodní sítě v celkové délce asi 200 m.

Louky – Rozvojové plochy určené k bydlení budou napojeny na stávající rozvodnou síť. Celková délka rozvojových řadů je asi 1 000 m.

Lužkovice – Stávající způsob zásobování pitnou vodou je vyhovující a zůstane zachován do budoucna. Zdrojem vody bude i nadále SV Zlín. V okrajových lokalitách se předpokládá s rozšířením vodovodních řadů v celkové délce cca 500 m.

Malenovice – vzhledem k uvažovanému rozvoji na jihozápadním okraji sídla je nad zástavbou navržen VDJ Mezicestí 500 m³, který bude plněn z ÚV Tlumačov. Z důvodů návaznosti na rozvoj sídla Louky (výrobní aktivity) jsou v Malenovicích navrženy rekonstrukce stávajících vodovodních řadů a rozšíření akumulace u ČS Malenovice o 2 000 m³. Celková délka nově navržených řadů, bude asi 5 800 m.

Mladcová – na západním svahu je navržena nová výstavba, která bude zásobována pitnou vodou z nově navrženého zemního vodojemu Mladcová I 2 x 75 m³, který je plněn ze stávajícího VDJ Mladcová 650 m³. Celková délka nově navržených rozvodných vodovodních řadů bude asi 2 300 m.

Prštné – v tomto sídle začíná výstavba nové lokality RD mezi Prštným a Loukami v k.ú. Prštné a probíhá příprava výstavby nového bytového domu na Slanici v k.ú. Prštné, kde je nutné posílit vodovod. Na pravém břehu Dřevnice dojde z provozních důvodů k dílčím rekonstrukcím stávajících řadů v celkové délce asi 500 m.

Příluky – v jihovýchodní části sídla je již vybudována nová zástavba, která je vodou zásobována přes redukční ventil. Navržený vodojem Příluky II o objemu 2 x 50 m³ nebyl zatím realizován. Vybudováním vodojemu dojde k rozdělení zásobení ve dvou tlakových pásmech vždy z příslušného vodojemu. Celková délka nově navržených vodovodních řadů bude asi 1 500 m.

Salaš – stávající systém zásobování pitnou vodou je vyhovující a zůstane zachován i do budoucna.

Štípa – zásobování pitnou vodou bude i v budoucnu řešeno ve dvou tlakových pásmech ze skupinového vodovodu Zlín. Dále je navrženo, rozšíření a zokruhování stávající vodovodní sítě v celkové délce asi 1 500 m.

Velíkova – ve výhledovém období je plánováno rozšíření vodovodní sítě v délce cca 600 m.

Varianty nouzového zásobování pitnou vodou

Vodovod je zdrojově napojen na SV Zlín se zdroji ÚV Tlumačov, ÚV Klečůvka a místními zdroji Otrokovice – Kaplička, Vizovice – Kosmatá a Kašava.

V případě omezení, anebo při úplném zastavení dodávky vody z ÚV Tlumačov, bude dodávka vody závislá pouze na přívodu vody z ÚV Klečůvka. V tomto případě budou platit mimořádná opatření pro celý skupinový vodovod Zlín, neboť z vodovodu Malenovice – Zlín bude muset být navíc přivedeno alespoň minimální množství vody do ÚV Tlumačov pro provizorní zásobování Otrokovic a Napajedel, za podpory zdroje Kaplička.⁷⁷

V případě úplného zastavení dodávky vody z ÚV Klečůvka musí být dopravena voda do Zlína z ÚV Tlumačov. Vzhledem k tomu, že ÚV Tlumačov byl technicky již od samého začátku koncipován jako hlavní zdroj pro město Zlín, byla vybudována potřebná zařízení (čerpací stanice, přivaděče a vodojemy) pro dopravu vody ve směru do Malenovic a Zlína již v počáteční fázi budování SV Zlín.

Při výpadku kteréhokoliv ze zbývajících tří místních zdrojů bude jejich kapacita nahrazena zvýšenou dodávkou vody z hlavních úpraven vody (ÚV Tlumačov, ÚV Klečůvka). V případě úplného přerušení dodávky pitné vody bude nutné nouzově zásobovat obyvatelstvo pitnou vodou z mobilních cisteren nebo vodou balenou. Společnost Moravská vodárenská, a.s. disponuje 8 cisternami s průměrným objemem 2,5 m³ a 1 mobilní cisternou s objemem 8 m³. Cisterny jsou rovněž vybaveny GPS lokátorem, přičemž jejich polohu je možné zobrazit v mapovém portálu na adrese <http://mapy.smv.cz/udalosti/smv.html>. Při nouzovém zásobování bude třeba zajistit dodávku 15 l na osobu a den, což činí 1 124 m³ na den.

1.4.2.2 Kanalizace

Kanalizace města tvoří jednotný celek spolu s dalšími místními částmi - Louky, Malenovice, Mladcová, Prštné, Příluky. Kanalizace ve městě byla budována podle projektu Ing. Zavadila od třicátých let. Systém jednotné kanalizace byl doplňován podle požadavků výstavby nových průmyslových a obytných lokalit. V současnosti je 95 % obyvatel města Zlín napojeno na veřejnou kanalizaci.

Kanalizace je ve vlastnictví společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., provozovatelem je pak společnost MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s (dále „MOVO, a.s.“).

Odpadní vody od obyvatelstva, občanské vybavenosti a průmyslu jsou odváděny kanalizačními sběrači, které jsou zaústěny do hlavních kmenových stok. V případě oddílné kanalizace jsou dešťové odpadní vody svedeny samostatnými sběrači do nejbližších místních recipientů a následně do hlavního recipientu – řeky Dřevnice. Hlavní kmenové stoky, které tvoří páteř stokové sítě, jsou vedeny podél řeky Dřevnice (levobřežní a pravobřežní kmenová stoka), pod místní částí Louky se spojují do levobřežní stoky, která je zaústěna do čistírny odpadních vod Zlín - Malenovice (ČOV je situována na pravém břehu Dřevnice v k.ú. obce Tečovice).

Zlín má 16 místních částí. Ve 14 z nich je kanalizace napojena na městskou ČOV Zlín – Malenovice (Zlín, Malenovice, Louky, Prštné, Mladcová, Kudlov, Jaroslavice, Kostelec, Štípa, Příluky, Lužkovice, Chlum, Klečůvka, Veliková). V místní části Salaš je kanalizace napojena na místní ČOV v majetku města Zlína (provozování zajišťuje MOVO, a.s.). Místní část Lhotka dosud není napojena na centrální ČOV.

V současné době má MMZ zpracovanou projektovou dokumentaci napojení Lhotky (v místní části bydlí 227 osob) na kanalizační systém Zlín, přičemž náklady na stavbu jsou cca 20 mil. Kč, pro stejné území byla vypracována rovněž alternativní studie levnější varianty odkanalizování obce (únor 2020), kde se uvažuje mj. s návrhem jednotné sítě se začleněním stávajících stok nebo s decentrálním čištěním OV (domovní ČOV u každého domu). O definitivním způsobu likvidace OV místní části Lhotka zatím nebylo

⁷⁷ Podrobněji viz textová část PRVK obce Tlumačov.

rozhodnuto a bude předmětem jednání mezi vlastníky kanalizace (SMZ, VAK Zlín a.s.) a provozovatelem (MOVO a.s.).

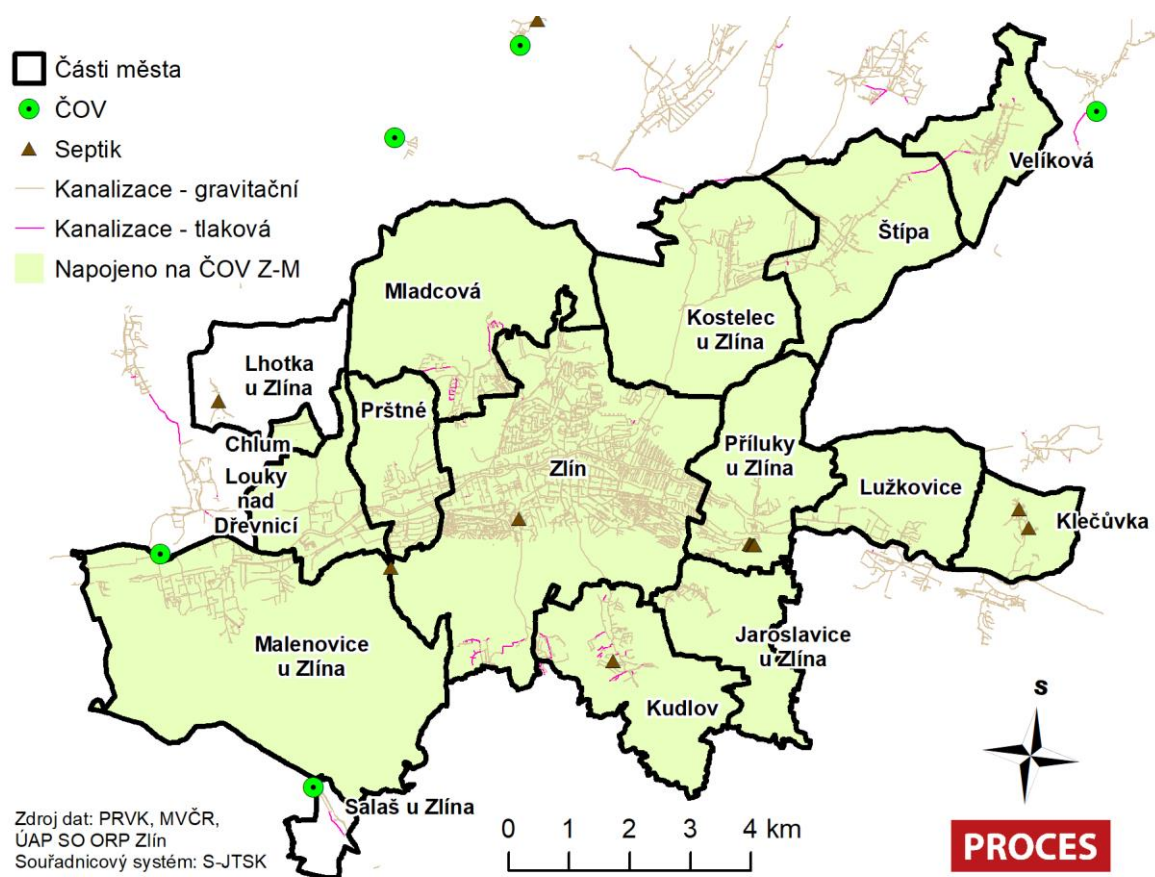
Ve městě Zlín se nacházejí ještě i další dílčí části kanalizace, které nejsou zaústěny na ČOV, ale volně do recipientu. Jedná se např. o výpusť kanalizace města Zlína v místní části Kudlov - ul. Zelená cesta. Vlastník kanalizace Kudlov – Zelená cesta (VAK Zlín a.s.) připravuje rovněž přepojení na kanalizační systém města a jedná s vlastníky dotčených pozemků o umístění čerpací stanice odpadních vod. Napojení na centrální ČOV chybí i v dalších 8 místních částech včetně samotného Zlína. Jedná se o menší lokality, resp. ulice.

Na kanalizační systém města Zlín a centrální ČOV Zlín-Malenovice jsou dále napojeny odpadní vody z města Fryšták, Fryšták-Vítová, a obcí Lukov, Tečovice, Želechovice nad Dřevnicí, Lípa, Zádveřice, Sazovice a připravuje se Hvozdná.

Systém odvádění odpadních vod je ve většině odkanalizovaných lokalit **gravitační**, v některých místních částech Zlína, je použit pro přečerpávání odpadních vod samostatný **tlakový systém** (např. Zlín – Velíková, Klečůvka, čtvrť U majáku, Filmové ateliéry, Klabalská cesta, Mladcová-západ, příp. Kudlov – Švambovce nebo Rybníčky).

Na obrázku 1.60 je zobrazena mapa kanalizační sítě s rozlišením na gravitační a tlakovou kanalizaci, vč. ČOV a septiků. Počty a podíly osob napojených na ČOV, jsou pak uvedeny v tabulce 1.51.

Obrázek 1.60: Kanalizační síť

Zdroj: PRVK, MVČR, ÚAP SO ORP Zlín.

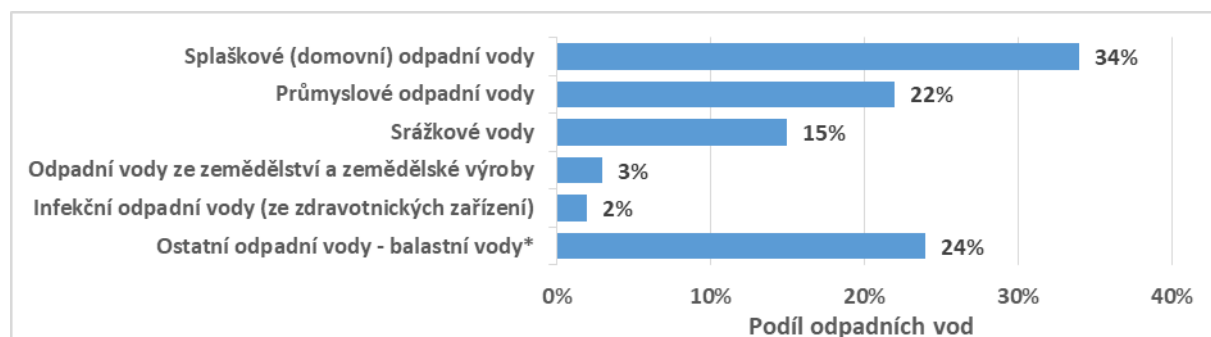
Tabulka 1.51: Počet a podíl občanů napojených na kanalizaci

Místní část	Počet obyvatel	z toho					
		počet napojených		nenapojeno	podíl napojených		nenapojeno
		na ČOV	do vodoteče		na ČOV	do vodoteče	
Zlín	52 990	52 975		15	99,97%	0,00%	0,03%
Malenovice	7 260	7 260		0	100,00%	0,00%	0,00%
Prštné	3 331	3 331		0	100,00%	0,00%	0,00%
Mladcová	2 082	2 081		1	99,95%	0,00%	0,05%
Štípa	1 601	1 601		0	100,00%	0,00%	0,00%
Kostelec	1 488	1 487		1	99,93%	0,00%	0,07%
Kudlov	1 404	1 281	123	0	91,24%	8,76%	0,00%
Příluky	1 312	1 312		0	100,00%	0,00%	0,00%
Louky	993	992		1	99,90%	0,00%	0,10%
Jaroslavice	679	679		0	100,00%	0,00%	0,00%
Lužkovice	583	532		51	91,25%	0,00%	8,75%
Velíková	457	438		19	95,84%	0,00%	4,16%
Klečůvka	295	248		47	84,07%	0,00%	15,93%
Lhotka	227	0	158	69	0,00%	69,60%	30,40%
Salaš	206	174		32	84,47%	0,00%	15,53%
Chlum	89	89		0	100,00%	0,00%	0,00%

Zdroj: MOVO, a.s., 2020, zpracování PROCES.

Největším zdrojem odpadních vod jsou domácnosti (34%), následují balastní vody – jedná se o podzemní i povrchové z extravilánu, spodní průsakové vody (24 %), průmyslové odpadní vody tvoří 22 %, srážkové vody, včetně vod z tání sněhu a ledu (15 %), zemědělské odpadní vody tvoří 3 %, infekční vody z nemocnic pak zbylá 2 %.

Obrázek 1.61: Podíl jednotlivých zdrojů odpadních vod

Zdroj: Kanalizační řád města Zlín (2019), zpracování PROCES.

*Podzemní i povrchové z extravilánu, spodní průsakové vody.

1.4.2.3 Zásobování zemním plynem

Město Zlín je zásobováno zemním plynem Jihomoravskou plynárenskou a.s. prostřednictvím vysokotlakých (VTL) plynovodů vedených ze tří směrů, a to od Otrokovic, od Fryštáku a od Luhačovic. S ohledem na zaokružování plynovodů je zajištěna spolehlivost dodávek zemního plynu. Jednotlivá odběrná místa jsou napojena na místní rozvody STL a NTL plynovodů. K některým velko odběratelům je přiveden přímo VTL plynovod.

V řešeném území je většina sídel plynofikována, kapacita stávajících plynovodů je dostatečná a umožňuje napojení dalších odběratelů a zahuštění odběrů na stávající síti. Plynofikovány dosud nejsou následující sídelní jednotky: Salaš (částečně), Chlum, Lhotka a Jaroslavice.

Vysokotlaký plynovod (VTL)

VTL plynovod, který je veden od Otrokovic, prochází severní částí města a pokračuje údolím řeky Dřevnice směrem na Vizovice. Z tohoto VTL plynovodu je vysazena odbočka která vede přes Vršavu, podél Kostelce a ZOO Lešná, kde se rozděluje a pokračuje směrem na Lukov a na Fryšták. V Klečůvce je pak vyvedena jižní větev procházející přes obce Lípa a Želechovice nad Dřevnicí, která následně prochází k.ú. Jaroslavice u Zlína a k.ú. Kudlov a dále na jih, směrem na Luhačovice.

Středotlaký plynovod (STL)

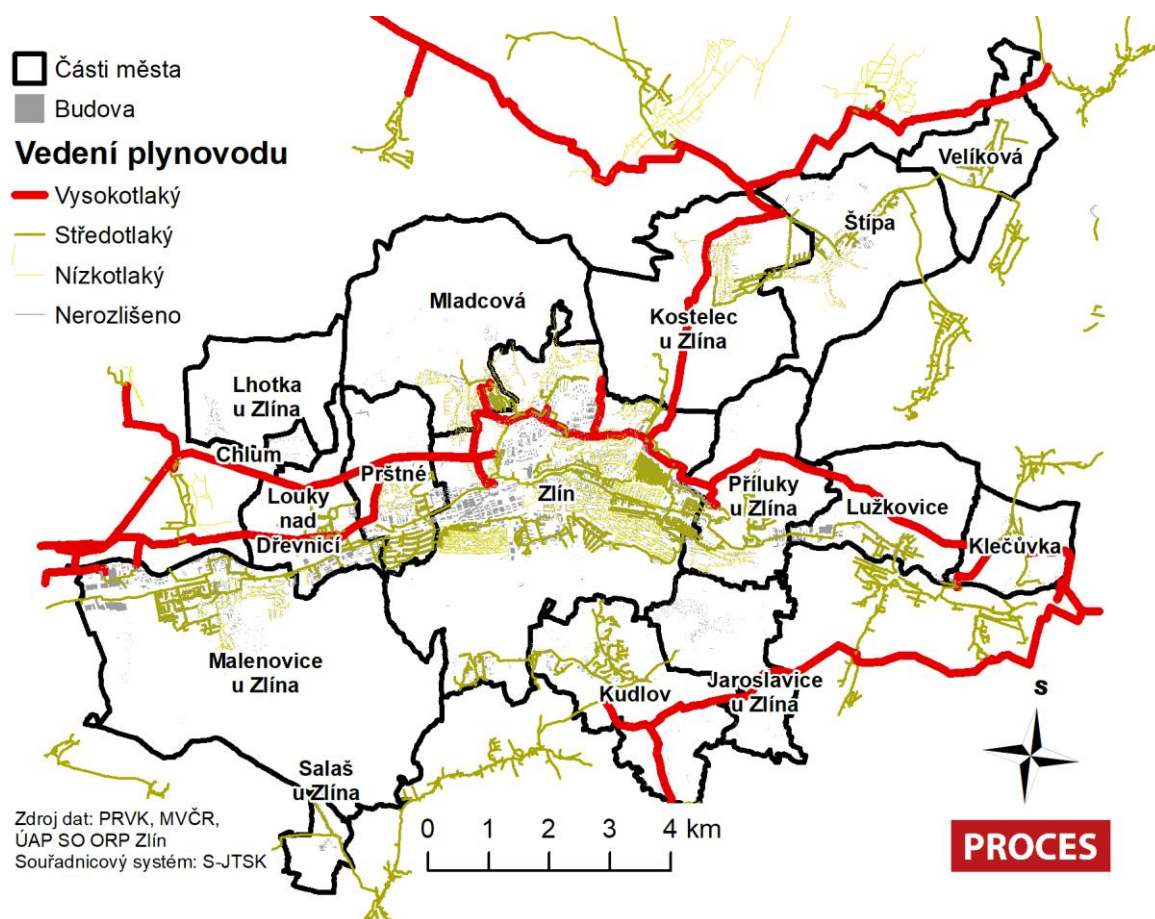
V nověji plynofikovaných částech města je k jednotlivým odběratelům doveden rozvod středotlakého plynu a regulační ventily jsou umístěny před plynoměrem (u běžných maloodběratelů a domácností). Rozvod STL plynu je proveden převážně v těchto okrajových částech města: Příluky, Želechovice, obůrky, Klečůvka, Kudlov, Louky a Velíková.

Je proveden rozvod středotlakého plynu v průmyslové zóně Příluky a plynovod je protažen do míst další plánované průmyslové výstavby.

Nízkotlaký plynovod (NTL)

Nízkotlaký rozvod plynu je proveden převážně ve starší zástavbě města a v části Štípa a Kostelec. V nedávné době proběhla částečná rekonstrukce potrubí nízkotlakého rozvodu plynu ve městě.

Obrázek 1.62: Vedení plynovodu

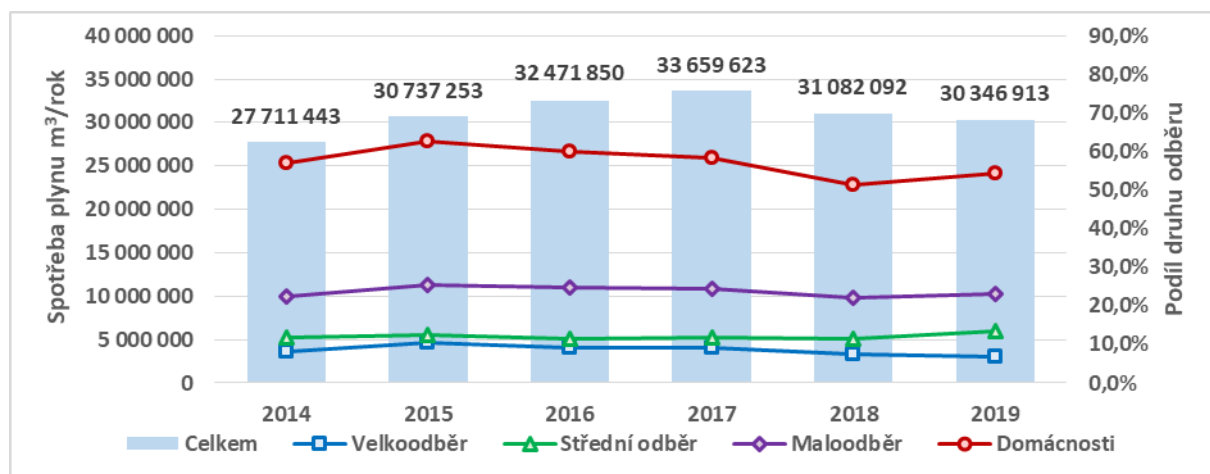

Zdroj: MVČR, ÚAP SO ORP Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Mezi lety 2014 až 2017 celková spotřeba plynu vzrostla z 27,7 mil. m³ na 33,6 mil. m³, v následujících dvou letech měla klesající trend, v roce 2019 byla na hodnotě 30,3 mil. m³. Největší podíl odběratelů

představují domácnosti, které spotřebují zhruba 55 % plynu, následují maloodběratelé (23 %) a střední odběratelé (13 %), velkoodběratelé pak spotřebují zhruba 7 % celkové spotřeby Zlína.

Obrazek 1.63: Spotřeba plynu a podíl spotřeby na druhu odběratele (2014 – 2019)

Zdroj: GasNet, s.r.o., zpracování PROCES, 2020.

Průměrná roční spotřeba plynu velkoodběratelů v roce 2015 vzrostla meziročně o 72 tis. m³, následně do roku 2017 spíše stagnovala, v roce 2018 byl zaznamenán výrazný pokles o 94 tis. m³, v následujícím roce pak mírný nárůst o 25 tis. m³. Průměrná roční spotřeba u středních odběratelů mezi lety 2014 až 2017 rostla meziročně v průměru o zhruba 8 tis. m³, v roce 2018 se trend růstu začal zpomalovat, v roce následujícím pak došlo k mírnému poklesu. Průměrná roční spotřeba plynu u maloodběratelů zaznamenala mezi lety 2014 až 2017 průměrný meziroční růst o zhruba 540 m³, v následujících 2 letech byl zaznamenán mírný pokles. Průměrná roční spotřeba plynu u domácností mezi lety 2014 až 2017 rostla meziročně v průměru o 173 m³, v následujících dvou letech byl zaznamenán pokles průměrné spotřeby.

Tabulka 1.52: Průměrná spotřeba plynu podle druhu odběratele v m³ za rok (2014 – 2019)

Druh odběru	Průměrná spotřeba (m ³ /odběratel/rok)						Vývoj
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Velkoodběr	502 491	575 011	569 001	589 202	494 559	519 720	
Střední odběr	98 125	105 387	114 135	122 636	127 914	125 220	
Maloodběr	5 551	6 289	6 840	7 163	6 684	6 487	
Domácnosti	762	844	904	935	862	848	
Celkem	1 267	1 415	1 506	1 573	1 463	1 439	

Zdroj: GasNet, s.r.o., zpracování PROCES, 2020.

1.4.2.4 Elektrická energie

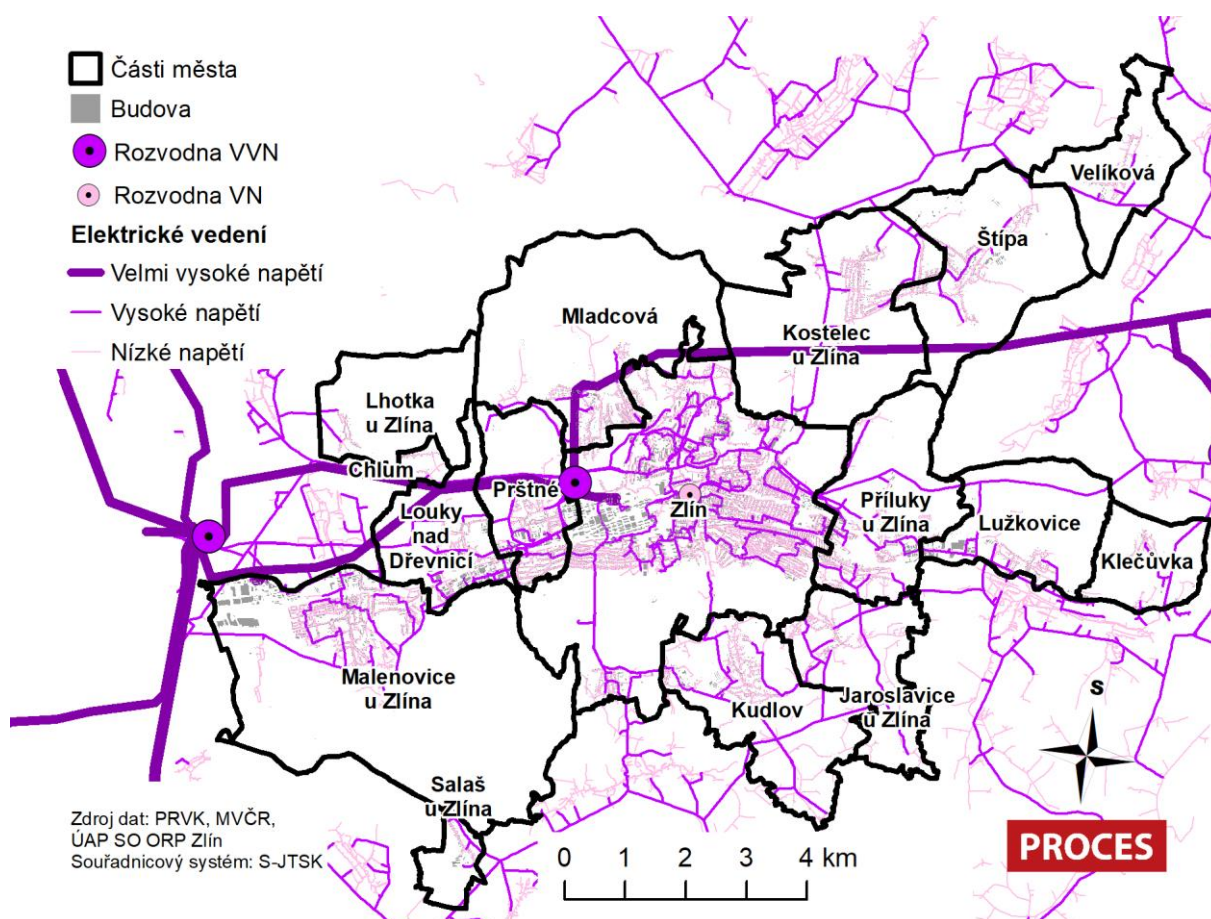
Město Zlín je v současné době převážně zásobováno el. energií z transformovny 110/22 kV Mladcová, která se nachází na severním okraji města a je v majetku Jihomoravské energetiky a.s., která zajišťuje zásobování elektrickou energií. Rozvodna 110 kV je zapojena do distribučního systému 110 kV čtyřmi vedeními VVN z rozvodny Otrokovice dále jsou odtud vyvedena vedení VVN 110 kV pro napájení transformoven Slušovice a Vsetín - v majetku SME, a.s. Transformovna Mladcová je osazena třemi transformátory 110/22 kV o celkovém instalovaném výkonu 105 MVA. Rozvodna je v klasickém venkovního provedení a je v dobrém technickém stavu.

Rozložení zátěže distribuční sítě VN 22 kV na jednotlivé transformátory VVN/VN je průběžně upravováno dle provozních stavů dle výpočtu pro optimální přenosové podmínky.

Stávající rozvody VN jsou v provedení jako okružní venkovní síť, ovšem v samotném městě Zlín převážně jako kabelové vedení VN. Tato vedení jsou provozována v dobrém stavu z hlediska bezpečnosti a provozuschopnosti. Elektrorozvodný systém, který se v oblasti města Zlína v průběhu dosavadního vývoje vytvořil, zajistí požadované odběry el. energie i v dalším období bez výraznějších zásahů do jeho rozšíření.

Maximální odběr elektrického výkonu na území statutárního města Zlín dosahuje 57 MW. Elektrická energie vyrobená na území města pokrývá cca 58 % spotřeby, zbytek je dodáván ze zdrojů mimo území Zlína.

Obrázek 1.64: Síť elektrického vedení

Zdroj: MVČR, ÚAP SO ORP Zlín.

1.4.2.5 Zásobování teplem

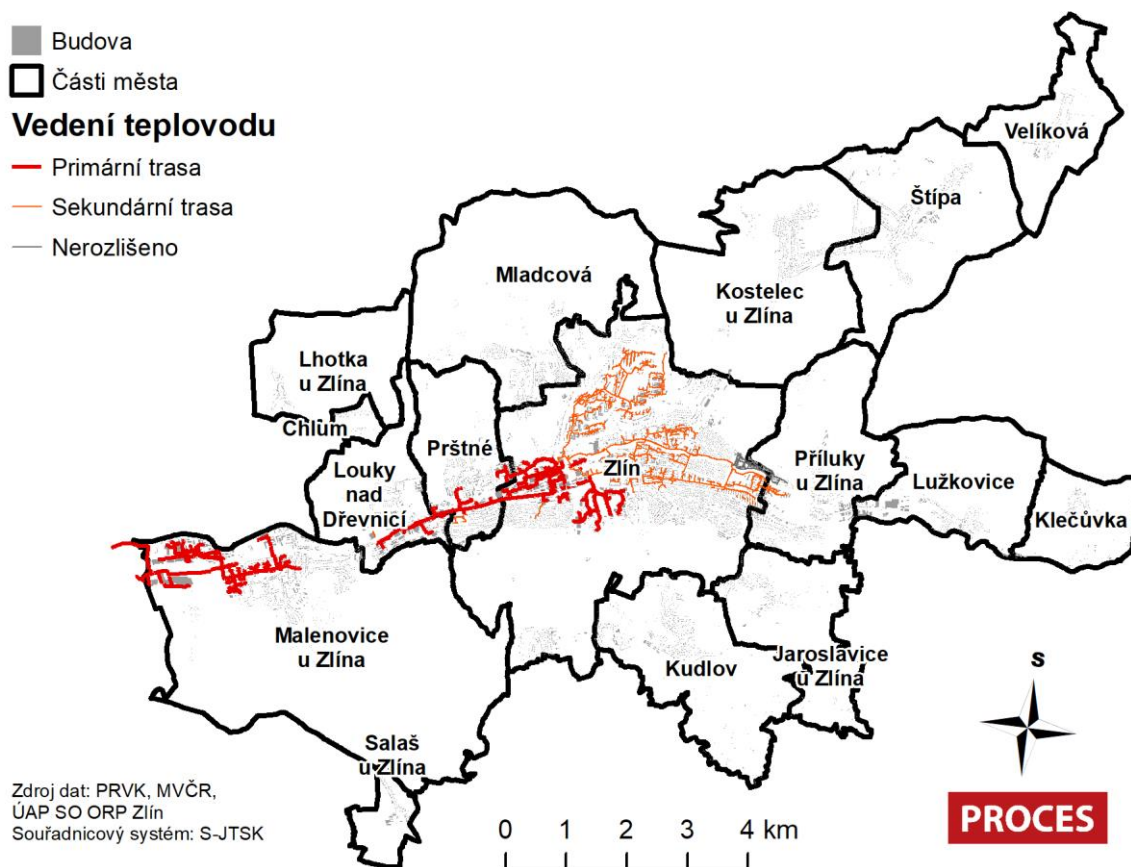
Moravské teplárny a.s. provozují rozsáhlé tepelné sítě parní i horkovodní. V zimním období je dodáván výkon parních sítí až 128 MW, dodáván výkon horkovodních sítí je až 105 MW. Z parních sítí je zásobován především průmysl (MITAS a.s., Masný průmysl - Krásno, IGTT, Zlínská dopravní a další), terciální sektor (školy, Krajský soud Zlín, městské lázně, zimní stadion, Krajská nemocnice T. Bati a další) a rovněž značný počet odběratelů sektoru bydlení. Horkovodní síť zásobuje především sektor bydlení prostřednictvím a.s. Teplo Zlín, ale z horkovodní sítě odebírá teplo rovněž mnoho odběratelů terciálního sektoru i menších průmyslových provozoven.

Velká část rozvodů páry i horké vody v centru města a v areálu SVIT je více než 40 let stará a proto je nezbytně nutná rekonstrukce některých úseků, která může být spojená i se zvýšením dimenzí, což by umožnilo potřebné zvýšení tepelných výkonů. Například páteřní rozvod horké vody na tř. T. Bati v úseku od ulice Díly III po novou výměňkovou stanici u nové prodejny LIDL (kolem hotelu SOLE) nebo

parovod v Loukách kolem IGTT, a.s. a krajského soudu. Dostupnost tepelné energie je omezena rozsahem soustavy centrálního zásobování teplem. Pokrývá území největších sídlišť i vnitřního města. Spotřeba tepla dodávaného CZT v posledních letech mírně roste. U systému CZT lze předpokládat další rozvoj.

Teplárna Otrokovice a.s. zásobuje teplem západní část Zlína, tzn. Malenovice. V roce 1999 byl vybudován horkovod 2 x DN 350 s teplotním spádem horké vody 125/70°C. Z tohoto horkovodu je zásobováno teplem sídliště Malenovice, základní škola, areál Hespo, Pozemní stavitelství a nákupní centrum Centro Zlín. V roce 2002 bylo provedeno napojení horkovodního řádu z teplárny na rozvod Energetiky Malenovice tak, aby mohl být z teplárny zásobován celý areál TAJMAC – ZPS a.s. a stávající výtopna Energetiky Malenovice zároveň slouží jako záložní zdroj pro horkovod.

Obrázek 1.65: Teplvodní tepelná síť

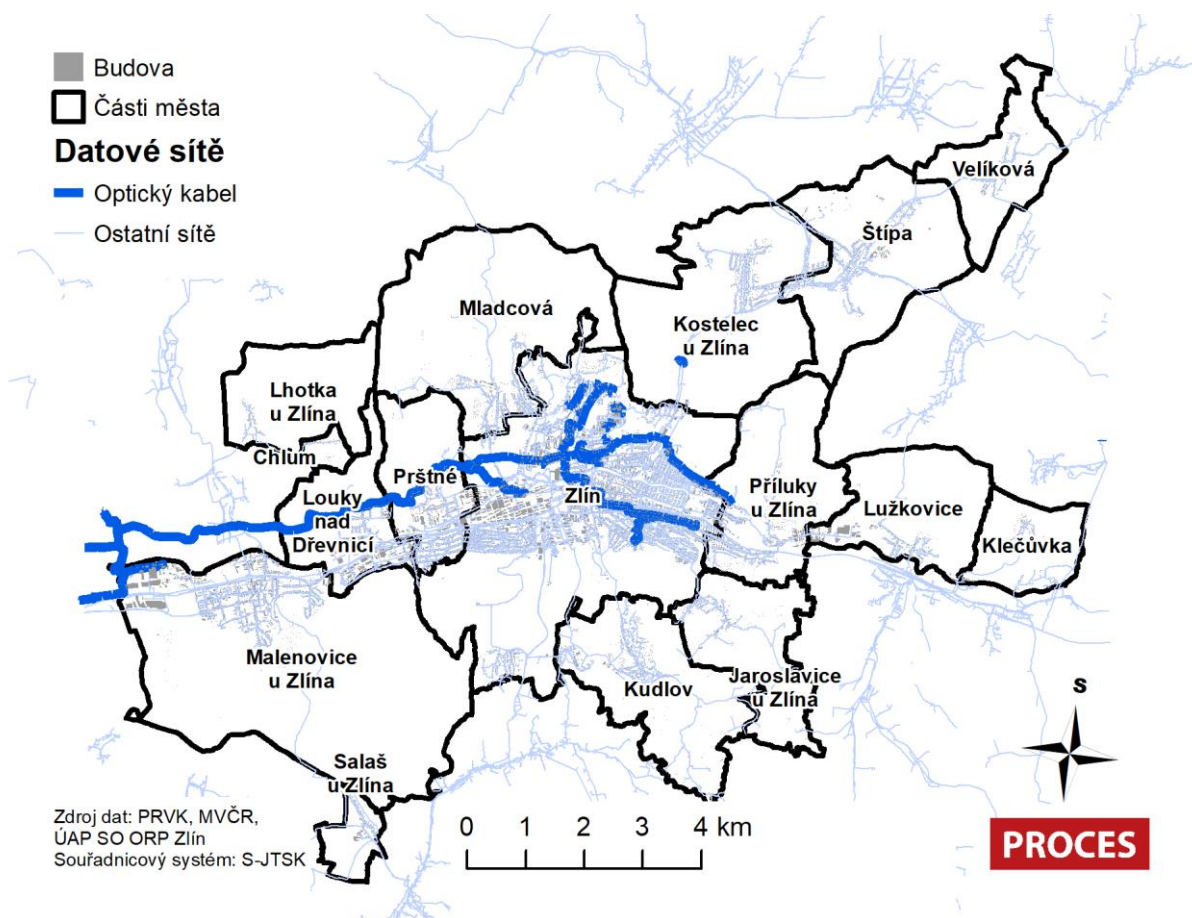
Zdroj: MVČR, ÚAP SO ORP Zlín.

1.4.2.6 Datová infrastruktura

Datové sítě ve Zlíně pokrývají celé území města, čímž je zajištěna vysoká dostupnost internetového připojení pro jeho obyvatele. Směrem z Otrokovic do města vede optická datová síť, která jednak zasahuje do východní části Malenovic (areál slévárny), další větve pak prochází místní částí Louky a Prštným, na území k.ú. Zlín, v oblasti Nad Stráněmi se dělí na 3 další větve, a to severní (směřující ve směru ulice Okružní směrem ke Kocandě), severovýchodní (směřující po severním okraji baťovské zástavby v části Zálešná, končící v budově Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje) a jihovýchodní (vedoucí do lokalit Lazy a Lesní čtvrť). V budoucnu je plánováno další rozšiřování optických sítí na území města. Možnosti města v rozvoji datových sítí jsou omezené. Statutární město

Zlín poskytuje WIFI připojení lokalitách v Komenského park, Gahurův prospekt, Sad svobody a centrální park na Jižních svazích.

Obrázek 1.66: Datové sítě

Zdroj: MVČR, ÚAP SO ORP Zlín.

1.4.2.7 Využití obnovitelných zdrojů a tepelných čerpadel

VYUŽITÍ BIOMASY

Energetické využití biomasy, tedy převážně palivového dřeva a dřevního odpadu, eventuálně upravených biopaliv jako jsou dřevní štěpky, pelety či brikety, je v podmínkách městské aglomerace problematické z důvodu přepravy, sušení a skladování velkého objemu a také z důvodu zvyšování obsahu pevných částic v ovzduší při spalování dřeva. V současné době je dřevní hmota spalována v okrajových částech města. Dostupný potenciál, který se dá získat spalováním v dřevní hmotě, stanovuje energetická koncepce města na 80 480 GJ, potenciál energetických rostlin na nevyužité zemědělské půdě stanovuje jako nulový, u obilní a řepkové slámy zanedbatelný, u směsi vytříděných odpadů stanovuje potenciál na 300 300 GJ/rok, potenciál energie skládkového plynu ze skládky Suchý důl pak na 15 300 GJ/rok, potenciál energie bioplynu z ČOV Malenovice 9 900 až 13 700 GJ/rok.

ENERGIE VODNÍCH TOKŮ

Na základě dostupných informací a podkladů lze konstatovat, že na území města Zlína je v provozu jediná malá vodní elektrárna o výkonu 14 kW. Je umístěna u jezu Klečůvka v základní sídelní jednotce Želechovice na řece Dřevnici. Vzhledem k velmi malým průtokům vody je její provoz velmi složitý. Roční výroba elektrické energie je odhadována na 56 MWh, to je cca 200 GJ za rok. Dle odhadů lze uvažovat

se zvýšením stávajícího instalovaného výkonu na max. 45 kW, což odpovídá roční výrobě elektrické energie 170 MWh, to znamená dostupný potenciál energie vodních toků 612 GJ za rok.

ENERGIE VĚTRU

Využívání energie větru je v současné době v ČR omezeno na poměrně malý počet lokalit. Území vhodná pro výstavbu větrných elektráren jsou tam, kde střední rychlost převyšuje $5 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Na základě dostupných informací není na území Zlína v provozu žádná větrná elektrárna a vzhledem k malým středním rychlostem větru nelze předpokládat využití větrné energie na území města. Dle Energetické koncepce města Zlína je potenciál využití energie větru hodnocen jako nulový.

ENERGIE SLUNEČNÍHO ZÁŘENÍ

Je v současné době využívána zejména v kapalinových solárních systémech zejména k ohřevu TUV v rodinných domech a vody v bazénech. Na základě dostupných informací je na území Zlína instalováno asi 400 m^2 plochy kapalinových solárních kolektorů, ze kterých by bylo možné získat až 570 GJ tepelné energie za rok. Pro odhad výroby tepelné energie v průměrných solárních zařízeních v podmínkách ČR lze použít údaj cca 350 – 420 kWh na m^2 kolektorové plochy za rok. Například na střeše budovy SPŠ Zlín se nachází 105 m^2 kolektorů k ohřevu teplé vody.

Další možností využití sluneční energie je její přímá přeměna na elektrickou energii ve fotovoltaických systémech. Sluneční energie je vzhledem k nepříznivému rozložení výkonu v jednotlivých měsících vhodnější na výrobu elektrické energie než na vytápění. Vzhledem k vysokým investičním nákladům je však zatím v současné době využívání solárních fotovoltaických systémů jen velmi ojedinělé (např. pro napájení dopravního značení nebo demonstrační panely ve školách). Technické služby Zlín provozují fotovoltaickou elektrárnu jak ve svém areálu v Loukách, tak na skládce na Suchém dole. Na základě analýzy dostupného potenciálu sluneční energie je možno konstatovat, že dostupný potenciál sluneční energie ve Zlíně činí ca 18 000 GJ ročně.

GEOTERMÁLNÍ ENERGIE A ENERGIE PROSTŘEDÍ

Tepelná čerpadla jsou progresivní zařízení pro zužitkování nízkoteplotních zdrojů, jejichž teplo je možné efektivně využít pro vytápění a ohřev teplé užitkové vody. Primárním zdrojem tepla pro tepelná čerpadla jsou:

- voda podzemní (je vhodná vzhledem ke své stálé teplotní úrovni), povrchová i odpadní
- vzduch venkovní i odpadní
- země tzn. teplo z půdní vrstvy nebo z vrtů

Celkový dostupný potenciál využití geotermální energie s využitím tepelných čerpadel činí po odečtení vlastní spotřeby elektřiny v tepelných čerpadlech celkem 22 860 GJ ročně. Tento potenciál odpovídá 246 instalacím tepelných čerpadel v rodinných domech a 21 instalacím v bytových domech. Předpokládané investiční náklady by dosáhly 84,5 milionů Kč. Výše dostupného potenciálu odpovídá 0,4 % současné spotřeby primárních energetických zdrojů.

1.4.2.8 Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení (VO) je venkovní osvětlení veřejných prostorů měst a obcí zahrnující zejména osvětlení pozemních komunikací, architekturní osvětlení a dekorativní osvětlení. Úkolem veřejného osvětlení je především zajištění bezpečnosti dopravy, osob a majetku (osvětlení pozemních komunikací), ale i zkrášlení měst a obcí osvětlením významných objektů (architekturní osvětlení) nebo dekorativní světelnou výzdobou (dekorativní osvětlení).

Celkově je ve městě 11 864 světelných bodů (dále SB), přičemž v majetku Technických služeb Zlín (dále TSZ) je 10 092 (85,1 %), v majetku MMZ pak 1 619 SB (13,6 %) a 153 SB pro nasvětlení přechodů (1,3 %).

Technický stav VO a investice

Stávající VO je průběžně revidováno a závady, které jsou odhaleny při běžné údržbě, jsou ihned odstraňovány. Stejně tak závady zjištěné při provádění pravidelných revizí. Stejně tak probíhá okamžitá výměna stožárů, u kterých byl zjištěn havarijní stav, nebo byly jinak poškozeny.

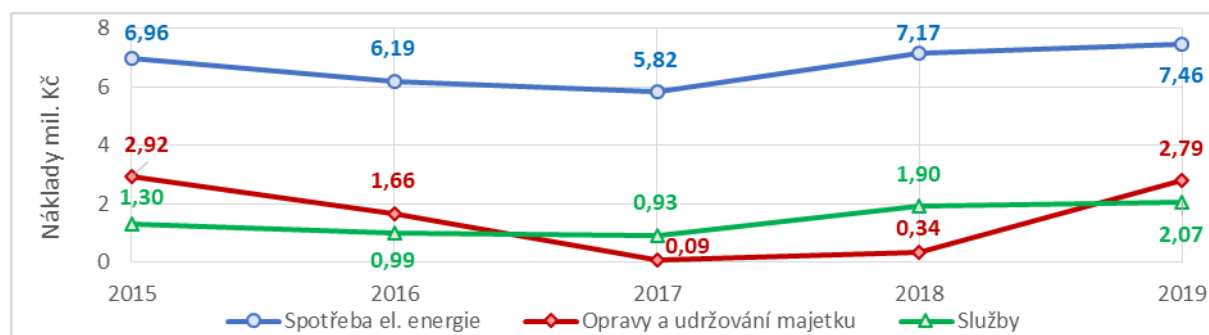
V letech 2004 – 2009 proběhla ze strany TSZ výrazná investice, která byla zaměřena primárně na snížení energetické náročnosti VO. Postupně v několika etapách bylo vyměněno 6 714 ks svítidel (náhrada původních rtuťových s příkonem nad 150 W za sodíkové s příkonem 100 W). Vyměněno a instalováno bylo 60 % nových napájecích rozváděčů a byly instalovány další regulátory VO. Odběrná místa byla optimalizována a došlo k jejich redukci. Stejně tak byly optimalizovány hodnoty hlavních jističů. V lokalitě Malenovice a částečně Zlín Jižní svahy proběhla výměna stožárů v počtu 120 ks a 100 ks bylo zrenovováno nátěrem. Současný příkon na jeden světelný je 94 W.

Tyto investice přinesly pokles nákladů na energie o 43 %, bez započítané úspory na regulaci. Ta se průměrně pohybuje kolem 30 %. Celková výše investic se pohybovala kolem 40 mil. Kč.

Náklady na veřejné osvětlení

Náklady na spotřebu elektrické energie veřejného osvětlení od roku 2015 do roku 2017 klesly z 6,96 mil. Kč na 5,82 mil. Kč. V následujících letech pak vzrostly až na hodnotu 7,46 mil. Kč v roce 2019. Stoupající náklady na energie lze připsat mimo stoupající ceny především postupným každoročním navyšování počtu nových světelných bodů, ale také postupným připojováním nových městských zařízení jako jsou kamery, wifi, radary a podobně. Náklady na opravování a udržování majetku zaznamenaly od roku 2015 do roku 2017 klesající trend, po mírném nárůstu v roce 2018 následovalo v roce 2019 zvýšení nákladů na 2,79 mil. Kč (obdobná úroveň jako v roce 2015). Náklady na služby spojené s provozem VO se v letech 2015-2017 pohybovaly kolem 1 mil. Kč, v roce 2018 vzrostly na 1,9 mil. Kč, v roce pak na 2,07 mil. Kč.

Obrázek 1.67: Náklady na provoz a údržbu světelného osvětlení v letech 2015-2019

Zdroj: Technické služby Zlín, s.r.o.

Budoucí rozvoj veřejného osvětlení

V následujícím období je pro přesný obraz o stávajícím stavu VO nutné vyhotovit:

1. Nový pasport VO
2. Generel VO
3. Standardy pro VO Zlín (nové nebo aktualizace stávajících)

Následně je potřeba provést modernizaci a obnovu sítě VO (investice v časovém úseku cca 10 let):

1. Výměna svítidel
 - Postupná výměna sadových svítidel typu „koule“ (cca 2000 ks) náhrada Sadové EP70 W, částečně LED 30 W. Tyto svítidla již nevyhájí dnešním standardům, některé jsou již na konci životnosti. Rušivé světlo s velký podílem vyzařování do horního poloprostoru a s tím spojené

časté stížnosti občanů na obtěžující osvit v obydlích. Jedná se zejména o Lokality - Jižní Svahy, Boněcko, Lesní čtvrť, Díly, Podvesná, Obeciny, Letná, kde byly v minulosti tyto svítidla hromadně instalována.

- Výměna svítidel podél chodníků v lokalitách Díly, Lesní čtvrť (na domech staré Svatobořické 110 W) cca 100 ks za LED 30 W.

2. Stožáry

- Postupná výměna starých sadových stožárů – lokalita Budovatelská cca 90 ks.
- Postupná výměna stožáru silničních paticových Štefánikova, Slovenská, Sokolská cca 120 ks.
- Mimo tyto počty je potřeba počítat s výměnou, částečně ošetřením nátěrem sadových stožárů, mimo uvedené v počtu cca 250 ks a silničních asi v počtu 200 ks.
- Výměna starých stožárových svorkovnic cca 1 000 – při poruchách se mění průběžně za nové (počet se tedy bude měnit).

3. Rozváděče VO

- Obnova nejstarších RVO (výměna) hlavní cca 30 ks, podružné 30 ks.
- Obnova Regulátorů 10 ks.
- Postupná obměna skříní na trakčních stožárech (většinou poškozené) odhad 200 ks.

4. Sítě

- Výměna nejstarších (problematických, poruchových) kabelových zemních vedení (cca 8 km).
- Postupná výměna vrchních vedení AIFe za závěsné vedení izolované vedení AES – řešení častých výpadků v lokalitách vlivem povětrnostních podmínek (cca 6 km).

5. Výstavba nového VO

- Výstavbu nového VO většinou řeší investičně přímo město Zlín. Nicméně přibývá projektu zejména společnosti EON, která v některých lokalitách postupně překládá vrchní vedení do země a ruší podpěrné body na kterých je i VO. TSZ musí souběžně projekčně a stavebně řešit nové VO. Těchto případů bude v následujících letech přibývat. To bude vyžadovat rovněž nemalé investice do VO. Vzhledem k tomu, že TSZ neznají, v jakém rozsahu bude EON výše uvedené rušení podpěrných bodů v následujících letech realizovat (informace o rušení se k TSZ většinou dostává, až když vyžaduje naše vyjádření k projektu), je problematické odhadnout výši investic.

1.4.3 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Ve Zlíně je vysoká intenzita dopravy, která má navíc rostoucí trend. Situace se zlepší po vybudování obchvatu, napojení na D49, výstavbou Pršenské příčky, realizací tunelu v centru města.*
- *Hlavní nádraží potřebuje nezbytnou modernizaci (vlakové i autobusové nádraží), stejně jako železniční trať 331 (elektrizace a zdvoukolejnění). SŽDC počítá se zahájením prací v roce 2023 a uvedením do provozu v roce 2027.*
- *V posledním roce došlo k nárůstům osob využívajících MHD.*
- *Poptávka po parkovacích místech ve městě převažuje nabídku parkovacích míst (jak u zaměstnanců/návštěvníků především v centru města, tak u rezidentů v obytných částech města).*
- *Ve městě je špatný technický stav části chodníků pro pěší.*
- *Ve městě je nedostatečně rozvinutá cyklistická infrastruktura (časté vedení cyklotras ve společném uličním prostoru s motorovou dopravou a nepropojenost cyklostezek).*
- *Ve Zlíně jsou zajištěny dostatečné dodávky pitné vody ze dvou hlavních zdrojů, na kanalizaci je napojeno 95 % obyvatel.*

1.4.4 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Existence strategických dokumentů v oblasti dopravy (general dopravy, Strategický rámec rozvoje veřejné dopravy, Plán udržitelné městské mobility – v přípravě). • Společný dopravní podnik Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o. • Zvyšování podílu osob přepravovaných MHD. • Dostatečná dopravní dostupnost mezinárodních letišť. • Dostatečné zdroje pro zásobování pitnou vodou. • Odkanalizováno je 95 % obyvatel Zlína. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha Zlína poměrně daleko od hlavních dopravních transevropských koridorů TEN-T. • Vysoká intenzita dopravy na silnici I/49 na trase Otrokovice-Zlín, včetně tranzitní nákladní dopravy projíždějící centrem města. • Absence moderního dopravního terminálu železniční a autobusové dopravy. • Neelektrizovaná, jednokolejná železniční trať 331 Otrokovice-Vizovice. • Nepropojenost cyklostezek v rámci města i v rámci nadregionálních tras. • Časté vedení cyklotras ve společném uličním prostoru s motorovou dopravou. • Nízký podíl cyklistů na dělbě přepravní práce. • Vysoká poptávka po parkovacích místech ve městě. • Úzké ulice v obytné zástavbě (špatná dopravní obslužnost např. vozidly integrovaného záchranného systému). • Rostoucí trend počtu dopravních nehod. • Špatný technický stav některých komunikací včetně chodníků. • Existence nevyhovujících přechodů pro chodce. • Chybějící vyhrazené pruhy pro veřejnou dopravu a integrovaný záchranný systém.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Posílení udržitelných forem dopravy prostřednictvím realizace „Plánu udržitelné městské mobility“. • Další napojení na celostátní a mezinárodní dálniční síť prostřednictvím dálnice D49. • Vybudování Prštenské příčky. • Vybudování obchvatu Zálešné. • Zklidnění dopravy v centru města. • Zlepšení dopravního napojení obytných zón. • Zlepšení dopravního napojení průmyslové zóny Zlín – východ Příluky. • Modernizace železniční trati 331 Otrokovice – Zlín – Vizovice. • Vyřešení čistění odpadních vod v místních částech, které nejsou napojeny na kanalizační síť s ČOV. • Rozvoj a podpora bezpečnosti silničního provozu prostřednictvím výchovných a osvětových akcí, zaměřených především na děti a mládež. • Podpora infrastruktury pro sdílenou mobilitu. • Rozvoj elektromobility a dalších bezemisních druhů dopravy. • Vybudování záchytných parkovišť. • Vyřešení dopravy v klidu na území celého města. • Podpora multimodality dopravy. • Rozvoj preference veřejné dopravy a integrovaného záchranného systému na světelných křižovatkách. • Vyhotovení nového pasportu, Generelu veřejného osvětlení, standardů pro veřejné osvětlení (nových nebo aktualizace stávajících). • Modernizace a obnova sítě veřejného osvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Další nárůst dopravní intenzity. • Ovlivnění využití veřejné hromadné dopravy např. pandemií. • Zpoždění ve výstavbě důležitých dopravních staveb. • Růst další automobilizace obyvatelstva. • Přetížení dopravního systému z důvodu developerské výstavby, změn v občanské vybavenosti a dalších veřejných služeb. • V rámci modernizace sportovišť může dojít k nedostatečnému řešení systému parkování při pořádání velkých sportovních akcí (již v současné době jsou na hranici své kapacity).

1.5 Bezpečné město

Město Zlín má zpracovávána „Konceptci prevence kriminality na období 2012 – 2015⁷⁸“. V současném období je koncepce aktualizována „Plánem preventivních aktivit města Zlína na léta 2020 – 2022“, který je zároveň v souladu se „Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020“. V koncepci prevence kriminality města Zlína je stanovena **strategie** působení na cílové skupiny, která je rozdělena do tří úrovní:

- Primární prevence (občané města)
- Sekundární prevence (rizikové skupiny)
- Terciální prevence (kriminálně narušení jedinci)

Dle **charakteristik preventivních opatření** a aktivit můžeme strategii rozdělit na oblasti:

- Situační prevence (opatření znesnadňující páchaní trestné činnosti)
- Sociální prevence (aktivity zaměřené na rizikové skupiny obyvatel)
- Informování občanů (informování o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností)

Záměrem preventivní politiky města Zlína je především podpora aktivit v oblasti situační a sociální prevence, zejména na úrovni primární a sekundární prevence.

Z dalších koncepčních dokumentů a studií zaměřených na bezpečnost a kriminalitu ve městě Zlín můžeme uvést dokument Zlínského kraje „Konceptce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016“. Dále byla v roce 2017 ve Zlíně provedena studie „Vnímání pocitu bezpečí obyvatel města Zlína“.

Hlavní priority města v oblasti bezpečnosti a kriminality jsou:

- Zvýšení pocitu bezpečí občanů města
- Snížení majetkové kriminality
- Prevence výskytu rizikových projevů chování dětí a mládeže
- Podpora skupin a komunit

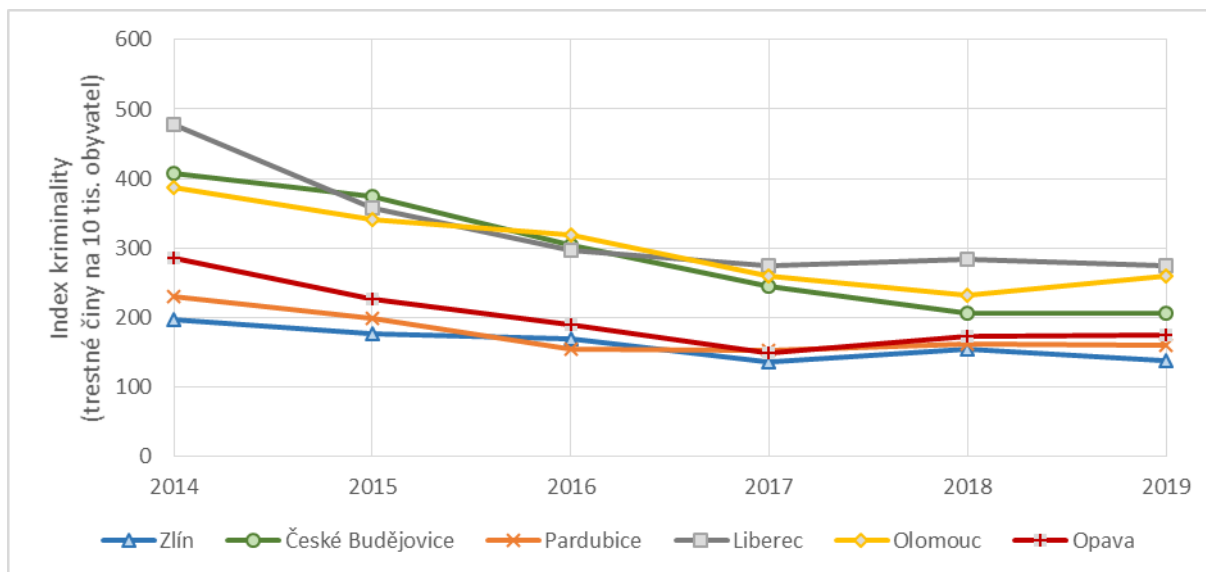
Koncepce prevence kriminality uvádí jako hlavní problémy města Zlína majetkovou trestnou činnost, vysoký počet přestupků, rizikové projevy chování u dětí a mládeže a násilnou trestnou činnost. Z hlavních faktorů ovlivňujících kriminální chování v populaci můžeme uvést například anonymitu velkých sídlišť, vysokou koncentraci obyvatel, konzumní způsob života, rostoucí životní náklady a snižování koupěschopnosti obyvatelstva nebo stárnutí populace. **Cílové skupiny obyvatel**, na něž se prevence kriminality zaměřuje, jsou děti a mládež, rodiny, senioři a osoby se zdravotním postižením, lidé s nízkým sociálním statusem a skupiny a komunity ohrožené sociálním vyloučením.

1.5.1 Bezpečnost a kriminalita

Z dostupných dat lze konstatovat, že úroveň kriminality je v celorepublikovém srovnání ve Zlíně nízká. Ve srovnání úrovně indexu kriminality (trestné činy na 10 000 obyvatel) ve Zlíně s hodnotami vybraných měst je míra kriminality ve Zlíně dlouhodobě nejnižší. Zároveň v souladu s vývojem kriminality v České republice vykazuje klesající trend. Ve sledovaném období byla hodnota indexu kriminality ve Zlíně nejnižší v roce 2017 (136), následovaná mírným vzrůstem v roce 2018 (154) a opět poklesem v roce 2019 (138). Srovnání vývoje s vybranými městy znázorňuje graf na obrázku 1.68.

⁷⁸ Magistrát města Zlína (2012): Koncepce prevence kriminality na období 2012 – 2015.

Obrázek 1.68: Index kriminality obvodních oddělení PČR vybraných měst v letech 2014 až 2018

Zdroj: mapakriminality.cz, zpracování PROCES, 2020.

Mezi lety 2013 a 2019 došlo ve Zlíně k poklesu kriminality ve všech kategoriích trestných činů s výjimkou mravnostní kriminality, jejíž podíl je však v celkovém součtu trestných činů marginální. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u krádeží vloupáním (pokles o 65 %) a krádeží prostých (pokles o 46 %). K významnému poklesu trestných činů došlo také v kategorii zbývající kriminality, která zahrnuje trestné činy jako zavinění dopravní nehody z nedbalosti nebo zanedbání povinné výživy dítěte (pokles o 24 %). Naopak počet trestných činů v kategorii ostatní majetkové kriminality, násilné kriminality a ostatní kriminality se příliš nemění a vykazuje stagnující trend. Nárůst zaznamenala kategorie mravnostní kriminality, počet trestných činů se mezi lety 2013 a 2019 zvýšil z 16 na 27. Celkový počet trestných činů ve Zlíně poklesl o 30,5 % na 1 044 trestných činů v roce 2019. Průměrná hodnota v období 2013 – 2019 byla 1 265 trestných činů ročně.

Tabulka 1.53: Počet trestných činů podle klasifikace v rámci OOP Zlín 2013 – 2019

Klasifikace trestného činu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Průměr 2013-2019	Vývoj 2014-2019
Krádeže prosté	408	466	335	372	231	287	219	331	
Krádeže vloupáním	281	202	147	118	85	122	99	151	
Ostatní kriminalita	120	131	123	117	123	153	118	126	
Hospodářská kriminalita	204	247	274	240	219	174	213	224	
Ostatí majetková kriminalita	145	118	97	112	88	115	116	113	
Násilná kriminalita	101	84	120	84	77	86	79	90	
Mravnostní kriminalita	16	15	17	16	20	31	27	20	
Zbývající kriminalita	227	233	232	217	188	196	173	209	
Celková kriminalita	1502	1496	1345	1276	1031	1164	1044	1265	

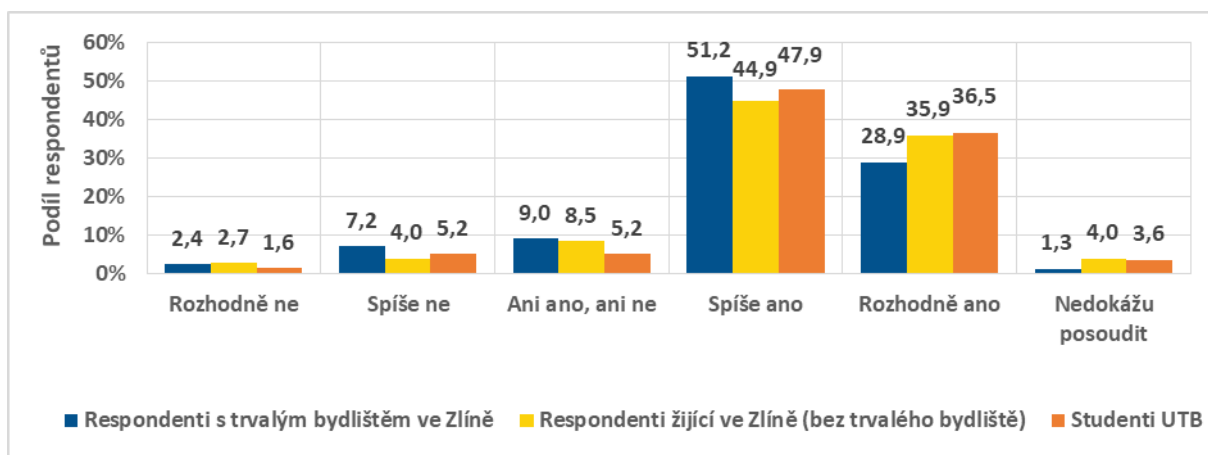
Zdroj: Policie České republiky, zpracování PROCES, 2020.

Pozn.: Tmavě červená barva značí nejvyšší hodnoty, tmavě modrá hodnoty nejnižší. Ve vývojových grafech je maximum označeno červenou barvou, minimum pak barvou modrou, jednotlivé sloupcové grafy jsou ve stejném měřítku a jsou tak vzájemně porovnatelné napříč jednotlivými klasifikacemi trestných činů.

V oblasti nelegálních drog a zneužívání návykových látek nepatří Zlínský kraj v celostátním srovnání mezi exponované kraje.⁷⁹ Nejčastěji užívanou návykovou látkou, jejíž konzumace může podporovat kriminální jednání je alkohol – vzhledem vysoké míře tolerance k užívání, snadné dostupnosti i nízké ceně. Další běžně dostupnou a rozšířenou drogou je marihuana. Mezi klienty drogových služeb převažují uživatelé pervitinu, jehož dostupnost je poměrně snadná, dlouhodobé následky užívání pervitinu jsou však devastující. Pomoc osobám ohroženým závislostí ve Zlíně nabízí několik organizací (například Terapeutické centrum nebo Kontaktní centrum pro drogově závislé). V posledních letech se zvyšuje podíl mladých osob bez domova. Podle výzkumů na ulici končívají mladí lidé, kteří nemají rodinné zázemí a mívají nižší vzdělání. Nedokážou žít samostatně a převzít za sebe odpovědnost.

Z výsledků anketního šetření⁸⁰ obyvatel města z roku 2020, vyplývá skutečnost, že většina z 993 oslovených respondentů se v místě svého bydliště cítí bezpečně. Pocit bezpečí v místě bydliště má 80,1 % občanů Zlína. Pocit bezpečí v místě bydliště nemá 9,6 % občanů, dalších 9,0 % občanů se necítí v místě bydliště ani bezpečně ani nebezpečně. Pocit bezpečí u respondentů s trvalým bydlištěm mimo Zlín a u studentů UTB je mírně vyšší (80,8 % a 84,4 %).

Obrázek 1.69: Pocit bezpečí v místě bydliště

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 10: Cítíte se v OKOLÍ SVÉHO bydliště bezpečně?

Zároveň je patrné, že se s přibývajícím věkem obyvatel pocit bezpečí snižuje (15,2 % obyvatel ve věkové skupině nad 65 let necítí pocit bezpečí v místě svého bydliště). Naopak nejbezpečněji se cítí nejmladší část populace (do 35 let), v této skupině nemělo pocit bezpečí v souhrnu 6,6 % obyvatel. Hlavními důvody uváděnými v souvislosti s nízkým pocitem bezpečí byla přítomnost lidí bez domova a dalších rizikových skupin, především uživatelů alkoholu a dalších návykových látek, což odpovídá výsledkům studie provedené v roce 2017. Častými odpověďmi bylo také nedodržování dopravních předpisů a krádeže.

⁷⁹ Zlínský kraj (2019): Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030. <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-zlinskeho-kraje-2030-cl-4623.html>

⁸⁰ Anketní šetření spokojenosti obyvatelstva provedené v červnu a červenci 2020 pro účely zpracování „Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – Zlín 2030“ společností PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. ve spolupráci s realizačním týmem přípravy strategie Magistrátu města Zlína. Celkem se zúčastnilo 993 respondentů.

k teroristickým aktivitám a propagandě.⁸¹ Vedle plánovaných kybernetických útoků jsou rizikem také případy narušení bezpečnosti a integrity sítí způsobené nezáměrně, např. selháním lidského faktoru, živelnou pohromou apod.

Opatření zvyšování kybernetické bezpečnosti definuje Zákon o kybernetické bezpečnosti. Hlavním gestorem problematiky kybernetické bezpečnosti a zároveň národní autoritou a koordinátorem pro tuto oblast je Národní bezpečnostní úřad (NBÚ). Definice základních principů kybernetické bezpečnosti, hrozeb a možností ochrany obsahuje dokument „Národní strategie kybernetické bezpečnosti České republiky na období let 2015 až 2020“.⁸²

Velké riziko představují cílené útoky na zranitelné prvky informačních systémů kritické infrastruktury (například energetické systémy nebo informační systémy ve zdravotnictví), jejichž selhání může mít fatální následky. V souvislosti s trendem digitalizace veřejné správy vzrůstají bezpečnostní rizika spojená s narušením funkčnosti těchto systémů nebo únikem a zneužitím informací. Z dalších obecných trendů vývoje kybernetické kriminality lze uvést nízkou míru zabezpečení malých a středních podniků, potřebu kvalitního zabezpečení dat na cloudových úložištích, závislost obraných a bezpečnostních složek na informačních a komunikačních technologiích, rizika spjatá s užíváním sociálních sítí nebo nízkou digitální gramotnost veřejnosti spolu s nedostatkem odborníků na kybernetickou bezpečnost.

V dokumentu „Informační strategie statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024“⁸³ jsou mj. stanoveny zásady kybernetické bezpečnosti a ochrany osobních údajů v systémech veřejné správy. Účelem těchto opatření je koordinovaný a systematický přístup k řešení hrozeb v digitální oblasti, který zvyšuje schopnost reakce správy města v krizových situacích. Vzhledem k faktu, že se jedná o relativně nový druh hrozeb, je v první řadě nutná analýza rizik v této oblasti a zpracování bezpečnostní dokumentace. Město Zlín plánuje v souladu se Zákonem o kybernetické bezpečnosti zavést centralizovaný systém informačního zabezpečení, jednotlivé kybernetické bezpečnostní incidenty budou monitorovány a vyhodnocovány. Pro všechny uživatele informačních systémů SMZ budou definovány jednotné standardy bezpečnostní politiky. Také se plánuje zavedení a zprovoznění centrální profesionálně udržované a aktualizované databáze spamu a posílení antivirových a antispamových ochranných opatření. Zabezpečení kritické infrastruktury a veřejných zařízení (například zdravotnická zařízení nebo školy) spolu s úrovní technického zabezpečení internetu není v současnosti dostatečná, je proto nutné kontinuálně posilovat jeho ochranu. Počítá se také se zavedením systémů informační bezpečnosti dětí na školách, včetně systému ochrany proti nevhodnému obsahu a zavedení prvků podporujících boj proti kyberšikaně. Neméně důležité je vzdělávání a osvěta v oblasti kybernetické bezpečnosti jak u dětí a mládeže ve školách, tak u odborníků působících ve veřejné správě. Koncepce „Smart City“ (chytré město) je založená na maximalizaci využití potenciálu informačních a komunikačních technologií pro zlepšení kvality života ve městě v různých sférách (doprava, životní prostředí, komunikace s veřejnou správou, apod.). Koncepce chytrých měst je založena na volném přístupu k datům a sdílení informací, které napomáhá zvyšovat informovanost veřejnosti a její aktivní participaci. Pro tyto účely je zamýšleno zřízení mobilní aplikace. Zajištění kvalitního zabezpečení projektu Smart City je nezbytné.

⁸¹ MVČR (2020): Kybernetické hrozby.

<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

⁸² NBÚ (2015): Národní strategie kybernetické bezpečnosti České republiky na období let 2015 až 2020.

<https://www.govcert.cz/cs/informacni-servis/strategie-akcni-plan/>

⁸³ Magistrát města Zlína (2019): Informační strategie statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024.

<https://www.zlin.eu/informacni-strategie-statutarniho-mesta-zlina-na-obdobi-let-2019-2024-cl-3589.html>

1.5.2 Městská policie

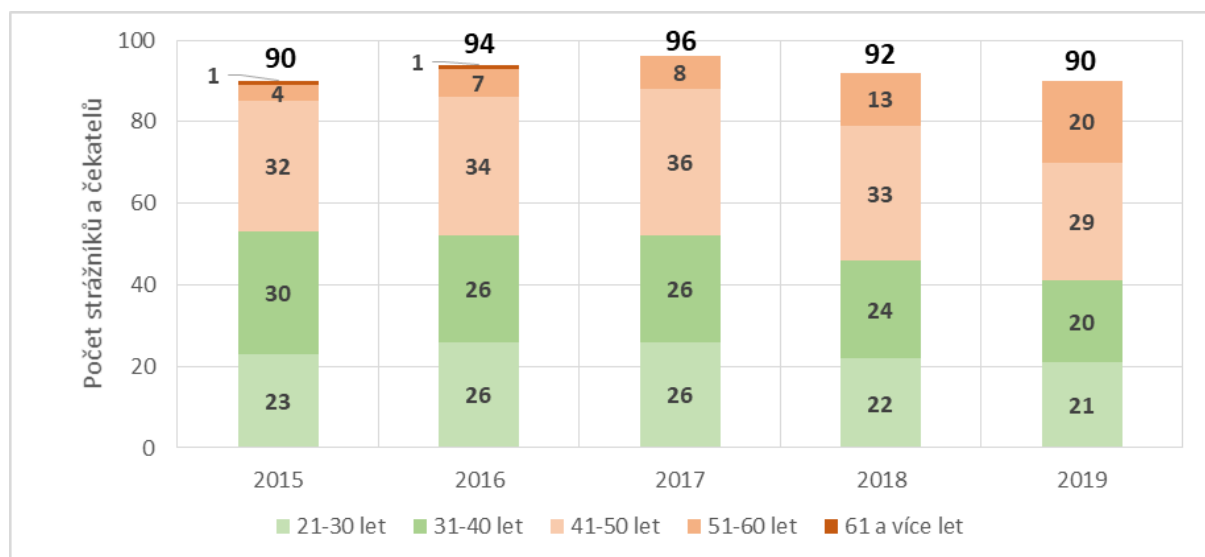
Obecní policie je samostatným bezpečnostním orgánem obce. Jejím hlavním úkolem je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Těžištěm přímé činnosti Městské policie (MP) Zlín je dohled nad dodržováním zákonů a obecně závazných právních předpisů, odhalování a řešení protiprávního jednání na území Zlína, ale nelze opomenout ani nesporné preventivní působení. MP Zlín má důležitý vliv na pořádkovou a bezpečnostní situaci ve městě.

MP Zlín při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- podílí se na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a činí opatření k jeho obnově,
- podílí se na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii.

K 1. 8. 2020 pracuje u městské policie ve Zlíně 98 zaměstnanců, z toho 91 je strážníků. Optimální počet strážníků je dle informací městské policie 110, v září 2020 bude proto navýšen stav o 8 kadetů. Věkovou strukturu strážníků městské policie znázorňuje graf na obrázku 1.71. Od roku 2015 dochází ke snižování poměru mladších strážníků, situaci má zlepšit zaměstnání nových kadetů. Největší část strážníků měla v roce 2019 středoškolské vzdělání s maturitou (67), dále vysokoškolské (14) a vyšší odborné (9).

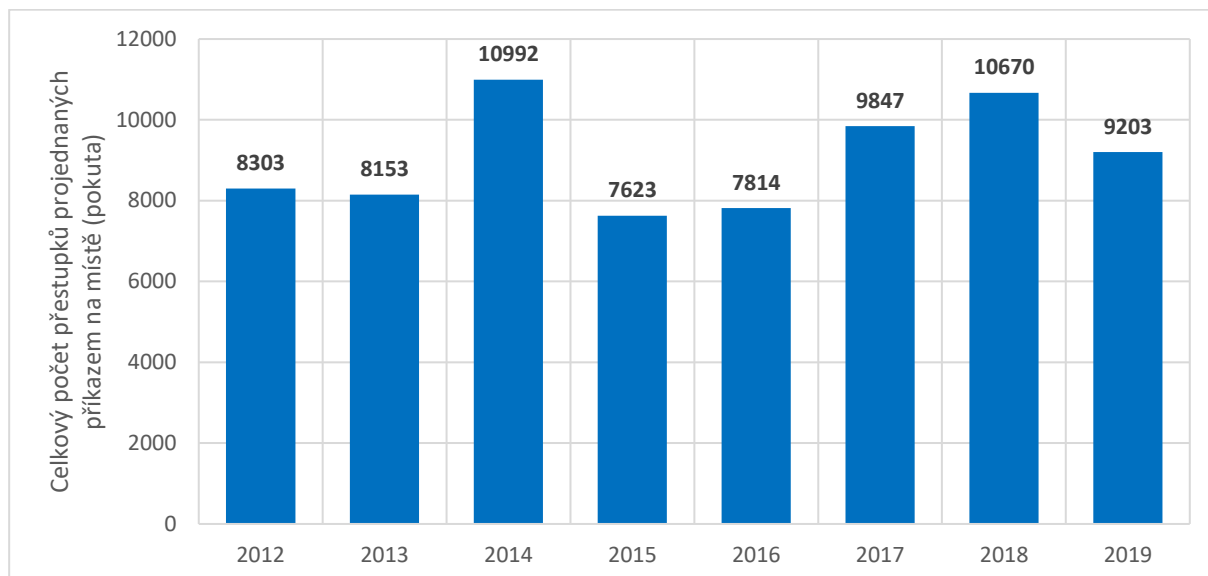
Obrázek 1.71: Vývoj věkové struktury strážníků městské policie Zlín

Zdroj: Městská policie Zlín, zpracování PROCES, 2020.

V roce 2019 bylo městskou policií ve Zlíně uděleno 9 203 pokut za přestupky. Velká většina pokut je v oblasti přestupků v rámci silničního provozu, v menší míře pak přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupy proti majetku a přestupky proti veřejnému pořádku. Počet udělených pokut městskou policií ve Zlíně v letech 2012 až 2019 znázorňuje graf na obrázku 1.72. Celková výše pokut udělených strážníky v roce 2018 činila 2 155 437 Kč.

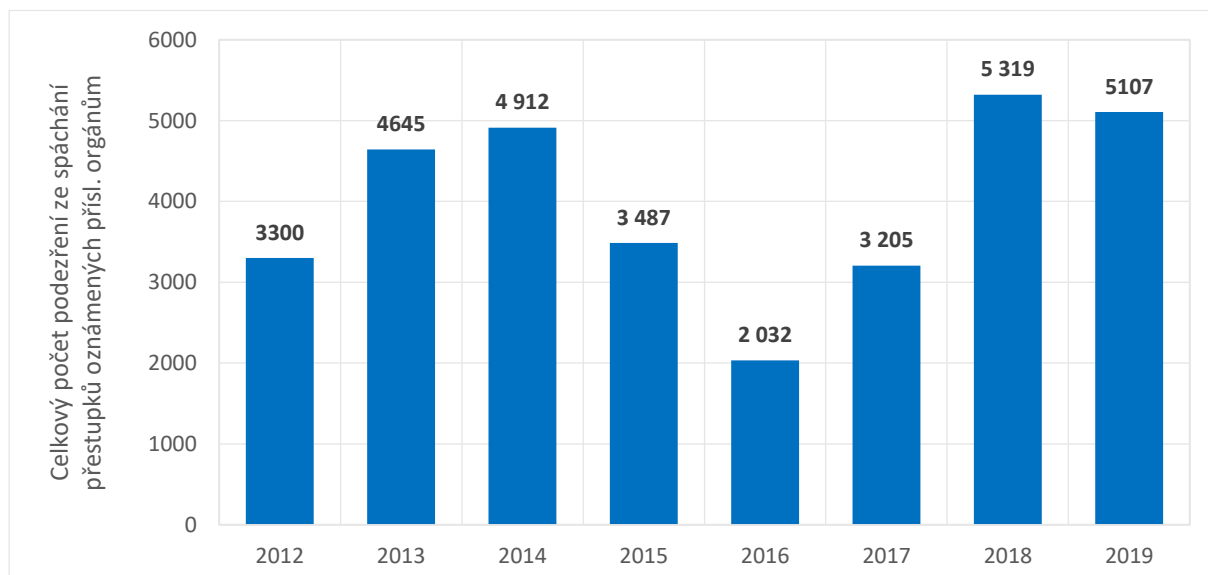
Obrázek 1.72: Vývoj celkového počtu přestupků s pokutou ve Zlíně mezi lety 2012 a 2019

Zdroj: Městská policie Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Městská policie Zlín v rámci přestupkové činnosti spolupracuje s jednotlivými odbory Magistrátu města Zlína a postupuje jim jednotlivá přestupková jednání, a to podle určených kompetencí. Za období let 2012 až 2019 postoupila na tyto odbory více jak 32 tisíc oznámení na různá protiprávní jednání, které strážníci nemohli vyřídit na místě, a to buď z důvodů, že pro projednání nemají zmocnění, anebo pro nesouhlas s projednáním. Spolupráce s jednotlivými odbory Magistrátu je i v oblasti pomoci při doručování písemností potřebných pro průběh správního řízení, jakož i předvedení osob, které se na předvolání nedostavují k projednání. Jednotliví strážníci Městské policie Zlín přispívají svými odbornými poznatky při řešení dopravních a jiných bezpečnostních problematik na území města Zlína.

Obrázek 1.73: Vývoj celkového počtu postoupených přestupků mezi lety 2012 a 2019

Zdroj: Městská policie Zlín, zpracování PROCES, 2020.

Prevence kriminality

Městská policie Zlín se podílí na akcích pro veřejnost zaměřených na prevenci kriminality a sociálně-patologických jevů. Na děti a mládež základních a středních škol se zaměřuje dlouhodobý projekt „PAPA – policejní akademie preventivních aktivit“. Probíhá formou přednášek v budově MP Zlín včetně doprovodného programu pro třídy. Náplní jsou témata bezpečnosti silničního provozu, právního vědomí, kriminality mládeže, ukázky práce městské policie apod. Dalším preventivním projektem je „Bezpečí pro naše nejmenší“, který cílí na děti předškolního věku a informuje je o pravidlech bezpečného chování na veřejných místech. Na starší občany se zaměřuje projekt „Senior akademie“, který se snaží varovat tuto skupinu obyvatel před specifickými riziky, kterým čelí starší osoby. Z dalších projektů můžeme uvést projekt „Řetízek“, v jehož rámci se instalují bezpečnostní řetízky na dveře zájemců. Projekt „Nechci být obětí“ se zaměřuje na ženy, které mohou být oběťmi domácího násilí nebo terčem útoku. V rámci dlouhodobého projektu „Jehla“ se provádí kontrola dětských hřišť s cílem eliminovat rizika plynoucí z možného výskytu infekčního materiálu.

Kamerový systém

Městský kamerový dohlížecí systém (MKDS) funguje ve Zlíně již od roku 1998. MKDS se vedle zvyšování bezpečnosti v ulicích města podílí na zefektivnění práce integrovaného záchranného systému nasazením sil a prostředků při řešení krizových situací. Momentálně je ve městě v provozu 34 kamerových bodů MKDS a plánuje se další rozšíření pro sledování nejen dopravní situace ve Zlíně, ale i sledování veřejného pořádku. Zájmem je získat obrazové informace z dopravních uzlů, sportovišť, lokalit parků a případně i z lokalit s výskytem většího počtu osob. V průběhu posledních let docházelo k postupné modernizaci kamerových bodů – náhradě analogové techniky za techniku s vysokým rozlišením obrazu. Další modernizace a rozšíření je jednou z priorit současného plánu prevence kriminality města. Nová platforma MKDS bude umožňovat zapojit prvky inteligentního rozpoznání objektů v obraze a zefektivnit tak čas pro vyhledávání zájmových objektů v dlouhých časových úsecích záznamu.

Součástí MKDS je také mobilní služebna, která je vybavena technikou s vysokým rozlišením obrazu a technikou pro snímání obrazu za snížené viditelnosti.

- Mobilní služebna slouží jako technické zázemí pro členy Bezpečnostní rady města, při mimořádných situacích.
- Mobilní služebna slouží rovněž jako stanoviště pro velitele zásahu při mimořádných bezpečnostních opatřeních. Nasazení mobilní služebny je velmi efektivní a stalo se nedílnou součástí mimořádných bezpečnostních opatření.
- Mobilní služebna se při významných sportovních, kulturních a společenských akcích stává dalším kamerovým bodem, který slouží stálému operačnímu centru pro vyhodnocování situace a následnému nasazení sil a prostředků.
- Mobilní služebna bývá využívána také pro aktivity MP Zlín, které souvisí s oblastí prevence kriminality.
- Současně je mobilní služebna využívána rovněž jako mobilní kancelář pro potřeby občanů bydlících v okrajových (místních) částech Zlína.

Do MKDS jsou také zapojeny kamery z jeslí, mateřských a základních škol. Přenos z těchto kamer slouží pro potřeby ředitelů organizací, případně jiným bezpečnostním složkám k zabezpečení bezpečnosti dětí a majetku.

Ke zklidnění dopravní situace v katastru města Zlína slouží Dopravně bezpečnostní kamerový informační systém (DBKIS). Skládá se ze 7 úseků měření průměrné rychlosti a ze 43 stanovišť měření okamžité rychlosti, která byla konzultována s policií ČR a která jsou součástí koordinační dohody s policií ČR. Městská policie Zlín disponuje laserovým zařízením pro měření okamžité rychlosti LIDAR, které slouží převážně pro preventivní účely a měření okamžité rychlosti v oblastech s výskytem dětí

u škol, v úsecích místních částí a úsecích, kde hrozí vyšší dopravní riziko překročením povolené rychlosti. Pro případ nutnosti varování obyvatel v krizové situaci je Městské policii Zlín k dispozici Varovný informační systém obyvatel.

1.5.3 Krizové řízení a ochrana obyvatelstva

Krizovým řízením a ochranou obyvatelstva se ve Zlíně v rámci městské správy zabývá oddělení krizového řízení a obrany Magistrátu města Zlína. Krizové řízení označuje souhrn řídicích činností zaměřených na bezpečnostní rizika, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s řešením krizových situací. Ochranou obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany jako varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. Nad rámec výše uvedeného oddělení zabezpečuje pro správní obvod ORP Zlín také oblast obrany a oblast požární ochrany.

Oblast krizové připravenosti

Základními dokumenty, které představují souhrn opatření v případě řešení rozsáhlých mimořádných událostí v situaci krizového stavu, jsou **Krizový plán a Havarijní plán** ORP Zlín a Zlínského kraje. Krizový plán ORP Zlín sestává z řady dílčích témat věnujících se konkrétním opatřením (například plán krizové připravenosti magistrátu města Zlína, plány krizové připravenosti vzdělávacích zařízení, plán nezbytných dodávek, plány regulačních opatření (ropná nouze, stav nouze v energetice, regulace v dopravě, dodávkách potravin, pitné vody, léky), výpis z havarijního plánu Zlínského kraje (součástí plány konkrétních činností varování, ukrytí, nouzové přežití, evakuace, individuální ochrany) nebo dílčí plán obrany ORP Zlín. Do oblasti krizové připravenosti lze zařadit také povodňové plány nebo plán kalamitních opatření, který Magistrát města Zlína každoročně aktualizuje před zimní sezónou. Stěžejní částí Krizového plánu ORP Zlín je analýza rizik vztažená konkrétní na podmínky správního obvodu ORP Zlín.

Na základě provedené analýzy možného ohrožení obyvatelstva obsažené v Krizovém a havarijním plánu vyplývá, že obyvatelé Zlína mohou být ohroženi živelnými pohromami (povodeň, sněhová kalamita, vysoká a nízká teplota, vichřice), haváriemi na technologických zařízeních, únikem nebezpečných látek při havárii přepravní cisterny na silnici, narušením dodávek elektrické energie a plynu, atd. Mimo těchto ohrožení může být běžný život obyvatel SO ORP Zlín i města Zlín ohrožen šířením epidemie (onemocnění lidí) nebo epizootie (onemocnění zvířat). Pro tyto krizové situace je zpracován Plán hygienických a protiepidemických opatření a Pohotovostní plán veterinárních opatření. V nedávné době byla funkčnost krizových opatření prověřena v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu z důvodu pandemie onemocnění způsobené virem COVID-19. V ORP Zlín existují možná rizika vedoucí ke krizovým situacím zejména v důsledku úniku chemických toxických látek, vedoucí k nutnosti evakuace obyvatelstva. Rizikem v oblasti živelních katastrof jsou povodně. Podrobnosti k povodňovému plánu města jsou blíže uvedeny v kapitole „Kvalita života, podkapitole Životní prostředí“.

Tabulka 1.54: Příklady mimořádných událostí velkého rozsahu a krizových situací ve Zlíně od roku 2012

Rok	Mimořádné události
2012	Metanolová aféra
2013	Požár budovy č. 103 v Baťově areálu
2014	Ohlášení umístění nástražného výbušného systému na základní a střední škole
2015	Ohlášení umístění nástražného výbušného systému v prostorech Městského divadla, bytovém domě v Malenovicích a základní škole
2016	Zřícení domu na ulici Sokolská (Zlín - Cigánov)
2017	Stav nebezpečí vyhlášený hejtnanem Zlínského kraje v souvislosti s výskytem afrického moru prasat
2020	Nouzový stav vyhlášený vládou ČR v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19

Zdroj: MMZ, Oddělení krizového řízení a obrany.

Orgány krizového řízení jsou v podmínkách ORP Zlín primátor a Magistrát města Zlína. MMZ zajišťuje připravenost správního obvodu jako celku. Primátor jako svůj poradní orgán zřizuje **Bezpečnostní radu ORP Zlín**. Bezpečnostní rada jedná pravidelně dvakrát ročně a projednává možné zdroje rizik, analyzuje ohrožení, krizový plán SO ORP, finanční zabezpečení, připravuje závěrečnou zprávu o hodnocení krizové situace, hodnotí stav připravenosti složek IZS. Řeší také způsob seznámení obcí, právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení ve správním obvodu SO ORP, s připravenými krizovými opatřeními a způsobem jejich provedení. Bezpečnostní rada může být svolána i mimořádně primátorem města v případě závažných situací.

Pro účel řešení mimořádných událostí velkého rozsahu nebo krizových situací zřizuje primátor **Krizový štáb** ORP Zlín, který zabezpečuje provedení přijatých krizových opatření. Členové Krizového štábu jsou pravidelně proškolení, probíhají pravidelné kontroly dosažitelnosti (prověření formou SMS) členů Krizového štábu SO ORP Zlín. V případě vyhlášení jednoho z krizových stavů (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav) se přechází k direktivnímu řízení. Krizový štáb ORP Zlín se řídí pokyny Krizového štábu kraje (v čele hejtman) a dále vydává pokyny jednotlivým obcím v ORP.

Oblast ochrany obyvatelstva

Priority ochrany obyvatelstva jsou soustředěny do oblastí provozních havárií nebo živelných pohrom. Oddělení krizového řízení a obrany MMZ spolupracuje v oblasti krizové připravenosti s Krajským úřadem Zlínského kraje, oddělením pro zvláštní úkoly, Hasičským záchranným sborem (HZS) Zlínského kraje, Státní správou hmotných rezerv, starosty a obcemi v působnosti ORP Zlín a dalšími subjekty působícími v oblasti krizového řízení, krizové připravenosti, obrany, požární ochrany a prevence. V dané působnosti zajišťuje pořádání odborných školení, nácviků, cvičení a soutěží.

Pro účely varování obyvatel v případě nebezpečí existuje ve Zlíně **Varovný a informační systém obyvatelstva** (VISO) a **Protipovodňový varovný a informační systém** (POVIS), které dohromady ve městě Zlín a jeho místních částech čítají 1 059 kusů varovných jednotek, jejichž akceschopnost je průběžně kontrolována. Varovné systémy VISO a POVIS sestávají z bezdrátových hlásičů, elektronických sirén, digitálních převaděčů signálu, hladinoměřů na vodních tocích a srážkoměřů. V případech mimořádných událostí se pro účely varování obyvatel Zlína využívají i běžné komunikační prostředky, webové stránky města a nově bude využívána i mobilní aplikace „Mobilní rozhlas“.

Evakuaci obyvatel zajišťují v případě nutnosti orgány obce ve spolupráci s HZS kraje. Pro případ vyhlášení evakuace jsou předurčeny evakuační střediska (shromaždiště). Pro účely ukrytí obyvatel je ve Zlíně určeno 5 stálých tlakově odolných velkokapacitních úkrytů a 68 improvizovaných úkrytů s celkovou kapacitou přibližně 26 tisíc osob. Materiál a zásoby pro nouzové přežití a evakuaci jsou pravidelně kontrolovány a doplňovány.

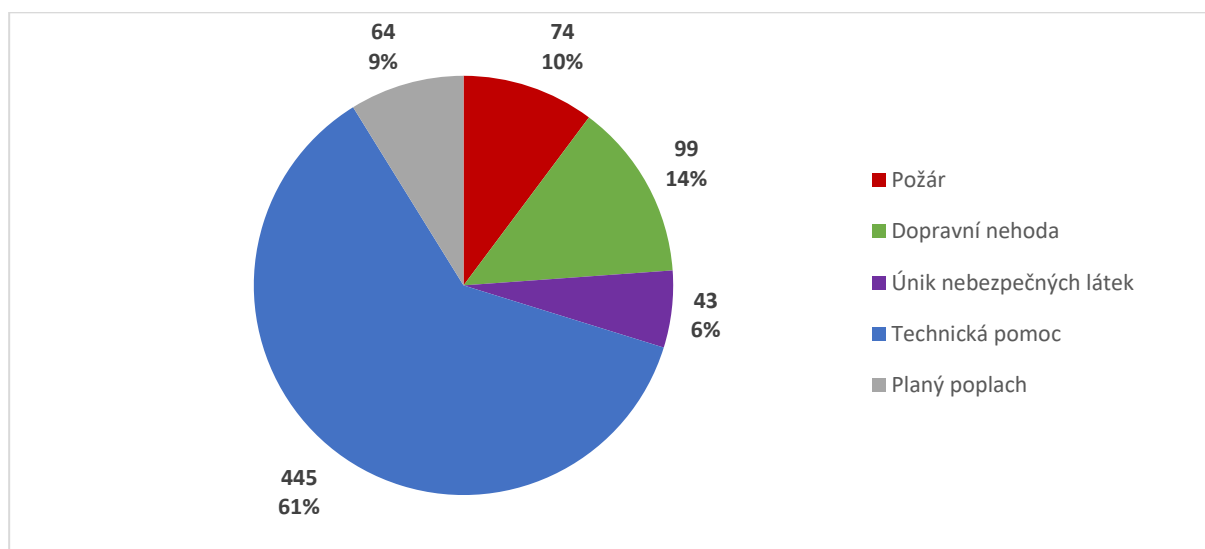
Oblast požární ochrany, hasičský záchranný sbor a jednotky dobrovolných hasičů

Hasičský záchranný sbor (HZS) je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému a je tak vedle role požární ochrany obyvatel důležitou složkou zajišťující civilní ochranu obyvatelstva. Ve Zlíně sídlí krajské ředitelství územního odboru Hasičského záchranného sboru České republiky. Činností jednotek HZS je zasahování při mimořádných událostech, které lze rozdělit do následujících kategorií:

- Požár
- Dopravní nehoda
- Únik nebezpečné chemické látky
- Technická havárie
- Radiační havárie a nehoda
- Ostatní mimořádné události
- Planý poplach

Jednotky HZS Zlínského kraje evidovaly ve Zlíně v roce 2019 celkem 725 zásahů. Bližší rozdělení počtu zásahů dle jednotlivých kategorií mimořádných událostí zobrazuje graf na obrázku 1.74.

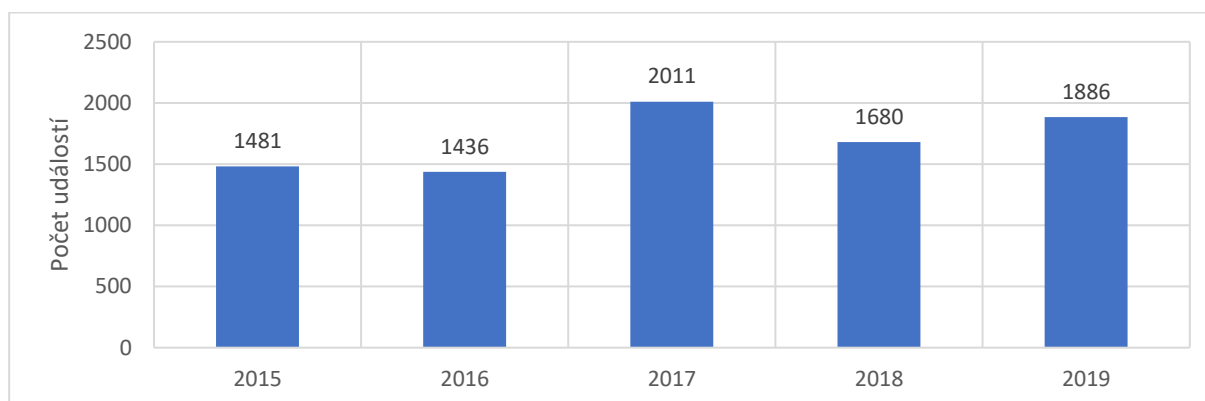
Obrázek 1.74: Počet a podíl zásahů HZS Zlínského kraje v obci Zlín podle typu události v roce 2019

Zdroj: Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje, rok 2019.
<https://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

V okrese Zlín je celkový počet zásahů HZS Zlínského kraje v posledních letech poměrně stabilní. Nejvyšší počet zásahů byl zaznamenán v roce 2017 (2 011), v roce 2019 činil celkový počet zásahů 1 886.

Obrázek 1.75: Počet mimořádných událostí řešených HZS Zlínského kraje v okrese Zlín v letech 2015 – 2019

Zdroj: Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje, rok 2019.
<https://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

Vedle jednotek HZS Zlínského kraje se v případě potřeby na řešení mimořádných událostí podílí jednotky sboru dobrovolných hasičů (JSDH), jejichž zřizovatelem jsou obce. Statutární město Zlín provozuje Jednotku požární ochrany (JPO) Zlín – Prštné, kterou v roce 2019 tvořilo 17 členů. V roce 2019 JPO Zlín - Prštné zaznamenala celkem 148 výjezdů a uspořádala 88 preventivních akcí. V místních částech Zlína dále působí celkem 12 akceschopných JSDH. V roce 2019 byly jednotky SDH povolány celkem k 30 zásahům. Dalšími jednotkami požární ochrany jsou hasičské útvary průmyslových provozů s rizikem vzniku požárů (Tajmac – ZPS a.s., Mitas a.s.)

1.5.4 Bezpečnost silničního provozu

Bezpečnost silničního provozu se snaží zlepšovat BESIP (bezpečnost silničního provozu) Zlínského kraje. V návaznosti na dokument „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“ je pro Zlínský kraj zpracována samostatná „Strategie bezpečnosti silničního provozu ve Zlínském kraji na období 2012 – 2020⁸⁴“ (strategie byla aktualizována v roce 2018). Organizace spolupracuje se všemi zainteresovanými aktéry bezpečnosti silničního provozu (například Policie ČR, Městská policie, Červený kříž nebo magistrát města Zlína). V roce 2018 uspořádal BESIP ve Zlínském kraji 155 osvětových akcí. BESIP se podílí na dopravní výchově a spolupracuje se školami a vzdělává děti na dopravních hřištích. V minulosti se aktivity BESIP Zlínského kraje zaměřily také na zvýšení bezpečnosti a přehlednosti přechodů pro chodce. Rozpočet BESIP ve Zlínském kraji činil v roce 2019 částku 5,93 mil. Kč.

Dopravní nehody

Počet dopravních nehod se mezi lety 2018 a 2019 meziročně zvýšil o 88 na hodnotu 608 dopravních nehod, meziročně byl tedy zaznamenán poměrně intenzivní nárůst, při srovnání s předešlými lety počet dopravních nehod stagnoval. Nejčastěji se dopravní nehody se stávají v pátek, kdy se v uvedeném období stalo 17,8 % všech dopravních nehod, druhým kritickým dnem je pondělí, kdy se odehraje 16,5 %, oproti tomu nejméně kritickými jsou víkendové dny, v neděli se odehraje pouze 8,4 % nehod, v sobotu pak 10,2 %. Ačkoliv se celkový počet nehod zvětšil, došlo ke snížení podílu nehod s následky na zdraví, což odpovídá i údajům za okres Zlín (viz níže). Společným cílem strategií BESIP je eliminace tragických následků dopravních nehod a snížení počtu těžce zraněných na polovinu do roku 2025. Dle akčního plánu strategie je nutné preventivní opatření zaměřit na rizikové skupiny s nejvyšším podílem vážných následků, tedy na stárnoucí populaci, motocyklisty, chodce, cyklisty a nebezpečné chování řidičů jako nesprávné předjíždění a nepřiměřená rychlost. Zvýšení bezpečnosti cyklistické dopravy a snížení rizika u nebezpečných dopravních úseků obecně zároveň uvádí respondenti provedeného anketního šetření⁸⁵ jako jedny z podnětů pro rozvoj města.

Tabulka 1.55: Počet a podíl nehod ve Zlíně podle dní v týdnu (2016 – 2019)

Den v týdnu	Počet nehod				Celkem	Podíl na den v týdnu				Celkem
	2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019	
Pondělí	95	83	91	94	363	17,4 %	15,9 %	17,5 %	15,5 %	16,5 %
Úterý	79	81	76	103	339	14,4 %	15,5 %	14,6 %	16,9 %	15,4 %
Středa	91	87	82	89	349	16,6 %	16,7 %	15,8 %	14,6 %	15,9 %
Čtvrtek	78	89	84	94	345	14,3 %	17,1 %	16,2 %	15,5 %	15,7 %
Pátek	108	79	96	107	390	19,7 %	15,2 %	18,5 %	17,6 %	17,8 %
Sobota	56	54	55	60	225	10,2 %	10,4 %	10,6 %	9,9 %	10,2 %
Neděle	40	48	36	61	185	7,3 %	9,2 %	6,9 %	10,0 %	8,4 %
Celkem	547	521	520	608	2 196	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Policie ČR.

Při dopravních nehodách ve Zlíně zemřel mezi lety 2016 – 2019 jeden člověk, 55 bylo těžce zraněno, 620 lehce zraněno a celková hmotná škoda byla 649 mil. Kč.

⁸⁴ Centrum dopravního výzkumu (2012): Strategie bezpečnosti silničního provozu ve Zlínském kraji na období 2012–2020. <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-bezpecnosti-silnicniho-provozu-zlinskeho-kraje-na-obdobi-2012-2020-cl-2014.html>

⁸⁵ Anketní šetření spokojenosti obyvatelstva provedené v červnu a červenci 2020 pro účely zpracování „Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – Zlín 2030“ společností PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. ve spolupráci s realizačním týmem přípravy strategie Magistrátu města Zlína. Celkem se zúčastnilo 993 respondentů.

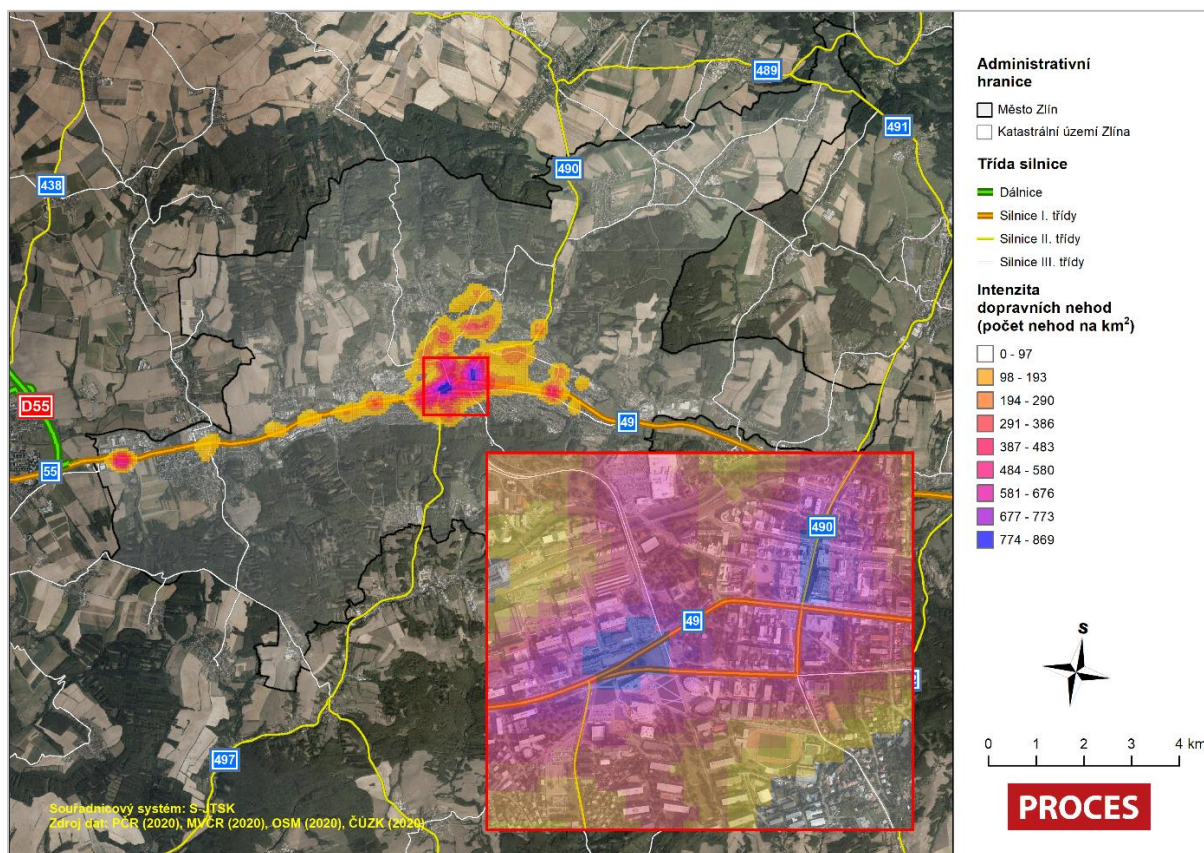
Tabulka 1.56: Následky nehod ve Zlíně (2016 – 2019)

Následky nehod	2016	2017	2018	2019	Celkem
Usmrceno osob	0	1	0	0	1
Těžce zraněno osob	14	20	11	10	55
Lehce zraněno osob	161	175	137	147	620
Celková hmotná škoda (mil. Kč)	143,1	154,4	154,7	196,8	649,0

Zdroj: Policie ČR.

Z celkového počtu dopravních nehod v roce 2019 bylo přes 40 % v důsledku srážky se zaparkovaným nebo odstaveným vozidlem, 21 % v důsledku srážky s pevnou překážkou a 19 % v důsledku srážky s jiným vozidlem. V roce 2019 se událo 43 dopravních nehod s chodci, 2 nehody byly v důsledku srážky s vlakem. Prostorové znázornění dopravních nehod ve Zlíně v roce 2019 znázorňuje obrázek 1.76.

Obrázek 1.76: Intenzita dopravních nehod v letech 2016 – 2019

Zdroj: Policie ČR (2020), MVČR (2020), OSM (2020), ČÚZK (2020).

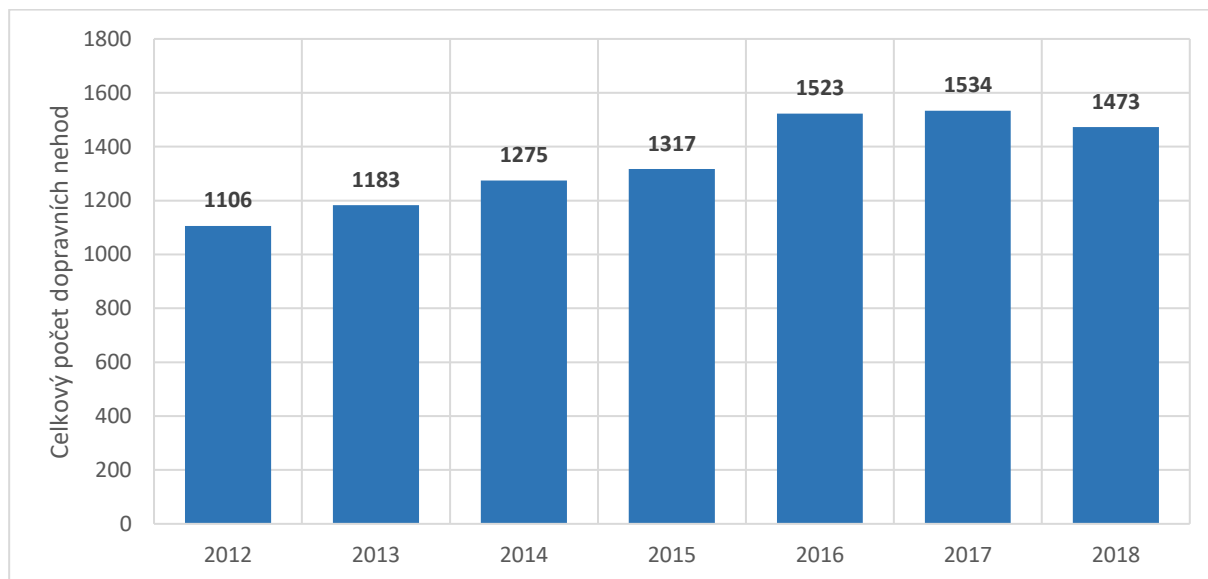
Nejvíce dopravních nehod ve v letech 2016 – 2019 se odehrálo v centru města s největší intenzitou dopravy, konkrétně pak na křižování ulic tř. T. Bati, Štefánikova a Gahurova, na přilehlém parkovišti u domu kultury a ul. J. A. Bati. Dalšími místy s výskytem velkého počtu nehod jsou:

- ul. Dlouhá, a to konkrétně u OC Zlaté jablko a na křižování s ul. Zarámí/Kvítková
- parkoviště u obchodního centra Centro Zlín
- křižování ul. T. Bati a Díly IV
- křižování ul. tř. T. Bati a Přímá

Pro doplnění jsou uvedena data za okres Zlín. V posledních letech dochází k pozvolnému nárůstu počtu dopravních nehod v okrese Zlín, jak ilustruje graf na obrázku 1.77. Pozitivním faktem je skutečnost, že zatímco se absolutní počet nehod v okrese zvýšil, poměr usmrcených a zraněných k celkovému počtu

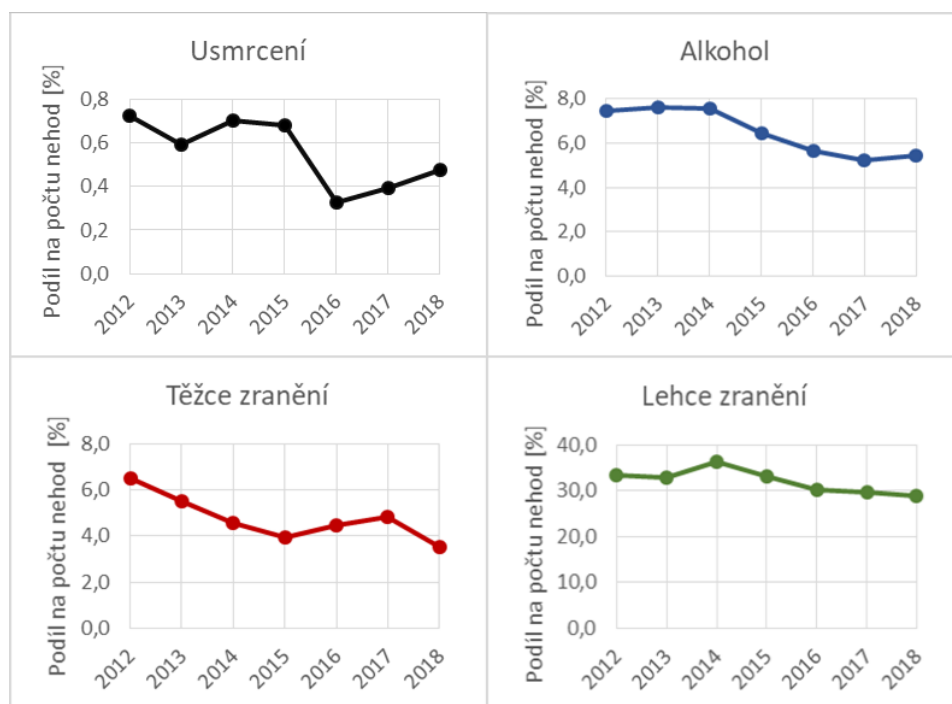
nehod na silnicích okresu Zlín se mírně snížil. V roce 2018 zemřelo na následky dopravních nehod 7 osob. Podíl nehod se zjištěným vlivem alkoholu mírně klesnul na 5,43 % v roce 2018.

Obrázek 1.77: Vývoj celkového počtu dopravních nehod v okrese Zlín v letech 2012 – 2018

Zdroj: ČSÚ (2020): Kriminalita, nehody. <https://vdb.czso.cz/>

Obrázek 1.78: Srovnání vybraných ukazatelů dopravních nehod v okrese Zlín v letech 2012 – 2018

Zdroj: ČSÚ, 2020: Kriminalita, nehody. <https://vdb.czso.cz/>

1.5.5 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Úroveň kriminality ve Zlíně je dlouhodobě nízká, celkový počet trestných činů poklesl mezi lety 2013 a 2019 o 30,5 % na 1 044 trestných činů v roce 2019. Klesá především počet krádeží a vloupání, naopak násilná kriminalita nebo ostatní majetková kriminalita stagnuje.*
- *Výrazná spolupráce a aktivní činnost k zajištění veřejného pořádku Městské policie Zlín spolu s Územním odborem Policie ČR ve Zlíně.*
- *Většina obyvatel se cítí v místě svého bydliště bezpečně (uvedlo 80,1 % respondentů s trvalým pobytem ve městě v roce 2020).*
- *Největší obavy převládají z výskytu problémových osob v okolí.*
- *Nejnižší pocit bezpečí obyvatel je sledován v lokalitách s vyšší koncentrací problémových osob (např. na autobusovém a vlakovém nádraží).*
- *Město Zlín je připraveno zvládat krizové situace. Postup vypořádávání se s krizovou situací definuje Krizový plán a Havarijný plán. Na civilní ochraně obyvatelstva a řešení mimořádných situací se podílí jednotky IZS.*
- *Zvyšující se potřeba zabezpečení kritické informační infrastruktury (zajištění kybernetické bezpečnosti – úřady, nemocnice, školy apod.).*
- *Městská policie Zlín provádí osvětu a podílí se na realizaci projektů a pořádání akcí pro veřejnost zaměřených na prevenci kriminality a sociálně-patologických jevů.*
- *I přes aktivní snahu zvyšovat bezpečnost silniční dopravy dochází k mírnému nárůstu dopravních nehod, což je také důsledkem zvyšování intenzity dopravy.*

1.5.6 SWOT analýza

Výroky ve SWOT analýze vychází z analytických podkladů a ze SWOT analýzy Plánu preventivních aktivit města Zlína na léta 2020 – 2022.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Nízká úroveň kriminality s klesajícím trendem v rámci srovnání se stejně velkými krajskými městy. • Občané se ve městě cítí bezpečně. • Plán preventivních aktivit města Zlína na léta 2020 – 2022 • Kvalitně zpracovaný a funkční Krizový plán a Havarijní plán ORP Zlín. • Digitální povodňový plán města s provázaností na výstražný informační systém ochrany (VISO). • Velmi dobrá spolupráce složek integrovaného záchranného systému. • Městská policie Zlín využívající moderní trendy policejní práce. • Digitální městský kamerový dohlížecí systém. • Preventivní akce a projekty v oblasti rizikových projevů chování pro děti, mládež, veřejnost. • Preventivní aktivity v oblasti dopravní bezpečnosti u dětí a mládeže. • Dobrá spolupráce aktérů v oblasti bezpečnosti (např. spolupráce UTB – samospráva, UTB – soukromý sektor). • Široká možnost vzdělávání v oblasti bezpečnostních programů na středoškolské a vysokoškolské úrovni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentrace rizikových osob na vybraných místech ve městě. • Dochází k mírnému nárůstu dopravních nehod, což je také důsledkem zvyšování intenzity dopravy. • Omezená průjezdnost vozidel IZS v obytných zónách. • Nízká úroveň zabezpečení veřejných institucí a orgánů veřejné správy v oblasti kybernetické bezpečnosti. • Absence pracovní skupiny prevence kriminality ve struktuře samosprávy města. • Nevhodně legislativně nastavený systém výměny informací mezi Krizovým štábem ORP Zlín a Krajskou hygienou stanicí. • Potenciální bezpečnostní riziko vyplývající z blízkosti státní hranice. • Nedostatečný počet strážníků i policistů na okrskových pracovištích a místních částech města Zlína.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Nastavení vhodných komunikačních kanálů s ústředními správními orgány a městem a dalšími aktéry v oblasti prevence kriminality a krizového řízení. • Rozšiřování a modernizace informačních technologií pro podporu práce bezpečnostních orgánů a IZS (např. kamerový systém, drony, Událostní informační systém, informační dopravní systém). • Posilování důvěry občanů v policejní orgány a zvyšování pocitu bezpečí. • Posílení terénní práce sociálních pracovníků s osobami bez přístřeší. • Zajištění kvalitní úrovně kybernetické bezpečnosti veřejných institucí. • Zlepšení bezpečnosti dopravy na cyklostezkách a přechodech pro chodce. • Posílení programů civilní ochrany na MŠ, ZŠ, SŠ. • Větší míra informovanosti veřejnosti a zapojení zájmových skupin obyvatel do preventivních aktivit, vyšší míra připravenosti na krizové situace. • Efektivní systém monitorování, vyhodnocování, spolupráce a reakce na globální bezpečnostní rizika. • Spolupráce města v oblasti bezpečnosti a krizového řízení s Univerzitou Tomáše Bati. • Využití dotačních titulů. • Věnovat pozornost ochraně obyvatelstva ukrytím. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nelegální migrace osob. • Omezení finančních zdrojů na aktivity zaměřené na prevenci kriminality a ochranu obyvatelstva. • Zvýšené negativní reakce obyvatel na sociálně vyloučené skupiny. • Nárůst počtu sociálně vyloučených osob, větší počet osob bez domova, snižování věkové hranice, zvýšená agresivita jedinců. • Omezená legislativa neumožňující bezpečnostním složkám efektivně zajišťovat veřejný pořádek. • Nárůst rizikových projevů chování u dětí a mladistvých včetně zneužívání alkoholu a návykových látek. • Nedostatek nízkoprahových volnočasových aktivit pro rizikové skupiny mládeže. • Zadlužování obyvatel. • Zvyšující se počet dopravních nehod. • Nedostatečné zajištění kybernetické bezpečnosti, ohrožení fungování kritických infrastruktur. • Nedostatečné zohlednění bezpečnostních rizik při pořádání hromadných akcí a budování nových objektů pro tyto akce (sportovní i kulturní).

1.6 Vstřicné město

1.6.1 Ekonomický rozvoj a trh práce

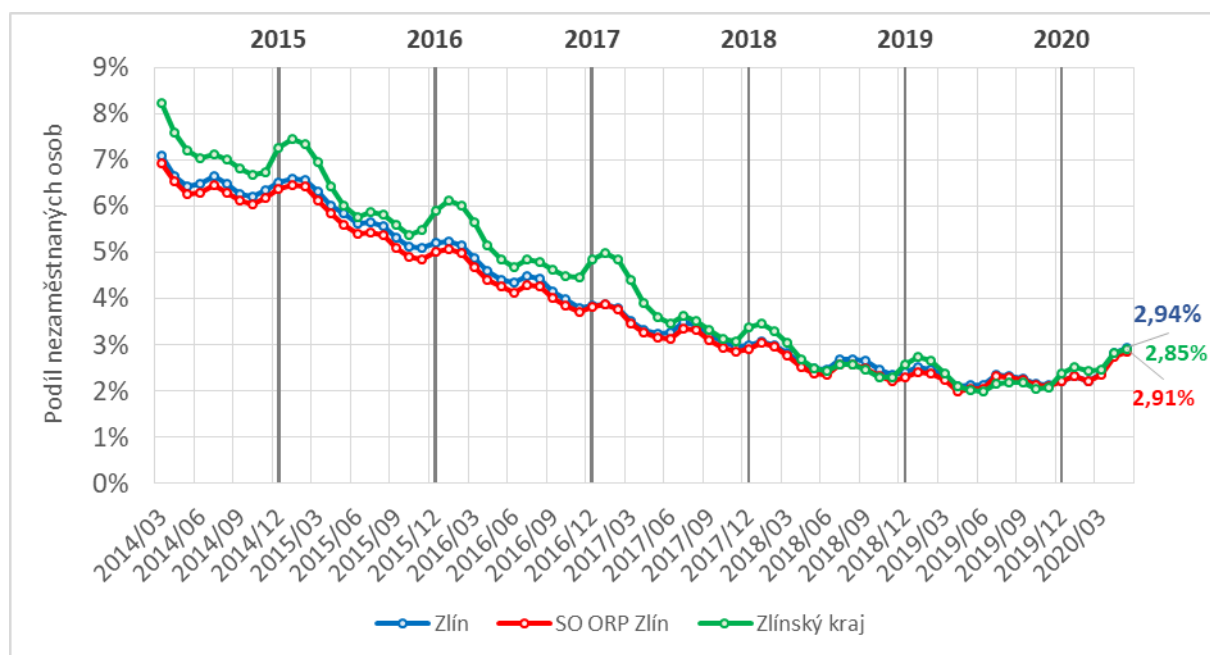
1.6.1.1 Vývoj na trhu práce

Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlín (podíl dosažitelných uchazečů ve věku 15 – 64 let k počtu obyvatelstva ve věku 15 – 64 let) má od roku 2014 klesající tendenci.

K 31. 12. 2019 činil podíl nezaměstnaných osob na území města Zlín 2,22 %, žilo zde k tomuto datu 1 041 dosažitelných uchazečů o zaměstnání (osoby ve věku 15 – 64 let, které mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa – evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání). Může se jednat o tzv. přirozenou hodnotu nezaměstnanosti, tedy reziduum lidí, kteří práci nechtějí a skupinu lidí, kteří jsou ve fázi přesunu z předchozí práce na nové místo (tzv. frikční nezaměstnanost).

Na region ovšem začíná dopadat ekonomická recese. Na začátku roku bývá podíl nezaměstnaných osob nejvyšší (nejsou sezónní práce, ke konci roku končí smlouvy) a následně se hodnota snižuje. Vlivem recese podíl nezaměstnaných osob od března roku 2020 ale začal narůstat. K 31. 5. 2020 činil podíl nezaměstnaných 2,94 % a počet dosažitelných uchazečů se zvýšil na 1 365 osob. Porovnání vývoje podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlín, SO ORP Zlín a ve Zlínském kraji je zobrazen v grafu na obrázku 1.79 a v tabulce 1.57.

Obrázek 1.79: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlíně, SO ORP Zlín a Zlínském kraji za jednotlivé měsíce od roku 2014

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Město Zlín kopíruje trend vývoje podílu nezaměstnaných osob v SO ORP Zlín i ve Zlínském kraji. Dlouhodobě vykazuje nižší podíl nezaměstnaných osob oproti Zlínskému kraji a v porovnání s podílem nezaměstnaných osob v SO ORP Zlín zase zaznamenává město Zlín mírně vyšší hodnoty. Nejnižší podíl nezaměstnaných osob v meziročním rovnání byl zaznamenán v roce 2019.

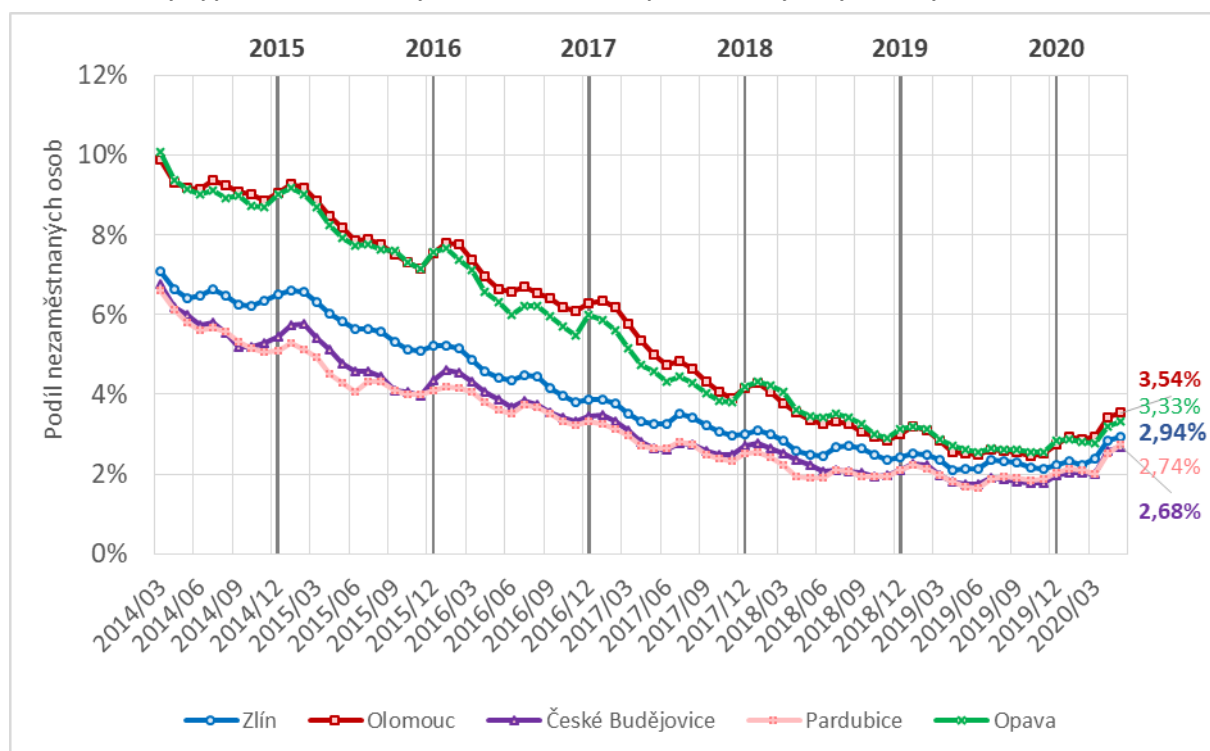
Tabulka 1.57: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlín, SO ORP Zlín a Zlínském kraji vždy k 31. 12. daného roku a 31. 5. 2020

	2014/12	2015/12	2016/12	2017/12	2018/12	2019/12	2020/05
Zlín	6,53 %	5,21 %	3,86 %	2,99 %	2,41 %	2,22 %	2,94 %
SO ORP Zlín	6,38 %	5,02 %	3,84 %	2,92 %	2,30 %	2,22 %	2,85 %
Zlínský kraj	7,26 %	5,90 %	4,86 %	3,38 %	2,58 %	2,39 %	2,91 %

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

K nárůstu podílu nezaměstnaných osob dochází vlivem dopadu začínající ekonomické recese ve všech porovnávaných městech⁸⁶, jak je znázorněno v grafu na obrázku 1.80. Vyšší dopad je evidentní ve městě Olomouc, které spolu s Opavou vykazuje ve srovnání s vybranými městy dlouhodobě vyšší podíle nezaměstnaných osob. Naopak Pardubice mají podobný trend jako České Budějovice, kde jsou hodnoty z porovnávaných měst nejnižší. Město Zlín se po celé sledované období pohybuje mezi sledovanými městy na třetí pozici.

Obrázek 1.80: Vývoj podílu nezaměstnaných osob města Zlína v porovnání s vybranými městy od roku 2014

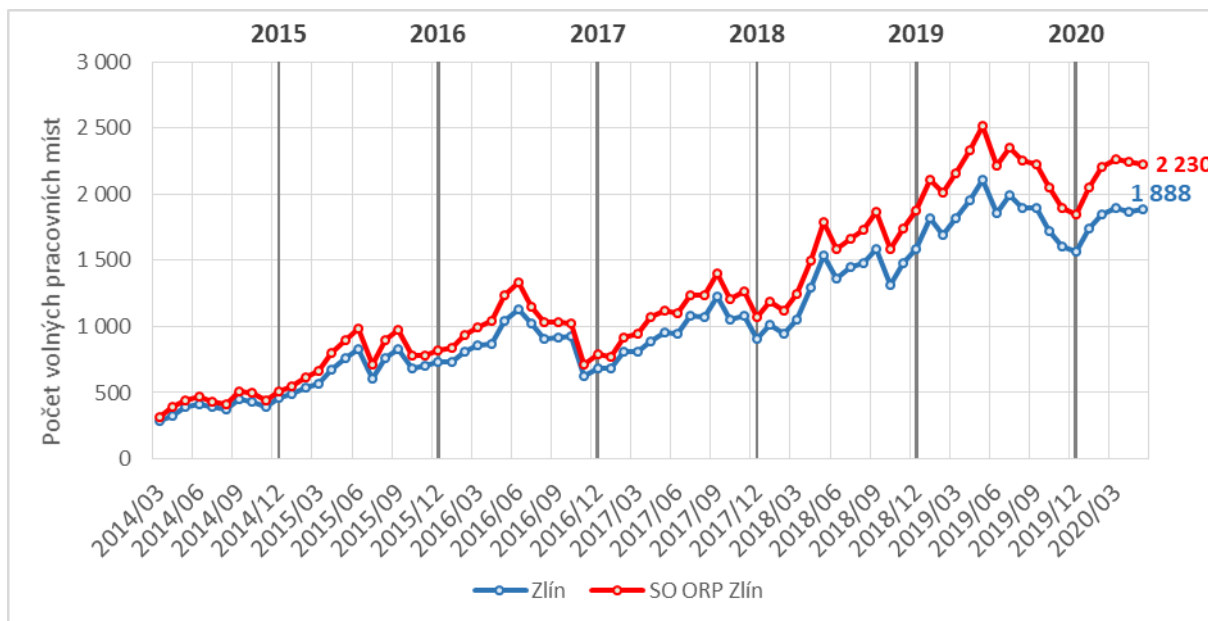

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

K 31. 12. 2019 bylo ve městě Zlín evidováno 1 570 volných pracovních míst (VPM). Podrobnější měsíční vývoj VPM od roku 2014 je znázorněn na obrázku 1.81. Začátkem roku 2020 došlo k navýšení jejich počtu a od března se počet volných pracovních míst ve městě mírně začíná snižovat.

⁸⁶ Porovnávanými městy jsou krajská města a město Opava, která byla vybrána vzhledem ke srovnatelnému počtu obyvatel a jedná se o univerzitní města.

Obrázek 1.81: Vývoj volných pracovních míst na území města Zlína

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

V rámci SO ORP Zlín jsou pracovní místa koncentrována z 84,66 % ve městě Zlín (5/2020). Z celkového počtu 2 230 volných pracovních míst v SO ORP Zlín se v květnu roku 2020 nacházelo 1 888 právě ve městě Zlín. Podíl těchto míst se za posledních 6 let mírně snížil (o 5,89 %). Mezi lety 2014 – 2020 vzniklo v rámci SO ORP Zlín 1 790 pracovních míst a z nich 1 492 ve městě Zlíně.

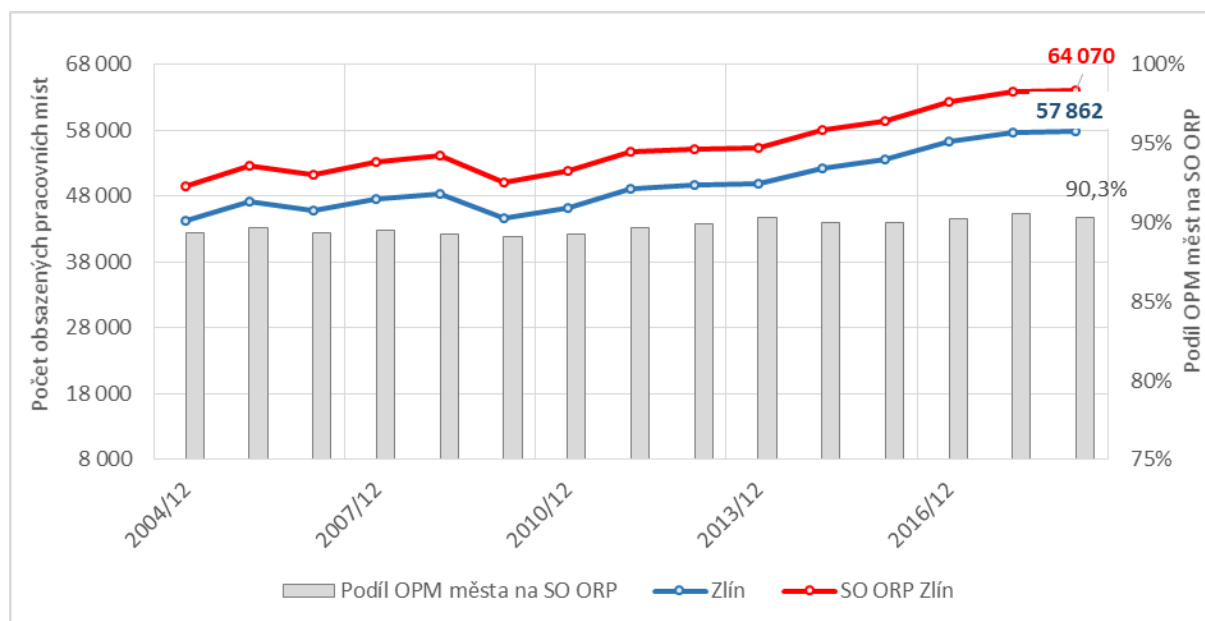
Tabulka 1.58: Podíl volných pracovních míst města na VPM ORP Zlín v období 12/2014 – 05/2020

	2014/12	2015/12	2016/12	2017/12	2018/12	2019/12	2020/05
Podíl VPM města na SO ORP	90,55%	88,90%	87,10%	84,64%	84,40%	85,05%	84,66%

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Počet obsazených pracovních míst (OPM) na území města Zlína od roku 2010 roste. Mezi lety 2010 – 2018 se počet OPM zvýšil o 11 686 míst. Celkem 90,31 % obsazených pracovních míst SO ORP Zlína k 31. 12. 2018 tvořilo OPM ve městě Zlín. Vývoj je znázorněn v grafu na obrázku 1.82.

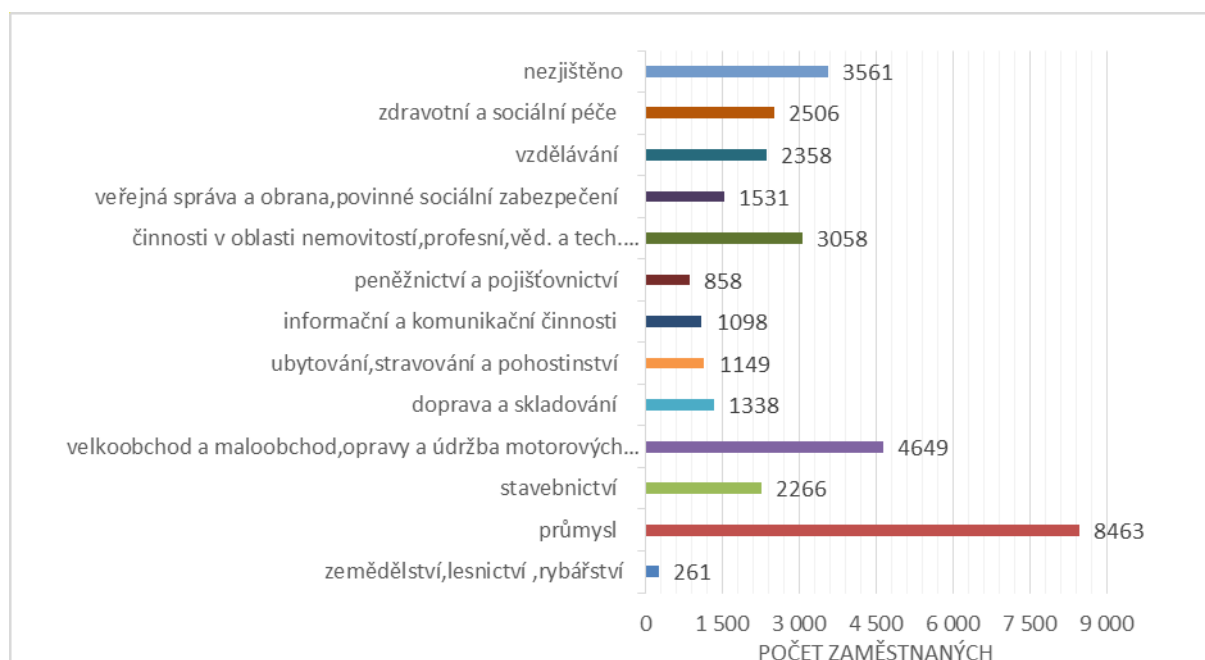
Obrázek 1.82: Vývoj obsazených pracovních míst na území města Zlína a SO ORP Zlína a podíl OPM města na OPM SO ORP Zlína v období 2014 – 2018

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

V rámci Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo zjištěno, že nejvíce zaměstnaných osob je zaměstnáno v odvětví průmyslu (8 463 osob), následně v odvětví velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (4 649 osob) a v činnostech v oblasti nemovitostí, profesní, vědeckých a technických činnostech a administrativních a podpůrných činnostech (3 058 osob), viz přehled struktury zaměstnanosti dle odvětví v obrázku 1.83.

Obrázek 1.83: Odvětvová struktura zaměstnanosti ve městě Zlín v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, zpracování PROCES.

V tabulce 1.59 je uveden vývoj distribuce mezd v podnikatelské sféře dle krajů. Úroveň mezd ve Zlínském kraji patří dlouhodobě k nižším mezi kraji ČR. V roce 2019 činil medián mezd v podnikatelské

sféře ve Zlínském kraji 28 309 Kč, což řadí kraj na 11 místo. Mzdová diferenciací byla v roce 2019 ve Zlínském kraji 32 293 Kč. K růstu mzdové diferenciací dochází nejvýrazněji v Praze, za kterou s velkým odstupem následuje Středočeský a Jihomoravský kraj. Naopak nejnižší mzdová diferenciací je v Karlovarském a Pardubickém kraji.

Tabulka 1.59: Vývoj distribuce mezd dle krajů v období 2011 až 2019

Kraje	Průměr		Medián		1. decil		9. decil		Rozdíl		Asymetrie	
	2011	2019	2011	2019	2011	2019	2011	2019	2011	2019	2011	2019
PHA	35 415	45 947	27 103	36 054	11 578	17 162	62 264	80 382	50 685	63 220	2,26	2,35
JMK	24 429	34 728	20 409	29 674	10 783	16 989	39 775	54 697	28 992	37 708	2,01	1,97
SCK	25 943	37 057	22 300	31 950	11 479	17 132	40 167	58 570	28 688	41 438	1,65	1,80
LBK	23 170	33 830	20 539	30 057	11 179	17 706	35 784	51 776	24 604	34 070	1,63	1,76
MSK	23 746	31 864	20 901	28 646	10 659	16 214	37 528	48 256	26 869	32 042	1,62	1,58
PLK	23 691	34 380	20 993	30 864	11 177	17 751	36 932	51 746	25 755	33 994	1,62	1,59
KVK	21 055	30 533	18 263	27 379	11 140	16 522	32 304	45 823	21 164	29 301	1,97	1,70
ULH	23 003	32 623	19 980	29 177	10 437	16 004	36 402	49 589	25 965	33 585	1,72	1,55
ZLK	22 367	32 260	19 775	28 309	11 188	16 370	34 363	48 663	23 174	32 293	1,70	1,70
OLK	22 192	31 488	19 968	28 071	10 802	16 582	33 270	47 356	22 467	30 774	1,45	1,68
PAK	22 758	32 071	20 013	28 742	11 477	17 657	34 443	47 569	22 966	29 913	1,69	1,70
JCK	22 873	31 984	19 623	28 255	11 357	17 071	35 848	48 812	24 490	31 742	1,96	1,84
VYS	22 369	32 660	19 706	29 198	11 904	17 901	33 367	48 364	21 463	30 463	1,75	1,70
KHK	22 252	33 639	19 498	29 816	11 473	18 460	34 116	53 088	22 643	34 628	1,82	2,05

Zdroj: MPSV, Regionální statistika ceny práce, zpracování PROCES, 2020, podnikatelská sféra.

Pozn.: Rozdíl = 9 decil - 1 decil, Asymetrie = (9 decil - Medián)/(Medián - 1 decil).

Označení krajů: PHA- Praha, SCK Středočeský kraj, JHC – Jihočeský kraj, PLK – Plzeňský kraj, KVK - Karlovarský kraj, ULK – Ústecký kraj, LBK - Liberecký kraj, KHK – Královehradecký kraj, PAK – Pardubický kraj, VYS – Vysočina, JMK – Jihomoravský kraj, OLK – Olomoucký kraj, ZLK – Zlínský kraj, MSK – Moravskoslezský kraj

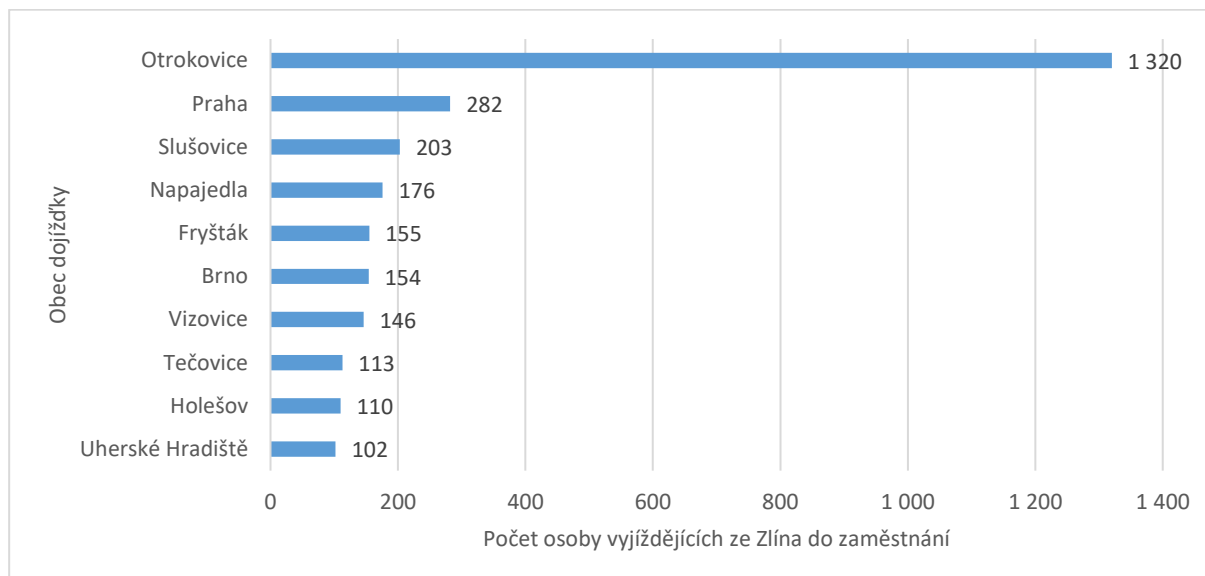
Trh práce ve městě Zlín nefunguje zcela autonomně, ale má mnohem širší vazby na okolí. Především díky tomu, že ve městě Zlíně sídlí řada velkých zaměstnavatelů z regionu, je město přirozeným centrem pracovních příležitostí v regionální ekonomice, což se projevuje na intenzivní dojížděcí za prací. Dle Sčítání lidu, domů a bytů dojíždělo za zaměstnáním do města Zlína v roce 2011 celkem 10 684 osob, z nichž 62 % dojíždělo do města z ostatních obcí okresu Zlín. Nejvyšší počet osob dojížděl v roce 2011 do města Zlína za zaměstnáním z Otrokovic (1 597 osob), Fryštáku (588 osob) a Napajedel (527) osob. Tato skutečnost potvrzuje úzký vztah sídel ke Zlínu vzhledem k jejich blízkosti ke městu. Proudů vyjížděcí z města Zlína do okolních měst, okresů, krajů a do zahraničí jsou uvedeny v tabulce 1.60. Z města Zlína vyjíždí nejvíce osob za prací do města Otrokovice (1 320 osob) a to hlavně z důvodu výskytu velkých zaměstnavatelů v regionu (např. Continental Barum s.r.o.). Další obce, kde lidé nejčastěji dojíždí ze Zlína do zaměstnání, jsou uvedeny v grafu na obrázku 1.84.

Tabulka 1.60: Vyjíždějící do zaměstnání z města Zlín

vyjíždějící do zaměstnání	4 477
z toho	
do jiné obce okresu	2 776
do jiného okresu kraje	631
do jiného kraje	759
do zahraničí	311

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011.

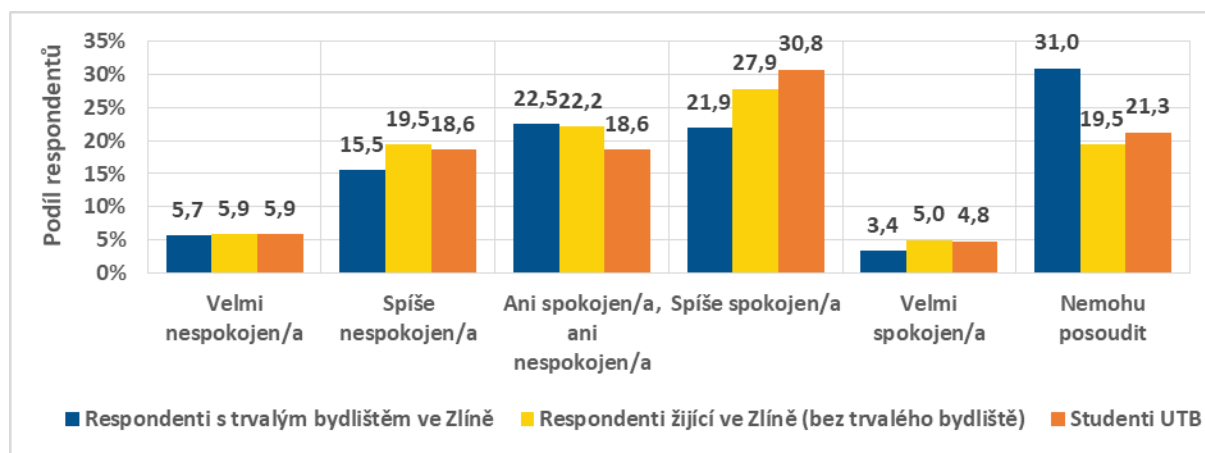
Obrázek 1.84: Obce dojížděky osob vyjíždějících ze Zlína do zaměstnání v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011.

V anketním šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020 respondenti hodnotili nabídku pracovních příležitostí ve městě. S nabídkou pracovních příležitostí jsou nejvíce spokojeni studenti UTB (možnosti velmi spokojen/a a spíše spokojen/a zvolilo celkem 35,6 %), následováni respondenty, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště (32,9 %). Spokojenost občanů s nabídkou pracovních příležitostí je 25,3 %. Naopak nespokojenost (možnosti velmi nespokojen/a a spíše nespokojen/a) je nejvyšší u respondentů, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště (25,4 %), poté u studentů UTB (24,5 %) a následují občané Zlína (21,2 %).

Obrázek 1.85: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020, Otázka 9: Jak jste s pokojeni s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně?

Hlavním důvodem nespokojenosti respondentů s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně jsou nízké mzdy a málo pracovních příležitostí v jimi zvoleném oboru, především také v oborech, které je ve Zlíně přímo možnost vystudovat. Také psali, že lepší nabídky jsou k nalezení v jiných městech. Chyběly jim větší firmy, uváděli špatné podmínky pro podnikatele a nedostupná zaměstnání pro různé skupiny obyvatel (zmiňovány téměř všechny skupiny obyvatel: vysokoškolsky vzdělaní, občané středního věku, studenti a mladí bez praxe, matky s dětmi, ZTP, ženy, středoškolsky vzdělaní, brigády pro penzisty).

Konkrétně studenti UTB jsou nejvíce nespokojeni s nedostatkem pracovních příležitostí v oboru a s nízkými mzdami.

Seznam oborů, které respondentům ve Zlíně chybí (pokud byly v rámci odpovědi zmíněny):

- administrativa (4x)
- IT (4x)
- jazyky (3x)
- účetnictví (3x)
- kreativní obory (2x)
- kreativní průmysl (2x)
- technologické firmy (2x)
- výroba (2x)
- automatizace
- cestovní ruch
- fotograf
- inovativní obory
- kancelářská práce
- manažerské zdravotnické pozice
- molekulární biologie, genetika, biochemie
- pokojská
- pozice v psychiatrické nemocnici
- práce mimo výrobní linky
- průmysl
- recepční
- řízení
- startupy
- strojírenství
- střední management
- umělecké obory

1.6.2 Ekonomická aktivita

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvoří hlavní zdroj pracovní síly, která je nezbytná pro zajištění funkcí a rozvoje města. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvoří zaměstnaní a nezaměstnaní. Do zaměstnaných náleží zaměstnané osoby, které zahrnují zaměstnance, zaměstnavatele a pracující na vlastní účet. Dále do zaměstnaných pracující důchodci a ženy na mateřské dovolené.

Nejaktuálnější data týkající se ekonomické aktivity jsou dostupná ze SLDB z roku 2011, kdy ve městě Zlín žilo 37 639 ekonomicky aktivních osob (49,9 % obyvatel města) a z toho bylo 34 513 zaměstnaných (91,7 % ekonomicky aktivního obyvatelstva města). Většina zaměstnaných osob (92,1 %) byli zaměstnanci, zaměstnavatelé, pracující na vlastní účet (celkem 32 699 osob). Důchodci tvořili 5,88 % zaměstnaných osob (2 029 osob) a ženy na mateřské dovolené 2,05 % (708 osob).

Tabulka 1.61: Ekonomická charakteristika obyvatel města Zlín v roce 2011

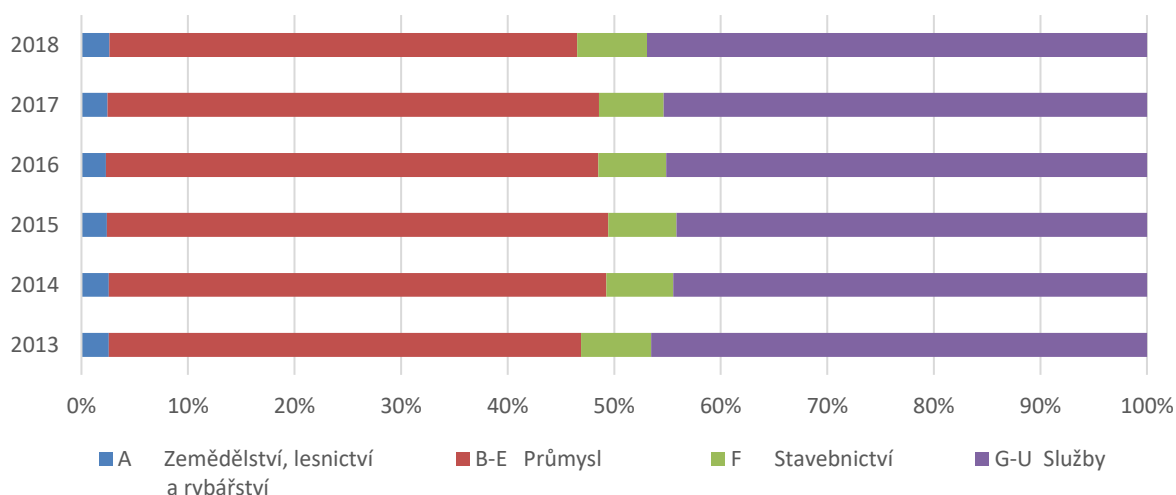
		Celkem	Muži	Ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		37 639	20 032	17 607	
v tom	zaměstnaní	34 513	18 443	16 070	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	26 186	13 057	13 129
		zaměstnavatelé	1 792	1 337	455
		pracující na vlastní účet	4 721	3 205	1 516
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	2 029	978	1 051
		ženy na mateřské dovolené	709	-	709
nezaměstnaní		3 126	1 589	1 537	
Ekonomicky neaktivní celkem		34 921	14 233	20 688	
z toho	nepracující důchodci	17 659	6 320	11 339	
	žáci, studenti, učni	10 089	5 037	5 052	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		2 758	1 549	1 209	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011.

Význam odvětví v ekonomice je vyjádřen regionální hrubou přidanou hodnotou (HDH), která je součástí regionálního hrubého domácího produktu a je čistým ukazatelem výkonnosti ekonomiky, jelikož na ni nemají vliv čisté daně z produktů. Tento ukazatel se sleduje pouze za kraje, je tedy uveden za Zlínský kraj. HPH představuje rozdíl mezi celkovou produkcí v základních cenách a mezi spotřebou v kupních cenách a je dána součtem odvětvových hrubých přidaných hodnot, reflektuje tak souhrnnou výkonnost odvětví.

V porovnávaném období 2013 – 2018 vykazuje regionální hrubá přidaná hodnota ve Zlínském kraji rostoucí trend a v roce 2018 dosáhla v běžných cenách objemu 222 777 mil. Kč. V roce 2018 se nejvýrazněji na HPH podílí z 50,5 % odvětví průmyslu (Průmysl a stavebnictví) a ze 46,9 % odvětví služeb. Primární sektor představoval 2,6 % HPH. Od roku 2015 dochází k poklesu podílu odvětví průmyslu na HPH a naopak roste podíl odvětví služeb na HPH, což odpovídá trendu.

Obrázek 1.86: Odvětvová struktura HPH ve Zlínském kraji v % letech 2013 a 2018

Zdroj dat: ČSÚ, *Databáze regionálních účtů 2013 – 2018, zpracování PROCES, 2020.*

1.6.2.1 Ekonomické subjekty na území města

Analýza ekonomických subjektů se sídlem v regionu podává zevrubnou představu o podnikatelské aktivitě v regionu. Celkový počet ekonomických subjektů v rámci SO ROP Zlín se dlouhodobě zvyšuje. Na konci roku 2018 bylo v SO ORP Zlín evidováno 30 248 ekonomických subjektů. Přehled ekonomických subjektů dle velikosti podle počtu zaměstnanců je uveden v tabulce 1.62. Velikostní kategorii (počet zaměstnanců) neuvádí velký počet ekonomických subjektů, což je nutno brát v úvahu. Dle uvedených údajů v SO ORP Zlín převažují z hlediska ekonomické struktury podniky bez zaměstnanců, podobně jako v jiných regionech. Velkých podniků s 250 a více zaměstnanci bylo identifikováno v roce 2018 celkem 23. Středních podniků s 50 – 249 zaměstnanci bylo v ORP Zlín 137.

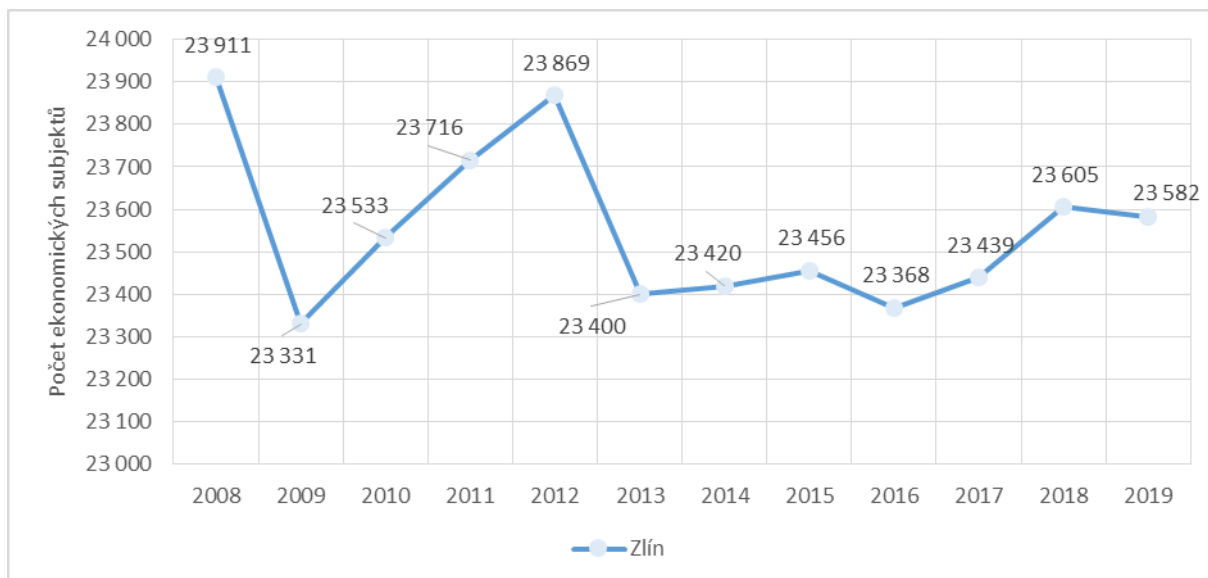
Tabulka 1.62: Velikostní kategorie ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců v SO ORP Zlín v období 2014 – 2018

UKAZATEL	SO ORP Zlín				
	2014	2015	2016	2017	2018
Ekonomické subjekty celkem (podle RES)	29 626	29 734	29 739	29 949	30 248
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců					
bez zaměstnanců	8 955	8 898	8 881	8 933	9 133
1 – 9 zaměstnanci (mikropodniky)	2 353	2 326	2 425	2 427	2 416
10 – 49 zaměstnanci (malé podniky)	485	482	476	503	506
50 – 249 zaměstnanci (střední podniky)	133	138	141	136	137
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	24	24	21	21	23
nezjištěno	17 676	17 866	17 795	17 929	18 033

Zdroj: ČSÚ, *vybrané ukazatele za SO ORP, zpracování PROCES, 2020.*

Na území města Zlína bylo v roce 2019 evidováno 23 582 ekonomických subjektů. Vývoj počtu ekonomických subjektů ve městě Zlín za posledních 12 let je znázorněn v grafu v obrázku 1.87. Od roku 2008 se jejich počet snížil o 329 subjektů.

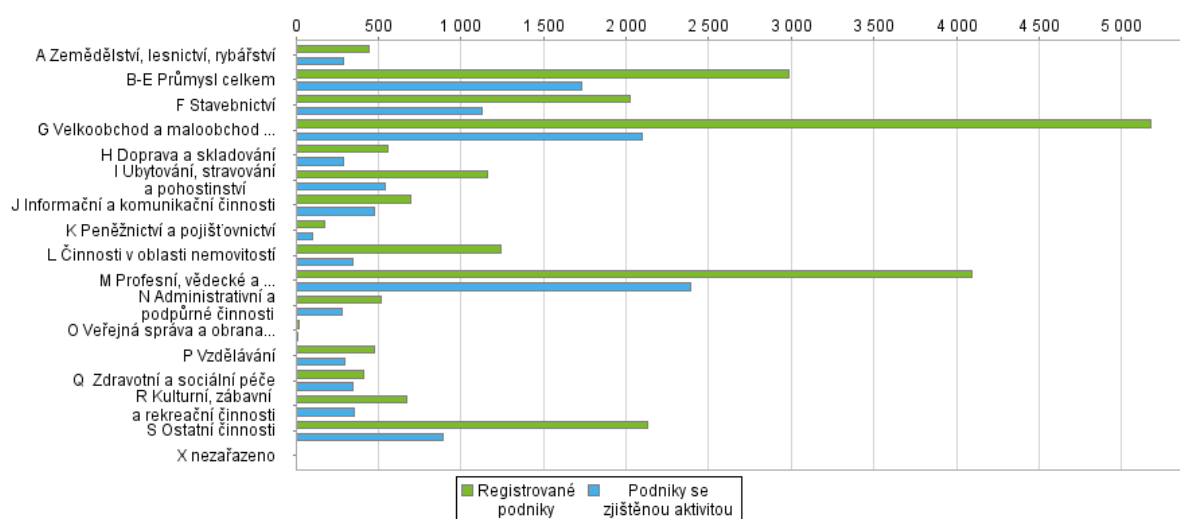
Obrázek 1.87: Vývoj počtu ekonomických subjektů na území města Zlína v období 2004 – 2019

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

U nejvíce registrovaných subjektů převažuje činnost Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (5 175 subjektů), dále Profesní, vědecké a technické činnosti (4 093 subjektů) a Průmysl (2 983 subjektů), viz přehled podnikatelských subjektů podle převažující činnosti v obrázku 1.88.

Obrázek 1.88: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ve městě Zlín k 31. 12. 2019

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2020.

Ve městě Zlín je z celkového počtu 23 582 registrovaných ekonomických subjektů 26,4 % právnických osob a 73,6 % fyzických osob.

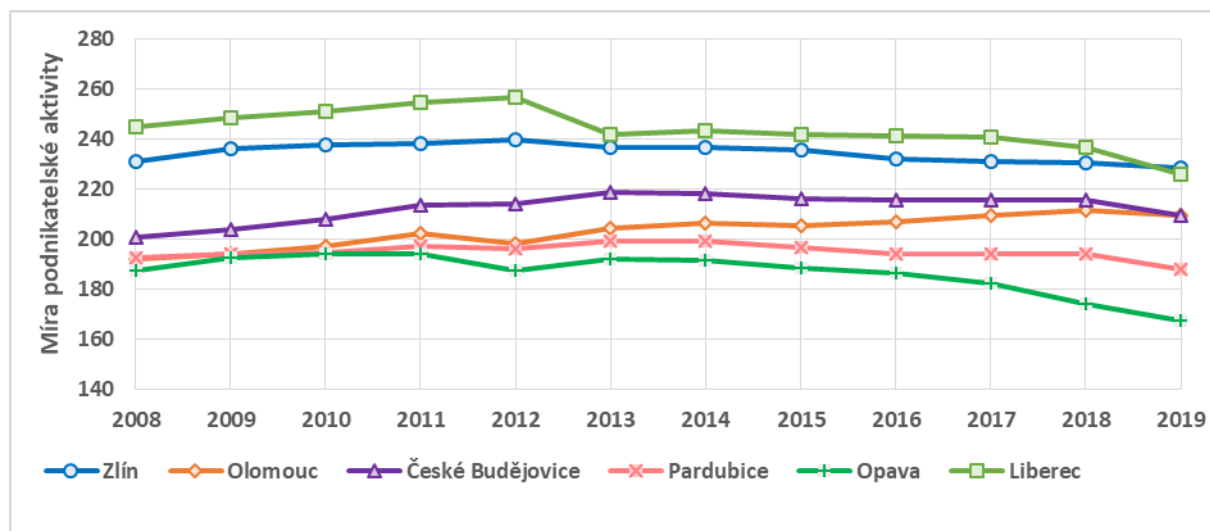
Tabulka 1.63: Podnikatelské subjekty podle právní formy ve městě Zlín k 31. 12. 2019

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	23 582	11 810
Fyzické osoby	17 357	8 054
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	16 201	7 202
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	813	649
Zemědělství podnikatelé	110	74
Právnícké osoby	6 225	3 756
Obchodní společnosti	4 212	3 357
akciové společnosti	194	176
Družstva	38	25

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2020.

V grafu na obrázku 1.89 a v tabulce 1.64 je znázorněn vývoj míry podnikatelské aktivity města Zlína v porovnání s vybranými městy v letech 2008 – 2019. Míra podnikatelské aktivity je ukazatel, který udává počet podnikajících fyzických osob (živnostníků a zemědělských podnikatelů) přepočtený na 1 000 obyvatel. Je proto jedním z možných indikátorů úspěšnosti podpory drobného podnikání. Mezi vybranými městy patří město Zlín mezi města s vysokou mírou podnikatelské aktivity. Míra ekonomické aktivity zde byla v roce 2019 nejvyšší v porovnání se sledovanými městy.

Obrázek 1.89: Vývoj míry podnikatelské aktivity ve vybraných městech v letech 2008 – 2019 (v %)

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Tabulka 1.64: Vývoj míry podnikatelské aktivity ve vybraných městech v letech 2008 – 2019 (v %)

Město	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zlín	231,1	235,8	237,6	238,3	239,4	236,7	236,4	235,5	232,2	230,7	230,5	228,5
Olomouc	191,8	193,9	197,2	202,4	197,9	204,3	206,3	205,1	206,6	209,3	211,7	209,6
České Budějovice	200,7	203,6	207,8	213,6	213,8	218,5	218,3	216,0	215,5	215,5	215,4	209,2
Pardubice	192,5	193,9	194,4	197,3	196,2	199,3	199,1	196,6	194,0	193,9	193,8	188,1
Liberec	245,0	248,2	250,7	254,4	256,4	241,5	243,1	241,5	240,9	240,8	236,5	225,6
Opava	187,6	192,6	193,8	194,2	187,4	192,2	191,4	188,6	186,3	182,2	174,0	167,5

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

1.6.2.2 Současné podnikatelské subjekty ve městě

Současný průmyslový potenciál kraje je založen na existenci původních klíčových výrobních podniků. Silnou pozici má plastikářský a gumárenský průmysl, který je nejvýkonnějším průmyslovým segmentem regionu, dále chemický a obuvnický průmysl. Podstatný význam mají subjekty podnikající v elektronice

a elektrotechnice, potravinářství, ve strojírenství, stavebnictví či ve výrobě nábytku. Dle Analýzy přidané hodnoty a osobních nákladů na mikroekonomické úrovni, kterou v roce 2019 zpracovala společnost Trexima, patří mezi lídry z hlediska produktivity práce ve Zlínském kraji subjekty podnikající v odvětví informačních a komunikačních činností, následně subjekty podnikající v průmyslu a v peněžnictví a pojišťovnictví. Průmyslový potenciál Zlínského kraje tvoří podniky zpracovatelského průmyslu.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele ve městě Zlín patří HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o., Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s., Krajská nemocnice T. Bati, a. s., BAŘA, akciová společnost, ELKOV elektro a.s. Zlín, TAJMAC-ZPS, a. s. Přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů je uveden v tabulce 1.65 a stručný popis některých z nich pod tabulkou. Většina z níže uvedených firem provozuje svou činnost více než 20 let.

Tabulka 1.65: Největší zaměstnavatelé ve městě Zlíně

Název	Adresa	Převažující činnost	Právní forma	Počet zaměstnanců ⁸⁷
HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o.	náměstí Práce 2523, 760 01 Zlín	Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení	Společnost s ručením omezeným	2000 - 2499 zaměstnanců
Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s. - Výrobní závod Zlín	Ulice Šedesátá 5638, 762 02 Zlín	Výroba pryžových výrobků	Akciová společnost	2000 - 2499 zaměstnanců
Krajská nemocnice T. Bati, a. s.	Havlíčkovo nábřeží 600, 76 01 Zlín	Poskytování ambulantní a lůžkové, základní a specializované, diagnostické, léčebné, preventivní a lékařské péče a dalších služeb	Akciová společnost	2500 - 2999 zaměstnanců
BAŘA, akciová společnost	Dlouhá ul. 130, 762 22 Zlín	Výroba a maloobchod s obuví a koženými výrobky	Akciová společnost	500 - 999 zaměstnanců
ELKOV elektro a.s. Zlín	Chmelník 1296, Malenovice, 763 02 Zlín	Velkoobchodní a maloobchodní prodej svítidel a osvětlení	Akciová společnost	500 - 999 zaměstnanců
TAJMAC-ZPS, a. s.	třída 3. května 1180, Malenovice, 763 02 Zlín,	Vývoj, výroba a prodej obráběcích strojů	Akciová společnost	500 - 999 zaměstnanců
OBZOR, výrobní družstvo Zlín	Na Slanici 378, Louky, 763 02 Zlín	Výroba a distribuce drobných elektromechanických výrobků, kovových dílů, vstřikování plastů a výsek těsnění	Družstvo	250 - 499 zaměstnanců
Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.	Podvesná XVII 3833, 760 01 Zlín	Zajišťování dopravní obslužnosti	Společnost s ručením omezeným	250 - 499 zaměstnanců
GRASPO CZ, a.s.	Pod Šternberkem 324, 763 02 Zlín	Kompletní polygrafická výroba, knihařské a grafické zpracování	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců
Jednota, spotřební družstvo ve Zlíně	Kvítková 4323, 760 01 Zlín	Maloobchod se smíšeným zbožím	Družstvo	250 - 499 zaměstnanců
Promens a.s.	Cecilka 38, Příluky, 760 01 Zlín	Výroba velkoplošné, převážně exteriérové plastové díly v nižších a středních sériích	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců

⁸⁷ Údaj zveřejněný v rámci Registru ekonomických subjektů. Jedná se o firmy se sídlem ve městě Zlíně, kdy velikostní kategorie zaměstnanců mohou obsahovat i počty zaměstnanců v závodech vyskytujících se mimo území města Zlína.

Název	Adresa	Převažující činnost	Právní forma	Počet zaměstnanců ⁸⁷
Institut pro testování a certifikaci, a.s.	třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín	Služby v oblastech testování, certifikace, technické inspekce, kalibrace a standardizace	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců
Kovárna VIVA a.s.	Vavrečkova 5333, 760 01 Zlín	Výroba zápusťkových výkovků z legovaných, mikrolegovaných, uhlíkových a konstrukčních ocelí	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců
TESCOMA s.r.o.	U Tescomy 241, Lužkovice, 760 01 Zlín	Výroba a prodej kuchyňských potřeb	Společnost s ručením omezeným	250 - 499 zaměstnanců
ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.	třída 3. května 1172, Malenovice, 763 02 Zlín	Výroba odlitků ze šedé a tvárné litiny	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců
AGC Fenestra a.s., člen AGC Group	Salaš 86, Salaš, 763 51 Zlín	Výroba izolačních skel	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců
NWT a.s.	tř. Tomáše Bati 269, 760 01 Zlín	Výstavba, celkové zařizování a provoz hydroponických produkčních skleníků	Akciová společnost	250 - 499 zaměstnanců
KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	Hlavníckovo nábřeží 5655, Zlín	Vývoj, výroba a prodej komponentů nejen pro obuvnickou výrobu	Akciová společnost	200 - 249 zaměstnanců
SPUR a.s.	třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín	Výroba plastových výrobků	Akciová společnost	200 - 249 zaměstnanců
Navláčil stavební firma, s.r.o.	Bartošova 5532, 760 01 Zlín	Stavební práce	Společnost s ručením omezeným	200 - 249 zaměstnanců
ELKOPLAST CZ, s.r.o.	Štefánikova 2664, 760 01 Zlín	Výroba kontejnerů na odpad	Společnost s ručením omezeným	200 - 249 zaměstnanců

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, zpracování PROCES, 1. 7. 2020.

HP TRONIC je česká společnost s více jak 30letou historií, která zaujímá místo předního retailera na trhu domácích spotřebičů, spotřební elektroniky, počítačů a mobilních telefonů v České republice a rovněž na Slovensku. Do portfolia výrobků, které sama uvádí na trhy v Česku, na Slovensku a v řadě dalších evropských zemí patří výrobky značek ETA, GoGen, JVC a Hyundai. Mimoto nabízí vlastní splátkový program a provozuje Resort Valachy s hotely Lanterna, Horal, Galik, vlastním golfovým hřištěm a sjezdovkou Razula.⁸⁸

Společnost **Trelleborg Wheel Systems** je předním dodavatelem pneumatik a kompletních kol pro zemědělské a lesnické stroje, vysokozdvíhací vozíky, stavební stroje, motocykly a další speciální segmenty. Nabízí vysoce specializovaná řešení vytvářející přidanou hodnotu pro zákazníky a je partnerem vedoucích výrobců strojů a zařízení. Jeho výrobní závody se nacházejí v Itálii, Lotyšsku, Brazílii, České republice, Srbsku, Slovinsku, Číně, Srí Lance a Spojených státech amerických.⁸⁹

Krajská nemocnice T. Bati je od ledna 2006 akciovou společností s širokou škálou odborných pracovišť. Jediným akcionářem společnosti je Zlínský kraj. Hlavním cílem krajské nemocnice je poskytování kvalitní péče pacientům ve všech specializovaných odděleních.⁹⁰ Více informací o Krajské nemocnici T. Bati je uvedeno v kapitole Kvalita života.

⁸⁸ Webové stránky <http://www.hptronic.cz>

⁸⁹ Webové stránky <https://www.trelleborg.com/cs/wheels>

⁹⁰ Webové stránky <https://www.kntb.cz/nemocnice>

Společnost BAŤA, akciová společnost se řadí mezi významné české firmy s dlouholetou tradicí. Její úspěch je v České republice i ve světě spojovaný zejména s výrobou a prodejem obuvi. Baťa, jehož síť tvoří v současnosti sedm desítek prodejen, patří mezi největší české prodejce obuvi. Mnoho prodejen, které jsou součástí naší maloobchodní sítě, byly baťovskými obchody již ve 20. a 30. letech.⁹¹

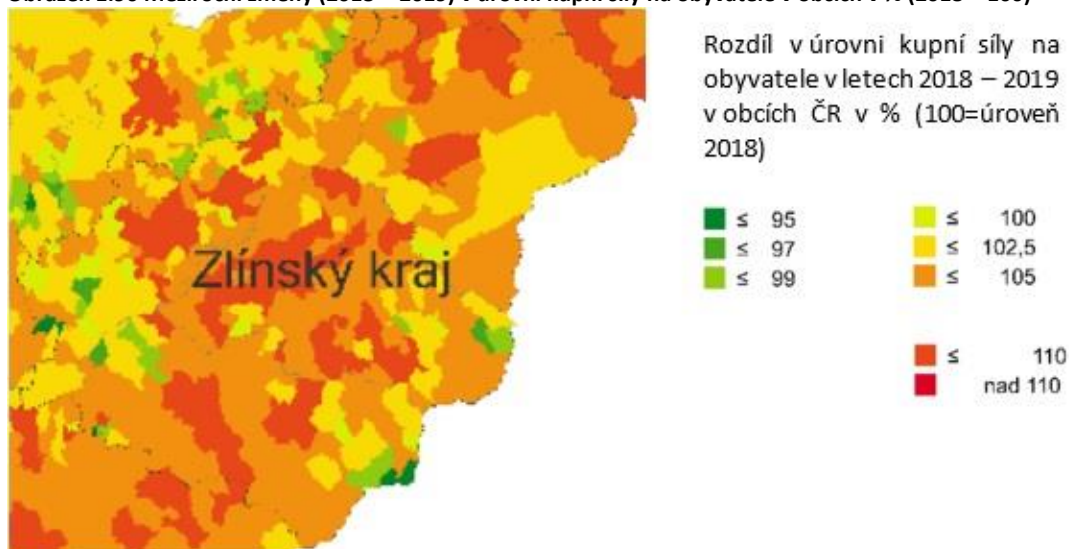
ELKOV elektro a.s. je specializovaným velkoobchodem elektromateriálem a svítidly se sítí 29 prodejních skladů na území České republiky. S konsolidovaným ročním obratem přesahujícím 3 miliardy korun a téměř 500 pracovníky patří k nejvýznamnějším hráčům na trhu elektroinstalačním materiálem. Nabízí kompletní sortiment elektromateriálu a široký výběr svítidel a světelných zdrojů různých typů od více než 1 500 domácích i zahraničních dodavatelů.⁹²

Výrobní program společnosti **TAJMAC-ZPS, a. s.** se skládá z vysoce výkonných obráběcích center, dlouhotočných automatů a víceřetenových automatů. Stroje se uplatňují v nejnáročnějších průmyslových odvětvích na všech světových trzích a získaly si velmi dobrou pověst pro svoje vysoké technické parametry, přesnost a spolehlivost.⁹³

1.6.2.3 Maloobchodní síť

Obchod je dnes klíčovou složkou české ekonomiky a hybatelem změn. Maloobchodní síť se neustále vyvíjí. Vývojové trendy ovlivňují podobu současné maloobchodní sítě. Hlavním současným vývojovým trendem v maloobchodě je dynamický rozvoj internetových obchodů a digitalizace obchodní činnosti, což se mj. odráží v uzavírání „kamenných“ obchodů. Dochází také ke zvýšení prodeje v internetových a zásilkových obchodech. Specifikem českého maloobchodního trhu je vztah kupujících k cenám zboží a služeb. Celých 51 % výdajů, které české domácnosti utratí za balené potraviny, je za zboží ve slevových akcích. Stále ale roste počet kupujících, kteří upřednostňují kvalitu před cenou.⁹⁴ Rozdíly v kupní síle obyvatel českých regionů se mírně snižovaly a nejsou tak vysoké jako ve většině evropských zemí. Jak je vidět z grafu na obrázku 1.90, byl u převážné většiny obcí Zlínského kraje mezi lety 2018 a 2019 zjištěn absolutní nárůst nebo alespoň setrvalý stav kupní síly. Město Zlín vykazuje jedno z nejvýraznějších navýšení kupní síly v rámci sledovaného území.

Obrázek 1.90 Meziroční změny (2018 – 2019) v úrovni kupní síly na obyvatele v obcích v % (2018 = 100)

Zdroj: GfK, Diviš, Dvorský, Tisková zpráva Kupní síla průměrného Čecha se meziročně zvýšila o 1 000 Kč měsíčně. 2019.

⁹¹ Webové stránky <https://www.bata.cz/>

⁹² Webové stránky <https://www.elkov.cz/>

⁹³ Webové stránky <https://www.tajmac-zps.cz/>

⁹⁴ AMSP ČR, Analýza maloobchodu 2019.

Příznivý vývoj v sektoru maloobchodu a mírný růst tržeb byl v březnu roku 2020 přerušen ekonomickou recesí způsobenou koronavirovou situací. Nejvíce byly situací ovlivněni prodejci sídlící v nákupních centrech. Existenční problémy mohou mít hlavně menší tuzemští obchodníci závislí na kontaktním prodeji. Je pravděpodobné, že dojde k přeskupení, selekci a určitému pročištění trhu.

Největší stavební akcí posledních let ve Zlíně se stala rozsáhlá rekonstrukce Obchodního domu Prior. Obchodní prostory byly soustředěny do dvou nejnižších poschodí (restaurace a kavárny, potraviny, drogerie, lékárna, květiny a další služby) a ve vyšších poschodích vznikly kancelářské prostory, čtyřhvězdičkový hotel a wellness centrum klubového typu. Přehled největších nákupních center je uveden v tabulce 1.66. Kromě prodejních jednotek v rámci těchto center se ve Zlíně nachází řada větších a menších prodejců. Poslední údaje o maloobchodní síti ve městě Zlín jsou dostupné Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020, které byly zjištěny z terénního šetření. Dle tohoto šetření se na území města Zlína k dubnu 2012 nacházelo 562 prodejních jednotek a prodejní plocha dosahovala hodnoty 171 128 m².

Tabulka 1.66: Přehled největších nákupních center ve městě Zlín

Nákupní centrum	Adresa
Nákupní centrum Čepkov	Tyršovo nábřeží 5496, 760 01 Zlín
Prodejní pasáž ve Zlíně - Louky	třída Tomáše Bati 398, Zlín-Louky
Obchodní dům 13	Vavrečkova 7074, 760 01 Zlín
Obchodní dům Zlín	náměstí Práce 2523, 760 01 Zlín
OC CENTRO ZLÍN	3. května 1170, 763 02 Zlín 4 – Malenovice
Obchodní centrum Kvítková	Kvítková 4352, 760 01 Zlín
OZC ZLATÉ JABLKO	nám. Míru 174, 760 01 Zlín

Zdroj: ic-zlin.cz, zpracování PROCES, 2020.

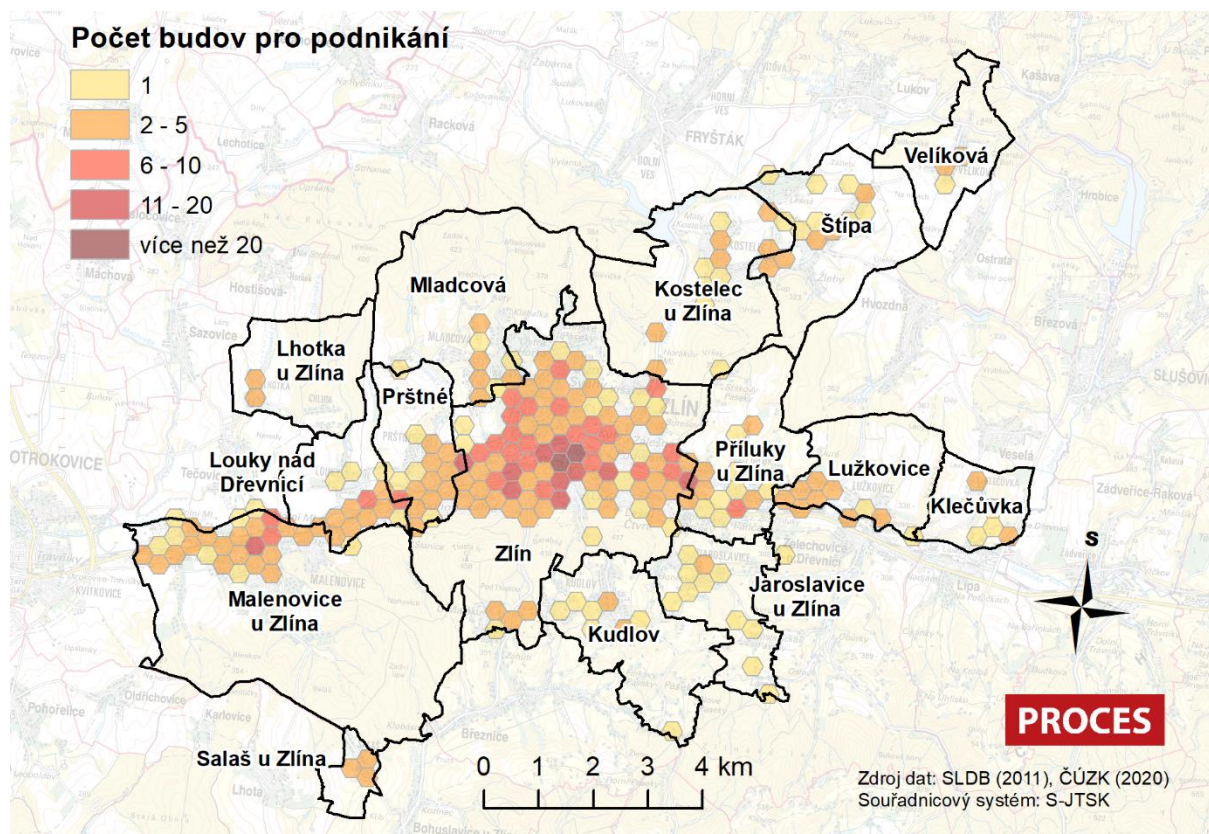
V bývalém zlínském svitovském areálu má vzniknout nové zlínské obchodní centrum 24-25-26 FABRIKA. Nákupní a zábavní komplex má nabídnout přes 3 kilometry obchodních pasáží, zábavní část nejen pro rodiny s dětmi, prestižní kancelářské prostory, byty nejvyšší kategorie, ale i možné prostory pro vzdělávací instituce.

1.6.2.4 Nemovitosti pro rozvoj podnikání

Plochy pro podnikání jsou ve městě Zlín výrazně ovlivněny reliéfem města se svažitými částmi. Dalším faktorem je vysoký stupeň zastavěnosti potenciálně vhodného území. Koncentrace ekonomických aktivit je tím situována podél toku řeky Dřevnice. Potenciální plochy pro rozvoj podnikání vymezuje územní plán města Zlín (viz kapitola Územní plánování a urbanismus). Jak je uvedeno v Integrovaném plánu rozvoje území města Zlín pro období 2014 – 2020 činí rozsah rozvojových ploch smíšené výroby na území města cca 60 ha a jsou koncentrovány v západní části města. Tyto plochy jsou omezeny jejich plošnou velikostí a dalšími faktory, např. řešení dopravního napojení nebo řešení protipovodňové ochrany. Plochy pro podnikání jsou blíže popsány v kapitole Město s příhodnými podmínkami pro budoucnost.

Následující mapa (obrázek 1.91) zobrazuje počet objektů v hexagonové síti pokrývající město Zlín. Barva jednotlivých ploch označuje počet budov sloužících k podnikání podle SLDB 2011, přičemž 1 plocha sítě má 10 hektarů. Nejvíce budov k podnikání se nachází v centru Zlína, další významnější klastery budov k podnikání je v Malenovicích.

Obrázek 1.91: Počet budov pro podnikání

Zdroj: SLDB 2011, ČÚZK, 2020.

Ve městě Zlín se nachází následující průmyslové zóny či areály:

- Průmyslová zóna Přiluky Zlín, Cecilka
- Průmyslová zóna Chmelník Zlín
- Průmyslová zóna Zlína - Štípa
- Areal Svit Zlín, Cream

Průmyslová zóna Přiluky Zlín, Cecilka je situována ve východní části města Zlín. Dle vlastního šetření Krajské hospodářské komory Zlínského kraje se v této průmyslové zóně nachází 28 firem. Mezi firmy, které zaměstnávají nejvíce osob, patří v této zóně podniky TESCO, s.r.o., Promens a.s., D plast, a.s., EFTEC (Czech Republic) a.s., MPL TRADING, spol. s r.o., Zlín Precision, s.r.o., Svoboda a Březík – pečivo, s.r.o. (Provozovna), MPL TRADING, spol. s r.o., EFTEC (Czech Republic) a.s.

V **Průmyslové zóně Chmelník Zlín** se nachází 23 firem⁹⁵. Mezi největší zaměstnavatele v této průmyslové zóně patří CZECH STYLE, spol. s r.o., UNICARS CZ s.r.o., DENCOP LIGHTING spol. s r.o., Brilas Group s.r.o.

Průmyslová zóna Zlína – Štípa sídlí cca 10 firem, jako např. EGO Zlín spol. s.r.o., Holík International s.r.o., Betonmix Zlín - Štípa s.r.o., Ozontech, H + M Zlín a.s.

Areal Svit Zlín se nachází v centru města (viz mapka na obrázku 1.92), západně od centra Zlína mezi řekou Dřevnicí a třídou Tomáše Bati, asi 300 od náměstí Míru. Jedná se o Areal bývalých Baťových závodů. Západní část areálu je stále průmyslová. Sídlí zde podnikatelské subjekty jako Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s., ZPS – frézovací stroje, Kovárna VIVA, a.s., FLOW TECH, s.r.o. a další. Svě místo si v areálu našly i spediční firmy a velkosklady. Ve východní části sídlí spíše subjekty veřejné

⁹⁵ Vlastní šetření Krajské hospodářské komory Zlínského kraje

správy a vzdělávání, např. Krajský úřad Zlínského kraje, Technické inovační centrum, Krajská hospodářská komora Zlínského kraje, Muzeum jihovýchodní Moravy, Krajská knihovna, Krajská galerie výtvarného umění apod. Část bývalých továrních budov je nevyužitá a čeká na revitalizaci. Před rekonstrukcí je také zlínské autobusové nádraží a vlakové s napojením na MHD linku. Průmyslový areál stále prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Obnovený Svit by měl v budoucnu plnit funkci živého Zlína. Cílem rekonstrukce průmyslového areálu je na jednom místě spojit práci, zábavu a bydlení a dát Zlínu živé centrum dění.

Obrázek 1.92: Areál Svit Zlín

Zdroj: mapy.cz, 2020.

V okolí města Zlína se nachází významné i menší průmyslové zóny. Patří mezi např.:

- Průmyslová zóna Holešov
- Průmyslová zóna Toma Otrokovice
- Průmyslová zóna Napajedla
- Průmyslová zóna Lešná
- Průmyslová zóna Vsetín Bobrky
- Průmyslový areál Hulín
- Průmyslová zóna Razov Vizovice
- Průmyslová zóna Kocůrek Vizovice

Nemovitosti pro komerční využití (pozemky, objekty, kancelářské prostory) ve městě Zlíně a jeho okolí hodnotily podnikatelské subjekty v rámci průzkumu podnikatelského prostředí ve městě Zlíně, které bylo realizováno v červenci a srpnu roku 2020 (více viz podkapitola Průzkum podnikatelského prostředí nebo kompletní zpráva o realizaci průzkumu v příloze analytické části). Podnikatelé hodnotili nemovitosti z hlediska jednotlivých kritérií – množství, lokalizace, cena, kvalita, celkové hodnocení pozemků, objektů a kancelářských prostor. Většina podnikatelských subjektů, které se průzkumu účastnily, hodnotí pozemky ve městě nebo v jeho okolí převážně za nevyhovující. Hodnotí, že jsou velmi drahé, je jich spíše nedostatek, jsou nevhodně lokalizované a nejsou dostatečně vybaveny infrastrukturou. Podobně respondenti hodnotili i objekty, které se ve městě nebo jeho okolí nachází. Kancelářské prostory podnikatelé hodnotili spíše pozitivně nebo neutrálně než negativně – jejich kvalitu a dostatečné množství. Nejhůře byla opět hodnocena jejich cena (respondenti hodnotili, že jsou kancelářské prostory velmi drahé nebo drahé).

1.6.2.5 Inovační prostředí

Z Analýzy inovačního potenciálu Zlínského kraje vyplývá, že v mezikrajském srovnání vykazuje Zlínský kraj dobré postavení vzhledem k počtu pracovišť výzkumu a vývoje a pozitivně lze hodnotit i dynamické ukazatele změny počtu těchto pracovišť. Mírně lepší hodnoty dosahuje Zlínský kraj v hodnocení podnikatelské části výzkumu a vývoje.

Město Zlín a jeho okolí je přirozeným centrem výzkumu a vývoje Zlínského kraje. Historicky se výzkum a vývoj města Zlína orientuje zejména na gumárenský, plastikářský, chemický a obuvnický průmysl. Největší potenciál ekonomického přínosu VaV je v týmech formovaných v rámci Centra polymerních systémů (CPS) a Centra bezpečnostních, informačních a pokročilých technologií (CEBIA-TECH) na UTB, které se snaží rozvíjet stávající a navazovat nové spolupráce s firmami v regionu. CPS se zároveň s významnými plastikářskými firmami v regionu zapojuje do programu Centra kompetence (projekt „Centrum pokročilých polymerních a kompozitních materiálů“). Potenciál rozvoje nových odvětví je možné spatřovat zejména v odvětvích výpočetní techniky v návaznosti na zaměření výzkumu a vývoje Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a případně ve vybraných odvětvích kreativního průmyslu (design, film) v návaznosti na aktivity zlínských škol včetně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a přítomnost filmových ateliérů ve městě Zlíně nebo zdravotnictví. Naopak rozvojové perspektivy obuvnického průmyslu jsou hodnoceny jako nejasné.

V tabulkách 1.68 a 1.69 jsou uvedeny klíčové pracoviště výzkumu a vědy a podpůrné instituce v oblasti inovací a podnikání ve městě Zlín.

Tabulka 1.67: Klíčová pracoviště výzkumu a vývoje ve městě Zlíně

Název	Základní charakteristika
Asociace gumárenské technologie Zlín, s.r.o.	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v gumárenském průmyslu (např. konstrukce pneumatik, vulkanizační formy a další).
Centrum stavebního inženýrství, a.s., pracoviště Zlín	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v oblasti stavebních hmot včetně zkušebnictví a certifikace. Na zlínském pracovišti působí akreditovaná zkušební laboratoř číslo 1007.1 - Zkušebna fyzikálních vlastností materiálů, konstrukcí a budov, která se skládá z dílčích laboratoří (laboratoř akustiky, laboratoř tepelné techniky, laboratoř otvorových výplní, laboratoř statiky a laboratoř dokončovacích prací).
ECOPROTECT, spol. s.r.o.	Společnost je specializovaná na vývoj, výzkum a výrobu speciálních ochranných oděvů (chemických ochranných oděvů civilního - proti průmyslovým chemikáliím - i armádního - proti bojovým chemickým látkám sektoru), prostředků, pomůcek a zařízení pro ochranu životního prostředí.
Institut gumárenské technologie a testování a.s.	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v gumárenském průmyslu (např. výroba vulkanizačních tvárníc pneumatik a další).
Institut pro testování a certifikaci, a.s.	Společnost je nezávislá zkušební, certifikační, kalibrační a inspekční společnost s mezinárodní působností poskytující odborné služby v oblasti hodnocení kvality a bezpečnosti produktů, certifikace produktů a systémů managementu a služby v oblasti technické normalizace.
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně - Zkušebna stavebně truhlářských výrobků Zlín	Zkušební laboratoř je akreditována Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. Předmětem akreditace zkušební laboratoře je zkoušení otvorových stavebních výplní, podlahovin na bázi dřeva, desek ze dřeva, dřeva na stavební konstrukce, nábytku, budov.
Plastservis, a.s. - laboratoř analýz životního prostředí	Laboratoř má dlouholeté zkušenosti s měřením a vyhodnocováním kvality pracovního prostředí a emisí v různých typech výroby a technologií (kovovýroba a kovoobrábění, zpracování plastů a pryže, výroba obuvi a kožené galanterie, povrchové úpravy kovů a nekovových materiálů, zpracování dřeva a výroba nábytku, potravinářské procesy, výroba barev, zemědělská výroba, lakovny aj.).
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	Na UTB několik výzkumných pracovišť. Výzkum je prováděn v rámci jednotlivých fakult a v rámci Univerzitního institutu (UNI). UNI uskutečňuje transfer technologií, vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a další tvůrčí činnost Součástí Univerzitního institutu: - Centrum polymerních systémů (CPS) - aplikovaný výzkum polymerů

	<ul style="list-style-type: none"> - Centrum transferu technologií - zabezpečování průmyslově právní ochrany výsledků výzkumu a vývoje (VaV) a provádění potřebných kroků vedoucích k jejich komercializaci. - Centrum výzkumu obouvaní - výzkum a testování obouvaných materiálů, technologií a designu. - Vědeckotechnický park - přispívá k zajišťování funkčního transferu výsledků činností aplikovaného výzkumu do praxe. V části parku sídlí Centrum bezpečnostních, informačních a pokročilých technologií (CEBIA-Tech). <p>Tvůrčí činnost na UTB je orientována do oblastí základního a aplikovaného výzkumu:⁹⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fakulta technologická - výzkum v oblastech reologie polymerů, enzymatická hydrolyza kožedělného odpadu, know-how ve výrobě profylaktické obuvi a vynikající výsledky ve výzkumu historické obuvi. - Fakulta managementu a ekonomiky - koncipování průmyslové politiky regionu a vypracovávání metodických materiálů pro firmy, sloužících k modernizaci podnikových procesů pro zvýšení jejich konkurenceschopnosti. - Fakulta multimediálních komunikací - oblast praktického designu, propagace a výzkum marketingové a interkulturní komunikace. - Fakulta aplikované informatiky - moderní metody teorie automatického řízení, monitorování a řízení technologických procesů, měřicí technika, metody umělé inteligence, informační technologie, softwarové inženýrství, matematické modelování technologických procesů s ohledem na jejich automatické řízení a v neposlední řadě řešení automatického řízení v teplárenství. - Fakulta humanitních studií - vědecká, výzkumná a další tvůrčí činnost v oblasti humanitních věd (zejména pedagogiky a dalších společenských věd, vybraných zdravotnických věd a cizích jazyků). - Fakulty logistiky a krizového řízení - vědeckovýzkumná činnost v oblasti logistiky, krizového řízení a environmentální bezpečnosti.
--	--

Zdroj: Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, doplněno a aktualizováno PROCES, 2020.

Tabulka 1.68: Klíčové podpůrné instituce v oblasti inovací a podnikání v území

Název	Základní charakteristika
Technologické inovační centrum s.r.o.	Cílem společnosti založené Zlínským krajem a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně je vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj inovačních firem, pro využívání výsledků výzkumu a vývoje v podnikatelské praxi a pro rozvíjení nových oborů, technologií a služeb. Společnost provozuje budovu Podnikatelského inovačního centra. Společnost dále podporujeme transfer znalostí mezi univerzitami a průmyslovou praxí, provozuje unikátní platformu pro hledání řešení inovačních problémů na principu otevřených inovací apod.
Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, státní příspěvková organizace MPO ČR	Regionální pobočka agentury CzechInvest zaměřuje své aktivity na podporu malých a středně velkých podniků v oblasti poradenství (dotační tituly, podnikatelské nemovitosti, subdodavatelé), zprostředkování státní podpory a zajištění služeb pro zahraniční investory působící v České republice.
Plastikářský klastr	Plastikářský klastr - založen v roce 2006 a v současnosti sdružuje přes 48 ekonomických subjektů zabývajících se aktivitami v plastikářském průmyslu, z nichž 14 subjektů má své sídlo na území města Zlína.
Zlínský kreativní klastr	Zlínský kreativní klastr je první klastr v České republice zaměřený na kreativní průmysly. Je tvořen zástupci veřejného, soukromého, neziskového a vzdělávacího sektoru z kreativních a návazných odvětví ve zlínské aglomeraci. Klastr navazuje na jeho kreativní odkaz baťovského dědictví v oblasti reklamy, designu a architektury.
Krajská hospodářská komora Zlínského kraje	KHK sdružuje téměř 300 členů z řad firem a živnostníků především ze Zlínska, Uherskohradištska a Vsetínska. Vytváří platformu pro setkávání a spolupráci podnikatelů v regionu, je užitečnou spojnicí mezi firmami a školami, zejména technického zaměření, podporuje technické vzdělávání konkrétními aktivitami a realizuje další aktivity a projekty, které podporují zaměstnanost a podnikání ve Zlínském kraji.

Zdroj: Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020.

⁹⁶ www.utb.cz

Potenciál zlepšení je možné spatřovat ve spolupráci firem s akademickým sektorem, s dalšími institucemi vědy a výzkumu i podpůrnými institucemi v oblasti inovací a podnikání. Umět spolupracovat, společně přicházet na unikátní řešení a zvyšovat konkurenceschopnost svého oboru jsou principy, na kterých stojí klastrové organizace. Mimo výše zmíněné klastry, které se nacházejí ve městě Zlíně, funguje v nedalekých Kunovicích Moravský letecký klastr, který tvoří 35 průmyslových společností, středních odborných škol a technických univerzit s cílem rozvíjet konkurenční letecký průmysl.

1.6.3 Analýza stakeholderů

V rámci získání celkového pohledu na priority rozvoje města Zlín byly do procesu strategického plánování zapojeny vybrané zainteresované strany, tzv. *stakeholderi*. Jedná se o zástupce klíčových institucí a organizací, které působí na území města, a osobnosti, které mají k městu blízký vztah. Někteří stakeholderi byli zapojeni do přípravy strategie rozvoje města Zlína v rámci koordinačního výboru a pracovních skupin a od vybraných stakeholderů byly zjištěny jejich názory na rozvoj města a jejich zájmy ve městě pomocí osobních rozhovorů.

Analýza stakeholderů probíhala v následujících krocích:

1/ Identifikace stakeholderů - vytvoření seznamu zainteresovaných stran a doplnění seznamu členy pracovních skupin.

2/ Prioritizace zainteresovaných stran a jejich zapojení - každý člen pracovní skupiny měl možnost prioritizovat 5 stakeholderů (aktérů, které považoval za klíčové). Následně byl vytvořen seznam klíčových stakeholderů dle priorit členů pracovních skupin.

3/ Vyhodnocení - podle potřeby může být některý z vybraných stakeholderů přizván do pracovní skupiny nebo může být zapojen do připomínkovacího procesu (individuálně v průběhu tvorby strategie nebo v rámci procesu připomínkování širokou veřejností).

4/ Rozhovory s významnými stakeholdery a osobnostmi - vybraní klíčoví stakeholderi a významné osobnosti byli do přípravy strategie zapojeni formou rozhovorů s cílem zajistit jejich názory na město Zlín a náměty či doporučení vedoucí k dalšímu rozvoji města. Rozhovory probíhaly od 27. 7. 2020 do 5. 8. 2020.

Mezi názory stakeholderů a osobností na město Zlín i doporučení směrem k dalšímu rozvoji města, které vyplynuly z rozhovorů, patřilo následující:

- Osobnosti mají nejčastěji asociaci Zlína spojenou s Tomášem Baťou, který se výrazně podepsal na funkcionalistické struktuře Zlína, a další asociaci Zlína jako zelené město (parky, zajímavé biotopy), také jako bezpečné město a moderní město s potenciálem rozvoje. Převažují zcela pozitivní asociace, které vypovídají, že lidé ve Zlíně žijí rádi, případně rádi do něj jezdí.
- Mezi další faktory, které zesilují územní identitu, lze považovat dlouhodobost pobytu, existenci historicky významného objektu, kulturní památky, lidové (nebo i moderní) architektury, svázanost místa se slavnými rodáky, existenci tradic, harmonické životní prostředí a fungující infrastrukturu, generační zakořeněnost, jedinečnost prostředí a krajiny.
- V odpovědích na otázku „Co městu chybí“ převažovala shoda v názoru na zastaralé silniční i železniční sítě, nedostatečné napojení na krajské komunikace, začlenění elektromobility do města, potřeba parkovacích ploch, nedostačující dopravní infrastruktura.
- U osobností výrazně převažuje pozitivní názor na vývoj města. Přičemž velmi pozitivní očekávání budoucího vývoje má 31 % osobností, přestože probíhá krize způsobena COVID-19, tzn., že všichni vidí rozvojový potenciál města přes očekávaný dopad krize.
- Vybrané osobnosti vidí, že klíčovou roli v rozvoji města má univerzita UTB. Vzdělanost přinášející potenciál, mladí lidé, pracovní příležitosti, výstavba bytů pro mladé. Rozvoj vědy a výzkumu. Možnosti rozpořehovat mladou generaci kulturou, sportem, volnočasovými aktivitami.
- Všechny osobnosti vidí prioritu ve směřování investic města do zlepšení dopravní infrastruktury včetně parkování. Další klíčovou prioritou je rozvoj bytové výstavby především pro mladé obyvatele.
- Za hrozby pro město vybrané osobnosti považují nejčastěji odchod mladých lidí pro nedostatek pracovních příležitostí a nedostatek bytů. Řešení dopravní situace a parkování. Město bez rozvojového potenciálu, které se stane skanzenem.

- Za nejoblíbenější, nejzajímavější místa ve Zlíně jsou shodně uváděny revitalizované parky. Urbanistické uspořádání města ve stylu, který mu vtiskl T. Baťa. Za hodnotné jsou považovány také okolní kopce a krajina v okolí Zlína. Za důležité pro Zlín jsou považovány revitalizace vybraných budov. Za v současnosti špatné a potřebné změnit považují všichni chátrající památné budovy, ale také vlakové i autobusové nádraží.
- Osobnosti se zamýšlely nad vizí města. Vybrané osobnosti se shodly na potřebě vytvořit dostatek prostoru pro zdravý, aktivní a společenský život ve městě. Vytvořit možnost bezpečně chodit pěšky i jezdit na kole. Chtějí žít ve městě bez větších problémů s dopravními zácpami, hlukem, znečištěním a dalšími zdravotními riziky. Za důležité považují pokračovat v Baťově konceptu, který je příkladem pro celý svět. Chtějí udržovat tradice, podporovat rodinu a setkávat se s přáteli. Vytvářet přátelské, otevřené město pro občany, kteří se chtějí rozvíjet.

Kompletní analýza stakeholderů a zpráva o realizaci průzkumu stakeholderů a osobností je uvedena v příloze analytické části.

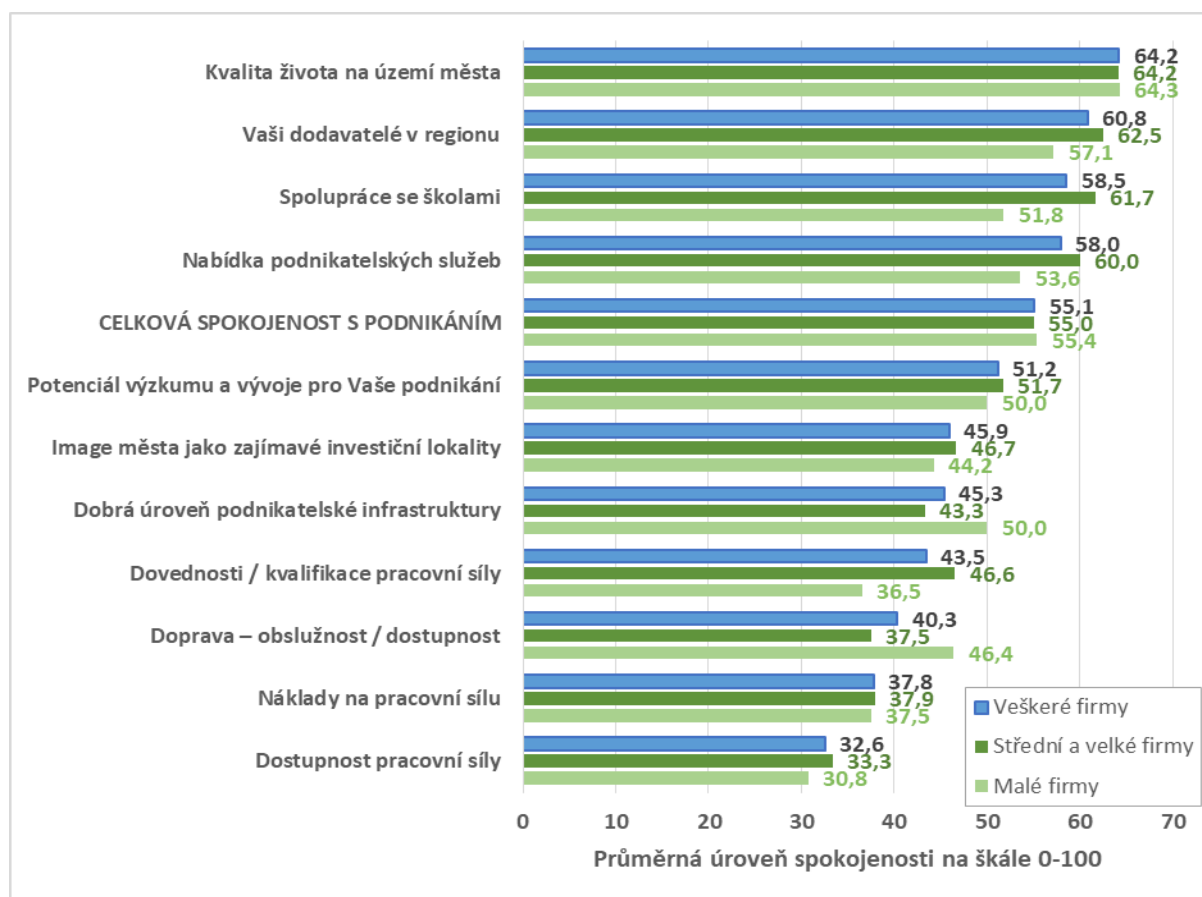
1.6.4 Průzkum podnikatelského prostředí

Na základě potřeb zjištění subjektivního pocitu vnímání podnikatelského prostředí ve městě Zlíně byl realizován v období od 3. 7. do 17. 8. 2020 průzkum podnikatelského prostředí. Průzkumu se zúčastnilo 45 respondentů - celkem 31 respondentů je z řad středních a velkých firem podnikajících nebo působících ve městě Zlíně (nejvýznamnějších firmy zaměstnávajících více než 50 zaměstnanců) a celkem 14 z řad malých firem (firmy do 50 zaměstnanců). Cílem průzkumu bylo získat názory subjektů o podnikatelském klimatu ve městě, poznat problémy a plány rozvoje podnikatelských subjektů, které investují a vytvářejí pracovní příležitosti pro místní obyvatele. Kompletní zpráva z realizace průzkumu je umístěna v příloze analytické části. Mezi respondenty byly nejvíce zastoupeny firmy působící ve zpracovatelském průmyslu, tvoří 51,1 % respondentů. Oblast činnost ve zpracovatelském průmyslu převažovala jak u středních a velkých tak u malých firem z řad respondentů.

Z průzkumu vyplynulo, že nejsou podnikatelé ve městě Zlíně celkově s podnikatelským prostředím nespokojeni, ale nevyjádřili ani výraznou spokojenost. Jsou zejména spokojeni s kvalitou života na území města a s dodavateli v regionu (viz graf v obrázku 1.93). Mezi nejčastěji uváděná pozitiva místního podnikatelského prostředí patří pozitivum podnikatelské tradice ve městě spojené s osobností Tomáše Bati, ze které vychází pracovitost místních lidí, také spolupráce a vzájemná podpora mezi podnikateli v regionu, s místní vysokou školou, s Úřadem práce.

Většina respondentů je spokojena i s kvalitou úřadů a institucí ve Zlíně. Téměř polovina z nich by ocenila vlastní zapojení do tvorby a realizace rozvojových plánů města.

Obrázek 1.93: Spokojenost s podnikatelským prostředím ve městě Zlín

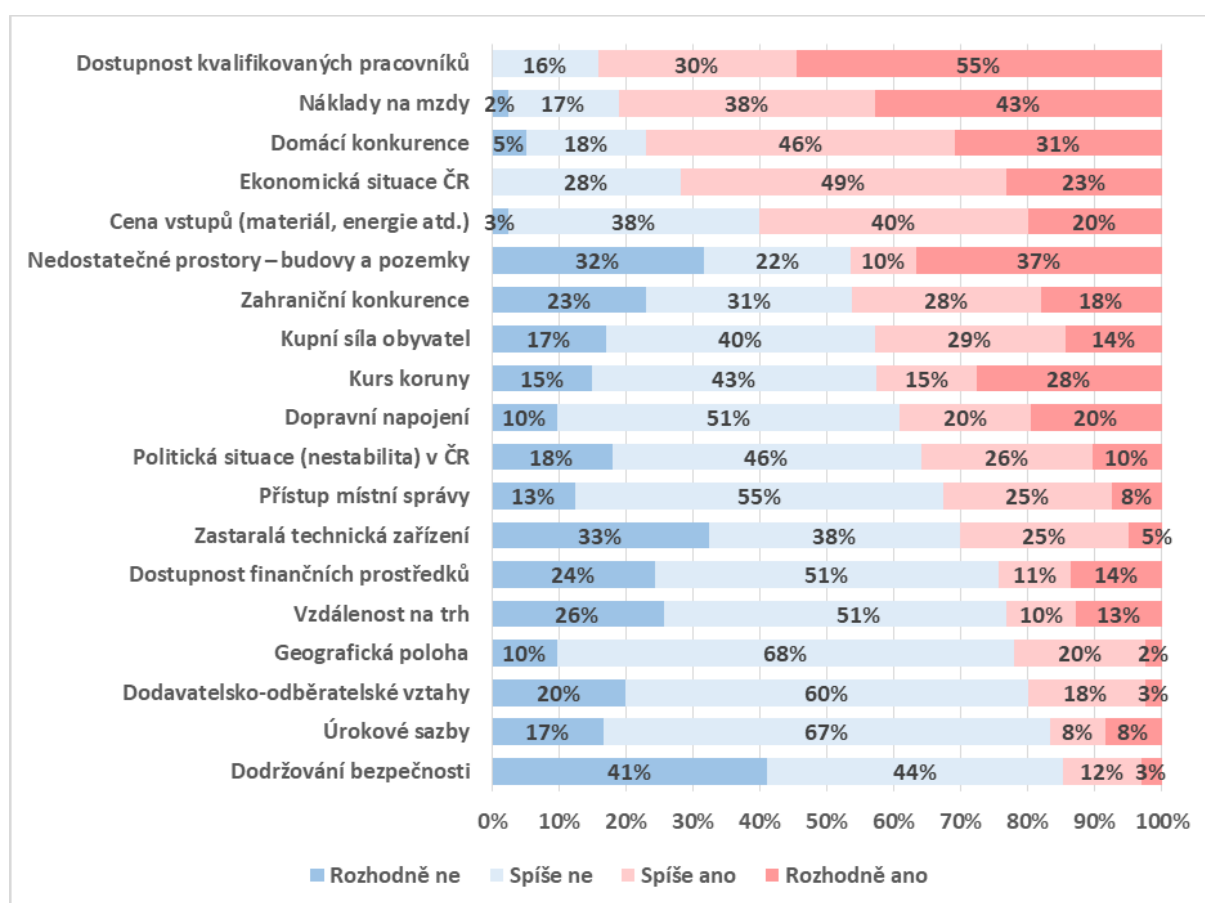
Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020, Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s podnikatelským prostředím ve městě Zlín?

Naopak bariéry rozvoje většina podnikatelských subjektů vidí v nedostatku kvalifikované pracovní síly (85 % respondentů) a nákladech na mzdy (81 % respondentů). Pro malé firmy je největší bariérou ekonomická situace ČR. Zhruba polovina (53,3 %) většiny respondentů v posledních měsících pocítila negativní dopad na své podnikání vlivem ekonomické recese (spíše se jedná o střední a velké firmy) způsobené dopadem globální pandemie nemoci Covid-19. Celkem u 24,4 % respondentů došlo k dočasnému snížení odbytu a u 28,9 % respondentů stále trvá snížený obyt a podnik uvažuje o propouštění zaměstnanců.

Podnikatelské subjekty trápí problematika nedostatečné dopravní infrastruktury města, dopravního napojení a řešení dopravní obslužnosti průmyslových zón. Většina respondentů doporučuje prioritně řešit dopravu ve městě - parkování, údržbu a opravy silnic (82,2 %) i dopravu do města (53,3 %). Další klíčovou oblastí je podpora malého a středního podnikání (51,1 %). Většinu středních a velkých firem se dlouhodobě nedaří obsazovat všechny pracovní pozice. Firmy nejvíce dlouhodobě postrádají technické a dělnické profese a kvalifikované odborníky v daných profesích.

Firmy, které plánují v následujícím roce přijímat nové zaměstnance, by mohly ve městě nabídnout cca 210 nových pracovních míst.

Obrázek 1.94: Bariéry rozvoje podnikání firem Zlína

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 2: Jaké jsou bariéry rozvoje Vašeho podnikání?

Pozemky a objekty ve městě nebo v jeho okolí jsou dle převažujícího názoru podnikatelských subjektů označovány za nevyhovující. Podnikatelé hodnotí, že jsou velmi drahé, je jich spíše nedostatek, jsou nevhodně lokalizované a pozemky nejsou dostatečně vybaveny infrastrukturou. Většina respondentů neplánuje přemístění podnikání do jiného území či ukončení podnikání ve městě Zlíně. Téměř třetina respondentů potřebuje pro rozšíření svých podnikatelských aktivit další nemovitosti.

1.6.5 Stav a potenciál rozvoje cestovního ruchu města

Cestovní ruch (CR) je z hlediska ekonomického rozvoje chápán jako důležité odvětví místní ekonomiky, které je orientováno na export služeb a produktů návštěvníkům, kteří do města a jeho blízkého okolí přijíždí trávit svůj čas. Jak uvádí **Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020 – 2030, v případě Zlínského kraje** je téměř 3,5 % všech pracovníků zaměstnáno právě v tomto odvětví. Na rozvoj cestovního ruchu ve Zlínském kraji úzce navazují další odvětví. Významná je vazba ve vztahu k dopravě, kultuře, památkové péči, zemědělství, podnikání, ale také ke zdravotnictví a lázeňství jako specifické formě cestovního ruchu.⁹⁷ Statutární město nemá v této oblasti zpracovanou aktuální ucelenou strategii nebo koncepci. V oblasti propagace a komunikace města nechalo statutární město Zlín zpracovat Studii pro statutární město Zlín a turistickou oblast Zlínsko a Luhačovicko (Jak na komunikaci Zlínska a Luhačovicka). Cílem dokumentu je hledat cesty, kterými se v budoucnu může oblast vydat.

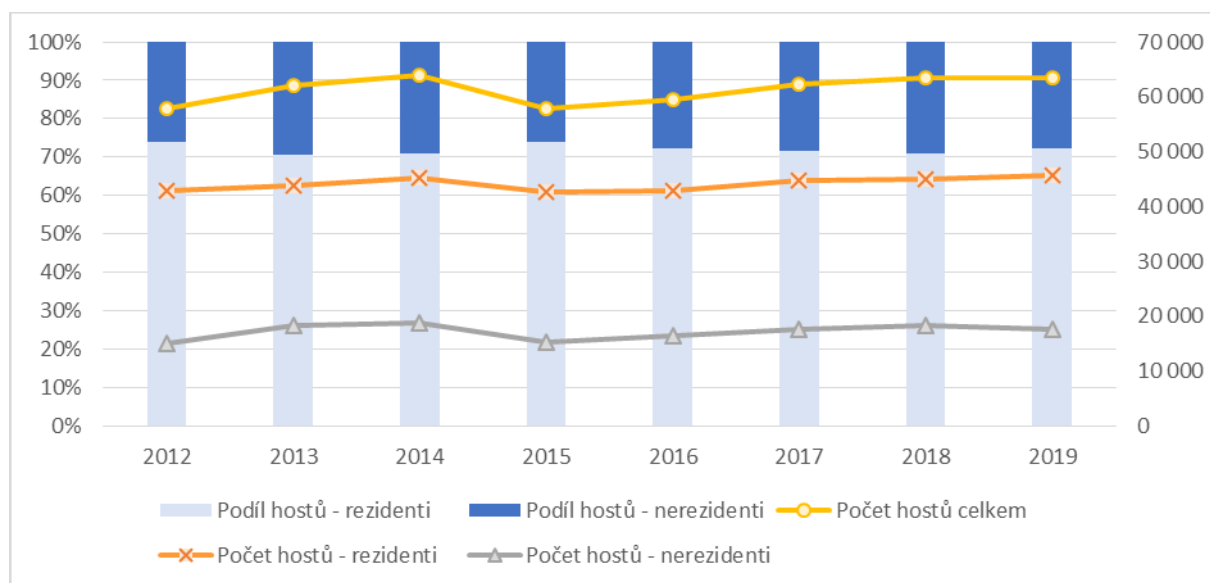
Destinační management turistické oblasti Zlínsko-Luhačovicko nechal v roce 2018 zpracovat **Strategii destinačního managementu pro turistickou oblast Zlínsko-Luhačovicko**. Hlavním smyslem dokumentu je analyzovat potenciál oblasti, navrhnout opatření, která povedou k vytvoření konkurenceschopného produktu destinace s maximálním využitím existujících aktivit, výstupů či produktů a navrhnout základní směry marketingové komunikace destinace a přispět tak k vyšší návštěvnosti destinace a vyšší výtěžnosti cestovního ruchu.

Podmínky pro rozvoj cestovního ruchu ve městě Zlín a jeho okolí lze posoudit na základě poptávky. Určitý obraz je možné získat z dat o vývoji počtu návštěvníků hromadných ubytovacích zařízení⁹⁸. Návštěvnost města (viz graf na obrázku 1.95) má od roku 2015 mírně rostoucí tendenci. V roce 2019 město navštívilo 63 388 osob, z toho bylo 45 780 rezidentů. Ve sledovaných letech převažují turisté z ČR nad turisty zahraničními. Zahraniční hosté představují zbývající necelou jednu třetinu, přičemž se jejich podíl na celkovém počtu za posledních sedm let nijak výrazně nezměnil. Nejmenší podíl zahraničních turistů navštívil Zlín roku 2012 (26 %; 15 011 návštěvníků), nejvyšší podíl v roce 2014 (32 %; 18 665 zahraničních návštěvníků). Celkově lze z výše uvedeného tvrdit, že atraktivnost města se zvyšuje, v návštěvnosti lze pozorovat pozitivní trend.

⁹⁷Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020 – 2030. <https://www.kr-zlinsky.cz/koncepce-rozvoje-cestovniho-ruchu-zlinskeho-kraje-na-obdobi-2020-2030-cl-4873.html>

⁹⁸ Údaje jsou monitorovány ČSÚ, provozovatelé ubytovacích zařízení však nemají povinnost vykazovat počty návštěvníků ani informace o délce pobytu. Proto je nutné na uvedená data pohlížet s určitou mírou zkresení.

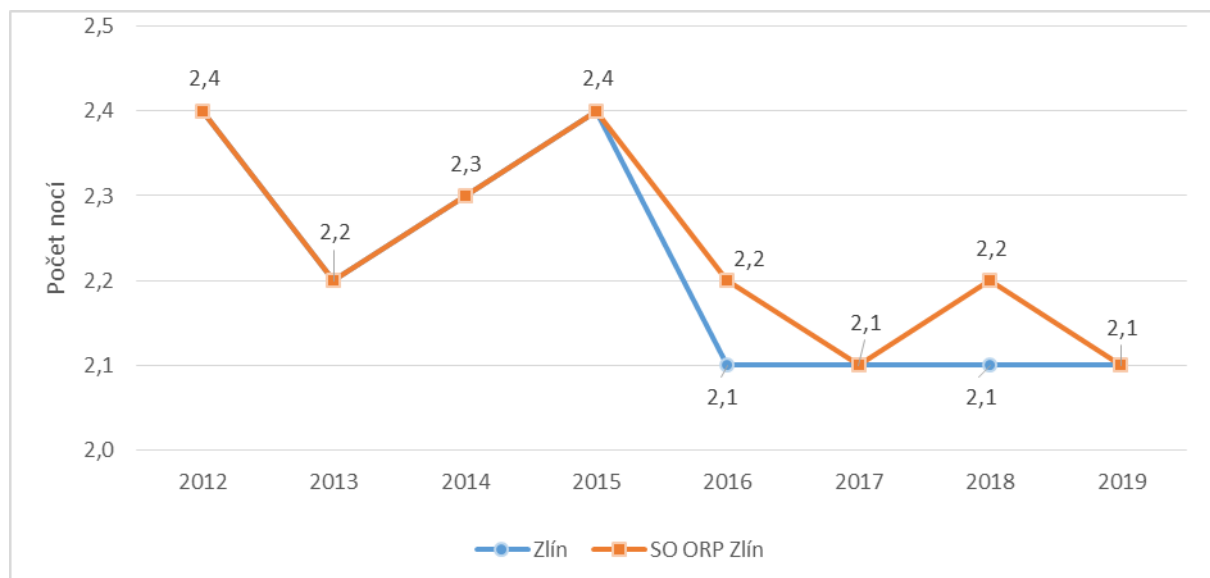
Obrázek 1.95: Vývoj návštěvnosti města Zlína - tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2012 – 2019, podíl a vývoj počtu návštěvníků

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2020.

V grafu na obrázku 1.96 je znázorněn průměrný počet přenocování (počet nocí) ve Zlíně v porovnání s územím SO ORP Zlín. Trend vývoje průměrného počtu přenocování je pro sledovaná území téměř totožný. Od roku 2015 jak město Zlín, tak SO ORP Zlín zaznamenává pokles přenocování. Návštěvník ubytovacích zařízení v roce 2015 strávil v průměru 2,5 nocí ve městě Zlín i v SO ORP Zlín a v roce 2019 to bylo 2,1 noci.

Obrázek 1.96: Průměrný počet přenocování ve Zlíně a v SO ORP Zlín v letech 2012 – 2019 (počet nocí)

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2020.

V tabulce 1.69 jsou uvedeny počty hromadných ubytovacích zařízení ve městě Zlín. Mezi lety 2012 a 2019 nedošlo ve městě k podstatným změnám v počtech ubytovacích zařízení. Počet hromadných ubytovacích zařízení se ve městě snížil za toto období o 4 zařízení. V zařízeních došlo za posledních 7 let k navýšení počtu pokojů o 98 pokojů a počet lůžek se snížil o 110 lůžek.

Tabulka 1.69: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě Zlín v letech 2017 – 2019

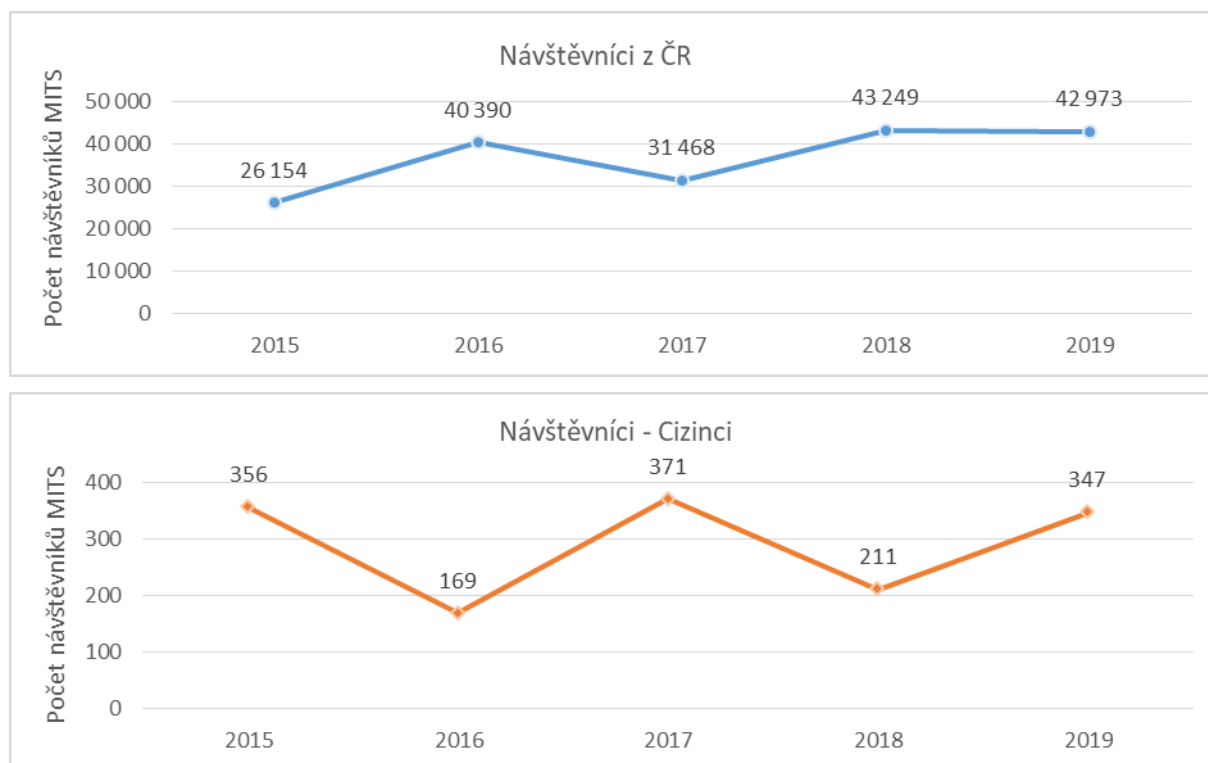
	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
2012	32	997	2 237	40
2013	32	845	1 822	40
2014	31	1 112	2 267	20
2015	29	994	2 069	20
2016	32	961	2 743	20
2017	31	834	1 797	.
2018	31	1 183	2 278	.
2019	28	1 095	2 127	.

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2020.

Vhodným indikátorem rozvoje turistického ruchu je také návštěvnost v Turistickém informačním centru, ve Zlíně návštěvnost Městského informačního a turistického střediska Zlín (MITS). Městské informační a turistické středisko Zlín se nachází na náměstí Míru v budově radnice. Svým návštěvníkům a obyvatelům města poskytuje komplexní informační servis o činnostech Magistrátu města Zlína a z oblasti cestovního ruchu a kultury, jako např. informace o kulturních, společenských a sportovních akcích, informace o kulturních a přírodních památkách, atraktivitách města, informace o ubytování, stravování, službách a firmách ve městě, informace o jízdních řádech ČD a ČSAD a další. MITS spravuje turistickou sekci v bezplatných mobilních aplikacích Mobilní rozhlas, zpracovává podklady do mobilní aplikace Turista v mobilu, Na kole i pěšky - cykloturistická aplikace a zprostředkovává prohlídky s průvodcem. MITS Zlín provozuje turistický informační portál města Zlína (www.ic-zlin.cz), který poskytuje turistické a kulturní informace.

Jak je vidět na obrázku 1.97, počet návštěvníků MITS zaznamenává mezi lety 2015 až 2019 mírné odchylky. Zatím co se počet návštěvníků z České republiky (ČR) o 16 819 zvýšil, počet cizinců mírně klesl o 9 návštěvníků MITS.

Obrázek 1.97: Návštěvnost Městského informačního a turistického střediska Zlín v letech 2015 - 2019

Zdroj: MMZ, Oddělení cestovního ruchu a informace, zpracování PROCES, 2020.

Jak je uvedeno v Konceptci rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020 – 2030 na základě analýzy jednotlivých předpokladů cestovního ruchu a hodnocení jeho využití má Zlínský kraj nejnvhodnější předpoklady pro následující formy cestovního ruchu:

- Dovolená v přírodě
- Sportovní a aktivní dovolená
- Lázeňský cestovní ruch a wellness
- Městský a kulturní poznávací cestovní ruch
- Církevní cestovní ruch
- Formy cestovního ruchu šetrné k životnímu prostředí
- Konferenční a incentivní cestovní ruch

Zvyšování návštěvnosti kraje v jeho turistických oblastech, vytváření sítě partnerství v sektoru cestovního ruchu, což vede k ekonomickému rozvoji kraje a růstu zaměstnanosti, je posláním Centrály cestovního ruchu Východní Morava (CCR VM). CCR VM komunikuje značku Východní Morava a další silné regionálních značky Zlínského kraje dle jednotné korporátní identity, která obsahuje název, svoji zvukovou znělku a slogan „Kouzlo rozmanitosti“. Město Zlín spadá do turistické oblasti Zlínsko a Luhačovicko, kde zajišťuje koordinaci a kooperaci poskytovatelů služeb cestovního ruchu Destinační management pro turistickou oblast Zlínsko a Luhačovicko pod společností Luhačovské Zálesí, o.p.s. V rámci organizační struktury Magistrátu města Zlína je zřízeno samostatné Oddělení cestovního ruchu a informací. Činností oddělení je propagace města Zlína, příprava prezentačních (veletržních) akcí města Zlína zaměřených na cestovní ruch, příprava a vydávání prezentačních a informačních tiskových materiálů, organizace pořádání městských jarmarků vč. tvořivých dílen, organizace Mezinárodního festivalu outdoorových filmů ve Zlíně, Zlínského filmového léta (letní kina ve Zlíně) aj. Oddělení má na starosti kromě správy internetového portálu www.ic-zlin.cz a sekce Turista na www.zlin.eu i sociální sítě – Facebook a Instagram. Oddělení spravuje turistickou sekci v mobilní aplikaci Mobilní rozhlas, dodává a aktualizuje data pro mobilní aplikaci Mobilní Turista, která obsahuje soubor informací jak pro místní obyvatele (informace z městského úřadu), tak i pro návštěvníky (průvodce městem, kalendář akcí, přehled kulturních organizací, nabídku ubytování a stravování apod.) a pro mobilní cykloturistickou aplikaci Na kole i pěšky. Oddělení zabezpečuje činnost Městského informačního a turistického střediska Zlín, jehož činnost je zmíněna výše.

Zlín je městem, které nemá v České republice obdoby. Z malé vesničky vyrostlo krajské město, které Baťa vystavěl na principech továrny v zahradách. V tom se skrývá jeho jedinečnost. Představuje velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, především pro městskou poznávací turistiku. Město je svou atmosférou jedinečným místem pro poznávání architektury, designu, historie i místních kaváren a mnoho dalšího. Ve městě se pořádají kulturní, volnočasové a sportovní akce, na jejichž organizaci se podílí řada aktérů. Přehled těchto akcí je uveden v rámci kapitoly Kvalita života.

Dlouhodobě nejnavštěvovanějším cílem ve Zlíně i ve Zlínském kraji je ZOO Zlín, dále pak v rámci města Zlína Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Baťův kanál, 14. budova (14|15 Baťův institut), Filmový uzel Zlín. Přehled významných turistických atraktivit v zájmovém území je uveden v tabulce 1.70.

Tabulka 1.70: Přehled významných turistických atraktivit v zájmovém území

Atraktivita	Stručný popis
Zoologická zahrada a zámek Zlín – Lešná	Zoologická zahrada ve Zlíně-Lešné je nejnavštěvovanějším turistickým místem Zlínského kraje a celé Moravy. Současně patří do první desítky nejnavštěvovanějších míst v ČR. Návštěvnost ZOO dosahuje stabilně více než 600 tis. návštěvníků ročně, což řadí ZOO mezi klíčové TOP atraktivy kraje. Součástí areálu ZOO je i zámek Lešná. Zoologická zahrada byla otevřena v roce 1948. V zoologické zahradě je pro návštěvníky každý rok připravováno asi 20 kulturních programů a další aktivity.

Atraktivita	Stručný popis
Baťovská architektura spojená s baťovskou historií a tradicí	Zlín je proslavený průmyslníkem Tomášem Baťou, jenž ovlivnil zdejší život obuvnickou továrnou a vzhled města nezaměnitelným architektonickým stylem dělnických domků z cihlového zdiva. Dominantu města tvoří 21. správní budova firmy Baťa s pojezdovou kanceláří – výtahem J. A. Bati, který je umístěn v areálu bývalých Baťových závodů. Celý areál bývalých závodů spolu s budovou získal ocenění Stavba století. V budově je expozice o historii firmy. Dále lze zmínit např. Velké kino, Vilu Tomáše Bati, budovu obchodního domu Prior, která prošla v roce 2018 rozsáhlou rekonstrukcí, nebo Obuvnické muzeum. V souvislosti s výše uvedeným byla v roce 2009 městu Zlínu udělena značka „Evropské dědictví“ v rámci iniciativy Evropské komise nazvané European Heritage Label (EHL), jejímž cílem je upozornit na pamětihodnosti, které vyzdvihují a symbolizují evropskou integraci, ideály a historii.
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně se v roce 2013 přemístilo ze zlínského zámku do komplexu kulturních institucí Zlínského kraje, 14 15 BAŤOVA INSTITUTU. Zde má vyhrazeno celé 3. nadzemní podlaží 14. budovy pro stálou expozici. Muzeum je čtvrtou nejnavštěvovanější památkou kraje.
Hrad Malenovice	Hrad Malenovice tzv. plášťového typu byl ve 14. st. přestavěn ze starší tvrze. Část hradu je zpřístupněna. Na hradě se pořádají noční prohlídky a jsou tam stálé expozice. Během návštěvní sezony se zde konají koncerty, divadelní představení a vystoupení skupin historického šermu. Hrad je spravován Muzeem Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Hrad má návštěvnost cca 18 tis. osob.
Zámek Zlín	Původně gotická tvrz získala stávající podobu zámku počátkem 20. století. Po válce v budově zámku sídlily úřady a v současnosti je pronajato o.p.s. Zlínský zámek. V současné době se připravují plány na využití zámku.
Barum Czech Rallye Zlín	Barum Czech Rallye Zlín je sportovní událostí, konanou vždy na konci srpna. Automobilová rallye je od roku 1983 součástí Mistrovství Evropy jezdců a od roku 2007 patří také do prestižního světového seriálu Intercontinental Rallye Challenge (IRC). Akce je dle organizátorů v posledních letech pravidelně navštěvována přibližně 200 tis. návštěvníky.
Zlín Film Festival - Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež	První ročník Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež se konal v roce 1961. Je nejstarší, největší a nejvýznamnější filmovou přehlídkou svého druhu na světě. Zlín Film Festival každý rok uvede na 350 snímků pro děti a mládež z více než 50 zemí světa a přivítá přes 95 000 návštěvníků. Festivalové projekce se uskutečňují nejen ve Zlíně, ale také v řadě dalších měst České republiky. Hlavní soutěžní sekce jsou zaměřeny na hrané filmy pro děti a mládež, animované filmy pro děti, pozornost je věnována také začínajícím evropským filmařům v sekci celovečerních evropských debutů.
Filmový uzel Zlín	Filmový uzel Zlín je jediné filmové, kulturní a vzdělávací centrum pro celou rodinu. Děti i dospělí zde mohou animovat vlastní krátké snímky, poznávat historii a osobnosti zlínských ateliérů.
Zřícenina hradu Lukov	Hrad od poslední čtvrtiny 20. století opravován, v roce 1987 byla zahájena postupná památková obnova. Díky dlouholeté práci dobrovolníků se hrad proměnil ze zanedbané zříceniny ve vyhledávaný turistický cíl, kde probíhají vzdělávací programy zaměřené zejména na děti a mládež a další akce. V současné době se o provoz a postupnou památkovou obnovu hradu stará Spolek přátel hradu Lukova.
Hvězdárna Zlín	Novou Hvězdárnu Zlín provozuje od 9. ledna 2004 ZAS (Zlínská astronomická společnost). Hvězdárna se nachází v areálu Gymnázia Zlín. Kromě pozorování oblohy je možné se zúčastnit přednášek, zhlédnout výstavy apod. Pro školy a skupiny je možné objednat pořadu na zvolené téma.
Baťův kanál	Baťův kanál je historická vodní cesta s funkčními plavebními komorami a výklopníkem. Jedná se o vnitrozemský průplav postavený v letech 1932 – 38 v úseku Otrokovice – Rohatec. Kromě přepravy lignitu do závodů firmy Baťa sloužil také pro zavlažování. Dnes je oblíbeným cílem pro vodní turistiku, výlety na lodi nebo cykloturistiku. Provoz na Baťově kanálu je od dubna do října.

Zdroj: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020, upraveno a rozšířeno, PROCES, 2020.

Mezi zajímavé přírodní lokality patří přírodní park Želechovické paseky. Pozoruhodnou technickou památkou představuje větrný mlýn ve Štípě.

1.6.6 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Město Zlín dlouhodobě vykazuje nižší podíl nezaměstnaných osob oproti Zlínskému kraji.*
- *Město Zlín je přirozeným centrem dojížd'ky a vyjížd'ky za prací s velmi silnými vazbami zejména v rámci okresu (klíčové vazby měst Zlín a Otrokovice, a to v obou směrech).*
- *Úroveň mezd v regionu patří dlouhodobě k nižším v ČR.*
- *Počet ekonomických subjektů ve městě Zlíně se od roku 2008 snížil, ale od roku 2013 zaznamenával růst. V roce 2019 zaznamenal mírný pokles.*
- *Město Zlín vykazuje vyšší míru ekonomické aktivity v porovnání se sledovanými městy (Olomouc, České Budějovice, Pardubice, Opava, Liberec).*
- *Vysoký význam průmyslových odvětví na zaměstnanosti města Zlína, existence tradičních dobře etablovaných odvětví s návaznostmi na aktivity v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu.*
- *Významné projekty Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v oblasti výzkumu, vývoje a inovací jako potenciál rozvoje města Zlína v návaznosti na etablovaná i potenciálně progresivní odvětví.*
- *Ve městě Zlín a jeho okolí se nachází významné turistické atraktivity.*

1.6.7 Řízení a správa města

1.6.7.1 Organizace řízení rozvoje města Zlína

Postavení a působnost Magistrátu města Zlína jako orgánu statutárního města Zlína upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a další právní předpisy.

Magistrát plní úkoly:

- V oblasti samostatné působnosti, které mu uložilo Zastupitelstvo města nebo Rada města a další úkoly uložené zákonem o obcích a dalšími právními předpisy. Statutární město Zlín zajišťuje samostatnou působnost pro území města Zlína a jeho místních částí;
- Vykonává přenesenou působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, a která je zákonem svěřena pověřeným úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Přenesená působnost státní správy je vykonávána pro Zlín a dalších 29 obcí SO ORP Zlín (Bohuslavice u Zlína, Březnice, Březůvky, Dobrkovice, Doubravy, Držková, Fryšták, Hostišová, Hřivínův Újezd, Hvozdná, Kaňovice, Karlovice, Kašava, Kelníky, Lhota, Lípa, Lukov, Lukoveček, Machová, Mysločovice, Ostrata, Provodov, Racková, Sazovice, Šarovy, Tečovice, Velký Ořechov, Vlčková, Želechovice nad Dřevnicí);
- Spolupracuje při plnění úkolů s ostatními územními správními úřady, orgány kraje a orgány obcí ve svém správním obvodu. Koordinuje postup ostatních územních správních úřadů a orgánů obcí při plnění společných úkolů stanovených zvláštními zákony. Celé území města Zlína je pokryto dílčími okrsky jednotlivých kanceláří místních částí. V roce 2018 fungovalo 30 kanceláří místních částí, jejichž pracovníci se scházejí 1x za 14 dní na pracovním jednání v budově radnice. Pracovníci vedou záznamy o návštěvnosti občanů a pracovní činnosti v úředních hodinách i mimo ně a jednotlivé problematiky řeší na příslušných odborech MMZ;
- Prostřednictvím svých odborů metodicky řídí městem zřizované příspěvkové organizace (viz kapitola níže).

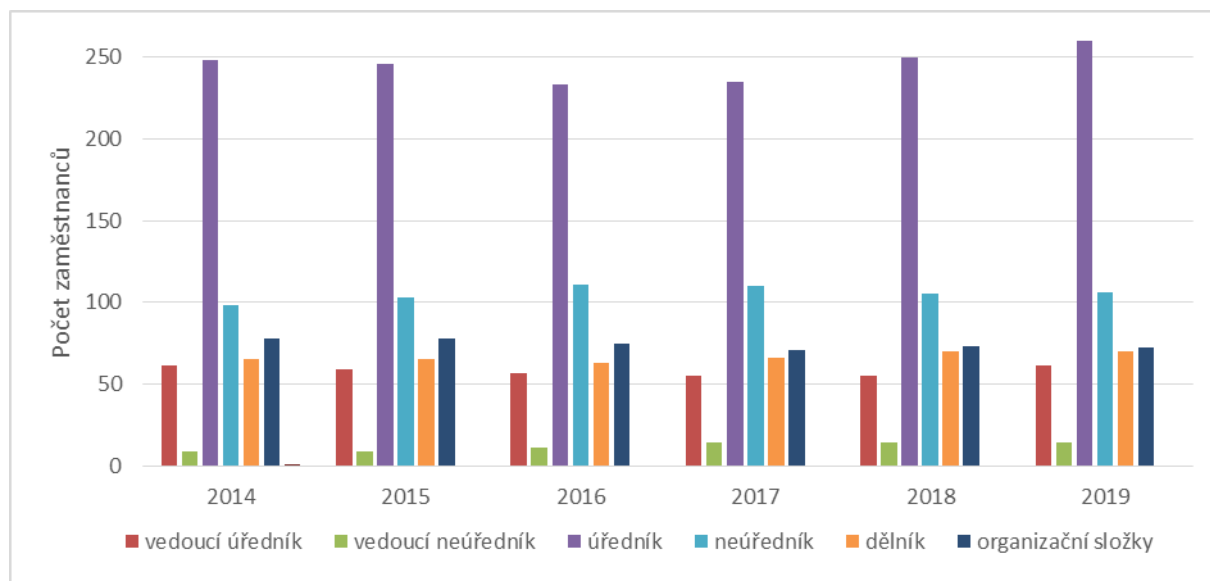
Město Zlín je samostatně spravováno Zastupitelstvem města Zlína. Zastupitelstvo má celkem 41 členů a schází se dle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce. Výkonným orgánem města Zlína v oblasti samostatné působnosti je Rada města Zlína, jejíž členové jsou voleni zastupitelstvem města. Rada města má 11 členů a schází se zpravidla dvakrát v měsíci.

Magistrát města tvoří tajemník magistrátu a další zaměstnanci města zařazení do magistrátu města. Představiteli města jsou pak primátor a náměstci primátora. Seznam odborů a oddělení Magistrátu města Zlín je v tabulce 1.82 v příloze této kapitoly. Pravomoci (kompetence), vazby a odpovědnost jsou stanoveny organizačním řádem v členění na činnosti vykonávané v přenesené a samostatné působnosti. Organizační řád Magistrátu města Zlína stanovuje vnitřní organizaci MMZ, vymezuje základní vnitřní působnosti MMZ, organizační členění, systém jeho řízení, základní postavení, pravomoci a odpovědnosti primátora, náměstků primátora, tajemnice, dalších zaměstnanců a působnosti útvarů.

Dle údajů poskytnutých oddělením personálním a vzdělávacím Magistrátu města Zlína činil k 31. 12. 2019 evidenční počet zaměstnanců 689 osob (po zaokrouhlení na celé osoby), 262 mužů a 427 žen. V období roku 2019 bylo uzavřeno celkem 122 nových pracovních poměrů a bylo ukončeno 96 pracovních poměrů. Meziročně byla personálně posílena především problematika řešení dopravy, zajištění správy majetku města a péče o městskou zeleň.

Vývoj evidenčního stavu kategorie zaměstnanců Magistrátu města Zlína za roky 2014 – 2019 v závislosti na rozšiřování služeb a zvyšujících se nárocích kladených na obce zákonnými normami je uveden v grafu na obrázku 1.98. Ve sledovaném období došlo k navýšení počtu vedoucích neúředníků (z 9 na 14), úředníků (z 248 na 269), neúředníků (z 98 na 106) a dělníků (z 65 na 70).

Obrázek 1.98: Evidenční stav kategorie zaměstnanců za roky 2014 – 2019

Zdroj: MMZ, Oddělení personální a vzdělávání, 2020.

V roce 2019 převažovali zaměstnanci s vysokoškolským vzděláním (296 osob) a středoškolským vzděláním s maturitou (291 osob).

Zpracování a implementaci komplexního strategického dokumentu určujícího směr budoucího rozvoje města má na starost Oddělení koordinace projektů Magistrátu města Zlína. Oddělení odpovídá za koordinaci koncepčních prací ve všech oblastech rozvoje města v rámci působnosti samosprávných orgánů města Zlína, předkládá koncepce rozvoje města v jednotlivých oblastech působnosti. Připravuje ve spolupráci s vedením města a odbornými útvary magistrátu koncepty a strategické dokumenty k rozvoji města. Tyto koncepty ve spolupráci s vedením města a odbornými útvary připravuje k realizaci a realizuje. K realizaci rozvojových projektů odbor vyhledává možné finanční zdroje v dotačních programech v ČR, EU a jiných mimorozpočtových zdrojích. Pro řízení finančních mechanismů požadovaných poskytovateli dotací odbor poskytuje nezbytnou součinnost a metodickou pomoc odborným útvarům. Organizačně a administrativně zajišťuje činnosti Komise Rady města Zlína pro strategické plánování a Řídícího výboru Integrovaného plánu rozvoje města.⁹⁹

Aktuální strategické dokumenty, které má město zpracováno a pracuje s nimi, jsou uvedeny v přehledové tabulce 1.83 v příloze kapitoly Vstřícné město, včetně jejich stručného popisu. Současně město pracuje na přípravě koncepcí a strategických dokumentů na další období. Některé navazují na již zpracované dokumenty a některé se týkají oblastí, pro které doposud nebyly podobné dokumenty zpracovány.

eGovernment

Město Zlín má zpracovanou **Informační strategii statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024**. Strategie byla zpracována jako klíčový koncepční dokument města, zaměřený na provoz a rozvoj informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“), jako nezpochybnitelné páteřní infrastruktury pro řízení města. Naplnění strategických cílů je klíčové pro dlouhodobé zajištění kvalitních služeb pro občany města a má současně velký potenciál pozitivně ovlivnit život občanů ve městě. Informační strategie definuje 6 strategických cílů: Zajištění služeb pro Magistrát města Zlín

⁹⁹ MMZ, <https://www.zlin.eu/oddeleni-koordinace-projektu-cl-352.html>

i příspěvkové organizace, Standardizace vybavení a jeho obnovy, Kybernetická bezpečnost a ochrana osobních údajů, Informační gramotnost, Smart City, Open Data).

V roce 2018 a 2019 byly realizovány následující projekty¹⁰⁰, zaměřené na rozvoj informačních a komunikačních technologií:

- Projekt **Podpora rozvoje vybraných procesů a postupů veřejné správy zajišťovaných SMZ** - zaměřený především na zvýšení transparentnosti postupů v oblastech zpracování osobních údajů a na práci s elektronickými dokumenty.
- Projekt **Modernizace a doplnění podpůrných elektronických procesů pro potřeby MMZ a jeho organizací** - hlavním záměrem projektu je doplnit ICT prostředí úřadu o nové aplikační služby (zajišťující nové funkcionality a elektronické procesy) prostřednictvím pořízení nových nebo modernizace stávajících podpůrných IS statutárního města Zlína pro Magistrát města Zlína, jeho detašovaná pracoviště kanceláře místních částí a příspěvkové organizace. V návaznosti na zpřístupnění nových aplikačních služeb je v nich potřeba rozšířit technologické prostředí – komunikační infrastrukturu.
- Projektu **Digitalizace fotografií a podpisů a částečné rozvolnění místní příslušnosti pro dopravně správní agendy na základě zákona č. 199/2018 Sb.** – v rámci projektu byl zaveden nový způsob pořizování a zpracování fotografií a podpisů žadatelů o řidičský průkaz, průkaz profesní způsobilosti řidiče nebo kartu řidiče.
- **Aplikace v mapovém serveru Marushka** pro podporu uživatelů v kancelářích místních částí města Zlína v oblasti GIS - aplikace obsahuje důležité vrstvy související s chodem a správou místních částí a její uživatelé se mohou rovněž podílet na tvorbě a aktualizaci některých pasportů města, např. pasportu sečení.
- **Národní elektronický nástroj** - nabízí zadavatelům komplexní funkcionalitu, která zajišťuje, že veřejné zakázky, u nichž je to vhodné, mohou být zadavateli zadávány plně elektronicky prostřednictvím Národního elektronického nástroje. Funkcionalita tohoto nástroje pokrývá přípravu a administraci zadávacích řízení, online komunikaci s dodavateli, zabezpečené odesílání dokumentů a zabezpečenou realizaci jednotlivých úkonů zadávacího řízení v elektronické podobě.

V červnu roku 2020 byla podána žádost o dotaci na projekt **Moderně a přívětivě komunikující město Zlín**. Hlavním cílem projektu je zvýšit kvalitu a efektivitu poskytování veřejných služeb Magistrátem města Zlína prostřednictvím nově zavedených automatizovaných procesů provázaných na modernizované nástroje dálkové komunikace s veřejností, zavedením inovačního managementu a zkvalitněním komunikace s veřejností formou vzdělávání zaměstnanců magistrátu. Výsledek o poskytnutí či neposkytnutí dotace město obdrží cca v prosinci 2020.

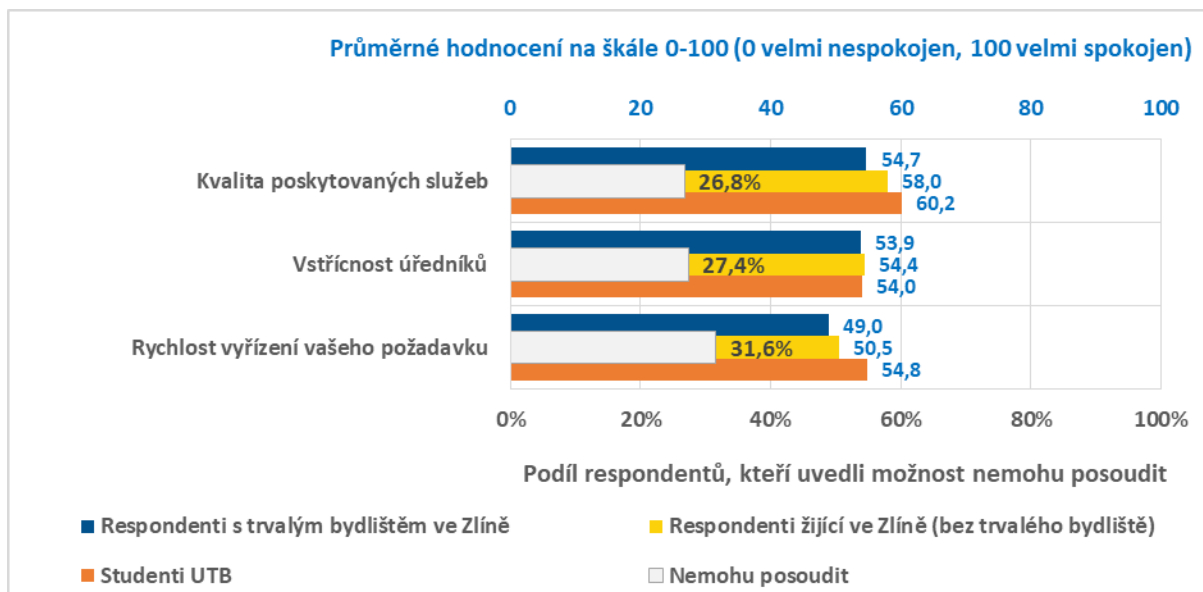
Hodnocení práce Magistrátu města Zlín celkově vychází spíše neutrálně/mírně pozitivně s nejvyšším hodnocením 54,7 u občanů, 58,0 z respondentů, kteří ve Zlíně trvalé bydliště nemají, a 60,2 u studentů UTB. Zmíněné nejvyšší hodnoty jsou uváděny konkrétně pro kvalitu poskytovaných služeb. Vstřícnost úředníků hodnotí občané 53,9 a rychlost vyřízení požadavku pouze 49,0, přičemž u obou těchto kategorií jsou hodnoty odpovědí respondentů bez trvalého pobytu ve Zlíně a studentů UTB o něco vyšší, (viz graf na obrázku 1.99).

Celkově lépe hodnotí práci Magistrátu města Zlín ženy a mladší skupiny obyvatel. S kvalitou poskytovaných služeb jsou nejvíce spokojeni studenti a obyvatelé do 35 let věku. Nejhůře hodnotí práci Magistrátu města Zlín občané od 55 let výše.

¹⁰⁰ MMZ, Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018.

<https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2558/ska4d809d6f5-mesto-zlin---vyrocni-zprava-2018.pdf>

Obrázek 1.99: Hodnocení práce magistrátu

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 11: Jak hodnotíte práci Magistrátu města Zlín?

1.6.7.2 Organizace a instituce města

Prostřednictvím svých odborů Magistrát města Zlína metodicky řídí městem zřizované příspěvkové organizace. Přehled příspěvkových organizací, organizačních složek města a obchodních společností, v nichž má město majetkový podíl je uveden níže v přehledu a v následující tabulce 1.71. Jedinou obecně prospěšnou společností, kde má město Zlín 50% majetkovou účast, je Filharmonie Bohuslava Martinů.

Příspěvkové organizace statutárního města Zlína s právní subjektivitou¹⁰¹:

- Městské divadlo Zlín
- ZOO a zámek Zlín-Lešná
- ZŠ Emila Zátopka Zlín, Univerzitní 2701, p. o. (1. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Slovenská 3076, p. o. (3. ZŠ)
- ZŠ Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábř. 3114, p. o. (4. ZŠ)
- ZŠ Komenského II, Zlín, Havlíčkovo nábř. 2567, p. o. (5. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Kvítková 4338, p. o. (7. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Komenského 78, p. o. (8. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Štefánikova 2514, p. o. (9. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Dřevnická 1790, p. o. (10. ZŠ)
- ZŠ Zlín, tř. Svobody 868, p. o. (11. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Mikoláše Alše 558, p. o. (12. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Nová cesta 268, p. o. (14. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Okružní 4685 p. o. (16. ZŠ)
- ZŠ Zlín, Kříby 4788, p. o. (17. ZŠ)
- MŠ Zlín, Česká 4790, p. o.
- MŠ Zlín, M. Knesla 4056, p. o.
- MŠ Zlín, Družstevní 4514, p. o.
- MŠ Zlín, tř. Tomáše Bati 1285, p. o.
- MŠ Zlín, Sokolská 3961, p. o.
- MŠ Zlín, Mariánské nám. 141, p. o.
- MŠ Zlín, Luční 4588, p. o. MŠ Zlín, Kúty 1963, p. o.
- MŠ Zlín, Osvoboditelů 3778, p. o.
- MŠ Zlín, Milíčova 867, p. o. MŠ Zlín, Budovatelská 4819, p. o.
- MŠ Zlín - Kudlov, Na Vrchovici 21, p. o.
- MŠ Zlín, tř. Svobody 835, p. o.
- MŠ Zlín, Slínová 4225, p. o.
- MŠ Zlín, Potoky 4224, p. o.
- MŠ Zlín, Dětská 4698, p. o.
- MŠ Zlín, Slovenská 3660, p. o.
- MŠ Zlín, U Dřevnice 206, p. o.
- MŠ Zlín, Lázeňská 412, p. o.
- MŠ Zlín, Štefánikova 2222, p. o.
- MŠ Zlín. Slovenská 1808, p. o.
- MŠ Zlín, Návesní 64, p. o.
- Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, Tyršovo nábřeží 801, p. o.
- Plavecká škola Zlín, p. o.
- Linka SOS Zlín, p. o.

Organizační složky¹⁰²:

- Jídelna pro důchodce, Sv. Čecha 516, Zlín
- Jesle, M. Knesla 4056, Zlín
- Jesle, Tyršovo nábřeží 747, Zlín
- Jesle, Budovatelská 4820, Zlín
- Středisko volného času - Ostrov radosti, Kotěrova ul. 4395, Zlín
- Rehabilitační stacionář, Žlebová 1590, Zlín
- Jednotka sboru dobrovolných hasičů SMZ JPO II / 1, Hasičská zbrojnice Zlín-Prštné, Náves 636, Zlín
- ALTERNATIVA - kulturní institut Zlín, Osvoboditelů 3778, Zlín

¹⁰¹ MMZ, <https://www.zlin.eu/prispevkove-organizace-zrizene-smz-cl-112.html>

¹⁰² MMZ, <https://www.zlin.eu/organizacni-slozky-statutarniho-mesta-zlina-bez-pravni-subjektivty-cl-123.html>

Tabulka 1.71: Obchodní společnosti statutárního města Zlína, v nichž má k 1. 1. 2019 statutární město Zlín majetkový podíl

Název společnosti (společnosti s rozhodujícím vlivem - nad 50%)	IČ	Majetkový podíl v %
Teplo Zlín, a.s.	25321226	100
Technické služby Zlín, s.r.o.	60711086	100
STEZA Zlín, s.r.o.	26270986	100
Správa domů Zlín, s.r.o.	26271010	100
Nemovitosti města Zlína, spol. s r.o.	28342038	100
Lesy města Zlína, spol. s r.o.	28342054	100
Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.	60730153	87
Pohřebnictví Zlín, spol. s r.o.	47901519	100
Technické služby Zlínsko, s.r.o.	03299864	100
Společnosti s podstatným vlivem (nad 20 %)		Majetkový podíl v %
Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.		46,24
Berani Zlín s.r.o.		49
Ostatní		Majetkový podíl v %
Bytové družstvo Podlesí		0,03

Zdroj: MMZ, Organizace a instituce, www.zlin.eu, 2020.

Statutárního města Zlína je účastno sdružení právnických osob a jiných organizací, konkrétně se jedná o Svaz měst a obcí České republiky, Sdružení místních samospráv České republiky, Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, Region Bílé Karpaty, Asociace turistických informačních center České republiky, Asociace měst pro cyklisty, Zlínský kreativní klastr.

1.6.7.3 Financování a rozpočet města

Rozpočet města je významným dokumentem, který vypovídá o celkové finanční situaci a jejích změnách. Legislativní rámec pro sestavení rozpočtu obce představují dva základní obecně závazné předpisy:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 250/2000 Sb., o odpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Obec sestavuje rozpočet na jeden rok, zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje povinnost sestavovat i rozpočtový výhled. Rozpočet je sestavován a schvalován jako vyrovnaný, v celých tisících Kč.¹⁰³

Tvorbu rozpočtu má v kompetenci Odbor ekonomický. Návrh rozpočtu následně schvaluje zastupitelstvo města. V rámci rozvoje území je nutné sledovat vývoj příjmů a výdajů v jednotlivých letech.

¹⁰³ Směrnice č. 4/2011 o rozpočtu statutárního měst Zlína.

Příjmy rozpočtu

Největší část příjmů města tvoří v posledních pěti letech příjmy daňové (70,1 % – 76,1 %). Nejmenší část tvoří kapitálové příjmy (2,1 % – 8,5 %). V roce 2019 byla hodnota příjmů města Zlín 1 830 887,6 tis. Kč. Další významnou položkou v rozpočtu města tvoří nedaňové příjmy (14,1 % v roce 2019), které v pěti letech klesají. Zbytek městského rozpočtu tvoří dotace/finanční transfery (8,5 % v roce 2019). V roce 2019 došlo k navýšení příjmů města oproti předchozímu roku o více než 67 025 tis. Kč. Více viz tabulka 1.72. V roce 2019 tvořily příjmy na jednoho obyvatele 24 431 Kč.

Tabulka 1.72: Příjmy města Zlína v letech 2015 – 2019

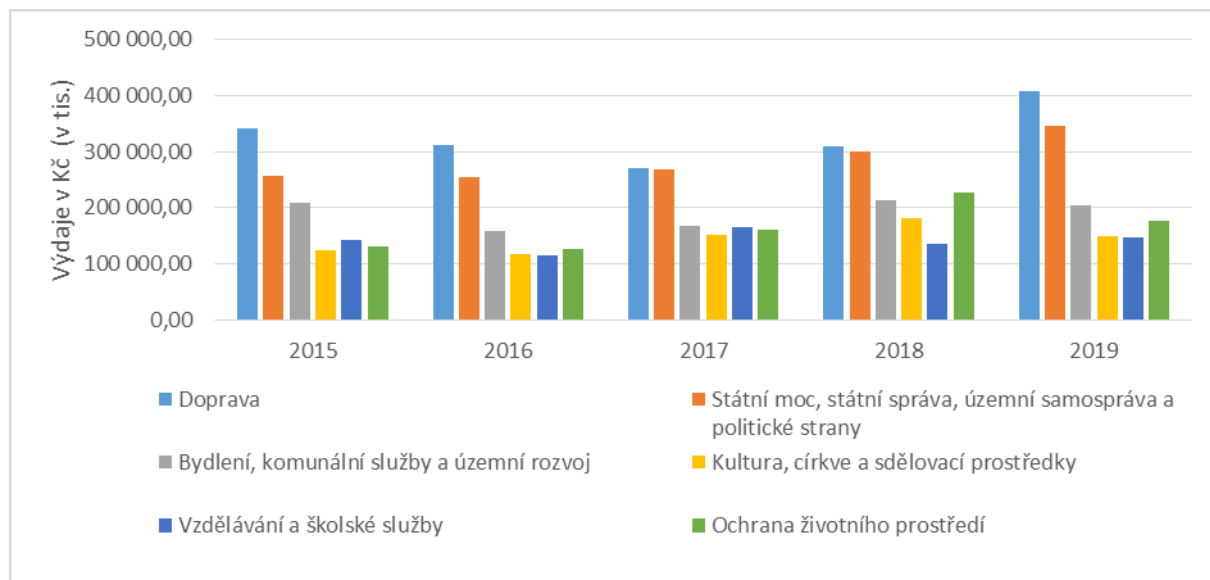
Rok	2015		2016		2017		2018		2019	
Příjmy	Kč (tis.)	Podíl	Kč (tis.)	Podíl	Kč (tis.)	Podíl	Kč (tis.)	Podíl	Kč (tis.)	Podíl
Daňové příjmy	1 045 223,4	70,1%	1 130 302,6	74,5%	1 207 990,8	75,7%	1 295 273,4	73,4%	1 393 205,5	76,1%
Nedaňové příjmy	248 624,9	16,7%	255 173,2	16,8%	233 287,5	14,6%	250 449,8	14,2%	258 029,0	14,1%
Kapitálové příjmy	31 215,3	2,1%	20 684,4	1,4%	12 679,3	0,8%	13 647,1	0,8%	24 443,8	1,3%
Finanční transfery	165 761,5	11,1%	110 047,0	7,3%	142 822,1	8,9%	204 492,0	11,6%	155 209,4	8,5%
Celkem	1 490 825,1	100%	1 516 207,2	100%	1 596 779,6	100%	1 763 862,4	100%	1 830 887,6	100%

Zdroj: Rozpočet, Příjmy za rok 2015 – 2019.

Výdaje rozpočtu

Výdaje města Zlín se v posledních pěti letech pohybovaly v rozmezí cca 1 523 – 1 791 mil. Kč. V roce 2019 činily celkové výdaje města 1 791 mil. Kč, což bylo o 267 mil. Kč více než v roce 2015. Největší podíl celkových výdajů města je dlouhodobě směřován zejména do oblasti dopravy. Další významnou oblastí, do které byly alokovány finanční zdroje, je oblast Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany a následně Bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Srovnání největších výdajů na dané oblasti z rozpočtu města v letech 2015 – 2019 udává graf na obrázku 1.100.

Obrázek 1.100: Přehled největších výdajů města Zlína dle jednotlivých oblastí v letech 2015 – 2019

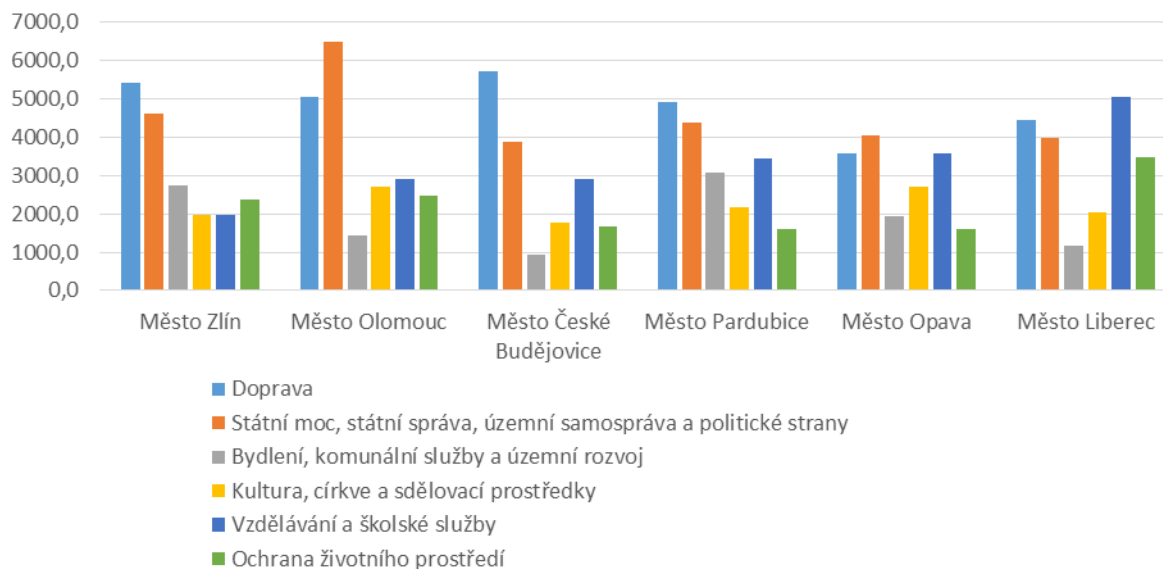

Zdroj: Rozpočet, Přehled o hospodaření 2015 – 2019.

Rozpočet města Zlína, zpracovaný přehlednou rozklikávací formou, je volně dostupný na internetovém odkaze <http://rozpocet.zlin.eu/GReportViewer/index.html> od roku 2013.

Z uvedených dat v obrázku 1.101 lze konstatovat, že oproti sledovaným městům město Zlín poskytovalo v roce 2019 nejnižší prostředky do oblasti Vzdělávání a školské služby. Naopak směřuje více prostředků do oblasti Dopravy a Bydlení, komunitní služby a sdělovací prostředky.

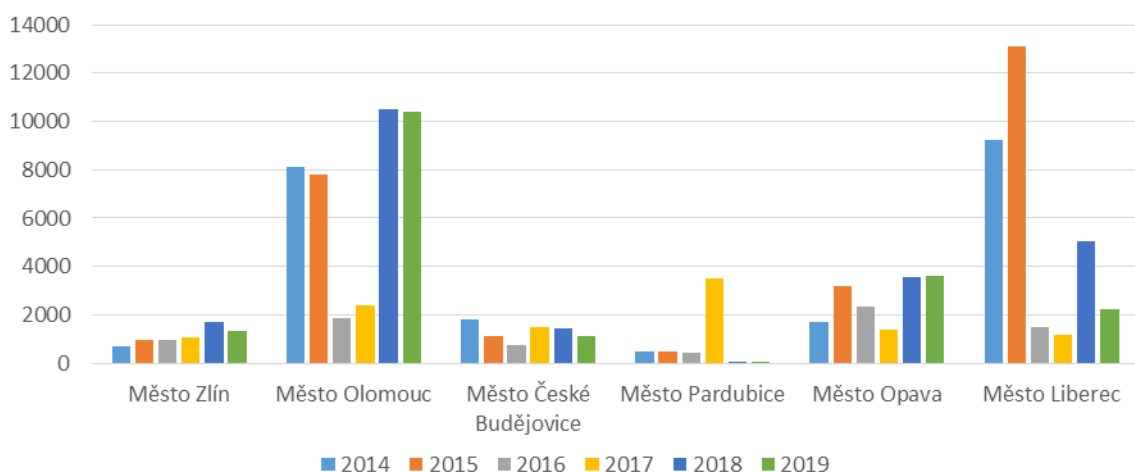
Obrázek 1.101: Přehled největších výdajů města Zlína dle jednotlivých oblastí přepočtený na 1 000 obyvatel v porovnání se sledovanými městy v roce 2019

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, 2019.

Ukazatel dluhové služby je jedním z kritérií, dle kterých jsou vybírány obce při rozdělování státních účelových dotací. Nejvyšší hodnoty ukazatele dluhové služby bylo ve sledované období ve městě Zlíně dosaženo v roce 2018. V roce 2019 činila dluhová služba města Zlína 5,54 % (101 442 tis. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele 1 353 Kč). Hodnota ukazatele dluhové služby vyšší než 30 % je jedním z kritérií pro rozdělování státních účelových dotací, v případě města Zlína čerpání dotací není významně ohroženo. Nejvyšší hodnotu dluhové služby za rok 2019 vykazuje město Olomouc a nejnižší město Pardubice.

Obrázek 1.102: Vývoj ukazatele dluhové služby v přepočtu na 1 obyvatele města Zlína v porovnání s vybranými městy v letech 2014 – 2019

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, 2019.

Přímo z rozpočtu města jsou vypláceny dotace na podporu různých oblastí činnosti konkrétním subjektům mimo rámec účelových fondů. Přehled dotací a příspěvků poskytnutých přímo z rozpočtu města dle podporovaných oblastí 2014 – 2019 je uveden v tabulce 1.73. Celková poskytnutá částka se ve sledovaných letech postupně zvyšovala z 259,58 mil. Kč v roce 2014 až na 327,33 mil. Kč v roce 2019. Největší podíly z celkové částky připadají každoročně na oblast kultury a cestovního ruchu, na oblast školství a na oblast sportu a volnočasových aktivit.

Tabulka 1.73: Přehled dotací a příspěvků poskytnutých přímo z rozpočtu statutárního města Zlína v členění dle podporovaných oblastí (v mil. Kč); bez účelových fondů

Podporovaná oblast	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kultura a cestovní ruch	71,4	69,74	74,07	81,85	87,56	98,45
Komunální služby	0,24	0,04	0,17	6,26	8,29	4,2
Sociální služby	0,47	0,26	0,3	1,75	2,34	2,41
Sport a volnočasové aktivity	68,88	72,43	78,19	70,27	76,49	78,53
Školství	74,48	77,2	80,9	81,87	80	82,3
Ostatní	44,11	40,92	41,07	44,81	68,19	61,44
Celkem	259,58	260,59	274,7	286,81	322,87	327,33

Zdroj: MMZ, Odbor ekonomický, 2020.

Město má zřízeny účelové fondy, prostřednictvím kterých poskytuje dotace. Přehled o výši skutečně poskytnutých dotací je uveden v tabulce 1.74. Nejvíce prostředků je k dispozici v rámci Fondu sociálního. Výše prostředků činila 20 825 576 Kč v roce 2019. Dotace byla poskytnuta v celkové výši 16 987 000 Kč celkem 29 příjemcům. Nejvyšší částka byla poskytnuta Charitě Zlín (3 481 000 Kč), dále NADĚJI (1 729 000 Kč) a společnosti ABAPO, s.r.o. (1 534 000 Kč). Druhým největším fondem je Fond mládeže a tělovýchovy. V rámci tohoto fondu činila výše příspěvků v roce 2019 celkem 8 549 278 Kč. Celkem 122 příjemcům bylo z fondu mládeže a sportu v roce 2019 vyplaceno 8 081 235 Kč. Výše kulturního fondu se meziročně snížila mezi lety 2018 – 2019 o 7 758 965 Kč. V roce 2018 byl zřízen Filmový fond.

Tabulka 1.74: Přehled o tvorbě a čerpání účelových fondů statutárního města Zlína za roky 2017 až 2019

Název fondu	2017		2018		2019	
	Výše prostředků fondu	Čerpání fondu	Výše prostředků fondu	Čerpání fondu	Výše prostředků fondu	Čerpání fondu
Ekofond	1 849 771	418 314	1 913 635	430 768	1 965 046	1 216 159
Fond pro mezinárodní styky	201 319	144 154	207 183	103 150	254 051	190 000
Fond mládeže a tělovýchovy	8 215 865	7 625 867	8 296 449	7 453 610	8 549 278	8 081 235
Fond zdraví	1 963 041	1 669 600	2 117 557	1 789 350	2 152 316	1 879 638
Fond sociální	17 286 523	12 717 156	19 429 856	13 754 270	20 825 576	16 987 000
Kulturní fond	17 851 228	15 941 344	17 228 685	15 427 480	9 469 721	7 809 434
Filmový fond	0	0	1 000 097	0	9 568 779	7 380 433
Fond pro rodinných aktivit	1 830 090	1 238 000	2 373 961	1 197 000	2 957 197	1 227 000
Fond na obnovu Památníku Tomáše Bati	23 701 588	9 697 662	40 394 440	37 706 340	2 688 322	858 278
FKSP	7 633 234	6 020 386	7 945 357	6 309 152	9 568 779	7 380 433
Fond na opravy a modernizace bydlení			1 364 514	7*	0	0

Zdroj: MMZ, Rozpočty a závěrečné účty, 2020.

Pozn. * Poplatek za vedení účtu.

1.6.7.4 Marketing a utvářené image města

Public Relations má na Magistrátu města Zlína na starosti zejména tiskové oddělení, které zaměstnává tři pracovníky – tiskového mluvčího (který je zároveň vedoucím oddělení), redaktorku zlínského měsíčníku *Magazín Zlín* a referenta vnějších vztahů. Tiskové oddělení vytváří a realizuje koncepci vnějšího Public Relations statutárního města Zlína a Magistrátu Města Zlína ve spolupráci s jednotlivými členy Rady města Zlína a tajemnicí Magistrátu města Zlína, zpracovává mediální výstupy, s veřejností a médií komunikuje problematiku samosprávné působnosti statutárního města Zlína, komunikuje mimořádné a nenadálé mediální aktivity statutárního města Zlína, zodpovídá za tvorbu a obsah *Magazínu Zlín*, ve spolupráci s oddělením cestovního ruchu a informací zajišťuje vydávání tiskových materiálů určených k propagaci města Zlína, redakčně připravuje a zajišťuje zveřejňování informačních výstupů na internetu a tvoří a rozvíjí městské webové stránky, spravuje systém mobilní rozhlas, podílí se na správě sociálních sítí, zajišťuje přípravu a realizaci společenských, prezentačních a veletržních akcí města Zlína v rámci oddělení a ve spolupráci s oddělením cestovního ruchu a informací apod. Činnosti spojené s Public Relations vykonává také oddělení cestovního ruchu a informací a Městské informační a turistické středisko.

Město Zlín má zpracovanou **Komunikační strategii pro statutární město Zlín v oblasti kulturních, sportovních a volnočasových aktivit**. Komunikační strategie byla zpracována v roce 2019 a má za cíl¹⁰⁴:

- informování občanů a dalších cílových skupin o aktivitách města ve výše uvedených oblastech,
- zlepšení image města Zlína jako podporovatele těchto oblastí,
- zvýšení povědomí občanů o roli městské samosprávy v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit.

Součástí strategie je doporučení realizace komunikační kampaně s pracovním názvem „Zlín – skvělé místo pro život (a práci)“. Způsoby realizace jsou blíže uvedeny v komunikační strategii.

Na značku destinace Zlínsko a Luhačovicko a budování image značky je zaměřena **Strategie destinačního managementu pro turistickou oblast Zlínsko-Luhačovicko** a na její zjednodušení také výstupy z workshopu na téma: **Jak na komunikaci Zlínska a Luhačovicka**.

Město pro komunikaci používá následující komunikační prostředky:

Magazín Zlín	Měsíčník vychází v nákladu 34 500 výtisků a je zdarma distribuován do všech domácností na území Zlína. <i>Magazín</i> jako oficiální periodikum vydává Magistrát města Zlína a HEXXA.CZ s.r.o. Na 32 stranách přináší přehled o aktuálním dění v centru krajského města i jeho místních částech, přehled kulturních a sportovních akcí a obsáhlé tematické materiály. <i>Magazín</i> vychází měsíčně.
Oficiální internetové stránky města Zlín www.zlin.eu	Oficiální stránky obsahují mnoho informací, rozdělených na základní údaje o městě a sekce pro občany, pro podnikatele a pro turisty. Do jejich obsahu zasahují kromě odboru informatiky také pracovníci z ostatních odborů a oddělení, kteří aktualizují a upravují texty v jednotlivých podsekcích. Zároveň je dostupná webová aplikace Portál občana, která nabízí informace o nejrůznějších životních situacích.
Turistický informační portál města Zlína www.ic-zlin.cz	Turistický informační portál města Zlína http://www.ic-zlin.cz/ je responzivní, má standardní jazykové mutace a poskytuje standardní informace – o atraktivitách města, pořádaných akcích, informací z oblasti

¹⁰⁴ MMZ, Komunikační strategii pro statutární město Zlín v oblasti kulturních, sportovních a volnočasových aktivit 2019 – 2030.

	kultury, sportu, dále uvádí praktické informace o ubytování, stravování, parkování, nabízí také virtuální prohlídky městem apod.
Sociální online platformy – FB, IG, YT	Město má své oficiální účty vytvořeny na sociálních online platformách – Facebooku, Instagramu a na kanálu YouTube – Zlín TV. Pomocí sociálních sítí se město snaží propagovat zlínské kulturní akce a částečně také informovat o aktuálním dění. Město zde vkládá zajímavé fotografie a videa, upozorňuje na významná výročí nebo informuje o omezeních chodu magistrátu apod. Každý rok je na těchto sítích zaznamenáván konstantní nárůst fanoušků.
Videospoty	Město Zlín již řadu let využívá několik různých spotů, které jsou dostupné na http://www.ic-zlin.cz/24839-spoty . Spoty jsou natočeny na různá témata – Navštivte Zlín – Baťovo město, Zlín z výšky, ZOO Zlín 2015, Zlín město zeleně, Zlín město kultury, Zlín – Město v pohybu a další.
Virtuální kiosek statutárního města Zlína	Přístup do aplikace získají uživatelé po vyfocení odpovídajícího QR kódu, kde najdou přehledně roztříděné aktuální informace o městě, kalendárium akcí, mapu města, informace o jeho atraktivitách, souhrn kulturních organizací a seznam důležitých kontaktů.
Aplikace „Mobilní Turista“	Aplikace obsahuje soubor informací jak pro místní obyvatele (informace z městského úřadu), tak i pro návštěvníky (průvodce městem, kalendář akcí, přehled kulturních organizací, nabídku ubytování a stravování apod.).
Mobilní aplikace „Mobilní Rozhlas“	Od května roku 2020 město Zlín spustilo Zlín - Magistrát města Zlína spouští mobilní aplikaci Mobilní Rozhlas. Aplikace formou SMS, emailu, push notifikací či hlasových zpráv pro nevidomé a slabozraké rychleji a efektivněji informuje o aktuálním dění ve městě, kultuře a sportu, dopravních uzavírkách, nebo krizových situacích. Občané mohou v rámci aplikace přispívat podněty ke zlepšení ve městě nebo upozornit například na černé skládky. Do celého systému je zapojena i platforma pro participativní rozpočet Tvoříme Zlín.
Mobilní aplikace „DarumaGo! Audio Guide Zlín“	Uživatelé aplikace zde naleznou nejen zajímavosti o Zlíně, ale také o jeho blízkém okolí - např. co je možné ve Zlíně navštívit, informace o jeho historii, funkcionalistické architektuře a zajímavých osobnostech, nabídku sportovního vyžití a mnoho dalšího.
Mobilní aplikace „Blueinfo“	Jedná se o bezplatného audio průvodce Zlínem do mobilního telefonu. Systém Blueinfo uživatelům nabízí také přehled sportovních a kulturních zařízení, atraktivity, tipy na výlety, mapu středu města, grafické pohlednice apod.
Brožury a mapy	Město se prezentuje prostřednictvím brožur a map, které jsou v tištěné podobě zdarma k dispozici v Městském informačním a turistickém středisku nebo online ke stažení na http://www.ic-zlin.cz/brozury-mapy . Jedná se o materiály Stopami Baťů, Průvodce městem a okolím, Zlínská architektura, 14 15 BAŤŮV INSTITUT, brána do baťovského Zlína, Mapa města Zlína a další.
Veřejné (informační) plochy	Propagace aktivit města probíhá také na veřejných (informačních) plochách v majetku města a městských částí, na společenských a kulturních akcích pořádaných městem Zlín.

Veletrhy a prezentační akce

Město Zlín je propagováno na veletrzích a prezentačních akcích zaměřených na cestovní ruch. Z domácích veletrhů se jedná např. o Regiontour Brno, Dovolená a Region, Lázeňství Ostrava, Infotour Hradec Králové, FOR BIKES Praha, ITEP Plzeň a ze zahraničních ITF Bratislava.

Město zapojuje občany města do rozhodování o investicích města prostřednictvím navrhování vlastních menších projektů k realizaci v rámci **participativního rozpočtu „TVOŘÍME ZLÍN“**. Město pro projekty občanů poskytlo v roce 2018, 2019 a 2020 každoročně 5 mil. korun. Podrobná pravidla a další informace jsou k nalezení na webu města, webu projektu www.tvorimezlin.cz nebo na facebookových stránkách projektu.

Díky projektu Moderní a přívětivě komunikující město Zlín by mělo v následujících letech dojít ke zvýšení kvality a efektivity komunikace s veřejností, a to ve smyslu modernizace a pořízení nových komunikačních nástrojů, které budou podporovat proces automatizace a komunikace se zaměstnanci, kteří budou disponovat odpovídajícím vzděláním v oblasti komunikace. Konkrétně by mělo dojít k pořízení nových webových stránek města, aktualizaci Portálu občana a vytvoření videospotů.

1.6.7.5 Uplatnění konceptu Smart City v řízení města

Chytré město (anglicky „smart city“) je koncept, který využívá digitální, informační a komunikační technologie pro zvýšení kvality života ve městech. Zaměřuje se na efektivní využívání stávajících a hledání nových zdrojů, snižování spotřeby energií, eliminaci zátěží životního prostředí, optimalizaci dopravy a sdílení dat pro veřejné účely.

Jedním ze šesti strategických cílů již výše zmíněné **Informační strategie statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024** je strategický cíl Smart City, který definuje provedení analýzy proveditelnosti jednotlivých témat dle potřeb věcných útvarů (zejména v oblasti řízení dopravy, parkovacích systémů apod.) a následnou realizaci rozvojových projektů Smart City a poskytování monitorovaných informací občanům města.

Plánem v rámci této strategie je podporovat a dále rozšiřovat systém moderní elektronické komunikace s občany, sdílet informace a zpřístupňovat datové zdroje na principu Open Data. Dalším cílem je zvyšování efektivity a dostupnosti veřejných služeb, rozšiřování nástroje pro komunikaci s městem a úřady, podpora rozvoje elektronických služeb a jednotných přístupových řešení pro veřejné služby („chytrá vláda“). Prvky Smart City budou nabídnuty k implementaci i zřizovaným školám formou podpory výuky a sdílení informací mezi učiteli a žáky („chytrá škola“).¹⁰⁵

Místa, kde je ve městě možnost připojení k internetu pro veřejnost, jsou uvedena v tabulce 1.75.

¹⁰⁵ MMZ, Informační strategie statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024.

Tabulka 1.75: Přehled veřejných míst s možností internetového připojení

Možnost využití počítače s internetem	
Místo	Adresa
Městské informační a turistické středisko Zlín	Náměstí míru 12, Zlín
Krajská knihovna Františka Bartoše	Vavrečkova 7040, budova 15, Zlín
Kafírna - Galerie pod radnicí <i>Galerie s kavárnou nabízí také možnost připojení na wifi.</i>	Bartošova 12, Zlín
Tiskové a kopírovací centrum Ricoh	Sadová 3053, Zlín
Coffee & Music Bar U Pštrosa <i>Kavárna nabízí také možnost připojení na wifi.</i>	Školní 3362, Zlín
Color Point <i>Kopírovací centrum nabízí také možnost připojení na wifi.</i>	J. A. Bati 5520, budova 22, Zlín
Wifi připojení	
Místo	Adresa
Kulturní univerzitní centrum	Nám. T. G. Masaryka 5556, Zlín
Gahurův prospekt	Travnatá plocha se zapuštěnými chodníky vedle kulturního a univerzitního centra.
Park Komenského	Park nad zlínským klubem 204, pod kulturním a univerzitním centrem, vedle ulice školní.
Městská hromadná doprava	Některé trolejbusy dopravní společnosti Zlín-Otrokovice jsou vybaveny bezplatnou wifi sítí.
Obchodní a zábavní centrum Zlaté Jablko	Náměstí míru 174, Zlín

Zdroj: Turistický informační portál města Zlína, www.ic-zlin.cz, 2020.

1.6.8 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Město v současné době zpracovává významné strategické či koncepční dokumenty v různých oblastech.*
- *Postupně město Zlín zavádí systémy a nástroje řízení kvality pro fungování a zlepšování výkonu veřejné správy, připravuje další projekty v této oblasti.*
- *Rozpočet města Zlína je zpracovaný přehlednou rozklikávací formou.*
- *Město vyplácí dotace na podporu různých oblastí činnosti konkrétním subjektům přímo z rozpočtu i v rámci účelových fondů.*
- *K propagaci města a komunikaci město využívá řadu komunikačních prostředků (Magazín Zlín, webové stránky, portály, sociální on-line platformy, mobilní aplikace a další).*
- *Město má plán uplatňování konceptu Smart City v řízení města.*

1.6.9 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Dlouhodobě nízký podíl nezaměstnaných osob. • Dlouhodobý pozitivní vývoj počtu obsazených pracovních míst. • Dlouhodobě vysoká míra podnikatelské aktivity v porovnání se sledovanými městy. • Významní zaměstnavatelé ve městě. • Existence průmyslových zón ve městě a blízkost významných průmyslových zón v jeho okolí. • Město Zlín a jeho okolí je přirozeným centrem výzkumu a vývoje Zlínského kraje. • Působení klastrů ve městě (Plastikářský klaster, Zlínský kreativní klaster). • Existence Centrály cestovního ruchu Východní Morava, o.p.s., Destinačního managementu Zlínsko a Luhačovice. • Pozitivní trend v návštěvnosti města. • Ve Zlíně se nachází řada atraktivit v oblasti gastronomických podniků. • Zlín má zcela jednoznačný, jedinečný a silný prvek v podobě baťovské architektury a „fenoménu Baťa“. • Ve Zlíně se nachází nejnavštěvovanější turistické cíle v kraji a další významné atraktivity a akce. • Realizace projektů pro rozvoj informačních a komunikačních technologií na Magistrátu města Zlína. • Přehledně zveřejněný rozpočet města rozklikávací formou. • Existence účelových fondů, poskytované dotace z rozpočtu města. • Existence Komunikační strategie pro statutární město Zlín v oblasti kulturních, sportovních a volnočasových aktivit. • Existence internetového portálu www.ic-zlin.cz. • Existence mobilních aplikací pro občany a turisty. • Realizace projektů komisí místních částí a participativního rozpočtu „TVOŘÍME ZLÍN“. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stárnutí obyvatel. • Nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle. • Nižší úroveň mezd. • Nedostupné bydlení pro mladou generaci. • Omezená nabídka rozvojových ploch pro smíšenou výrobu. • Vysoké ceny komerčních nemovitostí. • Nevyhovující současný stav Baťova areálu a dalších nevyužívaných lokalit. • Chybějící atraktivní brand destinace. • Chybějící jednoduché produkty typu City Card propojené se vstupem do atraktivit. • Nedostatek parkovacích míst ve Zlíně a jeho okolí s předpoklady pro rozvoj turismu. • Nedokončená síť cyklostezek v regionu.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Využití potenciálu konceptu inteligentní specializace v souladu s definovanými doménami specializace Zlínského kraje, tj. specializace na progresivní design produktů, technologií a procesů s důrazem na audiovizuální tvorbu, specializace na aplikaci polymerů v cirkulární ekonomice, specializace na inovace v konstrukčních činnostech s důrazem na letectví a strojírenství a specializace na informační, řídicí a bezpečnostní systémy. • Využití potenciálu rozvoje pro městskou poznávací turistiku v evropském kontextu. • Budování silné značky města a její jedinečné postavení na trhu. • Posílení strategického řízení města. • Využití strategického nástroje ITI Zlínské aglomerace. • Rozšíření systému moderní elektronické komunikace s občany (podpora eGovernmentu). • Implementace prvků Smart City v řízení města. • Vstřícný aktivní přístup k zahraničním kvalifikovaným pracovníkům. • Rozšíření spolupráce relevantních aktérů ke sjednocování propagovaných atraktivit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická recese s dopadem na rostoucí podíl nezaměstnaných osob. • Snížení ekonomické síly území. • Prohlubující se nesoulad mezi vzděláním a požadavky trhu práce. • Nedostatek kvalifikované pracovní síly. • Odchod velkých zaměstnavatelů. • Další snižování počtu přenocování ve městě. • Vyšší aktivita konkurenčních destinací.

1.7 Příloha kapitoly Kvalita života

Tabulka 1.76: Seznam organizací, které poskytovaly sociální služby občanům statutárního města Zlína v roce 2019

Poskytovatel sociální služby	Druh sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb.	Převažující forma služby	Převažující cílová skupina	Kapacita sociální služby dle registru sociálních služeb (MPSV)	Celková kapacita sociální služby ¹⁰⁶	Využití služby občany Zlína ¹⁰⁶
ABAPO, s.r.o.	Osobní asistence	terénní	Senioři	15 osob/okamžik	107	102
Alzheimercentrum z.ú..	Domovy se zvláštním režimem - pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence (081 a více lůžek)	pobytová	Senioři	156 lůžek	156	61
Astras, o.p.s.	Azylové domy – pro muže a ženy bez přístřeší	pobytová	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	45 lůžek	86	2
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	terénní	Rodiny s dětmi	10 osob/okamžik	108	80
Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.	Intervenční centra	ambulantní	Rodiny s dětmi	16 intervencí (12 ambulantních, 4 terénní)	376	94
	Odborné sociální poradenství	ambulantní		21 intervencí (14 ambulantní, 7 terénních)	1871	654
Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje o.p.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	2 osoby/okamžik	436	220
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	ambulantní		80 osob/okamžik	80	74
	Tlumočnické služby	terénní		1 osoba/okamžik	110	64
Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s.	Centra denních služeb	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	10 osob/okamžik	30	18
	Centra denních služeb			15 osob/okamžik	43	21
Domov Odry, p.o.	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (001 – 25 lůžek)	pobytová	Senioři	11 lůžek	11	1
Domov pro seniory Burešov, p.o.	Domovy pro seniory (001 – 40 lůžek)	pobytová	Senioři	34 lůžek	45	43
	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (081 a více lůžek)			136 lůžek	189	137
Domov pro seniory Luhačovice, p.o.	Domovy pro seniory (001 – 40 lůžek)	pobytová	Senioři	40 lůžek	46	5
Domov pro seniory Lukov, p.o.	Domovy pro seniory (141 a více lůžek)	pobytová	Senioři	182 lůžek	223	133
Domov pro seniory Lukov, p.o.	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (001 – 25 lůžek)			21 lůžek	27	11
Domov pro seniory Napajedla, p.o.	Domovy pro seniory (041 – 70 lůžek)	pobytová	Senioři	63 lůžek	73	2
Dotek z.ú.	Odlehčovací služby	pobytová	Senioři	16 lůžek	117	27
Dům sociálních služeb Návojná, p.o.	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s duševním onemocněním	pobytová	Osoby se zdravotním postižením	70 lůžek	70	6
Handicap Zlín, z.s.	Osobní asistence	terénní	Osoby se zdravotním postižením	6 osob/okamžik	21	21
HVĚZDA z.ú.	Denní stacionáře	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	30 osob/den	22	11

¹⁰⁶ V roce 2019 (počet osob).

	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (026 – 60 lůžek)	pobytová	Senioři	45 lůžek	108	51
	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (026 – 60 lůžek)			50 lůžek	73	57
Charita Otrokovice	Azylové domy – pro muže a ženy bez příštěší	pobytová	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	37 lůžek	83	19
	Azylové domy – pro rodiny s dětmi (1 – 25 lůžek)	pobytová	Rodiny s dětmi	20 lůžek	28	4
	Domovy pro seniory (041 – 70 lůžek)	pobytová	Senioři	46 lůžek	56	5
	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	4 osoby/okamžik (ambulantní 3 osoby, terénní 1 osoba)	351	180
	Terénní programy – pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	terénní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	2 kontakty/okamžik	152	88
Charita Zlín	Azylové domy – pro rodiny s dětmi (26 a více lůžek)	pobytová	Rodiny s dětmi	31 lůžek/10 bytových jednotek	24	24
	Centra denních služeb	ambulantní	Senioři	10 osob/den	26	25
	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	2 osoby/ okamžik, 19 intervencí	318	308
	Pečovatelská služba	terénní	Senioři	17 osob/okamžik	358	328
Moravskoslezské sdružení Církve adventistů sedmého dne	Domovy pro seniory (001 – 40 lůžek)	pobytová	Senioři	19 lůžek	21	20
NADĚJE, oblast Otrokovice	Denní stacionáře	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	8 osob/okamžik	13	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením (026 – 50 lůžek)	pobytová		35 lůžek	37	6
	Chráněné bydlení	pobytová		24 lůžek	26	4
	Sociálně terapeutické dílny	ambulantní		40 osob/okamžik	84	5
NADĚJE, oblast Zlín	Denní stacionáře	ambulantní	Senioři	20 osob/okamžik	39	31
	Domovy pro seniory (041 – 70 lůžek)	pobytová		46 lůžek	61	59
	Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (001 – 25 lůžek)	pobytová		19 lůžek	23	21
	Chráněné bydlení	pobytová	Osoby se zdravotním postižením	25 lůžek	26	25
	Sociálně terapeutické dílny	ambulantní		60 osob/okamžik	68	56
	Oblastní spolek Českého červeného kříže Zlín	Azylové domy – pro muže a ženy bez příštěší	pobytová	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	14 lůžek	40
Nízkoprahová denní centra		ambulantní	7 osob/okamžik		120	120
Noclehárny		ambulantní	10 lůžek		63	26
Pečovatelská služba		terénní	Senioři	2 osoby/okamžik	24	20
Podané ruce - osobní asistence	Osobní asistence	terénní	Senioři	10 osob	43	26
Salesiánský klub mládeže, z. s. Zlín	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	ambulantní	Rodiny s dětmi	35 osob/okamžik	129	114
SENIOR Otrokovice, p.o.	Domovy pro seniory (041 – 70 lůžek)	pobytová	Senioři	70 lůžek	89	4
	Odlehčovací služby	pobytová		4 lůžka	31	4
	Odlehčovací služby	pobytová		4 lůžka	45	3
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	4 intervence/den	105	79
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	ambulantní		20 osob/okamžik	150	105

Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením, p.o.	Denní stacionáře	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	4 osoby/okamžik	15	8
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením (001 – 25 lůžek)	pobytová		24 lůžek	24	6
	Chráněné bydlení - transformace	pobytová		4 lůžka	3	1
	Týdenní stacionáře	pobytová		11 lůžek	10	6
Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením (026 – 50 lůžek)	pobytová	Osoby se zdravotním postižením	45 lůžek	45	2
Společnost Podané ruce o.p.s.	Kontaktní centra	ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15 osob/okamžik	177	142
	Odborné sociální poradenství	ambulantní		počet intervencí (30 min. jednání) - 2	299	108
	Odborné sociální poradenství	ambulantní		počet intervencí (30 min. jednání) - 2	108	43
	Terénní programy – pro osoby závislé na návykových látkách	terénní		30 osob/den	1024	744
Společnost pro ranou péči, pobočka Olomouc	Raná péče	terénní	Osoby se zdravotním postižením	195 osob, 26 rodin Zlínského kraje	102	3
spolek Pod křídly	Domy na půl cesty	pobytová	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	16 lůžek	40	19
STROP o.p.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	850 osob/rok, počet intervencí (30 min. jednání) - 25 osob/týden	643	430
Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s.	Raná péče	terénní	Osoby se zdravotním postižením	6 osob/okamžik	102	25
Svaz tělesně postižených v České republice, z.s. okresní organizace Zlín	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	ambulantní	Senioři	15 osob/okamžik	104	97
Unie Kompas	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	ambulantní	Rodiny s dětmi	1 osoba/okamžik, 10 osob skupinová	284	284
	Odborné sociální poradenství			1 osoba/okamžik	196	185
	Terénní programy - pro děti	terénní		35 osob/okamžik	209	209
VČELKA senior care o.p.s.	Osobní asistence	terénní	Senioři	počet klientů - 100, okamžitá kapacita služby 10	23	17
	Pečovatelská služba			počet klientů - 500, okamžitá kapacita služby 17	8	4
Za sklem o. s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Rodiny s dětmi	2 osoby/okamžik	185	89
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní		6 osob/okamžik, 8 osob skupinová	66	29
	Sociální rehabilitace	ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	2 osoby/okamžik, 8 osob skupinová	22	8

Zdroj: Magistrát města Zlín, Odbor sociálních věcí, 2020.

Tabulka 1.77: Přehled památek na katastrálním území Zlína

PAMÁTKA	ULICE, NÁM., UMÍSTĚNÍ	ČP.
ZÁMEK		ČP. 1
PARK U ZÁMKU		
SPRÁVNÍ BUDOVA FIRMY BAŤA Č. 21 – BAŤŮV MRAKODRAP	TŘ. T. BATI	ČP. 21
KOLEKTIVNÍ DŮM	OSVOBODITELŮ	ČP. 3778
SOCHA SV. DONÁTA	NÁM. MÍRU	
SOCHA SV. FLORIÁNA	NÁM. MÍRU	
SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO		
SOCHA PARTYZÁNA		
RODINNÝ DŮM TYP „BENŠ-JECH“ VZOROVÉ KOLONIE U LOMU	NAD OVČÍRNOU VI	ČP. 631
RODINNÝ DŮM	U LOMU	ČP. 632
RODINNÝ DŮM TYP „KARFÍK“ VZOROVÉ KOLONIE U LOMU	U LOMU	ČP. 629
RODINNÝ DŮM TYP „VÍTEK“ VZOROVÉ KOLONIE U LOMU	U LOMU	ČP. 627
RODINNÝ DŮM TYP „SVEDLUND“ VZOROVÉ KOLONIE U LOMU	NAD OVČÍRNOU VI	ČP. 626
PAMÁTNÍK TOMÁŠE BATI	NÁM. T. G. MASARYKA	ČP. 2570
HRAD HRADIŠTKO, ZŘÍCENINA		
STUDIJNÍ ÚSTAVY	NÁM. T. G. MASARYKA	ČP. 2734, 3218
VILA ZIKMUNDOVA SE ZAHRADOU	ŽLEBOVÁ	ČP. 2894
DŮM DROFA	ZÁLEŠNÁ I	ČP. 4057
MĚSTSKÉ DIVADLO	TŘ. TOMÁŠE BATI	ČP. 4091, 3354
ZÁKLADNÍ ŠKOLA	DŘEVNICKÁ	ČP. 1790
VILA ŠŤASTNÉHO SE ZAHRADOU	POD STRÁNĚMI	ČP. 743
OBCHODNÍ A SPOLEČENSKÉ CENTRUM DÍLY, VČETNĚ PŘÍSTUPOVÝCH RAMP	ŠTEFÁNIKOVA	ČP. 2987
RADNICE	NÁM. MÍRU	ČP. 12, 10
DŮM EDUARDA ČERVINKY	NÁM. MÍRU	ČP. 9
MORÝSOVY DOMY	TŘ. TOMÁŠE BATI	ČP. 1276, 1285
BOŽÍ MUKA SE SOCHOU SV. ANTONÍNA PADUÁNSKÉHO	P.Č. 3566/2	
ZIMNÍ LÁZNĚ	HRADSKÁ	ČP. 888
KOSTEL SV. FILIPA A SV. JAKUBA	P.Č.60	
VILA GERBECOVA	ZÁLEŠNÁ I	ČP. 3222
4 BUDOVI SVOBODÁREN	ŠTEFÁNIKOVA, TOMÁŠE BATI	ČP. 2986, 2988, 3296, 3295
ČINŽOVNÍ DŮM	ŠKOLNÍ	ČP. 3297
VELKÉ KINO	NÁM. PRÁCE	ČP. 2511
VĚŽOVÝ DŮM M. DROFY	TŘ. TOMÁŠE BATI	ČP. 861
VILA ČIPEROVA S DOMKEM ZAHRADNÍKA A ZAHRADOU	BUREŠOV	ČP. 3674, 3675
VĚŽOVÝ DŮM M. DROFY	TŘ. TOMÁŠE BATI	ČP. 876
VĚŽOVÝ DŮM M. DROFY	TŘ. TOMÁŠE BATI	ČP. 874
MALOTOVA VILA	LAZY I	ČP. 3689

Zdroj: Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020.

1.8 Příloha kapitoly Město přívětivé pro vzdělávání a rozvoj znalostí

Tabulka 1.78: Kapacita, počet tříd a počet dětí v jednotlivých mateřských školách zřizovaných městem Zlínem za školní roky 2013/2014 – 2019/2020

Mateřská škola	2013/2014			2014/2015			2015/2016			2016/2017			2017/2018			2018/2019			2019/2020		
	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí	Kapa- cita	Počet tříd	Počet dětí
Budovatelská 4819	140	5	139	140	5	139	140	5	139	140	5	139	140	5	139	140	5	139	140	5	136
Osvoboditelů 3778	180	6	168	159	6	159	159	6	159	159	6	159	159	6	159	159	6	154	159	6	154
Potoky 4224	120	4	112	120	4	112	120	4	112	120	4	112	120	4	109	120	4	110	120	4	107
Slovenská 3660	60	2	56	60	2	56	60	2	56	60	2	52	60	2	52	60	2	52	60	2	50
Slovenská 1808	110	4	110	110	4	110	110	4	103	110	4	98	110	4	92	110	4	91	110	4	90
Štefánikova 2222	80	3	80	80	3	80	80	3	80	80	3	80	80	3	80	80	3	76	80	3	77
tř. Tomáše Bati 1285	140	5	132	140	5	132	124	5	122	124	5	116	124	5	116	124	5	116	124	5	111
Sokolská 3961	110	4	105	110	4	105	110	4	105	110	4	105	110	4	105	110	4	105	110	4	103
M. Knesla 4056	120	4	112	120	4	112	120	4	111	120	4	91	120	4	96	120	4	104	120	4	104
Slínová 4225	140	5	140	140	5	140	140	5	140	140	5	140	140	5	140	140	5	140	140	5	138
Česká 4790	90	3	84	90	3	84	90	3	84	90	3	84	90	3	84	90	3	84	90	3	84
Družstevní 4514	90	3	84	104	4	104	104	4	104	104	4	104	104	4	104	104	4	104	104	4	104
Luční 4588	140	5	139	168	6	168	168	6	168	168	6	168	168	6	164	168	6	168	168	6	161
Dětská 4698	60	2	56	60	2	56	60	2	56	60	2	56	60	2	56	60	2	56	60	2	54
Milíčova 867	158	6	158	158	6	158	158	6	158	158	6	153	158	6	156	158	6	158	158	6	158
tř. Svobody 835	150	6	150	150	6	129	129	6	129	129	6	125	129	6	124	129	6	116	129	6	120
U Dřevnice 206	222	7	168	222	9	214	222	8	200	222	8	200	222	8	197	222	8	200	222	8	200
Návesní 64	50	2	50	50	2	50	50	2	50	50	2	50	50	2	50	50	2	50	50	2	50
Na Vrchovici 21	45	2	45	45	2	45	45	2	45	45	2	44	45	2	45	45	2	42	45	2	42
Lázeňská 412	60	2	56	60	2	56	60	2	56	60	2	54	60	2	54	60	2	56	60	2	56
Mariánské nám. 141	91	4	91	91	4	91	91	4	91	91	4	91	91	4	91	91	4	91	91	4	91
Kúty 1963	90	3	84	90	3	84	90	3	84	90	3	84	90	3	82	90	3	82	90	3	78
Celkem	2446	87	2319	2467	91	2384	2430	90	2352	2430	90	2305	2430	90	2295	2430	90	2294	2430	90	2268

Zdroj: SMZ, Odbor školství, Magistrát města Zlína, k 1. 7. 2020.

Tabulka 1.79: Kapacita, počet tříd a počet žáků v základních školách zřizovaných městem Zlínem za školní roky 2013/2014 – 2019/2020

Základní škola		2013/2014			2014/2015			2015/2016			2016/2017			2017/2018			2018/2019			2019/2020		
		Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků
1.ZŠ	Základní škola Emila Zátopka Zlín, Univerzitní 2701	620	21	428	620	22	459	620	23	470	620	23	473	620	23	489	620	23	477	620	24	486
3.ZŠ	Základní škola Zlín, Slovenská 3076	640	28	619	640	29	636	640	29	617	640	29	627	640	29	634	640	29	634	640	30	631
4.ZŠ	Základní škola Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábř. 3114	600	25	536	600	25	557	600	24	551	600	24	547	600	24	557	600	24	532	600	25	538
5.ZŠ	Základní škola Komenského II, Zlín, Havlíčkovo nábř. 2567	610	25	547	610	25	547	610	25	573	610	25	567	610	26	572	610	26	554	610	26	557
7.ZŠ	Základní škola Zlín, Kvítková 4338	518	18	429	518	18	437	518	18	469	518	18	462	518	18	467	518	18	472	518	18	493
8.ZŠ	Základní škola Zlín, Komenského 78	480	19	391	480	19	412	480	19	399	480	19	406	480	19	394	480	19	394	480	19	401
9.ZŠ	Základní škola Zlín, Štefánikova 2514	480	18	456	480	18	465	480	18	457	480	18	446	480	18	434	480	18	436	480	18	424
10.ZŠ	Základní škola Zlín, Dřevnická 1790	1000	13	279	1000	13	286	1000	14	293	1000	14	313	1000	15	338	1000	16	348	1000	17	357
11.ZŠ	Základní škola Zlín, tř. Svobody 868	500	19	407	500	20	417	500	22	435	500	23	435	500	23	443	500	21	416	500	21	412
12.ZŠ	Základní škola Zlín, Mikoláše Alše 558	420	14	283	420	15	326	420	16	368	420	17	384	480	19	432	480	20	449	480	20	447
14.ZŠ	Základní škola Zlín, Nová cesta 268	450	19	443	480	19	468	480	19	465	500	19	476	500	19	472	500	19	476	500	19	469
16.ZŠ	Základní škola Zlín, Okružní 4685	1000	28	648	1000	29	686	1000	30	725	1000	31	730	1000	31	718	1000	30	697	1000	30	704
17.ZŠ	Základní škola Zlín, Kříby 4788	700	22	494	700	23	532	700	23	561	700	24	564	700	25	594	700	26	627	700	27	660
Celkem		8018	269	5960	8048	275	6228	8048	280	6383	8068	284	6430	8128	289	6544	8128	289	6512	8128	294	6579

Zdroj: SMZ, Odbor školství, Magistrát města Zlína, k 1. 7. 2020.

Tabulka 1.80: Kapacita, počet tříd a počet žáků v jednotlivých středních školách na území města Zlína zřizované Zlínským krajem za školní roky 2013/2014 – 2019/2020

Střední škola	2013/2014			2014/2015			2015/2016			2016/2017			2017/2018			2018/2019			2019/2020		
	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků	Kapa- cita	Počet tříd	Počet žáků
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	960	32	927	960	32	912	960	32	917	960	32	913	960	32	902	960	32	924	960	32	921
Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín	760	24	699	760	24	685	760	24	681	760	24	678	760	24	671	760	24	675	760	24	694
Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín	600	16	453	600	16	442	600	16	454	600	16	452	600	16	458	600	16	455	600	16	460
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín	240	8	239	315	9	249	315	10	263	315	11	276	315	11	279	400	12	304	400	13	330
Střední průmyslová škola Zlín	1200	34	865	1200	33	853	1200	32	848	1200	32	864	1200	32	873	1200	32	888	1200	32	889
Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín	1110	27	561	1110	27	595	1110	29	680	1110	30	752	1110	32	822	1110	32	831	1110	31	840
Střední škola gastronomie a obchodu Zlín	600	23	406	600	22	385	600	21	331	600	19	280	600	17	241	600	16	232	600	19	277
Celkem	5470	164	4150	5545	163	4121	5545	164	4174	5545	164	4215	5545	164	4246	5630	164	4309	5630	167	4411

Zdroj: SMZ, Odbor školství, mládeže a sportu, Krajský úřad Zlínského kraje, k 1. 7. 2020.

Tabulka 1.81: Přijímací řízení na VŠ – podle fakult v letech 2014/2015 – 2019/2020

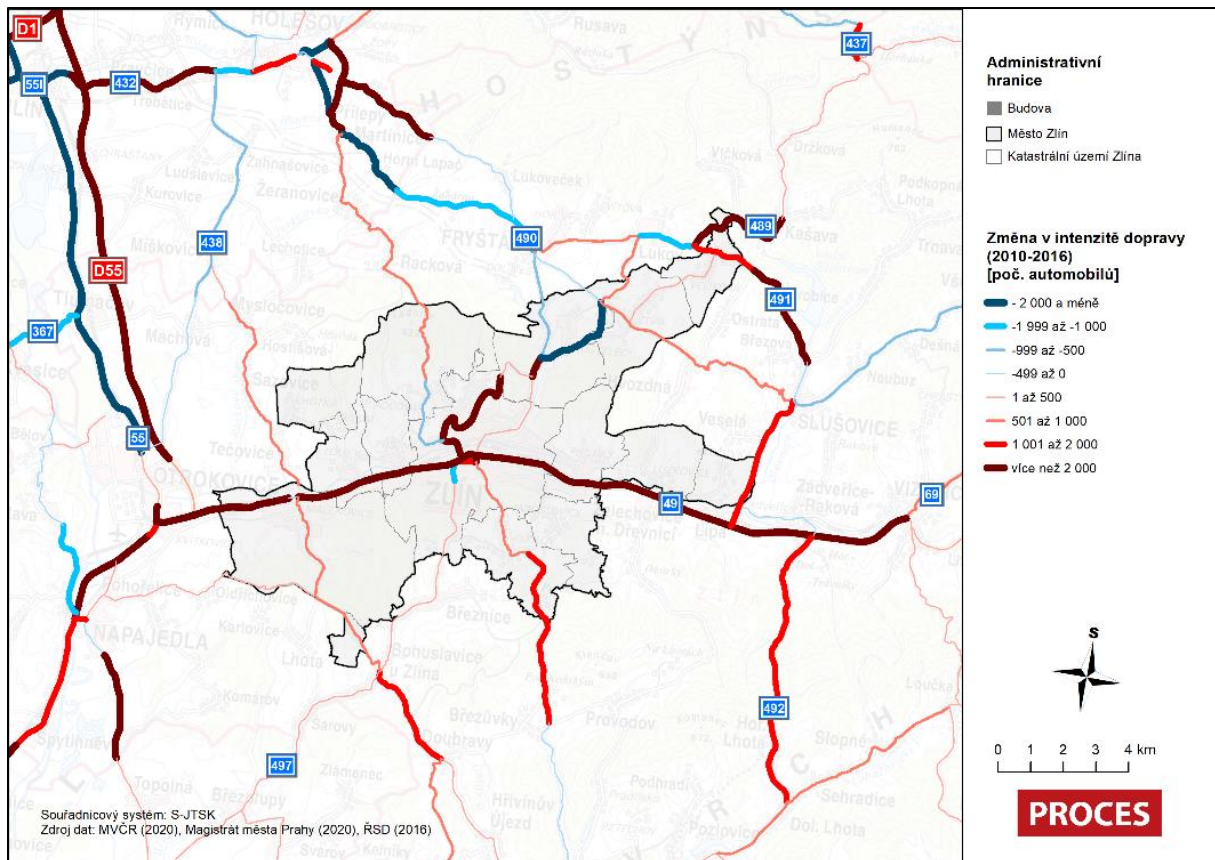
Fakulta	2014/2015						2015/2016						2016/2017					
	Počet podaných přihlášek	Počet přihlášených	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet přijatých / počet přihlášených	Úspěšnost uchazečů *)	Počet podaných přihlášek	Počet přihlášených	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet přijatých / počet přihlášených	Úspěšnost uchazečů *)	Počet podaných přihlášek	Počet přihlášených	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet přijatých / počet přihlášených	Úspěšnost uchazečů *)
Fakulta technologická	1 064	1 035	920	751	88,9%	88,9%	1 124	1 082	943	785	87,2%	87,2%	1 036	1 002	858	675	85,6%	85,6%
Fakulta managementu a ekonomiky	1 490	1 205	521	503	43,2%	49,1%	1 269	1 034	439	421	42,5%	48,7%	1 224	986	478	449	48,5%	52,1%
Fakulta multimediálních komunikací	1 075	1 047	156	154	14,9%	18,3%	1 011	987	173	173	17,5%	21,6%	970	948	197	196	20,8%	25,5%
Fakulta aplikované informatiky	916	803	542	475	67,5%	70,8%	704	636	440	385	69,2%	88,4%	657	567	401	350	70,7%	90,3%
Fakulta humanitních studií	2 273	1 910	750	690	39,3%	39,3%	2 168	1 801	727	657	40,4%	40,4%	1 915	1 601	779	706	48,7%	48,7%
Fakulta logistiky a krizového řízení	718	626	558	397	89,1%	89,1%	583	508	387	344	76,2%	77,2%	678	584	471	411	80,7%	80,7%
Celkem	7 536	6 108	3 369	2 946	55,2%	58,1%	6 859	5 564	3 058	2 754	55,0%	59,0%	6 480	5 282	3 123	2 771	59,1%	62,8%

Fakulta	2017/2018						2018/2019						2019/2020					
	Počet podaných přihlášek	Počet přihlášených	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet přijatých / počet přihlášených	Úspěšnost uchazečů *)	Počet podaných přihlášek	Počet přihlášených	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet přijatých / počet přihlášených	Úspěšnost uchazečů *)	Počet podaných přihlášek	Počet přihlášených	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet přijatých / počet přihlášených	Úspěšnost uchazečů *)
Fakulta technologická	1 093	972	779	616	80,1%	80,1%	1 118	1 026	796	648	77,6%	77,6%	1 371	1 234	935	768	75,8%	75,8%
Fakulta managementu a ekonomiky	1 132	985	539	519	54,7%	54,7%	1 162	981	460	445	46,9%	46,9%	1 351	1 149	543	525	47,3%	47,3%
Fakulta multimediálních komunikací	982	957	199	199	20,8%	25,9%	918	901	195	194	21,6%	26,3%	1 137	1 098	224	224	20,4%	25,4%
Fakulta aplikované informatiky	626	552	405	362	73,4%	73,4%	656	553	405	361	73,2%	73,2%	907	776	546	492	70,4%	70,4%
Fakulta humanitních studií	1 788	1 500	775	718	51,7%	51,7%	1 531	1 301	658	607	50,6%	50,6%	1 890	1 591	864	695	54,3%	54,3%
Fakulta logistiky a krizového řízení	567	511	379	337	74,2%	74,2%	695	641	490	405	76,4%	76,4%	872	807	629	485	77,9%	77,9%
Celkem	6 188	5 037	3 008	2 733	59,7%	61,8%	6 080	5 026	2 944	2 648	58,6%	60,3%	7 528	6 087	3 640	3 169	59,8%	61,5%

Zdroj: MŠMT, statistika školství, 2020.

1.9 Příloha kapitoly Město s udržitelnou dopravou a technickou infrastrukturou

Obrázek 1.103: Změna intenzity dopravy mezi sčítáními z let 2010 a 2016

Zdroj: ŘSD, OSM, MVČR, ČÚZK.

1.10 Příloha kapitoly Vstřícné město

Tabulka 1.82: Organizační struktura Magistrátu města Zlín

Název odboru	Název oddělení
Odd. krizového řízení a obrany	
Oddělení tiskové	
Odbor informatiky	
Odbor kanceláře primátora	Odd. sekretariátů
	Odd. organizační
	Odd. autoprovozu
Odbor právní	Odd. vymáhání pohledávek
	Odd. přestupkové
	Odd. veřejných zakázek
	Odd. právní
Odbor vnitřní správy	Odd. vnitřní správy
	Odd. hospodářské správy
	Odd. spisové a archivní služby
Odd. cestovního ruchu, a informací	
Odd. veřejnosprávní	
Odbor majetkové správy	Odd. pozemkové správy
	Odd. správy bytových domů
	Odd. správy nebytových
Odd. prostorového plánování	
Odd. koordinace projektů	
Odbor dopravy	Odd. investic
	Odd. provozně-technické
Odbor kulturní centrum	
Odbor realizace investičních akcí	Odd. přípravy
	Odd. realizace
Odd. personální a vzdělávání	
Odd. prevence kriminality a sportovišť	
Odbor stavebních a dopravních řízení	Odd. stavebně správních řízení I
	Odd. stavebně správních řízení II
	Odd. stavebně správních řízení III
	Odd. stavebně správních řízení IV
	Odd. dopravně správních řízení
	Odd. spisovny a administrativy
Odbor sociálních věcí	Odd. technicko-ekonomického zabezpečení
	Odd. sociálně-právní ochrany dětí
	Odd. sociální práce
Odbor ekonomický	Odd. rozpočtu a controllingu
	Odd. účtáren
Odbor životního prostředí a zemědělství	Odd. vodního hospodářství
	Odd. ochrany přírody a zemědělství
	Odd. ochrany ovzduší a odpadového hospodářství
Odbor městské zeleně	Odd. lesů
	Odd. městské zeleně
	Odd. městské zeleně Jižní Svahy
	Odd. dětských hřišť
Odbor školství	Odd. školství a správy zařízení
Odbor kultury a památkové péče	
Odbor občansko-správních agend	Odd. správní
	Odd. matrik a ověřování
	Odd. dopravních přestupků a řidičských průkazů
	Odd. evidence motorových vozidel
Odbor živnostenský	Odd. kontrolní a správní
	Odd. registrace živností

Zdroj: MMZ, 2020.

Tabulka 1.83: Přehled strategických dokumentů SMZ (aktuální dokumenty)

Název dokumentu	Horizont platnosti		Popis/Komentář
	od	do	
<i>Územní energetická koncepce pro SMZ</i>	2004	2020	V návaznosti na připomínkové řízení (připravené MPO) k vládnímu návrhu k státní energetické koncepci (SEK) a územním energetickým koncepcím (ÚEK) byla během května 2015 v rámci SMZ dohodnuta a následně zrealizována aktualizace stávající územní energetické koncepce SMZ, a to zhotovitelem původní ÚEK (společností CENTROPROJEKT GROUP a.s.). Územní energetická koncepce je platná s výhledem aktualizace v roce 2020 a dále (v návaznosti na nadřazené koncepce státní a krajskou).
<i>Územní plán Zlína</i>	2011	není stanoven	Základní koncepční a regulační dokument pro územní rozvoj SMZ. V letech 2013 a 2014 byly schváleny změny ÚP 1a a 1b. V roce 2016 je k ÚP pořizována Změna č. 2 a v přípravě změna č. 3.
<i>Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020</i>	2012	2020	Jedná se o základní koncepční dokument, který řeší rozvoj města ve všech jeho aspektech. Implementace výstupů SRMZ do praxe je sledována prostřednictvím jednoletých Akčních plánů rozvoje města/schváleného rozpočtu pro konkrétní rok. V roce 2019 byly zahájeny práce na přípravě strategického dokumentu pro období 2021+.
<i>Strategie bezpečnosti silničního provozu statutárního města Zlína na období 2014-2020</i>	2014	2020	Navazuje na Deklaraci samospráv o spolupráci při realizaci Strategie bezpečnosti silničního provozu Zlínského kraje na období 2012 – 2020. Rozpracovává ji v podmínkách SMZ s důrazem na podrobný akční plán.
<i>Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2014 - 2020</i>	2015	2020	Koncepce reaguje na demografický vývoj, řeší kapacity ZŠ a MŠ na území SMZ, zabývá se zvyšováním kvality výuky, zvýšením manuální gramotnosti, znalostí cizích jazyků a zvyšováním kompetencí v oblasti ICT, kreativity a podnikavosti. Dále řeší další vzdělávání. Současně je zaměřena na investiční rozvoj školských nemovitostí v majetku SMZ. Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení patří k základním prioritám financování Kohezní politiky EU v období 2014 – 2020. SMZ tak má v podobě koncepce oporu pro rozvoj této oblasti.
<i>Integrovaný plán rozvoje území Zlín 2014 – 2020</i>	2015	2020	Jedná se o účelový strategický nástroj, určený pro aglomerace vybraných krajských měst v ČR. Slouží k uplatnění tzv. integrovaných přístupů v rámci implementace Kohezní politiky EU. IPRÚ rezervuje cca 1 mld. Kč dotačních prostředků pro vymezenou aglomeraci měst Zlín-Otrokovice-Fryšták a dalších osmi sousedních obcí.
<i>Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020</i>	2016	2020	Strategie priorit SMZ ve věci obnovy nemovitých kulturních památek a nejdůležitějších veřejných prostor MPZ Zlín s cílem uchování jedinečného urbanismu města a jeho vztahu k okolní krajině. Větší úspěšnost získání dotací z MK.
<i>Generel dopravy pro město Zlín</i>	2017	2025	Jedná se o základní koncepční dokument města v oblasti dopravy, respektive mobility. Generel stanovuje cíle dopravní politiky města a přináší soubory řešení v oblastech automobilové dopravy, MHD, pěší a cyklistické dopravy a jejich vzájemné integrace. Součástí koncepce je matematický dopravní model, který slouží k posuzování navrhovaných opatření. Navrhovaná opatření směřují k roku 2025, výhledovým horizontem je rok 2035.
<i>Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období let 2017 – 2021</i>	2017	2021	Důvodem zpracování Plánu odpadového hospodářství je naplnění povinnosti obce stanovené v § 44 zákona o odpadech, kdy roční produkce odpadů překročila 10 t nebezpečných odpadů a 1 000 t ostatních odpadů. Účelem POH je stanovení cílů a opatření k jejich dosažení v odpadovém hospodářství města.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Zlín	2018	2023	Místní akční plán vzdělávání je prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání. Zahrnuje vybrané obce z území ORP Zlín. MAP je podmínkou pro čerpání dotací EU v aktuálním programovém období.
Místní koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty statutárního města Zlína na období 2019 – 2022	2019	2022	Platí od 1. 1. 2019.
Strategický rámec udržitelné městské mobility Zlín a Otrokovice (SUMF)	2018	2025	Jedná se o strategický dokument nutný jako podklad pro získání dotací EU v oblastech rozvoje veřejné hromadné dopravy, bezmotorové dopravy a dopravně-bezpečnostních úprav. SUMF je v oblasti veřejné dopravy zpracován pro širší území obsluhované systémem MHD, tj. Zlín, Otrokovice, Tečovice a Želechovice nad Dřevnicí. Tuto část SUMF schvalovalo rovněž Zastupitelstvo města Otrokovice, č.j. RMO/340/06/18 ze dne 13. 6. 2018. Navrhovaná opatření směřují k roku 2025, výhledovým horizontem je rok 2035.
Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020 – 2024	2020	2024	Plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020 – 2024, nezbytný dokument pro SMZ a organizace působící v sociálních službách pro jeho občany (podpora projektů - podmínka ZK, MPSV).
Informační strategie statutárního města Zlína na období let 2019 – 2024	2019	2024	Aktuální Informační koncepce SMZ obsahuje řadu návrhů rozvoje ICT technologií pro potřeby města a jeho obyvatele. Rozvoj ICT technologií představuje jednu ze základních priorit financování Kohezní politiky EU v programovém období 2014 – 2020. Z tohoto důvodu bude strategie využita jako podklad pro čerpání dotací EU v období 2014+. Aktualizace se provádí dle požadavku zákona.

Zdroj: MMZ, Oddělení koordinace projektů, 2020.

1.11 Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Vymezení rozvojové oblasti Zlín	11
Tabulka 1.2: Výčet obcí zahrnutých do rozvojové oblasti Zlín dle ZÚR	12
Tabulka 1.3: Srovnání základních charakteristik vymezení Zlínské aglomerace v letech 2014 a 2019. 12	
Tabulka 1.4: Vybrané projekty významných staveb a revitalizace veřejného prostoru ve Zlíně od roku 2010.....	18
Tabulka 1.5: Umeã - příklad rozvoje města založeného na podpoře vzdělání a znalostní ekonomiky. 23	
Tabulka 1.6: Srovnání vybraných měst podle vzdělanostní struktury (k 26. 3. 2011).....	34
Tabulka 1.7: Obydlené domy s byty podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	37
Tabulka 1.8: Dokončené byty ve Zlíně v letech 2015 – 2019	38
Tabulka 1.9: Rozložení bytového fondu dle počtu bydlících osob ve městě Zlín k 26. 3. 2011	38
Tabulka 1.10: Rozložení domovního fondu ve městě Zlín k 26. 3. 2011	39
Tabulka 1.11: Domácnosti v bytech podle počtu členů a typu domácnosti ve městě Zlín k 26. 3. 2011	40
Tabulka 1.12: Vývoj počtu bytů v bytovém fondu města Zlína od r. 2015.....	41
Tabulka 1.13: Rozložení bytů bytového fondu města Zlína podle dispozice.....	42
Tabulka 1.14: Přehled počtu žadatelů o městské byty v letech 2018 a 2019	43
Tabulka 1.15: Výše nájemného v obecních bytech na m ² v roce 2020	43
Tabulka 1.16: Počet míst v zařízeních v ORP Zlín	45
Tabulka 1.17: Seznam nejvíce zastoupených zdravotních služeb ve Zlíně.....	51
Tabulka 1.18: Základní ukazatele jednotlivých oddělení interních oborů Krajská nemocnice Tomáše Bati v roce 2019	52
Tabulka 1.19: Základní ukazatele jednotlivých oddělení chirurgických oborů Krajská nemocnice Tomáše Bati v roce 2019.....	53
Tabulka 1.20: Kulturní organizace a instituce zřízené nebo založené/spoluzaložené statutárním městem Zlín	55
Tabulka 1.21: Kulturní organizace na území statutárního města Zlín	55
Tabulka 1.22: Přehled uměleckých škol a filmových škol na území statutárního města Zlína.....	58
Tabulka 1.23: Pravidelné akce ve městě Zlín	59
Tabulka 1.24: Spokojenost s nabídkou kulturních akcí podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	63
Tabulka 1.25: Vnímání respondentů ohledně potřeby podpory většího počtu kulturních aktivit ze strany města.....	63
Tabulka 1.26: Výběr sportovišť na území SMZ	64
Tabulka 1.27: Sportovní akce pořádané na území SMZ v roce 2019.....	65
Tabulka 1.28: Dětská a mateřská centra a kluby pro mládež na území města vedené v rámci databáze SMZ.....	67
Tabulka 1.29: Dotace na sportovní akce v roce 2020.....	68

Tabulka 1.30: Spokojenost s nabídkou možností aktivního sportovního vyžití podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	69
Tabulka 1.31: Vnímání respondentů ohledně potřeby podpory většího počtu kulturních aktivit ze strany města	69
Tabulka 1.32: Struktura využití ploch města Zlína v letech 2009 a 2019	72
Tabulka 1.33: Významné plochy krajinné zeleně – zelené klíny	75
Tabulka 1.34: Plochy zeleně se zvýšenou ochranou	76
Tabulka 1.35: Přehled subjektů a odpadních látek evidovaných v Integrovaném registru znečištění ve Zlíně v roce 2018	79
Tabulka 1.36: Srovnání vybavenosti nádobami na tříděné složky komunálního odpadu mezi lety 2015 a 2020	82
Tabulka 1.37: Kapacita, počet tříd a počet dětí v mateřských školách zřízených městem Zlínem za školní roky 2013/2014 - 2019/2020	90
Tabulka 1.38: Přehled školských zařízení zřízených jiným subjektem než městem Zlín	91
Tabulka 1.39: Kapacita, počet tříd a počet dětí v základních školách zřízených městem Zlínem za školní roky 2013/2014 - 2019/2020	92
Tabulka 1.40: Přehled základních škol zřízených jiným subjektem než městem Zlínem	94
Tabulka 1.41: Kapacita a počet žáků v základních uměleckých školách zřízených Zlínským krajem v letech 2013/2014 – 2019/2020	94
Tabulka 1.42: Kapacita, počet tříd a počet dětí ve středních školách zřízených Zlínským krajem na území města Zlína za školní roky 2013/2014 - 2019/2020.....	96
Tabulka 1.43: Přehled středních škol jiných zřizovatelů, působících na území města Zlína	96
Tabulka 1.44: Přehled oborů nabízených na středních školách ve městě Zlín.....	97
Tabulka 1.45: Kapacita, počet skupin a studentů vyšších odborných škol na území města Zlína, zřizované Zlínským krajem v letech 2013/2014 – 2019/2020.....	98
Tabulka 1.46: Přehled oborů nabízených na vyšších odborných školách ve městě Zlín	98
Tabulka 1.47: Spokojenost s oblastí vzdělávání podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	105
Tabulka 1.48: Nabídka a poptávka po parkovacích místech	112
Tabulka 1.49: Přehled plánovaných oprav komunikací.....	121
Tabulka 1.50: Zkrácení cestovních časů po modernizaci trati 331.....	122
Tabulka 1.51: Počet a podíl občanů napojených na kanalizaci	129
Tabulka 1.52: Průměrná spotřeba plynu podle druhu odběratele v m ³ za rok (2014 – 2019)	131
Tabulka 1.53: Počet trestných činů podle klasifikace v rámci OOP Zlín 2013 – 2019	142
Tabulka 1.54: Příklady mimořádných událostí velkého rozsahu a krizových situací ve Zlíně od roku 2012	149
Tabulka 1.55: Počet a podíl nehod ve Zlíně podle dní v týdnu (2016 – 2019)	152
Tabulka 1.56: Následky nehod ve Zlíně (2016 – 2019)	153
Tabulka 1.57: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlín, SO ORP Zlín a Zlínském kraji vždy k 31. 12. daného roku a 31. 5. 2020.....	159

Tabulka 1.58: Podíl volných pracovních míst města na VPM ORP Zlín v období 12/2014 – 05/2020 .	160
Tabulka 1.59: Vývoj distribuce mezd dle krajů v období 2011 až 2019	162
Tabulka 1.60: Vyjíždějící do zaměstnání z města Zlín.....	162
Tabulka 1.61: Ekonomická charakteristika obyvatel města Zlín v roce 2011.....	164
Tabulka 1.62: Velikostní kategorie ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců v SO ORP Zlín v období 2014 – 2018.....	165
Tabulka 1.63: Podnikatelské subjekty podle právní formy ve městě Zlín k 31. 12. 2019	167
Tabulka 1.64: Vývoj míry podnikatelské aktivity ve vybraných městech v letech 2008 – 2019 (v %).	167
Tabulka 1.65: Největší zaměstnavatelé ve městě Zlíně	168
Tabulka 1.66: Přehled největších nákupních center ve městě Zlín	171
Tabulka 1.67: Klíčová pracoviště výzkumu a vývoje ve městě Zlíně	174
Tabulka 1.68: Klíčové podpůrné instituce v oblasti inovací a podnikání v území	175
Tabulka 1.69: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě Zlín v letech 2017 – 2019.....	183
Tabulka 1.70: Přehled významných turistických atraktivit v zájmovém území.....	184
Tabulka 1.71: Obchodní společnosti statutárního města Zlína, v nichž má k 1. 1. 2019 statutární město Zlín majetkový podíl	192
Tabulka 1.72: Příjmy města Zlína v letech 2015 – 2019.....	193
Tabulka 1.73: Přehled dotací a příspěvků poskytnutých přímo z rozpočtu statutárního města Zlína v členění dle podporovaných oblastí (v mil. Kč); bez účelových fondů	195
Tabulka 1.74: Přehled o tvorbě a čerpání účelových fondů statutárního města Zlína za roky 2017 až 2019.....	195
Tabulka 1.75: Přehled veřejných míst s možností internetového připojení	199
Tabulka 1.76: Seznam organizací, které poskytovaly sociální služby občanům statutárního města Zlína v roce 2019	202
Tabulka 1.77: Přehled památek na katastrálním území Zlína	205
Tabulka 1.78: Kapacita, počet tříd a počet dětí v jednotlivých mateřských školách zřizovaných městem Zlínem za školní roky 2013/2014 – 2019/2020	206
Tabulka 1.79: Kapacita, počet tříd a počet žáků v základních školách zřizovaných městem Zlínem za školní roky 2013/2014 – 2019/2020	207
Tabulka 1.80: Kapacita, počet tříd a počet žáků v jednotlivých středních školách na území města Zlína zřizované Zlínským krajem za školní roky 2013/2014 – 2019/2020	208
Tabulka 1.81: Přijímací řízení na VŠ – podle fakult v letech 2014/2015 – 2019/2020.....	209
Tabulka 1.82: Organizační struktura Magistrátu města Zlín	211
Tabulka 1.83: Přehled strategických dokumentů SMZ (aktuální dokumenty)	212
Tabulka 2.1: Struktura základního souboru dle věku a pohlaví	231
Tabulka 2.2: Struktura respondentů s trvalým pobytem ve Zlíně	231
Tabulka 2.3: Struktura respondentů podle místních částí	232

Tabulka 2.4: Struktura respondentů – studenti VŠ a UTB.....	232
Tabulka 2.5: Spokojenost se životem ve Zlíně podle pohlaví, věku a u studentů UTB	233
Tabulka 2.6: Co se respondentům na Zlíně nejvíce líbí – 20 nejčastějších odpovědí.....	236
Tabulka 2.7: Co respondentům ve Zlíně nejvíce chybí – 20 nejčastějších odpovědí	238
Tabulka 2.8: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let podle pohlaví, věku a u studentů UTB	239
Tabulka 2.9: Spokojenost s občanskou vybaveností podle pohlaví, věku a u studentů UTB	243
Tabulka 2.10: Spokojenost s oblastí vzdělávání podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	244
Tabulka 2.11: Spokojenost s oblastmi dopravy podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	245
Tabulka 2.12: Spokojenost s bydlením podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	246
Tabulka 2.13: Důvody nespokojenosti s bydlením ve Zlíně – 20 nejčastějších odpovědí.....	247
Tabulka 2.14: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí podle pohlaví, věku a u studentů UTB	248
Tabulka 2.15: Odpovědi dle počtu respondentů.....	250
Tabulka 2.16: Pocit bezpečí v místě bydliště podle pohlaví, věku a u studentů UTB	251
Tabulka 2.17: Důvody, proč se respondenti necítí bezpečně – 22 nejčastějších odpovědí	252
Tabulka 2.18: Lokalizace a zdroje pocitu nebezpečí.....	252
Tabulka 2.19: Hodnocení práce Magistrátu podle pohlaví, věku a u studentů UTB.....	254
Tabulka 2.20: Respondenti podle plánu přestěhovat se mimo Zlín podle pohlaví, věku a u studentů UTB	254
Tabulka 2.21: Oblasti, které by mělo město dle respondentů přednostně podporovat	257
Tabulka 2.22: Oblasti, které by mělo město dle respondentů přednostně podporovat (jiné)	257
Tabulka 2.23: Seznam stakeholderů v oblasti Kvalita života.....	264
Tabulka 2.24: Seznam stakeholderů v oblasti Vzdělávání.....	266
Tabulka 2.25: Seznam stakeholderů v oblasti Bezpečnost.....	267
Tabulka 2.26: Seznam stakeholderů v oblasti Doprava a technická infrastruktura	268
Tabulka 2.27: Seznam stakeholderů v oblasti Územní plánování a urbanismus.....	269
Tabulka 2.28: Seznam stakeholderů v oblasti Vstřícné město	271
Tabulka 2.29: Přehled členů PS, kteří provedli prioritizaci a počtu hlasů	273
Tabulka 2.30: Prioritizace stakeholderů členy PS Kvalita života	273
Tabulka 2.31: Prioritizace stakeholderů členy PS Vzdělávání	275
Tabulka 2.32: Prioritizace stakeholderů členy PS Bezpečnost	276
Tabulka 2.33: Prioritizace stakeholderů členy PS Doprava a technická infrastruktura.....	277
Tabulka 2.34: Prioritizace stakeholderů členy PS Územní plánování a urbanismus	278
Tabulka 2.35: Prioritizace stakeholderů členy PS Vstřícné město.....	279
Tabulka 2.36: Osobnosti vybrané pro realizaci rozhovoru.....	282
Tabulka 2.37: Vyhodnocení odpovědí k rozvoji města Zlín	286

Tabulka 2.38: Preference oblastí pro investice města Zlín.....	290
Tabulka 2.39: Přehled oslovení podnikatelských subjektů a jejich reakcí.....	299
Tabulka 2.40: Velikostní struktura respondentů.....	299
Tabulka 2.41: Odvětví podnikatelské činnosti respondentů.....	299
Tabulka 2.42: Preference rozvojových oblastí města podle respondentů.....	304
Tabulka 2.43: Preference služeb města podle respondentů.....	305
Tabulka 2.44: Průměrný počet nově přijímaných zaměstnanců.....	312
Tabulka 2.45: Kompletní výčet profesí, které firmy dlouhodobě postrádají.....	315
Tabulka 3.1: Přehled nadřazených dokumentů s vazbou na strategii "Zlín 2030".....	334
Tabulka 4.1: Změna obyvatelstva statutárního města Zlína.....	340
Tabulka 4.2 Počet tr:estných činů podle klasifikace v rámci OOP Zlín 2013 – 2019.....	341
Tabulka 4.3: Počet vozidel denně projíždějících sčítacími úseky na území statutárního města Zlína.....	346
Tabulka 4.4: Struktura využití ploch města Zlína v letech 2009 a 2019.....	349
Tabulka 4.5: Vyhodnocení ukazatelů kontextu jednotlivých strategických cílů.....	352
Tabulka 4.6: Prognóza vývoje obyvatel dle věkových skupin do r. 2040.....	359
Tabulka 4.7: Vývoj počtu obsazených pracovních míst mezi lety 2009 až 2019.....	362
Tabulka 4.8: Patentová aktivita tuzemských podniků v ČR podle okresů v roce 2018.....	362
Tabulka 4.9: Vybrané údaje o vědě a výzkumu ve Zlínském kraji.....	362

1.12 Seznam obrázků

Obrázek 1.1: Vymezení Zlínské aglomerace pro ITI v programovém období 2021 – 2027.....	13
Obrázek 1.2: Městská památková zóna	14
Obrázek 1.3: Přehled lokalit památkové ochrany v centru města	15
Obrázek 1.4: Intenzita bytové výstavby ve Zlíně a okolí v letech 2009 - 2019.....	16
Obrázek 1.5: Rozvojová plocha hromadného bydlení – lokalita Boněcký rybník	20
Obrázek 1.6: Územní rezerva rozvojové plochy hromadného bydlení – lokalita Zlín-Štípa.....	21
Obrázek 1.7: Rozvojové plochy bydlení ve Zlíně	22
Obrázek 1.8: Rozmístění výrobních a skladových ploch ve Zlíně	24
Obrázek 1.9: Základní členění Baťova areálu	26
Obrázek 1.10: Počet obyvatel města Zlína od r. 2001.....	29
Obrázek 1.11: Index počtu obyvatel ve vybraných městech od r. 2001	30
Obrázek 1.12: Změny počtu obyvatel od r. 1990	30
Obrázek 1.13: Průměrná hodnota změny počtu obyvatel za 5 let (2019 – 2015) - srovnání vybraných měst.....	31
Obrázek 1.14: Suburbanizace - změna počtu obyvatel 2010 – 2020.....	32
Obrázek 1.15: Naděje dožití ve SO ORP Zlín ve srovnání s vybranými SO ORP (2015 – 2019)	32
Obrázek 1.16: Průměrný věk obyvatel vybraných měst (k 31. 12. 2019).....	33
Obrázek 1.17: Vzdělanostní struktura obyvatel Zlína (k 26. 3. 2011)	33
Obrázek 1.18: Hustota zalidnění obcí SO ORP Zlín.....	35
Obrázek 1.19: Stáří bytů v rámci bytového fondu v majetku města Zlína	41
Obrázek 1.20: Náklady na provoz a investiční výdaje v rámci bytového fondu města od r. 2011.....	42
Obrázek 1.21: Příjmy (nájemné) a výdaje (náklady na provoz a investiční výdaje) v rámci bytového fondu města od r. 2011	42
Obrázek 1.22: Exekuce ve městě Zlíně v roce 2019	47
Obrázek 1.23: Vývoj počtu dávek a průměrné výše dávek – Příspěvek na živobytí (PnŽ)	48
Obrázek 1.24: Celková výše a průměrná výše dávky u Příspěvku na bydlení (PnB) a Doplátku na bydlení (DnB) v letech 2014 – 2019	48
Obrázek 1.25: Celkový počet osob bez domova na 1 000 obyvatel (včetně dětí)	49
Obrázek 1.26: Srovnání dostupnosti vybraných druhů zdravotní péče v roce 2020	50
Obrázek 1.27: Srovnání počtu lůžek na vybraných interních odděleních KNTB v letech 2015 a 2019 .	53
Obrázek 1.28: Hospodaření Kulturního fondu v letech 2014 – 2019.....	62
Obrázek 1.29: Hospodaření Fondu mládeže a tělovýchovy v letech 2014 – 2019	68
Obrázek 1.30: Srovnání vývoje ukazatelů úhrnu srážek a teploty vzduchu s dlouhodobými průměry za Zlínský kraj a ČR.....	71
Obrázek 1.31: Struktura využití ploch města Zlína v roce 2019	72

Obrázek 1.32: Srovnání hodnoty koeficientu ekologické stability vybraných měst ČR	73
Obrázek 1.33: Územní systém ekologické stability ve Zlíně	74
Obrázek 1.34: Plochy veřejné zeleně se zvýšenou ochranou v centrální části města Zlín	75
Obrázek 1.35: Vývoj průměrných měsíčních koncentrací prachem PM ₁₀ a PM _{2,5} , PM ₁ v lokalitě Zlín – Kvítková v roce 2019	77
Obrázek 1.36: Index kvality ovzduší vybraných měst ČR	78
Obrázek 1.37: Intenzita hlukové zátěže v okolí hlavních silničních komunikací ve Zlíně	80
Obrázek 1.38: Hluková zátěž obyvatel Zlína v roce 2017	81
Obrázek 1.39: Vývoj množství vybraných složek odpadu ve Zlíně v letech 2014 – 2019	82
Obrázek 1.40: Srovnání celkové produkce komunálních odpadů v přepočtu na počet obyvatel vybraných SO ORP v roce 2018	83
Obrázek 1.41: Znázornění záplavových zón při pětileté (Q5), dvacetileté (Q20) a stoleté (Q100) povodni	84
Obrázek 1.42: Vývoj počtu studentů na UTB v letech 2014 – 2019	100
Obrázek 1.43: Přehled zapsaných studentů v rámci přijímacího řízení na vysokých školách v České republice v roce 2019/2020	101
Obrázek 1.44: Spokojenost s oblastí vzdělávání	105
Obrázek 1.45: Základní silniční síť	110
Obrázek 1.46: Změna intenzity dopravy mezi sčítáními z let 2010 a 2016	111
Obrázek 1.47: Schéma železničních tratí (počet kolejí a elektrifikace)	113
Obrázek 1.48: Průměrný počet přepravených osob a denní maximum na trati 331 v letech 2015 – 2019	114
Obrázek 1.49: Počet přepravených osob zlínské MHD a podíl skupin cestujících (2015 – 2019)	114
Obrázek 1.50: Základní síť cyklotras a cyklostezek ve Zlíně a okolí	118
Obrázek 1.51: Vzdálenosti letišť ze Zlína automobilovou dopravou	119
Obrázek 1.52: Vývoj průměrného hodnocení stavu silnic v okresech Zlínského kraje 2011 – 2019 ..	121
Obrázek 1.53: Modernizace trati 331	122
Obrázek 1.54: Fotografie vlakového nádraží a vizualizace nového terminálu	122
Obrázek 1.55: Etapa Hulín Fryšták	123
Obrázek 1.56: 1. Etapa Fryšták-Lípa	123
Obrázek 1.57: 2. Etapa Fryšták-Lípa	123
Obrázek 1.58: 3. Etapa Fryšták-Lípa	123
Obrázek 1.59: Oblasti zásobované z jednotlivých zdrojů	125
Obrázek 1.60: Kanalizační síť	128
Obrázek 1.61: Podíl jednotlivých zdrojů odpadních vod	129
Obrázek 1.62: Vedení plynovodu	130
Obrázek 1.63: Spotřeba plynu a podíl spotřeby na druhu odběratele (2014 – 2019)	131

Obrázek 1.64: Síť elektrického vedení.....	132
Obrázek 1.65: Teplovodní tepelná síť.....	133
Obrázek 1.66: Datové sítě	134
Obrázek 1.67: Náklady na provoz a údržbu světelného osvětlení v letech 2015-2019	136
Obrázek 1.68: Index kriminality obvodních oddělení PČR vybraných měst v letech 2014 až 2018	142
Obrázek 1.69: Pocit bezpečí v místě bydliště	143
Obrázek 1.70: Důvody, proč se respondenti necítí bezpečně.....	144
Obrázek 1.71: Vývoj věkové struktury strážníků městské policie Zlín	146
Obrázek 1.72: Vývoj celkového počtu přestupků s pokutou ve Zlíně mezi lety 2012 a 2019	147
Obrázek 1.73: Vývoj celkového počtu postoupených přestupků mezi lety 2012 a 2019	147
Obrázek 1.74: Počet a podíl zásahů HZS Zlínského kraje v obci Zlín podle typu události v roce 2019	151
Obrázek 1.75: Počet mimořádných událostí řešených HZS Zlínského kraje v okrese Zlín v letech 2015 – 2019.....	151
Obrázek 1.76: Intenzita dopravních nehod v letech 2016 – 2019	153
Obrázek 1.77: Vývoj celkového počtu dopravních nehod v okrese Zlín v letech 2012 – 2018.....	154
Obrázek 1.78: Srovnání vybraných ukazatelů dopravních nehod v okrese Zlín v letech 2012 – 2018	154
Obrázek 1.79: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlíně, SO ORP Zlín a Zlínském kraji za jednotlivé měsíce od roku 2014	158
Obrázek 1.80: Vývoj podílu nezaměstnaných osob města Zlína v porovnání s vybranými městy od roku 2014.....	159
Obrázek 1.81: Vývoj volných pracovních míst na území města Zlína.....	160
Obrázek 1.82: Vývoj obsazených pracovních míst na území města Zlína a SO ORP Zlína a podíl OPM města na OPM SO ORP Zlína v období 2014 – 2018	161
Obrázek 1.83: Odvětvová struktura zaměstnanosti ve městě Zlín v roce 2011.....	161
Obrázek 1.84: Obce dojížděky osob vyjíždějících ze Zlína do zaměstnání v roce 2011	163
Obrázek 1.85: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí	163
Obrázek 1.86: Odvětvová struktura HPH ve Zlínském kraji v % letech 2013 a 2018	165
Obrázek 1.87: Vývoj počtu ekonomických subjektů na území města Zlína v období 2004 – 2019	166
Obrázek 1.88: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ve městě Zlín k 31. 12. 2019.....	166
Obrázek 1.89: Vývoj míry podnikatelské aktivity ve vybraných městech v letech 2008 – 2019 (v %) 167	
Obrázek 1.90 Meziroční změny (2018 – 2019) v úrovni kupní síly na obyvatele v obcích v % (2018 = 100)	170
Obrázek 1.91: Počet budov pro podnikání.....	172
Obrázek 1.92: Areál Svit Zlín.....	173
Obrázek 1.93: Spokojenost s podnikatelským prostředím ve městě Zlín	179
Obrázek 1.94: Bariéry rozvoje podnikání firem Zlína	180

Obrázek 1.95: Vývoj návštěvnosti města Zlína - tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2012 – 2019, podíl a vývoj počtu návštěvníků	182
Obrázek 1.96: Průměrný počet přenocování ve Zlíně a v SO ORP Zlín v letech 2012 – 2019 (počet nocí)	182
Obrázek 1.97: Návštěvnost Městského informačního a turistického střediska Zlín v letech 2015 - 2019	183
Obrázek 1.98: Evidenční stav kategorie zaměstnanců za roky 2014 – 2019.....	188
Obrázek 1.99: Hodnocení práce magistrátu.....	190
Obrázek 1.100: Přehled největších výdajů města Zlína dle jednotlivých oblastí v letech 2015 – 2019	193
Obrázek 1.101: Přehled největších výdajů města Zlína dle jednotlivých oblastí přepočtený na 1 000 obyvatel v porovnání se sledovanými městy v roce 2019.....	194
Obrázek 1.102: Vývoj ukazatele dluhové služby v přepočtu na 1 obyvatele města Zlína v porovnání s vybranými městy v letech 2014 – 2019	194
Obrázek 1.103: Změna intenzity dopravy mezi sčítáními z let 2010 a 2016	210
Obrázek 2.1: Struktura respondentů podle vzdělání	231
Obrázek 2.2: Struktura respondentů místa bydliště	232
Obrázek 2.3: Struktura respondentů – studenti VŠ a UTB	232
Obrázek 2.4: Spokojenost se životem ve Zlíně	233
Obrázek 2.5: Co se respondentům na Zlíně nejvíce líbí	235
Obrázek 2.6: Nejčastější odpovědi na otázku č. 3: Co Vám ve Zlíně nejvíce chybí?	237
Obrázek 2.7: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let	238
Obrázek 2.8: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let: POZITIVNÍ ODPOVĚDI	240
Obrázek 2.9: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let: NEGATIVNÍ ODPOVĚDI	241
Obrázek 2.10: Spokojenost s občanskou vybaveností	242
Obrázek 2.11: Spokojenost s oblastí vzdělávání	244
Obrázek 2.12: Spokojenost s oblastmi dopravy	245
Obrázek 2.13: Spokojenost s bydlením ve Zlíně.....	246
Obrázek 2.14: Důvody nespokojenosti s bydlením ve Zlíně.....	247
Obrázek 2.15: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí	248
Obrázek 2.16: Důvody nespokojenosti s nabídkou pracovních příležitostí.....	249
Obrázek 2.17: Pocit bezpečí v místě bydliště	250
Obrázek 2.18: Důvody, proč se respondenti necítí bezpečně.....	251
Obrázek 2.19: Hodnocení práce magistrátu.....	253
Obrázek 2.20: Respondenti podle plánu přestěhovat se mimo Zlín	254
Obrázek 2.21: Důvody k přestěhování respondentů.....	255
Obrázek 2.22: Oblasti, které by mělo město dle respondentů přednostně podporovat.....	256

Obrázek 2.23: Další podněty vedoucí k rozvoji Zlína.....	258
Obrázek 2.24: Porovnání názorů na minulý a budoucí vývoj města Zlín	287
Obrázek 2.25: Délka podnikání veškerých respondentů.....	300
Obrázek 2.26: Délka podnikání respondentů podle velikosti firem.....	300
Obrázek 2.27: Vliv ekonomické situace na podnikání respondentů	301
Obrázek 2.28: Bariéry rozvoje podnikání firem Zlína	302
Obrázek 2.29: Spokojenost s podnikatelským prostředím ve městě Zlín	303
Obrázek 2.30: Pozitiva podnikatelského prostředí podle respondentů.....	303
Obrázek 2.31: Spokojenost s kvalitou úřadů a institucí ve Zlíně.....	306
Obrázek 2.32: Charakteristika pozemků využitelných pro podnikání podle respondentů	307
Obrázek 2.33: Charakteristika objektů využitelných pro podnikání podle respondentů.....	307
Obrázek 2.34: Charakteristika kancelářských prostor využitelných pro podnikání podle respondentů	308
Obrázek 2.35: Dodavatelská a exportní orientace dle lokality.....	309
Obrázek 2.36: Informace o investicích a nemovitostech	309
Obrázek 2.37: Přehled potřebných nemovitostí a pozemků.....	310
Obrázek 2.38: Záměr firem prodat/pronajmout podnikatelskou nemovitost	310
Obrázek 2.39: Přehled, zda se firmám dlouhodobě daří obsazovat veškeré pracovní pozice.....	311
Obrázek 2.40: Přehled plánů firem ohledně zaměstnanců.....	312
Obrázek 2.41: Spokojenost s podnikatelským prostředím ve městě Zlín – dělení dle firem zpracovatelského průmyslu.....	316
Obrázek 3.1: Predikce populačního vývoje v ČR	328
Obrázek 3.2: Vývoj vzdělanostní struktury obyvatelstva ČR.....	329
Obrázek 3.3: Vývoj vybraných emisí látek znečišťujících ovzduší na území ČR.....	332
Obrázek 3.4: Veřejné výdaje na ochranu životního prostředí v ČR (mil. Kč).....	333
Obrázek 4.1: Migrační změna/saldo obyvatel statutárního města Zlína	340
Obrázek 4.2: Vývoj počtu ekonomických subjektů na území města Zlína v období 2013 – 2019.....	344
Obrázek 4.3: Vývoj počtu ekonomických subjektů vzhledem k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu na území města Zlína v období 2013 – 2019.....	344
Obrázek 4.4: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlíně, SO ORP Zlín a Zlínském kraji za jednotlivé měsíce od roku 2014	345
Obrázek 4.5: Vývoj dělby přepravní práce	347
Obrázek 4.6: Počet přepravených osob zlínské MHD a podíl skupin cestujících (2013 – 2019).....	347
Obrázek 4.7: Podíl množství skládkovaného odpadu na celkovém množství odpadů města Zlína	350
Obrázek 4.8: Vývoj počtu obyvatel města a SO ORP Zlín dle prognózy do roku 2040.....	358
Obrázek 4.9: Věková pyramida města Zlín.....	360
Obrázek 4.10: Podíl dětské a seniorské složky obyvatel ve městě Zlín.....	361

Obrázek 4.11: Počet obsazených pracovních míst (2004 – 2018).....	361
Obrázek 4.12: Vývoj přímých zahraničních investic od roku 2007 – 2018.....	363
Obrázek 4.13: Strom problémů	368

1.13 Zdroje dat

Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020, PROCES

ArcČR: Digitální vektorová geografická databáze České republiky ArcČR 500

<https://www.arcdata.cz/produkty/geograficka-data/arccr-500>

AMSP ČR, Analýza maloobchodu 2019

Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020

Baťa, T. Úvahy a projevy. Zlín: UTB, 2002, Český statistický úřad

Beran V., Říhová L. (2017): Dostupnost dat mezi zainteresovanými institucemi v oblasti exekucí. VÚPSV

CENIA: Národní geoportál INSPIRE

<https://geoportal.gov.cz/web/guest/home>

CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji v roce 2018

<https://www.cenia.cz/publikace/krajske-zpravy/zpravy-o-zivotnim-prostredi-v-krajich-2018/>

Centrum dopravního výzkumu (2012): Strategie bezpečnosti silničního provozu ve Zlínském kraji na období 2012–2020. <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-bezpecnosti-silnicniho-provozu-zlinskeho-kraje-na-obdobi-2012-2020-cl-2014.html>

ČHMÚ: Územní srážky, Územní teploty

<http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-srazky>

ČHMÚ: Pětileté průměrné koncentrace

http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/ozko_CZ.html

ČHMÚ (2019): Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2018

http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/18groc/gr18cz/KO_rocenka_2018.pdf

Český statistický úřad, veřejná databáze, SLDB

ČSÚ (2020): Kriminalita, nehody. <https://vdb.czso.cz/>

ČSÚ: Územně analytické podklady, údaje za rok 2009 a 2019

https://www.czso.cz/csu/czso/csu_a_uzemne_analyticke_podklady

ČÚZK: Geoportál

<https://geoportal.cuzk.cz/>

Dokument Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/krajsky-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-cl-4067.html>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoj vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cl-47.html>

Dům kultury: pronájem

<https://www.dkzlin.com/>

EKOLA GROUP (2019): Akční plán protihlukových opatření pro hlavní pozemní komunikace ve vlastnictví Zlínského kraje

<https://www.kr-zlinsky.cz/akcni-plan-protihlukovych-opatreni-pro-hlavni-pozemni-komunikace-ve-vlastnictvi-zlinskeho-kraje-cl-4673.html>

ENVIPROJEKT (2017): Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína (2017 – 2021)
<https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2599/657edibw058v-plan-odpadoveho-hospodarstvi-smz-2017-2021.pdf>

ENVITECH BOHEMIA (2015): Analýza ovzduší ve Zlínském kraji ve vztahu k lokálním topeništím
<http://mail.envitech.sk/ovzduzizlin/spravy/AnalyzaOvzduziZKTopeniste2015.pdf>

ENVITECH BOHEMIA (2020): Vyhodnocení kvality ovzduší v lokalitě Zlín – Kvítková Rok 2019
<http://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/7839/914433lx5wk8-zprava-o-kvalite-ovzduzi-v-lokalite-zlin-kvitkova-za-rok-2019.pdf>

GfK, Diviš, Dvorský, Tisková zpráva Kupní síla průměrného Čecha se meziročně zvýšila o 1000 Kč měsíčně. 2019

GRETA PUBLIC (2017): Vnímání pocitu bezpečí obyvatel města Zlína.
<https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2625/0hhiy4dk-vnimani-pocitu-bezpeci-obyvatel-zlina.pdf>

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje (2019): Statistická ročenka 2019
<https://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o., SUMF – Strategický rámec udržitelné městské mobility, 2018, <https://www.zlin.eu/sumf-strategicky-ramec-udrzitelne-mestske-mobility-cl-3770.html>

Informační strategie statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024

Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 - 2020
<https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/5648/c7415e4wti8t-integrovaný-plan-rozvoje-uzemi-zlin-pro-obdobi-2014-2020---verze-2-9.pdf>

IRZ: Integrovaný registr znečišťování
<https://www.irz.cz/>

KNTB (2015): Výroční zpráva 2015
<https://www.kntb.cz/dokumenty-uverejnovane-dle-zakona-c-902012-sb-o-obchodnich-korporacich>

KNTB (2019): Výroční zpráva 2019
<https://www.kntb.cz/dokumenty-uverejnovane-dle-zakona-c-902012-sb-o-obchodnich-korporacich>

Koncepci rozvoje školství statutárního města Zlína na období let 2021 – 2027

Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020 – 2030
<https://www.kr-zlinsky.cz/koncepce-rozvoje-cestovniho-ruchu-zlinskeho-kraje-na-obdobi-2020-2030-cl-4873.html>

Kostka, K. Tomáš Baťa a baťovské školství. Frýdek-Místek, 2018

Magistrát města Zlína (2012): Koncepce prevence kriminality na období 2012 – 2015.

Magistrát města Zlína (2019): Informační strategie statutárního města Zlín na období let 2019 – 2024.
<https://www.zlin.eu/informacni-strategie-statutarniho-mesta-zlina-na-obdobi-let-2019-2024-cl-3589.html>

Magistrát města Zlína (2019): Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018
<https://www.zlin.eu/vyrocní-zprava-magistratu-mesta-zlina-cl-101.html>

MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA (2012): Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020.
<https://www.zlin.eu/strategie-rozvoje-statutarniho-mesta-zlina-do-roku-2020-zlin-2020-cl-750.html>

MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA (2017): Digitální povodňový plán města Zlína
<https://www.zlin.eu/ochrana-pred-povodnemi-cl-230.html>

MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA (2019): Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018.
<https://www.zlin.eu/vyrocní-zprava-magistratu-mesta-zlina-cl-101.html>

Magistrát města Zlína (2019): Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020 – 2024.

Magistrát města Zlína (2019): Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018.

Magistrát města Zlína (2020): Koncepce bydlení na území statutárního města Zlína na období let 2020 – 2025.

Magistrát města Zlína: Kolektivní dům 1945-1950, <https://www.zlin.eu/kolektivni-dum-1945-1950-cl-322.html>

Mapa nezaměstnanosti a sociální nejistoty (2020), <https://mapanezamestnanosti.cz/>

Mapa exekucí (2020), <http://mapaexekuci.cz/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín II, dostupné na <https://www.zlin.eu/mistni-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-v-orp-zlin-ii-cl-3489.html>

MMR: Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizací č. 1, 2 a 3
https://www.mmr.cz/getmedia/647ac23c-05f7-469f-a200-af8d3be4e4ae/PUR-CR_ve_zneni_Aktualizaci_c_1_2_3_uplne_zneni.pdf.aspx?ext=.pdf

MMR: Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
<https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

MPSV, Regionální statistika ceny práce

MZČR: Hlukové mapy 2017
<https://geoportal.mzcr.cz/shm/>

MŽP: Centrální datový sklad pro mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik
<http://cde.chmi.cz/?lang=cs>

MŽP (2015): Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR
[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf); Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb (2020), <https://nrpzs.uzis.cz/>

MVČR (2020): Kybernetické hrozby
<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

NBÚ (2015): Národní strategie kybernetické bezpečnosti České republiky na období let 2015 až 2020
<https://www.govcert.cz/cs/informacni-servis/strategie-akcni-plan/>

NOVÁK, P. (2008): Zlínská architektura 1900 – 1950. Pozimos, Zlín, 319 s.

Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína (2016): Životní prostředí Zlínska a jeho ochrana.

<https://www.zlin.eu/zivotni-prostredi-a-zemedelstvi-cl-228.html>

Oficiální stránky SMZ: Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za roky 2014-2018 [online]. [cit. 2020-08-17]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/vyrocní-zprava-magistratu-mesta-zlina-cl-101.html>

Online stránky www.stredniskoly.cz

Online stránky www.utb.cz

Online stránky www.zlin.eu

OUŘEDNÍČEK, M., NEMEŠKAL, J., POSPÍŠILOVÁ, L. (2020): Vymezení území pro Integrované teritoriální investice (ITI) v ČR. Závěrečný dokument, Třetí verze Praha, 70 s.

Policie České republiky (2020): Jednotná dopravní vektorová mapa <http://www.jdvm.cz/>

Projekt otevřené společnosti (2020): mapakriminality.cz <https://www.mapakriminality.cz/>

Registr ekonomických subjektů

Rozpočet města Zlína

Ředitelství silnic a dálnic, Interaktivní mapová aplikace silničních staveb, 2020. [https://www.rsd.cz/wps/portal/web/mapa-projektu/!ut/p/a1/jY_LDolwEEW_xQVbOshTdwUMILjTCN0YMLVgCiUF4fdFdiaKzm5uzsnMRQSlIDT5ULG8rOST89dOrEsczZHmehAHOmIALX-nm8kRALQJyCbAC3Bo2MmUGM4alt8NfXtzAlis_3z4Mhh--WdEZmTpgxIYOLFHHFRzHUz3BS6wxCR9EYllepDTnHZ9223VUCBcRxVJgTjVL2KWofPSim6HqXvJGrrUwp3kw8JXj0Bvudosa!/#/#/stavby?filters\[\]=StavbyRealizace](https://www.rsd.cz/wps/portal/web/mapa-projektu/!ut/p/a1/jY_LDolwEEW_xQVbOshTdwUMILjTCN0YMLVgCiUF4fdFdiaKzm5uzsnMRQSlIDT5ULG8rOST89dOrEsczZHmehAHOmIALX-nm8kRALQJyCbAC3Bo2MmUGM4alt8NfXtzAlis_3z4Mhh--WdEZmTpgxIYOLFHHFRzHUz3BS6wxCR9EYllepDTnHZ9223VUCBcRxVJgTjVL2KWofPSim6HqXvJGrrUwp3kw8JXj0Bvudosa!/#/#/stavby?filters[]=StavbyRealizace)

Směrnice č. 4/2011 o rozpočtu statutárního měst Zlína

SMZ: Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2016-2020

SMZ: Přehled kulturních organizací [online]. [cit. 2020-08-17]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/prehled-kulturnich-organizaci-cl-665.html>

Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020

<https://www.zlin.eu/strategie-rozvoje-statutarniho-mesta-zlina-do-roku-2020-zlin-2020-cl-750.html>

Statutární město Zlín (2016): Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020

<https://www.zlin.eu/strategicky-plan-2016-2020-programu-regenerace-mpz-zlin-cl-3443.html>

Turistický informační portál města Zlína

UDIMO, Generel dopravy pro město Zlín, 2016, <https://www.zlin.eu/generel-dopravy-pro-mesto-zlin-cl-2238.html>

Územní plán města Zlín, úplně znění územního plánu po změně č. 3b a 3d (2019)

<https://www.zlin.eu/zlin-cl-3586.html>

Vlastní šetření Krajské hospodářské komory Zlínského kraje_ průmyslové zóny

Výroční zpráva Magistrátu města Zlína a Městské policie Zlín za rok 2018

<https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2558/ska4d809d6f5-mesto-zlin---vyrocni-zprava-2018.pdf>

VÚPSV (2019): Sčítání osob bez domova v České republice 2019.

Výběr ze základních statistických údajů o kultuře v České republice. Divadla 2018 [online]. [cit. 2020-08-17]. Dostupné z:

https://statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2019/10/Statistika_2018_DIVADLA.pdf

http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_458.pdf

Výroční zpráva o činnosti 2019, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Zpráva představenstva o činnosti Krajské hospodářské komory Zlínského kraje k 31. 10. 2019, dostupné na https://www.khkzk.cz/media/files/package/item/files-9/final_zprava-predstavenstva-o-cinnosti-khk-zk-2019.pdf

Zlínský kraj (2019): Koncepce rodinné a seniorské politiky pro období 2020 – 2022.

Zlínský kraj, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje, 2018, <https://www.kr-zlinsky.cz/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci-zlinskeho-kraje-cl-617.html>

Zlínský kraj (2010): Strategie využití brownfields ve Zlínském kraji

https://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDA50Etdnlob2Rub2NlbnlfMS5wZGY/MZP098K_vyhodnoceni.pdf

Zlínský kraj (2018): Úplné znění zásad územního rozvoje zlínského kraje po vydání aktualizace č. 2

[file:///C:/Users/%C5%A0%C5%A5ep%C3%A1n%20Strnadel/Downloads/priloha-c--1--textova-cast-uplneho-zneni-zur-zk-po-vydani-aktualizace-c--2%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%C5%A0%C5%A5ep%C3%A1n%20Strnadel/Downloads/priloha-c--1--textova-cast-uplneho-zneni-zur-zk-po-vydani-aktualizace-c--2%20(1).pdf) 14 | 15 BAŤŮV INSTITUT: Pronájem

<https://www.14-15.cz/24866-pronajem>

2 Přílohy

2.1 Anketní šetření spokojenosti obyvatel města

Anketní šetření bylo realizováno na základě potřeb zakázky na vytvoření Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – Zlín 2030 uvedených v zadávací dokumentaci. Cílem šetření bylo zjistit názor, postoje, preference a potřeby obyvatel. Dotazníkové šetření a příprava dotazníku byla provedena společností PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. ve spolupráci s realizačním týmem přípravy strategie Magistrátu města Zlína. Design a realizace průzkumu byly nastaveny takovým způsobem, aby byly od občanů získány potřebné informace k tvorbě strategického dokumentu.

Průzkum obsahoval 22 otázek, které se zaměřovaly na spokojenost s kvalitou života, vývoj města, spokojenost s jednotlivými aspekty života ve městě (občanská vybavenost, vzdělávání, doprava, bydlení, pracovní příležitosti, bezpečnost, práci Magistrátu), respondenti byli rovněž dotázáni, zda se plánují odstěhovat z města, které oblasti by město mělo primárně podporovat a co by mělo dělat pro budoucí rozvoj. Byly použity segmentační otázky, pomocí kterých byli identifikováni respondenti podle pohlaví, věku a trvalého bydliště, další kategorií, která byla sledována, tvořili studenti UTB. V průzkumu byly použity jak kvantitativní otázky, u kterých měli respondenti možnost hodnotit jednotlivé aspekty na bodové škále, tak i kvalitativní (otevřené) otázky, u kterých měli respondenti možnost konkretizovat své odpovědi formou volného textu bez předem stanovené kategorizace.

Občané byli o realizaci anketního šetření informováni prostřednictvím městského periodika Magazín Zlín, informace byla uvedena na webových stránkách města a na facebookovém profilu města. Studenti UTB byli o průzkumu informováni rektorátem univerzity prostřednictvím mailu s žádostí o vyplnění dotazníku. Občané měli možnost vyplnit dotazník online nebo ve fyzické podobě a odevzdat na jednom se sběrných míst. Dotazník občané obdrželi v rámci Magazínu Zlín, mohli si jej vyzvednout ve fyzické podobě v Městském informačním a turistickém středisku Magistrátu města Zlína, vytisknout formulář dotazníku v PDF formátu z webových stránek města nebo jej vyplnit elektronicky v souboru docx a zaslat e-mailem na příslušnou e-mailovou adresu.

Datum sběru: 23. 6. - 13. 7. 2020

Počet respondentů: 993

Celkem bylo vysbíráno 993 vyplněných dotazníků, z toho 857 dotazníků bylo vyplněno online a 126 odevzdáno fyzicky a 10 dotazníků bylo zasláno e-mailem.

Dotazníky byly posléze podrobeny logické kontrole a data byla analyzována prostřednictvím statistického softwaru SPSS. V případech, kdy respondenti hodnotili danou otázku jako celek (např.: Jak jste spokojeni se životem ve Zlíně), byly vyhodnoceny procentuálním podílem jednotlivých odpovědí v rámci vyhodnocovaných skupin respondentů. U otázky č. 14, kdy respondenti vybírali, co by mělo město podporovat, bylo zjištěno jaký podíl respondentů (%) zvolilo danou možnost, jelikož každý respondent měl na výběr maximálně 3 možnosti, součet jednotlivých podílů je více než 100 %. U otázek, kdy respondenti hodnotili v rámci jedné otázky více podotázek, bylo hodnocení převedeno na škálu 0 – 100, přičemž následně bylo zjištěno průměrné hodnocení na této škále, a to z důvodu přehlednosti a srovnání jednotlivých podtémat. Otevřené otázky byly kategorizovány podle jednotlivých témat a následně byly zjištěny nejčtenější odpovědi, ze kterých byl vytvořen „mrak slov“ (v oficiálních barvách města, tzn. žlutá, modrá + bílá), u otázek s velkou četností odpovědí byl vytvořen rovněž seznam nejčtenějších odpovědí. Všechny odpovědi (jak na uzavřené, tak i otevřené otázky) byly slovně okomentovány.

2.1.1 Charakteristika respondentů

Výsledky z výběrového souboru jsou rozděleny na 3 skupiny:

1. Občané Zlína, kteří zde mají trvalý pobyt (tato skupina je převážena dle struktury základního souboru v charakteristice věk a pohlaví).
2. Obyvatelé žijící ve Zlíně, kteří zde nemají trvalý pobyt (60 % tvoří studenti VŠ, 40 % obyvatelé, kteří nestudují VŠ).
3. Studenti UTB, bez ohledu na místo trvalého pobytu.

V tabulce 2.1 je uvedeno rozdělení základního souboru na muže a ženy v absolutních a relativních hodnotách. K získání informací o základním souboru byla použita data z Českého statistického úřadu – bilance obyvatelstva k 1. 1. 2020. Ve Zlíně žilo k tomuto datu celkem 63 501 obyvatel starších 15 let. Největší podíl 49,1 % tvořili obyvatelé ve věkové skupině 35 – 64 let.

Tabulka 2.1: Struktura základního souboru dle věku a pohlaví

Pohlaví	Počet				Podíl (%)			
	15 – 34	35 – 64	65+	Celkem	15 – 34	35 – 64	65+	Celkem
Muži	7 795	15 382	6 899	30 076	12,3 %	24,2 %	10,9 %	47,4 %
Ženy	7 413	15 785	10 227	33 425	11,7 %	24,9 %	16,1 %	52,6 %
Celkem	15 208	31 167	17 126	63 501	23,9 %	49,1 %	27,0 %	100,0 %

Zdroj: ČSÚ, 2020.

Vzorek respondentů s trvalým bydlištěm ve Zlíně v anketním šetření byl oproti základnímu souboru výrazně mladší (viz tabulka 2.2), z tohoto důvodu byl vzorek převážen dle struktury základního souboru.

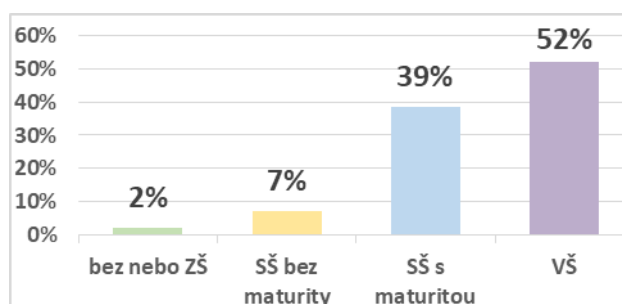
Tabulka 2.2: Struktura respondentů s trvalým pobytem ve Zlíně

Pohlaví	Počet				Podíl (%)			
	15 – 34	35 – 64	65+	Celkem	15 – 34	35 – 64	65+	Celkem
Muži	138	183	57	378	18,2 %	24,2 %	7,5 %	49,9 %
Ženy	124	208	47	379	16,4 %	27,5 %	6,2 %	50,1 %
Celkem	262	391	104	757	34,6 %	51,7 %	13,7 %	100,0 %

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020.

Více než polovina respondentů (52 %) má vysokoškolské vzdělání, 39 % respondentů má vystudovanou střední školu s maturitou. Středoškolské vzdělání bez maturity má 7 % respondentů a pouze 2 % respondentů je bez vzdělání nebo se základním vzděláním.

Obrázek 2.1: Struktura respondentů podle vzdělání

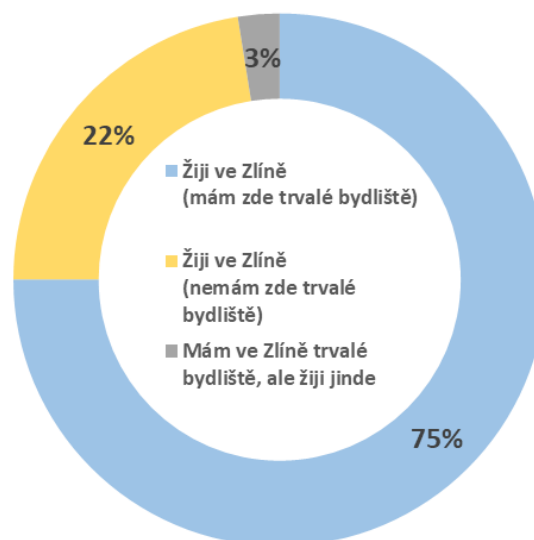
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020.

Respondenti odpovídali také na otázku, zda žijí ve Zlíně. Tři čtvrtiny respondentů ve Zlíně žijí a mají zde i trvalé bydliště, 22 % ve Zlíně sice žije, ale trvalé bydliště má jinde. Zbývajících 3 % respondentů odpověděla, že sice má ve Zlíně trvalé bydliště, ale v současnosti žije jinde.

Většina respondentů (721, tedy 72,6 %) žije ve Vnitřním Zlíně. Druhou nejpočetněji zastoupenou místní částí byly Malenovice (6,8 %), více než 2 % respondentů bydlí v místních částí Příluky, Prštné a Kudlov.

Tabulka 2.3: Struktura respondentů podle místních částí Obrázek 2.2: Struktura respondentů místa bydliště

Místní část	Respondenti	
	Počet	Podíl
Vnitřní Zlín	721	72,6 %
Malenovice	67	6,8 %
Příluky	27	2,7 %
Prštné	26	2,6 %
Kudlov	25	2,5 %
Jaroslavice	19	1,9 %
Mladcová	18	1,8 %
Kostelec	17	1,7 %
Štípa	17	1,7 %
U majáku a filmové ateliéry	15	1,5 %
Velíková	11	1,1 %
Louky	10	1,0 %
Lužkovice	8	0,8 %
Klečůvka	6	0,6 %
Salaš	4	0,4 %
Lhotka a Chlum	2	0,2 %
Celkem	993	100,0 %

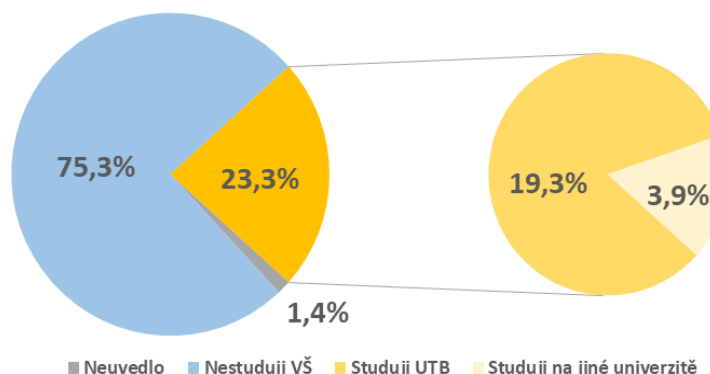
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020.

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020.

Celkem 23,3 % respondentů uvedlo, že studuje vysokou školu – v 19,3 % je to Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen UTB), ve 3,9 % je to jiná univerzita. Celkem 1,4 % respondentů nevedlo, zda VŠ studují, nebo ne.

Tabulka 2.4: Struktura respondentů – studenti VŠ a UTB Obrázek 2.3: Struktura respondentů – studenti VŠ a UTB

Kategorie	Respondenti	
	Počet	Podíl
Nestuduje VŠ	748	75,3%
Studuje VŠ	231	23,3%
z toho		
Studuje UTB	192	19,3%
Studuje jinou VŠ	39	3,9%
Neodpověděli	14	1,4%
Celkem	993	100,0

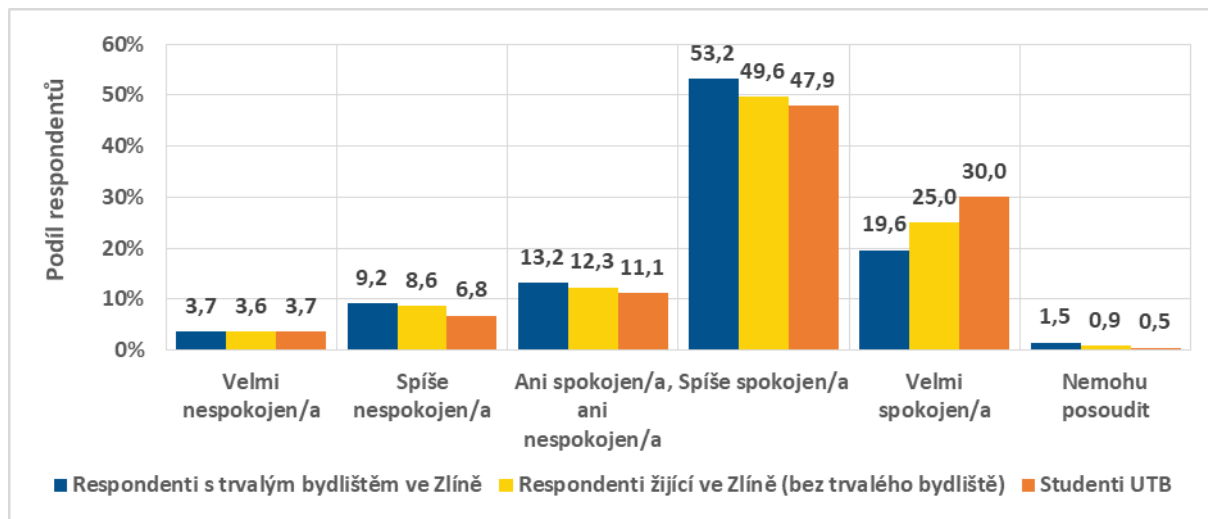
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020.

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020. Pozn.: 14 respondentů nevedlo, zda studují VŠ.

2.1.2 Hodnocení kvality života

S kvalitou života jsou nejvíce spokojeni studenti UTB (možnost velmi, či spíše spokojen uvedlo 77,9 % respondentů), dále respondenti bez trvalého bydliště ve Zlíně (74,6 %), nejméně spokojení pak byli obyvatelé Zlína (72,2 %). Možnost „nemohu posoudit“ zvolilo minimum respondentů.

Obrázek 2.4: Spokojenost se životem ve Zlíně

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 1.: Jak jste spokojeni se životem ve Zlíně?

Při porovnání obyvatel Zlína dle pohlaví je vidět celkově mírně větší spokojenost u mužů, než u žen. Z hlediska věku byla zaznamenána vyšší spokojenosti u mladší generace do 35 let, nejnižší spokojenost je u generace 65 let a více.

Při porovnání se souborem respondentů žijících ve Zlíně (bez trvalého bydliště) je spokojenost z porovnávaných skupin druhá nejvyšší, nejvíce jsou spokojeni studenti UTB.

Tabulka 2.5: Spokojenost se životem ve Zlíně podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Velmi nespokojen/a	3,7%	0,0%	2,9%	0,4%	0,0%	5,3%	3,6%	3,7%
Spíše nespokojen/a	9,2%	3,0%	4,4%	3,1%	3,1%	6,6%	8,6%	6,8%
Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	13,2%	10,0%	8,8%	9,9%	10,4%	12,3%	12,3%	11,1%
Spíše spokojen/a	53,2%	55,1%	13,2%	12,3%	54,1%	53,7%	49,6%	47,9%
Velmi spokojen/a	19,6%	54,8%	52,6%	49,4%	54,2%	16,9%	25,0%	30,0%
Nemohu posoudit	1,5%	18,7%	20,9%	25,4%	18,2%	5,2%	0,9%	0,5%
Celkem	100,4%	141,6%	102,8%	100,5%	140,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 1.: Jak jste spokojeni se životem ve Zlíně?

2.1.3 Co se mi ve Zlíně líbí

Mezi odpověďmi na otázku, co se respondentům ve Zlíně nejvíce líbí, jednoznačně dominovala zeleň a parky, kdy respondenti často uváděli pouze pojem „zeleň“, případně slovní spojení „zelené město“. Mezi parky se kromě pouhého slova „parky“ zmiňovala slovní spojení „parky v centru“, „nové parky“,

„upravené parky“. Chválena byla květinová výzdoba. Podobně jako parky byla zmiňována také příroda, která je uvedena v kategorii zvlášť. Zvlášť je uveden také konkrétní park Komenského.

Dále respondenti psali o architektuře města (většinou zmiňováno pouze heslo „architektura“ nebo „Baťovská“ či „typická“ architektura, psáno ale také ve smyslu „moderní architektura“), o klidu či atmosféře města. Respondenti zmiňovali slovo „kultura“, v případě, kdy je dále rozepisovali, objevovala se slovní spojení „možnost kulturního vyžití“ či „kulturní akce“. Odpověď, která je níže označena souhrnným pojmem „Blížkost“ byla popisována také jako „kompaktnost“ nebo „dostupnost“, většinou ve smyslu dosažitelnosti potřebných lokalit/služeb pěšky nebo pomocí MHD. MHD je také znázorněna samostatným bodem, kdy respondenti většinou uváděli pouze heslo „MHD“ nebo si pochvalovali dobrou dostupnost MHD. Mezi nejčastějšími odpověďmi se vyskytují také např. hesla „cyklostezky“ (nejčastěji ve smyslu jejich budování), „Baťa“ (dědictví, odkaz, historie, architektura) a „doprava“ (dostupnost, rekonstrukce komunikací apod.).

Veškeré odpovědi jsou znázorněny na obrázku 2.5 (velikost písma znázorňuje četnost odpovědí, barvy jsou voleny náhodně), dvacet nejčastějších odpovědí i s počtem jejich výskytů popisuje tabulka 2.6.

Obrázek 2.5: Co se respondentům na Zlíně nejvíce líbí

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 2.: Co se Vám ve Zlíně nejvíce líbí?

Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

Tabulka 2.6: Co se respondentům na Zlíně nejvíce líbí – 20 nejčastějších odpovědí

#	Co se Vám líbí	Počet respondentů	#	Co se Vám líbí	Počet respondentů
1	Parky a zeleň	532	11	MHD	51
2	Architektura	140	12	Bezpečí	49
3	Příroda	125	13	Cyklostezky	41
4	Klid	92	14	Čistota	40
5	Kultura	78	15	Sport	40
6	Atmosféra	59	16	Volnočasové aktivity	34
7	Blížkost	58	17	Baťa	32
8	Služby	57	18	Doprava	25
9	Park Komenského	52	19	ZOO	24
10	Modernizace	51	20	UTB	22

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 2.: Co se Vám ve Zlíně nejvíce líbí?

2.1.4 Co mi ve Zlíně chybí

Na otázku, co jim ve Zlíně nejvíce chybí, respondenti odpovídali kulturní akce a celkově možnosti vyžití a realizace společenského života – zmiňovali akce všeobecně, kulturní, festivaly, hudební akce apod. Také byl zmiňován zaniklý hudební klub, nedostatek restaurací, kaváren a všeobecně možnost posezení v restauraci se zahrádkou. Objevovaly se názory, že po setmění už není ve městě co dělat. Zde je nutno mít na paměti, že struktura respondentů je nakloněna spíše k mladším věkovým skupinám.

Velmi často byl zmiňován neuspokojivý stav autobusového a vlakového nádraží a také špína v těchto místech a velký počet osob bez domova. Další podstatná část odpovědí byla zaměřena na dopravu: na chybějící dálnici a obchvat, silniční propojení, ale také železniční propojení. Objevily se žádosti o lepší vozovky, stížnosti na velkou hustotu a nedostatečnou plynulost dopravy. Některým obyvatelům chybí MHD (ve smyslu lepší organizace spojů, noční spojení, návrhy jízdného zdarma / levnějšího jízdného pro občany, platby kartou v MHD, vlaková MHD, škaredé zastávky). Velmi často si respondenti stěžují na možnosti parkování (drahé, nedostatek parkovacích míst – většinou v centru). Respondentům dále chybí parky a zeleň (např. nedostatečná údržba, stromy, květinové záhonky, návrhy na omezení sečení). Někteří respondenti přímo připouštějí, že parků je ve Zlíně poměrně dost, ale přáli by si jich mít ještě více. Často byl zmiňován aquapark a další sportovní zařízení (hokejová hala, fotbalový stadion, in-line dráha, hřiště pro dospělé apod.). U cyklostezek se objevovaly především stížnosti na jejich nepropojenost. Respondenti psali o pro ně nedostupném bydlení. Za zmínku dále stojí žádosti o koše a o kontejnery (málo odpadkových košů; sběrné koše na psí exkrementy; nevhodné kontejnery na plast; vícedruhové třídění odpadu – bioodpad, plechovky, menší elektronika; kontejnery na tetrapacky, málo kontejnerů na tříděný odpad).

Četné stížnosti se zaměřovaly na možnosti venčení pro psy, kdy především majitelé psů zmiňovali, že nemají žádné místo, kde by psy mohli venčit. Rodiče s dětmi, kteří mají psy, psali, že nemohou s dětmi do parku. Objevovali se ale také občané, kteří si stěžují, že majitelé psů zákaz venčení v parcích nedodržují. Nejčastější odpovědi jsou graficky zobrazeny v obrázku 2.6 a dále vypsané v tabulce 2.7.

Obrázek 2.6: Nejčastější odpovědi na otázku č. 3: Co Vám ve Zlíně nejvíce chybí?

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 3.: Co Vám ve Zlíně nejvíce chybí?
Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

Tabulka 2.7: Co respondentům ve Zlíně nejvíce chybí – 20 nejčastějších odpovědí

#	Co Vám chybí	Počet respondentů	#	Co Vám chybí	Počet respondentů
1	Kulturní akce	175	11	Sportoviště, sportovní hala/stadion	67
2	Nádraží	168	12	Klub (hudební)	64
3	Parkování	135	13	Železniční spojení	53
4	Doprava	124	14	Možnosti venčení pro psy	53
5	Cyklostezky	111	15	Restaurace, kavárny	53
6	Obchvat, dálnice	99	16	MHD spojení	38
7	Dostupné bydlení	92	17	Práce	37
8	Park, zeleň	75	18	Kontejnery a koše	37
9	Aquapark, bazén	72	19	Lepší chodníky	36
10	Společenský život, vyžití	68	20	Lepší silnice	30

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 3.: Co Vám ve Zlíně nejvíce chybí? Pozn.: Parkování chybí respondentům většinou v centru, v této odpovědi jsou zahrnuty i návrhy na levnější/dostupnější parkování pro občany. Odpověď „klub (hudební)“ shrnuje většinou žádosti o znovuoobnovení zaniklého klubu Golem, ale také např. vyjádření o nedostatečné hudební kultuře ve městě nebo prostoru pro mladé hudební umělce.

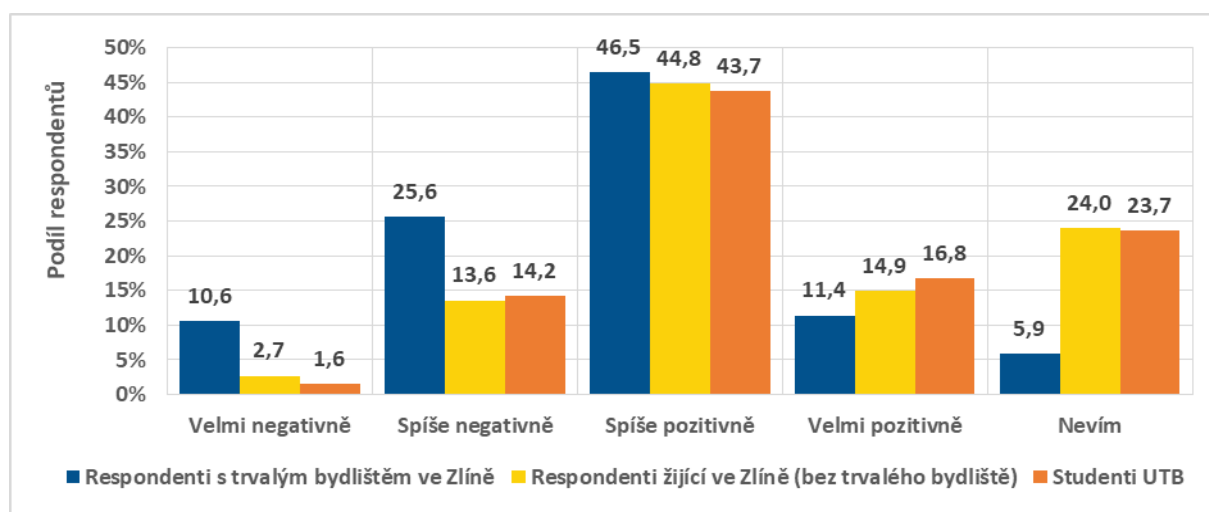
U MHD bylo zmiňováno, že není dostatek nočních spojů, padaly návrhy na bezplatnou/levnější dopravu, elektronizaci systémů. Pokud některý respondent zmiňoval přímo oblast, pak to byly:

- okrajové části Zlína,
- spojení na Lazy (ul. Kamenná + Prlovská),
- trolejbusové linky č. 8 a 9 by se mohly křížit i na JS (průjezd před Podlesí až na Kocandu, přímé spojení z JS do ZOO),
- propojení Vršavy a Kocandy MHD,
- více MHD spojů pro kočárky na Lešnou,
- přeplněná MHD Velíková-Zlín.

2.1.5 Jak hodnotím vývoj města za posledních 5 let

Na otázku: „Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let?“ volilo nejvíce občanů umírněnou odpověď „spíše pozitivně“ (46,5 %) nebo v 25,6 % volili odpověď „spíše negativně“. Podstatné je také, že v 10,6 % případů byl vývoj obyvateli města hodnocen jako „velmi negativní“. Respondenti, kteří ve Zlíně nemají trvalé bydliště a studenti UTB hodnotí vývoj o něco pozitivněji, tyto skupiny často raději volily odpověď „nevím“.

Obrázek 2.7: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 4.: Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let?

U žádné z věkových skupin nehodnotí sice občané vývoj města z více procent negativně, než pozitivně, jsou ale vidět rozdíly. U mužů je více negativních odpovědí než u žen. Věkové skupiny do 34 let jsou vesměs s vývojem města spokojeny. Menší spokojenost s vývojem města je u starších generací. Studenti UTB jsou s vývojem města vesměs spokojeni.

Tabulka 2.8: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Velmi negativně	10,6%	11,9%	9,4%	6,1%	10,2%	15,3%	2,7%	1,6%
Spíše negativně	25,6%	29,6%	22,0%	17,2%	28,9%	27,2%	13,6%	14,2%
Spíše pozitivně	46,5%	44,6%	48,3%	52,5%	45,2%	43,6%	44,8%	43,7%
Velmi pozitivně	11,4%	8,6%	13,9%	17,7%	9,1%	9,9%	14,9%	16,8%
Nevím	5,9%	5,3%	6,4%	6,5%	6,6%	4,0%	24,0%	23,7%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 4.: Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let?

U hodnocení vývoje města byli respondenti vyzváni ke zdůvodnění, proč hodnotí vývoj města pozitivně/negativně/neutrálně. Jako pozitivní nejčastěji hodnotili různé opravy a rekonstrukce ve městě, množství parků a zeleně. Dalším pozitivním bodem byly vybudované cyklostezky. Velmi kladně byly hodnoceny také pořádané kulturní akce a Obchodní dům Zlín.

Naopak negativní odpovědi na otázku týkající se vývoje města zdůvodňovali respondenti nevyhovující dopravní infrastrukturou, chybějícím obchvatem a dálnicí a s tím související vysokou mírou tranzitní dopravy. Negativně hodnocená nemocnice se v odpovědích členila podle typů odpovědí, kdy většina respondentů nepodporovala stavbu nové nemocnice, další respondenti kritizovali mediální rozruch, který kvůli její stavbě vznikl. Často se objevovaly stížnosti na nevyhovující kino a významný nedostatek parkovacích míst. Několik respondentů zároveň navrhuje řešení, např. odstavná parkoviště s návazností na MHD, rozvoj cyklodopravy apod. Projevovala se nespokojenost s proběhlou rekonstrukcí podchodu a všeobecně s nekvalitními opravami, např. chodníků. U cyklostezek si lidé stěžovali na jejich nepropojenost a chodci na cyklostezky spojené s chodníky.

Neutrální odpovědi tedy, že vývoj Zlína za posledních 5 let nevidí ani pozitivně ani negativně, volili respondenti z několika důvodů: většinou, protože bydleli ve Zlíně kratší dobu než 5 let (44,9 %), nebo si významného rozvoje ve Zlíně nevšimli (24,5 %), ale také např. pokud jsou přesvědčeni, že klady v rozvoji města jsou vyváženy zápory (10,2 %).

Obrázek 2.8: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let: POZITIVNÍ ODPOVĚDI

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 4.: Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let? a 4a.: Rozved'te, proč.

Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

Obrázek 2.9: Hodnocení vývoje města za posledních 5 let: NEGATIVNÍ ODPOVĚDI

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 4.: Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let? a 4a.: Rozvedte, proč.

Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

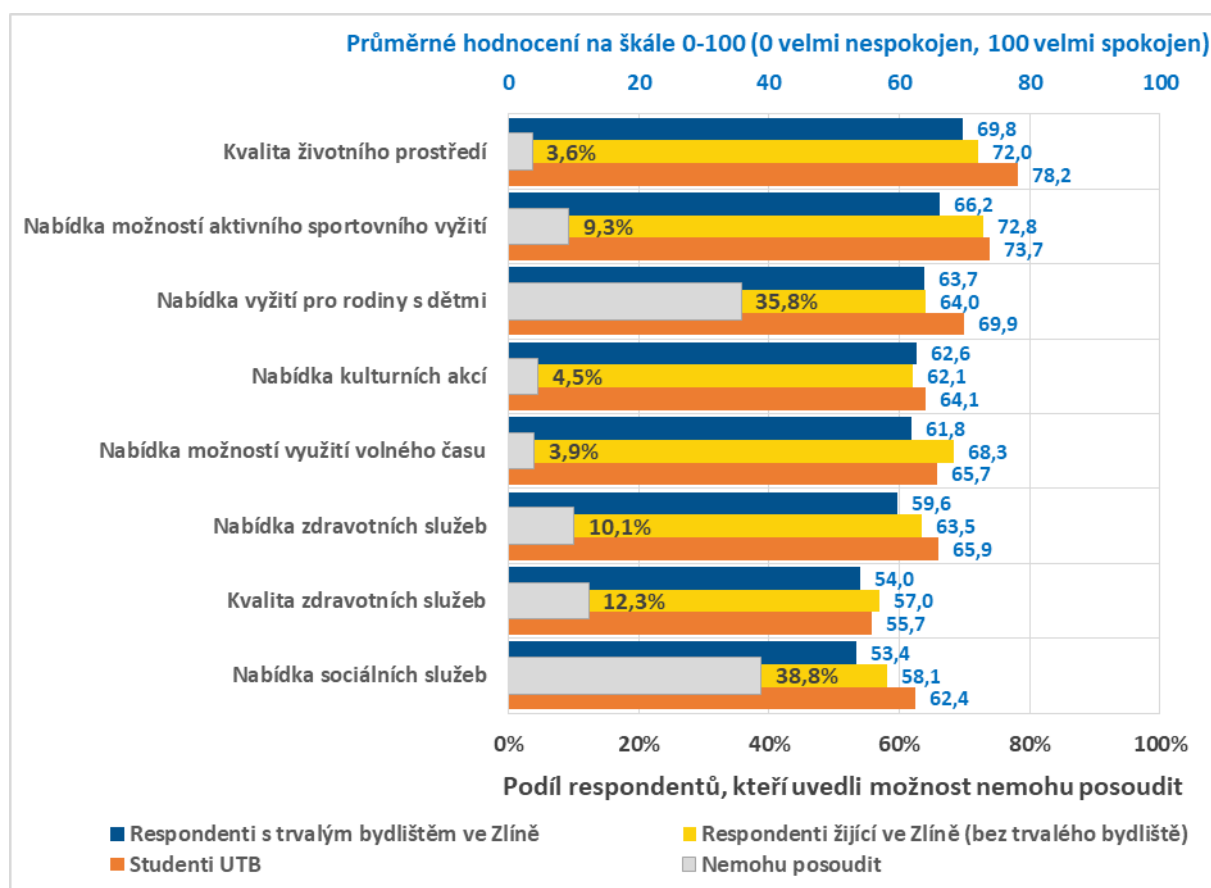
2.1.6 Jak hodnotím občanskou vybavenost

Následující otázky jsou hodnoceny na škále od 0 do 100, kde 0 je nejmenší spokojenost a 100 největší.

Při hodnocení občanské vybavenosti jsou respondenti nejvíce spokojeni s kvalitou životního prostředí (spokojenost občanů 69,8; respondentů s trvalým pobytem mimo Zlín 72,0; studentů UTB 78,2), dále s nabídkou možností aktivního sportovního vyžití, s nabídkou vyžití pro rodiny s dětmi, následuje nabídka kulturních akcí, možnosti využití volného času, nabídka a kvalita zdravotních služeb a nejméně jsou respondenti spokojeni s nabídkou sociálních služeb.

Nejvyšší podíl odpovědí „nemohu posoudit“ (přes 30 %) byl u bodů „nabídka sociálních služeb“ a „nabídka vyžití pro rodiny s dětmi“ (je předpoklad, že lidé, kteří nemají zkušenosti s těmito oblastmi, nehlasovali).

Obrázek 2.10: Spokojenost s občanskou vybaveností

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 5.: Jak jste spokojeni s občanskou vybaveností ve Vašem městě?

Následující tabulka 2.9 popisuje spokojenost s občanskou vybaveností v rozdělení na muže a ženy, na věkové kategorie a dle kategorií respondentů. Občané od 65 let jsou z daných věkových skupin nejvíce spokojeni s nabídkou kulturních akcí a nejméně s nabídkou sociálních služeb. U hodnocení kvality zdravotních služeb nejsou mezi věkovými skupinami výraznější rozdíly, spokojenost se zde pohybuje v rozmezí hodnot 53,3 a 54,6. U nabídky zdravotních služeb spokojenost s narůstajícím věkem u občanů klesá, obdobně je tomu také u hodnocení nabídky vyžití pro rodiny s dětmi, u nabídky možností aktivního sportovního vyžití a u hodnocení kvality životního prostředí.

Obecně jsou u většiny kategorií respondenti, kteří žijí ve Zlíně a mají trvalé bydliště jinde a studenti UTB, o něco spokojenější, než občané Zlína.

Tabulka 2.9: Spokojenost s občanskou vybaveností podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Oblast hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Kvalita životního prostředí	69,8	70,9	68,7	77,6	70,5	61,2	72,0	78,2
Nabídka možností aktivního sportovního vyžití	66,2	67,4	65,2	71,1	65,1	63,3	72,8	73,7
Nabídka vyžití pro rodiny s dětmi	63,7	63,3	64,1	72,3	61,6	60,6	64,0	69,9
Nabídka kulturních akcí	62,6	60,8	64,3	60,8	61,1	67,5	62,1	64,1
Nabídka možností využití volného času	61,8	60,4	63,1	62,8	60,7	63,3	68,3	65,7
Nabídka zdravotních služeb	59,6	58,5	60,6	60,5	59,7	58,6	63,5	65,9
Kvalita zdravotních služeb	54,0	52,8	55,1	53,3	54,6	53,6	57,0	55,7
Nabídka sociálních služeb	53,4	53,3	53,5	61,0	53,3	46,5	58,1	62,4

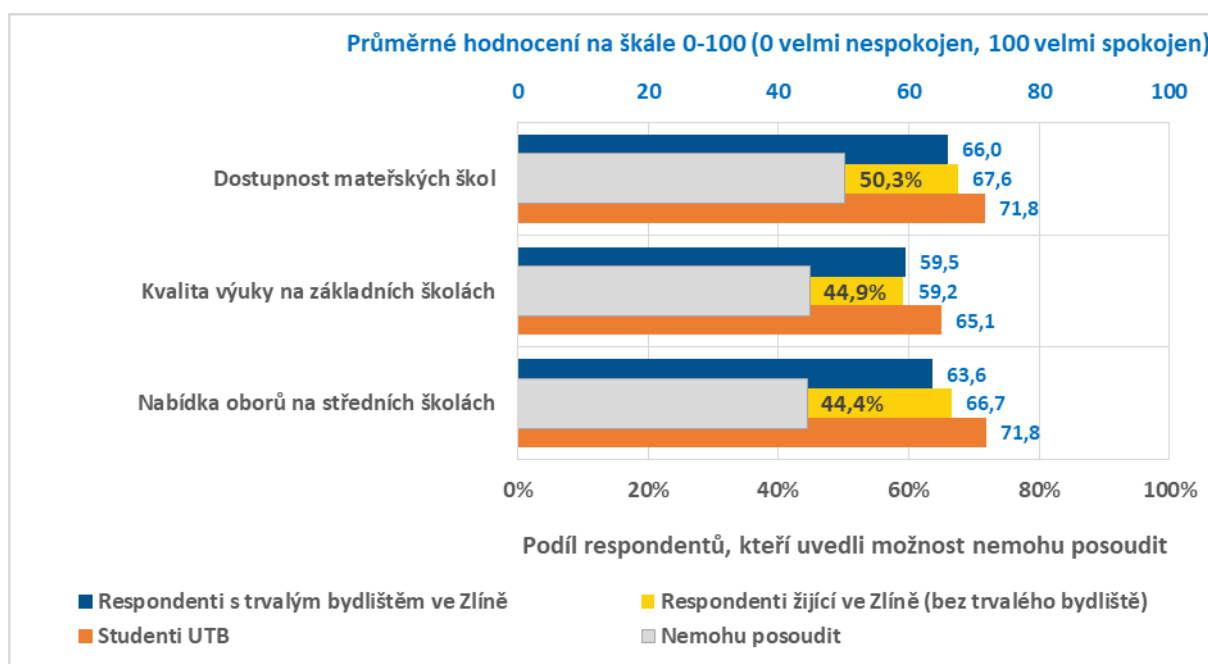
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 5.: Jak jste spokojeni s občanskou vybaveností ve Vašem městě?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

2.1.7 Jak hodnotím vzdělávání

Dále byla hodnocena oblast vzdělávání. Na škále od 0 do 100, kde 0 je nejmenší spokojenost a 100 největší spokojenost, je u obyvatel Zlína spokojenost s dostupností mateřských škol 66,0, spokojenost s kvalitou výuky na základních školách 59,5 a spokojenost a nabídkou oborů na středních školách 63,6. U respondentů, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště, je mírně vyšší spokojenost s dostupností mateřských škol a s nabídkou oborů na středních školách. Studenti UTB jsou ze všech kategorií respondentů nejvíce spokojeni, a to ve všech třech hodnocených oblastech vzdělávání. Respondenti měli možnost zvolit odpověď „nemohu posoudit“, tyto odpovědi nejsou do hodnocení níže zahrnuty. Jednalo se především o respondenty ve věku 65 let a více, respondenty, kteří nemají trvalé bydliště ve Zlíně a o studenty UTB.

Obrázek 2.11: Spokojenost s oblastí vzdělávání

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 6.: Jak jste spokojeni s oblastí vzdělávání ve Vašem městě?

Nejhůře hodnotí dostupnost MŠ respondenti ve věkové kategorii od 65 let, tedy prarodiče školáků, u ostatních věkových kategorií je v této oblasti spokojenost poměrně vysoká: hodnoty nad 67,7 a 68,1. Spokojenější jsou muži, než ženy. Kvalitu výuky na ZŠ hodnotí nejlépe mladší věkové kategorie do 35 let, nejhůře starší občané od 65let. Velký rozdíl mezi spokojeností podle věku je také u nabídky oborů na SŠ, kde jsou nejspokojenější občané do 35 let (spokojenost 68,9), spokojenost zde opět s rostoucím věkem klesá.

Tabulka 2.10: Spokojenost s oblastí vzdělávání podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Oblast hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Dostupnost mateřských škol	66,0	67,2	64,9	67,7	68,1	58,7	67,6	71,8
Kvalita výuky na základních školách	59,5	60,2	58,9	64,5	60,9	50,5	59,2	65,1
Nabídka oborů na středních školách	63,6	64,9	62,5	68,9	63,6	56,7	66,7	71,8

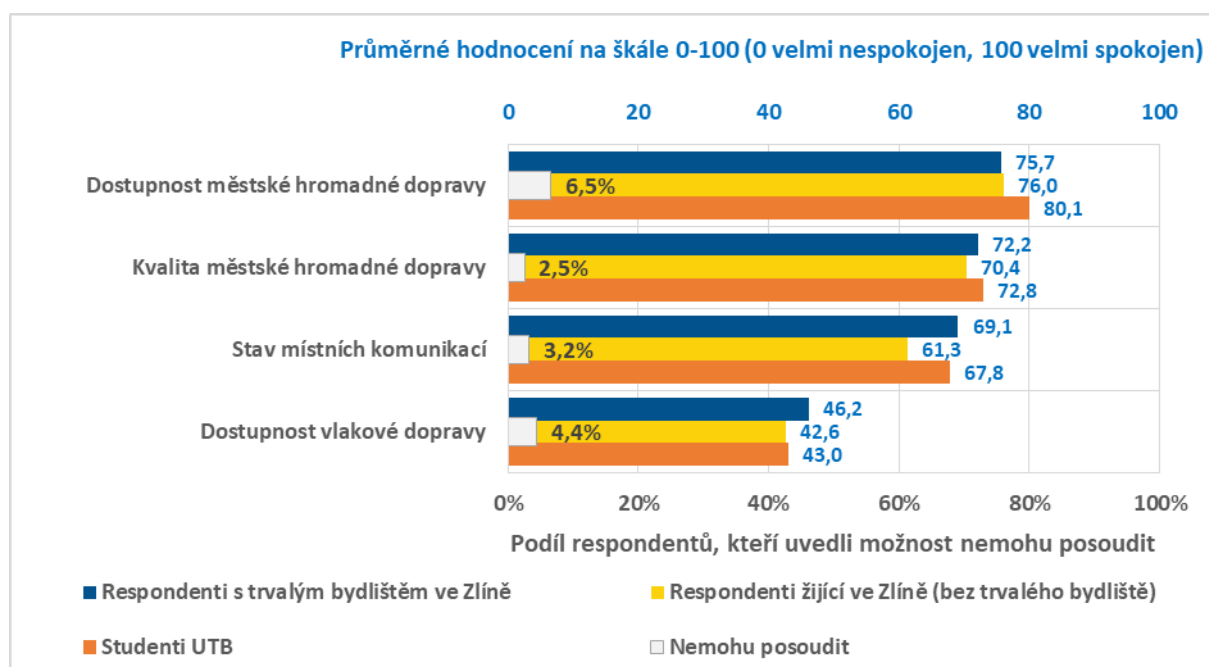
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 6.: Jak jste spokojeni s oblastí vzdělávání ve Vašem městě?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

2.1.8 Jak hodnotím dopravu

V oblasti dopravy vyšla u všech kategorií respondentů nejlépe spokojenost s dostupností MHD (u občanů 75,7 na stupnici 0 – 100; 76,0 u respondentů, kteří ve Zlíně žijí, ale nemají zde trvalé bydliště; 80,1 u studentů UTB). Vysoká byla také spokojenost s kvalitou MHD (u občanů 72,2) a poměrně dobře byl hodnocen stav místních komunikací (u občanů 69,1). Naopak s dostupností vlakové dopravy jsou respondenti spíše nespokojeni – občané byla hodnocena 46,2, studenti UTB ohodnotili pouze na 43,0.

Obrázek 2.12: Spokojenost s oblastmi dopravy

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 7.: Jak jste spokojeni s následujícími oblastmi dopravy ve Vašem městě?

Podrobněji spokojenost respondentů s oblastmi dopravy popisuje tabulka 2.11, u které je jasně patrná zmiňovaná nespokojenost s dostupností vlakové dopravy. Senioři hodnotí dopravu většinou lépe než mladší věkové kategorie, obdobně také ženy jsou v tomto ohledu spokojenější než muži. S dostupností i s kvalitou MHD jsou podstatně spokojenější mladší obyvatelé do 35 let věku, než obyvatelé věkové kategorie 35 – 64 let. Velmi výrazná je spokojenost studentů UTB s dostupností MHD (80,1).

Tabulka 2.11: Spokojenost s oblastmi dopravy podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Oblast hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Dostupnost MHD	75,7	73,8	77,4	79,4	73,6	76,2	76,0	80,1
Kvalita MHD	72,2	72,0	72,4	75,0	70,5	72,8	70,4	72,8
Stav místních komunikací	69,1	66,4	71,5	65,2	69,2	72,2	61,3	67,8
Dostupnost vlakové dopravy	46,2	40,6	51,5	42,7	42,4	57,6	42,6	43,0

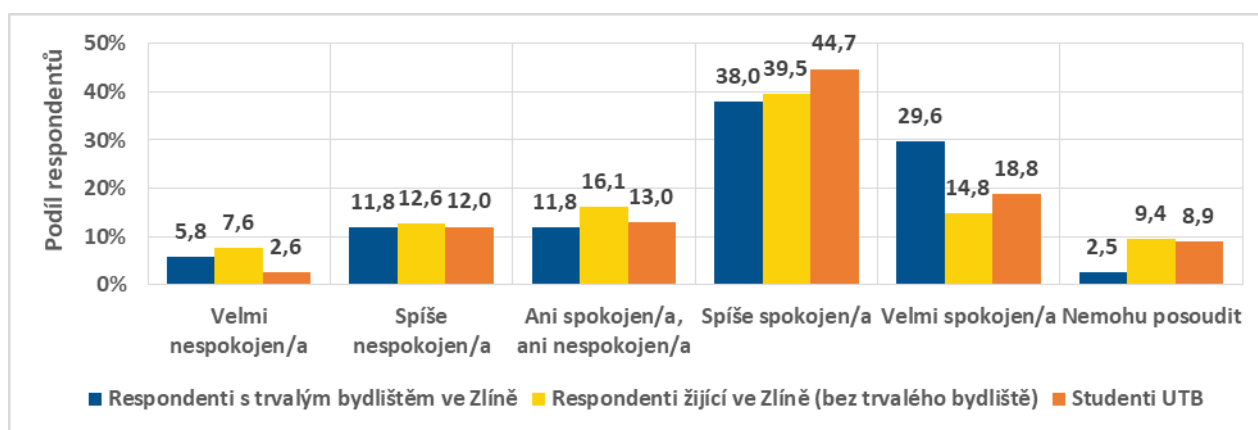
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 7.: Jak jste spokojeni s následujícími oblastmi dopravy ve Vašem městě?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

2.1.9 Jak hodnotím bydlení

Dále bylo hodnoceno stávající bydlení ve Zlíně. Spokojeno bylo 67,6 % občanů, 54,3 % respondentů, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště a 63,5 % studentů UTB. V grafu níže (obrázek 2.13) je znázorněn také podíl respondentů, kteří uvedli, že nejsou schopni toto posoudit – jedná se především o respondenty s trvalým bydlištěm mimo Zlín a o studenty UTB. Nespokojenost uvádí 17,6 % občanů. Na rozvíjející otázku (pokud jste nespokojen, rozved'te proč) odpovědělo téměř 30 % oslovených, tedy z velké části i respondenti, kteří odpovídali neutrálně (a pozitivně).

Obrázek 2.13: Spokojenost s bydlením ve Zlíně

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 8.: Jak jste spokojeni se stávajícím bydlením ve Zlíně?

U otázky bydlení je důležité rozložení podle věkových kategorií. Nejmenší spokojenost je u obyvatel do 35 let (nespokojeno je 20,2 %), kteří většinou hledají své první bydlení. S přibývajícím věkem spokojenost vzrůstá. Nejnižší podíl nespokojenosti je u seniorů od 65 let (15,8 %), polovina z nich zadala krajní možnost a je s bydlením ve Zlíně „velmi nespokojena“. S oblastí bydlení jsou dále více spokojeny ženy než muži.

Tabulka 2.12: Spokojenost s bydlením podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Velmi nespokojen/a	5,8%	6,8%	4,8%	6,1%	4,5%	7,9%	7,6%	2,6%
Spíše nespokojen/a	11,8%	12,3%	11,4%	14,1%	12,8%	7,9%	12,6%	12,0%
Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	11,8%	13,1%	10,5%	12,2%	12,8%	9,5%	16,1%	13,0%
Spíše spokojen/a	38,5%	40,1%	37,3%	43,1%	38,1%	35,3%	39,5%	44,7%
Velmi spokojen/a	29,6%	24,8%	33,8%	20,7%	29,3%	38,0%	14,8%	18,8%
Nemohu posoudit	2,5%	2,9%	2,2%	3,8%	2,5%	1,4%	9,4%	8,9%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 8.: Jak jste spokojeni se stávajícím bydlením ve Zlíně?

Důvody k nespokojenosti s bydlením jsou znázorněny na obrázku 2.14, většina z nich přímo souvisí s vysokými cenami. Respondenti hodnotí, že vysoké jsou jak náklady na běžné životní potřeby, tak nemovitosti a nájmy. Oproti tomu platy jsou dle jejich hodnocení nízké nebo cenám bydlení neúměrné. Pozemky pro stavbu dále hodnotí jako nedostupné a stěžují si na byrokracii při vyřizování záležitostí s bydlením souvisejících. Nedostupné jsou dále městské byty a sociální bydlení, je málo bytů pro mladé a seniory.

Velká část respondentů je nespokojena s vysokou hladinou hluku ze silniční a vlakové dopravy, z pořádaných akcí a z přilehlých restauračních zařízení. Objevovala se i další negativa spojená s dopravou, konkrétně její vysoká intenzita a špatný stav či řešení komunikací, prašnost i otrěsy způsobované těžkými vozidly. Osm respondentů uvedlo, že jejich bydlení pro ně není vhodné, protože nemají kam chodit venčit své psy / vadí jim psí vyhláška, a sedm respondentů popsalo problémy související s bydlením v památkové zóně (baťovské domky), kde zmiňovali restriktce a zvýšené náklady u renovací, staré rozvodové sítě a nefungující koncept komunitních zahrádek.

Obrázek 2.14: Důvody nespokojenosti s bydlením ve Zlíně

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 8a.: Pokud jste nespokojen se stávajícím bydlením ve Zlíně, uveďte, proč.

Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

Tabulka 2.13: Důvody nespokojenosti s bydlením ve Zlíně – 20 nejčastějších odpovědí

#	Proč jste nespokojen/a	Počet respondentů	#	Proč jste nespokojen/a	Počet respondentů
1	Málo bytů	68	11	Nízké mzdy	8
2	Drahé nemovitosti	48	12	Prach	8
3	Drahé nájmy	45	13	Vyhláška o psech	8
4	Drahé	37	14	Infrastruktura	8
5	Parkování	30	15	Drahé pozemky	7
6	Hluk	27	16	Sousedé	7
7	Hustá doprava	14	17	Péče o zeleň	7
8	Neúměrné mzdy	11	18	Špatná kvalita nemovitostí	7
9	Málo stav. pozemků	10	19	Památková zóna	7
10	Špatný stav komunikací	10	20	Špatné řešení komunikací	6

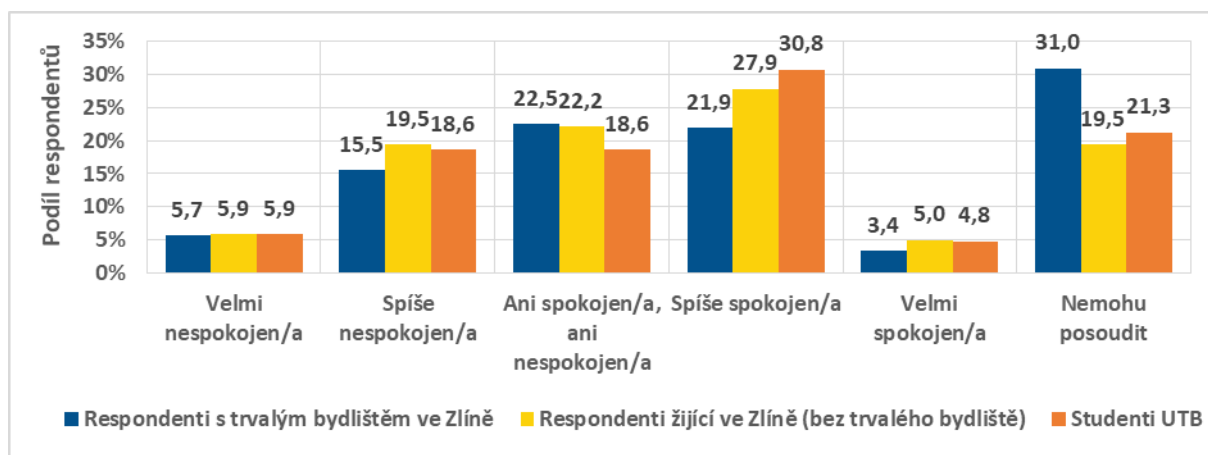
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 8a.: Pokud jste nespokojen se stávajícím bydlením ve Zlíně, uveďte, proč.

Pozn.: V kategorii „Málo bytů“ jsou započítány tyto typy odpovědí: málo bytů (všeobecně – 23), bydlení pro mladé (24), neodstupné městské byty (11), málo nových bytů (4), nedostatek velkých m. bytů (2), nedostatek velkých bytů (2), byty pro seniory (2).

2.1.10 Jak hodnotím pracovní příležitosti

S nabídkou pracovních příležitostí jsou nejvíce spokojeni studenti UTB (možnosti velmi spokojen/a a spíše spokojen/a zvolilo celkem 35,6 %), následováni respondenty, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště (32,9 %). Spokojenost občanů s nabídkou pracovních příležitostí je 25,3 %. Naopak nespokojenost (možnosti velmi nespokojen/a a spíše nespokojen/a) je nejvyšší u respondentů, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště (25,4 %), poté u studentů UTB (24,5 %) a následují občané Zlína (21,2 %). U této otázky byla možnost volby odpovědi „nemohu posoudit“.

Obrázek 2.15: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 9.: Jak jste s pokojeni s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně?

V tabulce 2.14 je spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí členěna na muže a ženy, podle věkových kategorií a podle kategorií respondentů. U věkové kategorie do 35 let je vidět poměrně vysoká účast respondentů – pouze 16,2 % z nich zadalo možnost „nemohu posoudit“. Proto je také logické, že je u nich nejvyšší procentuální spokojenost (33,5 %) i nespokojenost (27,7 %). Mezi spokojeností u mužů a u žen nejsou výrazné rozdíly.

Tabulka 2.14: Spokojenost s nabídkou pracovních příležitostí podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Velmi nespokojen/a	5,7%	5,7%	5,7%	6,1%	7,2%	2,6%	5,9%	5,9%
Spíše nespokojen/a	15,5%	15,5%	15,6%	21,6%	17,1%	7,3%	19,5%	18,6%
Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	22,5%	24,2%	21,0%	22,6%	24,5%	18,9%	22,2%	18,6%
Spíše spokojen/a	21,9%	22,6%	21,3%	28,1%	25,8%	9,4%	27,9%	30,8%
Velmi spokojen/a	3,4%	4,1%	2,7%	5,4%	3,9%	0,7%	5,0%	4,8%
Nemohu posoudit	31,0%	27,9%	33,7%	16,2%	21,5%	61,1%	19,5%	21,3%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 9.: Jak jste s pokojeni s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně?

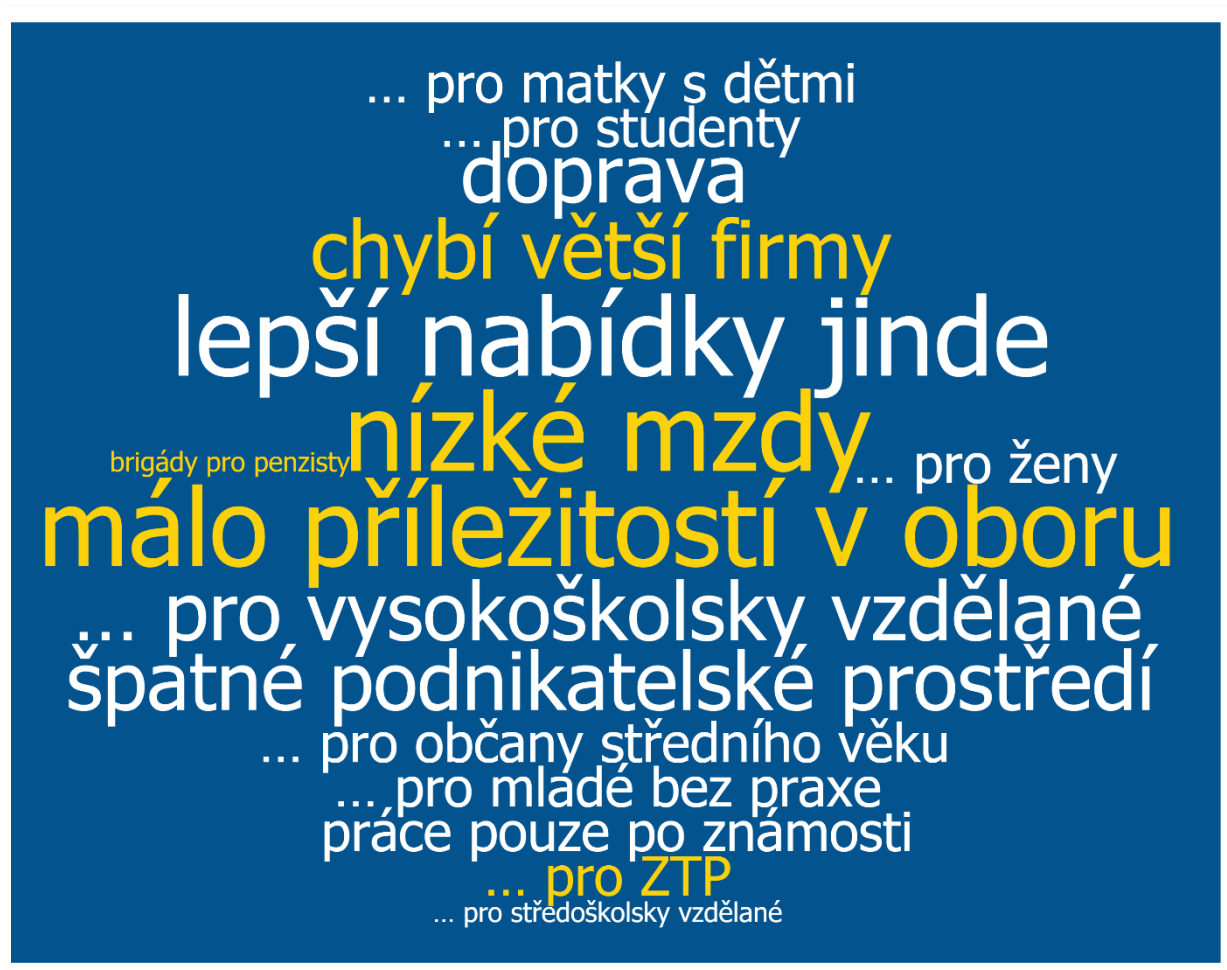
Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

Hlavním důvodem nespokojenosti respondentů s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně jsou nízké mzdy a málo pracovních příležitostí v jimi zvoleném oboru, především také v oborech, které je ve Zlíně přímo možnost vystudovat. Také psali, že lepší nabídky jsou k nalezení v jiných městech. Chyběly jim větší firmy, uváděli špatné podmínky pro podnikatele a nedostupná zaměstnání pro různé skupiny

obyvatel (zmiňovány téměř všechny skupiny obyvatel: vysokoškolsky vzdělaní, občané středního věku, studenti a mladí bez praxe, matky s dětmi, ZTP, ženy, středoškolsky vzdělaní, brigády pro penzisty).

Konkrétně studenti UTB jsou nejvíce nespokojeni s nedostatkem pracovních příležitostí v oboru a s nízkými mzdami.

Obrázek 2.16: Důvody nespokojenosti s nabídkou pracovních příležitostí

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 9.: Jak jste s pokojením s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně?

Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně. Značka „...“ znamená „málo pracovních příležitostí“.

Tabulka 2.15: Odpovědi dle počtu respondentů

#	Co Vám chybí	Počet respondentů	#	Co Vám chybí	Počet respondentů
1	nízké mzdy	98	9	... pro studenty	5
2	málo příležitostí (v oboru)	95	10	... pro mladé bez praxe	5
3	lepší nabídky jinde	21	11	... pro matky s dětmi	3
4	... pro vysokoškolsky vzdělané	17	12	práce pouze po známosti	3
5	chybí větší firmy	16	13	... pro ZTP	2
6	špatné podmínky pro podnikatele	7	14	... pro ženy	2
7	doprava	7	15	... pro středoškoláky	1
8	... pro občany středního věku	6	16	brigády pro penzisty	1

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 9.: Jak jste s pokojeni s nabídkou pracovních příležitostí ve Zlíně?

Pozn.: Značka „...“ znamená „málo pracovních příležitostí“.

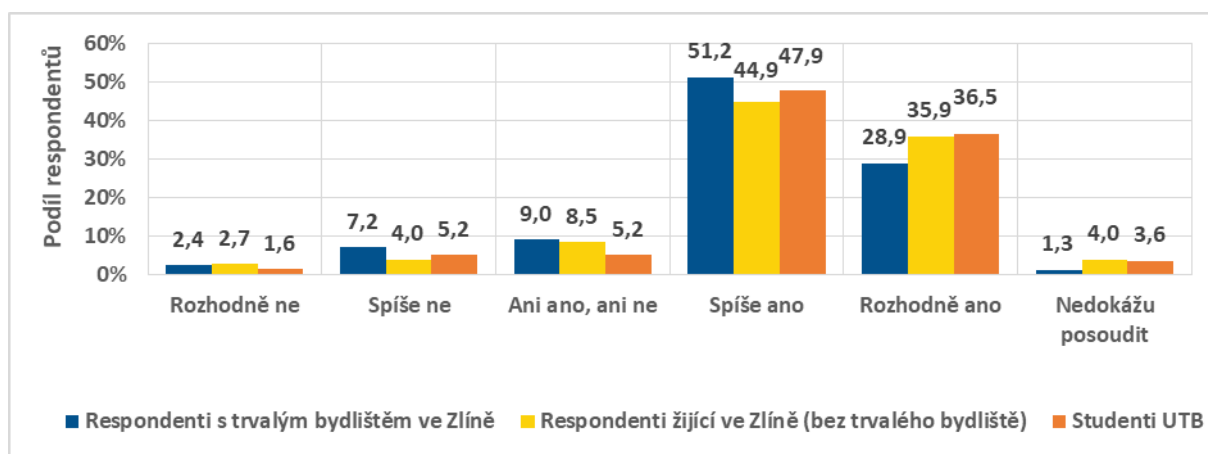
Seznam oborů, které respondentům ve Zlíně chybí (pokud byly v rámci odpovědi zmíněny):

- administrativa (4x)
- IT (4x)
- jazyky (3x)
- účetnictví (3x)
- kreativní obory (2x)
- kreativní průmysl (2x)
- technologické firmy (2x)
- výroba (2x)
- automatizace
- cestovní ruch
- fotograf
- inovativní obory
- kancelářská práce
- manažerské zdravotnické pozice
- molekulární biologie, genetika, biochemie
- pokojská
- pozice v psychiatrické nemocnici
- práce mimo výrobní linky
- průmysl
- recepční
- řízení
- start-upy
- strojírenství
- střední management
- umělecké obory

2.1.11 Jak hodnotím bezpečnost

Většina respondentů se cítí ve městě bezpečně. Pocit bezpečí v místě bydliště nemá 9,6 % občanů, dalších 9,0 % občanů se necítí v místě bydliště ani bezpečně ani nebezpečně. Pocit bezpečí v místě bydliště má 80,1 % občanů Zlína. Pocit bezpečí u respondentů s trvalým bydlištěm mimo Zlín a u studentů UTB je mírně vyšší (80,8 % a 84,4 %).

Obrázek 2.17: Pocit bezpečí v místě bydliště

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020, Otázka 10. Cítíte se v OKOLÍ SVÉHO bydliště bezpečně?

Tabulka 2.16 zobrazuje podíl respondentů podle pocitu bezpečí v místě bydliště v členění na muže a ženy a podle věkových kategorií a kategorií respondentů. Je vidět, že pocit bezpečí se u občanů Zlína

snižuje u starších věkových kategorií obyvatel – 15,2 % obyvatel od 65 let se necítí v místě bydliště bezpečně. Naopak nejbezpečněji se cítí respondenti ve věku do 35 let. O něco bezpečněji se cítí muži než ženy.

Tabulka 2.16: Pocit bezpečí v místě bydliště podle pohlaví, věku a u studentů UTB

Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Velmi nespokojen/a	2,4%	2,7%	2,2%	0,8%	2,3%	4,0%	2,7%	1,6%
Spíše nespokojen/a	7,2%	6,7%	7,7%	5,8%	5,7%	11,2%	4,0%	5,2%
Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	9,0%	7,3%	10,5%	5,8%	8,5%	12,7%	8,5%	5,2%
Spíše spokojen/a	51,2%	49,3%	52,7%	46,9%	51,8%	53,6%	44,9%	47,9%
Velmi spokojen/a	28,9%	32,9%	25,4%	39,9%	30,4%	16,5%	35,9%	36,5%
Nemohu posoudit	1,3%	1,1%	1,5%	0,8%	1,3%	2,0%	4,0%	3,6%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 10.: Cítíte se v OKOLÍ SVÉHO bydliště bezpečně?
Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

Hlavními důvody, proč se respondenti necítí v okolí svého bydliště bezpečně, je přítomnost lidí bez domova a dalších skupin nepřizpůsobivých obyvatel, především uživatelů návykových látek. Obyvatelé popisovali, že by uvítali větší množství (pěších) hlídek městské policie. Častými odpověďmi bylo také nedodržování dopravních předpisů a krádeže.

Obrázek 2.18: Důvody, proč se respondenti necítí bezpečně

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 10.: Cítíte se v OKOLÍ SVÉHO bydliště bezpečně?
Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

Tabulka 2.17: Důvody, proč se respondenti necítí bezpečně – 22 nejčastějších odpovědí

#	Proč jste nespokojen/a	Počet respondentů	#	Proč jste nespokojen/a	Počet respondentů
1	Lidé bez domova	61	12	Jednosměrky	7
2	Drogy	29	13	Individua	6
3	Málo hlídek MP	23	14	Jižní svahy	5
4	Opilci	22	15	Nebezpečí pro děti	4
5	Nádraží	18	16	Špína	4
6	Park	18	17	Tma	4
7	Zloději	16	18	Vandalové	4
8	Hluk	10	19	Chodníky	3
9	Nedodržování rychlosti	9	20	Napadení	3
10	Centrum	8	21	Psi	3
11	Auta	7	22	Údržba zeleně	3

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 8a.: Pokud jste nespokojen se stávajícím bydlením ve Zlíně, uveďte, proč.

Pozn.: Bylo uvedeno 22 nejčastějších odpovědí.

Z části odpovědí přímo vyplynuly konkrétní lokality, kde se respondent necítí bezpečně, spolu se zdůvodněním. Tyto odpovědi jsou vypsány v tabulce 2.18¹⁰⁷.

Tabulka 2.18: Lokalizace a zdroje pocitu nebezpečí

Proč se necítíte bezpečně	Lokalita, upřesnění
Cyklo doprava	<ul style="list-style-type: none"> Podjezdy pod mosty na Cigánově a u Čepkova – prosíme, ať jsou pro všechny: chodce, maminky s kočárky i pro cyklisty – ať cyklisté před podjezdem sesednou z kola.
Dopravní situace	<ul style="list-style-type: none"> Ulice Pekárenská je trochu zvláštně řešená vzhledem k tomu, že chodník vede kolem Kostkovic od zastávky trol. 2 pouze nahoru, a pak již v žádném směru. Řidiči tam jezdí velmi rychle navzdory několika nepřehledným zatáčkám, chodník je místy opravdu velmi úzký a cedule doporučující rychlost 30 km/h tomu nepomohla. Rychlý provoz, nedodržování rychlosti na 30 km/h v Malenovicích. Příkrá – nebezpečné zjednosměrnění a retardér. Cesty Lesní čtvrti - chodníky ústí do dráhy projíždějících vozidel; velká rychlost vozidel v jednosměrkách.
Drogy	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování drog na balkonech (u Malenovic). Lešetín II (feťáci v objektu). Jižní svahy, centrum.
Hluk opilých	<ul style="list-style-type: none"> Hospoda mezi Letnou a Podhořím (hluk). Hospoda Kúty (scházení „partiček“).
Krádeže	<ul style="list-style-type: none"> Mokrá – krádeže v domech (zmíněno 3x). Letná – podezření, že kradou lidé bez domova (metla, rohožka).
Lidé bez domova	<ul style="list-style-type: none"> Autobusové a vlakové nádraží, přilehlý podchod a park Park u zámku Další parky Pod mostem u Kudlovské přehrady Hornomlýnská

¹⁰⁷ Nejedná se o nejčastější odpovědi, výroky byly většinou zmiňovány jednou nebo dvakrát. V případě, že byl velmi specifický problém vč. místního určení zmiňován víckrát, je tato skutečnost uvedena v závorce. Výjimkou je odpověď „lidé bez domova“, kde byly lokality „autobusové a vlakové nádraží a přilehlý podchod a park“, „park u zámku“, „další parky“, „centrum všeobecně“ a „MHD“ v souvislosti s výskytem této skupiny obyvatel zmiňovány poměrně často.

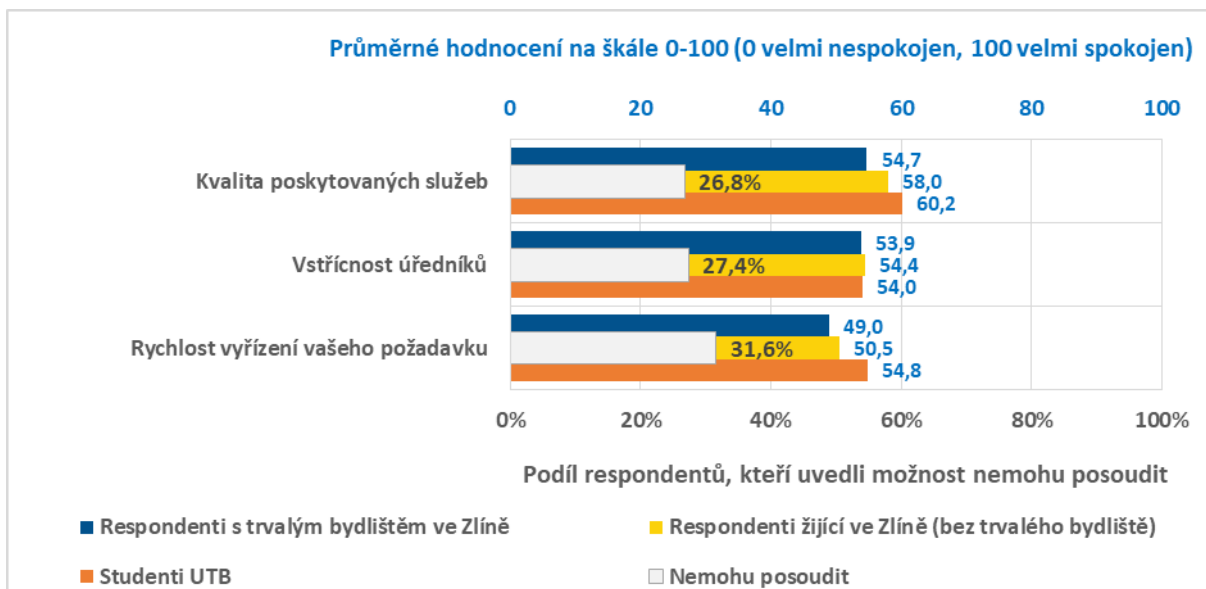
Proč se necítíte bezpečně	Lokalita, upřesnění
	<ul style="list-style-type: none"> • Lavička před obchodním domem, spodní park, Kvítková • Areál bývalých stavebnin na Kocandě • Albert Díly, Díly IV • Albert Prštné • Prodejny Baťa • Centrum všeobecně • Před obchodem v Jižních svazích, Billa • V MHD
Nebezpečí pro děti	<ul style="list-style-type: none"> • Herny u škol v Kvítkové • Letná – před školou jsou upozorňováni na dodávky, které lákají děti.
Osvětlení	<ul style="list-style-type: none"> • Osvětlete prosím lávky večer přes Dřevnici na Benešově nábřeží. • Nefunkční světla v průchodech.
Zeleň	<ul style="list-style-type: none"> • Např. zkratka pod Mladcovou nebo neudržovaná přerostlá zeleň u altánku podél cyklotrasy za Vršavou.

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 10.: Cítíte se v OKOLÍ SVÉHO bydliště bezpečně?

2.1.12 Jak hodnotím práci Magistrátu města Zlín

Práce Magistrátu města Zlín není sice respondenty hodnocena negativně, ale celkově vychází spíše neutrálně/mírně pozitivně s nejvyšším hodnocením 54,7 u občanů, 58,0 z respondentů, kteří ve Zlíně trvalé bydliště nemají a 60,2 u studentů UTB. Zmíněné nejvyšší hodnoty jsou uváděny konkrétně pro kvalitu poskytovaných služeb. Vstřícnost úředníků hodnotí občané 53,9 a rychlost vyřízení požadavku pouze 49,0, přičemž u obou těchto kategorií jsou hodnoty odpovědí respondentů bez trvalého pobytu ve Zlíně a studentů UTB o něco vyšší.

Obrázek 2.19: Hodnocení práce magistrátu

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 11.: Jak hodnotíte práci Magistrátu města Zlín?

Celkově lépe hodnotí práci Magistrátu města Zlín ženy a mladší skupiny obyvatel. S kvalitou poskytovaných služeb jsou nejvíce spokojeni studenti a obyvatelé do 35 let věku. U občanů ve věku 35 – 64 let je také v tabulce 2.19 vidět, že jsou spokojeni se vstřícností úředníků. Nejhůře hodnotí práci Magistrátu města Zlín občané od 55 let výše.

Tabulka 2.19: Hodnocení práce Magistrátu podle pohlaví, věku a u studentů UTB

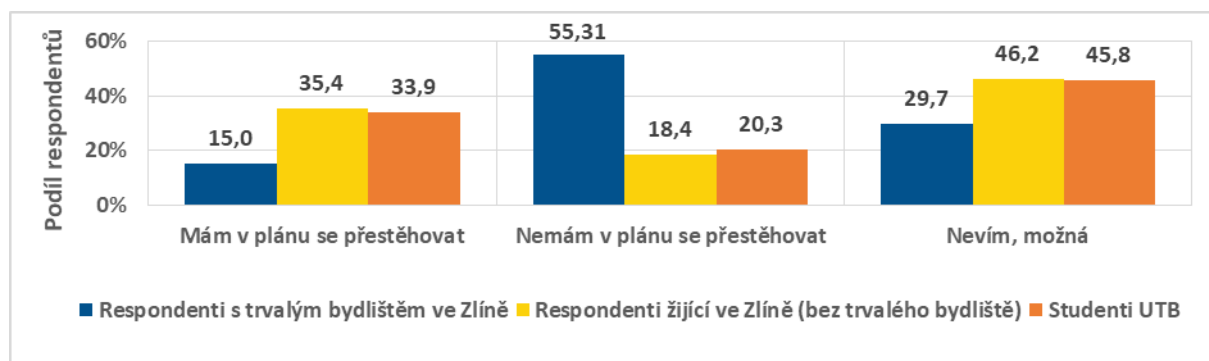
Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Kvalita poskytovaných služeb	54,7	52,2	57,1	57,9	55,3	51,1	58,0	60,2
Vstřícnost úředníků	53,9	52,8	55,0	55,1	57,0	47,1	54,4	54,0
Rychlost vyřízení vašeho požadavku	49,0	46,6	51,3	53,8	50,5	42,4	50,5	54,8

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 11.: Jak hodnotíte práci Magistrátu města Zlín? Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

2.1.13 Stěhování ze Zlína

Odstěhovat se v budoucnu ze Zlína plánuje 15,0 % oslovených občanů. Více než polovina (55,3 %) občanů se dále ze Zlína stěhovat nehodlá a 29,7 % občanů o stěhování uvažuje. Ze studentů UTB se plánuje stěhovat 33,9 %, stěhovat se nebude 20,3 % a uvažuje o tom 45,8 % studentů UTB. V grafu na obrázku 2.20 jsou zobrazeni také respondenti žijící ve Zlíně bez trvalého bydliště, u kterých jsou odpovědi obdobné jako u studentů UTB.

Obrázek 2.20: Respondenti podle plánu přestěhovat se mimo Zlín

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 12.: Máte v plánu se někdy přestěhovat mimo Zlín?

U podrobnějšího dělení občanů je vidět, že odstěhovat se chtějí více muži, než ženy. Jedná se převážně o občany mladší, s přibývajícím věkem se zmenšuje podíl občanů s plánem se odstěhovat a roste podíl těch, kteří se odstěhovat nechťejí. U respondentů do 64 let je také podstatná část respondentů, kteří o odstěhování uvažují.

Tabulka 2.20: Respondenti podle plánu přestěhovat se mimo Zlín podle pohlaví, věku a studenti UTB

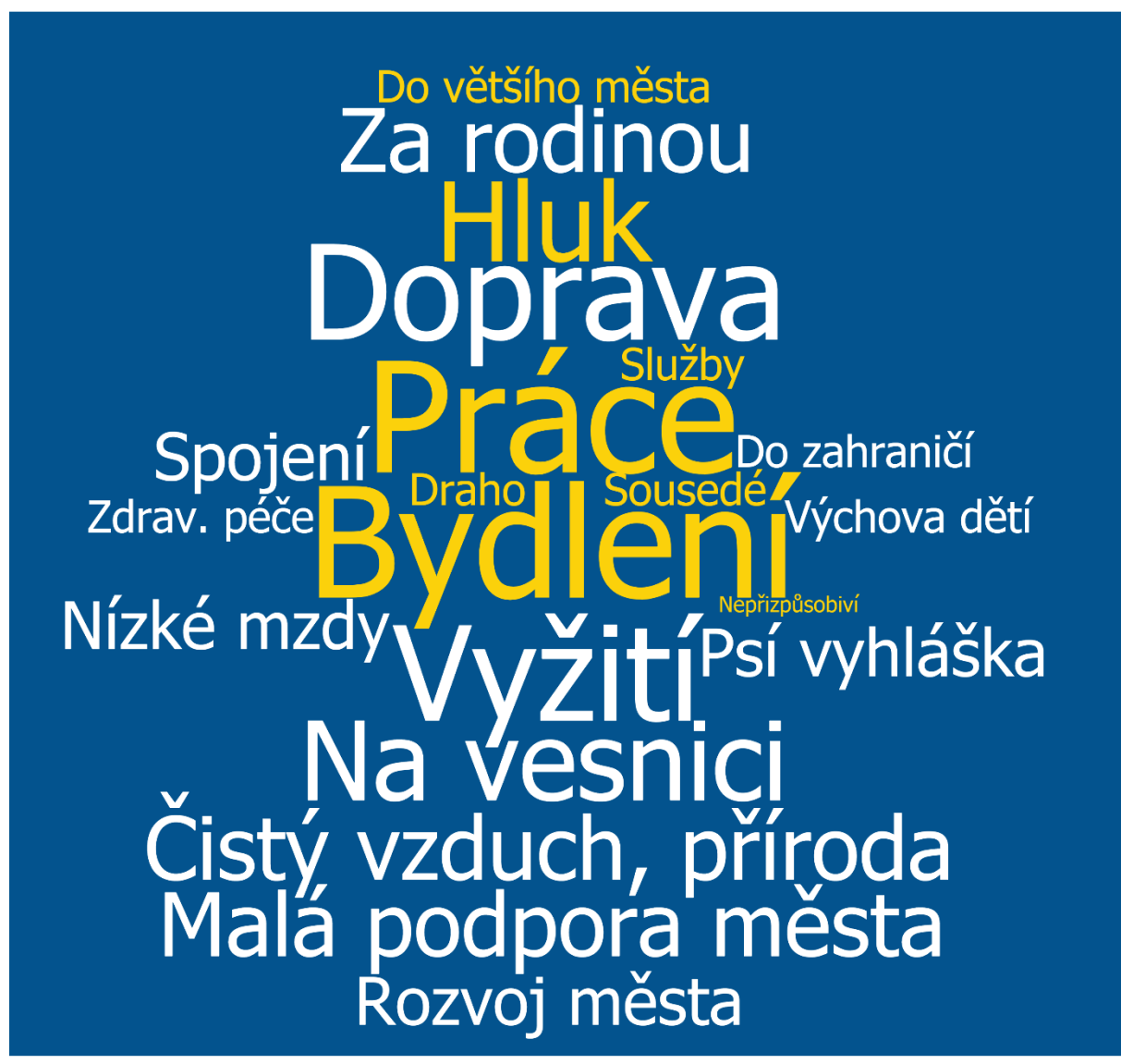
Hodnocení	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Ano	15,0%	15,7%	14,4%	27,5%	14,3%	5,4%	35,4%	33,9%
Ne	55,3%	54,0%	56,3%	29,4%	54,7%	78,9%	18,4%	20,3%
Nevím, možná	29,7%	30,3%	29,3%	43,1%	31,0%	15,7%	46,2%	45,8%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 12.: Máte v plánu se někdy přestěhovat mimo Zlín?

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

Lidé nejčastěji uváděli, že se budou stěhovat za prací (156 respondentů) a kvůli lepšímu bydlení (116). Významným důvodem byla také doprava, ve které je zahrnuta také dopravní dostupnost, a hluk.

Obrázek 2.21: Důvody k přestěhování respondentů

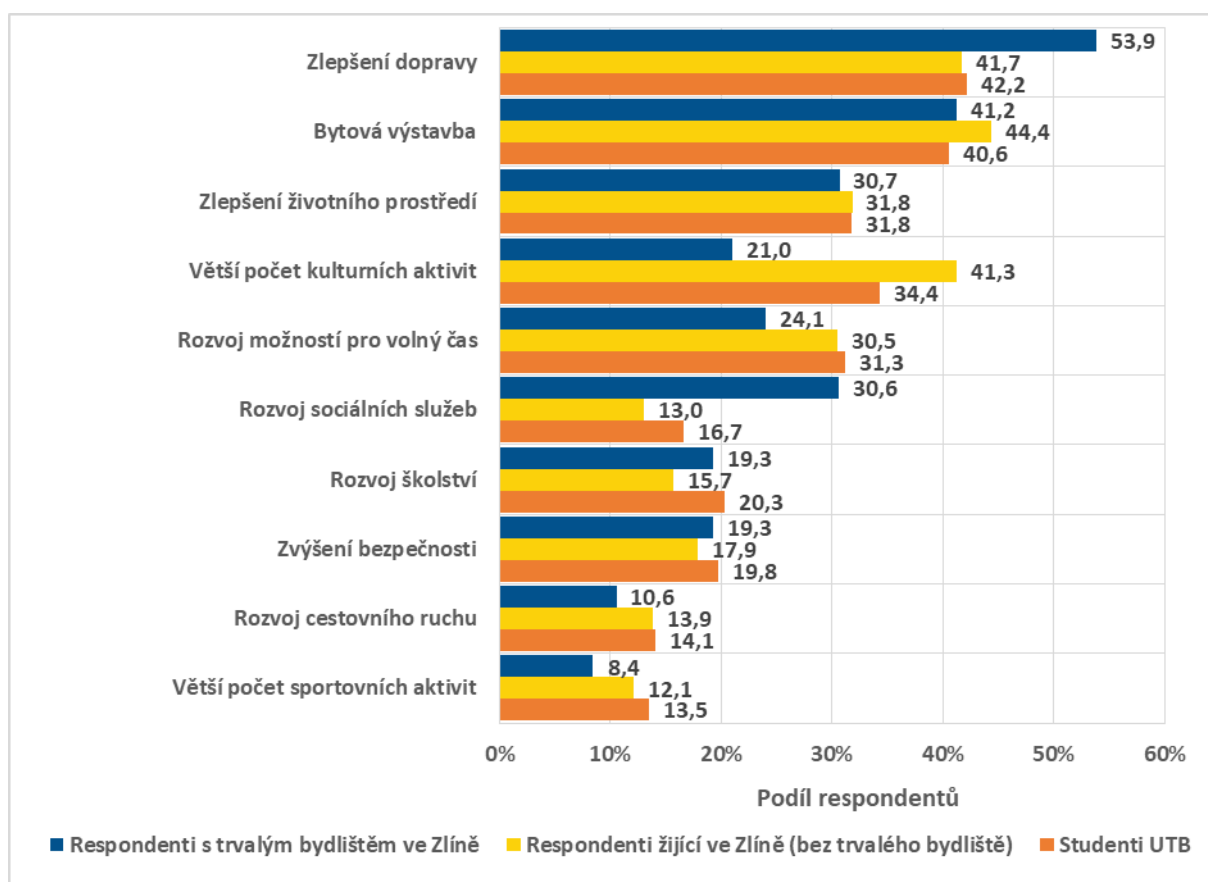
Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 12.: Máte v plánu se někdy přestěhovat mimo Zlín?

Pozn.: Velikost písma značí četnost dané odpovědi, barvy jsou voleny náhodně.

2.1.14 Co by mělo město přednostně podporovat

U otázky, které oblasti by mělo město přednostně podporovat, u které měl každý respondent možnost volby tří oblastí, zvolila více než polovina občanů Zlína zlepšení dopravy. Dále se často vyskytovala možnost podpořit bytovou výstavbu, zlepšit životní prostředí a rozvíjet možnosti pro volný čas. Větší počet kulturních aktivit by ocenili především respondenti, kteří ve Zlíně nemají trvalé bydliště a studenti UTB. Naopak rozvoj sociálních služeb se ukázal být důležitější pro občany Zlína. Veškeré možnosti spolu s jejich procentuálním zastoupením dle kategorií respondentů jsou zobrazeny v grafu na obrázku 2.22.

Obrázek 2.22: Oblasti, které by mělo město dle respondentů přednostně podporovat

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 14.: Co by mělo město přednostně podporovat (zaškrtněte maximálně 3 možnosti).

Pozn.: Z důvodu možnosti volby 3 oblastí podpory, nedávají součty procent za jednotlivé kategorie výsledek 100%.

Níže v tabulce 2.21 jsou volby investičních oblastí rozčleněny také podle pohlaví a věkových kategorií. Jde vidět, že některé možnosti volili spíše muži (zlepšení dopravy, bytová výstavba, také rozvoj školství a cestovního ruchu). Naopak ženy častěji volily zlepšení životního prostředí, větší počet kulturních aktivit, rozvoj možností pro volný čas, rozvoj sociálních služeb, zvýšení bezpečnosti a větší počet sportovních aktivit. U každé oblasti lze dále vidět, které věkové kategorie respondentů ji preferují.

Tabulka 2.21: Oblasti, které by mělo město dle respondentů přednostně podporovat

Oblast podpory	Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně						Respondenti žijící ve Zlíně (bez trvalého bydliště)	Studenti UTB
	Celkem	Pohlaví		Věková kategorie				
		Muž	Žena	méně než 35	35 - 64	65 a více		
Zlepšení dopravy	53,9%	63,9%	44,9%	54,1%	61,0%	40,7%	41,7%	42,2%
Bytová výstavba	41,2%	43,0%	39,6%	40,6%	40,3%	43,5%	44,4%	40,6%
Zlepšení životního prostředí	30,7%	28,2%	32,9%	31,0%	27,7%	35,7%	31,8%	31,8%
Rozvoj sociálních služeb	30,6%	25,3%	35,4%	14,6%	27,6%	50,3%	13,0%	16,7%
Rozvoj možností pro volný čas	24,1%	23,0%	25,0%	32,2%	26,1%	13,1%	30,5%	31,3%
Větší počet kulturních aktivit	21,0%	16,7%	24,8%	29,2%	22,0%	11,9%	41,3%	34,4%
Zvýšení bezpečnosti	19,3%	17,0%	21,4%	14,6%	16,5%	28,5%	17,9%	19,8%
Rozvoj školství	19,3%	20,0%	18,7%	23,2%	22,1%	10,7%	15,7%	20,3%
Rozvoj cestovního ruchu	10,6%	10,9%	10,3%	14,2%	9,6%	9,2%	13,9%	14,1%
Větší počet sportovních aktivit	8,4%	8,4%	8,5%	13,1%	9,0%	3,4%	12,1%	13,5%

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 14.: Co by mělo město přednostně podporovat (zaškrtněte maximálně 3 možnosti).

Pozn.: Průměrné hodnocení na škále 0 – 100 (0 velmi nespokojen 100 velmi spokojen).

Respondenti měli dále možnost označit odpověď „jiné“. Níže v tabulce 2.22 je seznam nejčastějších odpovědí. Vícekrát byla zmiňována nutnost opravy ulice Slovenské, nejlépe bezhlučným povrchem, u bezpečnosti cyklo dopravy byly zmiňovány povinné zvonky. MHD by dle odpovědí mohla zlevnit a být rozšířena (Zbožensko, západ Mladcové...). Kromě parkovišť u obytných domů a v centru, byla také žádost o záchytná parkoviště (P+R, K+R).

Tabulka 2.22: Oblasti, které by mělo město dle respondentů přednostně podporovat (jiné)

#	Co by mělo město podporovat	Četnost	#	Co by mělo město podporovat	Četnost
1	Parkování	14	5	Navazující cyklostezky	3
2	Úpravy komunikací	12	5	Nová nemocnice	3
3	Podpora, rozšíření MHD	5	5	Reklama, image města	3
3	Nádraží	5	6	Oddělené cyklostezky, bezpečnost	2
4	Pracovní příležitosti	4	6	Zlevnit	2
4	Obchvat	4	6	Výstavba domů (i povolení)	2
5	Zdravotnictví	3	6	Spojení (Praha, Brno...)	2

Zdroj: PROCES, Anketní šetření spokojenosti obyvatel města Zlín 2020; Otázka 14.: Co by mělo město přednostně podporovat?

2.1.15 Jak rozvíjet Zlín

U poslední volné otázky mohli respondenti uvádět své podněty, co by mělo být podniknuto k rozvoji Zlína. Tyto podněty byly z velké části již zahrnuty v předchozích otázkách. Nejvíce se jich týkalo dopravy a dopravní situace, kdy respondenti reagují na vysokou hustotu dopravy, špatné dopravní spojení Zlína, nebezpečné úseky a chybějící parkovací místa. Řešení u parkovacích míst jsou různorodá, nejčastěji jsou navrhována odstavná parkoviště, zdražení nebo naopak zlevnění parkování, vymezení parkovacích míst pro obyvatele domů, podzemní či vícepatrová parkoviště, zvýšení parkovací kapacity na úkor chodníku jedné strany silnice apod.

Ve více případech je navrhováno rozšíření spojů MHD do vzdálenějších lokalit, celkové zlevnění a propagace MHD, případně zvýhodněné jízdné pro obyvatele Zlína. Navrhovaná byla také integrace MHD a vlakové dopravy a chytrá řešení typu elektronického nákupu jízdenek.

2.1.16 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *S kvalitou života jsou nejvíce spokojeni studenti UTB (možnost velmi či spíše spokojen uvedlo 77,9 % respondentů), dále respondenti bez trvalého bydliště ve Zlíně (74,6 %), nejméně spokojeni pak byli obyvatelé Zlína (72,2 %).*
- *Respondentům se ve městě nejvíce líbí parky, zeleň a příroda, dále oceňují architekturu, celkový klid, kulturu a atmosféru města. Nejvíce jim chybí větší počet kulturních akcí, rekonstrukce a zkrášlení nádraží, možnosti parkování a dořešení dopravní situace ve městě.*
- *Pozitivně hodnotí vývoj města za posledních 5 let 57,9 % občanů Zlína, respondenti oceňují prováděné opravy, rozvoj cyklostezek, parků a zeleně i např. konané kulturní akce. Respondenti, kteří hodnotí vývoj města negativně, svou odpověď zdůvodňují tím, že město nemá vyřešenou dopravní situaci, nelíbí se jim nádraží, celkově zmiňují stagnaci města, velké množství nepřízřusivých osob a situaci okolo nové nemocnice.*
- *Při hodnocení občanské vybavenosti jsou respondenti nejvíce spokojeni s kvalitou životního prostředí (spokojenost 69,8)¹⁰⁸, méně s nabídkou možností aktivního sportovního vyžití (66,2), dále s nabídkou vyžití pro rodiny s dětmi (63,7), následuje nabídka kulturních akcí (62,6), možnosti využití volného času (61,8), nabídka zdravotních služeb (59,6), kvalita zdravotních služeb (54,0) a nejméně jsou respondenti spokojeni s nabídkou sociálních služeb (53,4).*
- *Respondenti s trvalým bydlištěm ve Zlíně jsou v oblasti vzdělávání nejvíce spokojeni s dostupností mateřských škol (spokojenost 66,0)², dále s nabídkou oborů na středních školách (63,6) a nejméně jsou spokojeni s kvalitou výuky na základních školách (59,5).*
- *V oblasti dopravy jsou respondenti s trvalým pobytem ve Zlíně nejspokojenější s dostupností MHD (75,7)², dále s kvalitou MHD (72,2), stavem místních komunikací (69,1) a nejméně s dostupností vlakové dopravy (46,2).*
- *S bydlením ve Zlíně bylo spokojeno 67,6 % občanů, 54,3 % respondentů, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště a 63,5 % studentů UTB. Na rozvíjející otázku odpovědělo téměř 30 % oslovených a uváděli tyto nejčastější důvody nespokojenosti: málo bytů, drahé nemovitosti a nájmy a drahota všeobecně, problém s parkováním, problémy s hlučností a hustou dopravou.*
- *S nabídkou pracovních příležitostí jsou nejvíce spokojeni studenti UTB (35,6 %), následování respondenty, kteří nemají ve Zlíně trvalé bydliště (32,9 %). Spokojenost občanů Zlína s nabídkou pracovních příležitostí je 25,3 %. Důvody respondentů k nespokojenosti v této oblasti jsou především nízké mzdy a málo pracovních příležitostí v jimi zvoleném oboru.*
- *Většina respondentů se cítí ve městě bezpečně. Pocit bezpečí v místě bydliště nemá 9,6 % občanů, dalších 9,0 % občanů se necítí v místě bydliště ani bezpečně, ani nebezpečně. Pocit bezpečí v místě bydliště má 80,1 % občanů Zlína. U respondentů s trvalým bydlištěm mimo Zlín a u studentů UTB je mírně vyšší (80,8 % a 84,4 %). Důvody k pocitu nebezpečí respondentů jsou především přítomnost lidí bez domova, drogy, málo hlídek MP a opilci.*
- *Práce Magistrátu města Zlín není sice respondenty hodnocena negativně, ale celkově vychází spíše neutrálně / mírně pozitivně s nejvyšším hodnocením v oblasti kvality poskytovaných služeb, která je hodnocena 54,7 u občanů², 58,0 u respondentů, kteří ve Zlíně*

¹⁰⁸ Hodnoceno na škále 0 – 100 kde 0 je nejmenší spokojenost a 100 je největší spokojenost.

trvalé bydliště nemají a 60,2 u studentů UTB. Vstřícnost úředníků hodnotí občané 53,9 a rychlost vyřízení požadavku pouze 49,0.

- **Odstěhovat se** v budoucnu ze Zlína plánuje 15,0 % oslovených občanů. Více než polovina (55,3 %) občanů se dále ze Zlína stěhovat nehodlá a 29,7 % občanů o stěhování uvažuje. Ze studentů UTB se plánuje stěhovat 33,9 %, stěhovat se nebude 20,3 % a uvažuje o tom 45,8 % studentů UTB. Lidé nejčastěji uváděli, že se budou stěhovat za práci (156 respondentů) a kvůli lepšímu bydlení (116). Významným důvodem byla také doprava, ve které je zahrnuta také dopravní dostupnost a hluk z dopravy.
- U otázky, **které oblasti by mělo město přednostně podporovat**, zvolila více než polovina občanů Zlína zlepšení dopravy. Dále se často vyskytovala možnost podpořit bytovou výstavbu, zlepšit životní prostředí a rozvíjet možnosti pro volný čas. Větší počet kulturních aktivit by ocenili především respondenti, kteří ve Zlíně nemají trvalé bydliště, a studenti UTB. Naopak rozvoj sociálních služeb se ukázal být důležitější pro občany Zlína.
- U poslední volné otázky mohli respondenti uvádět své podněty, **co by mělo být podniknuto k rozvoji Zlína**. Nejvíce se jich týkalo dopravy a dopravní situace, kdy respondenti reagují na vysokou hustotu dopravy, špatné dopravní spojení Zlína, nebezpečné úseky a chybějící parkovací místa. Ve více případech je navrhováno rozšíření spojů MHD do vzdálenějších lokalit, celkové zlevnění a propagace MHD, případně zvýhodněné jízdné pro obyvatele Zlína. Navrhovaná byla také integrace MHD a vlakové dopravy a chytrá řešení typu elektronického nákupu jízdenek. Opakovaly se žádosti o opravy budov a lokalit, především nádraží, kina, náměstí, budovy soudu a tržiště. Mnoho názorů bylo o stavbě nové nemocnice, kdy 22 respondentů odpovídalo, že by si přálo zachovat současnou nemocnici a pouze ji rekonstruovat a 11 jich požadovalo stavbu nemocnice nové. Žádosti byly také o sociální služby a o řešení problémů s nepřizpůsobivými občany.

2.2 Analýza stakeholderů

2.2.1 Úvod

V rámci získání celkového pohledu na priority rozvoje města Zlín bylo vhodné zapojit do procesu strategického plánování všechny zainteresované strany, tzv. **stakeholdery**. Dle odborné literatury můžeme za stakeholdera považovat toho, kdo má na daných procesech určitý zájem, je danými procesy postížen/ovlivněn a má aktivní či pasivní vliv na rozhodování v rámci daných procesů. V tomto případě mohou být stakeholdeři jedinci, skupiny, subjekty či jiné organizace, které jsou nějakým způsobem svázané s daným územím, tedy s městem Zlín – aktivně přispívají k rozvoji a naplňování cílů města nebo je alespoň nějak ovlivňují. Jinými slovy jsou to všichni, kterých se nějak týká rozvoj města Zlín, a proto by měly být jejich zájmy při rozhodování o strategických cílech města alespoň zohledněny.

„V mnoha případech může být osoba s odbornými znalostmi problematiky a klíčových institucí cenným členem týmu, někým, kdo dodává na důvěryhodnosti celému projektu. Vhodnost přímého či nepřímého zapojení identifikovaných osob do dané Pracovní skupiny pro tvorbu strategie je třeba pečlivě posoudit a schválit odpovědnou osobou. Zapojení klíčových zainteresovaných stran (ať již přímo či ne) je důležité z důvodu:

- zlepšení komunikace o průběhu tvorby strategického dokumentu,
- získání nutné podpory pro potřebu vytvoření strategie (např. ze strany veřejnosti, odborníků apod.),
- shromáždění užitečných zdrojů dat, informací a podnětů,
- zlepšení kvality rozhodnutí (díky širšímu konsenzu).“¹⁰⁹

Analýza stakeholderů představuje jednu z typických technik pro tvorbu a posuzování textu připravované strategie. Jedná se o kvalitativní, expertní metodu zaměřenou na subjekty, které mohou různou měrou ovlivnit budoucí úspěch přípravy a naplňování strategie rozvoje města. Analýza spočívá v identifikaci a zmapování zainteresovaných stran za účelem jejich zapojení (případně nezapojení) do tvorby strategie.

Analýza stakeholderů v menším rozsahu byla provedena při sestavování koordinačního výboru a pracovních skupin. Realizační tým přípravy strategie, složený zejména ze zaměstnanců oddělení koordinace projektů Magistrátu města Zlína, a garant strategie, člen Rady města Zlína odpovědný za oblast strategického rozvoje, jmenovaný Radou města Zlína a současně předseda Koordinačního výboru, navrhli významné aktéry, působící v území, kteří se stali členy koordinačního výboru. Realizační tým a předsedové pracovních skupin zvoleni Radou města Zlína navrhli členy pracovních skupin z řad stakeholderů. Pro tvorbu Strategie 2030 byly sestaveny pracovní skupiny pojmenované Kvalita života, Vzdělávání, Bezpečnost, Doprava a technická infrastruktura, Územní plánování a urbanismus, Vstřícné město a Vizionářská. Hlavní témata a hlavní cíle pracovních skupin byly stanoveny na základě výstupů z vizionářské pracovní skupiny, která se skládá zejména z významných osobností podnikatelské sféry a pracuje pod vedením primátora města Jiřího Korce.

Na první výběr stakeholderů a jejich zapojení do přípravy strategie rozvoje města v rámci koordinačního výboru a pracovních skupin navazuje podrobnější analýza zainteresovaných stran, která s prvotní analýzou pracuje, rozšiřuje ji a prioritizuje klíčové stakeholdery s využitím znalostí prostředí členů pracovních skupin. Podrobnější analýza proběhla v následujících krocích:

¹⁰⁹ MMR (2019) Metodika přípravy veřejných strategií ve znění aktualizace 2019. Dostupná z: <https://mmr.cz/cs/microsites/portal-strategicke-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>

1/ Identifikace stakeholderů

Jedná se o souhrn všech zainteresovaných stran, které mají přímý či nepřímý vliv na rozvoji města Zlín nebo jsou s ním nějakým způsobem spojeny, s cílem vytvoření přehledu konkrétních zainteresovaných stran. Aby došlo ke kompletní identifikaci zainteresovaných stran, byla pro identifikaci využita kombinace metod.

- Vytvoření seznamu zainteresovaných stran – seznam je členěn dle dimenzí tematické, geografické a sektorové.
- Doplnění seznamu členy pracovních skupin – členové pracovních skupin obdrželi za svou tematickou oblast seznam zainteresovaných stran a dle potřeby jej doplnili.

Identifikace relevantních subjektů zahrnuje tři vzájemně propojené dimenze – tematickou, sektorovou, geografickou.

1/ Tematická dimenze Dimenze tematická je dána tématy, které byly specifikovány pracovní skupinou Vizionářskou jako prioritní pro rozvoj města: <ol style="list-style-type: none">1. Kvalita života2. Vzdělávání3. Bezpečnost4. Doprava a technická infrastruktura5. Územní plánování a urbanismus6. Vstřícné město	2/ Sektorová dimenze V rámci sektorové dimenze lze v území v zásadě identifikovat tři skupiny aktérů: <ol style="list-style-type: none">1. veřejný sektor – tedy kraj, města a obce (samospráva), organizace státní správy a veřejným sektorem zřizované nebo zakládané organizace,2. podnikatelský sektor – zahrnuje podnikatelské subjekty,3. občanská společnost – je organizována ve formě NNO, ale patří sem i neformální uskupení a zájmová sdružení.
3/ Geografická dimenze Geografická dimenze v tomto případě může členit aktéry na interní a externí: <ol style="list-style-type: none">1. interní stakeholderi - aktéři, kteří působí ve městě Zlín,2. externí stakeholderi- aktéři nacházející se mimo město Zlín, ale s vlivem na město Zlín.	

2/ Prioritizace zainteresovaných stran a jejich zapojení

Prioritizace proběhla na základě vnímané úrovně zájmu a moci či vlivu zainteresovaných osob v území členy pracovních skupin. Každý člen pracovní skupiny měl možnost prioritizovat 5 stakeholderů (aktérů, které považoval za klíčové). Následně byl vytvořen seznam klíčových stakeholderů dle priorit členů pracovních skupin.

3/ Vyhodnocení

Provedená identifikace stakeholderů slouží pro další aktivity v rámci zpracování Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – pro analytickou, návrhovou i implementační část. Podle potřeby může být některý z vybraných stakeholderů přizván do pracovní skupiny nebo může být zapojen do připomínkovacího procesu (individuálně v průběhu tvorby strategie nebo v rámci procesu připomínkování širokou veřejností).

4/ Rozhovory s významnými stakeholdery a osobnostmi

Vybraní klíčoví stakeholderi a významné osobnosti byli do přípravy strategie zapojeni formou rozhovorů s cílem zajistit jejich názory na město Zlín a náměty či doporučení vedoucí k dalšímu rozvoji města.

Ze seznamu klíčových stakeholderů dle priorit členů pracovních skupin byl garantem strategie ve spolupráci s realizačním týmem přípravy strategie nominován vždy alespoň jeden klíčový stakeholder nebo jedna významná osobnost za danou pracovní skupinu a tematickou oblast.

V zjištěních dotazovaných osobností se mnohdy střetávaly různé ambice, zájmy, potřeby, motivy, očekávání a přesvědčení zainteresovaných. Zmapování zájmů a potřeb zainteresovaných však umožňuje jasnější obraz o situaci a poskytuje podklad a inspiraci pro rozvojovou strategii, její priority a témata, která vyplývají z očekávání zainteresovaných stran.

2.2.2 Identifikace zainteresovaných aktérů do rozvoje města Zlín

Níže je uveden přehled významných aktérů města Zlín dle jednotlivých pracovních skupin. Některé subjekty se vyskytují opakovaně vzhledem k tematickému rozdělení priorit rozvoje města. Šedě jsou podbarveny subjekty, jejichž zástupci jsou členy koordinačního výboru nebo pracovních skupin.

2.2.2.1 Tematická oblast Kvalita života

Hlavní témata:

- občanská vybavenost
- sociální a zdravotní služby
- kultura, sport a volnočasové aktivity
- životní prostředí (kvalita ovzduší, vod, hlukové zatížení, atd.)

Tabulka 2.23: Seznam stakeholderů v oblasti Kvalita života

KVALITA ŽIVOTA		
Veřejný sektor	Interní	Statutární město Zlín
		Zlínský kraj
		Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
		Lesy města Zlína, spol. s r.o.
		Lesy České republiky, s. p. - Krajské ředitelství Zlín
		Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s.
		Krajská správa ČSÚ ve Zlíně
		Agrární komora Zlínského kraje
		Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně
		Krajská nemocnice T. Bati, a. s.
		Městské lázně Zlín - Steza Zlín, spol.s r.o.
		Rehabilitační stacionář Zlín
		Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
		Česká lékařská komora, Okresní sdružení Zlín
		Regionální rozvojová agentura Východní Moravy
		Berani Zlín, s.r.o.
		Pohřebnictví Zlín, spol. s r.o.
		Městské divadlo Zlín, příspěvková organizace
		ALTERNATIVA - Kulturní institut Zlín
		ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace
		Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, Tyršovo nábřeží 801, příspěvková organizace
		Středisko volného času - Ostrov radosti
		Baťův institut, příspěvková organizace
		Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
		Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, příspěvková organizace
	ALTERNATIVA - Kulturní institut Zlín	
Živý Zlín		
Technologické inovační centrum s.r.o.		
Externí	Povodí Moravy, s.p. - Závod Střední Morava	
Podnikatelský sektor	Interní	Krajská hospodářská komora Zlínského kraje
		BUDOVATEL, stavební bytové družstvo se sídlem ve Zlíně
		Vaše laboratoře s.r.o.
		JVM-RPIC, spol. s.r.o.
		HP Tronic Zlín, spol.s.r.o.
		Institut pro testování a certifikaci, a.s.
		Institut gumárenské technologie a testování, a.s.

		Tajmac-ZPS, a.s.
		COMERCIO TREND s.r.o.
PROCESIA Zlín s.r.o.		
Mediekos Ambulance, s.r.o.		
FILMFEST, s.r.o.		
Vita Sana Club		
Rallye Zlín, spol. s r. o.		
CREAM Real Estate, s.r.o.		
Občanské sdružení Zelené bydlení		
ZO ČSOP Ekocentrum Čtyřlístek		
Katolická církev - Arcidiecéze olomoucká - Děkaný úřad Zlín		
HANDICAP Zlín, z.s.		
Aktivně životem o.p.s.		
ARGO, Společnost dobré vůle, Zlín		
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.		
GRUNT, o.s. - Resocializační a terapeutická komunita		
HVĚZDA z. ú.		
Charita Zlín		
Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s. – Slunečnice		
NADĚJE		
Oblastní spolek Českého červeného kříže Zlín		
Společnost Podané ruce o.p.s. – Kontaktní centrum ve Zlíně		
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR		
STROP o.p.s.		
Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s.		
Svaz tělesně postižených v České republice, z.s., Zlín		
Tyfloservis, o.p.s., krajské ambulantní středisko Zlín		
Unie Kompas, z.s.		
Malá scéna Zlín o.p.s.		
Filharmonie Bohuslava Martinů, o.p.s.		
Hvězdárna Zlín - Zlínská astronomická společnost		
Nadace Tomáše Bati		
Sportovní kluby Zlín, z.s.		
Sportovní klub P+K Zlín, z.s.		
PSG Berani Zlín		
FC Fastav Zlín		
FC Malenovice		
Sportovní klub basketbalu Zlín		
VSC Fatra Zlín		
RUGBY CLUB Zlín		
Ajax eVenture Zlín		
Sportovní klub Jaroslavice		
Středisko volného času - Ostrov radosti		
SVČ RADOST ZLÍN		
Centrum volnočasových aktivit - CVAK, z. s.		
Sluníčko, volný čas dětí a mládeže		
DOMINO cz, o.p.s.		
Studentská unie UTB		
Externí	Region Bílé Karpaty	
	Správa CHKO Bílé Karpaty	
	Asociace nestátních neziskových organizací Zlínského kraje	

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, seznam institucí webové stránky statutárního města Zlína a Krajského úřadu Zlínského kraje, obchodní rejstřík.

2.2.2.2 Tematická oblast Vzdělávání

Hlavní témata:

- základní aspekty jednotlivých stupňů vzdělávání (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ)
- spolupráce města a UTB
- variabilita v rámci vzdělávacích programů
- podpora technického vzdělávání na všech stupních
- navázání na historický odkaz vzdělávacího systému fy Baťa (důraz na jazyky, manažerské dovednosti, technické dovednosti)

Tabulka 2.24: Seznam stakeholderů v oblasti Vzdělávání

VZDĚLÁVÁNÍ		
Veřejný sektor	Interní	Statutární město Zlín
		Zlínský kraj
		Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
		Mateřské školy zřizované statutárním městem Zlínem
		Základní školy zřizované statutárním městem Zlínem
		Základní školy zřizované Zlínským krajem
		Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín
		Dům dětí a mládeže Astra Zlín, příspěvková organizace
		Rehabilitační stacionář Zlín
		Střední školy zřizované Zlínským krajem, nacházející se ve městě Zlín nebo v jeho okolí
		Střední školy zřizované jiným subjektem, nacházející se ve městě Zlín nebo v jeho okolí
		Gymnázia, nacházející se ve městě Zlín nebo v jeho okolí
		Centrum kariérového poradenství Zlín
		Pakt zaměstnanosti Zlínského kraje
		Národní pedagogický institut České republiky, pobočka Zlín
		Regionální rozvojová agentura Východní Moravy
		Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace
		Technologické inovační centrum s.r.o.
		ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace
		Krajská knihovna Františka Bartoše
		Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně
		14 15 Baťův institut, příspěvková organizace
		Národní pedagogický institut ČR, Zlín
Hvězdárna Zlín		
Základní umělecká škola Zlín, Štefánikova		
Základní umělecká škola Zlín – Malenovice		
Základní umělecká škola Zlín - Jižní Svahy		
Podnikatelský sektor	Interní	Jazyková škola Skřivánek
		Jazyková škola ZELENKA
		Vzdělávání na míru
		Brick by Brick Zlín
		Czechitas Zlín
		Školící centrum Zlín
		Profima Education
		Zlínská soukromá vyšší odborná škola umění, o.p.s.
		Základní umělecká škola Morava, spol. s r.o.
		ZUŠ Harmonie Zlín, s.r.o.

		Základní umělecká škola klávesových nástrojů
		Střední škola filmová, multimediální a počítačových technologií, s.r.o.
		Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s.r.o.
		Střední škola Baltaci s. r. o.
		Církevní základní škola a mateřská škola ve Zlíně
		Montessori Zlín - Centrum přirozeného vzdělávání pro děti
		Hudební škola Yamaha Zlín
		Virtuální realita Zlín
		Trexima, Zlín
	Externí	MESIT holding, a.s.
Občanská společnost	Interní	Krajská hospodářská komora Zlínského kraje
		Nadace Tomáše Bati
		Junior Achievement, o.p.s. - Regionální kancelář Zlín
		Studentská unie UTB
		Region Bílé Karpaty
		Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje
		Centrum pro rodinu Zlín z.s
		Hvězdárna Zlín - Zlínská astronomická společnost

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, seznam institucí webové stránky statutárního města Zlína a Krajského úřadu Zlínského kraje, obchodní rejstřík.

2.2.2.3 Tematická oblast Bezpečnost

Hlavní témata:

- zachování současné úrovně bezpečnosti ve městě při zhoršujících se globálních bezpečnostních podmínkách
- kybernetická bezpečnost
- krizové řízení

Tabulka 2.25: Seznam stakeholderů v oblasti Bezpečnost

BEZPEČNOST		
Veřejný sektor	Interní	Statutární město Zlín
		Zlínský kraj
		Krajské vojenské velitelství Zlín
		Okresní soud ve Zlíně
		Krajský soud Brno, pobočka ve Zlíně
		Městská policie Zlín
		Policie České republiky, Územní odbor Zlín
		HZS Zlínského kraje - Hasičský záchranný sbor České republiky
		Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje, p.o.
		Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
		Základní (popř. i střední) školy dislokované na území města
		Externí

Podnikatelský sektor	Interní	NWT a.s.
		Bezpečnostní agentura - CZ-GUARD, s.r.o.
		TOP security s.r.o.
		Bezpečnostní agentura Zlín Astrema s.r.o.
		EGO Zlín, spol. s r. o., U Pekárny 438, 763 14 Zlín - Štípa
		ECOPROTECT, spol. s r.o., Tečovská 1122, 763 02 Zlín
Občanská společnost	Interní	SH ČMS - Krajské sdružení hasičů Zlínského kraje
		SH ČMS - Okresní sdružení hasičů Zlín
		Jednotky sboru dobrovolných hasičů SMZ a Místních částí města (cca 12)
		Sportovní a branné organizace (kluby) působící na území města

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, seznam institucí webové stránky statutárního města Zlína a Krajského úřadu Zlínského kraje, obchodní rejstřík.

2.2.2.4 Tematická oblast Doprava a technická infrastruktura

Hlavní témata:

- silniční a železniční síť
- udržitelná městská mobilita
- další technické sítě

Tabulka 2.26: Seznam stakeholderů v oblasti Doprava a technická infrastruktura

DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA		
Veřejný sektor	Interní	Statutární město Zlín
		Zlínský kraj
		Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.
		Krajská správa ČSÚ ve Zlíně
		Ředitelství silnic Zlínského kraje
		KOVED, Koordinátor veřejné dopravy Zlínského kraje, s.r.o.
		Technické služby Zlín, s.r.o.
		Teplo Zlín, a.s.
		Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.
	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	
	Externí	Ředitelství silnic a dálnic ČR - Správa Zlín
		Správa železnic, státní organizace
		České dráhy, a.s., Generální ředitelství, Regionální obchodní centrum Zlín
		České dráhy, a.s. - Krajské centrum osobní dopravy Zlín
		Energetická agentura Zlínského kraje
		Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
		Ředitelství vodních cest ČR
		E.ON Distribuce, a.s.
ČD - Telematika a.s.		
Podnikatelský sektor	Interní	Krajská hospodářská komora Zlínského kraje
		CREAM Real Estate, s.r.o.
		Kovárna VIVA, a.s.
		E.ON Česká republika, s.r.o.
		Moravská vodárenská, a.s.
		Správa a údržba silnic Zlínska, s.r.o.
		SPBAZ, družstvo

		HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o.
		CZECH STYLE, spol. s r.o.
		Staviga CZ, s.r.o. stavební firma
		Stavosvit Zlín, s.r.o.
		EB - stav, s.r.o.
		MANAG, a.s.
		JMS Stavební, s.r.o.
		Euro C.T.S., s.r.o.
		DAS Transport, s.r.o.
		Autodoprava LS
		Z-group, a.s.
		TELETECH Zlín, spol. s r. o.
		TELEST, spol. s r.o.
		Suntel Czech s.r.o.
		RM Gas S.r.o.
	Navláčil stavební firma, s.r.o.	
	Externí	Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.
		ČSAD Vsetín a.s.
		ARRIVA Morava a.s.
		Autodoprava LS
		ZLIN AIRCRAFT a.s.
		Neveřejné vnitrostátní letiště LKZL – Zlín
		SMO a.s.
		Teplárna Kladno s.r.o.
	Občanská společnost	Interní
Hnutí DUHA		
Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje		
CykloZLÍN - Iniciativa cyklistů pro Zlínský kraj CykloZLÍN		
Region Bílé Karpaty		
Externí		Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě
		Sdružení pro rozvoj Bažova kanálu Povodí Moravy, s.p.
		Partnerství pro městskou mobilitu

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, seznam institucí webové stránky statutárního města Zlína a Krajského úřadu Zlínského kraje, obchodní rejstřík.

2.2.2.5 Tematická oblast Územní plánování a urbanismus

Hlavní témata:

- vytváření podmínek pro vznik lokalit pro rozvoj různých forem podnikání s důrazem na podnikání s vysokou přidanou hodnotou
- bydlení
- veřejná prostranství
- zeleň
- výšková omezení
- plochy pro plošnou a liniovou infrastrukturu

Tabulka 2.27: Seznam stakeholderů v oblasti Územní plánování a urbanismus

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A URBANISMUS		
Veřejný sektor	Interní	Statutární město Zlín
		Zlínský kraj
		Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Zlín
		Nemovitosti města Zlína, spol. s r.o.

	Externí	Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest - Regionální kancelář pro Zlínský kraj
		Správa domů Zlín, spol. s r.o.
		Bytové družstvo Podlesí
		Lesy města Zlína, spol. s r.o.
		Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
		Národní památkový ústav - Územní odborné pracoviště v Kroměříži
Podnikatelský sektor	Interní	Povodí Moravy, s.p.
		Downtown Invest s.r.o.
		ateliér CHLÁDEK ARCHITEKTI
		CREAM Real Estate, s.r.o.
		OBZOR, výrobní družstvo Zlín
		Navláčil stavební firma, s.r.o.
		Pozemní stavitelství Zlín a.s.
		CENTROPROJEKT GROUP a.s.
		BUDOVATEL, stavební bytové družstvo
		MANAG development, a.s.
		Incinity s.r.o.
	Pozimos, a.s.	
	Externí	KOMA MODULAR s.r.o.
		SMO a.s.
		Quanti s.r.o. – Vladimír Blažek
		Developer Jan Kaspar
		AIP, spol. s r.o.
		Zlínský kreativní klastr, z.s.
aARCHITEKTURA, spolek		
Občanská společnost	Externí	Region Bílé Karpaty

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů *Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, seznam institucí webové stránky statutárního města Zlína a Krajského úřadu Zlínského kraje, obchodní rejstřík.*

2.2.2.6 Tematická oblast Vstřícné město

Hlavní témata:

- snížení byrokratické zátěže a zjednodušení procesů
- vstřícnost vůči občanům a podnikatelům
- vytváření přívětivého prostředí pro podnikání, trh práce, ekonomický rozvoj
- implementace „smart“ technologií do řízení a správy města
- eGovernment
- vnější komunikace a image města

Tabulka 2.28: Seznam stakeholderů v oblasti Vstřicné město

VSTŘIČNÉ MĚSTO		
Veřejný sektor	Interní	Statutární město Zlín
		Zlínský kraj
		Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest - Regionální kancelář pro Zlínský kraj
		Technologické inovační centrum s.r.o.
		Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
		Finanční úřad pro Zlínský kraj
		Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně
		Krajská správa ČSÚ ve Zlíně
		Městská policie Zlín
		Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Zlín
		Regionální rozvojová agentura Východní Moravy
		ÚO IROP pro Zlínský kraj
		Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
		ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace
		Městské informační a turistické středisko
		Informační centrum Baťa
Podnikatelský sektor	Interní	Sdružení podnikatelů Zlínského kraje
		Virtuální realita Zlín
		HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o.
		Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s. - Výrobní závod Zlín
		Krajská nemocnice T. Bati, a. s.
		BAŤA, akciová společnost
		ELKOV elektro a.s. Zlín
		TAJMAC-ZPS, a. s.
		OBZOR, výrobní družstvo Zlín
		Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.
		GRASPO CZ, a.s.
		Jednota, spotřební družstvo ve Zlíně
		Promens a.s.
		Institut pro testování a certifikaci, a.s.
		Kovárna VIVA a.s.
		TESCOMA s.r.o.
		ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.
		AGC Fenestra a.s., člen AGC Group
		NWT a.s.
		KOMPONENTY, a.s. ZLÍN
		SPUR a.s.
		Navláčil stavební firma, s.r.o.
		ELKOPLAST CZ, s.r.o.
		Holík International s.r.o.
		Integra VD Zlín
		Vaše laboratoře s.r.o.
		Z STUDIO, spol. s r.o.
		ZAKO Turčín, spol. s r.o.
		Zlín Precision, s.r.o.
		ZPS - FRÉZOVACÍ NÁSTROJE, a.s.
CROSS Zlín, a.s.		

		Edhouse s.r.o.
		Krajská hospodářská komora Zlínského kraje
		Plastikářský klastr
		Laser Game Zlín
		E-strike aréna Zlín
		Interhotel Moskva
		Hotel Baltaci Atrium
		Hotel Tomášov
		Lesní hotel
		Incinity s.r.o.
Občanská společnost	Interní	Zlínský kreativní klastr, z.s.
		Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
		Golf Club Lázně Kostelec, z.s.
		Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje
		Římsko-katolická farnost Filipa a Jakuba, Zlín
	Externí	Luhačovské Zálesí, o.p.s. - Destinační management pro turistickou oblasti Zlínsko a Luhačovicko

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020, Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, seznam institucí webové stránky statutárního města Zlína a Krajského úřadu Zlínského kraje, obchodní rejstřík.

2.2.3 Prioritizace zainteresovaných stran a jejich zapojení

Níže je uveden přehled významných aktérů města Zlín seřazených podle prioritizace členů jednotlivých pracovních skupin. Některé subjekty se vyskytují opakovaně vzhledem k tematickému rozdělení priorit rozvoje města. Šedě jsou podbarveny subjekty, jejichž zástupci jsou členy koordinačního výboru nebo pracovních skupin.

2.2.3.1 Prioritizace zainteresovaných stran členy pracovních skupin

Pro výběr klíčových stakeholderů členové pracovních skupin obdrželi seznamy stakeholderů, do kterých měli možnost aktéry doplnit a prioritizovat 5 z nich, které shledávají za klíčové. K prioritizaci stakeholderů se vyjádřilo 70 členů pracovních skupin. V pracovních skupinách se opakovali aktéři, kteří celkově obdrželi následující počet bodů:

- Statutární město Zlín – celkem 67 hlasů,
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – celkem 42 hlasů,
- Zlínský kraj – celkem 39 hlasů,
- Krajská hospodářská komora Zlínského kraje – celkem 11 hlasů.

Tabulka 2.29: Přehled členů PS, kteří provedli prioritizaci a počtu hlasů

NÁZEV PRACOVNÍ SKUPINY (PS)	POČET ČLENŮ PS	POČET ČLENŮ, KTEŘÍ PROVEDLI PRIORITIZACI	POČET HLASŮ
Kvalita života	29	20	94
Vzdělávání	15	11	52
Bezpečnost	13	7	32
Doprava a technická infrastruktura	22	16	78
Územní plánování a urbanismus	21	9	42
Vstřícné město	22	14	68

2.2.3.1.1 PS Kvalita života

Tabulka 2.30: Prioritizace stakeholderů členy PS Kvalita života

KVALITA ŽIVOTA	Počty hlasů
Statutární město Zlín	17
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	15
Krajská nemocnice T. Bati, a. s.	10
Zlínský kraj	8
ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace	4
Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky	3
HP Tronic Zlín, spol.s.r.o.	3
Charita Zlín	3
Městské divadlo Zlín, příspěvková organizace	3
Regionální rozvojová agentura Východní Moravy	3
Sportovní kluby Zlín, z.s.	3
Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně	2
Krajská hospodářská komora Zlínského kraje	2
FILMFEST, s.r.o.	2
NADĚJE	2
Filharmonie Bohuslava Martinů, o.p.s.	2
Asociace nestátních neziskových organizací Zlínského kraje	2
Lesy města Zlína, spol. s r.o.	1

Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s.	1
Bařův institut, příspěvková organizace	1
Živý Zlín	1
Technologické inovační centrum s.r.o.	1
Povodí Moravy, s.p. - Závod Střední Morava	1
Tajmac-ZPS, a.s.	1
Rallye Zlín, spol. s r. o.	1
Oblastní spolek Českého červeného kříže Zlín	1
Nadace Tomáše Bati	1
Lesy České republiky, s. p. - Krajské ředitelství Zlín	
Krajská správa ČSÚ ve Zlíně	
Agrární komora Zlínského kraje	
Městské lázně Zlín - Steza Zlín, spol.s r.o.	
Rehabilitační stacionář Zlín	
Česká lékařská komora, Okresní sdružení Zlín	
Berani Zlín, s.r.o.	
Pohřebnictví Zlín, spol. s r.o.	
ALTERNATIVA - Kulturní institut Zlín	
Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, Tyršovo nábřeží 801, příspěvková organizace	
Středisko volného času - Ostrov radosti	
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně	
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, příspěvková organizace	
ALTERNATIVA - Kulturní institut Zlín	
BUDOVATEL, stavební bytové družstvo se sídlem ve Zlíně	
Vaše laboratoře s.r.o.	
JVM-RPIC, spol. s.r.o.	
Institut pro testování a certifikaci, a.s.	
Institut gumárenské technologie a testování, a.s.	
COMERCIO TREND s.r.o.	
PROCESIA Zlín s.r.o.	
Mediekos Ambulance, s.r.o.	
Vita Sana Club	
CREAM Real Estate, s.r.o.	
Občanské sdružení Zelené bydlení	
ZO ČSOP Ekocentrum Čtyřlístek	
Katolická církev - Arcidiecéze olomoucká - Děkaný úřad Zlín	
HANDICAP Zlín, z.s.	
Aktivně životem o.p.s.	
ARGO, Společnost dobré vůle, Zlín	
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.	
GRUNT, o.s. - Resocializační a terapeutická komunita	
HVĚZDA z. ú.	
Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s. – Slunečnice	
Společnost Podané ruce o.p.s. – Kontaktní centrum ve Zlíně	
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR	
STROP o.p.s.	
Středisko rané péče EDUCO Zlín z.s.	
Svaz tělesně postižených v České republice, z.s., Zlín	

Tyfloservis, o.p.s., krajské ambulantní středisko Zlín	
Unie Kompas, z.s.	
Malá scéna Zlín o.p.s.	
Hvězdárna Zlín - Zlínská astronomická společnost	
Sportovní klub P+K Zlín, z.s.	
PSG Berani Zlín	
FC Fastav Zlín	
FC Malenovice	
Sportovní klub basketbalu Zlín	
VSC Fatra Zlín	
RUGBY CLUB Zlín	
Ajax eVenture Zlín	
Sportovní klub Jaroslavice	
Středisko volného času - Ostrov radosti	
SVČ RADOST ZLÍN	
Centrum volnočasových aktivit - CVAK, z. s.	
Sluníčko, volný čas dětí a mládeže	
DOMINO cz, o.p.s.	
Studentská unie UTB	
Region Bílé Karpaty	
Správa CHKO Bílé Karpaty	

2.2.3.1.2 PS Vzdělávání

Tabulka 2.31: Prioritizace stakeholderů členy PS Vzdělávání

VZDĚLÁVÁNÍ	Počet hlasů
Statutární město Zlín	10
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	8
Zlínský kraj	6
Základní školy zřizované statutárním městem Zlínem	6
Krajská hospodářská komora Zlínského kraje	5
Střední školy zřizované Zlínským krajem, nacházející se ve městě Zlín nebo v jeho okolí	4
Dům dětí a mládeže Astra Zlín, příspěvková organizace	3
Mateřské školy zřizované statutárním městem Zlínem	3
Gymnázia, nacházející se ve městě Zlín nebo v jeho okolí	2
Regionální rozvojová agentura Východní Moravy	1
Krajská knihovna Františka Bartoše	1
Profima Education	1
Trexima, Zlín	1
Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje	1
Základní školy zřizované Zlínským krajem	
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	
Rehabilitační stacionář Zlín	
Střední školy zřizované jiným subjektem, nacházející se ve městě Zlín nebo v jeho okolí	
Centrum kariérového poradenství Zlín	
Pakt zaměstnanosti Zlínského kraje	
Národní pedagogický institut České republiky, pobočka Zlín	

Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace	
Technologické inovační centrum s.r.o.	
ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace	
Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně	
14 15 Bařův institut, příspěvková organizace	
Národní pedagogický institut ČR, Zlín	
Hvězdárna Zlín	
Základní umělecká škola Zlín, Štefánikova	
Základní umělecká škola Zlín – Malenovice	
Základní umělecká škola Zlín - Jižní Svahy	
Jazyková škola Skřivánek	
Jazyková škola ZELENKA	
Vzdělávání na míru	
Brick by Brick Zlín	
Czechitas Zlín	
Školící centrum Zlín	
Zlínská soukromá vyšší odborná škola umění, o.p.s.	
Základní umělecká škola Morava, spol. s r.o.	
ZUŠ Harmonie Zlín, s.r.o.	
Základní umělecká škola klávesových nástrojů	
Střední škola filmová, multimediální a počítačových technologií, s.r.o.	
Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s.r.o.	
Střední škola Baltaci s. r. o.	
Církevní základní škola a mateřská škola ve Zlíně	
Montessori Zlín - Centrum přirozeného vzdělávání pro děti	
Hudební škola Yamaha Zlín	
Virtuální realita Zlín	
MESIT holding, a.s.	
Nadace Tomáše Bati	
Junior Achievement, o.p.s. - Regionální kancelář Zlín	
Studentská unie UTB	
Region Bílé Karpaty	
Centrum pro rodinu Zlín z.s	
Hvězdárna Zlín - Zlínská astronomická společnost	

2.2.3.1.3 PS Bezpečnost

Tabulka 2.32: Prioritizace stakeholderů členy PS Bezpečnost

BEZPEČNOST	Počet hlasů
Policie České republiky, Územní odbor Zlín	6
Statutární město Zlín	5
Městská policie Zlín	4
HZS Zlínského kraje - Hasičský záchranný sbor České republiky	4
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	3
Zlínský kraj	2
Okresní soud ve Zlíně	1
Základní (popř. i střední) školy dislokované na území města	1
Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB)	1
NWT a.s.	1

SH ČMS - Krajské sdružení hasičů Zlínského kraje	1
Krajské vojenské velitelství Zlín	1
SH ČMS - Okresní sdružení hasičů Zlín	1
Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje, p.o.	1
Krajský soud Brno, pobočka ve Zlíně	
HZS Zlínského kraje - Hasičský záchranný sbor České republiky	
Bezpečnostní agentura - CZ-GUARD, s.r.o.	
TOP security s.r.o.	
Bezpečnostní agentura Zlín Astrema s.r.o.	
EGO Zlín, spol. s r. o., U Pekárny 438, 763 14 Zlín - Štípa	
ECOPROTECT, spol. s r.o., Tečovská 1122, 763 02 Zlín	
Jednotky sboru dobrovolných hasičů SMZ a Místních částí města (cca 12)	
Sportovní a branné organizace (kluby) působící na území města	

2.2.3.1.4 PS Doprava

Tabulka 2.33: Prioritizace stakeholderů členy PS Doprava a technická infrastruktura

DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	Počet hlasů
Statutární město Zlín	16
Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.	12
Zlínský kraj	9
Ředitelství silnic Zlínského kraje	7
Ředitelství silnic a dálnic ČR - Správa Zlín	7
KOVED, Koordinátor veřejné dopravy Zlínského kraje, s.r.o.	5
Správa železnic, státní organizace	4
Technické služby Zlín, s.r.o.	2
Teplo Zlín, a.s.	2
Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě	2
Partnerství pro městskou mobilitu	2
Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.	1
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	1
České dráhy, a.s. - Krajské centrum osobní dopravy Zlín	1
Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.	1
E.ON Distribuce, a.s.	1
Krajská hospodářská komora Zlínského kraje	1
E.ON Česká republika, s.r.o.	1
Teplárna Kladno s.r.o.	1
České dráhy, a.s., Generální ředitelství, Regionální obchodní centrum Zlín	1
CykloZLÍN - Iniciativa cyklistů pro Zlínský kraj CykloZLÍN	1
Krajská správa ČSÚ ve Zlíně	
Energetická agentura Zlínského kraje	
Ředitelství vodních cest ČR	
ČD - Telematika a.s.	
CREAM Real Estate, s.r.o.	
Kovárna VIVA, a.s.	
Moravská vodárenská, a.s.	
Moravská vodárenská, a.s.	

Správa a údržba silnic Zlínska, s.r.o.	
SPBAZ, družstvo	
HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o.	
Správa a údržba silnic Zlínska, s.r.o.	
CZECH STYLE, spol. s r.o.	
Staviga CZ, s.r.o. stavební firma	
Stavosvit Zlín, s.r.o.	
EB - stav, s.r.o.	
MANAG, a.s.	
JMS Stavební, s.r.o.	
Euro C.T.S., s.r.o.	
DAS Transport, s.r.o.	
Autodoprava LS	
Z-group, a.s.	
TELETECH Zlín, spol. s r. o.	
TELEST, spol. s r.o.	
Suntel Czech s.r.o.	
RM Gas S.r.o.	
Navláčil stavební firma, s.r.o.	
Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.	
ČSAD Vsetín a.s.	
ARRIVA Morava a.s.	
Autodoprava LS	
ZLIN AIRCRAFT a.s.	
Neveřejné vnitrostátní letiště LKZL – Zlín	
SMO a.s.	
Děti země	
Hnutí DUHA	
Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje	
Region Bílé Karpaty	
Sdružení pro rozvoj Baťova kanálu Povodí Moravy, s.p.	

2.2.3.1.5 PS Územní plánování a urbanismus

Tabulka 2.34: Prioritizace stakeholderů členy PS Územní plánování a urbanismus

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A URBANISMUS	Počet hlasů
Statutární město Zlín	9
Zlínský kraj	7
CREAM Real Estate, s.r.o.	6
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	5
Národní památkový ústav - Územní odborné pracoviště v Kroměříži	5
Downtown Invest s.r.o.	3
Povodí Moravy, s.p.	2
Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest - Regionální kancelář pro Zlínský kraj	1
Lesy města Zlína, spol. s r.o.	1
ateliér CHLÁDEK ARCHITEKTI	1
Navláčil stavební firma, s.r.o.	1
KOMA MODULAR s.r.o.	1

Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Zlín	
Nemovitosti města Zlína, spol. s r.o.	
Správa domů Zlín, spol. s r.o.	
Bytové družstvo Podlesí	
OBZOR, výrobní družstvo Zlín	
Pozemní stavitelství Zlín a.s.	
CENTROPROJEKT GROUP a.s.	
BUDOVATEL, stavební bytové družstvo	
MANAG development, a.s.	
Incinity s.r.o.	
Pozimos, a.s.	
SMO a.s.	
Quanti s.r.o. – Vladimír Blažek	
Developer Jan Kaspar	
AIP, spol. s r.o.	
Zlínský kreativní klastr, z.s.	
aARCHITEKTURA, spolek	
Region Bílé Karpaty	

2.2.3.1.6 PS Vstřicné město

Tabulka 2.35: Prioritizace stakeholderů členy PS Vstřicné město

VSTŘICNÉ MĚSTO	Počet hlasů
Statutární město Zlín	11
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	10
Zlínský kraj	7
Technologické inovační centrum s.r.o.	4
NWT a.s.	4
Luhačovské Zálesí, o.p.s. - Destinační management pro turistickou oblasti Zlínsko a Luhačovicko	4
Sdružení podnikatelů Zlínského kraje	4
Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest - Regionální kancelář pro Zlínský kraj	3
Krajská hospodářská komora Zlínského kraje	3
Zlínský kreativní klastr, z.s.	2
TESCOMA s.r.o.	2
Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.	2
SPUR a.s.	2
Kovárna VIVA a.s.	1
Incinity s.r.o.	1
Římsko-katolická farnost Filipa a Jakuba, Zlín	1
Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně	1
ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace	1
Městské informační a turistické středisko	1
Krajská nemocnice T. Bati, a. s.	1
Plastikářský klastr	1
Regionální rozvojová agentura Východní Moravy	1
Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje	1
Finanční úřad pro Zlínský kraj	

Krajská správa ČSÚ ve Zlíně	
Městská policie Zlín	
Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Zlín	
ÚO IROP pro Zlínský kraj	
Informační centrum Baťa	
Virtuální realita Zlín	
HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o.	
Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s. - Výrobní závod Zlín	
BAŤA, akciová společnost	
ELKOV elektro a.s. Zlín	
TAJMAC-ZPS, a. s.	
OBZOR, výrobní družstvo Zlín	
Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.	
GRASPO CZ, a.s.	
Jednota, spotřební družstvo ve Zlíně	
Promens a.s.	
Institut pro testování a certifikaci, a.s.	
ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.	
AGC Fenestra a.s., člen AGC Group	
KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	
Navláčil stavební firma, s.r.o.	
ELKOPLAST CZ, s.r.o.	
Holík International s.r.o.	
Integra VD Zlín	
Vaše laboratoře s.r.o.	
Z STUDIO, spol. s r.o.	
ZAKO Turčín, spol. s r.o.	
Zlín Precision, s.r.o.	
ZPS - FRÉZOVACÍ NÁSTROJE, a.s.	
CROSS Zlín, a.s.	
Edhouse s.r.o.	
Laser Game Zlín	
E-strike aréna Zlín	
Interhotel Moskva	
Hotel Baltaci Atrium	
Hotel Tomášov	
Lesní hotel	
Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.	
Golf Club Lázně Kostelec, z.s.	

2.2.4 Zdroje

MMR (2019) Metodika přípravy veřejných strategií ve znění aktualizace 2019. Dostupná z: <https://mmr.cz/cs/microsites/portal-strategicke-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>

Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020

Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030

Webové stránky statutárního města Zlín

Webové stránky Krajského úřadu Zlínského kraje

Obchodní rejstřík, portál

2.3 Zpráva o realizaci průzkumu stakeholderů a osobností

Pro potřeby zpracování strategického plánu rozvoje města Zlín 2030 byly provedeny osobní rozhovory se zástupci klíčových institucí a organizací, které působí na území města, a s osobnostmi, které mají k městu blízký vztah. Ze seznamu klíčových stakeholderů dle priorit členů pracovních skupin byl garantem strategie ve spolupráci s realizačním týmem přípravy strategie nominován vždy alespoň jeden klíčový stakeholder nebo jedna významná osobnost za danou pracovní skupinu a tematickou oblast.

Cílem průzkumu bylo zjistit jejich názory na město Zlín i jejich doporučení směrem k dalšímu rozvoji města. Otázky byly sestaveny dle metodologie sociologického výzkumu tak, aby průběh rozhovoru směřoval od obecných asociačních otázek ke konkrétním doporučením.

Rozhovory probíhaly od 27. 7. 2020 do 5. 8. 2020. Metoda sběru dat byla: polo-strukturovaný rozhovor face-to-face dle scénáře uvedeného v příloze. Pouze s prof. Ing. arch. Evou Jiřičnou, CBE, žijící v Londýně, proběhl rozhovor telefonicky. Průměrná délka rozhovoru byla 60 minut. Všechny vybrané osobnosti své výroky autorizovaly a souhlasily s využitím rozhovoru pro tvorbu strategického plánu rozvoje města Zlín.

Tabulka 2.36: Osobnosti vybrané pro realizaci rozhovoru

#	Osobnosti / Stakeholderi	Oblast zájmu
1.	Ing. et Ing. Jiří Korec, primátor SMZ (garant, předseda Koordinačního výboru a člen PS "Vzdělávání")	Rozvoj města a občanská vybavenost
2.	Prim. MUDr. Pavel Stodůlka, Ph.D., FEBOS-CR, lékař	Sociální a zdravotní služby
3.	Petr Čajánek, bývalý český lední hokejista a reprezentant	Kultura, sport a volnočasové aktivity
4.	Ing. Jiřina Gaťáková, ředitelka regionálního pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty, AOPK (členka PS "Kvalita života")	Životní prostředí
5.	Prof. Ing. Vladimír Sedlářík, Ph.D., rektor UTB (člen Koordinačního výboru, PS "Vzdělávání" a PS "Vizionářská")	Vzdělávání
6.	plk. Mgr. Bc. Tomáš Indra, ředitel Územního odboru Zlín PČR – KŘP Zlínského kraje (člen Bezpečnostní rady ORP Zlín)	Bezpečnost
7.	Ing. Josef Kocháň, výkonný ředitel DSZO, s. r. o. (člen Koordinačního výboru, předseda PS "Doprava a technická infrastruktura")	Doprava a technická infrastruktura
8.	Prof. Ing. arch. Eva Jiřičná, CBE, architektka	Územní plánování a urbanismus
9.	Bc. Iveta Tábořská, ředitelka Krajské hospodářské komory Zlínského kraje (člen Koordinačního výboru a PS "Vstřícné město")	Podnikatelské prostředí
10.	Ing. Vladimír Kutý, bývalý ředitel Krajského úřadu Zlínského kraje, Správa a údržby silnic Zlín	Doprava a technická infrastruktura
11.	Ing. Tomáš Goláň, senátor za obvod Zlín	Rozvoj města a občanská vybavenost
12.	Michal Žáček, AGENTURA VELRYBA s.r.o.	Kultura, sport a volnočasové aktivity
13.	Ing. Jana Ježíková, Institut Krajské hospodářské komory, Senior expert krajské platformy Zlínského kraje	Regionální trh práce

2.3.1 Výsledky průzkumu

2.3.1.1 Asociace

Na úvod rozhovoru byla zvolena technika volných asociací, tzn., co se osobnostem vybaví, když se řekne Zlín. Důležitá je první asociace (první na mysl), která je zásadní pro tvorbu image města. Osobnosti mají nejčastěji asociaci Zlína spojenou s Tomášem Baťou, který se výrazně podepsal na funkcionalistické struktuře Zlína, a další asociaci Zlína jako zelené město (parky, zajímavé biotopy), také jako bezpečné město a moderní město s potenciálem rozvoje. Převažují zcela pozitivní asociace, které vypovídají, že lidé ve Zlíně žijí rádi, případně rádi do něj jezdí.

O1: Jaké slovní spojení se Vám vybaví, když se řekne Zlín?

- **Odkaz Tomáše Bati a zeleň, bezpečné město**
 - *Vzpomenu si na jednoho chytrého muže, který začal pracovat z ničeho a postupně změnil životy mnoha lidí i místo, kde žili a pracovali, a vychovával generaci vzdělaných lidí. Procestovala jsem celý svět a všude najdu někoho, kdo o Baťovi ví a má s ním něco společného. Pracoval se schopnými lidmi, kteří ho pochopili a podpořili. Měl radost ze společné práce s lidmi, kteří se nechali nadchnout. Zlín je úžasné a nedocenené město. Vyrostlo z rukou schopných neobyčejně pracovitých lidí, kterých si vážím. (Jiříčná)*
 - *Zelené město, město příležitostí, bezpečné město. (Sedlařík)*
 - *Bezpečné město. Baťa a jeho odkaz. (Indra)*
 - *Baťa, zelené město, červené cihly, nadčasovost uspořádání města v architektuře, ideální velikost. Provázanost architektury s okolní krásnou krajinou. Lidé sedící v parku na trávě. (Žáček)*
 - *Zelené město, kde je UTB se spoustou fakult; za vzděláním přijíždí do Zlína spousta mladých lidí. (Ježíková)*
 - *Město zeleně s odkazem T. Bati. (Korec)*
 - *Zelené město v údolí. (Čajánek)*
 - *Nejprve se mi vybaví moje pracoviště. Dále moderní nové město, které nemá klasické historické centrum. Město, kde je hodně zeleně. Baťovský areál. (Gaťáková)*
 - *Všichni vzpomínají na historický Baťův odkaz. Vše zde skloubil dohromady. Založil vše, co bylo potřeba. Zlín je Baťovo dítě. Kdyby nebyl Baťa, nebyl by Zlín. Ve Zlíně však nejsou cesty, nikam se nejede. (Goláň)*
 - *Za prvé DOMOV. Je to můj domov už 30 let. Město poskytující kvalitní prostředí pro rodinný život. Není to megapole s ucpanou dopravou, ale místo, kde je možno dosahovat rovnováhu mezi podnikáním a rodinným životem. Za druhé BAŤOVSKÁ TRADICE, kdy pracovitost a podnikavost obyvatel přináší úspěch a prospěch celému městu. (Stodůlka)*
 - *Vybaví se mi 1. republika a osobnost Tomáše Bati. Vzpomínám také, že za bývalého režimu se zde mluvilo o údolí otroků. (Kocháň)*
- **Moderní město s potenciálem rozvoje**
 - *Moderní město s upřímnou snahou rozvíjet se. Je patrné odhodlání řešit problematiku oblasti, ve kterých neuspěla předchozí zastupitelstva. (Kutý)*
 - *Město s velkým potenciálem, které má svého ducha a je výjimečné. Dále se mi vybaví centrum. (Táborská)*

2.3.1.2 Identita

Skupinová územní identita (z lat. *identicus* = totožný, stejný) se zvyšuje s hustotou sousedských sítí, s intenzitou a funkčním bohatstvím lidských interakcí. Intenzita, funkční spektrum a význam sídla pro jeho členy a pro širší společnost jsou historicky proměnlivé a liší se také v závislosti na velikosti a funkcích sídla (větší význam má sídlo v malých venkovských obcích, tvořících vlastně jedinou sousedskou skupinu), na délce trvání sousedství (rozdílné funkce má ve starších obytných čtvrtích

měst a v nových „sídlištích“), na charakteru zástavby (rodinné domky – „činžáky“) a sociální skladbě obyvatel (např. zvláštní význam mělo sousedství v tradičních dělnických čtvrtích). (Kotačka, 1996)

Mezi další faktory, které zesilují územní identitu, lze považovat dlouhodobost pobytu, existenci historicky významného objektu, kulturní památky, lidové (nebo i moderní) architektury, svázanost místa se slavnými rodáky, existenci tradic, harmonické životní prostředí a fungující infrastrukturu, generační zakořeněnost (fyzicky projevena např. rodovými jmény na hřbitově, názvy ulic, pamětními deskami), jedinečnost prostředí a krajiny (Patočka, Heřmanová, 2008, str. 122). Jeden z projevů územní identity je hrdost na město, ve kterém žiji.

O2: Na co jste ve Zlíně nejvíce hrdí? (např. společenské a kulturní akce, možnosti trávení volného času, krásná příroda v okolí, kvalitní služby, podpora podnikání apod.)

• Osobnosti žijící ve Zlíně

- *Jsem hrdý na to, že jsem Zlíňák. (Kocháň)*
- *Lidi, město pracujících lidí, odkaz Tomáše Bati. (Sedlařík)*
- *Zlín má krásné zelené centrum a krásnou architekturu, krásné parky. Dětský filmový festival je velkou rodinnou atrakcí, kde všichni vyrážejí společně. Jsou zde zajímavé aktivity pro děti, hry v parcích. Je příjemné cítit, že jsou zde lidé spokojeni. Je zde vysoká návštěvnost, město žije a lidé jsou rádi. Prorodinná politika města je z mého pohledu důležitá. Jsou zde také jiné aktivity, ale dětský filmový festival považuji za nejúspěšnější. (Goláš)*
- *Unikátní baťovská architektura. Podnikaví lidé a firmy přinášející inovace. Tradice oční chirurgie. Krásné zelené okolní kopce výborné pro horská kola. (Stodůlka)*
- *Životní prostředí, krásné okolí města, všude je blízko do lesa. Bezpečné město. Ve městě je dostatek aktivit pro kulturní a společenské vyžití, např. divadlo, hokej, fotbal. (Korec)*
- *Krásná příroda, Baťův odkaz jako místního rodáka i jeho rodiny. Zlínské divadlo. Kongresové centrum, nastavení logistiky města. Kulturní aktivity. Gahurův prospekt patří k urbanisticky nejcennějším místům ve funkcionalistickém městě Zlíně. Je zde různorodá příroda. Byl zde krásný projekt „Tvoříme Zlín“, líbila se mi iniciace lidí k zapojení. (Žáček)*
- *Je zde hodně kulturních aktivit, filmový festival. Zlín je zaměřen na školní a předškolní vzdělávání. Krásná architektura paní Jiřičné. (Ježíková)*
- *ZOO, filmový festival, Barum Czech Rally Zlín. Krásná zeleň ve městě. Člověk se rychle dostane všude tam, kam potřebuje. (Čajánek)*

• Osobnosti pracující ve Zlíně nebo v jeho okolí

- *Zlínská filharmonie, kterou jsem pomáhal rozvíjet. Město bezprostředně obklopené krásnou přírodou. (Kutý)*
- *Vnímám zde jako velice pozitivní stopy paní Jiřičné v moderní architektuře. V architektuře města je také odkaz Baťova ducha. Jako důležitý bod považuji Univerzitu Tomáše Bati, která je také kulturní centrum. Ve městě je kultura, za kterou se jezdí. (Táborská)*
- *Cenné kulturní akce. Velmi hezké okolí, kam se dá vyjet na zajímavé výlety do přírody. Cenné lokality a biotopy, zajímaví živočichové. (Gaťáková)*
- *Ve Zlíně se koná oproti jiným městům více kulturních a společenských akcí. Na mnohé z nich, jako například na Barum Czech Rally Zlín či Dětský filmový festival, dohlíží také Policie ČR (najíždí sem organizované loupeživé skupiny, zajišťujeme zde proto bezpečnost lidí, a to se stále větším úspěchem). V centru města jsou krásné parky, které vybízí k trávení volného času. Lidé tu mají možnost odpočinku v trávě, leží na dekách, dělají pikniky. Líbí se mi, že zde tráví svůj volný čas hlavně mladí lidé a studenti. Působí to osvěžujícím dojmem. Velkým úspěchem je, že Zlíňáci hrají 1. ligu ve fotbale i v hokeji. (Indra)*

- **Osobnosti s blízkým vztahem ke Zlínu**

- *Kolem Zlína je krásná příroda. Všude kolem člověk vidí něco krásného a to je dar. A uprostřed krásné přírody najdete neobyčejné město, které si přes všechny překážky a nemilosrdnost historie zachovalo ducha T. Bati, kterého uznával celý svět. Jsou tam schopní lidé, kvete tam zájem o vzdělání, konají se tam festivaly a jsou tam plně obsazené koncerty. Rozvinula se univerzita UTB. Je zde přítomna velká energie lidí. Stále se tam staví. Město stále žije i po úpadku a zničení výroby. Město jde dopředu. Uchvacuje mne energie stále pracovat a pokračovat. (Jiříčná)*

2.3.1.3 Co městu chybí

V těchto odpovědích převažovala shoda v názoru na zastaralé silniční i železniční sítě, nedostatečné napojení na krajské komunikace. Začlenění elektromobility do města. Větší potřeba parkovacích ploch. Lepší dopravní infrastruktura.

O3: Co postrádáte ve městě Zlín, co Vám zde chybí?

- *Zelené střechy, zelené stěny, lepší hospodaření s dešťovou vodou. Využití k zalévání zeleně a možnosti kropení cest pro snížení prašnosti. Zpřístupnění řeky Dřevnice pro obecné využití. V parcích vhodné lavičky, aby nebyly vyhřáté a dalo se na nich sedět. (Gaťáková)*
- *Někteří volení zástupci politických stran nebo i zaměstnanci úřadu jsou natolik opojeni jim svěřenou mocí, že neumí komunikovat s lidmi a jejich názory nezohledňují. Nárůst kverulantů je dokladem toho, že město neumí komunikovat s lidmi. Mělo by zde být větší množství kulturních akcí a podpora rodinné politiky. Město by mohlo nastavit edukační program pro občany zaměřený na chov psů ve městě a jejich možnosti života. Současná vyhláška je natolik tvrdá, že blokuje život psů a jejich chov. (Goláš)*
- *Obslužnost v dopravě, jednokolejová trať je málo, vše je zastaralé - silniční i železniční síť. Vytvořit integrovaný systém dopravy. Postavit nový hokejový a fotbalový stadión vzhledem k úspěchům v 1. lize. S tím souvisí také nedostatek parkovacích míst v blízkosti stadionu, je zde špatná obslužnost a tím trpí místní obyvatelé. (Indra)*
- *Je třeba zlepšit cesty a chodníky a veřejné prostory, tam je vidět, že město upadá. Urbanismus trpí problémy, jak se postavit k historické architektuře, která byla mnohdy koncipovaná jako provizorium (typické cihlové domečky), její nekonceptnost, a jak přistoupit k budoucí přestavbě Zlína a jeho podoby ve třetím miléniu. Je potřeba začlenit do strategie města snahu o čistotu ovzduší, začlenit elektromobilitu, zlepšit hromadnou dopravu a limitovat množství aut. Vytvořit koncept zeleného města a neničit životní prostředí. Lidé musí změnit myšlení, pokračovat v hledání cest, jak zdravě žít a neničit přírodu. To se musíme učit od píky všichni. Město musí stále tvořit vizi, aby bylo slavné i za 100 nebo i za 1 000 let. Dvacáté století je jenom pár dní za námi, budoucnost pokračuje velmi rychle. (Jiříčná)*
- *Paralelní variantu páteřní městské komunikace (bohužel reálně obtížně řešitelné). Vícebodové napojení města na nadřazenou silniční síť. (Kutý)*
- *Lepší dopravní infrastruktura, dálniční obchvat kolem Zlína. Nádraží je ostudné, zvláště pro zahraniční klienty, které raději vozíme z Otrokovic autem do Zlína, aby se nezděsili a neotočili se zpátky. Propojení železnic na ostatní krajská města. Evropské propojení. Podpora elektromobility – jak nabíjecí stanice pro auta, tak pro elektrokola. Elektrokola je třeba mít možnost bezpečně parkovat a nabíjet. Lokální letiště s napojením na letiště ve Vídni, Praze a Katovicích. (Stodůlka)*
- *Dopravní obslužnost, napojení, možnost parkování, které je zde nedostupné a drahé. Ulice jsou plné aut, dopravní obslužnost firem je obtížná. Nové nádraží a dopravní dostupnost do Zlína. (Táborská)*
- *Zlepšení dopravní situace. Více atraktivních zaměstnavatelů pro kvalifikovanou pracovní sílu. (Korec)*

- *Rozvinout příležitost spolupráce UTB s městem. Udržet chytré lidi, tzn. podpořit startovací bydlení. UTB vlastní ve Zlíně několik vlastních bytů, kde jsou jasná pravidla pro jejich přidělování. (Sedlařík)*
- *Dopravní obslužnost, průjezdnost Zlína a parkovací plochy. Více vizí osobností a méně anket. Jsou zásadní věci, kde ankety nepomohou. Někdo musí stát za vizí a to musí být silná osobnost. Město se bojí rozhodovat ve strategických projektech a schovává se za ankety. (Žáček)*
- *Odkaz T. Bati vymizel, zůstaly jen budovy. Špatná dopravní dostupnost, návaznost na větší města. Chybí přímé spoje. Přejedu 38 semaforů, než se dostanu na dálniční převeděč. Parkování chybí, je drahé. Ceny i startovacích bytů jsou vysoké. (Ježíková)*
- *Kvalitní napojení na celostátní a celoevropskou dopravní síť. Síť krajských komunikací, které by se napojily na nadřazené síť (dálnice, letiště.) Lepší péče o místní komunikace. Např. u Baťových domků jsou rozbité komunikace, špatně průjezdné pro čištění, pro policii i zdravotníky. (Kocháň)*
- *Pestřejší společenský život. Živější centrum. Více možností pro setkávání. (Čajánek)*

2.3.1.4 Rozvoj města

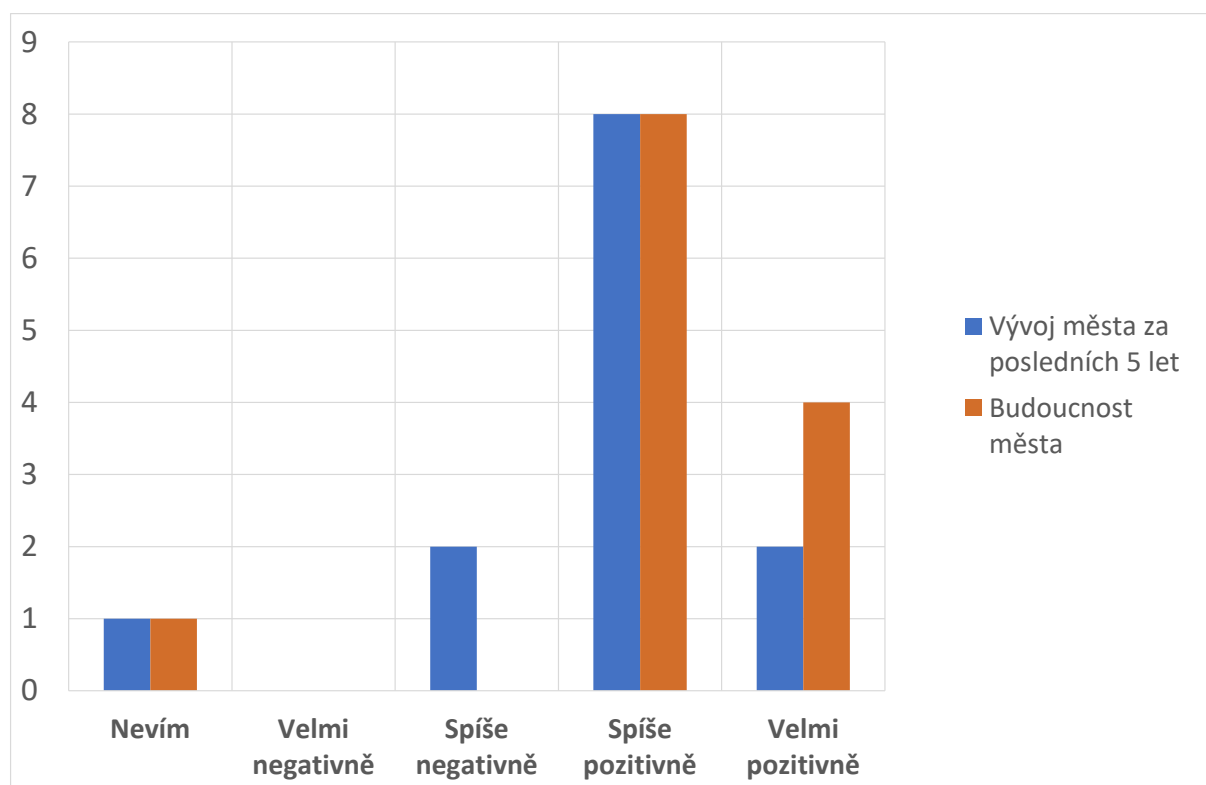
U osobností výrazně převažuje pozitivní názor na vývoj města. Přičemž velmi pozitivní očekávání budoucího vývoje má 31 % osobností, přestože probíhá krize způsobena COVID-19. To znamená, že všichni vidí rozvojový potenciál města přes očekávaný dopad krize.

Tabulka 2.37: Vyhodnocení odpovědí k rozvoji města Zlín

	Vývoj města za posledních 5 let		Budoucnost města	
	Četnost	Procenta	Četnost	Procenta
Velmi negativně	0	0%	0	0%
Spíše negativně	2	15%	0	0%
Spíše pozitivně	8	62%	8	62%
Velmi pozitivně	2	15%	4	31%
Nevím	1	8%	1	8%

Zdroj: PROCES, 2020. Výzkum osobností města Zlín.

Obrázek 2.24: Porovnání názorů na minulý a budoucí vývoj města Zlín

Zdroj: PROCES, 2020. Výzkum osobností města Zlín.

O8a: Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let?

- *Dochází k obnově staveb, pečuje se o zeleň, byl opraven Prior. (Gaťáková)*
- *Zlín má obrovský potenciál v kultuře, turistice, stavby, ten ale není využit. Radnice je v hrozném stavu. Bývalé vedení města nic nedělalo a nic nepoškodilo. Je zde nedostatek sportovního využití. Zastavil se zde čas a nic se zde neděje. (Golář)*
- *Město se snaží revitalizovat a vše jde dopředu. Chtělo by tu však více dlouhodobých a velkých investičních projektů. (Indra)*
- *Tovární trakt, park, museum, UTB, Tescoma, výroba kontejnerů, oční klinika, výzkumná pracoviště - člověk může pokračovat pěkně dlouho, vše má úspěšný rozvojový potenciál. (Jiřičná)*
- *Snaha pečovat a starat se o město, efektivně hospodařit. Byť se zásadní kroky zatím zcela nedaří, trvalý posun je patrný. (Kutý)*
- *Probíhají zde rozsáhlé revitalizace a město má potenciál řešit i bydlení, dopravu. (Stodůlka)*
- *Pozoruji rozvíjející se potenciál v lidech, postupuje revitalizace parků, obnova zchátralých budov. Město vizuálně rozkvetlo a postupně odstraňuje nedostatky. IPRÚ, kterého se účastníme, neohrožuje plány rozvoje zájmů firem. (Táborská)*
- *Opravilo se hodně veřejných prostranství. Snížil se dluh města k veřejnosti. Opravily se rozpadlé chodníky. (Korec)*
- *Na území města jsou změny, něco se vybuďovalo, ale domnívám se, že se plně nevyužilo příležitostí spojených s dotačními tituly ze zdrojů operačních programů. Také je zde nízká efektivita v oblasti řešení vleklých majetkových sporů objektů na území města. (Sedlařík)*
- *Více činů, více vizí, méně anket. (Žáček)*
- *Probíhá revitalizace města. To co probíhá nyní, jsou jen zbytky revitalizací. Je zde mnoho aktivit pro děti, stále se něco chystá. Je zde dostatek ZŠ, MŠ. (Ježíková)*

- *Ve městě se nestaví, vše stojí a nevznikají nová pracovní místa. Největší zaměstnavatelé jsou zde stále státní podniky (nemocnice, univerzita), neinvestuje se. (Kocháň)*
- *Nedokážu zhodnotit zásluhy jednotlivců na rozvoji města. (Čajánek)*

O9a: Jak vnímáte budoucnost města Zlín?

- *Jestli se podaří udržet současný trend rozvoje, bude to fajn. Zlín má projekty, které vedou k jeho dalšímu rozvoji. (Gaťáková)*
- *Město má výbornou geografickou polohu, má potenciál ke změnám, výborný odkaz Tomáše Bati. Město má stále svou tvář od Bati. (Golář)*
- *Je tu potenciál rozvoje v mladých lidech, přitáhla je zde UTB. Město může vzkvétat. (Indra)*
- *Zde jen doufám, že to bude velmi pozitivní. Za těch 20 nebo i víc let, co do Zlína jezdím, vidím pokrok a nemám důvod vidět černě. (Jiříčná)*
- *Dostatečný lidský potenciál, dostupné vzdělávání, průmyslová tradice, podnikatelský duch, pracovitost. (Kutý)*
- *Je zde rovnováha mezi podnikavostí a životem lidí. Vlivem pracovitosti zde vnikají nové firmy. Pro budoucnost je právě v tom důležitý odkaz T. Bati. (Stodůlka)*
- *Do rozvoje města vstupuje více faktorů a Zlín má předpoklady pro rozvoj. Zlín se snaží najít svou vizi. Prezentují město v kreativním průmyslu, designu, snaží se o to, aby nebyli jednostranní. (Táborská)*
- *Chystají se zde velké rozvojové projekty. Týká se to dopravních staveb, (křižovatky, Prštenská příčka, zlepší se dopravní napojení místní části Příluky, vybuduje se Pravobřežní komunikace). Bude modernizován dopravní terminál, který přispěje ke zlepšení vzhledu města. Nové využití plochy pod sportovní halou, např. městský bulvár. Další rozvojová plocha je bývalé torzo nedostavěného obchodního centra na Jižních svazích. Město Zlín musí růst především do výšky a ne do šířky. Chceme podporovat rozvoj bydlení v centru. Budoucnost metropolitního Zlína znamená propojení s dalšími městy v okolí (Otrokovice, Vizovice, Napajedla), otázkou je, zda se budou chtít okolní obce a v čem propojovat s krajským městem, zda k tomu nalezneme shodu či dostatečnou motivaci přinášející klady jak pro krajské město, tak pro okolní obce. (Korec)*
- *Město má potenciál k rozvoji, když se jasně naformuluje a hlavně vyjedná koncepcie rozvoje města a s ní související akční plán a následné nastavení finančních toků v rámci rozpočtu města Zlína. (Sedlařík)*
- *Ve městě je velký potenciál k rozvoji. (Žáček)*
- *Je třeba pracovat na tom, aby zde zůstávali mladí lidé. Bude záležet, jak k tomu přistoupí politická reprezentace. (Ježíková)*
- *Netuším, jaký směr vývoje zvítězí. (Kocháň)*
- *Budoucnost zde mají lidé ve svých rukou. (Čajánek)*

2.3.1.5 Další příležitosti rozvoje města

Vybrané osobnosti vidí, že klíčovou roli v rozvoji města má univerzita UTB. Vzdělanost přinášející potenciál, mladí lidé, pracovní příležitosti, výstavba bytů pro mladé. Rozvoj vědy a výzkumu. Možnosti rozpořehovat mladou generaci kulturou, sportem, volnočasovými aktivitami.

O4: Jaké má město Zlín dle Vašeho názoru příležitosti rozvoje?

- **Rozvoj univerzity (UTB), nové technologie, aplikovaný výzkum**
 - *Tak, jak jeho zakladatel začal rozvíjet a vzdělavat město, je třeba v tom pokračovat. Je nutné působit na rozvoj pracovních příležitostí. Rozvoj UTB, rozvoj výzkumných ústavů rozvoj výrobních jednotek. Působit na lidi, aby zůstali a neopouštěli město, naopak společně ho rozvíjeli. (Jiřičná)*
 - *Rozvoj moderních technologií, nanotechnologie. Vybudované polymerní centrum na UTB, tradice vývoje zpracování plastů, dostatek studentů. (Kutý)*
 - *Důležitá je role Univerzity UTB, která přitahuje mladé a posouvá město dále. Z univerzity by mělo vznikat více spin-off technologických firem. Naše oční klinika například ve spojitosti se švédskou spin-off firmou vyvinula mikro čočku, která se laserem implantuje do rohovky a která je schopna odstranit potřebu brýlí na čtení. Ve Zlíně je dobré průmyslové zázemí pro nové technologie. Krajské město by mohlo mít malé letiště např. pro zahraniční klienty. Důležité pro Zlín je tedy být součástí světa. (Stodůlka)*
 - *Lidé zde mají v genech podnikavost. Velký potenciál zde vidím v rozvoji průmyslu v malých a středních firmách. Rozvoj UTB – rozvoj vzdělanosti. Schopnost oslovit donátory zabezpečuje uskutečnění festivalů. Další potenciál je ve výstavbě nových bytů pro mladé. Nyní je zde zastaralý bytový fond. Za důležitou považuji také snahu TIC (Technologické inovační centrum) vytvořit pro Zlín novou značku – Metropole Zlín. (Táborská)*
 - *Navázat na tradici Batismu, aplikovat tuto tradici s využitím nových technologií. (Sedlařík)*
 - *Významný je systém školství UTB, střední školy, další vzdělávání a vše dobře využít. (Žáček)*
- **Zeleň sport a volnočasové aktivity, kultura**
 - *Seznámení občanů s cennými biotopy formou stezky, informačními materiály, interaktivní webové stránky, informační tabule. Lidé se mohou seznámit např. s projekty LIFE na podporu života hmyzu, motýlů, biotopů. Možnost navázání užší spolupráce mezi Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR a Centrálou cestovního ruchu Východní Morava. Vyřešení parkování (auta stojí na chodnících). (Gaťáková)*
 - *Více využívat silné stránky města, a to je krásné životní prostředí, mnoho zeleně ve městě a v okolí, které lze využít pro sport a volnočasové aktivity. (Korec)*
 - *Vytvořit prostředí, kde budou děti samy dělat to, co chtějí a budou zde sami sebou. Jižní svahy a jejich revitalizace je šance pro nové příležitosti. Vybudovat více sportovišť. Rozpořehovat mladou generaci. Vytvořit podmínky pro zdravý pohyb ve městě. (Čajánek)*
 - *Kultura, která propojuje více generací. Využít potenciálu odkazu Tomáše Bati. Vytvořit Baťovy dny, které by zároveň byly podporou turistického ruchu. Součástí by mohly být společensko-historické hry, výstavy, scénky, kostýmy z 1. republiky. Mohla by se vytvořit Baťova cyklostezka např. z Vizovic až do Valašské Polanky. (Goláš)*
- **Bezpečnost města**
 - *Modernizace kamerového systému se zaměřením na sportoviště, včetně zohlednění bezpečnostních hledisek při řešení a zavedení. (Indra)*
- **Výstavba bytů**

- *Výstavba nových bytů za přijatelné ceny. Nájem v městských bytech jsou také drahé. Přilákání mladých lidí, kteří by ve Zlíně zůstávali. Navrácení ducha do filmových ateliérů patří ke Zlínu. (Ježíková)*
- **Rozvoj širšího zázemí**
 - *Využití přírodních geografických a rozvojových oblastí Zlínské aglomerace. (Kocháň)*

2.3.1.6 Směřování investic

Všechny osobnosti vidí prioritu ve směřování investic města do zlepšení dopravní infrastruktury včetně parkování. Další klíčovou prioritou je rozvoj bytové výstavby především pro mladé obyvatele. Na druhou stranu dle prof. Jiříčného: „Nesmí se nic zanedbat. Město je organismus a ani jedno tykadlo nesmí zůstat pozadu. Vše je dohromady potřeba. Všechny aspekty musí jít ruku v ruce.“ Další názory, které rozvádí vybrané priority:

- *Nedostatek bydlení pro mladé. (Stodůlka)*
- *Potřeba řešení dopravy, oprava zchátralých budov. (Žáček)*

Tabulka 2.38: Preference oblastí pro investice města Zlín

	Četnost	Procenta
zlepšení dopravy	12	92%
bytová výstavba	11	85%
rozvoj možností pro volný čas	6	46%
podpora drobného a středního podnikání	6	46%
rozvoj školství	5	38%
rozvoj sociálních služeb	4	31%
větší počet sportovních aktivit	3	23%
zvýšení bezpečnosti	3	23%
rozvoj zdravotnictví	3	23%
větší počet kulturních aktivit	2	15%
cestovní ruch	2	15%
zlepšení životního prostředí	2	15%
rozvoj služeb	1	8%
další rozvoj průmyslové zóny	1	8%

Zdroj: PROCES, 2020. Výzkum osobností města Zlín.

Pozn.: Odpovědi na otázku: O11 Do jaké oblasti byste nejvíce směřoval/a prostředky z rozpočtu města?

V rámci konkrétních opatření pro rozvoj města osobnosti uvedly níže uvedené výroky.

O12: Napadají Vás opatření, která byste městu Zlín doporučil/a k tomu, aby se úspěšně rozvíjelo, např. po vzoru jiných měst u nás i v zahraničí?

- *Větší možnosti využití veřejných ploch včetně Dřevnice pro lidi. V rámci města by bylo vhodné zkombinovat informace o přírodních fenoménech např. s naučnou stezkou případně dalšími hracími prvky. (Gaťáková)*
- *Jsem rozhodně odpůrce slučování obcí, jsem pro decentralizaci. Využít potenciál, který spí a mohl by žít. (Golář)*
- *Při jakékoliv výstavbě sportovišť je nutné se zaměřit na bezpečnost a funkčnost a konzultovat s odborníky a s policií. Je nezbytné myslet také na bezpečné únikové cesty, a to nejen ze stadionu. (Indra)*
- *Je nutné řešit transport, životní prostředí, veřejný prostor, zelené město. Už se to děje, ale je potřeba rozvíjet vše více a zároveň ukazovat světu. Nemusí nikdo nic kopírovat, Zlín je schopen si vytvořit vize sám. (Jiříčná)*

- *Rozvoj dopravy, systematické budování podmínek pro cyklodopravu, elektrokola. (Kutý)*
- *Komunikovat více s obyvateli a dělat věci, které lidé chtějí. Podpora elektromobility. (Stodůlka)*
- *Zlín má družbu s holandským městem, pracovníci úřadu jezdili na výměnu a lidi se při návrhu revitalizací ve městě inspirovali v Holandsku. Doporučovala bych tedy prohlubování inspirace v zahraničí. Při revitalizacích se spoléhat na renomovaná jména. (Táborská)*
- *Startovací byty, intenzivní spolupráce s UTB, podpora inovací a rozvoj výzkumných center zaměřených na klíčové oblasti (viz RIS 3 strategie). S ohledem na situaci kolem COVID-19 se zaměřit na revizi a podporu klíčové infrastruktury (spolupráce také s UTB). Je nezbytné nastavit systém pro efektivní využívání dotačních titulů v rámci nového programového období. (Sedlařík)*
- *Více nositelů nových projektů, osvědčených lidí s novými projekty a vizemi. (Žáček)*
- *Jít směrem SMART city řešení. (Ježíková)*
- *Snaha o integraci okolních obcí v jeden celek. (Kocháň)*
- *Napojit obchvat, dálnice, zlepšit dopravní situaci. (Čajánek)*

2.3.1.7 Hrozby

Za hrozby pro město vybrané osobnosti považují nejčastěji odchod mladých lidí pro nedostatek pracovních příležitostí a nedostatek bytů. Řešení dopravní situace a parkování. Město bez rozvojového potenciálu, které se stane skanzenem.

O5: Vidíte pro město Zlín nějakou hrozbu?

- *Intenzivní doprava, je nutné hledat řešení, které by vedlo ke zlepšení. (Gaťáková)*
- *Výstavba nové nemocnice ve Zlíně je developersky špatný projekt, který změní charakter Zlína, taktéž se obrátí doprava ve Zlíně. (Goláň)*
- *Velmi špatná dopravní obslužnost. (Indra)*
- *Nesmí se z města stát skanzen, který se nebude rozvíjet, ale bude stagnovat. Když se vývoj a požadavky na změny zablokují, umře energie i pracovní příležitosti a výstavba. (Jičná)*
- *Nedostatek rozvojových ploch, město sevřené v údolí. Nebezpečí odchodu mladých, vzdělaných lidí. (Kutý)*
- *Odchod mladých a nadějných lidí, kteří zde nenajdou práci a bydlení. (Stodůlka)*
- *Pokud zde nebudou byty, nebudou mít mladí lidé kde bydlet a pravděpodobně zde nezůstanou. V myšlení Zlíňáků pozorují, že mají raději postupující revitalizaci ve městě než výstavbu nových budov. Za nebezpečné považují bezdomovectví v okolí nádraží. (Táborská)*
- *Další snižování počtu obyvatel města může vést k omezení financování infrastruktury pro volnočasové aktivity, kulturní a společenské akce, což by vedlo ke snížení atraktivity města. (Korec)*
- *Hrozbou je řízení města Zlína, které by bylo podřízeno politickým cílům a ne potřebám města a obyvatel. Další hrozbou může být regionální myšlení bez potřebného nadhledu. Malým lokálním problémům je přiřazena nepřiměřená důležitost. (Sedlařík)*
- *Málo vizí a moc anket. Také, aby se město neutopilo v rostoucí zástavbě. (Žáček)*
- *Bezdomovci v okolí autobusového nádraží, v parku, v areálu UTB. Odchod mladých lidí. Mentalita lidí, nové věci je zaujmou pouze na chvíli. Úplně nové věci nepřijímají, např. nemocnice, nové obchodní centrum. (Ježíková)*
- *V odchodu mladé generace. (Kocháň)*
- *Umístění města v dolině přináší stavební omezení. Nedostatečné napojení na dálnice. (Čajánek)*

2.3.1.8 Hodnocení konkrétních míst

Za nejoblíbenější, nejzajímavější místa ve Zlíně jsou shodně uváděny revitalizované parky. Urbanistické uspořádání města ve stylu, který mu vtiskl T. Baťa. Za důležité pro Zlín jsou považovány revitalizace níže jmenovaných budov. Za hodnotné jsou považovány také okolní kopce a krajina v okolí Zlína.

Osobnosti se shodovaly na vztahu k tradicím, které Zlín tvoří, a na důležitosti udržování památné architektury. Za v současnosti špatné a potřebné změnit považují všichni chátrající památné budovy, ale také vlakové i autobusové nádraží.

O6: Uvedte prosím, která místa/objekty ve městě se Vám líbí nejvíce?

- *Střed Zlína a složení města po urbanistické stránce. To vše vytváří charakter Zlína. Radnice, zámek, zeleň, park, vše je v souladu. Jsou zde s citem umístěné stavby. (Gaťáková)*
- *Kavárna ve 21. budově ve 25. patře. Je zde nádherný výhled. Opravený Prior. Park Komenského. (Golář)*
- *Parky a jejich revitalizace. Rozvoj UTB, na který může být Zlín hrdý. Rozrůstá se, je zde spousta mladých lidí, které je ve městě a v parcích vidět na lavičkách. Krásné je nové kongresové centrum. (Indra)*
- *Památník T. Bati. Věžák 21. Obnova obchodního domu Zlín (bývalý Prior) je potěšením i nadějí. Líbí se mi HOTEL MOSKVA ze sentimentálních důvodů a doufám, že se dočká podobné revitalizace jako Obchodní dům Zlín. (Jiříčná)*
- *Budova filharmonie a univerzitního kampusu, zdařená výstavba řady rodinných domů. (Kutý)*
- *Baťovská architektura typická pro Zlín. (Stodůlka)*
- *Zlíňáci obnovili filmové ateliéry, mají zde filmovou kancelář, která vyhledává lokace tohoto kraje k pronajmutí pro filmování. Dále je krásný park Komenského. Kongresové centrum. Město má cyklostezky, které se budují a rozrůstají. (Táborská)*
- *Obecně se mi líbí typická baťovská architektura ve Zlíně, obnovený obchodní dům Zlín bývalý Prior, nové Kongresové centrum. (Korec)*
- *ZOO, památník Tomáše Bati, Gahurův prospekt, obchodní dům Zlín-bývalý Prior. (Sedlařík)*
- *21. budova - Baťova budova, místní mrakodrap. Obchodní dům Prior. Kongresové centrum. Památník T. Bati. (Žáček)*
- *Park Komenského. Filmové ateliéry, filmový uzel je zrekonstruovaný. (Ježíková)*
- *Jsou zde krásné parky, které má málokteré město. Baťa spojil domy s parky. (Kocháň)*
- *Mrakodrap 21, revitalizovaný park, prostor pod Baťovým památníkem. Okolní kopce a krajina. (Čajánek)*

O7: Uvedte prosím, která místa/objekty ve městě se Vám líbí nejméně?

- *Chybí přechody pro chodce, chybí dostavěné cyklostezky. Problém je pouliční osvětlení, a to lampy, které by měly mířit daný kužel světla tak, aby ve vyšších patrech paneláků nesvítily lidem do oken a nepřispívaly ke zvýšení světelného znečištění. Velmi vhodné by bylo korigovat intenzitu světla v daný čas, tj. snížení svitu v nočních hodinách, což mimo jiné také šetří hmyz. (Gaťáková)*
- *SVIT – Baťovy bývalé závody. Hrůza minulosti, ukradený majetek. Vlakové nádraží – TOP negativní. Ohyzdná budova bývalého soudu. (Golář)*
- *Bývalá budova okresního soudu kazí dobrý dojem centra města. Jsou zde zastaralá sportoviště. Zlínské nádraží je rovněž v hrozném stavu. Také autobusové nádraží potřebuje rekonstrukci. (Indra)*
- *Nevzpomínám si, kromě tunelu, který vede pod hlavní ulicí, a pak ty chodníky a pak tržnice, také potřebuje trochu péče. (Jiříčná)*
- *Stará budova okresního soudu. (Kutý)*
- *Tranzitní doprava ničí ovzduší ve městě. Nádraží je ostuda. Ruina bývalého hotelu Sole. (Stodůlka)*
- *Návštěva nádraží je jako nepříjemný návrat v čase o mnoho desítek let. Další takovouto budovou je část Svitovského areálu. (Táborská)*
- *Torza některých objektů, kde jsou nevyřešené vlastnické vztahy z důvodu soudních sporů. Bývalý Hotel Družba. Neživé chátrající objekty, které jsou i na náměstí. (Korec)*
- *Budova bývalého soudu, nádraží vlakové i autobusové, chátrá koupaliště Riviéra. (Sedlařík)*

- *Centrální podchod od Svitů. Současný stav historické budovy tržnice. Současný stav budovy bývalého soudu. Projekt dostavby Zlínského náměstí. (Žáček)*
- *Park v centru. Nádraží vlakové i autobusové s bezdomovci. (Ježíková)*
- *Skládka Suchý důl. (Kocháň)*
- *Nádraží. Budova soudu. (Čajánek)*

2.3.1.9 Vize Zlín 2030

Vybrané osobnosti se shodly na potřebě vytvořit dostatek prostoru pro zdravý, aktivní a společenský život ve městě. Vytvořit možnost bezpečně chodit pěšky i jezdit na kole. Chtějí žít ve městě bez větších problémů s dopravními zácpami, hlukem, znečištěním a dalšími zdravotními riziky. Za důležité považují pokračovat v Baťově konceptu, který je příkladem pro celý svět. Chtějí udržovat tradice, podporovat rodinu a setkávat se s přáteli. Vytvářet přátelské, otevřené město pro občany, kteří se chtějí rozvíjet.

O10: Jaká je Vaše ideální vize města Zlín v roce 2030?

- *Zlepšená doprava a parkování. Budou navrženy a podány projekty, díky kterým bude možné realizovat péči o přírodu a krajinu, což povede ke zlepšení životního prostředí Zlína. (Gaťáková)*
- *Město otevřené kultuře, rodině, své historii, celému světu. Město přístupné po železnici. Otevřené a přátelské pro všechny kultury světa. Lidé vjedou do Zlína, který je bude vítat, ne do zchátralých objektů. (Golář)*
- *Bezpečné město, plné zeleně, kde se budou občané cítit dobře jako dosud. (Indra)*
- *Aby pokračovala tendence udržet Baťův koncept, je to příklad pro celý svět, symbol vzdělání, město v zeleni, kde se dobře žije a úspěšně pracuje. Místo, kde se všem dobře daří a kde se podporuje originalita, kvalita a dobrá vůle. A kde je čas a místo jak na neustálé vzdělávání, tak i sport a zábavu. Když se lidem dobře žije, mají potenciál vykonat úžasné věci a zachovat si úžasný moravský humor. (Jiříčková)*
- *Město přátelské, otevřené, zelené, rozvíjející se pro občany. (Kutý)*
- *Město, kde budou lidé šťastně žít, mít příležitost pracovat v technologických oborech a najdou ve městě a jeho okolí možnosti rekreace a sportu. Město bezpečné, s čistou a tichou dopravou propojenou na zbytek ČR a Evropu. Lidé napojeni na celosvětovou ekonomiku. Rodiny budou mít jistotu, že děti v bezpečí dorazí do školy a zpět domů. (Stodůlka)*
- *Město s lepší dopravní obsluhností, s klidným centrem. Lepší informovanost občanů. Město univerzity a mladých lidí. (Táborská)*
- *Úspěšné rodinné město plné produktivních a mladých lidí. (Korec)*
- *Bezpečné město, které umožní lidem být úspěšní. (Sedlařík)*
- *Přátelské, vstřícné, nehektické fungující město. (Žáček)*
- *Krásné nádraží, vyřešená dopravní dostupnost, dostupná okolní města. Lepší prestiž UTB. (Ježíková)*
- *Mladé svěží město, věkový průměr 30 let, integrované s okolím také městskými a příměstskými informacemi. Celé území bude napojeno na velké aglomerace v okolí Zlína např. Vídeň, Wroclaw, Ostrava. (Kocháň)*
- *Rodinné město pro mladé nabízející spoustu aktivit. Je potřeba lidi vychovávat. Zlíňáci by si měli vážit svého města. Město by mělo tvořit svoji identitu jak pro své obyvatele, tak pro návštěvníky. Tvář/vizuál/jak se bude prezentovat. (Čajánek)*

2.3.1.10 Závěrečné sdělení jednotlivých osobností

Na závěr měly osobnosti ještě prostor sdělit městu, co považují za podstatné.

O13: Co byste ještě chtěli sdělit?

- *Zajistit lidi, kteří se budou projektům věnovat a zajistit finance na následnou udržitelnost realizovaných projektů. (Gaťáková)*

- *Změnit myšlení na pozitivní. (Goláň)*
- *Vážím si velmi dobré spolupráce s městskou policií při společných akcích a rovněž výborné součinnosti s hasiči, kteří nám umožňují využívat jejich speciální techniku. Myslím si, že spolupráci se všemi složkami IZS (také s RZS) nám většina měst může závidět. (Indra)*
- *Držím městu palce a věřím, že i za 100 let se bude o městu mluvit jako před 2. světovou válkou, kdy jméno Baťa ovládlo svět. (Jiřičná)*
- *Rád bych, aby tato práce (byla míněna tvorba strategického plánu) neskončila v šuplíku. (Stodůlka)*
- *Dobře zpracované a vyjednané strategické dokumenty, ze kterých vyvstanou dobře vypracované projekty. (Táborská)*
- *UTB by chtěla být užitečným partnerem regionů, centrem vzdělání. UTB je schopna flexibilně reagovat na potřeby města. (Sedlařík)*
- *Zlín je moc pěkné město pro život. (Žáček)*
- *Ať se strategie rozvíjí a nezůstane pouze na papíře v šuplíku. (Ježíková)*
- *Společná vize by měla být delší než 10 let. (Čajánek)*

2.3.2 Příloha: Scénář rozhovoru

PRŮZKUM OSOBNOSTÍ

Vážený pane, vážená paní,

obracíme se na Vás s žádostí o spolupráci při tvorbě **Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030**. V předkládaném dotazníku máte možnost vyjádřit se k otázkám týkajícím se budoucího rozvoje města. Vaše názory a připomínky jsou pro tvorbu tohoto dokumentu velmi důležité. Proto Vás prosíme o zodpovězení několika otázek. Vaše spolupráce je dobrovolná, a proto na otázky, které považujete za důvěrné, nemusíte odpovídat. Údaje, které nám poskytnete, zůstanou anonymní a nebudou komerčně využity. Ke zveřejnění Vašeho názoru pod Vaším jménem dojde pouze v případě udělení Vašeho výslovného souhlasu.

Společnost PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., která zpracovává tento průzkum pro město Zlín, je registrována Úřadem pro ochranu osobních údajů a jako správce se řídí zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a dodržuje standardy kvality a etický kodex mezinárodní asociace ESOMAR.

Pokud budete potřebovat bližší informace, uvádíme kontaktní osoby:

Za společnost PROCES:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D. - metodologie výzkumu Tel.: 604 279 758; E-mail: lubor.hruska@rozvoj-obce.cz

Mgr. Martina Melárová - realizace výzkumu Tel.: 732 831 761; E-mail: martina.melarova@rozvoj-obce.cz

Za město Zlín:

Ing. Petr Stiglitz Tel.: 577 630 166; E-mail: petrstiglitz@zlin.eu

Předem děkujeme za Vaši laskavost a věnovaný čas.

Blok identita, spokojenost a rozvoj města

1. Jaké slovní spojení se Vám vybaví, když se řekne Zlín?

.....
.....

2. Na co jste ve Zlíně nejvíce hrdí? (např. společenské a kulturní akce, možnosti trávení volného času, krásná příroda v okolí, kvalitní služby, podpora podnikání apod.)

.....
.....

3. Co postrádáte ve městě Zlín, co Vám zde chybí?

1.
2.
3.

4. Jaké má město Zlín dle Vašeho názoru příležitosti rozvoje?

.....
.....

5. Vidíte pro město Zlín nějakou hrozbu?

.....
.....

6. Uvedte prosím, která místa/objekty ve městě se Vám líbí nejvíce?

.....
.....

7. Uvedte prosím, která místa/objekty ve městě se Vám líbí nejméně?

.....
.....

8. Jak hodnotíte vývoj města za posledních 5 let?

Velmi negativně	Spíše negativně	Spíše pozitivně	Velmi pozitivně	Nevím
1	2	3	4	-1

8a. Rozvedte proč

.....

9. Jak vnímáte budoucnost města Zlín?

Velmi negativně	Spíše negativně	Spíše pozitivně	Velmi pozitivně	Nevím
1	2	3	4	-1

9a. Rozvedte proč

.....

10. Jaká je Vaše ideální vize města Zlín v roce 2030?

.....
.....

11. Do jaké oblasti byste nejvíce směřoval/a prostředky z rozpočtu města?

.....

1) bytová výstavba	☐
2) rozvoj sociálních služeb	☐
3) větší počet kulturních aktivit	☐
4) větší počet sportovních aktivit	☐
5) zlepšení dopravy	☐
6) zvýšení bezpečnosti	☐
7) podpora drobného a středního podnikání	☐
8) cestovní ruch	☐
9) rozvoj školství	☐
10) rozvoj zdravotnictví	☐
11) rozvoj možností pro volný čas	☐
12) rozvoj služeb	☐
13) další rozvoj průmyslové zóny	☐
14) zlepšení životního prostředí	☐
15) jiné, uveďte:	☐

12. Napadají Vás opatření, která byste městu Zlín doporučil/a k tomu, aby se úspěšně rozvíjelo, např. po vzoru jiných měst u nás i v zahraničí?

.....

.....

.....

13. Co byste ještě chtěli sdělit?

.....

.....

.....

.....

2.4 Průzkum podnikatelského prostředí

Průzkum byl realizován na základě potřeb zjištění subjektivního pocitu vnímání podnikatelského prostředí ve městě Zlíně. Cílem průzkumu bylo získat jiným způsobem obtížně získatelná data o podnicích (ohledně nemovitostí, exportní orientace), poznat názory subjektů o podnikatelském klimatu ve městě, poznat problémy a plány rozvoje podnikatelských subjektů, které investují a vytvářejí pracovní příležitosti pro místní obyvatele a získat podněty pro přípravu Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – Zlín 2030. Dotazník byl strukturován do dvou hlavních částí, kdy respondenti hodnotili podnikatelské prostředí ve městě a v druhé části se věnovali hodnocení vlastního podnikání. Otázky v dotazníku se týkaly současné ekonomické situace podniků, bariér a příležitostí rozvoje podnikání ve městě, informací o nemovitostech a investicích, názorů na služby veřejné správy a celkového dojmu z města Zlína jako místa pro podnikání.

Dotazníkové šetření a příprava dotazníku byla provedena společností PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. Finální podoba dotazníku byla schválena ze strany města. Realizace průzkumu byla nastavena takovým způsobem, aby zpracovatel získal od podnikatelů potřebné informace k tvorbě strategického dokumentu. Tazatelé, kteří průzkum prováděli, dodržují etický kodex výzkumníka mezinárodní asociace ESOMAR a respektují zásady ochrany dat Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Způsob vyhodnocení

Výsledky za jednotlivé typy šetření jsou shrnuty v jednotlivých kapitolách. Textový popis je zaměřen na identifikaci nejdůležitějších (pozitivních a negativních) informací a jevů, které byly v rámci průzkumu zjištěny. Za účelem zpracování nestrukturovaných dat/textů bylo využito principu analýzy zakotvené teorie, v rámci které jsou zachyceny jevy a jejich souvislosti. Analýza dat je postavena na hledání pojmů, které se zkoumaným jevem souvisí, a dále byly odhalovány vztahy mezi nimi. Vyhodnocení získaných dat je zpracováno do několika způsobů vizualizace pomocí moderních metod s možností jejich vzájemného propojení (např. tabulky, grafy), které zachycují nejrůznější oblasti zájmů, cílů, priorit.

Veškerá tato data byla zpracována pomocí **statistického software IBM SPSS 20**, který disponuje pokročilými matematicko-statistickými funkcemi včetně vhodných metod pro stanovení validity a reliability jednotlivých průzkumů.

Vybrané výstupy průzkumu jsou ve vhodných případech (totožnost otázky, srovnatelný vzorek respondentů) porovnávány se zjištěními v rámci Průzkumu podnikatelského prostředí, provedeného v roce 2006 společností Berman Group s.r.o.

Průběh průzkumu

Průzkum byl proveden na reprezentativním výběrovém souboru podnikatelských subjektů z řad nejvýznamnějších zaměstnavatelů, který byl doplněn skupinou malých firem s růstovým potenciálem. Nejvýznamnější firmy tvoří vytipované firmy ze zástupců největších zaměstnavatelů ve městě Zlíně a v rámci této zprávy jsou označeny jako „střední a velké firmy“ (firmy nad 50 zaměstnanců). U vybraných malých firem s růstovým potenciálem byl sledován počet zaměstnanců (firmy do 50 zaměstnanců) a vývoj obratu za poslední 5 let. Zdrojem dat byl Úřad práce (nejvýznamnější zaměstnavatelé v kraji) a Registr ekonomických subjektů z Českého statistického úřadu. Podnikatelské subjekty byly v první fázi osloveny e-mailem a následně telefonicky pro vyplnění dotazníku. O průzkumu podnikatelského prostředí byla veřejnost i podnikatelské subjekty rovněž informovány prostřednictvím tiskové zprávy, uvedené na webových stránkách města Zlína.

Datum sběru: 03. 07. - 17. 08. 2020

Počet respondentů: 45

Dotazníky byly zaslány 100 vybraným subjektům. Celkem 16 subjektů se průzkumu odmítlo zúčastnit a 39 subjektů se nevyjádřilo vůbec (nebyli ochotni vyplnit dotazník telefonicky a ani neodpověděli na žádost prostřednictvím e-mailu).

Tabulka 2.39: Přehled oslovení podnikatelských subjektů a jejich reakcí

Dotazníkové šetření	Počet
Celkem osloveno	100
Odmítli zúčastnit se průzkumu	16
Bez reakce	39
Celkem vyplněno dotazníků	45

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 45 respondentů. Celkem 31 respondentů je z řad středních a velkých firem podnikajících nebo působících ve městě Zlíně a celkem 14 z řad malých firem (viz následující tabulka 2.40).

Tabulka 2.40: Velikostní struktura respondentů

Počet zaměstnanců	Počet respondentů	%	Z toho:			
			Malé firmy	%	Střední a velké firmy	%
do 10 zaměstnanců	2	4,44%	2	4,44%	-	-
do 25 zaměstnanců	3	6,67%	3	6,67%	-	-
do 50 zaměstnanců	9	20,00%	9	20,00%	-	-
do 250 zaměstnanců	26	57,78%	-	-	26	57,78%
více než 250 zaměstnanců	5	11,11%	-	-	5	11,11%
Celkem	45	100,00%	14	31,11%	31	68,89%

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020.

Mezi respondenty byly nejvíce zastoupeny firmy působící ve zpracovatelském průmyslu, tvoří 51,1 % respondentů. Oblast činnost ve zpracovatelském průmyslu převažovala jak u středních a velkých, tak u malých firem z řad respondentů. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří subjekty působící v odvětví Obchod, opravy motor. vozidel a výrobků (17,8 % všech respondentů) a následně subjekty z odvětví Stavebnictví (15,6 %). Celkový přehled respondentů dle odvětví podnikatelské činnosti je uveden v následující tabulce 2.41.

Tabulka 2.41: Odvětví podnikatelské činnosti respondentů

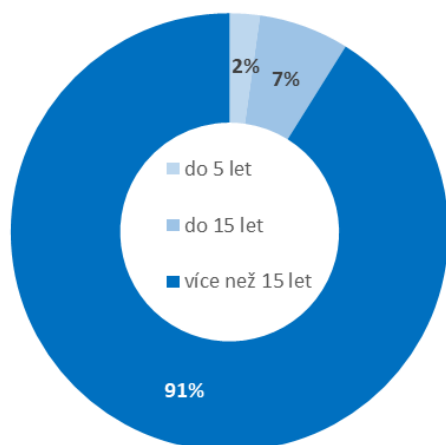
Odvětví	Počet	Podíl veškerých respondentů	Podíl malých firem	Podíl středních a velkých firem
Zpracovatelský průmysl	23	51,1%	13,3%	37,8%
Obchod, opravy motor. vozidel a výrobků	8	17,8%	4,4%	13,3%
Stavebnictví	7	15,6%	8,9%	6,7%
Zdrav. a sociální péče, veterinární činnost	2	4,4%	0,0%	4,4%
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	2	4,4%	2,2%	2,2%
Zemědělství, myslivost, lesnictví	1	2,2%	0,0%	2,2%
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	1	2,2%	2,2%	0,0%
Doprava, skladování a spoje	1	2,2%	0,0%	2,2%
Celkem	45	100,0%	31,1%	68,9%

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020.

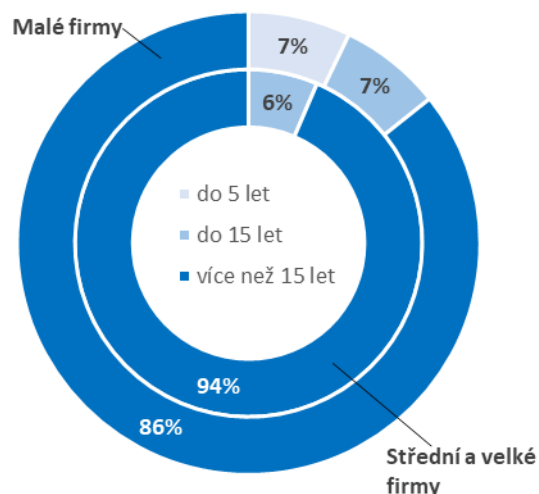
Z obrázku 2.26 vyplývá, že naprostá většina respondentů podniká ve Zlíně více než 15 let, z čehož je zřejmé, že město Zlín nabízí stabilní podnikatelské prostředí. Délka podnikání více než 15 let převažuje jak u respondentů z řad středních a velkých firem (94 % respondentů), tak malých firem (86 % respondentů). Průzkumu se účastnilo 7 % respondentů malých firem, jejichž podnikání netrvá déle než 5 let.

Všichni respondenti ve Zlíně provozují svou podnikatelskou činnost jako právnická osoba.

Obrázek 2.25: Délka podnikání veškerých respondentů

Obrázek 2.26: Délka podnikání respondentů podle velikosti firem

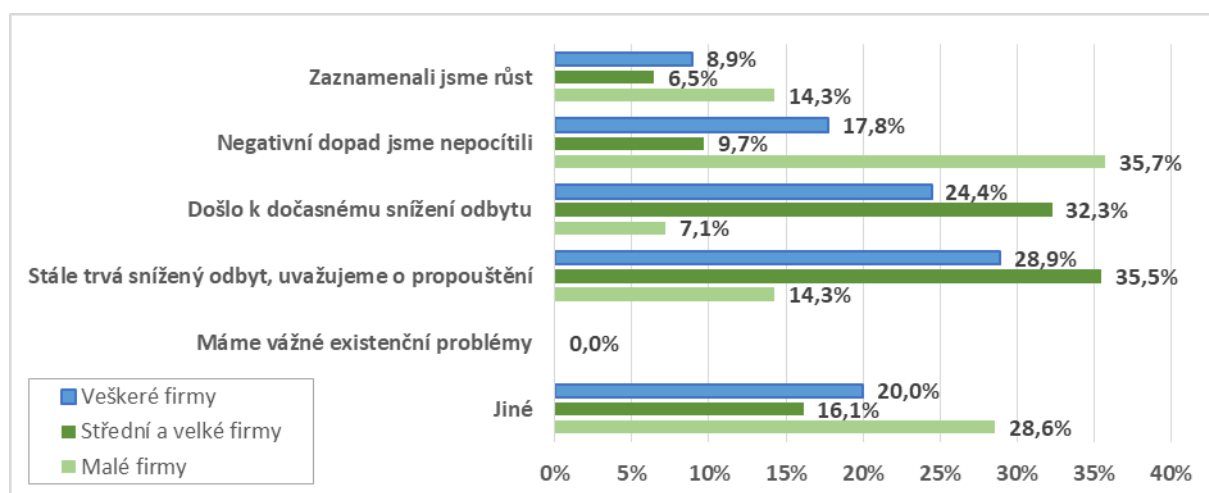
Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020.

2.4.1 Hodnocení podnikatelského prostředí ve městě

2.4.1.1 Bariéry rozvoje

Zhruba polovina (53,3 %) respondentů v posledních měsících pocítila negativní dopad na své podnikání vlivem ekonomické recese (spíše se jedná o střední a velké firmy). Ekonomická recese je způsobena dopadem globální pandemie nemoci Covid-19. Celkem u 24,4 % respondentů došlo k dočasnému snížení odbytu a u 28,9 % respondentů stále trvá snížený odbyt a podnik uvažuje o propouštění zaměstnanců. Celkem 17,8 % odpovídajících subjektů negativní dopad současné ekonomické situace nepocítilo (spíše se jedná o malé firmy) a 8,9 % dokonce zaznamenalo v posledních měsících růst. Nikdo z respondentů nevedl, že má vážné existenční problémy (viz graf v obrázku 2.27). V možnosti jiné 3 podniky uvedly, že stále snížený odbyt trvá a 3 podniky uvedly, že snížený odbyt trvá, ale neplánují propouštění.

Obrázek 2.27: Vliv ekonomické situace na podnikání respondentů

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 1: Nakolik současná ekonomická situace ovlivnila Vaše podnikání?

Respondenti hodnotili bariéry rozvoje podnikání ve městě v uzavřené otázce. Měli možnost vybírat bariéry z 19 faktorů. Nejčastěji zmiňovaným negativním faktorem pro rozvoj podnikání ve městě Zlín byl nedostatek kvalifikované pracovní síly (85 % respondentů uvedlo, že tento faktor negativně ovlivňuje jejich podnikání) a náklady na mzdy (81 % respondentů). Pro 77 % respondentů je překážkou rozvoje jejich podnikání domácí konkurence. Celkem 72 % dotázaných označilo za negativní vliv současnou ekonomickou situaci ČR a 60 % ceny vstupů (materiál, energie atd.). Téměř polovina respondentů pociťuje při svém podnikání jako limitující faktor nedostatečné prostory – budovy a pozemky a také zahraniční konkurenci. Ostatní faktory, které jsou uvedeny v grafu na obrázku 2.28, většina podnikatelských subjektů nevnímá jako zásadní bariéru pro rozvoj svého podnikání.

Zatímco zástupci středních a velkých firem vidí největší bariéry rozvoje podnikání v nedostatku kvalifikovaných pracovních sil, náklady na mzdy, domácí konkurenci a ceny vstupů, malé firmy nejčastěji uváděly na prvním místě ekonomickou situaci ČR.

Z výstupů průzkumu podnikatelského prostředí, který byl proveden firmou Bergman Group v roce 2006, vyplývá, že firmy ve městě Zlíně dlouhodobě řeší problém nedostupnosti kvalifikovaných pracovníků, jako bariéru v podnikání stále vidí náklady na mzdy, což patřilo mezi nejčastější 4 odpovědi v roce 2006. Oproti současnému šetření v roce 2006 podniky označily za bariéru nejčastěji cenu vstupů a také kurs koruny.

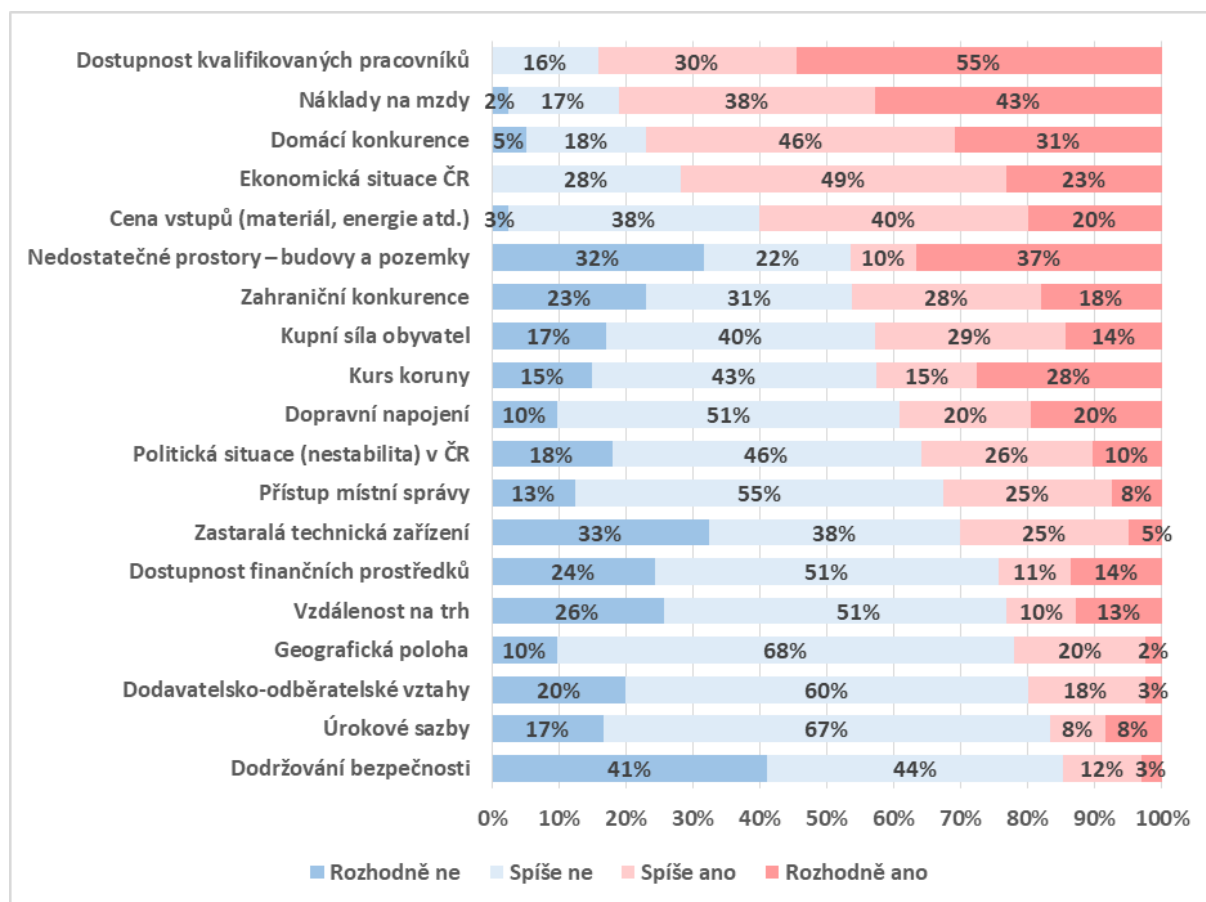
Respondenti měli možnost uvést další omezující faktory rozvoje podnikání v rámci otevřené otázky. K oblastem, na které podnikatelské subjekty nejčastěji v rámci této otázky upozorňovali, patřila nedostatečná dopravní infrastruktura a nevyhovující stav komunikací (např. *přetížená tř. T. Bati, přístup do areálu SVIT od Prštného, řídká dálniční síť v ČR a špatný stav dálnic, špatné dopravní napojení průmyslové zóny Příluk pro nákladní přepravu - havarijný stav mostu do průmyslové zóny Příluky, napojení průmyslového areálu Zlín Rybníky na silniční síť, špatný přístup pro pěší*). Následně byla za bariéru označena nepružná a měnící se legislativa, zákony a také nedostatek rozvojových ploch pro podnikání. Krajská nemocnice zmínila dopad pandemie koronaviru na ekonomiku nemocnice.

Jako **ostatní faktory** omezující podnikání respondenti uvedli (jedná se o odpovědi jednotlivců):

- nepřítomnost větších firem,
- malá podpora ze strany MMZ pro rozvoj podnikání v bývalém areálu Baťových závodů,
- obecná délka a finanční náročnost stavebního řízení,
- neúnosné množství místní správou povolené konkurence tedy zahraničních řetězců provozujících maloobchodní činnost,

- digitalizace a elektronické propojení orgánů veřejné správy na všech úrovních,
- přehlížení soukromého zdravotnického zařízení v mnoha ohledech, zejména z pohledu Odboru zdravotnictví Zlínského kraje.

Obrázek 2.28: Bariéry rozvoje podnikání firem Zlína

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 2: Jaké jsou bariéry rozvoje Vašeho podnikání?

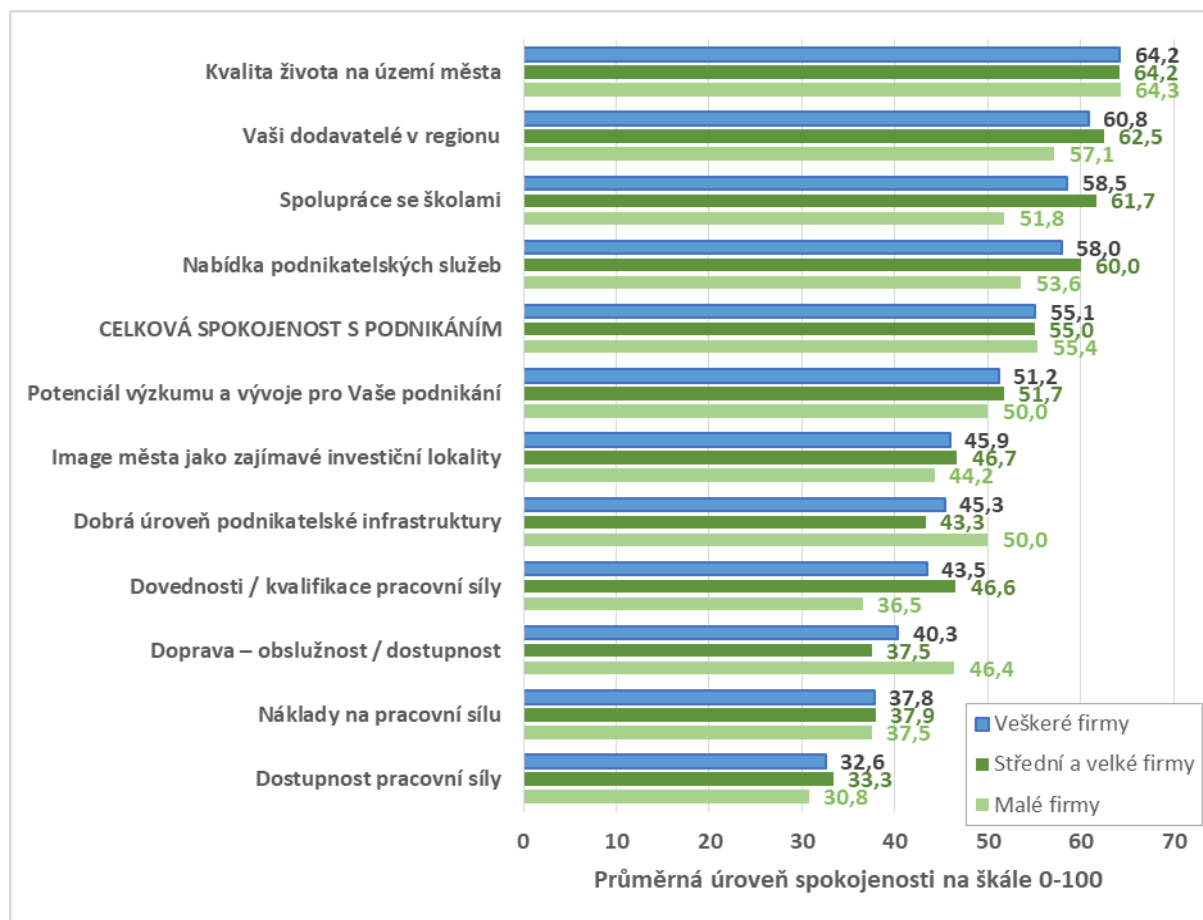
2.4.1.2 Spokojenost s podnikatelským prostředím

Celkově lze říci, že podnikatelé nejsou ve městě Zlíně nespokojeni, ale nevyjádřili v rámci tohoto průzkumu ani výraznou spokojenost. Na škále 0 – 100 ohodnotili podnikatelé celkovou spokojenost průměrně 55,1 body ((0 velmi nespokojen, 100 velmi spokojen). Nejvíce jsou spokojeni s kvalitou života na území města a s dodavateli v regionu. Mírně nadprůměrně jsou spokojeni také se spoluprací se školami a nabídkou podnikatelských služeb. Nejméně spokojeni jsou respondenti s dostupností pracovní síly a s náklady na pracovní sílu, což se potvrdilo i v rámci předešlé otázky. Ideální situace ve městě není dle názoru podnikatelů ani v oblasti dopravy. Míra spokojenosti respondentů s uvedenými oblastmi je uvedena v grafu v obrázku 2.29. Mezi hodnocením respondentů z řad středních a velkých firem a z řad malých firem se u těchto faktorů nevyskytují významné rozdíly. Hodnocení spokojenosti s podnikatelským prostředím dopadlo obdobně jako v roce 2006, kdy firmy nejlépe hodnotily také kvalitu života a dodavatele v regionu a nejhůře dopravu a náklady na pracovní sílu. Zlepšilo se mínění firem ohledně image města, která byla v roce 2006 po dopravě hodnocena nejhůře.

Respondenti měli možnost uvést další významná pozitiva místního podnikatelského prostředí. Možnosti vyjádřit se v rámci této otázky využilo 42 % respondentů. Respondenti nejčastěji zmiňovali pozitivum podnikatelské tradice ve městě spojená s osobností Tomáše Bati, ze které vychází pracovitost místních lidí. Hodnotili pozitivně spolupráci a vzájemnou podporu mezi podnikateli v regionu, s místními vysokými školami, s Úřadem práce. Výhodu vidí také v tom, že se ve městě

navzájem podniky znají a mají spolu úzké vztahy. Výčet pozitiv města z pohledu podnikatelských subjektů je znázorněn hesly na obrázku 2.30.

Obrázek 2.29: Spokojenost s podnikatelským prostředím ve městě Zlín

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s podnikatelským prostředím ve městě Zlín?

Obrázek 2.30: Pozitiva podnikatelského prostředí podle respondentů

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s podnikatelským prostředím ve městě Zlín?

Pozn.: Pojmy větším písmem byly respondenty zmiňovány častěji, barevné označení je náhodné.

2.4.1.3 Prioritní oblasti rozvoje

Prioritní oblasti, na které by se mělo město dle respondentů při rozvoji zaměřit, jsou uvedeny v tabulce 2.42. V rámci tohoto výzkumu se pro místní podnikatele projevilo z nabízených oblastí jako nejtěživější téma doprava (respondenti vybírali z předdefinovaných oblastí). Respondenti doporučili prioritně řešit dopravu ve městě, parkování, údržbu a opravy silnic (82,2 % respondentů) i dopravu do města (53,3 % respondentů). Jako prioritní viděli podnikatelé rozvoj oblasti dopravy i v roce 2006. Jejich odpovědi se shodovaly i v následujících oblastech. Další klíčovou oblastí je v rámci současného průzkumu podpora malého a středního podnikání (možnost vybralo 51,1 % respondentů, 78,6 % ze zástupců malých firem). Celkem 40 % respondentů shledává důležité přilákání investorů a třetina podnikatelských subjektů zapojených do průzkumu by podpořila propagaci města jako atraktivního místa pro život a podnikání, vzdělávání a individuální bydlení – vhodné pozemky, tech. infrastruktura.

Tabulka 2.42: Preference rozvojových oblastí města podle respondentů

Oblast rozvoje	Podíl respondentů		
	Veškeré firmy	Střední a velké firmy	Malé firmy
Doprava ve městě, parkování, údržba a opravy silnic	82,2%	77,4%	92,9%
Doprava do města	53,3%	54,8%	50,0%
Podpora malého a středního podnikání	51,1%	38,7%	78,6%
Přilákání investorů	40,0%	41,9%	35,7%
Propagace města jako atraktivního místa pro život a podnikání	31,1%	38,7%	14,3%
Vzdělávání	31,1%	38,7%	14,3%
Podpora individuální bydlení – vhodné pozemky, tech. infrastruktura	31,1%	29,0%	35,7%
Modernizace infrastruktury (např. vodovody, kanalizace)	26,7%	25,8%	28,6%
Nabídka nájemního bydlení ve městě	20,0%	25,8%	7,1%
Zefektivnění správy města	20,0%	16,1%	28,6%
Rekonstrukce centra města	20,0%	25,8%	7,1%
Životní prostředí	17,8%	16,1%	21,4%
Vytváření nových pracovních míst	17,8%	12,9%	28,6%
Odpadové hospodářství (např. likvidace tuhých odpadů)	17,8%	16,1%	21,4%
Rekonstrukce sportovních zařízení	13,3%	12,9%	14,3%
Rozvoj cestovního ruchu	11,1%	12,9%	7,1%
Sociální služby	8,9%	9,7%	7,1%
Bezpečnost ve městě	4,4%	6,5%	0,0%
Jiné (prosím specifikujte)	0,0%	0,0%	0,0%

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 6: Které oblasti rozvoje by mělo město podle Vašeho názoru prioritně řešit? (Prioritizujte nejdůležitějších 5 oblastí rozvoje.)

Respondenti dále odpovídali na otevřenou otázku „Co od města nejvíce očekáváte, s čím by Vám mohlo nejvíce pomoci?“. Na otázku odpovědělo celkem 24 respondentů. Podnikatelské subjekty od města nejvíce očekávají řešení nevyhovující dopravní infrastruktury. Ohledně potřeby zlepšení dopravní situace ve městě se vyjádřilo 12 respondentů. Očekávají zklidnění dopravní situace v centru města, řešení problematiky parkování (konkrétně *povolení výstavby parkoviště u nákupního střediska „Januštice“, vybudování rezidentních parkovacích míst pro trvale bydlicí občany v centru města a vybudování pomocných veřejných parkování pro občany a záchytných parkovišť před Zlínem pro lidi, kteří mohou jezdit MHD a železnici (trať Vizovice – Otrokovice)*) a řešení dopravní obslužnosti průmyslových zón (*dopravní obslužnost průmyslové zóny Příluky – vč. MHD a napojení pro nákladní přepravu, rekonstrukce páteřní cesty v průmyslovém areálu ve Štípě, ulice K Farmě*).

Celkem 6 podnikatelů by si přálo podporu v záležitostech agendy samosprávy a státní správy (konkrétně *digitalizace státní správy, propojení všech státních úřadů, zprostředkování vztahu se státní správou, proaktivní přístup vůči místním firmám, které se podílejí na rozvoji města, přidělení drobných zakázek*).

(drobné manuální práce pro OZZ, zefektivnění legislativních procesů při povolování staveb, podpora využití/rekonstrukce stávajících budov v areálu „Svit“, bezplatná propagace firem či živnostníků).

Podporu od města očekávají i ve vytváření zázemí pro zaměstnance v oblasti bydlení, škol, nemocnice, vzhledu města (zeleň), pořádání kulturních a společenských akcí pro širokou veřejnost, propagaci učňovského školství již v rámci studia na ZŠ a udržení mladých lidí ve městě. Jednalo se již o názory jednotlivců.

2.4.1.4 Nabízené služby a kvalita úřadů/institucí

V rámci dotazníku bylo zjišťováno, jaké služby by podle názoru podniků měla místní správa poskytovat. Dle průzkumu by 42,2 % respondentů ocenilo jejich zapojení do tvorby a realizace rozvojových plánů města. Spíše se jednalo o názor zástupců středních a velkých firem. Asi třetina všech zapojených firem by také uvítala, kdyby probíhala lepší komunikace města o rozvojových záměrech. Zástupci středních a velkých firem doporučují poskytovat pravidelné detailní informace o investičních záměrech, strategii územního rozvoje města, koncepcích města *zasíláním informací na KHK či jiná podnikatelská sdružení, či zasílání informačních e-mailů přímo podnikům s odkazem na webové stránky s těmito informacemi (pravidelně aktualizovanými, včetně termínu projednávání záměru v dané lokalitě)*. Dále zmiňovali konkrétní rozvojové záměry, které by si zasloužily pozornost a o kterých by uvítali informace (jedná se o názory jednotlivců):

- *zchátralý fotbalový stadion, zimní stadion, nereprezentační sportovní hala (jediná ve městě pro soutěžní utkání) a atletický stadion (jen je zde nový ovál),*
- *dopravní dostupnost,*
- *projekt rekonstrukce náměstí (jasně stanovené priority, dotažení projektů).*

Pro 40 % podnikatelů, kteří se průzkumu zúčastnili, je důležitá podpora praxí studentů v podnicích. Vzhledem k tomu, že mají klastry ve městě velký význam, očekávají podniky podporu organizace klastru ve svém oboru podnikání i ze strany města.

Kompletní pořadí preference služeb města dle respondentů je uvedeno v tabulce 2.43. V porovnání s průzkumem z roku 2006 lze hodnotit, že se respondenti shodli na potřebě informovanosti o rozvojových záměrech města, společné propagaci a účasti firem na tvorbě a realizaci rozvojových plánů města.

Tabulka 2.43: Preference služeb města podle respondentů

Druh podpory	Podíl respondentů		
	Veškeré firmy	Střední a velké firmy	Malé firmy
Účast firem na tvorbě a realizaci rozvojových plánů města	42,2 %	54,8 %	14,3 %
Podpora praxí studentů v podnicích	40,0 %	38,7 %	42,9 %
Podporu klastrů a dalších forem spolupráce firem	35,6 %	41,9 %	21,4 %
Lepší komunikace poskytovaných informací o rozvojových záměrech města	33,3 %	41,9 %	14,3 %
Dostupnost mateřských škol	26,7 %	29,0 %	21,4 %
Zlepšení dopravně – navigačního systému pro lepší orientaci ve městě	22,2 %	16,1 %	35,7 %
Společná propagace podniků a města	22,2 %	22,6 %	21,4 %
Asistenční služba při jednání s úřady	11,1 %	9,7 %	14,3 %
Inkubátor pro začínající podnikatele	4,4 %	3,2 %	7,1 %
Jiné	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 8: Jakou podporu od města Zlín ve vztahu k nabízeným službám očekáváte? Vyberte z nabízeného seznamu, popř. upřesněte či doplňte.

Respondenti blíže popisovali výběr služeb Společná propagace podniků a města a Asistenční služba při jednání s úřady následovně viz níže.

Společná propagace podniků a města:

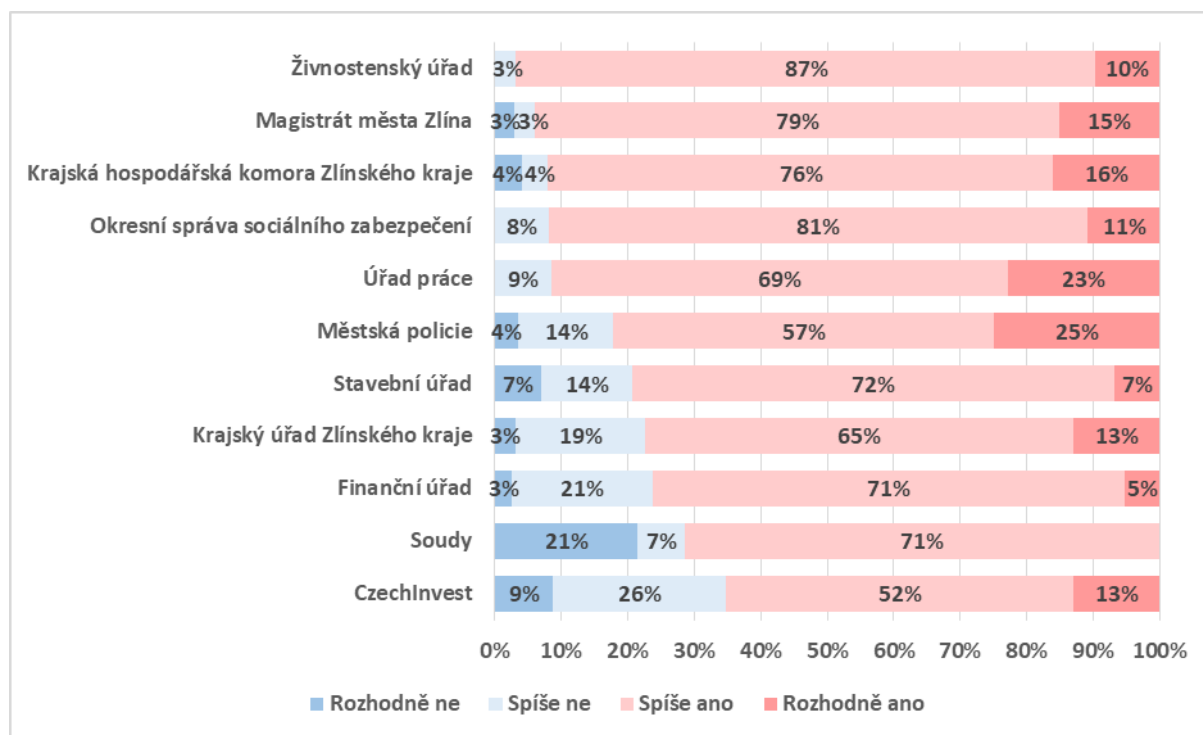
- *určitá forma strategického partnerství s cílem zajištění kvalitních pracovních sil, podpory ze strany státu / samosprávy v krizových situacích (viz aktuální situace), rozvoji podnikání atd.,*
- *kulaté stoly pořádané městem,*
- *vstřícnost a loajalita vůči místním podnikům,*
- *přes internetové stránky města s možností odkazu na firmy.*

Asistenční služba při jednání s úřady:

- *pomoc se stále se měnící legislativou ze strany úředníků (podpora úředníků při řešení problémové situace),*
- *bezplatné konzultační i právní služby, např. při žádosti o dotace, různé příspěvky apod.*

Většina respondentů je spokojena s kvalitou úřadů a institucí ve Zlíně, jak je uvedeno v grafu na obrázku 2.31. Odpovědi rozhodně spokojeni a spíše spokojeni převažují u všech uvedených úřadů/institucí. Střední a velké podniky hodnotily nejlépe kvalitu Živnostenského úřadu, Magistrátu města Zlína, Okresní správy sociálního zabezpečení a Krajské hospodářské komory Zlínského kraje. Celkem 40 % středních a velkých firem je nespokojeno či spíše nespokojeno s kvalitou soudů, 39 % s kvalitou Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest a 32 % z nich s kvalitou Finančního úřadu. Malé firmy vyjádřily 100% spokojenost (odpovědi rozhodně spokojeni a spíše spokojeni) s Krajskou hospodářskou komorou Zlínského kraje, s kvalitou soudů a Úřadu práce. Celkem 29 % respondentů z řad malých firem je spíše nespokojeno s kvalitou Stavebního úřadu, 22 % s Krajským úřadem Zlínského kraje a 20 % s agenturou CzechInvest.

Obrázek 2.31: Spokojenost s kvalitou úřadů a institucí ve Zlíně

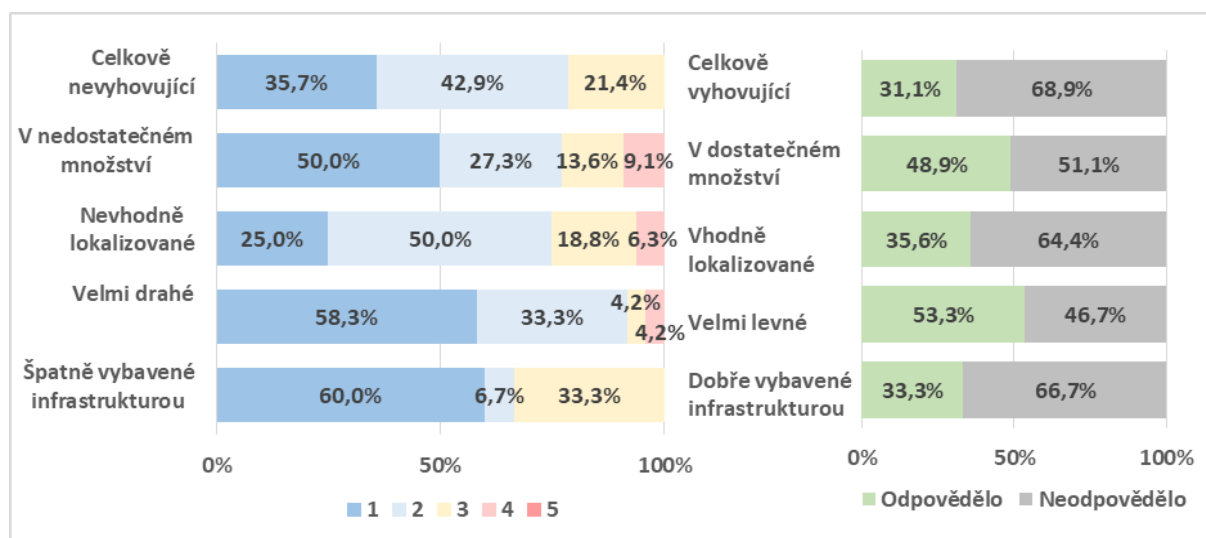
Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 9: Ohodnotte, jak jste spokojeni s kvalitou následujících úřadů a institucí sídlících ve Zlíně?

2.4.1.5 Pozemky, objekty a kancelářské prostory

Respondenti měli možnost vyjádřit se na pětibodové škále (viz níže) k pozemkům, objektům a kancelářským prostorám ve městě Zlíně a jeho nejbližším okolí, které jsou využitelné pro podnikání. Hodnocení respondentů je uvedeno v grafech na obrázcích 2.32, 2.33 a 2.34 dle jednotlivých kritérií –

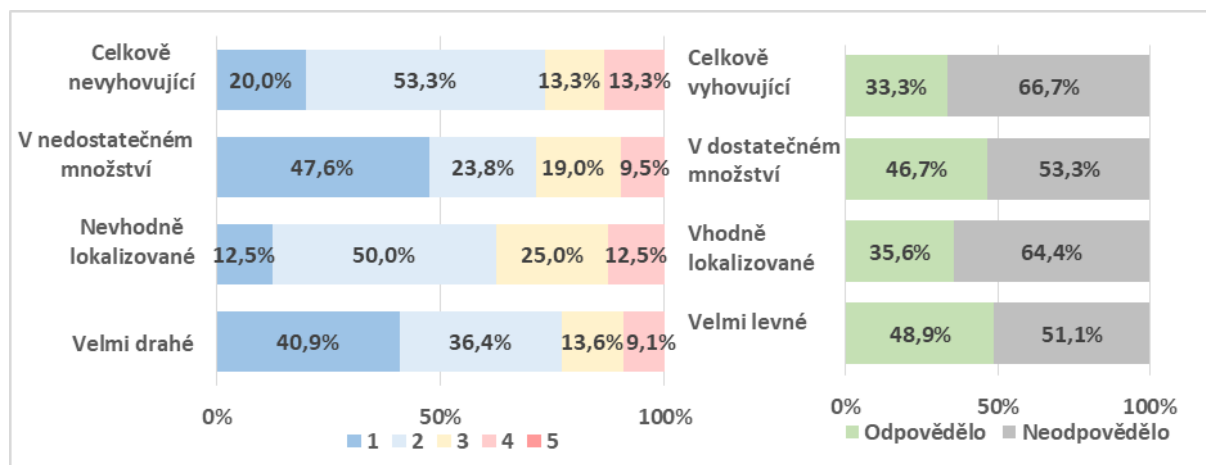
množství, lokalizace, cena, celkové hodnocení pozemků, objektů a kancelářských prostor. U pozemků je rovněž uveden názor respondentů ohledně vybavení pozemků infrastrukturou a u kancelářských prostor je hodnocena jejich kvalita. Celkově se k těmto otázkám vyjádřilo méně respondentů. U některých kritérií se vyjádřila cca třetina z respondentů a u ceny a množství pozemků a objektů cca polovina respondentů. Většina podnikatelských subjektů, které se ke kritériím vyjádřily, hodnotí pozemky ve městě nebo v jeho okolí převážně za nevyhovující. Hodnotí, že jsou velmi drahé, je jich spíše nedostatek, jsou nevhodně lokalizované a nejsou dostatečně vybaveny infrastrukturou. Podobně respondenti hodnotili i objekty, které se ve městě nebo jeho okolí nachází. Celkové hodnocení kancelářských prostor je spíše pozitivní nebo neutrální než negativní. Celkem 35,7 % odpovídajících uvedlo, že jsou kancelářské prostory ve městě či jeho okolí v dostatečném množství a 33,3 % uvedlo, že jsou kancelářské prostory kvalitní. Nejhůře byla opět hodnocena jejich cena, kdy 56,3 % respondentů uvedlo, že jsou kancelářské prostory velmi drahé nebo drahé.

Obrázek 2.32: Charakteristika pozemků využitelných pro podnikání podle respondentů

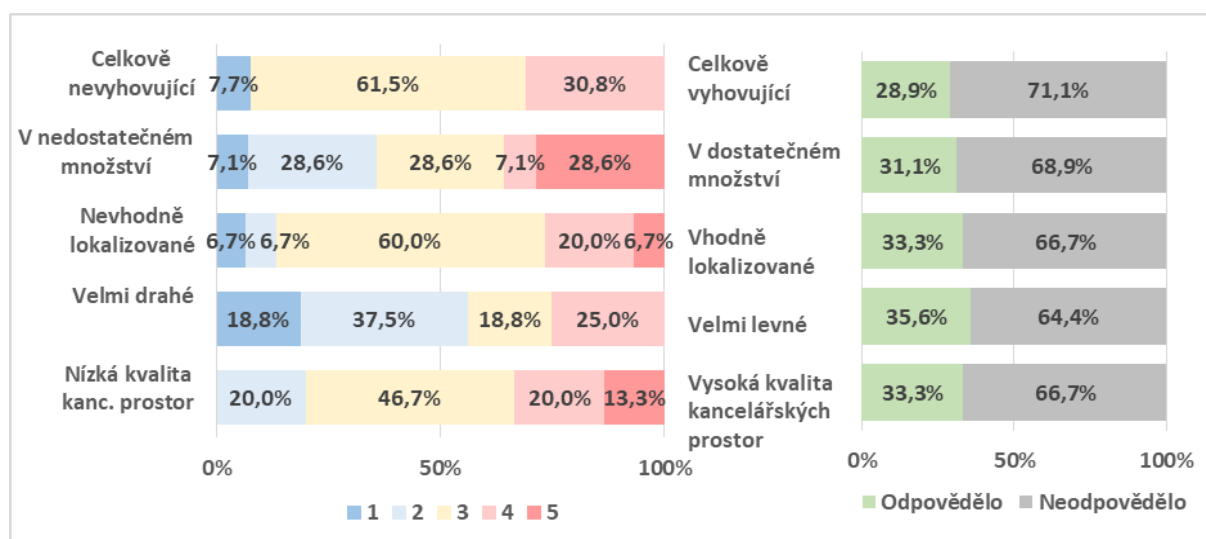
Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 10: Pozemky ve Zlíně a nejbližším okolí využitelné pro podnikání jsou dle Vašeho názoru:

Obrázek 2.33: Charakteristika objektů využitelných pro podnikání podle respondentů

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 11: Objekty ve Zlíně a nejbližším okolí využitelné pro podnikání jsou dle Vašeho názoru:

Obrázek 2.34: Charakteristika kancelářských prostor využitelných pro podnikání podle respondentů

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 12: Kancelářské prostory ve Zlíně a nejbližším okolí využitelné pro podnikání jsou dle Vašeho názoru:

Další poznatky respondentů k pozemkům, objektům, kancelářským prostorám ve Zlíně a nejbližším okolí využitelných pro podnikání pouze potvrzují či upřesňují výše uvedené. *Kancelářských prostor pro podnikání je dostatek.* Respondenti pociťují *nedostatek rozvojových ploch pro průmysl, nedostatek výrobních hal a skladů k okamžitému využití.* Opět zmiňují *příliš vysoké ceny pozemků i budov přímo ve Zlíně a nejbližším okolí (Otrokovice).* Upozorňují na *špatnou dostupnost na dálniční síť, ztíženou dostupnost pro klienty v areálu Svit, špatný stav komunikace v průmyslové zóně Štípa, ulice K Farmě (což označují za důvod k odchodu z této zóny vzhledem k tomu, že se tím nebude zóna dále rozvíjet).* Jedním z doporučení bylo *přístupnější k odprodeji pozemků města, pro které nemá smysluplné využití, pokud to poslouží rozvoji podnikání a podpora využití/rekonstrukce stávajících budov v areálu Svit.*

Mezi důvody podnikatelských subjektů, které se k výše uvedeným kritériím ohledně pozemků, objektů a kancelářských prostor nevyjádřili, mohla patřit skutečnost, že tyto podniky nehledají nové lokality/objekty k podnikání a nemají tedy pro hodnocení dostatečné informace.

2.4.2 Hodnocení vlastního podnikání

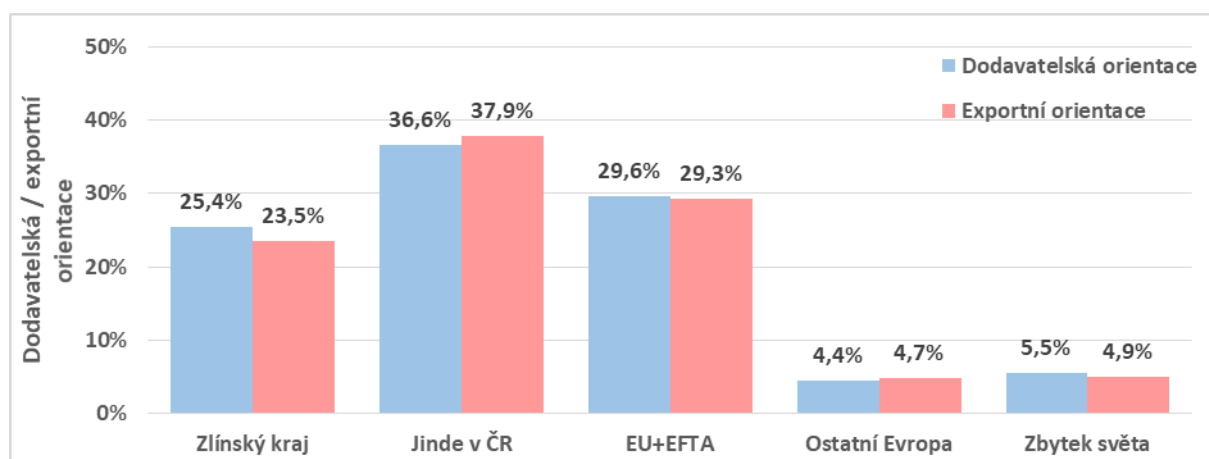
2.4.2.1 Dodavatelská a exportní orientace

Dodavatelská a exportní orientace firem, které se dotazníkového šetření zúčastnily, je znázorněna v grafu na obrázku 2.35. Respondenti uváděli podíl dodavatelů a podíl tržeb odběratelů dle místa jejich výskytu (Zlínský kraj, Jinde v ČR, EU + EFTA, ostatní Evropa, zbytek světa). Průměrně se dodavatelé všech firem z 36,6 % nachází mimo Zlínský kraj jinde v ČR. Následně se téměř třetina dodavatelů (29,6 %) podniků ve Zlíně nachází v zemích EU a EFTA a téměř třetina v jiných krajích v rámci České republiky (25,4 %). U malých firem průměrně převládají dodavatelé ze zemí EU a EFTA.

Co se týče exportní orientace, je situace za všechny firmy procentuálně obdobná jako u dodavatelské orientace. Střední a velké firmy se více v exportu orientují na země EU a EFTA (37,5 %) a malé firmy na Českou republiku mimo Zlínský kraj. Následně se průměrně za malé firmy nachází 37,4 % odběratelů ve Zlínském kraji.

Stav v exportní orientaci podniků se od průzkumu z roce 2006 výrazně nezměnil.

Obrázek 2.35: Dodavatelská a exportní orientace dle lokality

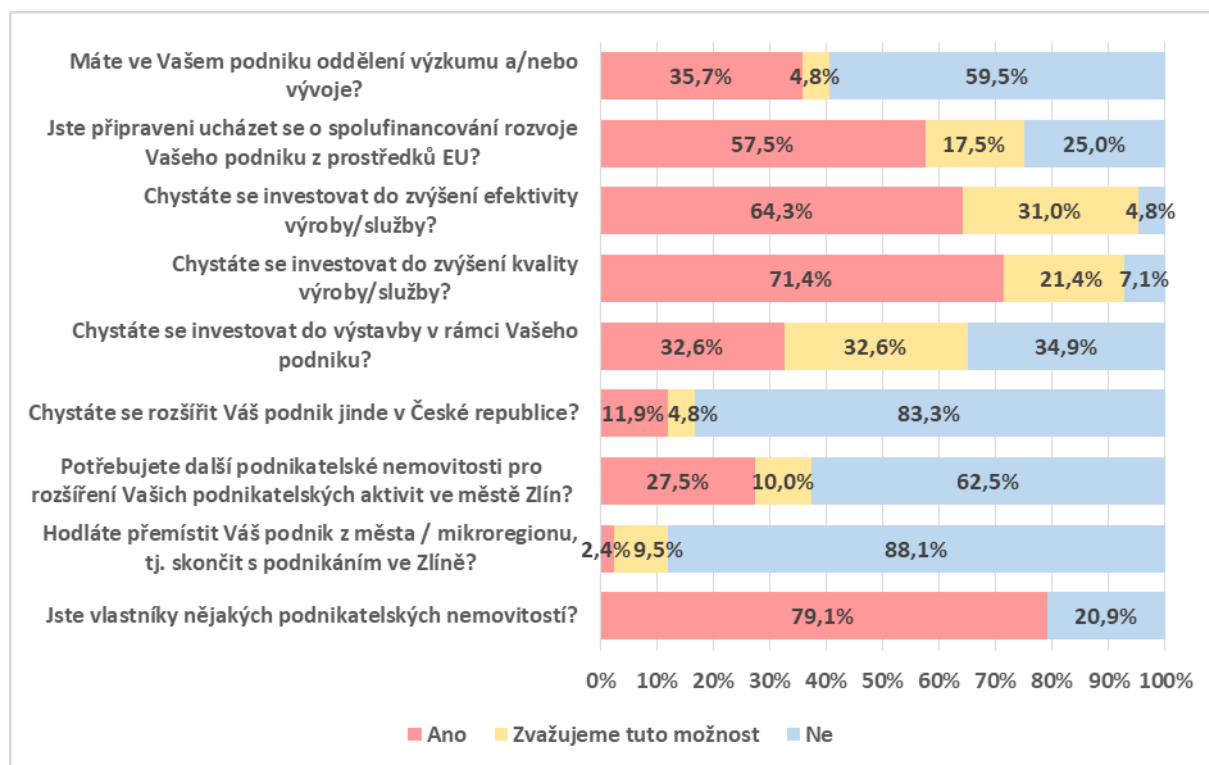

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 14: Dodavatelská orientace; Vyplňte podíl Vašich dodavatelů v % dle místa jejich výskytu; a Otázka č. 15: Exportní orientace; Vyplňte podíl tržeb v % odběratelů:

2.4.2.2 Nemovitosti a investice

Z dotazů ohledně nemovitostí (viz obrázek 2.36) vyplývá, že většina respondentů neplánuje přemístění podnikání do jiného území či ukončení podnikání ve městě Zlíně. Celkem 9,5 % uvedlo, že o této možnosti uvažuje. Jedná se o 4 firmy v kategorii od 50 do 250 zaměstnanců (jedná se o firmy, které podnikají v odvětví zpracovatelský průmysl a obchod, opravy motor. vozidel a výrobků). Jeden podnik z řad středních a velkých firem hodlá přemístit svůj podnik z města (odvětví zpracovatelský průmysl). Celkem 11,9 %, což je 5 firem z řad středních a velkých podniků, které se průzkumu zúčastnily, plánují rozšiřovat svůj podnik jinde v České republice.

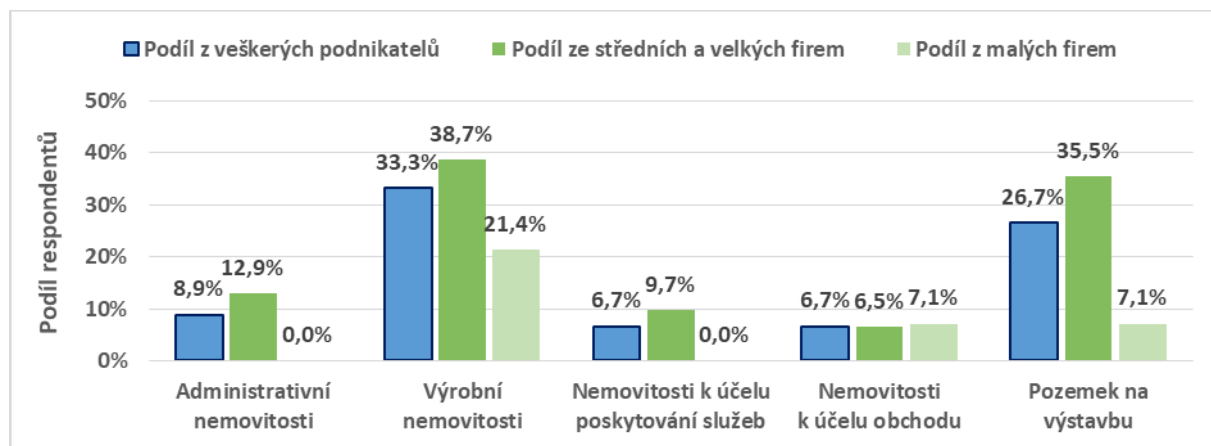
Obrázek 2.36: Informace o investicích a nemovitostech

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 16: Nemovitosti a investice

Pro rozšíření svých podnikatelských aktivit potřebuje další nemovitosti 27,5 % respondentů a dalších 10 % respondentů o rozšíření uvažuje (viz graf v obrázku 2.36). Celkem 38,7 % respondentů ze skupiny středních a velkých firem (15 firem) potřebuje k rozšíření výrobní nemovitosti a 35,5 % (12 firem) pozemek pro výstavbu. Z řad malých firem potřebuje 21,4 % z nich (3 firmy) pro své rozšíření výrobní nemovitosti. Graf na obrázku 2.37 reflektuje potřeby podnikatelských subjektů na nemovitosti či pozemky.

Obrázek 2.37: Přehled potřebných nemovitostí a pozemků

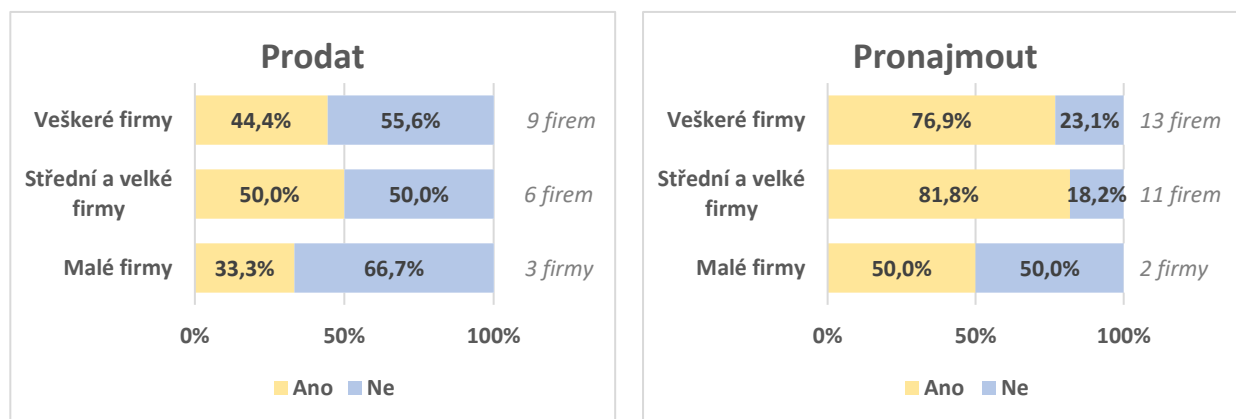

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 17: Pokud zvažujete expanzi v následujících letech a máte potřebu nalezení vhodné nemovitosti či pozemku, o jakou nemovitost se jedná?

Většina z respondentů vlastní podnikatelské nemovitosti (87,1 % zástupců středních a velkých firem a 58,3 % zástupců malých firem). Graf na obrázku 2.38 zobrazuje záměr firem prodat/pronajmout vlastněnou podnikatelskou nemovitost. Procentuálně jsou vyjádřeny pouze záměry firem, které vlastní podnikatelskou nemovitost a na otázku ohledně pronájmu či prodeje odpověděli ano nebo ne. V otázce prodeje se vyjádřilo 6 středních a velkých a 3 malé firmy a v otázce pronájmu 11 středních a velkých a 2 malé firmy. Ve zkoumaném vzorku jsou tedy z řad středních a velkých firem celkem 3 firmy, které se chystají nemovitost prodat a 9 středních a velkých firem má v plánu nemovitost pronajmout. Z řad malých firem se chystá jedna nemovitost prodat a jedna nemovitost pronajmout.

Z průzkumu podnikatelského prostředí z roku 2006 vyplynulo, že se tehdy chystalo svou nemovitost prodat či pronajmout 16 firem.

Obrázek 2.38: Záměr firem prodat/pronajmout podnikatelskou nemovitost

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 18: Pokud jste vlastníky nějaké podnikatelské nemovitosti, chystáte se tuto nemovitost:

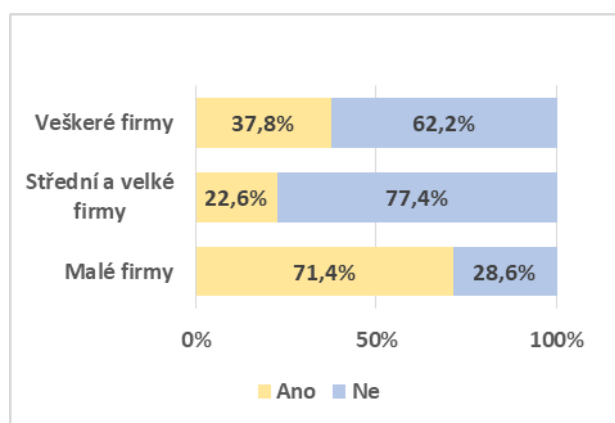
Oddělení výzkumu a/nebo vývoje má ve svém podniku 13 respondentů z řad středních a velkých firem, 2 respondenti z řad malých firem. Další dvě malé firmy o zřízení oddělení výzkumu a/nebo vývoje uvažují.

Investovat do výstavby v rámci svého podniku plánuje 71,4 % (převážně mají tento plán nebo tuto možnost zvažují spíše střední a velké firmy). Většina respondentů se také shodla na tom, že bude investovat do zvýšení efektivity a kvality výroby/služeb. Celkem 57,5 % všech respondentů je připraveno ucházet se o spolufinancování rozvoje svého podniku z prostředků EU a 17,5 % tuto možnost zvažuje. Jedná se spíše o zástupce středních a velkých firem.

2.4.2.3 Pracovní síla

Na uzavřenou otázku ohledně úspěšnosti obsazenosti pracovních pozic odpovědělo všech 45 firem. Situace s úspěšností obsazování pracovních firem je dle průzkumu méně přívětivá pro střední a velké firmy. V rámci průzkumu se 24 firem (77,4 %) vyjádřilo, že se jim dlouhodobě všechny pracovní pozice obsazovat nedaří. Malé firmy jsou na tom o něco lépe. Celkem 10 firem ze 14 zhodnotilo, že se jim pracovní pozice obsazovat daří.

Obrázek 2.39: Přehled, zda se firmám dlouhodobě daří obsazovat veškeré pracovní pozice

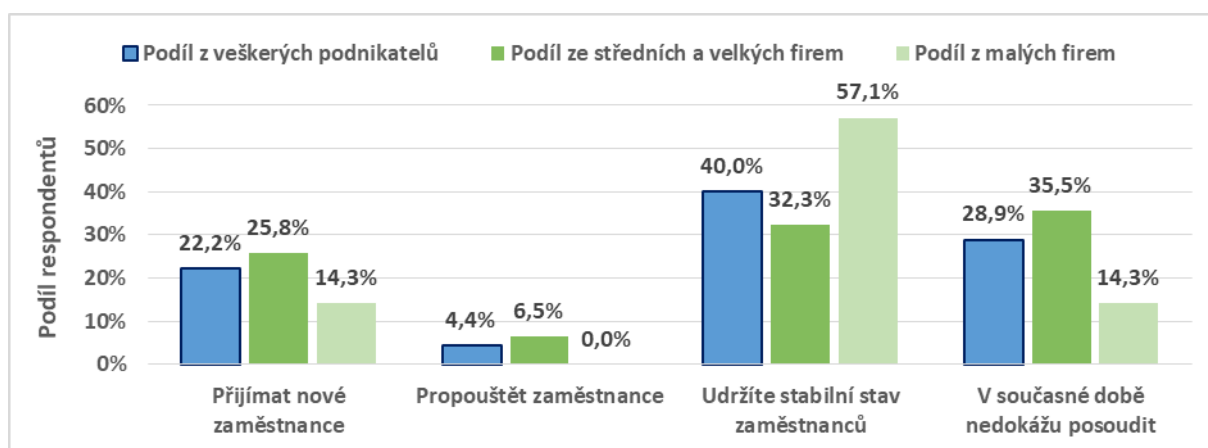

Firmy nejvíce dlouhodobě postrádají technické a dělnické profese, konkrétně pak strojaře, strojní konstruktéry, obsluhu CNC strojů, zámečníky, IT pracovníky, obráběče (strojů, kovů), odborníky na automatizaci a robotizaci, programátory, průmyslové inženýry, technology zpracování plastů, tesaře a zedníky. Kompletní výčet profesí, které firmy dlouhodobě postrádají je uveden v příloze. Firmy se také vyjadřovaly, že jim chybí kvalifikovaní odborníci v daných profesích.

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 19: Daří se Vám dlouhodobě obsazovat všechny pracovní pozice?

Na uzavřenou otázku, která se týkala budoucího plánu ohledně zaměstnanců, odpovědělo 43 firem (31 středních a velkých firem a 12 malých firem). Vzhledem k nastávající ekonomické recesi mají firmy v plánu hlavně udržet stabilní stav zaměstnanců (32,3 % ze středních a velkých firem a 57,1 % z malých firem). Plán přijímat nové zaměstnance má 22,2 % respondentů (25,8 % středních a velkých firem a 14,3 % malých firem). Vzhledem k nejasnému vývoji v následujících letech se 28,9 % podnikatelských subjektů v průzkumu vyjádřilo, že vývoj zaměstnanců v současné době nemohou posoudit. Propouštět zaměstnance hodlají pouze 2 podniky z řad středních a velkých firem.

Obrázek 2.40: Přehled plánů firem ohledně zaměstnanců

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 20: Předpokládáte, že budete v nejbližší budoucnosti:

Firmy, které plánují v následujícím roce přijímat nové zaměstnance, by mohly ve městě nabídnout cca 210 nových pracovních míst (viz tabulka 2.44). Na otevřenou otázku odpovědělo celkem 19 firem. Převážně se jedná o záměr středních a velkých firem, které podnikají v odvětví zpracovatelský průmysl, doprava, skladování a spoje a zdrav. a sociální péče, veterinární činnost.

Tabulka 2.44: Průměrný počet nově přijímaných zaměstnanců

	Podíl respondentů		
	Veškeré firmy	Střední a velké firmy	Malé firmy
Předpokládaný počet nově vytvořených pracovních míst	209 - 210	203	6 - 7
Průměrný počet nově přijímaných zaměstnanců	11,0	13,5	1,6
Podíl firem, které na otázku odpověděly	42,2 %	48,4 %	28,6 %

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 20a: Pokud se chystáte přijímat nové zaměstnance, uveďte orientačně počet zaměstnanců, které chcete přijmout v následujícím 1 roce.

2.4.2.4 Doplnující otázky

Na otázku „Jakým způsobem se Vaše podnikatelská činnost může podílet na rozvoji Zlína v následujících pěti letech?“ podnikatelské subjekty nejčastěji odpovídaly *udržením zaměstnanosti a vytvářením nových pracovních míst* (takto odpovědělo 10 podnikatelských subjektů). Dva podniky uvedly, že jsou jejich přínosem *řádně odvedené daně a zvyšování kupní síly místního obyvatelstva*.

Jako další způsoby, kterými se podnikatelská činnost může podílet na rozvoji Zlína v následujících pěti letech, respondenti uváděli (jedná se o odpovědi jednotlivců):

- *Připravuje se výstavba nové nemocnice ve Zlíně-Malenovicích. Po její dostavbě dostane region špičkové zdravotnické zařízení, které výrazně zvýší možnosti léčby a péče o pacienty.*
- *Nabídkou našich výrobků.*
- *Měníme tvář Zlína. V současnosti stavíme developerský projekt.*
- *Rozvoj nových provozoven, komunitních center atd.*
- *Účast na definování strategie rozvoje města a územního plánu. Zpracování studií, projektů i realizace v rámci městské investiční výstavby.*
- *Přilákání investorů ze zahraničí.*
- *Podpora sportu, sportovní a dobročinné činnosti.*
- *Investicemi do rozšiřování sítě zásobování teplem směrem k nově budovaným budovám a do zřizování fotovoltaických zdrojů elektrické energie a dobíjecích stanic pro elektromobily.*
- *Projektování staveb bytových, administrativních, průmyslových.*

Možnost sdělit cokoli dalšího k podnikatelskému prostředí, otázka „**Co byste ještě chtěli sdělit?**“, využilo 10 respondentů. Výčet některých interpretací věcných podnětů:

- *Obecně bychom uvítali vyšší míru komunikace s občany a firmami ve všech oblastech souvisejících se strategií rozvoje města, dlouhodobých plánech apod.*
- *Společnost patří mezi stabilní a funkční. Majitelé a zároveň zaměstnanci patří mezi odborníky ve svém oboru, což v dnešní době již není obvyklý jev. Bylo by dobré, i přesto, že se jedná o střední společnost (současný stav 27 zaměstnanců), dokázat tyto společnosti vyzdvihnout a veřejnosti představit – např. ve zpravodaji Zlínského kraje.*
- *Zlepšení komunikace úřadů s firmami, neprotahování záležitostí týkajících se podnikání.*
- *Špatná dostupnost nákladní dopravy pro průmyslovou zónu Příluk může být do budoucna velké riziko pro zde sídlící podniky.*
- *Bylo by vhodné více podpořit cyklo dopravu ve městě a okolí. Na kole do práce by jezdilo víc lidí, kdyby byly cyklostezky bezpečné a měli si kde umístit kolo.*

2.4.3 Dílčí shrnutí

Hlavní zjištění:

- *Podnikatelé nejsou ve městě Zlíně nespokojeni, ale nevyjádřili ani výraznou spokojenost. Jsou zejména spokojeni s kvalitou života na území města a s dodavateli v regionu.*
- *Mezi nejčastěji uváděná pozitiva místního podnikatelského prostředí patří pozitivum podnikatelské tradice ve městě spojená s osobností Tomáše Bati, ze které vychází pracovitost místních lidí, také spolupráce a vzájemná podpora mezi podnikateli v regionu, s místní vysokou školou, s Úřadem práce.*
- *Většina podnikatelských subjektů vidí bariéry rozvoje v nedostatku kvalifikované pracovní síly (85 % respondentů) a náklady na mzdy (81 % respondentů). Pro malé firmy je největší bariérou ekonomická situace ČR.*
- *Podnikatelské subjekty trápí problematika nedostatečné dopravní infrastruktury města, dopravního napojení a řešení dopravní obslužnosti průmyslových zón.*
- *Většina respondentů doporučuje prioritně řešit dopravu ve městě - parkování, údržbu a opravy silnic (82,2 %) i dopravu do města (53,3 %). Další klíčovou oblastí je podpora malého a středního podnikání (51,1 %).*
- *Téměř polovina respondentů by ocenila jejich zapojení do tvorby a realizace rozvojových plánů města. Jako podstatnou vidí také podporu praxí studentů v podnicích.*
- *Většina respondentů je spokojena s kvalitou úřadů a institucí ve Zlíně.*
- *Pozemky a objekty ve městě nebo v jeho okolí jsou dle převažujícího názoru označovány za nevyhovující. Podnikatelé hodnotí, že jsou velmi drahé, je jich spíše nedostatek, jsou nevhodně lokalizované a pozemky nejsou dostatečně vybaveny infrastrukturou.*
- *Většina respondentů neplánuje přemístění podnikání do jiného území či ukončení podnikání ve městě Zlíně. Téměř třetina respondentů potřebuje pro rozšíření svých podnikatelských aktivit další nemovitosti.*
- *Většina z respondentů vlastní podnikatelské nemovitosti (87,1 % zástupců středních a velkých firem a 58,3 % zástupců malých firem). Některé z nich je plánují prodat či pronajmout.*
- *Většině středních a velkých firem se dlouhodobě nedaří obsazovat všechny pracovní pozice. Firmy nejvíce dlouhodobě postrádají technické a dělnické profese a kvalifikované odborníky v daných profesích.*
- *Firmy, které plánují v následujícím roce přijímat nové zaměstnance, by mohly ve městě nabídnout cca 210 nových pracovních míst.*

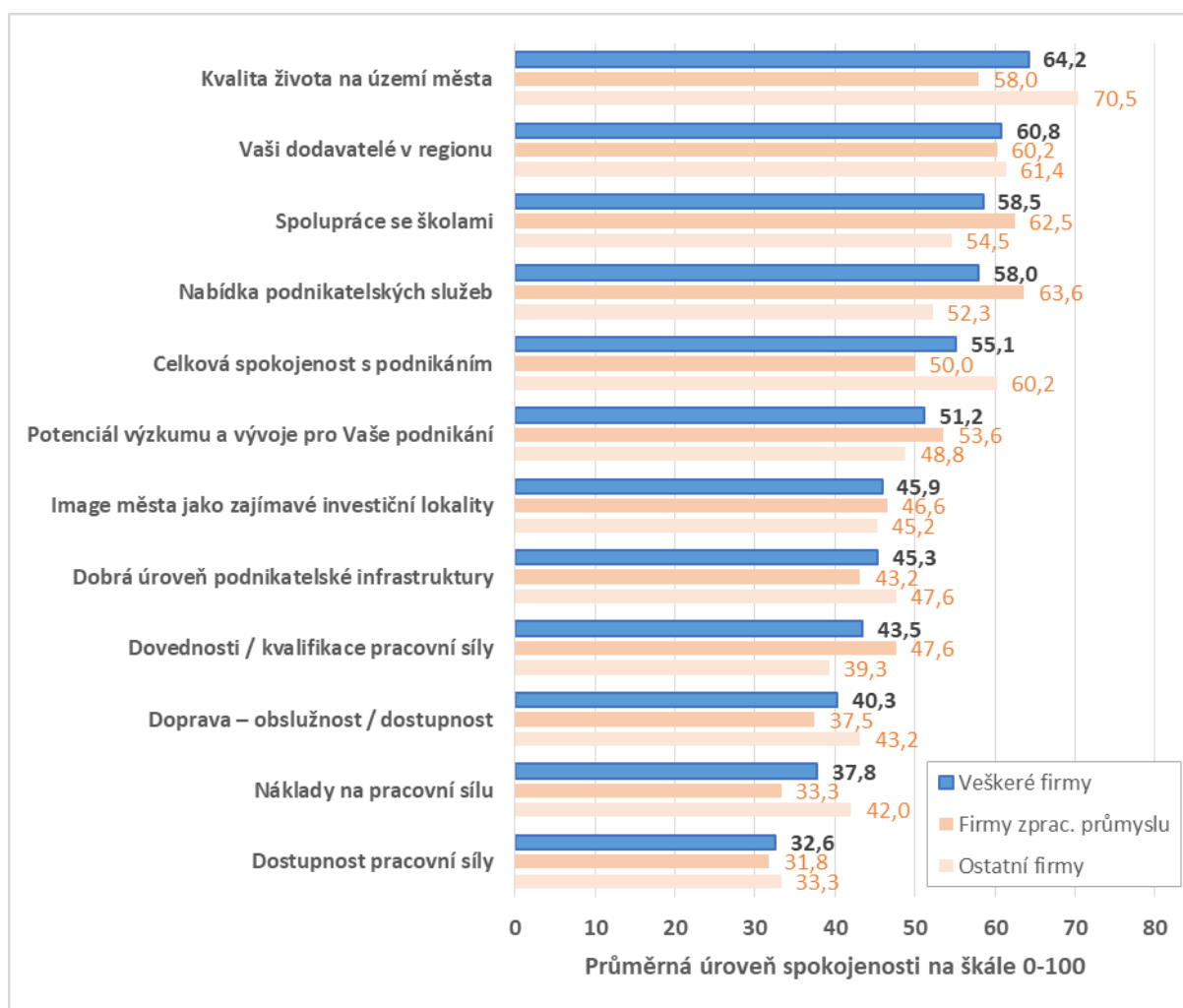
2.4.4 Příloha – doplňující tabulky a grafy

Tabulka 2.45: Kompletní výčet profesí, které firmy dlouhodobě postrádají

Profese	Četnost výskytu	Profese	Četnost výskytu	Profese	Četnost výskytu
Strojní konstruktér	4	Elektro konstruktér	1	Skladník	1
Obsluha CNC strojů	3	Elektronik	1	Slévárenský dělník	1
Zámečnický	3	Chemik	1	Stavební dělník	1
IT	2	Konstruktér	1	Stavební inženýr	1
Obráběč (strojů, kovů)	2	Obchodník	1	Strojník	1
Odborník na automatizace a robotizace	2	Obsluha konvenčního soustruhu	1	Svářeč	1
Programátor	2	Operátor knihařských strojů a zařízení	1	Šička	1
Průmyslový inženýr	2	Operátor ve výrobě	1	Tavič	1
Technolog zpracování plastů	2	Pokladník	1	Technické zařízení budov	1
Tesař	2	Prodavačka	1	Technik elektro	1
Zedník	2	Projektanti	1	Tiskaři na ofsetových strojích	1
Brusič kovů	1	Servisní technik	1	Zdravotní laborant	1
Dělnické	1	Seřizovač	1	Zdravotnické i ne zdravotnické profese	1
Elektrikář	1	Skladový manipulát-řidič	1		

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 19a.: Které profese dlouhodobě postrádáte?

Obrázek 2.41: Spokojenost s podnikatelským prostředím ve městě Zlín – dělení dle firem zpracovatelského průmyslu

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Zlína, 2020; Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s podnikatelským prostředím ve městě Zlín?

2.4.5 Příloha - dotazník

PRŮZKUM PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ

Vážený pane, vážená paní,

obracíme se na Vás s žádostí o spolupráci při tvorbě **Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030**. V předkládaném dotazníku máte možnost vyjádřit se k otázkám týkajícím se budoucího rozvoje města v oblasti podnikání. Vaše názory a připomínky jsou pro tvorbu tohoto dokumentu velmi důležité. Proto Vás prosíme o zodpovězení několika otázek. Vaše spolupráce je dobrovolná, a proto na otázky, které považujete za důvěrné, nemusíte odpovídat. Zároveň Vás však ujišťujeme, že údaje, které nám poskytnete, budou anonymizovány a nebudou komerčně využity.

Společnost PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., která zpracovává tento průzkum pro město Zlín, je registrována Úřadem pro ochranu osobních údajů a jako správce se řídí zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a dodržuje standardy kvality a etický kodex mezinárodní asociace ESOMAR.

Pokud budete potřebovat bližší informace, uvádíme kontaktní osoby:

Za společnost PROCES:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D. - garant výzkumu Tel.: 604 279 758 E-mail: lubor.hruska@rozvoj-obce.cz

Mgr. Martina Melárová - vedoucí výzkumu Tel.: 732 831 761 E-mail: martina.melarova@rozvoj-obce.cz

Za město Zlín:

Ing. Petr Stiglitz Tel.: 577 630 166 E-mail: petrstiglitz@zlin.eu

Předem děkujeme za Vaši laskavost a věnovaný čas.

Vaše odpovědi označte písmenem do připravených polí.

Hodnocení podnikatelského prostředí ve městě

1. Nakolik současná ekonomická situace ovlivnila Vaše podnikání?

a) zaznamenali jsme růst	
b) negativní dopad jsme nepocítili	
c) došlo k přechodnému snížení odbytu, ale už je to za námi	
d) stále trvá snížený odbyt, uvažujeme o propouštění	
e) máme vážné existenční problémy	
f) jiné (prosím uveďte)	

2. Jaké jsou bariéry rozvoje Vašeho podnikání?

Faktory	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nevím, Nerelevantní
a) Geografická poloha					
b) Dopravní napojení					
c) Dodavatelско-odběratelské vztahy					
d) Kupní síla obyvatel					
e) Dostupnost kvalifikovaných pracovníků					
f) Cena vstupů (materiál, energie atd.)					
g) Dodržování bezpečnosti					
h) Zahraniční konkurence					

i) Domácí konkurence					
j) Ekonomická situace ČR					
k) Náklady na mzdy					
l) Kurs koruny					
m) Politická situace (nestabilita) v ČR					
n) Nedostatečné prostory – budovy a pozemky					
o) Dostupnost finančních prostředků					
p) Zastaralá technická zařízení					
q) Přístup místní správy					
r) Úrokové sazby					
s) Vzdálenost na trh					

3. Uveďte další omezující faktory místního podnikatelského prostředí

4. Jak jste spokojen s podnikatelským prostředím ve městě Zlín?

	1 Velmi nespokojen	2	3	4	5 Velmi spokojen
a) Vaši dodavatelé v regionu					
b) Nabídka podnikatelských služeb					
c) Image města jako zajímavé investiční lokality					
d) Spolupráce se školami					
e) Náklady na pracovní sílu					
f) Potenciál výzkumu a vývoje pro Vaše podnikání					
g) Dobrá úroveň podnikatelské infrastruktury					
h) Dovednosti / kvalifikace pracovní síly					
i) Doprava – obslužnost / dostupnost					
j) Dostupnost pracovní síly					
k) Kvalita života na území města					
l) Celková spokojenost s podnikáním					

5. Uveďte významná pozitiva místního podnikatelského prostředí

6. Které oblasti rozvoje by mělo město podle Vašeho názoru prioritně řešit? Prioritizujte nejdůležitějších 5 oblastí rozvoje.

a) doprava ve městě, parkování, údržba a opravy silnic	
b) doprava do města	
c) přilákání investorů	
d) rozvoj cestovního ruchu	
e) propagace města jako atraktivního místa pro život a podnikání	
f) modernizace infrastruktury (např. vodovody, kanalizace)	
g) životní prostředí	
h) sociální služby	
i) vzdělávání	
j) podpora malého a středního podnikání	
k) nabídka nájemního bydlení ve městě	
l) podpora individuální bydlení – vhodné pozemky, technická infrastruktura	
m) zefektivnění správy města	
n) vytváření nových pracovních míst	
o) rekonstrukce centra města	
p) rekonstrukce sportovních zařízení	
q) odpadové hospodářství (např. likvidace tuhých odpadů)	
r) bezpečnost ve městě	
s) jiné (prosím specifikujte)	

7. Co od města nejvíce očekáváte, s čím by Vám mohlo nejvíce pomoci?

--

8. Jakou podporu od města Zlín ve vztahu k nabízeným službám očekáváte? Vyberte z nabízeného seznamu, popř. upřesněte či doplňte

a) Zlepšení dopravně – navigačního systému pro lepší orientaci ve městě	
b) Asistenční služba při jednání s úřady Pokud ano, uveďte agendu a upřesněte, jak by služba měla vypadat:	
c) Lepší komunikace poskytovaných informací o rozvojových záměrech města Pokud ano, uveďte jakou:	
d) Společná propagace podniků a města Pokud ano, uveďte jakou:	
e) Inkubátor pro začínající podnikatele	
f) Účast firem na tvorbě a realizaci rozvojových plánů města	
g) Podporu klastrů a dalších forem spolupráce firem	
h) Dostupnost mateřských škol	
i) Podpora praxí studentů v podnicích	
j) Jiné Pokud ano, uveďte jaké:	

9. Ohodnoťte, jak jste spokojeni s kvalitou následujících úřadů a institucí sídlících ve Zlíně?

Úřad/instituce	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nevím
Magistrát města Zlína					
Krajský úřad Zlínského kraje					
Úřad práce					
Finanční úřad					
Okresní správa sociálního zabezpečení					
Živnostenský úřad					
Stavební úřad					
Městská policie					
Soudy					
Hospodářská komora Zlín					
CzechInvest					

10. Pozemky ve Zlíně a nejbližším okolí využitelné pro podnikání jsou dle Vašeho názoru:

Odpovídejte pouze v případě, že je pro Vás otázka relevantní

	1	2	3	4	5	
špatně vybavené infrastrukturou						dobře vybavené infrastrukturou
velmi drahé						velmi levné
nehodně lokalizované						vhodně lokalizované
v nedostatečném množství						v dostatečném množství
celkově nevyhovující						celkově vyhovující

11. Objekty ve Zlíně a nejbližším okolí využitelné pro podnikání jsou dle Vašeho názoru:

Odpovídejte pouze v případě, že je pro Vás otázka relevantní

	1	2	3	4	5	
velmi drahé						velmi levné
nehodně lokalizované						vhodně lokalizované
v nedostatečném množství						v dostatečném množství
celkově nevyhovující						celkově vyhovující

12. Kancelářské prostory ve Zlíně a nejbližším okolí využitelné pro podnikání jsou dle Vašeho názoru:

Odpovídejte pouze v případě, že je pro Vás otázka relevantní

	1	2	3	4	5	
vysoká kvalita kancelářských prostor						nízká kvalita kancelářských prostor
velmi drahé						velmi levné
nehodně lokalizované						vhodně lokalizované
v nedostatečném množství						v dostatečném množství
celkově nevyhovující						celkově vyhovující

13. Vaše další poznatky ohledně pozemků, objektů, kancelářských prostor ve Zlíně a nejbližším okolí využitelných pro podnikání:

--

Hodnocení vlastního podnikání

14. Dodavatelská orientace

	Zlínský kraj	Jinde v ČR	EU+EFTA	Ostatní Evropa	Zbytek světa
Vyplňte podíl Vašich dodavatelů v % dle místa jejich výskytu					

15. Exportní orientace

	Zlínský kraj	Jinde v ČR	EU+EFTA	Ostatní Evropa	Zbytek světa
Vyplňte podíl tržeb v % odběratelů					

16. Nemovitosti a investice

	Ano	Zvažujeme tuto možnost	Ne	Nemohu posoudit
a) Máte ve Vašem podniku oddělení výzkumu a/nebo vývoje?				
b) Jste připraveni ucházet se o spolufinancování rozvoje Vašeho podniku z prostředků EU?				
c) Chystáte se investovat do zvýšení efektivity výroby/služby?				
d) Chystáte se investovat do zvýšení kvality výroby/služby?				
e) Chystáte se investovat do výstavby v rámci Vašeho podniku?				
f) Chystáte se rozšířit Váš podnik jinde v České republice?				
g) Potřebujete další podnikatelské nemovitosti pro rozšíření Vašich podnikatelských aktivit ve městě Zlín?				
h) Hodláte přemístit Váš podnik z města / mikroregionu, tj. skončit s podnikáním ve Zlíně?				

i) Jste vlastníky nějakých podnikatelských nemovitostí?				
---	--	--	--	--

17. Pokud zvažujete expanzi v následujících letech a máte potřebu nalezení vhodné nemovitosti či pozemku, o jakou nemovitost se jedná?

Odpovídejte na otázku pouze v případě, že jste na výše vedenou otázku 16g odpověděli ano nebo zvažujeme tuto možnost

a) administrativní nemovitosti	
b) výrobní nemovitosti	
c) nemovitosti k účelu poskytování služeb	
d) nemovitosti k účelu obchodu	
e) pozemek na výstavbu	

18. Pokud jste vlastníky nějaké podnikatelské nemovitosti, chystáte se tuto nemovitost:

Odpovídejte na otázku pouze v případě, že jste na výše vedenou otázku 16i odpověděli ano

	Ano	Ne	Nemohu posoudit
a) prodat			
b) pronajmout			

19. Daří se Vám dlouhodobě obsazovat všechny pracovní pozice?

a) Ano	
b) Ne	

19a Které profese dlouhodobě postrádáte:

20. Předpokládáte, že budete v nejbližší budoucnosti:

a) Přijímat nové zaměstnance	
b) Propouštět zaměstnance	
c) Udržíte stabilní stav zaměstnanců	
d) V současné době nedokážu posoudit	

20a Pokud se chystáte přijímat nové zaměstnance, uveďte orientačně počet zaměstnanců, které chcete přijmout v následujícím 1 roce:

21. Jakým způsobem se Vaše podnikatelská činnost může podílet na rozvoji Zlína v následujících 5 letech?

--

22. Co byste ještě chtěli sdělit?

--

Následující údaje slouží pro zpracování odpovědí

23. Převažující odvětví podnikatelské činnosti na základě obratu je:

1	zemědělství, myslivost, lesnictví	7	doprava, skladování a spoje
2	zpracovatelský průmysl	8	finanční zprostředkování
3	výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	9	činnosti v oblasti nemovitostí, pronájmu
4	stavebnictví	10	vzdělávání
5	obchod, opravy motor. vozidel a výrobků	11	zdrav. a sociální péče, veterinární činnost
6	ubytování a stravování	12	ostatní veřejné, sociální a osobní služby

24. Zvolte velikost Vašeho podniku podle počtu zaměstnanců:

a) do 10 zaměstnanců	
b) do 25 zaměstnanců	
c) do 50 zaměstnanců	
d) do 250 zaměstnanců	
e) více než 250 zaměstnanců	

25. Jméno a příjmení osoby, která dotazník vyplnila

--

26. Telefonní kontakt

--

27. Název podniku

--

28. IČO

--

29. Svou podnikatelskou činnost provozujete jako:

a) právnická osoba	
b) fyzická osoba	

30. Jaká je délka podnikání Vaší firmy?

a) do 5 let (včetně)	
b) od 6 do 15 let (včetně)	
c) více než 15 let	

DĚKUJEME ZA VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU.

3 Analýza vnějšího prostředí

3.1 PESTLE analýza

PESTLE analýza je součástí strategického managementu, která přichází ke slovu obvykle tehdy, kdy se společnost rozhoduje nad svým dlouhodobým strategickým záměrem a/nebo kdy plánuje realizovat nějaký velký projekt. V tomto případě je cílem identifikovat nejvýznamnější mechanismy změn v podobě vnějších jevů, trendů a rizik, které ovlivňují nebo pravděpodobně budou ovlivňovat město Zlín. Analýza se zaměřuje na vnější faktory v těchto oblastech:

- Politické faktory
- Ekonomické faktory
- Sociální faktory
- Technologické faktory
- Legislativní faktory
- Ekologické faktory

3.1.1 Politické faktory

Politické prostředí ČR

Politické prostředí v České republice je značně nestabilní, již od 90. let nevznikají dostatečně konzistentní většinové vlády, dochází ke střídání pravicových a levicových vlád, což má za následek neochotu přijímat dlouhodobá a koncepční řešení (např. při nepopulárních restriktivních opatřeních). Dosáhnout politické shody při prosazování zásadnějších reforem je velmi obtížné. Lepší situace je v municipálním politickém prostředí, i když se v regionální politice objevují situace, kdy skutečně prosazované rozvojové tendence jsou mnohdy podřízeny stranickým hlediskům bez zohlednění skutečných potřeb území. Míra důvěry občanů v politiku je celorepublikově nízká, za výjimku lze považovat mírně příznivější stav na úrovni obecní politiky¹¹⁰.

V posledních letech lze pozorovat centralizační tendence. Finanční autonomie obcí je slabá a dále dochází k jejímu oslabování (na jedné straně aktuální státní politický zásah do příjmové stránky, na druhé straně tvorba nových a nových státních dotačních programů pro obce). V oblasti přenesené působnosti postupně dochází k odebírání agend, například stavebních úřadů.

Politické prostředí v EU

Regionální rozvoj a politika soudržnosti se řadí mezi nejvýznamnější politiky Evropské unie, zajišťuje rozvoj regionů zaostávajících za evropským průměrem a dnes představuje hlavní investiční nástroj EU k dosažení cílů v oblasti regionálního rozvoje. Pro příští dlouhodobý rozpočet EU na období 2021 – 2027 Evropská komise navrhuje modernizovat politiku soudržnosti, což je hlavní investiční politika EU a jeden z jejích nejkonkrétnějších projevů solidarity. Hlavní prvky návrhu Komise pro modernizovanou politiku soudržnosti jsou tyto¹¹¹:

1. Zaměření na klíčové investiční priority, kde může EU nejvíce pomoci
2. Politika soudržnosti pro všechny regiony a individuálnější přístup k regionálnímu rozvoji

¹¹⁰ Prezidentovi ČR důvěřuje 44 % občanů, vládě 40 % občanů, Poslanecké sněmovně 32 % a Senátu 34 % občanů. Na úrovni obcí mají starostové důvěru u 61 % občanů, obecní zastupitelstva u 60 % občanů. Zdroj: Centrum pro výzkum veřejného mínění; Důvěra ústavním institucím v červnu 2020, dostupné na: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5233/f9/pi200716.pdf

¹¹¹ Rozpočet EU: Regionální rozvoj a politika soudržnosti po roce 2020; dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_18_3885

3. Méně početná, jasnější a stručnější pravidla a pružnější rámec
4. Posílení vazby na evropský semestr pro zlepšení investičního prostředí v Evropě

Pro Českou republiku je regionální politika stěžejním prostředkem zajišťujícím přísun dotací z evropských strukturálních fondů. V rámci dohody o partnerství pro období 2021 – 2027 jsou identifikovány Cíle politiky ČR, v souladu s cíli EU pro toto období. Jedná se o následující cíle¹¹²:

1. Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace
2. Zelenější, nízkouhlíková Evropa díky podpoře přechodu na čistou a spravedlivou energii, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změnám klimatu a prevence a řízení rizik
3. Propojenější Evropa díky zvyšování mobility a regionálního propojení IKT
4. Sociálněji Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv
5. Evropa blíž občanům díky podpoře udržitelného a integrovaného rozvoje městských, venkovských a pobřežních oblastí a místních iniciativ

Následující programovací období je charakteristické omezenými finančními zdroji z OP, což výrazně ovlivní také rozvojové aktivity v řešeném území statutárního města Zlína a jeho okolí. Důraz dle EU by měl být kladen především na výzkum a inovace, digitalizaci a problematiku životního prostředí, v ČR však stále existuje potřeba investice do dopravní infrastruktury či vzdělávání. Finální podoba dohody o partnerství tak bude představovat limity pro alokaci na jednotlivé typy podpořených aktivit. Aktéři v tomto území tak musí zacílit své aktivity na omezený počet realizovaných projektů a lépe vážit jejich výběr. Další příčinou je nedostatečný institucionální rámec a pravidla fungování unie (např. způsob řešení krize, institut vystoupení země z eurozóny). Postupně dochází k posilování euroskeptických stanovisek ve společnosti a stoupá míra nedůvěry vůči institucím EU.

3.1.2 Ekonomické faktory

Konkurenceschopnost České republiky

Činnost každé organizace ovlivňuje ekonomická stabilita daného území (stát, region). Soubor institucí, politik a faktorů, jež určují úroveň produktivity ekonomiky, charakterizuje pojem konkurenceschopnost.

Hodnocením konkurenceschopnosti státu se zabývá řada institucí, jednou z nich je Světové ekonomické fórum (WEF). V hodnocení na období let 2019/2020 zaujala Česká republika 32. pozici, což znamená zhoršení o tři pozice oproti předchozímu období 2017/2018. K pozitivním ukazatelům v případě ČR patří výborná makroekonomická stabilita a dynamika ekonomického růstu, nicméně je nutné podotknout, že na konkurenceschopnost všech států budou dopadat následky pandemie Covid-19, které mohou s hodnocením konkurenceschopnosti v následujícím období výrazně zamíchat.

Konkurenceschopností ČR v mezinárodním měřítku se v období 2014 – 2020 zabývala Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období let 2012 až 2020. Dokument si kladl za cíl prostřednictvím navržených opatření posunout ČR mezi 20 nejvíce konkurenceschopných ekonomik světa, což se, jak ukazují výše uvedená data v daném období, nepodařilo.

V příštích letech lze z hlediska predikce očekávat další zvyšování konkurence na evropském i celosvětovém trhu. Z hlediska ovlivnitelnosti lze z pohledu města ekonomický faktor ovlivňovat spoluprací s podnikatelskými subjekty a ekonomickým fungováním veřejné správy.

Trend rozvoje konkurenceschopnosti je předpokládám především prostřednictvím trendů v oblasti digitalizace a zrychleným tempem automatizace v souvislosti se změnami na poli aplikovaných digitálních technologií. Ze zrychlené digitalizace automatizace však plynou také určitá rizika. Prvním je současná profesní struktura ČR, kterou proces automatizace může více či méně zasáhnout. ČR je

¹¹² Návrh Dohody o partnerství na období 2021 – 2027; leden 2020.

v rozložení tohoto rizika negativního dopadu digitalizace v rámci EU mírně nadprůměrně ohrožena, přičemž míra ohrožení má tendenci stoupat při pohybu od severozápadu k jihovýchodu EU. Druhým aspektem ovlivňujícím budoucí výnosy české ekonomiky z procesu digitalizace je ekonomická a kapitálová struktura české ekonomiky, která podmiňuje schopnost vytvářet a spravovat fyzický kapitál (který bude použit jako substitut za zaniklá pracovní místa) a především schopnost spotřebovat či investovat kapitálové výnosy. Tato struktura vzhledem k relativně malé úrovni domácího vlastnictví, klesající úrovni reinvestic a nízké úrovni výzkumu a vývoje na území ČR v porovnání s EU není nakloněná co nejvyšší absorpci pozitivních externalit v oblasti kapitálové substituce. Pokud nedojde k zásadní změně struktury české ekonomiky, tyto aktivity budou mít tendenci se koncentrovat v kapitálově bohatších zemích s vyvinutou výzkumnou infrastrukturou ať už v rámci EU nebo globálně.¹¹³

Veřejné rozpočty ČR

Veřejné rozpočty budou v letošním roce silně ovlivněny průběhem celosvětové pandemické krize a jí vyvolanými opatřeními přijatými ČR i ostatními zeměmi, s nimiž je ekonomika ČR přímo či nepřímo ekonomicky spojená. Kromě celé řady dílčích opatření připravila vláda ČR novelu zákona o státním rozpočtu schválenou Poslaneckou sněmovnou dne 24. března 2020. V průběhu dubna se ukázalo, že původně zamýšlené navýšení schodku na 200 mld. Kč nebude dostatečné. Z tohoto důvodu vláda schválila dne 20. dubna 2020 druhou novelu zákona o státním rozpočtu. Z původního rozpočtovaného schodku ve výši 40 mld. Kč měl deficit státního rozpočtu ČR dosáhnout v letošním roce 300 mld.¹¹⁴ V průběhu následujícího období byla výše schodku rozpočtu ještě navýšena na 500 mld. korun, novelou zákona schválenou dne 8. 7. 2020¹¹⁵.

Nedostatek veřejných financí se pravděpodobně projeví napříč všemi úrovněmi veřejných rozpočtů, nejmarkantnější dopady lze však očekávat na nejnižší úrovni – zejména u malých obcí, které jsou ze svých rozpočtů schopny hradit pouze běžný provoz obce (a to mnohdy s obtížemi). Často tak nedochází k dlouhodobým strategickým rozvojovým investicím, či investicím do oprav a rekonstrukcí obecního majetku.

3.1.3 Sociální faktory

Demografický vývoj

V posledních letech lze sledovat na území ČR demografické trendy, které paralelně probíhají v rámci všech států Evropské unie. Jako nejzásadnější lze označit následující trendy:

- Prodlužující se střední délka života
- Zvyšující se průměrný věk obyvatelstva

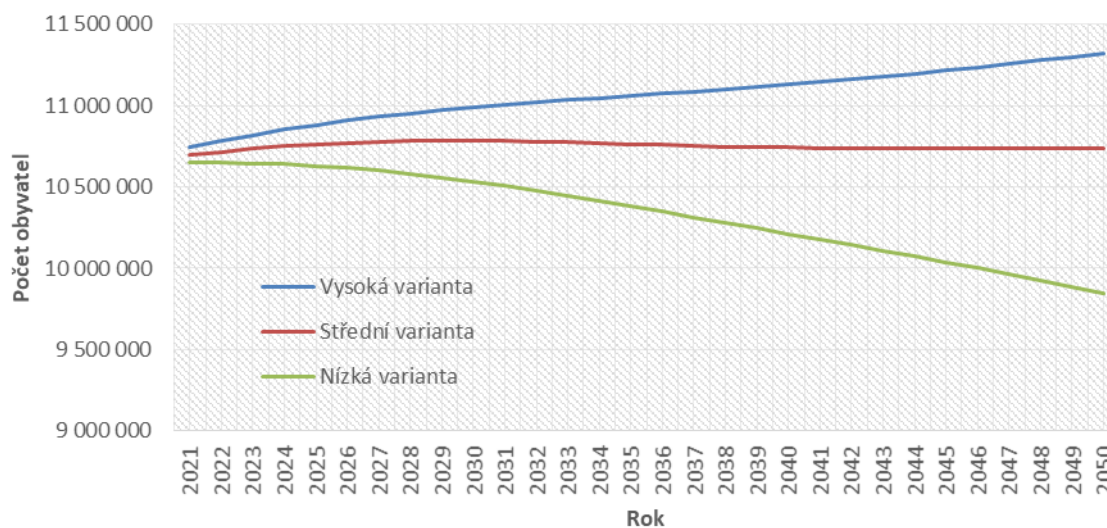
Počet obyvatel na území České republiky od roku 2013 dlouhodobě mírně roste, a to zejména vzhledem k pozitivnímu migračnímu přírůstku cizinců do ČR. Vysoká varianta prognózy počtu obyvatel ČR Českého statistického úřadu navíc předpokládá, že tento trend bude dále pokračovat, viz následující graf 3.1.

¹¹³ Zdroj: Dopady digitalizace na trh práce v ČR s EU; OSTEU; 2015.

¹¹⁴ Ministerstvo financí ČR; Konvergenční program České republiky; 2020. Dostupné na: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-convergence-programme-czechia_cs.pdf

¹¹⁵ Ministerstvo financí; tisková zpráva „Sněmovna schválila novelu zákona o státním rozpočtu na rok 2020“. Dostupné na: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/snemovna-schvalila-novelu-zakona-ostatn-38941>

Obrázek 3.1: Predikce populačního vývoje v ČR

Zdroj: ČSÚ, *Projekce obyvatelstva České republiky - 2018 – 2100*. Dostupné na: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2018-2100>

Na území města Zlína se tento trend zatím neprojevuje, dochází zde k mírnému poklesu počtu obyvatel, nárůst obyvatel ve Zlíně nepředpokládá ani prognóza zpracovaná v rámci strategie Zlín 2030.

Klíčovým procesem ovlivňujícím vývoj socioprostorové struktury regionů je demografický vývoj a především stárnutí populace. Hlavní příčinou je zejména snižující se porodnost, snižování měr úmrtnosti a prodlužující se délka života. V České republice však dochází k trvalému podceňování tohoto trendu a k odkládání přijetí potřebných reforem (zejména důchodové), což může mít za následek kolaps sociálního systému státu a následně i prudký nárůst podílu obyvatel přímo ohrožených sociálním vyloučením v obou správních obvodech. Jedním z negativních faktorů je destabilizace sociálního prostředí v ČR, roste sociálně-ekonomický tlak zejména na mladé rodiny, seniory, samozivitele a jednočlenné a velmi početné domácnosti (zejména nárůst finančních nároků na zajištění domácnosti a životních potřeb), což vede k nárůstu potřebnosti kapacit relevantních sociálních služeb.

Sociální systém

Spolu se sociálními potřebami souvisí také na úrovni ČR stále nedořešená problematika sociálního bydlení. Práce na zákoně o sociálním bydlení, které byly stanoveny plánem legislativních prací v roce 2018, byly později téhož roku ukončeny. Podpora sociálního bydlení je řešena prostřednictvím dotačních programů na investice do bytového fondu, řešení této oblasti se však již nezabývá podporou sociální práce. Neřešení problémů sociální agendy a zhoršená dostupnost důstojného bydlení vede k obchodu s chudobou a přetěžování dávkového systému.

Sociální systém ohrožuje také vysoký počet vedených exekucí. Ačkoliv v posledních letech počet exekucí klesá, v roce 2019 bylo evidováno 783 tisíc osob v exekuci. Tato vysoká čísla představují rizika pro sociální systém, vzhledem k nastavení exekučního systému může docházet k dalšímu prohlubování sociálního vyloučení osob a vznik navazujících problémů (nedostupnost bydlení, kriminalita atd.).

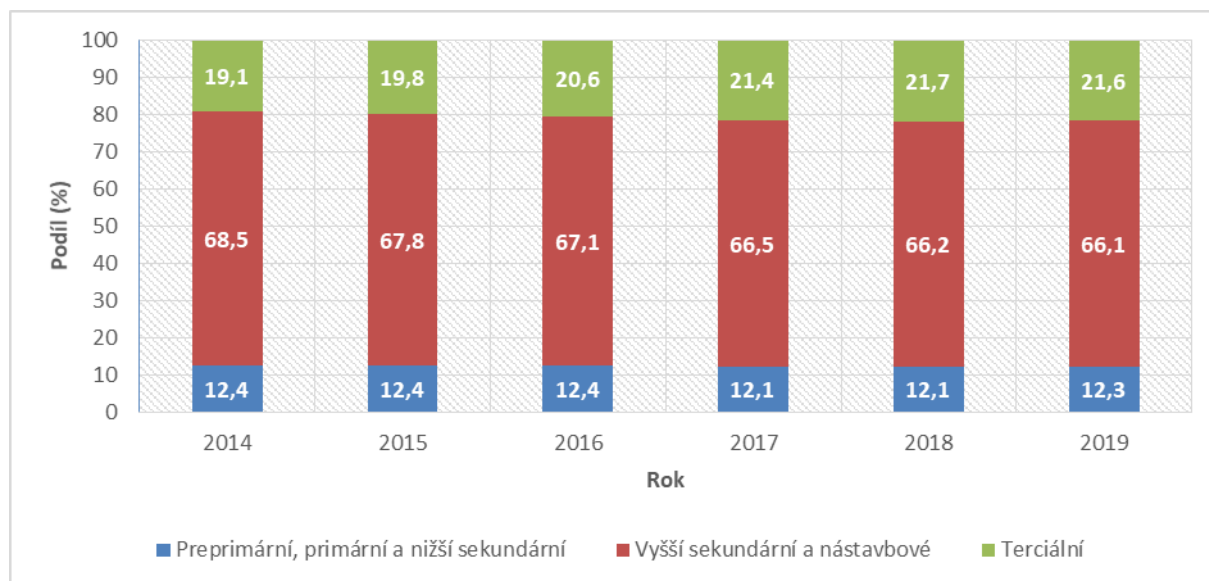
Vzdělávání obyvatelstva

Vzdělávací systém a jeho kvalita je jedním z klíčových faktorů ovlivňující úroveň lidských zdrojů a jejich uplatnitelnost na trhu práce. Současný vzdělávací systém se potýká s nedostatkem financí¹¹⁶ na straně jedné a na straně druhé s nesouladem mezi požadavky trhu práce a nabídkou vzdělávacích oborů

¹¹⁶ Celkové výdaje na veřejné vzdělávání včetně vysokých škol činily 3,5 % HDP, což je hluboko pod průměrnými pěti procenty zemí OECD. (Zdroj: OECD, 2018)

a následně absolventů. Zvyšuje se zájem o studium na vysoké škole a dochází ke zvyšování podílu osob s vysokoškolským vzděláním.

Obrázek 3.2: Vývoj vzdělanostní struktury obyvatelstva ČR

Zdroj: EUROSTAT, 2019.

Pozn.: Jedná se o podíl osob ve věkové skupině 15 až 64 let.

3.1.4 Technologické faktory

Podpora vědy a výzkumu

Výzkum, vývoj, inovace a nové technologie jsou akcelerátorem ekonomického rozvoje, Česká republika se však v této oblasti nachází pod úrovní evropského průměru. Nedostatečná je zejména úroveň výdajů podniků na aplikovaný výzkum, vývoj a inovace¹¹⁷, spolupráce průmyslového sektoru s výzkumem a rozvoj lidských zdrojů v této oblasti. Na národní i regionální úrovni jsou proto vytvářeny a realizovány politiky na podporu inovačních aktivit. Dochází ke změně systému financování vědy a výzkumu, kdy je posílena podpora kvality na úkor kvantity a podporován je především aplikovaný výzkum.

Význam technologií

Jedním z významných faktorů je neustálý rozvoj informačních technologií, které mění charakter komunikace a způsob získávání informací ve společnosti. Trvale pokračuje elektronizace veřejné správy, dochází k posilování role eGovernmentu.

Za současných podmínek se jeví pro budoucí aplikaci jako nejslibnější ty technologie, které autonomizují uživatele, přináší mu vyšší míru nezávislosti a osvobozují jej od rostoucích nákladů na provoz a degradaci prostředí v důsledku jejich využívání. Nové technologie současně s obecnou globalizací posilují lokální a regionální soběstačnost. Pravděpodobně nejvýznamnějším příkladem jsou technologie z oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT), které přímo ovlivňují inovační obchodní modely a otvírají prostor i pro své další společenské využití s přímým dopadem na regionální ekonomiku i společnost. Technologie internetu, vysoké výpočetní kapacity, digitálních komunikací, síťových organizačních struktur apod. již do praxe pronikly a radikálně mění chování celé společnosti¹¹⁸.

¹¹⁷ Průměrný výdaj na podnikový aplikovaný výzkum je v ČR 233,9 EUR na 1 obyvatele, zatímco průměrná hodnota za celou EU je 438,2 EUR. (Zdroj: EUROSTAT, 2018)

¹¹⁸ Zdroj: Analýza technologických trendů identifikovaných domén specializace Zlínského kraje a mapování technologických trendů na přesahu těchto odvětví; Technologické centrum AV ČR; 2019.

Dalším významným faktorem je environmentální politika státu spolu s pozitivní změnou postoje společnosti ke kvalitnímu životnímu prostředí. Je zvyšován tlak na podnikatelské aktivity, aby byly využívány materiály a postupy co nejvíce šetrné k životnímu prostředí a zároveň rostou požadavky na redukci čerpání přírodních zdrojů a omezování množství vzniku odpadu. Tyto trendy jsou doprovázeny legislativními změnami, jako je např. novela zákona o ovzduší nařizující výměnu neekologických kotlů (topných zařízení).

3.1.5 Legislativní faktory

Obec je ovlivňována externími legislativními vlivy, tzn., že je povinna jednat v souladu s právními předpisy, které předurčují činnosti, které obce mohou realizovat. Přehled zákonů ovlivňujících činnost obcí je uveden v následujícím přehledu (nejedná se o taxativní výčet):

Zákon o obcích a úřednicích:

- Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích
- Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků

Hospodaření obce a finance:

- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Předpis č. 37/2003 Sb., nařízení vlády o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Obec ve funkci zřizovatele:

- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- Zákon č. 257/2001 Sb., knihovní zákon
- Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu
- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Ústavní zákon č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví

Vyjádření a stanoviska obcí

- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách
- Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách
- Zákon č. 164/2001 Sb., lázeňský zákon

Veřejná služba

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

Územní plánování a rozvoj infrastruktury

- Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon
- Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií
- Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon

Sociální činnost

- Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením
- Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Doprava

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích
- Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě
- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

Životní prostředí

- Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích

Zároveň probíhá proces přípravy novelizace některých zákonů, které představují externí ovlivnění činností obcí, jedná se například o:

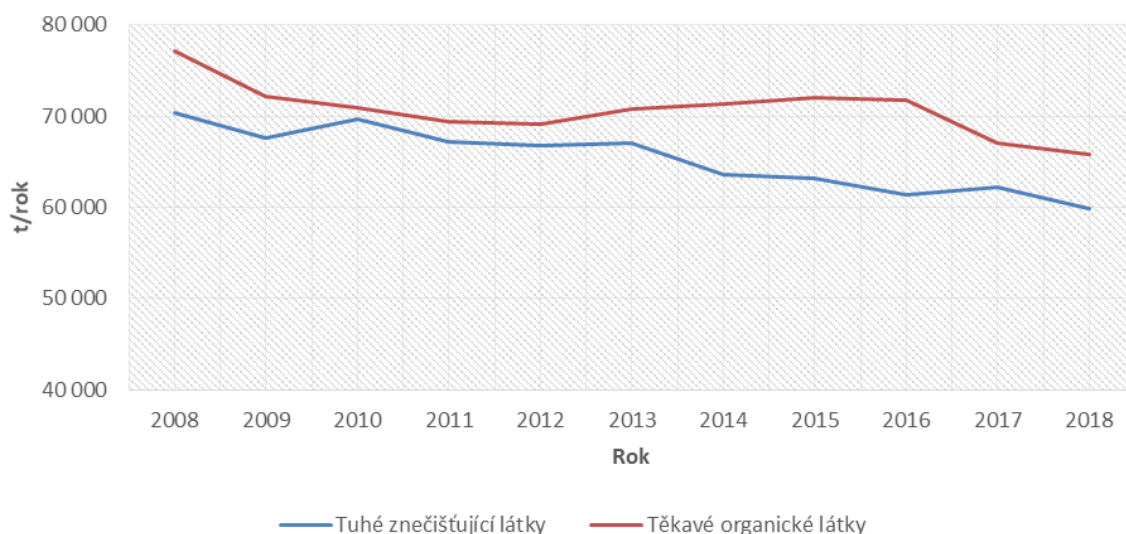
- Návrh novely stavebního zákona
- Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a některé další související zákony

3.1.6 Ekologické faktory

Ochrana životního prostředí má položené základy v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod, stěžejním legislativním dokumentem v této oblasti je pak Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Ten definuje životní prostředí jako vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie. Ochrana životního prostředí je poté tímto zákonem definována jako soubor činností, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

Jedním z nejdůležitějších problémů životního prostředí v ČR je dlouhodobě znečištění ovzduší. V posledních letech se i přes růst ekonomiky prostřednictvím cílených opatření daří snižovat množství emisí znečišťujících látek do ovzduší, v roce 2018 současně došlo i ke snížení podílu stanic, na kterých byly překročeny imisní limity pro roční průměrnou koncentraci benzo(a)pyrenu.

Obrázek 3.3: Vývoj vybraných emisí látek znečišťujících ovzduší na území ČR

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí; Statistická ročenka životního prostředí za rok 2018.

Dalším z problémů je nadměrný zábor kvalitní zemědělské půdy soukromými subjekty, které tyto ceněné krajinné složky posléze přemění v obytné zóny, průmyslové lokality. Dalším faktorem, jenž negativně ovlivňuje rozmanitost krajinných ekosystémů a jejich přirozený chod je zvyšující se fragmentace krajiny v důsledku výstavby dálnic a silnic, či jiných nepropustných komplexů.

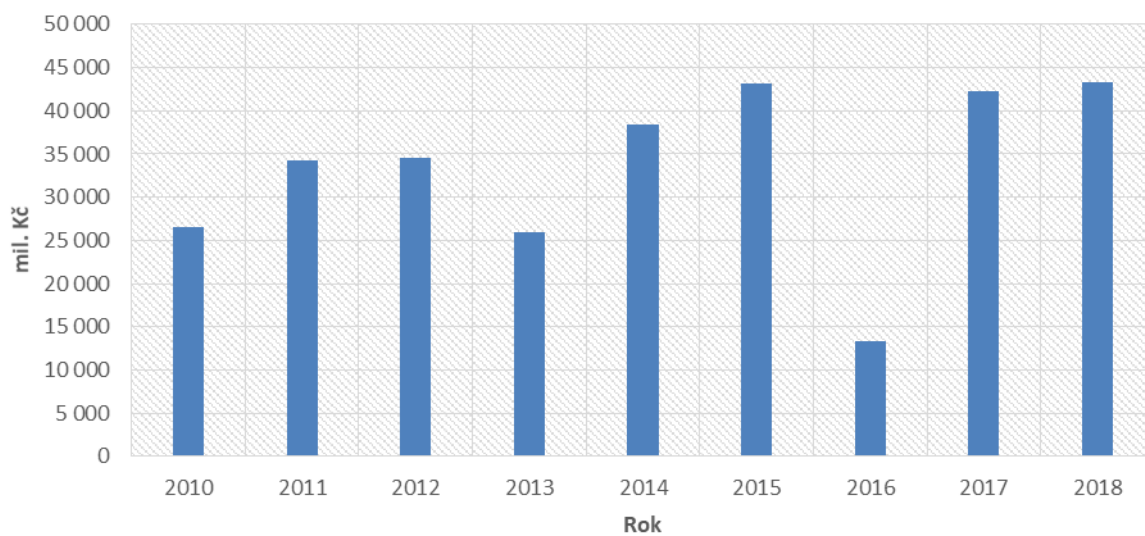
V posledních letech já také stále více řešen problém sucha. Kombinace vysokých teplot, nedostatku srážek a nízké retenční schopnosti krajiny včetně městského prostředí, která byla umocněna tím, že rok 2019 byl již šestým suchým v řadě, vedla k rozvoji extrémních projevů hydrologického a půdního sucha. Dlouhodobé sucho mělo zásadní vliv na stav povrchových a podzemních vod (na mnohých místech byla dosažena odtoková a stavová minima) a na sektory zemědělství, lesnictví a vodního hospodářství.

Ochranou životního prostředí v České republice se zabývá řada sektorových dokumentů, mezi které patří například:

- Státní politiky životního prostředí ČR 2020 – 2030 (v přípravě)
- Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (s výhledem do roku 2030).

Veřejné výdaje na ochranu životního prostředí má dlouhodobě stoupající trend, s výjimkou v letech 2013 a 2016, viz graf na obrázku 3.4.

Obrázek 3.4: Veřejné výdaje na ochranu životního prostředí v ČR (mil. Kč)

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí; Statistická ročenka životního prostředí za rok 2018.

3.2 Identifikace nejvýznamnějších nadřazených a související strategických dokumentů

Na národní a regionální úrovni existuje řada strategických a koncepčních dokumentů, které mohou svým obsahem ovlivnit Strategii rozvoje statutárního města Zlín do roku 2030 – Zlín 2030. Jednotlivé dokumenty definují problémy a potřeby na území, jehož je statutární město Zlín součástí, a mohou tak obsahovat řadu identifikovaných potřeb, které lze řešit na úrovni strategického plánování měst. Dokumenty tak mohou být jedním z dalších zdrojů, využitelných jako východiska pro návrhovou část strategie Zlín 2030. Související dokumenty zároveň mohou představovat mantinely pro plánované aktivity a opatření v případě, že by byly v rozporu s cíli z nadřazených dokumentů. Při tvorbě návrhové části strategie Zlín 2030 je tak nutné pracovat s obsahem níže uvedených dokumentů:

Tabulka 3.1: Přehled nadřazených dokumentů s vazbou na strategii "Zlín 2030"

Úroveň dokumentu:	Název dokumentu:	Charakteristika
Evropská	Regionální rozvoj a politika soudržnosti 2021 – 2027	Dokument Evropské unie stanovující rozpočet na programové období. Dle aktuálního návrhu je z tohoto rozpočtu pro Českou republiku předpokládána částka cca 20 mld. EUR, které budou mimo jiné využity také na aktivity regionálního rozvoje.
	Evropský fond regionálního rozvoje a Fond soudržnosti 2021 – 2027	Evropský fond regionálního rozvoje je zdrojem financí pro intervence zaměřené na výzkum a vývoj, ICT, podporu malých a středních podniků a nízkouhlíkovou ekonomiku. Fond tak udává pravidla pro poskytnutí podpory pro tento typ intervencí, v programovém období 2021 – 2027 budou z tohoto fondu financovány Operační programy Technologie a Aplikace pro Konkurenceschopnost (MPO), Doprava (MD), Životní prostředí (MŽP), Jan Amos Komenský (MŠMT), a Integrovaný regionální operační program (MMR). Fond soudržnosti je zaměřen na financování intervencí v oblasti nízkouhlíkové ekonomiky, změny klimatu, životní prostředí a efektivita zdrojů a oblast dopravy. Podpora z tohoto fondu je v ČR poskytována v rámci Operačních programů Doprava, Životní prostředí. Tyto operační programy představují potenciál pro čerpání podpory v rámci intervencí realizovaných na území statutárního města Zlína. Významným nástrojem pro využití této podpory pro statutární město Zlín, respektive jeho vymezenou aglomeraci, jsou Integrované teritoriální investice.
	Evropský sociální fond (ESF+)	Fond Evropské unie, zaměřený na podporu zaměstnanosti a prosazování hospodářské a sociální soudržnosti. Podpora tohoto fondu v ČR je poskytována prostřednictvím Operačních programů Zaměstnanost a Jan Amos Komenský. Tyto operační programy představují potenciál pro čerpání podpory v rámci intervencí realizovaných na území statutárního města Zlína. Významným nástrojem pro využití této podpory pro statutární město Zlín, respektive jeho vymezenou aglomeraci, jsou Integrované teritoriální investice.

Úroveň dokumentu:	Název dokumentu:	Charakteristika
Evropská	Návrhu obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady ¹¹⁹	Evropská komise zároveň prostřednictvím návrhu obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady nastavuje regionální zaměření financí do tří typů území: alokace pro méně rozvinuté regiony (NUTS2 – Severozápad, Severovýchod, Střední Morava, do které spadá statutární město Zlín a Moravskoslezsko), alokace pro přechodové regiony (NUTS2 – Jihovýchod, Střední Čechy a Jihozápad) a více rozvinuté regiony (hl. m. Praha). Dokument tak představuje omezení pro velikost alokace do intervencí realizovaných z evropských fondů.
Národní	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+	Národní strategický dokument stanovující hlavní cíle regionální politiky s ohledem na podporu dynamického, vyváženého a udržitelného rozvoje území. Dokument by měl představovat nadřazený rámec pro rozvojové aktivity na území regionů a měst. Relevance lze sledovat především v rámci Specifického cíle 6: Kvalitní plánování regionálního rozvoje přispívající k plnění cílů regionální politiky. Statutární město Zlín jakožto krajské město v rámci vymezení typů regionů definováno jako centrum Zlínské aglomerace, stejně jako všechna krajská města s výjimkou Prahy, Brna a Ostravy. Pro aglomerace SRR definuje Strategický cíl 2: Aglomerace využívající svůj růstový potenciál a plnící úlohu významných krajských hospodářských, kulturních a akademických center, včetně typových opatření určených pro dosažení tohoto cíle.
	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR 2010 – 2030	Cílem Strategického rámce udržitelného rozvoje České republiky je vytvořit konsensuální rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (včetně strategického rozvoje obcí) a být tak důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých úrovní strategického a koncepčního plánování, tzn. také pro strategické plánování v rámci strategie Zlín 2030.
	Dohoda o partnerství pro programové období 2021 – 2027	Dohoda o partnerství analyzuje na základě evropských, národních i regionálních strategických dokumentů současnou socioekonomickou situaci České republiky, zdejší disparity, rozvojové potřeby a potenciál. Definuje priority a očekávané výsledky pro celé programové období. Tato analýza je klíčovým ukazatelem, kam bude směřována podpora z ESI fondů, tzn., že dokument představuje možnosti, jak využít ESI fondy k rozvoji statutárního města Zlína, včetně využití v rámci integrovaných teritoriálních investic (ITI).
	Inovační strategie České republiky 2019 – 2030 (Country for the Future)	Inovační strategie stanovující cíle a nástroje k jejich dosažení v 9 pilířích: <ol style="list-style-type: none"> 1. Financování a hodnocení výzkumu a vývoje 2. Polytechnické vzdělávání 3. Digitální stát, výroba a služby 4. Mobilita a stavební prostředí 5. Chytrý marketing 6. Ochrana duševního vlastnictví 7. Chytré investice 8. Inovační a výzkumná centra 9. Národní startup a spin-off prostředí Strategie definuje možnosti financování výzkumu a vývoje v oblasti inovačního podnikání (operační programy, národní podpora, účelové programy na podporu excelence, apod.).

¹¹⁹ Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza, ze dne 29. 5. 2018.

Úroveň dokumentu:	Název dokumentu:	Charakteristika
Národní	Politika územního rozvoje ČR	Politika územního rozvoje ČR (PÚR) je strategický dokument, který určuje požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, mezinárodních, nadregionálních a přeshraničních souvislostech, určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů a stanovuje republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území. V rámci PÚR je vymezena OB9 Rozvojová oblast Zlín, na území obcí z ORP Zlín, Holešov, Otrokovice, Vizovice a Uherské Hradiště. Tato oblast je vymezena vzhledem k silné koncentraci obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž značná část má republikový význam. Pro tuto rozvojovou oblast jsou dále v ZÚR stanoveny zásady pro rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování.
	Strategický rámec Česká republika 2030	Dokument definující rozvoj České republiky do roku 2030 za účelem zvýšení kvality života prostřednictvím udržitelného rozvoje po sociální, ekonomické i environmentální stránce. Vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské a místní úrovni. V rámci průřezové oblasti „Obce a regiony“ definuje východiska pro vyvážený a harmonický rozvoj obcí a regionů, včetně zvyšování územní soudržnosti, usměrňování suburbanizačního trendu a omezení nucené mobility, přičemž by k těmto východiskům mělo být přihlédnuto při plánování rozvoje statutárního města Zlína.
	Střednědobý plán rozvoje dopravní infrastruktury s dlouhodobým výhledem	Implementační dokument Dopravní politiky ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050. V rámci implementačního dokumentu jsou definovány nedostatky silniční sítě, přičemž pro statutárního města Zlín je relevantní dostavba silnice D49 v úseku Hulín – Fryšták – státní hranice ČR/SK. Dále dokument definuje problémy na železniční síti, respektive potřebu modernizace trati 331 Vizovice - Zlín střed – Otrokovice z důvodu nedostatečné kapacity.
Regionální	Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030	Základní strategický rozvojový dokument Zlínského kraje pro období do roku 2030 zpracovaný v souladu se zákonem o podpoře regionálního rozvoje (zákon č. 248/2000 Sb.). Program rozvoje obsahuje specifické cíle, k jejichž plnění může v rámci svých kompetencí přispívat také město Zlín jakožto významné regionální centrum.
	Krajská příloha Národní RIS3 strategie za Zlínský kraj (Regionální inovační strategie)	Strategický dokument pro realizaci podpory konkurenceschopnosti založené na inovacích a maximalizaci hospodářských přínosů veřejných investic do výzkumu a vzdělávání. Definuje priority a nástroje k podpoře podnikání založeného na investicích na území Zlínského kraje, a to v souladu s cíli Evropské unie a České republiky.

Úroveň dokumentu:	Název dokumentu:	Charakteristika
Regionální	Zásady územního rozvoje Zlínského kraje	<p>ZÚR jsou součástí územně plánovací dokumentace, které stanovují požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, plochy nebo koridory nadmístního významu včetně jejich využití. Náležitosti uvedené v ZÚR mohou být bariérou pro plánované aktivity rozvoje města, pokud nejsou v souladu s využitím území uvedeným v ZÚR. Pro rozvojovou oblast OB9 Zlín (viz PÚR) definuje dokument následující zásady pro rozhodování o změnách v území:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Podporovat kapacitní dopravní napojení OB9 na významné vnitrostátní silniční a železniční tahy a na Slovensko; b) Podporovat přednostně rozvoj hospodářských a sociálních aktivit v prostoru Zlín – Otrokovice a v území Fryšták a Holešov; c) V přírodně citlivém území Zlín – Vizovice věnovat zvláštní pozornost územně technickým a územně funkčním limitům rozvoje; <p>a úkoly pro územní plánování:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Řešit přednostně územní souvislosti zpřesnění ploch a koridorů vymezených ZÚR v území OB9; b) Provéřít rozsah zastavitelných ploch v území obcí dotčených vymezením OB9 a stanovit pravidla pro jejich využití; c) Dbát na minimalizaci negativních vlivů rozvoje (prostorová sociální segregace, fragmentace krajiny, nové vymezenými zastavitelnými plochami) na kulturní a civilizační hodnoty území OB9, včetně urbanistického a archeologického dědictví, na jeho přírodní a krajinné hodnoty a na dostatečné zastoupení veřejné zeleně v jeho urbanizovaných částech.
	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2020 – 2022	Strategický dokument Zlínského kraje pro oblast poskytování sociálních služeb. Jednou ze systémových priorit tohoto dokumentu je také 2) Vytvoření rámce pro zapojení obcí při zjišťování potřeb osob daného území. Dokument v rámci všech svých priorit stanovuje cíle sociální politiky a je nutné, aby tyto cíle byly brány v potaz při strategickém plánování obcí.
	Koncepce rozvoje kolejové dopravy Zlínského kraje	Dokument detekující v rámci analytické části problémy kolejové dopravy, a to včetně návrhu infrastrukturních a provozních opatření. V rámci strategie Zlín 2030 je potřeba zajistit soulad s případnými opatřeními návrhové části v této oblasti.
	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje	Dokument stanovující priority a jednotlivé kroky vedoucí k dosažení cílů vzdělávací politiky na území Zlínského kraje na základě potřeby, naléhavosti a přínosů. V rámci analytické části definuje potřeby v území včetně statutárního města Zlína a škol na jeho území, v rámci návrhové části pak přináší řešení pro tyto potřeby a problémy. V rámci tvorby návrhové části strategie Zlín 2030 je nutné identifikovat případné potřeby a řešení vycházející z KAP, které lze potenciálně řešit na úrovni strategického plánování města.
	Koncepce rozvoje cyklistiky na území Zlínského kraje	Cílem dokumentu je podporovat rozvoj cyklistické dopravy a cykloturistiky na území Zlínského kraje. Základním smyslem a zaměřením Koncepce je analyzovat stav a potřeby cyklo dopravy a cykloturistiky na území kraje včetně zjištění aktuálního stavu sítě cyklistických tras a cyklistických komunikací a navrhnout optimalizaci a kategorizaci sítě dálkových a regionálních cyklotras a dále navrhnout krátkodobá a dlouhodobá řešení, která povedou ke zlepšení a dalšímu posilování pozice cyklistiky v obou základních směrech. V rámci tvorby návrhové části strategie Zlín 2030 je nutné identifikovat případné potřeby a řešení vycházející z koncepce rozvoje cykloturistiky, které lze potenciálně řešit na úrovni strategického plánování města.

Úroveň dokumentu:	Název dokumentu:	Charakteristika
Regionální	Koncepce rozvoje silniční sítě II. a III. tříd Zlínského kraje	Dokument představuje širší výběr aktuálních investičních a neinvestičních záměrů v oblasti silniční sítě na území kraje. Plánované záměry je nutné zohlednit při plánování v oblasti komplexního řešení dopravy na území města (hlavní důraz bude kladen v rámci plánu udržitelné městské mobility, nicméně jde také o potenciálně důležité téma v rámci strategie Zlín 2030).
	Koncepce rodinné a seniorské politiky pro období 2020 – 2022	Koncepční dokument, zaměřený na řešení rodinné a seniorské politiky na území Zlínského kraje. Obce na území Zlínského kraje jsou cílovou skupinou, která je v dokumentu explicitně zmíněna jako cílová skupina, se kterou je nutné spolupracovat v rámci řešení krajské seniorské a rodinné politiky. Při strategickém plánování města Zlína by tak měla být reflektována také krajská rodinná politika.
	Koncepce vývoje sociálních služeb ve Zlínském kraji 2020 – 2030	Koncepční dokument, který definuje a kvantifikuje optimální kapacity sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji na základě komplexní analýzy potřeb obyvatel, realizované na úrovni SO ORP. Strategický plán rozvoje města Zlína by měl v oblasti sociální na takto identifikované potřeby reagovat za účelem dlouhodobého plnění cílů krajské koncepce, a tím plnění potřeb obyvatel na svém území, respektive na území svého správního obvodu.
	Koncepce rozvoje cyklistiky na území Zlínského kraje 2020 – 2030	Sektorový koncepční dokument, který podporuje rozvoj cyklistické dopravy a cykloturistiky na území kraje. Obce jsou důležitým partnerem řešení krajské koncepce cyklistické dopravy a cykloturistiky, zároveň jsou také potenciálním budovatelem a zřizovatelem cyklistických stezek a tras. Vzhledem k tomu, že základním principem cyklotras a cyklostezek je propojenost území, je zohlednění krajských cílů v rámci obecního strategického plánování nezbytností.
	Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje na období 2020 – 2030	Koncepční dokument Zlínského kraje řešící problematiku cestovního ruchu. Dle této koncepce Zlínský kraj vytváří dlouhodobě stabilní podmínky navazování partnerství, efektivní využívání dostupných zdrojů a udržitelný způsob rozvoje potenciálu cestovního ruchu na svém území. Obce jsou důležitými členy tohoto partnerství pro turistické atraktivitu na svém vlastním území, jednou z rolí kraje dle dokumentu je metodická podpora obcí pro řešení problematiky cestovního ruchu na vlastním území a jeho propojení s ostatními aktéry na území kraje. Je tak důležité, aby krajské priority a potřeby cestovního ruchu byly zohledněny také na úrovni strategického plánování obcí.
	Koncepce rozvoje místní kultury ve ZK na léta 2015 – 2024	Koncepční dokument, který si klade za cíl rozvíjet místní kulturu na území kraje v souladu s významnými folklórními tradicemi. Specifické cíle koncepce jsou definovány především v oblasti financování místní kultury a propojování jejích aktérů, mezi které patří také obce na území kraje. Dosahování těchto cílů by tak mělo být prioritou na úrovni strategického rozvoje obcí.

Zdroj: Jednotlivé strategické a koncepční dokumenty, zpracování PROCES, 2020.

4 Východiska pro návrhovou část

4.1 Vyhodnocení plnění cílů Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020

Cílem této kapitoly je v rámci analytické části zhodnotit realizaci Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020. Strategie byla schválena dne 13. prosince 2012 usnesením Zastupitelstva města Zlína č. 9/16Z/2012.

Vyhodnocení předchozí strategie rozvoje je limitováno faktem, že dokument neobsahuje implementační část ani soustavu indikátorů pro jeho monitorování. Návrhová část sice pro každou tematickou oblast definuje ukazatele kontextu, k těm však nejsou stanovené cílové hodnoty, kterých má být realizací strategie rozvoje dosaženo. Společně s absencí monitorovacích indikátorů výstupů a výsledků tak nelze jednoznačně, tzn. kvantitativně, popsat stav, který lze označit za naplnění cílů strategie Zlín 2020. Dokument Zlín 2020 tak nastiňuje pouze směry rozvoje města, nesplňuje požadavky na strukturu strategického dokumentu, lze jej považovat pouze za dokument koncepční.

Z důvodu výše uvedených bariér bylo pro vyhodnocení strategie Zlín 2020 zvoleno vyhodnocení ukazatelů kontextu z pohledu jejich vývoje v období 2013 – 2020, tzn., v období platnosti strategie. Jednotlivé ukazatele jsou vyhodnoceny na základě dostupných dat, přičemž je výsledek interpretován informací, zda je aktuální trend v souladu se zněním souvisejících cílů strategie.

Vyhodnocení kontextových ukazatelů je doplněno také kvalitativním hodnocením, v podobě výčtu aktivit, které město v uvedeném období realizovalo a které přispívají k jednotlivým opatřením. Zdrojem pro zpracování tohoto výčtu byly především následující dokumenty:

- Akční plány rozvoje města Zlína (roční akční plány, dostupné od roku 2014 do roku 2017).
- Přehled investičních akcí realizovaných městem v období od roku 2013 do poloviny roku 2020.
- Přehled neinvestičních akcí realizovaných v období od roku 2013 do roku 2020.
- Přehled dotačních projektů podpořených v rámci programů EU a ze zdrojů mimo programy EU, aktuální k měsíci srpnu 2020.

Každý specifický cíl dokumentu „Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020“ je vyhodnocen prostřednictvím následujících informací:

- **Vyhodnocení ukazatelů kontextu:** Slovní interpretace vývoje trendů u ukazatelů kontextu ve sledovaném období.
- **Podkladová data k hodnocení ukazatelů kontextu:** Statistická data ukazatelů kontextu ve formě tabulek nebo grafů.
- **Plnění opatření v rámci jednotlivých tematických oblastí:** Výčet aktivit, které byly realizovány ve sledovaném období a které svou podstatou spadají pod jednotlivá opatření uvedená ve strategii Zlín 2020.

Pro zajištění efektivity vyhodnocení naplňování dokumentu „Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – Zlín 2030“ jsou navržena následující doporučení pro tvorbu navazujícího strategického dokumentu a jeho implementaci:

1. Nastavení monitorovacích indikátorů pro jednotlivé cíle strategického plánu včetně cílových hodnot či požadovaných trendů jejich vývoje za účelem zajištění možnosti kvantitativního vyhodnocení jeho naplnění.
2. Pokrytí celého období platnosti strategie rozvoje akčními plány.
3. Pravidelný monitoring plnění akčních plánů (1x ročně) prostřednictvím nastavených monitorovacích indikátorů výstupů.

4.1.1 Tematická oblast 1 – Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost

Strategické cíle:

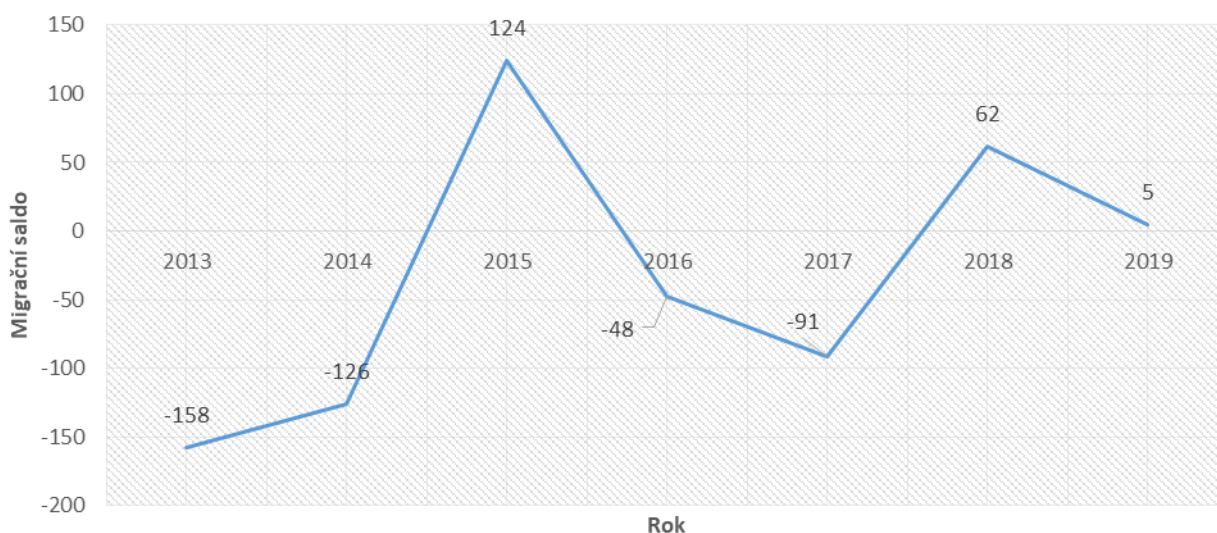
1.1 Zachování postavení města Zlína jako konkurenceschopného centra Zlínského kraje a přirozeného jádra více než 100tisícové městské aglomerace prostřednictvím nabídky vysoké kvality života v oblasti bydlení, občanské vybavenosti a bezpečnosti

Vyhodnocení ukazatelů kontextu:

Hodnota migračního salda města Zlín:	Hodnota ukazatele má ve sledovaném období střídavý trend, v letech 2018 a 2019 má migrační saldo pozitivní přírůstek.
Počet trestných činů spáchaných na území města Zlína – 2014-2019:	Ve sledovaném období je patrný dlouhodobý trend poklesu kriminality, s výjimkou v roce 2018. Mezi lety 2013 a 2019 došlo k poklesu kriminality o 30,5 %.

Podkladová data k hodnocení ukazatelů kontextu:

Obrázek 4.1: Migrační změna/saldo obyvatel statutárního města Zlína

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Tabulka 4.1: Změna obyvatelstva statutárního města Zlína

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Přirozený přírůstek	-83	21	-119	-40	-65	-6	-79	-12	-67
Přírůstek stěhov./migrační saldo	-132	-126	-158	-126	124	-48	-91	62	5
Celkový přírůstek	-215	-105	-277	-166	59	-54	-170	50	-62

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Tabulka 4.2 Počet trestných činů podle klasifikace v rámci OOP Zlín 2013 – 2019

Klasifikace trestného činu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Průměr 2013-2019	Vývoj 2013-2019
Krádeže prosté	408	466	335	372	231	287	219	331	
Krádeže vloupáním	281	202	147	118	85	122	99	151	
Ostatní kriminalita	120	131	123	117	123	153	118	126	
Hospodářská kriminalita	204	247	274	240	219	174	213	224	
Ostatí majetková kriminalita	145	118	97	112	88	115	116	113	
Násilná kriminalita	101	84	120	84	77	86	79	90	
Mravnostní kriminalita	16	15	17	16	20	31	27	20	
Zbývající kriminalita	227	233	232	217	188	196	173	209	
Celková kriminalita	1502	1496	1345	1276	1031	1164	1044	1265	

Zdroj: Policie České republiky, zpracování PROCES, 2020.

Pozn.: Tmavě červená barva značí nejvyšší hodnoty, tmavě modrá hodnoty nejnižší. Ve vývojových grafech je maximum označeno červenou barvou, minimum pak barvou modrou, jednotlivé sloupcové grafy jsou ve stejném měřítku a jsou tak vzájemně porovnatelné napříč jednotlivými klasifikacemi trestných činů.

Plnění opatření v rámci TO 1

4.1.1.1 Tematická podoblast 1.1 Bydlení

Opatření 1.1-1: Pokračovat v procesu regenerace panelových sídlišť na území města Zlína

- Realizované projekty regenerace panelových sídlišť ve vybraných lokalitách.

Opatření 1.1-2: Přispívat ke zvyšování kvality bydlení v lokalitách baťovských domků

- Modernizace komunikací v lokalitách baťovských domků.

Opatření 1.1-3: Podporovat přípravu nových lokalit na území města Zlína pro bytovou výstavbu

- Činnosti města v oblasti vytipování pozemků ve vlastnictví města či státu jakožto potenciálních pozemků pro bytovou výstavbu k pokrytí poptávky.
- Vytvoření a realizace dokumentu Koncepce bydlení na území statutárního města Zlína 2019 – 2023.

Opatření 1.1-4: Vytvářet podmínky pro bydlení specifických skupin osob na území města Zlína

- Vytvoření a realizace dokumentu Koncepce bydlení na území statutárního města Zlína 2019 – 2023.
- Realizace aktivit v oblasti bydlení pro specifické skupiny osob v rámci Střednědobého plánu sociálních služeb na Zlínsku.
- Zachování bytového fondu ve vlastnictví města za účelem zajištění možností pro vytváření podmínek k bydlení specifických skupin osob. Modernizace a úpravy bytového fondu za účelem bydlení specifických skupin osob.
- Investiční půjčky obyvatelstvu na opravy a modernizaci bydlení.

4.1.1.2 *Tematická podoblast 1.2 Sociální služby, sociální inkluze, bezpečnost, zdraví*

Opatření 1.2-1: Podporovat poskytování sociálních služeb na území města Zlína na bázi komunitního plánování a s důrazem na výhody terénních a ambulantních služeb

- Dlouhodobé plánování sociálních služeb na území města již od roku 1999, včetně tvorby střednědobých plánů sociálních služeb ve Zlíně a jejich pravidelné aktualizace. Aktuálně poslední verze zpracována v roce 2019 s platností na období let 2020 až 2024.
- Neinvestiční projekty v sociální oblasti zaměřené na specifické cílové skupiny, sociálně-právní ochrany dětí apod.

Opatření 1.2-2: Posilovat sociální inkluzi a bezpečnost na území města Zlína

- Stavební úpravy a rekonstrukce s důrazem na bezbariérový přístup (MHD, veřejné budovy a veřejná prostranství, komunikace, apod.).
- Aktivity prevence kriminality realizované Městskou policií Zlín.
- Technické zhodnocení budov Městské Policie.
- Digitalizace rádiosítě Městské policie.
- Zřízení mobilní služebny městské policie.
- Rozšíření a provoz kamerového a dohlížecího systému.
- Realizace řady neinvestičních projektů zaměřených na prevenci kriminality.

Opatření 1.2-3: Podporovat zdraví a zdravý životní styl obyvatel města Zlína

- Podpora pohybových aktivit jednotlivých skupin obyvatel města Zlína (podpora mládežnických sportovních aktivit, budování hřišť s cvičebními a pohybovými prvky zaměřenými na různé cílové skupiny obyvatel včetně seniorů apod.).

4.1.1.3 *Tematická podoblast 1.3 Vzdělávání*

Opatření 1.3-1: Optimalizovat síť mateřských a základních škol na území města Zlína v souladu s demografickým vývojem:

- Zpracování Koncepce rozvoje školství města Zlína na období 2014 – 2020 a 2021 – 2027.
- Průběžné vyhodnocování potřeb kapacit MŠ a ZŠ a realizace aktivit zaměřených na optimalizaci sítě k pokrytí těchto potřeb.

Opatření 1.3-2: Podporovat zvyšování kvality vzdělávání včetně dalšího vzdělávání na území města Zlína

- Na základních školách dochází k modernizaci vybavení a budování jazykových, počítačových a jiných odborných tříd díky prostředkům z dotačních titulů.
- Doplnění a budování technického vybavení na školách – kuchyně, školní jídelny, sociální zařízení apod.
- Rekonstrukce, zateplování a přístavby MŠ a SŠ na území města.
- Podpora spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání v rámci cílů Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v ORP Zlín I a II.
- Rozsáhlá nabídka UTB v oblasti vzdělávacích aktivit mimo akreditovaných studijních programů (přednášky, vzdělávací kurzy, letní školy, pohybové aktivity, konzultace, odborné workshopy, semináře, konference, projekty, soutěže apod.).
- Budování sportovišť a dopravních hřišť v areálech základních škol.

4.1.1.4 Tematická podoblast 1.4 Kultura, sport a další volnočasové aktivity

Opatření 1.4-1: Podporovat organizaci kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit na území města Zlína

- Podpora aktivit prostřednictvím účelových fondů města: Fond mládeže a tělovýchovy, Kulturní fond města Zlína.
- Investiční transfery kulturním, sportovním a volnočasovým organizacím.
- Spolupráce města s organizátory volnočasových aktivit včetně poskytnutí možností pro využití veřejných prostranství pro tyto účely.

Opatření 1.4-2: Podporovat novou výstavbu a modernizaci infrastruktury volného času na území města Zlína

- Obnova dětských hřišť na území města.
- Rekonstrukce kulturních zařízení, včetně souvisejících okolních prostor.
- Rekonstrukce sportovních areálů (rekonstruovaný atletický stadion, přípravné práce pro rekonstrukce hokejového stadionu a fotbalového stadionu, rekonstrukce krytého bazénu apod.) včetně souvisejícího zázemí.

Opatření 1.4-3: V rámci integrovaného řešení regenerace chátrajících a podvyužitých částí Bažova areálu podporovat vznik zábavní a kreativní zóny města Zlína

- Postupná regenerace Bažova areálu prostřednictvím spolupráce skupiny aktérů včetně zřizování dopravní dostupnosti.

4.1.2 Tematická oblast 2 – Ekonomický rozvoj a trh práce

Strategické cíle:

2.1 Posilování konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru města Zlína, respektive zlínské aglomerace, prostřednictvím zavádění inovací do stávajících a nově zakládaných podniků v souladu s myšlenkou inteligentní specializace

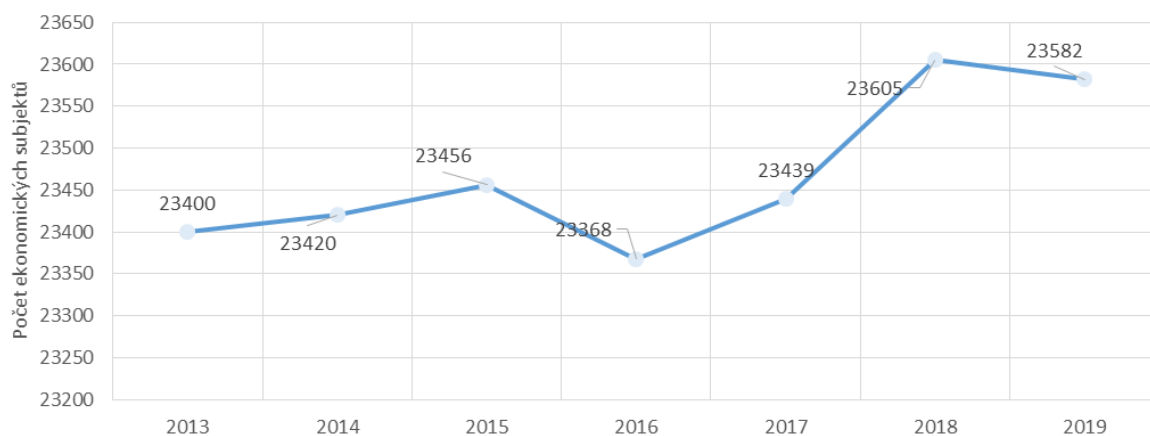
2.2 Zlepšení přístupu k zaměstnání pro obyvatele města Zlína, se zohledněním potřeb specifických skupin osob ohrožených nezaměstnaností, prostřednictvím úzké spolupráce relevantních aktérů v rámci paktu zaměstnanosti

Vyhodnocení ukazatelů kontextu:

<i>Počet podnikatelských subjektů na území města Zlína k počtu ekonomicky aktivních obyvatel:</i>	<i>V období 2013 až 2020 lze sledovat pozitivní trend vývoje počtu podnikatelských subjektů na území města. Z celkového pohledu mezi lety 2013 a 2019 přibylo ve Zlíně 182 podnikatelských subjektů. Obdobný trend lze sledovat také při hodnocení počtu podniků vzhledem k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu, v roce 2019 bylo ve Zlíně 632,6 podniků na 1 000 ekonomicky aktivních obyvatel. Pozn.: Údaj o počtu ekonomicky aktivním obyvatelstvu je sledován pouze v rámci SLDB, které naposledy proběhlo v roce 2011. Pro účely tohoto hodnocení byl v jednotlivých letech vypočten předpokládaný počet ekonomicky aktivních obyvatel, prostřednictvím podílu ekonomicky aktivních obyvatel k celkovému počtu obyvatel statutárního města Zlína.</i>
<i>Podíl nezaměstnaných osob na území města Zlína:</i>	<i>Podíl nezaměstnaných osob na území města Zlína má v období 2014 až 2019 dlouhodobě klesající trend.</i>

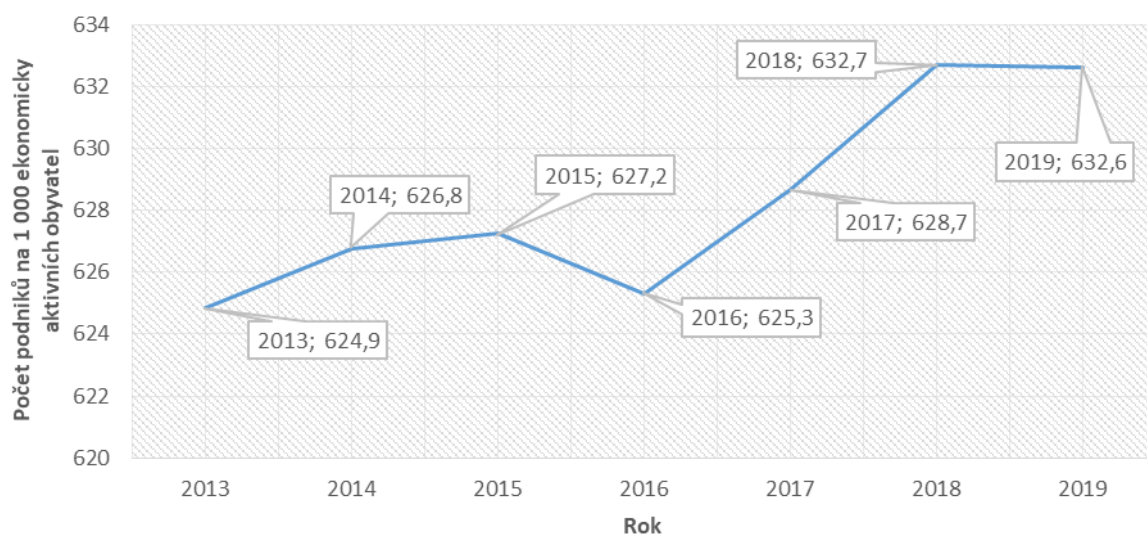
Podkladová data k hodnocení ukazatelů kontextu:

Obrázek 4.2: Vývoj počtu ekonomických subjektů na území města Zlína v období 2013 – 2019

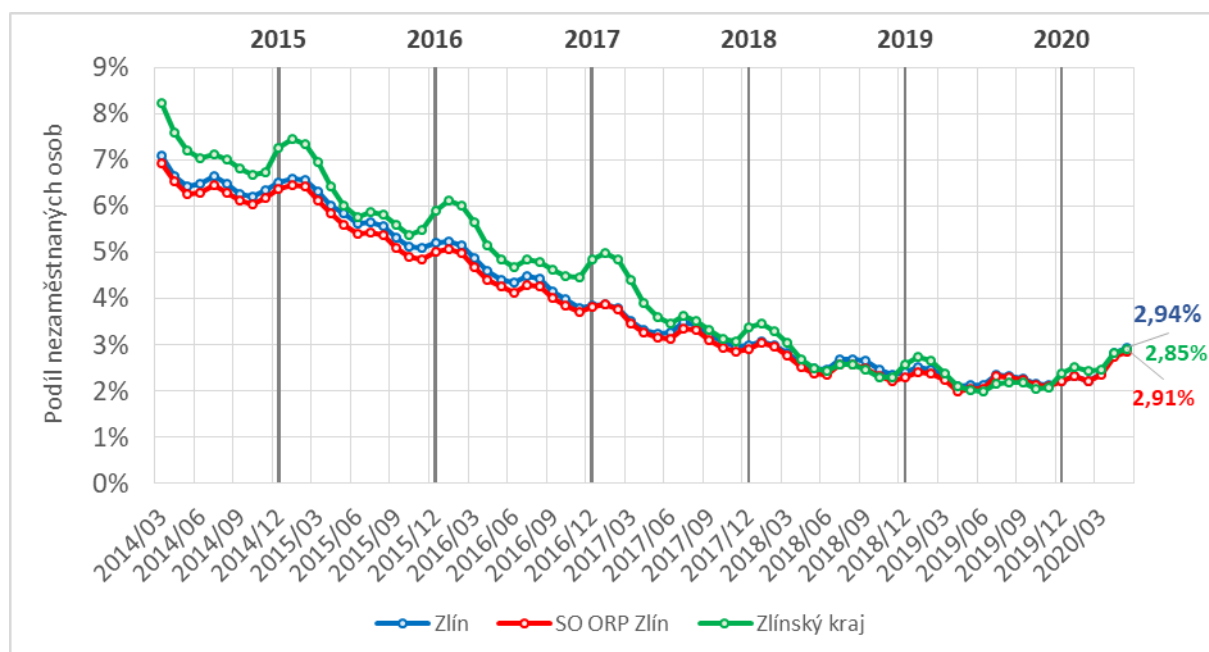
Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Obrázek 4.3: Vývoj počtu ekonomických subjektů vzhledem k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu na území města Zlína v období 2013 – 2019

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Obrázek 4.4: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve městě Zlíně, SO ORP Zlín a Zlínském kraji za jednotlivé měsíce od roku 2014

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze, zpracování PROCES, 2020.

Plnění opatření v rámci TO 2

4.1.2.1 Tematická podoblast 2.1 Ekonomický rozvoj

Opatření 2.1-1: Podporovat rozvoj ekonomiky města Zlína, respektive zlínské aglomerace, na bázi chytré specializace

- Zajištění podmínek pro zachování a rozvoj ekonomických aktivit na území města, dle možnosti vlastních kompetencí.

Opatření 2.1-2: Vytvářet podmínky pro příchod investorů na území města Zlína, respektive zlínské aglomerace

- Vymezení ploch pro rozvoj podnikání v rámci územního plánu města, jejich konkrétní využití je však omezeno vlastnickou strukturou pozemků.

4.1.2.2 Tematická podoblast 2.2 Trh práce

Opatření 2.2-1: Podporovat soulad nabídky a poptávky na trhu práce města Zlína

- Aktivity v oblasti modernizace prostor a vybavení vzdělávacích zařízení na území města, s důrazem na podporu technických a přírodních věd (především ZŠ).

Opatření 2.2-2: Aktivně spolupracovat s dalšími klíčovými aktéry trhu práce při řešení otázek nezaměstnanosti na území města Zlína v duchu rozvojového konceptu pakt zaměstnanosti

- Postupný rozvoj spolupráce města a subjektů na trhu práce v rámci kompetencí města.
- Aktivity v rámci Paktu zaměstnanosti Zlínského kraje.

4.1.2.3 Tematická podoblast 2.3 Cestovní ruch

Opatření 2.3-1: Podporovat vznik nových zážitkových atraktivit cestovního ruchu na území města Zlína

- Realizace projektů modernizace a rozvoje v rámci Zoologické zahrady Lešná, včetně neinvestičních projektů.

- Budování a obnova pamětních míst (Památník T. Bati ve Zlíně, pamětní místa na bývalých hřbitovech, pamětní deska ke 100. výročí padlých vojáků v 1. světové válce apod.).
- Rozvoj infrastruktury pro cykloturistiku.
- Finanční podpora města Zlína pro významné akce s celorepublikovým dosahem (Barum Rally, filmový festival, apod.).

Opatření 2.3-2: Podporovat spolupráci aktérů cestovního ruchu na území města Zlína respektive v širších prostorových vztazích

- Spolupráce s Centrálou cestovního ruchu Moravy.

4.1.3 Tematická oblast 3 – Doprava a technická infrastruktura

Strategické cíle:

3.1 Zlepšení dopravní dostupnosti města Zlína prostřednictvím silniční i železniční dopravy

3.2 Rozvoj nízkouhlíkových, chytrých dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí a podpora udržitelné městské mobility

3.3 Zachování postavení města Zlína jako konkurenceschopného centra Zlínského kraje a přirozeného jádra více než 100tisícové městské aglomerace prostřednictvím nabídky vysoké kvality života v oblasti technické infrastruktury

Vyhodnocení ukazatelů kontextu:

Počet vozidel projíždějících centrem města Zlína	V rámci sledovaného období je možné využít pouze data ze sčítání dopravy z let 2010 a 2016. V tomto období je patrný nárůst vozidel projíždějících územím statutárního města Zlína o téměř 13 %.
Dělna přepravní práce (modal split)	V rámci sledovaného období je možné využít pouze relevantní data z let 2011 (Sčítání lidu, domů a bytů) a 2015 (analytická část Generelu dopravy pro město Zlín). V tomto období dochází ke zvýšení podílu individuální automobilové dopravy, a to zejména na úkor městské hromadné dopravy.
Počet cestujících městskou hromadnou dopravou města Zlína	Ve sledovaném období dochází k nárůstu počtu osob přepravených městskou hromadnou dopravou, roste také podíl dlouhodobého časového jízdného.

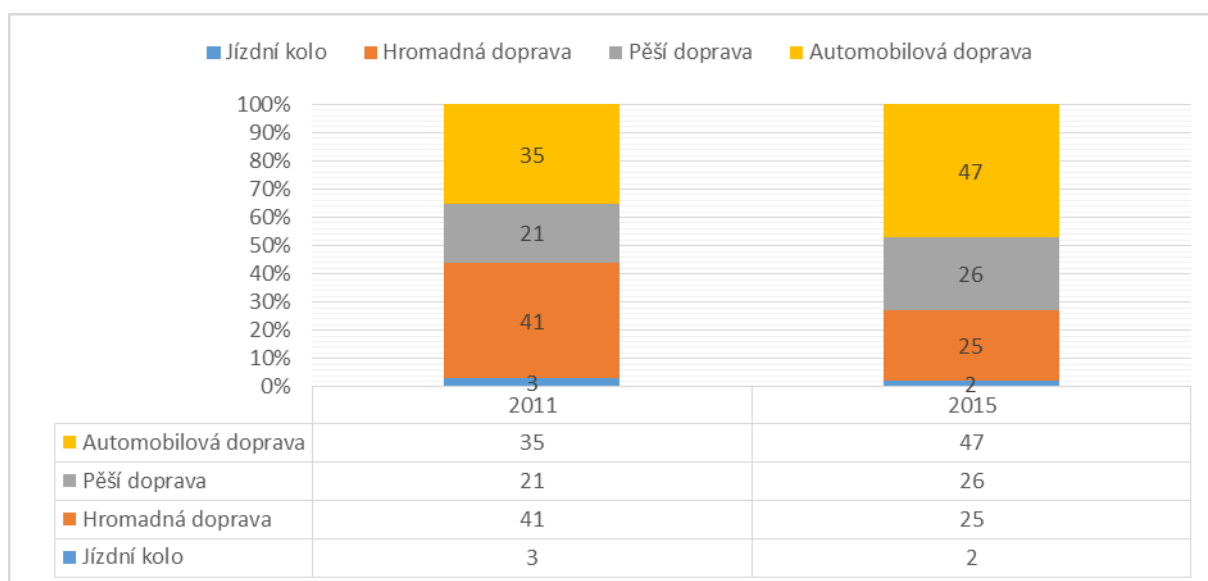
Podkladová data k hodnocení ukazatelů kontextu:

Tabulka 4.3: Počet vozidel denně projíždějících sčítacími úseky na území statutárního města Zlína

Sč. úsek	Začátek	Konec	Vozidel/den (Po-Pá)	
			2010	2016
6-2971	příjezd od Otrokovic	křižovatka 49a s 490	28 398	35 359
6-2974	křižovatka s 490	křižovatka s 490 od Fryštáku	16 020	19 158
6-2972	křižovatka 49a s 490	vyús. 49026 do Kudlova	18 802	20 611
6-2981	vyús. 49026 do Kudlova	křižovatka s 490 od Fryštáku	16 130	19 262
6-2961	křižovatka s 490 od Fryštáku	křižovatka s MK - ul. Díly IV	14 810	18 598

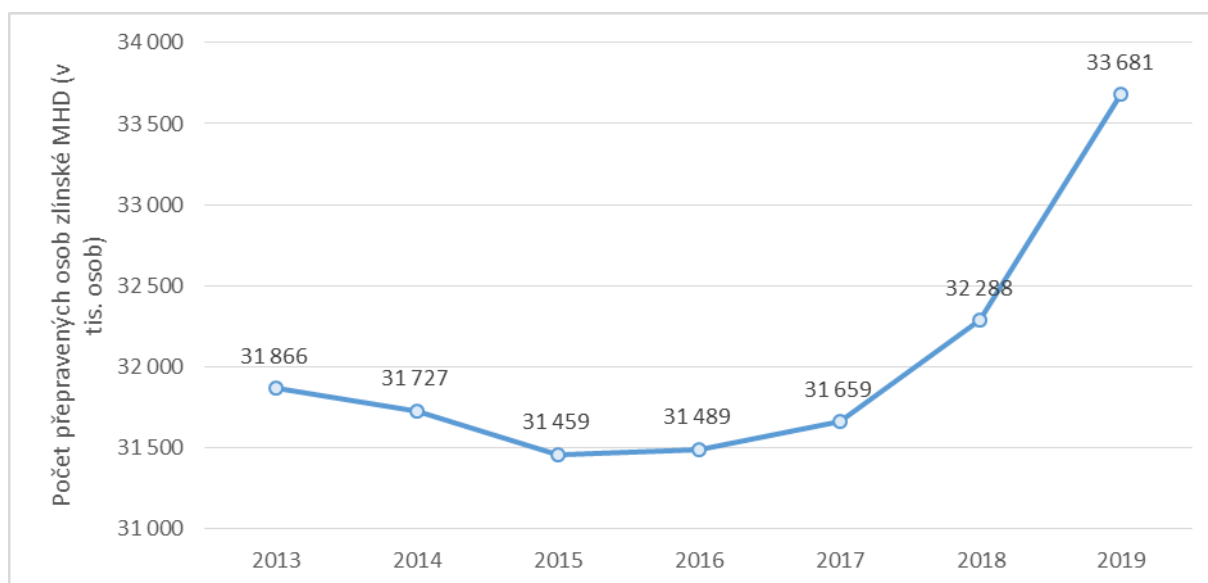
Zdroj: ŘSD ČR – Sčítání dopravy 2010; Sčítání dopravy 2016.

Obrázek 4.5: Vývoj dělby přepravní práce

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011, *Generel dopravy pro město Zlín – Analytická část, 2015.*

Obrázek 4.6: Počet přepravených osob zlínské MHD a podíl skupin cestujících (2013 – 2019)

Zdroj: DSZO, 2020.

Plnění opatření v rámci TO 3

4.1.3.1 Tematická podoblast 3.1 Silniční a železniční síť, technická infrastruktura

Opatření 3.1-1: Podporovat výstavbu rychlostní silnice nadregionálního významu R49/R6 Hulín – Púchov, primárně pak staveb R4901 Hulín – Fryšták a R4902 Fryšták – Lípa včetně přeložky silnice III/490 a obchvatu Zálešné

- Přípravné práce pro rozvoj nadřazené komunikační sítě D49, včetně přivaděče Fryšták a aktivity navázané na modernizaci železniční tratě 331 Otrokovice-Vizovice, obsahující řadu významných dopravních staveb.

Opatření 3.1-2: Vypracovat a postupně realizovat Generel dopravy města Zlína s primárním cílem snižovat intenzitu konfliktu funkce dopravy s funkcemi centra a bydlení

- Vytvoření a realizace koncepčních dokumentů v oblasti dopravy: Generel dopravy (2016), strategický rámec udržitelné městské mobility (2018), Plán udržitelné městské mobility města Zlín (v roce 2020 se dokument nachází ve fázi zpracování).

Opatření 3.1-3: Podporovat modernizaci železniční trati Otrokovice – Zlín – (Vizovice)

- Přípravné práce pro modernizaci železniční trati 331 a stavbu nového dopravního terminálu.

Opatření 3.1-4: Podporovat výstavbu a modernizaci sítí technické infrastruktury na území města Zlína

- Výstavba metropolitní optické datové sítě. Byly realizovány další projekty zaměřené na posílení datové infrastruktury města.
- Budování a rekonstrukce kanalizačních sítí zejména v okrajových částí města.
- Realizace neinvestičních projektů zaměřených na oblast energetiky a hospodaření s energií.

4.1.3.2 Tematická podoblast 3.2 Udržitelné městské dopravní systémy

Opatření 3.2-1: Podporovat zklidnění dopravy v centru s preferencí městské hromadné dopravy

- Aktivity za účelem preference a plošné koordinace MHD ve Zlíně.
- Doplnění a úpravy systému světelné signalizace na území města.
- Rekonstrukce zastávek MHD.

Opatření 3.2-2: Rozvíjet veřejnou dopravu na území města Zlína šetrnou k životnímu prostředí a podporující chytrá řešení

- Vznik nových či rozšíření stávajících linek MHD.
- Modernizace vozového parku MHD se zaměřením na ekologizaci dopravy.
- Budování odstavných ploch pro vozidla MHD.

Opatření 3.2-3: Rozvíjet cyklistickou a pěší dopravu na území města Zlína

- Zpracování pasportu stavu všech chodníkových ploch, v rámci projektu „Chodníky 300“ byly také sestaveny metodické pokyny, které jsou závazné pro projektování a realizaci nových chodníků, modernizaci a údržbu stávajících chodníků.
- Rekonstrukce chodníků a přístupových cest, včetně zajištění bezbariérové dostupnosti na vybraných místech.
- Rekonstrukce podchodů za účelem zvýšení kvality a bezpečnosti pěší dopravy ve městě.
- Budování cyklostezek na území města.

Opatření 3.2-4: Řešit problémy dopravy v klidu ve městě Zlíně

- Budování parkovacích míst v lokalitách s identifikovaným nedostatkem.

4.1.4 Tematická oblast 4 – Životní a fyzické prostředí města

Strategické cíle:

4.1 Zachování postavení města Zlína jako konkurenceschopného centra Zlínského kraje a přirozeného jádra více než 100tisícové městské aglomerace prostřednictvím nabídky vysoké kvality života v oblasti životního prostředí

4.2 Regenerace východní části Bažova areálu jako součásti rozšířeného centra města Zlína

Vyhodnocení ukazatelů kontextu:

<i>Podíl veřejné zeleně na rozloze města (zdroj statutární město Zlín); alternativně podíl lesní půdy na celkové rozloze města</i>	<i>Podíl lesní půdy na celkové rozloze města se mezi lety 2013 a 2019 změnil jen mírně, a to v pozitivním přírůstku o 0,42 % (absolutně se jedná o nárůst o více než 16 ha lesní půdy na území statutárního města Zlín.</i>
<i>Podíl množství skládkovaného odpadu na celkovém množství odpadů města Zlína</i>	<i>Vývoj hodnot ukazatele je z dlouhodobého hlediska vzhledem k hodnotě z roku 2013 (61,8 %) pozitivní, mezi lety 2017 a 2019 však došlo k nárůstu této hodnoty z 56,4 % na 60,4 %.</i>
<i>Rozloha regenerovaných ploch</i>	<i>Východní část Baťova areálu se stala integrální součástí centra města Zlína, pokud jde o charakter využití území; většina objektů v tomto území již prošla revitalizací, kdy došlo ke konverzi průmyslové funkce na funkce administrativní a občanské vybavenosti (především komerční). Do tohoto území se nedaří zapojit funkci obytnou. Význam tohoto území výrazně vzroste v souvislosti s připravovanou výstavbou multimodálního dopravního terminálu. Rozlohu regenerovaných ploch lze odvodit z celkové rozlohy východní části areálu vymezené ve schématu ochrany a rozvoje hodnot území platného územního plánu, které zahrnuje 0., 1., 2. a 3. řadu zástavby v poloze mezi tř. T. Bati a železnicí. Z této zástavby prošla přestavbou téměř naprostá většina zástavby, ve funkci průmyslově skladové zůstal pouze objekt č. 33 a částečně objekt č. 34, na dokončení transformace pak čeká plocha po odstraněných budovách č. 24, 25 a 26, případně další možné plochy č. 16 a 36. Naplnění cíle záviselo a závisí na součinnosti řady dalších subjektů.</i>

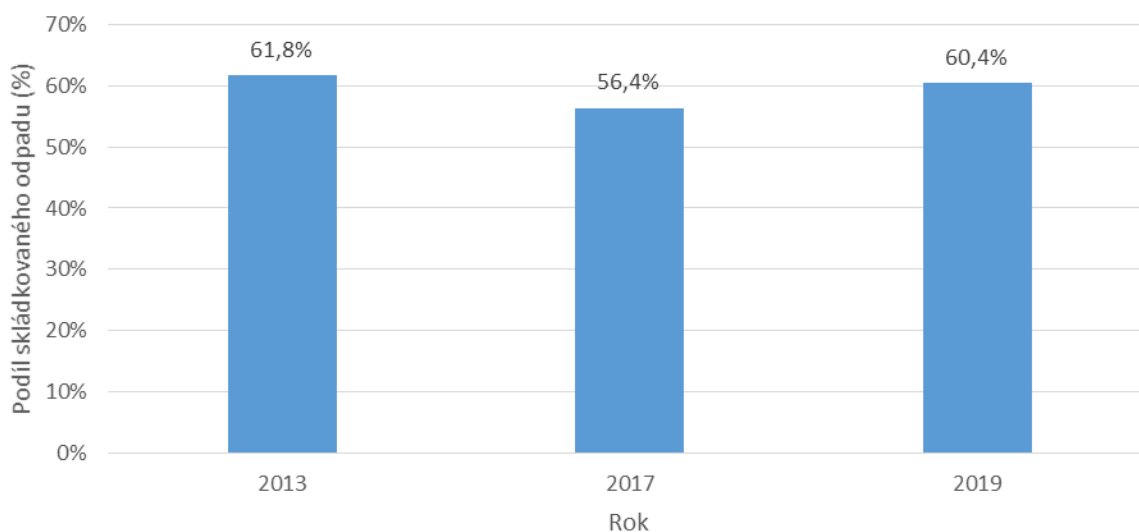
Podkladová data k hodnocení ukazatelů kontextu:

Tabulka 4.4: Struktura využití ploch města Zlína v letech 2009 a 2019

Kategorie	2013		2019		Rozdíl 2019 - 2013	
	[ha]	podíl	[ha]	podíl	absolutní [ha]	relativní
Orná půda	2424,84	23,58 %	2 309,82	22,46 %	-115,02	-4,74 %
Zahrady	627,06	6,10 %	642,50	6,25 %	15,44	2,46 %
Ovocné sady	150,76	1,47 %	160,46	1,56 %	9,71	6,439 %
Trvalé travní porosty	1029,28	10,01 %	1 070,49	10,41 %	41,21	4,00 %
Lesní půda	3875,30	37,69 %	3 891,52	37,85 %	16,22	0,42 %
Vodní plochy	110,20	1,07 %	108,90	1,06 %	-1,30	-1,18 %
Zastavěné plochy	478,96	4,66 %	492,46	4,79 %	13,50	2,82 %
Ostatní plochy	1586,20	15,43 %	1 606,49	15,62 %	20,29	1,28 %
Celková výměra	10282,61	100,00 %	10 282,66	100,00 %	-	

Zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady, údaje za rok 2009 a 2019.

Obrázek 4.7: Podíl množství skládkovaného odpadu na celkovém množství odpadů města Zlína

Zdroj: Odbor životního prostředí a zemědělství MMZ.

Plnění opatření v rámci TO 4

4.1.4.1 Tematická podoblast 4.1 Prostorová struktura města

Opatření 4.1-1: Vytvořit širokou platformu aktérů regenerace chátrající a podvyužité části Bažova areálu a na tomto základě přeměnit Bažův areál v multifunkční rozšířené centrum města Zlína

- Příprava postupné regenerace areálu na základě dopravně-urbanistické koncepce zpracované městem.

Opatření 4.1-2: Podporovat proces regenerace dalších nevyužitých či částečně využitých lokalit na území města Zlína

- Realizované regenerace veřejných lokalit (např. "Demolice budovy Shopping City Zlín, Jižní Svahy" aj.).

Opatření 4.1-3: Podporovat proces regenerace Městské památkové zóny města Zlína

- Strategický plán pro regeneraci městské památkové zóny Zlín na období 2016 – 2020.
- Obnova lokalit Městské památkové zóny města Zlína (např. projekt „Město Zlín – Obnova Památníku Tomáše Bati ve Zlíně“).
- Příprava revitalizace lokalit veřejného prostranství (např. Divadelní park, náměstí Míru, vlakové nádraží, autobusové nádraží, Zlínský zámek).

4.1.4.2 Tematická podoblast 4.2 Životní prostředí

Opatření 4.2-1: Minimalizovat zásahy vedoucí k redukcí ploch zeleně na území města Zlína a podporovat vznik klidových zón na území města Zlína

- Postupná realizace projektů zaměřených na obnovu městské zeleně.

Opatření 4.2-2: Rozvíjet odpadové hospodářství města Zlína v souladu s vymezením hierarchie způsobů nakládání s odpady

- Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období let 2017 – 2021.
- Pořízení nádob na ukládání bioodpadu z domácností a další aktivity se zaměřením na recyklaci BRKO.

Opatření 4.2-3: Ve spolupráci s Povodím Moravy a dalšími aktéry podporovat realizaci protipovodňových opatření na ochranu území města Zlína

- Povodňový plán města Zlína.
- Modernizace a rozšiřování povodňového varovného systému.

Opatření 4.2-4: Podporovat projekty vedoucí ke snižování znečištění ovzduší města Zlína

- Realizace aktivit zaměřených na ekologicky šetrnou mobilitu, včetně osvětových aktivit s cílem změn dopravního chování obyvatel směrem k ekologické šetrnosti.
- Pořízení automatizované imisní monitorovací stanice pro měření znečištění ovzduší ve Zlíně.

4.1.5 Tematická oblast 5 – Řízení a správa města

Strategické cíle:

V případě TO 5 nejsou strategické cíle definovány.

Opatření 5.1: Aktivně utvářet image chytrého, kreativního, podnikavého a udržitelného města

Opatření 5.2: Založit rozvoj na hodnocení robustní datové základny

Opatření 5.3: Aktivně spolupracovat s partnery veřejného, soukromého i neziskového sektoru při řešení svých rozvojových problémů

Opatření 5.4: Aktivně spolupracovat při řešení mezinárodních projektů s partnerskými městy

Opatření 5.5: Zajistit potřebné finanční a lidské zdroje pro realizaci strategie

Vyhodnocení ukazatelů kontextu:

V případě tematické oblasti 5 nejsou definovány ukazatele kontextu.

Plnění opatření v rámci TO 5

Opatření 5.1: Aktivně utvářet image chytrého, kreativního, podnikavého a udržitelného města

- Rozvoj datové infrastruktury města a elektronických služeb pro občany.
- Realizace chytrých projektů v oblasti udržitelné mobility.
- Realizace komunikačních a propagačních kampaní.
- Realizace neinvestičních projektů zaměřených na rozvoj a zvýšení efektivity strategického a projektového řízení.
- Aktivity za účelem podpory kreativity na území města (akce Zlín Design Week, sestavení Zlínského kreativního klastru a spolupráce města s tímto klastrem atd.).

Opatření 5.2: Založit rozvoj na hodnocení robustní datové základny

- Realizace projektu „Zajištění přenosu dat a informací v územní samosprávě statutárního města Zlín“.
- Využívání dat z BBT detektorů na křižovatkách (směrové dělení dopravy, výpočty dojezdových časů).
- Využívání datové základny Městské policie.

Opatření 5.3: Aktivně spolupracovat s partnery veřejného, soukromého i neziskového sektoru při řešení svých rozvojových problémů

- Probíhající partnerská spolupráce města s relevantními partnery při řešení rozvojových programů.

Opatření 5.4: Aktivně spolupracovat při řešení mezinárodních projektů s partnerskými městy

- Spolupráce s partnerskými městy na základě platných partnerských smluv: Altenburg (Německo), Groningen (Nizozemí), Chorzow (Polsko), Izegem (Belgie), Möhlin (Švýcarsko),

Limbach-Oberfrohna (Německo), Romans-sur-Isere (Francie), Sesto San Giovanni (Itálie), Trenčín (Slovensko).

Opatření 5.5: Zajistit potřebné finanční a lidské zdroje pro realizaci strategie

- Realizace strategie z vlastních zdrojů a dostupných dotačních titulů.
- Realizace strategických aktivit prostřednictvím oddělení koordinace projektů.

4.1.6 Závěrečné vyhodnocení naplňování Strategie „Zlín 2020“

Na základě aktuálních dostupných dat byl vyhodnocen trend kontextových ukazatelů jednotlivých strategických cílů. U většiny strategických cílů je trend kontextových ukazatelů v souladu s nastavenými strategickými cíli, dochází tak ke zlepšení situace v jednotlivých tematických oblastech hodnocené kontextovými indikátory. Výjimkou jsou kontextové indikátory v oblasti dopravy, týkající se intenzity automobilové dopravy a dělby přepravní práce, kde dochází k relativnímu nárůstu silniční automobilové dopravy. Vyhodnocení jednotlivých ukazatelů kontextu je uvedeno v tabulce 4.5.

Tabulka 4.5: Vyhodnocení ukazatelů kontextu jednotlivých strategických cílů

Strategický cíl:	Ukazatel kontextu	Hodnocení změny:
1.1 Zachování postavení města Zlína jako konkurenceschopného centra Zlínského kraje a přirozeného jádra více než 100tisícové městské aglomerace prostřednictvím nabídky vysoké kvality života v oblasti bydlení, občanské vybavenosti a bezpečnosti	<i>Hodnota migračního salda města Zlín:</i>	<i>Hodnota ukazatele má ve sledovaném období střídavý trend, v letech 2018 a 2019 má migrační saldo pozitivní přírůstek. Ačkoliv z celkového pohledu dochází ve sledovaném období ke snižování počtu obyvatel města, je pokles mnohem mírnější ve srovnání s vývojem uvedeným v prognóze z roku 2011, vytvořené v rámci strategie Zlín 2020 (dle této prognózy byl predikován v roce 2020 počet obyvatel 71 833, přičemž skutečná hodnota ke dni 31. 12. 2019 je 74 935.</i>
	<i>Počet trestných činů spáchaných na území města Zlína – 2014-2019:</i>	<i>Ve sledovaném období je patrný dlouhodobý trend poklesu kriminality, s výjimkou v roce 2018. Mezi lety 2013 a 2019 došlo k poklesu kriminality o 30,5 %.</i>
2.1 Posilování konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru města Zlína, respektive zlínské aglomerace, prostřednictvím zavádění inovací do stávajících a nově zakládaných podniků v souladu s myšlenkou inteligentní specializace 2.2 Zlepšení přístupu k zaměstnání pro obyvatele města Zlína, se zohledněním potřeb specifických skupin osob ohrožených nezaměstnaností, prostřednictvím úzké spolupráce relevantních aktérů v rámci paktu zaměstnanosti	<i>Počet podnikatelských subjektů na území města Zlína k počtu ekonomicky aktivních obyvatel:</i>	<i>Ve sledovaném období 2014 až 2020 lze sledovat pozitivní trend vývoje počtu podnikatelských subjektů na území města, v roce 2019 však trend opět nabírá negativní směr. Z celkového pohledu mezi lety 2014 a 2019 přibylo ve Zlíně 182 podnikatelských subjektů.</i>
	<i>Podíl nezaměstnaných osob na území města Zlína:</i>	<i>Podíl nezaměstnaných osob na území města Zlína má v období 2014 až 2019 dlouhodobě klesající trend.</i>

Strategický cíl:	Ukazatel kontextu	Hodnocení změny:
<p>3.1 Zlepšení dopravní dostupnosti města Zlína prostřednictvím silniční i železniční dopravy</p> <p>3.2 Rozvoj nízkouhlíkových, chytrých dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí a podpora udržitelné městské mobility</p> <p>3.3 Zachování postavení města Zlína jako konkurenceschopného centra Zlínského kraje a přirozeného jádra více než 100tisícové městské aglomerace prostřednictvím nabídky vysoké kvality života v oblasti technické infrastruktury</p>	<p>Počet vozidel projíždějících centrem města Zlína</p>	<p>V rámci sledovaného období je možné využít pouze data ze sčítání dopravy z let 2010 a 2016. V tomto období je patrný nárůst vozidel projíždějících územím statutárního města Zlína o téměř 13 %.</p>
	<p>Dělbá přepravní práce (modal split)</p>	<p>V rámci sledovaného období je možné využít pouze relevantní data z let 2011 (Sčítání lidu, domů a bytů) a 2015 (analytická část Generelu dopravy pro město Zlín). V tomto období dochází ke zvýšení podílu individuální automobilové dopravy, a to zejména na úkor městské hromadné dopravy, i přes rozsáhlé investice v oblasti městské hromadné dopravy. Z pohledu celkového počtu přepravených osob MHD roste, podíl vzhledem k celkové dopravě v rámci dělby přepravní práce u MHD klesá.</p>
	<p>Počet cestujících městskou hromadnou dopravou města Zlína</p>	<p>Ve sledované období dochází k nárůstu počtu osob přepravených městskou hromadnou dopravou, roste také podíl dlouhodobého časového jízdného.</p>
<p>4.1 Zachování postavení města Zlína jako konkurenceschopného centra Zlínského kraje a přirozeného jádra více než 100tisícové městské aglomerace prostřednictvím nabídky vysoké kvality života v oblasti životního prostředí</p> <p>4.2 Regenerace východní části Baťova areálu jako součásti rozšířeného centra města Zlína</p>	<p>Podíl veřejné zeleně na rozloze města (zdroj statutární město Zlín); alternativně podíl lesní půdy na celkové rozloze města</p>	<p>Podíl lesní půdy na celkové rozloze města se mezi lety 2009 a 2019 změnil jen mírně, a to v pozitivním přírůstku o 0,36 % (absolutně se jedná o nárůst o téměř 14 ha lesní půdy na území statutárního města Zlín).</p>
	<p>Podíl množství skládkovaného odpadu na celkovém množství odpadů města Zlína</p>	<p>Vývoj hodnot ukazatele je z dlouhodobého hlediska vzhledem k hodnotě z roku 2013 (61,8 %) pozitivní, mezi lety 2017 a 2019 však došlo k nárůstu této hodnoty z 56,4 % na 60,4 %.</p>
	<p>Rozloha regenerovaných ploch</p>	<p>Revitalizace ploch již proběhla ve velké části východní části Baťova areálu.</p>

Pozn.: V rámci tematické oblasti TO5 nebyly stanoveny specifické cíle ani kontextové ukazatele. V tabulce jsou zelenou barvou označeny ukazatele s trendem vyvíjejícím se pozitivně vzhledem k souvisejícím cílům, červeně naopak trendy s negativním vývojem vzhledem k cílům strategie rozvoje.

V rámci strategického dokumentu nejsou pro uvedené cíle vymezeny dopadové indikátory, chybí tak jednoznačný kvantitativní popis stavu, který lze považovat za splnění navržených cílů. Tato absence indikátorů znemožňuje kvantitativní vyhodnocení naplnění cílů strategie rozvoje.

Pro účely hodnocení byla zvolena kvalitativní metoda, kdy je ke každému opatření identifikován přehled aktivit v území, které svou podstatou přispívají k naplnění vymezených cílů. Z provedené kvalitativní analýzy lze konstatovat, že v rámci všech specifických cílů a opatření došlo v období platnosti dokumentu k jeho průběžnému naplňování, tzn., že byly realizovány aktivity, které přispěly k řešení jednotlivých problémových okruhů.

4.2 Hlavní trendy a prognózy dalšího vývoje

4.2.1 Shrnutí hlavních identifikovaných trendů

Na základě publikace Globální megatrendy¹²⁰ jsou vybrány trendy, které mají bezprostřední vliv na budoucnost města Zlín:

Globální stárnutí

S rostoucí průměrnou délkou života roste i průměrný věk světové populace a většina světových regionů konverguje ke stárnoucí společnosti. Divergentní oblasti jsou jedním ze zdrojů světových migračních proudů. Tento trend povede k významným společenským a ekonomickým změnám v rámci jednotlivých kultur. Bude se měnit např. celospolečenské vnímání stáří. V důsledku působení globálního stárnutí se bude muset restrukturalizovat funkce veřejných, zejména důchodových systémů.

Jak je vidět v datech v následující kapitole, i obyvatelé města Zlína stárnou. Prognóza do roku 2040 ukazuje nárůst počtu obyvatel ve věku 65+ a u ostatních věkových kategorií je předpokládán pokles obyvatel. Důvodem je nízká porodnost (od roku 2007 přirozený přírůstek kolísá) a také odliv obyvatel mimo město. Ekonomické důsledky tohoto trendu jsou zřejmé. Vznikne nedostatek pracovních sil, sníží se spotřeba a zpomalí se hospodářský růst. Stárnutí obyvatel pro město také znamená větší důraz na zajištění sociálních služeb a zdravotní péče, řešení bydlení pro starší občany.

Rostoucí individualismus a síla jednotlivců

Tento trend reprezentuje výrazně sílící vliv jednotlivce či malých skupin na celospolečenské, ekonomické i politické rozhodovací procesy. Roste síla jednotlivce vůči společnosti i ekonomickým subjektům. Tento trend posiluje zvyšující se vzdělanost populace, rozšiřování individuálních svobod a nové technologie. Jedná se o mladé lidi, osoby do 35 let a následně o seniory.

Vlivem odchodu rodin, které se stěhují do zázemí města, byty ve městě obsazují jednotlivci, a to je znát na celkové populaci města Zlína. Vysvětluje to tedy skutečnost, že i když jsou byty ve městě obsazeny, počet obyvatel města klesá. Zlínský kraj patří v České republice mezi kraje s nejnižší úhrnnou rozvodovostí a průměrná délka trvání manželství při rozvodu je nejvyšší v ČR (14,4 let v roce 2018). Na druhou stranu na území SO ORP Zlín je vyšší podíl věřících osob (nad 30 %), kteří mají silnější komunitní vazby v území. Rozvoj těchto komunitních vazeb a sousedských vztahů je potenciálem rozvoje do budoucna. Tato skutečnost se projevuje i vyšším podílem rodáků žijících ve stejné obci, kde se narodili.

Rostoucí mobilita

Mobilitou se nerozumí pouze mobilita ve fyzickém slova smyslu, ale i pohyb informací, zboží a služeb a i tzv. virtuální mobilita ve světové síti a sociální mobilita napříč společenskými strukturami. Vysoká mobilita umožňuje globální propojení spotřebních a výrobních vzorců, nové modely práce i sociálních kontaktů a interakcí. Mobilita je spojená s vyšším prostorovým pohybem osob doprovázeným klesající uzavřeností lokalit. Území se začíná otevírat, prostorové vazby se rozvolňují.

¹²⁰ HAVRÁNEK, M. – POKORNÝ, O. (2016) *Globální megatrendy pro aktualizovaný Strategický rámec udržitelného rozvoje*. Praha: Úřad vlády ČR.

Socioekonomické procesy se v současnosti vykazují mnohem menší prostorovou zakotveností. Lidé se pohybují na větší vzdálenosti, dojíždí za prací každý den. Překonávání větší vzdálenosti není takový problém, jak tomu bylo dříve. S mobilitou souvisí nejen přesun osob, materiálů a zboží, ale i environmentální a sociální zátěže, které jsou mobilitou způsobeny.

Dopad rostoucí prostorové mobility obyvatel na město Zlín je podrobně řešen v Plánu udržitelné městské mobility města Zlína, který se v současné době zpracovává.

Virtualizace světa

Od vzniku počítačů a internetu se stále více aktivit přesouvá z fyzického světa do virtuálního kyberprostoru. Dochází k hybridnímu propojování, kdy je reálný svět úzce propojený se světem virtuálním. Proměny trhu práce mění prostorové rozložení ekonomických aktivit, změnu velikosti a zaměření podniků. Dochází stále častěji k fenoménu virtuální přítomnosti, kdy se jednotlivci pomocí techniky virtuálně účastní různých událostí, včetně výkonu práce. Narůstá počet pracovních možností práce z domova, což způsobuje i negativní trend. Osoba, která takto pracuje z domova, nepřichází tak často do kontaktu s lidmi, ztrácí sociální kontakt, nerozumí některým dějům ve společnosti, což může ovlivňovat její chování. Procento zaměstnaných osob ve věku 15 až 64 let, kteří obvykle pracují z domova, činilo v Evropské unii (EU) v roce 2019 5,4 %.¹²¹ Obecně pracuje z domova více osob samostatně výdělečně činných než zaměstnanců, více žen než mužů. Frekvence práce z domova se s věkem zvyšuje.

V důsledku pandemie koronaviru se od března roku 2020 podíl pracovníků, kteří začali pracovat na dálku, zvýšil. Některá odvětví se byla schopna přizpůsobit situaci lépe a některá hůře. Příchod pandemie ještě více zvýšil potřebu rozvíjet digitální dovednosti pracovníků, nejen aby bylo možné čelit výzvám vyplývajícím z rychlého vývoje technologií a nových způsobů práce, ale i proto, aby byly firmy schopny rychlejší reakce na současnou krizi. Problematictější se může stát řešení situace na územích a v odvětvích, kde malé firmy představují větší podíl na zaměstnanosti.

Rostoucí objem migrace

Obyvatelé s vyšším příjmem ve věku 25 až 35 let se společně s dětmi stěhují do zázemí měst, posilují tak proces stárnutí obyvatelstva ve městě a jejich koncentraci do panelových sídlišť. Obyvatelé se stěhují do zázemí měst kvůli klidnějšímu prostředí, dostupnosti pozemků a levnějším pozemkům. Zároveň pro ně dojezd představuje jen 15 až 20 minut do města, kam dojíždějí za prací, vozí tam děti do škol, nakupují, využívají občanskou vybavenost města – sociální, zdravotní služby, kulturní, sportovní infrastrukturu i technickou infrastrukturu apod. Město z těchto osob nemá žádné příjmy, ale musí pro ně zajistit tuto infrastrukturu, kterou financuje z vlastního rozpočtu.

I v případě Zlína je zřejmé, že lidé odcházejí z města Zlína za bydlením do zázemí (vzhledem k nedostatku rozvojových ploch pro bydlení) a do města každodenně migrují z výše zmíněných důvodů. Za posledních 10 let se do města Zlína přistěhovalo 12 278 obyvatel a vystěhovalo se 13 071 obyvatel. Ztráta migrací byla ve městě Zlín za tohoto období 793 obyvatel. Zlín má velký potenciál v lidech, kteří zde žijí, ale nemají zde trvalý pobyt (např. vysokoškolští studenti UTB).

¹²¹ European Union, 2020, https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/jrc120945_policy_brief_-_covid_and_telework_final.pdf

Zintenzivňující se globalizace

Globalizace charakterizuje provázanost a vzájemnou závislost sociálně-kulturních, ekonomických, finančních, výrobních, přepravních, environmentálních a jiných systémů. Tato provázanost se neustále prohlubuje. Počet funkčních regionů v ČR klesá (za posledních 20 let pokles o 20,7 %), tzn., že roste jejich velikost, a přesto klesá jejich uzavřenost z hlediska trhu práce (tzn., roste počet dojížděkových vztahů do zaměstnání přes hranice vymezených mikroregionů). Dochází k celkovému růstu otevřenosti území. Důvodem, proč dochází ke snižování počtu pracovních mikroregionů, je vliv globalizačního procesu v území spojený s vyšším prostorovým pohybem osob a doprovázený klesající uzavřeností lokalit. Dochází k celkovému růstu otevřenosti území. Socioekonomické procesy se v současnosti vykazují mnohem menší prostorovou zakotveností.

Dopad globalizace ovlivňuje i mimo jiné sídelní strukturu. Trend globalizace pro město například znamená to, že některé firmy, které jsou ve městě vlastníky podniků, sídlí mimo město Zlín nebo i mimo Českou republiku, a tím je s nimi zhoršená komunikace. Hůře chápou místní prostředí a potřeby města, jelikož jsou zvyklí na jiné poměry. Méně se zajímají o okolí firmy a méně podporují místní aktivity.

Technologické změny

Nové technologie se v posledních letech vyvíjejí nebývalou rychlostí. Dle inovačního výhledu OECD v současnosti lze indikovat 40 nových trendů v oblasti KET (key enabling technologies), které spadají do čtyř rozhodujících oblastí – digitalizace, biotechnologie, pokročilé materiály, energetika a životní prostředí. Rozhodujícími šesti technologickými trendy současnosti jsou internet (digitální přítomnost), komputelizace všeho a možnost uložit data odkudkoli (superpočítač v kapse, využití cloudů), internet věcí („senzORIZACE VŠEHO“, řízení na dálku), umělá inteligence a Big Data, sdílená ekonomika a její důvěryhodnost („distribuovaná důvěra“) a digitalizace hmoty.¹²²

V rámci ČR je ve Zlínském kraji jeden z největších podílů podniků s inovacemi. Jak je uvedeno v rámci Analytické části Integrované strategie pro ITI Zlínské aglomerace pro období 2021 – 2027, od roku 2016 do roku 2018 došlo ve Zlínském kraji k nárůstu pracovišť vědy a výzkumu ze 191 na 221, z toho tvoří 31,7 % pracovišť s 10 a více zaměstnanci. Na území města působí v této oblasti především Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Technologické inovační centrum Zlín, s.r.o., Zlínský kreativní klastr, Plastikářský klastr.

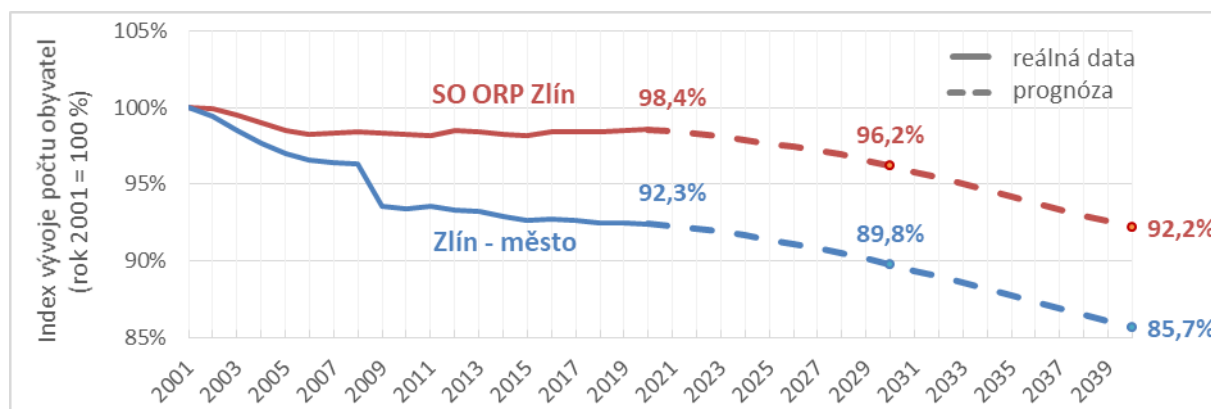
¹²² OECD (2016): OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2016. OECD Publishing, Paris. Dostupné z: http://dx.doi.org/10.1787/sti_in_outlook-2016-en

4.2.2 Demografická prognóza obyvatel do roku 2040

Demografická prognóza je spočítána na základě *Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070*¹²³, kterou v listopadu 2019 zveřejnil Český statistický úřad (ČSÚ). Tato projekce navazuje na střední variantu prognózy vydané ČSÚ v listopadu 2018 pro celou ČR. Projekce pro kraje vychází z dat demografické struktury obyvatelstva k 1. 1. 2019, přitom standardně očekává ve scénáři plynulý vývoj jednotlivých demografických procesů, protože nemůže předvídat náhlé působení vnějších vlivů, např. hluboké ekonomické krize, výrazné změny v systému sociálních či jiných legislativních opatření, epidemie nemocí či zásadní objevy lékařské vědy, které mohou z krátkodobého i dlouhodobějšího hlediska ovlivnit demografický vývoj. Při zpracování projekce ČSÚ byla uvažována jak přirozená složka reprodukce (porodnost, úmrtnost), tak složka mechanická (migrace).

Předkládané hodnoty zpracované prognózy měst a SO ORP do roku 2029 s výhledem do roku 2039 z výše popsané aktuální prognózy ČSÚ vycházejí. Data byla přepočtena na základě pětiletých věkových skupin obyvatelstva dle pohlaví, přičemž byla uzpůsobena dle reálných hodnot porodnosti. Jedná se o prognózu, která je založena na současném trendu a vychází z aktuálních dat k 1. 1. 2019.

Obrázek 4.8: Vývoj počtu obyvatel města a SO ORP Zlín dle prognózy do roku 2040

Zdroj: ČSÚ; zpracování a prognóza PROCES, 2020.

Do roku 2040 je očekáván výrazný nárůst počtu seniorů, tedy občanů od 65 let věku. Jejich počet se zvýší o téměř 2 400 osob a budou tvořit 27,6 % celkové populace Zlína, což je o 5,2 % více než v roce 2019.

Výrazný pokles je očekáván u produktivní složky obyvatelstva mezi 15 a 64 lety, kterých bude v populaci o 3,5 % méně. Tento pokles představuje úbytek o 5 851 osob.

Značný pokles je dále očekáván u dětské složky obyvatel, kde ubude oproti roku 2019 téměř 2 000 dětí (0 – 14 let). Podíl dětí v populaci se sníží o 1,6 %.

¹²³ <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-v-krajich-cr-do-roku-2070>

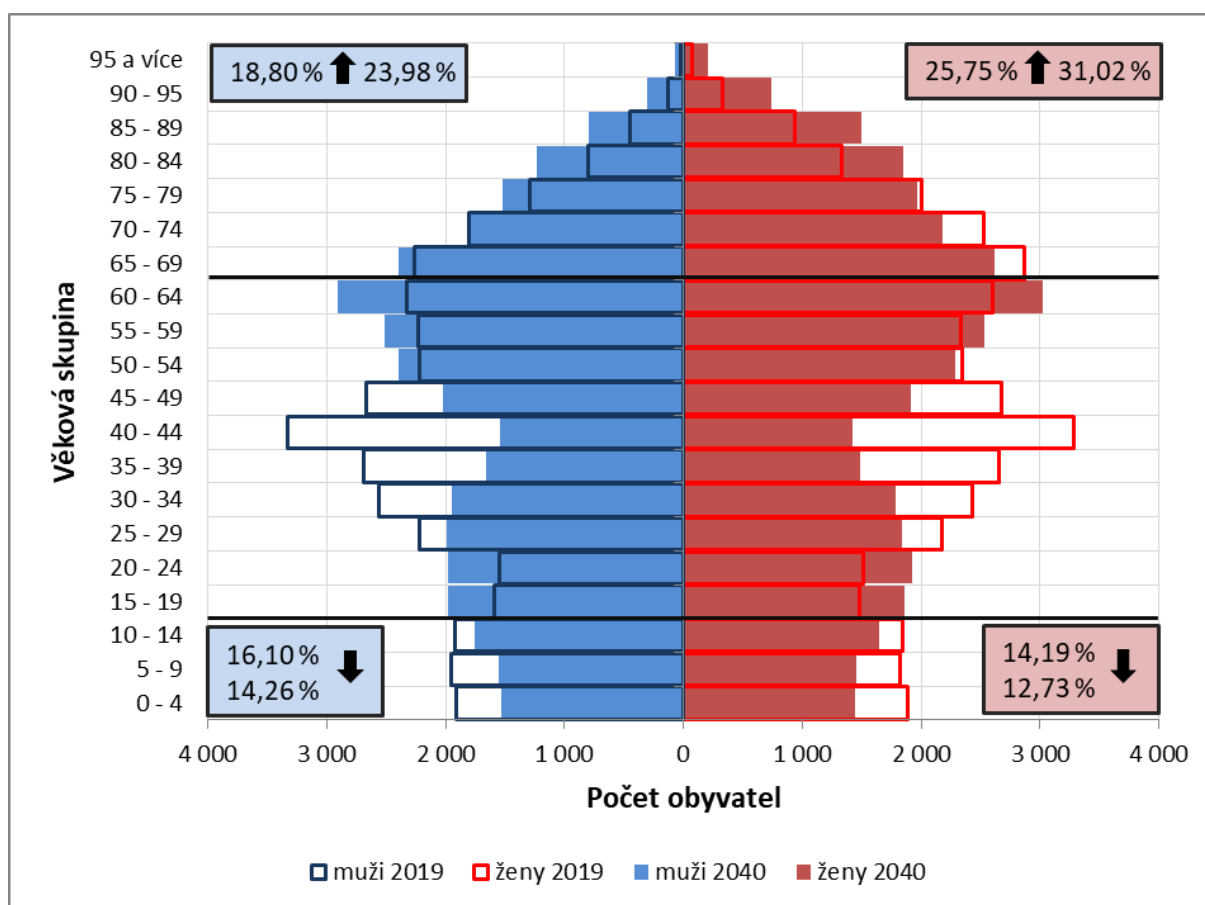
Tabulka 4.6: Prognóza vývoje obyvatel dle věkových skupin do r. 2040

	Věková skupina	Počet			Podíl		
		2019	2040	Rozdíl	2019	2040	Rozdíl
Celkem	0-14	11 328	9 376	▼ -1 952	15,1 %	13,5 %	▼ -1,6 %
	15-64	46 852	41 001	▼ -5 851	62,5 %	58,9 %	▼ -3,5 %
	65+	16 817	19 194	▲ 2 377	22,4 %	27,6 %	▲ 5,2 %
	Celkem	74 997	69 571	▼ -5 426	100 %	100 %	
Muži	0-14	5 778	4 835	▼ -943	16,1 %	14,3 %	▼ -1,8 %
	15-64	23 371	20 932	▼ -2 439	65,1 %	61,8 %	▼ -3,3 %
	65+	6 748	8 127	▲ 1 379	18,8 %	24,0 %	▲ 5,2 %
	Celkem	35 897	33 894	▼ -2 003	100 %	100 %	
Ženy	0-14	5 550	4 541	▼ -1 009	14,2 %	12,7 %	▼ -1,5 %
	15-64	23 481	20 069	▼ -3 412	60,1 %	56,3 %	▼ -3,8 %
	65+	10 069	11 067	▲ 998	25,8 %	31,0 %	▲ 5,3 %
	Celkem	39 100	35 677	▼ -3 423	100 %	100 %	

Zdroj: ČSÚ; zpracování a prognóza PROCES, 2020.

Změna věkové struktury obyvatelstva k roku 2040 je graficky zobrazena níže (obrázek 4.9) formou věkové pyramidy znázorňující změny ve struktuře pětiletých věkových skupin obyvatelstva. Výrazný pokles, který je k roku 2040 předpokládán u věkových skupin 0 – 14 let a dále 25 – 49 let, je částečně vyvážen nárůstem mladých lidí ve věku 15 – 24 let. Vzroste také počet obyvatel ve věku 50 – 64 let u mužů a 55 – 64 let u žen. Poklesne počet mladších seniorek ve věku 65 – 74 let a vzroste počet seniorek od 75 let. Vzroste také počet seniorů od 75 let. Procentuálně je níže vypsána také očekávaná změna v podílu dětí (0 – 14 let) a seniorů (65 a více let) v populaci Zlína.

Obrázek 4.9: Věková pyramida města Zlín

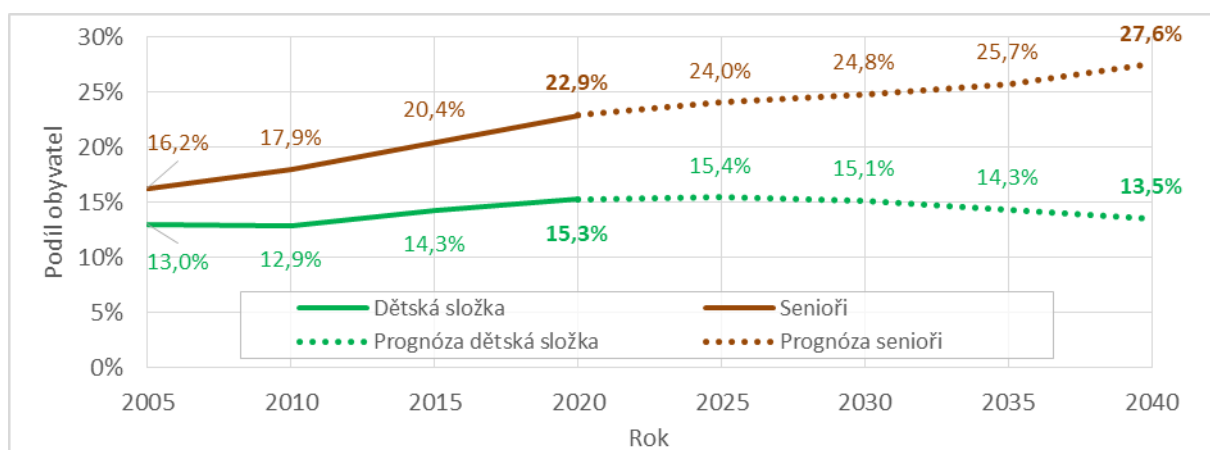

Zdroj: ČSÚ; zpracování a prognóza PROCES, 2020.

Postupné změny v podílu dětské a seniorské složky obyvatelstva od roku 2005 znázorňuje dále následující graf (obrázek 4.10). U seniorské složky je vidět od roku 2005 růst z 16,2 % na 22,9 % v roce 2020, k roku 2040 se bude tento podíl i nadále postupně zvyšovat až na předpokládanou hodnotu 27,6 % v roce 2040.

Dětská složka obyvatel (tedy obyvatel ve věku 0 – 14 let) měla v roce 2005 podíl 13,0 % a k roku 2010 tato hodnota ještě mírně poklesla (o 0,1 %). Poté vzrostl podíl dětí na 15,3 % k 1. 1. 2020. Prognóza dále předpokládá velmi mírný nárůst na maximum 15,4 % v roce 2025 a následný pokles na 13,5 % obyvatel. Tato hodnota je nicméně stále vyšší než počáteční podíl dětí v populaci v letech 2005 a 2010.

Obrázek 4.10: Podíl dětské a seniorské složky obyvatel ve městě Zlín

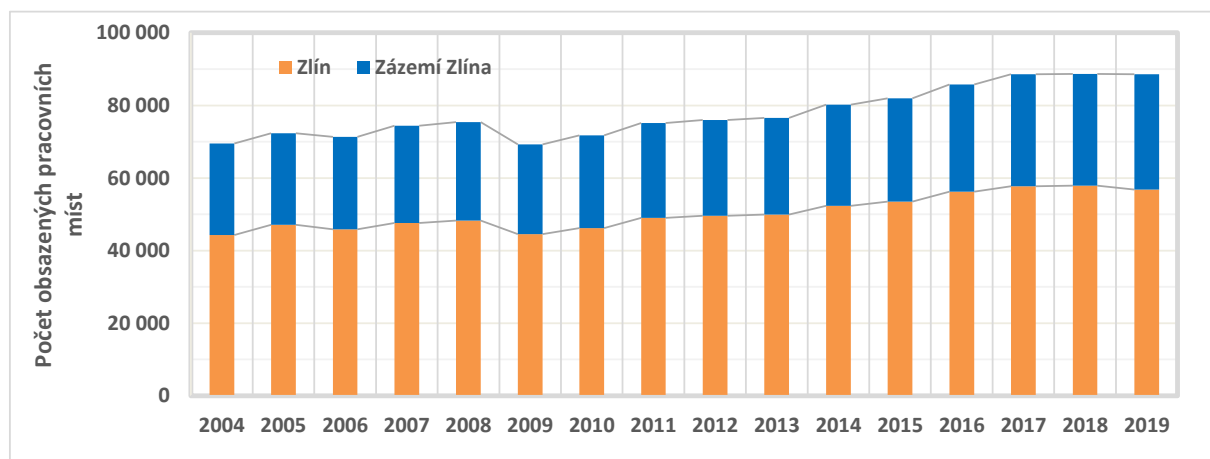

Zdroj: ČSÚ; zpracování a prognóza PROCES, 2020.

4.2.3 Ekonomická prognóza

Jedním z trendů, který se předpokládá v oblasti ekonomiky, je růst vlivu města v rámci aglomerace, což se projevuje na koncentraci pracovních míst na území města (pozitivní aglomerační efekty spojené s úsporami z rozsahu jsou důvodem k růstu města z hlediska koncentrace pracovních míst a počtu aktivních podnikatelských subjektů na území města). Rozložení pracovních míst lze sledovat prostřednictvím ukazatele počtu obsazených pracovních míst (viz obrázek 4.11). Ve vývoji je patrný pokles způsobený ekonomickou recesí v roce 2009. V posledních letech dochází k nárůstu počtu obsazených pracovních míst vzhledem k minimální míře nezaměstnanosti. Počet obsazených pracovních míst v zázemí Zlína je ve srovnání s městem Zlínem dlouhodobě přibližně třetinový (podíl města Zlína na počtu VPM Zlínské aglomerace činí 65 %, viz tabulka 4.7).

Obrázek 4.11: Počet obsazených pracovních míst (2004 – 2018)

Zdroj: MF, 2019.

Ve srovnání let 2009 a 2019 vzrostl počet obsazených pracovních míst ve městě Zlíně o 27,6 %, nárůst pracovních míst v zázemí je ovlivněn především nárůstem pracovních míst v dalších střediscích aglomerace, a to v Otrokovicích (stejný jako ve Zlíně) a ve Vizovicích (nárůst o 50,5 %). Tempo růstu počtu pracovních míst v aglomeraci předčilo Zlínský kraj, který zaznamenal ve stejném období nárůst o 24,6 %.

Tabulka 4.7: Vývoj počtu obsazených pracovních míst mezi lety 2009 až 2019

		Počet obsazených míst		Změna		Podíl ve Zlínské aglomeraci	
		2009	2019	Absolutně	Relativně (%)	2009	2019
Zlínská aglomerace		69 285	88 558	19 273	+27,8 %	100 %	100 %
z toho	Zlín	44 554	56 834	12 280	+27,6 %	64,3 %	64,2 %
	Zázemí Zlína	24 731	31 724	6 993	+28,3 %	35,7 %	35,8 %
Zlínský kraj		225 630	281 867	56 237	+24,9 %		

Zdroj: MF, 2020.

Rovněž lze sledovat pozitivní trend v oblasti koncentrace podaných a platných patentů a vyšší míry inovační aktivity podniků s 10 a více zaměstnanými osobami ve Zlínské aglomeraci. Zlínský kraj patří k aktivnějším krajům (4,7 % platných patentů v ČR). V roce 2018 podali subjekty sídlící ve Zlínském kraji 29 patentů, z toho 20 patentů bylo od subjektů z okresu Zlín. K 31. 1. 2018 bylo platných 171 patentů, z toho 52 % bylo v okrese Zlín.

Tabulka 4.8: Patentová aktivita tuzemských podniků v ČR podle okresů v roce 2018

Území	Podané patentové přihlášky		Udělené patenty		Patenty platné k 31. 12.	
	Celkem	Soukromými podniky	Celkem	Soukromým podnikům	Celkem	Patřící soukromým podnikům
Zlínský kraj	29,0	11,5	31,3	16,3	170,6	87,9
Kroměříž	3,0	1,0	1,0	-	13,8	11,8
Uherské Hradiště	2,0	-	8,0	6,0	38,8	30,8
Vsetín	4,0	3,0	2,3	1,8	29,0	19,2
Zlín	20,0	7,5	20,0	8,5	88,9	26,0

Zdroj: Úřad průmyslového vlastnictví ČR.

Ukazatel VaV, inovační aktivity podniků s 10 a více zaměstnanými osobami lze sledovat pouze na úrovni kraje. Zlínský kraj patří ke krajům s vyšší mírou inovační aktivity podniků s 10 a více zaměstnanými osobami. Podíl inovativních podniků je 50 %, přičemž inovace jsou především v oblasti podnikových procesů.

Tabulka 4.9: Vybrané údaje o vědě a výzkumu ve Zlínském kraji

Ukazatel	2016	2017	2018
Pracoviště VaV celkem	191	234	221
s 10 a více zaměstnanci VaV (FTE)*	61	64	70
Zaměstnanci VaV celkem (přepočtené osoby – FTE)*	2 320	2 668	2 679
výzkumní pracovníci	1 197	1 364	1 327
podle sektorů provádění:			
podnikatelský	1 956	2 341	2 317
vládní	12	12	22
vysokoškolský	352	314	340
Podíl zaměstnanců VaV (FTE)* ze zaměstnaných v kraji celkem (%)	0,8	0,9	.
Výdaje na VaV celkem (mil. Kč)	2 622	3 356	3 530
podle druhu nákladů:			
mzdové	1 368	1 944	2 011
ostatní běžné	1 027	1 135	1 152
investiční	227	277	367
Podíl výdajů na VaV na regionálním HDP (%)	1,2	1,4	.

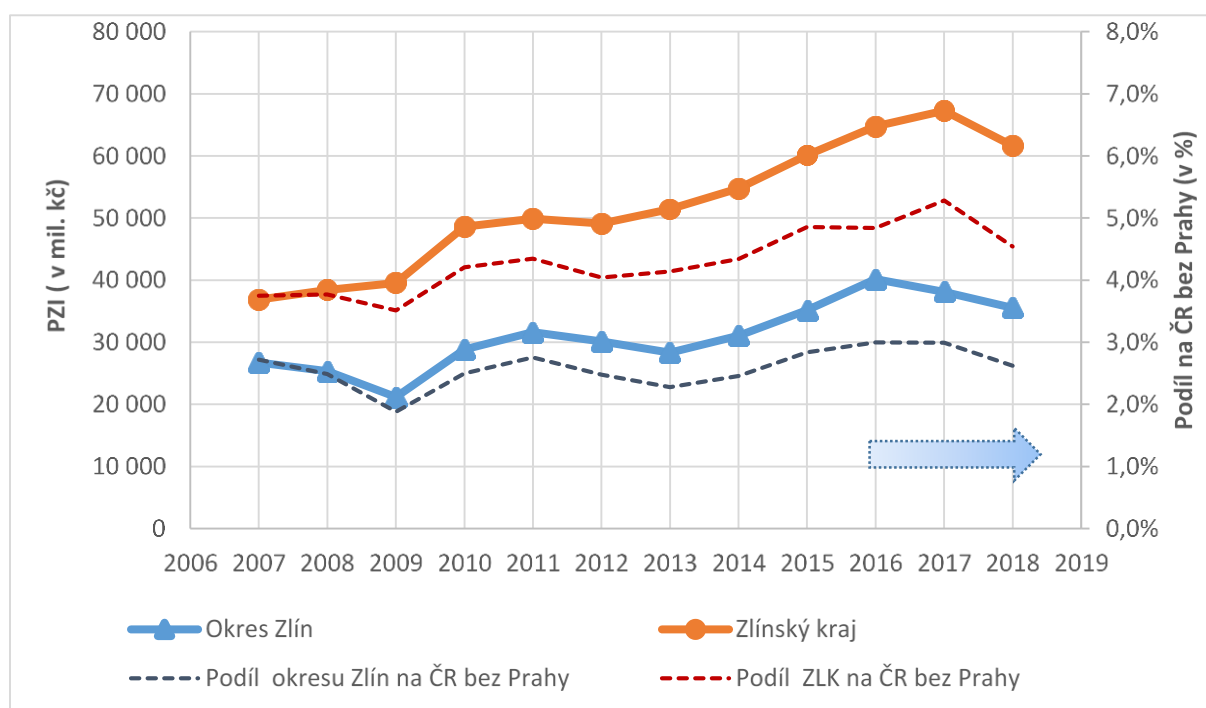
Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Zlínského kraje, 2019.

Pozn.: VaV: výzkum a vývoj, ÚPV ČR – Úřad průmyslového vlastnictví České republiky.

* přepočteno na plnou roční pracovní dobu věnovanou VaV činností (FTE).

Růst české ekonomiky byl v posledních 20 letech ovlivněn přílivem zahraničních investic (PZI), které byly jedním z hlavních zdrojů růstu konkurenceschopnosti. Firmy pod zahraniční kontrolou přispěly přímo i zprostředkovaně k zavádění moderních technologií, nových způsobů řízení a umožnily propojení českého hospodářství na globální ekonomiku. Přímé zahraniční investice ve Zlínském kraji v roce 2007 činily 36 843 mil. Kč a z toho okres Zlín se podílel na této částce ze 72,5 %. Po poklesu v roce 2009 způsobeném celosvětovou recesí došlo k navýšení PZI v roce 2018 do Zlínského kraje na hodnotu 61 611 mil. Kč. Rovněž se zvýšil PZI i do okresu Zlín na hodnotu 35 548 mil. Kč, ale podíl okresu Zlín klesl na 57,37 % PZI v kraji. Pro srovnání kontextu je v níže uvedeném grafu na obrázku 4.12 uveden dlouhodobý vývoj podílu na ČR bez Prahy¹²⁴, který u okresu Zlín osciluje mezi 2 až 3 % a ve Zlínském kraji je identifikován dlouhodobý rostoucí trend přerušovaný rokem 2018. Aktuální údaje ČNB zveřejňuje vždy po 15 měsících, takže hodnoty za rok 2019 budou známy až v roce 2021.

Obrázek 4.12: Vývoj přímých zahraničních investic od roku 2007 – 2018

Zdroj: ČNB, Stav přímých zahraničních investic v ČR k 31. 12. – podle regionů, aktuální data.

Další vývoj ekonomiky na území města a celé aglomerace je postaven především na vývoji domácích podniků a jejich inovací. Zlínská aglomerace je zásadním územím pro rozvoj Zlínského kraje, i když v posledních letech dochází k intenzivnímu rozvoji i dalších oblastí (viz snížení podílu okresu Zlín na PZI). Klíčovým partnerem dalšího rozvoje je Univerzita Tomáše Bati a vytváření spolupráce podniků formou klastru. Určitou výhodou aglomerace je existence dalších silnějších center Otrokovice a Vizovice, kde dochází k dalšímu růstu koncentrace pracovních míst z důvodu aglomeračních efektů. Z hlediska názorů podnikatelských subjektů je klíčový rozvoj dopravy a vnější napojení města Zlína na metropolitní oblasti Brna a Ostravy.

Předpokládá se rozšíření ekonomiky s vyšší přidanou hodnotou (znalostní ekonomiky), což už se v současné době projevuje vysokým podílem studentů vysokých škol s trvalým pobytem v okrese Zlín na počtu obyvatel ve věku 20 – 29 let, který patří mezi nejvyšší v rámci České republiky.

¹²⁴ Praha dosahuje extrémně vysokých hodnot a došlo by ke zkreslení vývoje podílů.

4.3 Problémová analýza

V rámci principu koncentrace je třeba identifikovat nejvýznamnější problémy, které ovlivňují další oblasti. Pro identifikaci problémů byl využit princip triangulace a participace, kdy na základě různých zdrojů dat (dotazníkové šetření obyvatel, podniků, rozhovory s osobnostmi, analýza sekundárních dat, meta analýza strategických rozvojových dokumentů, náměty pracovních skupin) byly identifikovány ve městě Zlín primární problémy týkající se:

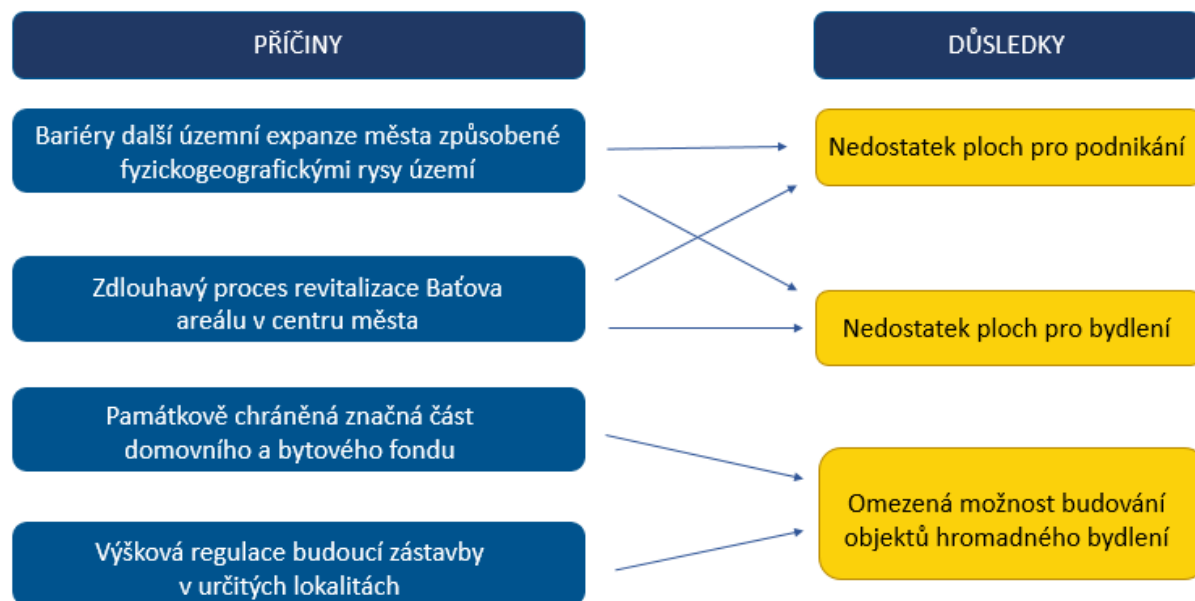
- rozvojových ploch v území pro bydlení a podnikání,
- dopravní infrastruktury města,
- bytového fondu,
- demografického vývoje vč. stárnutí obyvatel.

Jednotlivé problémy jsou znázorněny ve stromu problémů včetně vyobrazení vztahů identifikovaných problémů. Na řešení těchto problémů by měla být primárně zaměřena návrhová část.

Problémová oblast: **ROZVOJOVÉ PLOCHY**

Město se vzhledem ke své poloze a reliéfu potýká s problematikou nedostatku rozvojových ploch. Poloha města situovaného v údolí mezi hřbety Vizovické vrchoviny není pro lokalizaci průmyslové výroby zcela ideální a možnosti lokalizace další průmyslové výroby jsou ve Zlíně výrazně omezené. Situace vyžaduje najít vhodná řešení pro kvalitní využití stávajících ploch, využití potenciálu Baťova areálu pro začlenění do širšího centra města. Na území města je omezena kapacita ploch pro novou výstavbu hromadného bydlení. Limitem je také přístup vlastníků vhodných pozemků (držení pozemků v rezervě bez konkrétního záměru, neschopnost či neochota některého z vlastníků blokuje další využití, spekulativní přístupy). V kontextu nárůstu populační velikosti města je nutné řešit ve městě bytovou výstavbu hromadného bydlení.

Problém: **NEDOSTATEK ROZVOJOVÝCH PLOCH PRO PODNIKÁNÍ A BYDLENÍ**

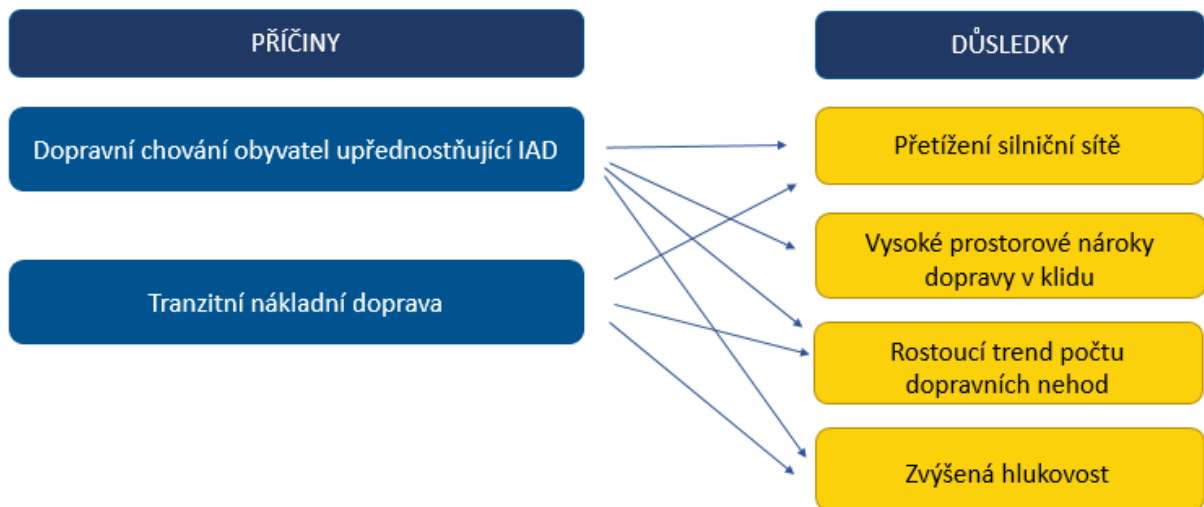

Problémová oblast: **DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA**

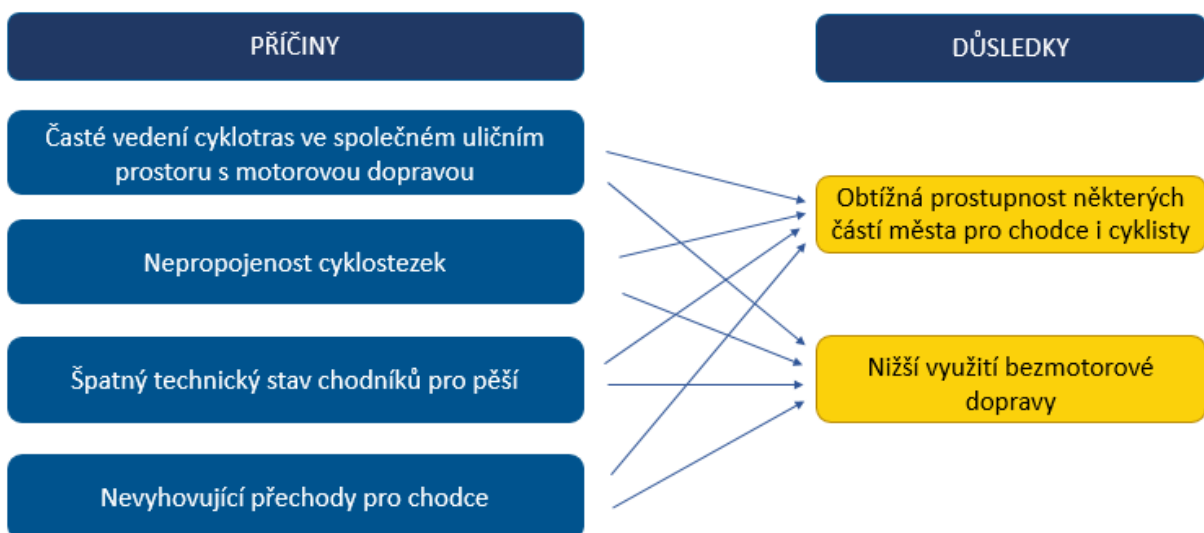
Rostoucí intenzita dopravy na komunikacích ve Zlíně je jedním z klíčových problémů, který úzce souvisí i s růstem počtu dopravních nehod. Největší zátěž tvoří zejména tranzitní nákladní doprava, což je způsobeno lokalizací výrobních a distribučních kapacit významných zaměstnavatelů ve městě. Příčinou nárůstu intenzity dopravy je také narůstající míra automobilizace. K nižšímu využití bezmotorové dopravy dochází mimo jiné díky nedostatečně rozvinuté cyklistické infrastruktuře, špatného technického stavu chodníků pro pěší, nedostatku přechodů pro chodce. Silniční dopravě není schopna

konkurovat železniční doprava. Ve městě je nedostatečně řešeno parkování v centru města, na sídlištích i v zázemí města. Tyto skutečnosti mají negativní důsledky na dopravní systém, ekonomiku i kvalitu života ve městě.

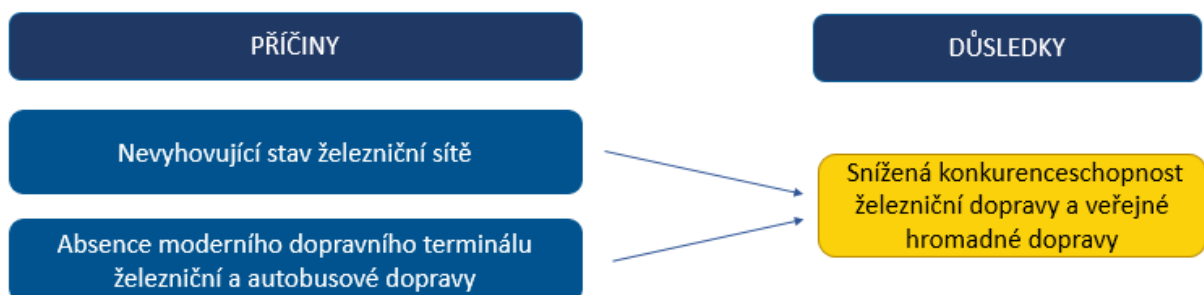
Problém: **VYSOKÁ INTENZITA DOPRAVY**

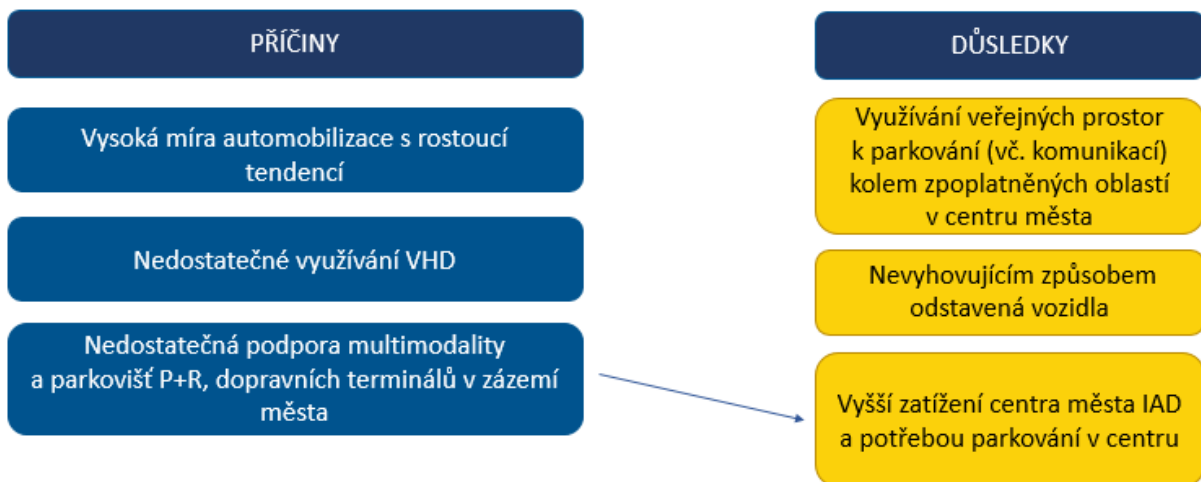
Problém: **NEDOSTATEČNĚ ROZVINUTÁ INFASTRUKTURA PRO CYKLISTY A PĚŠÍ**

Problém: **NEDOSTATEČNÁ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA A DOPRAVNÍ TERMINÁLY**

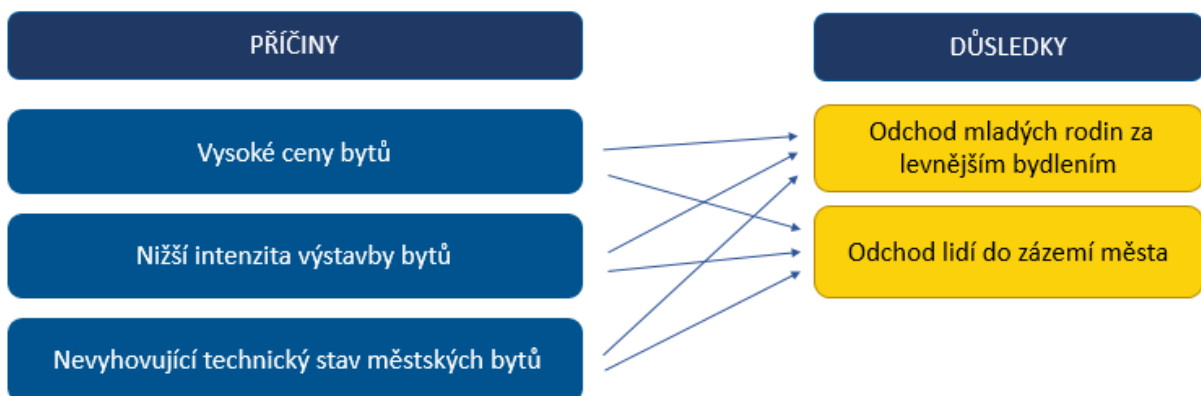
Problém: NEDOSTATEČNĚ ŘEŠENÉ PARKOVÁNÍ VE MĚSTĚ

Problémová oblast: BYTOVÝ FOND

Rozvoj bydlení je pro město Zlín hlavním tématem. Vzhledem ke kopcovitému reliéfu Zlína a jeho blízkému okolí a současné hustotě zástavby jsou možnosti nové bytové výstavby hromadného bydlení ve Zlíně omezené. Cena nemovitostí i nájmu bytů je ve srovnání s dalšími krajskými městy Česka spíše nadprůměrná. Roli na této skutečnosti může mít nedostatek nemovitostí na trhu a zvýšená poptávka. Stávající byty jsou pro mladé rodiny drahé nebo jsou v nevyhovujícím technickém stavu, proto hledají bydlení v zázemí města a odchází za levnějším bydlením.

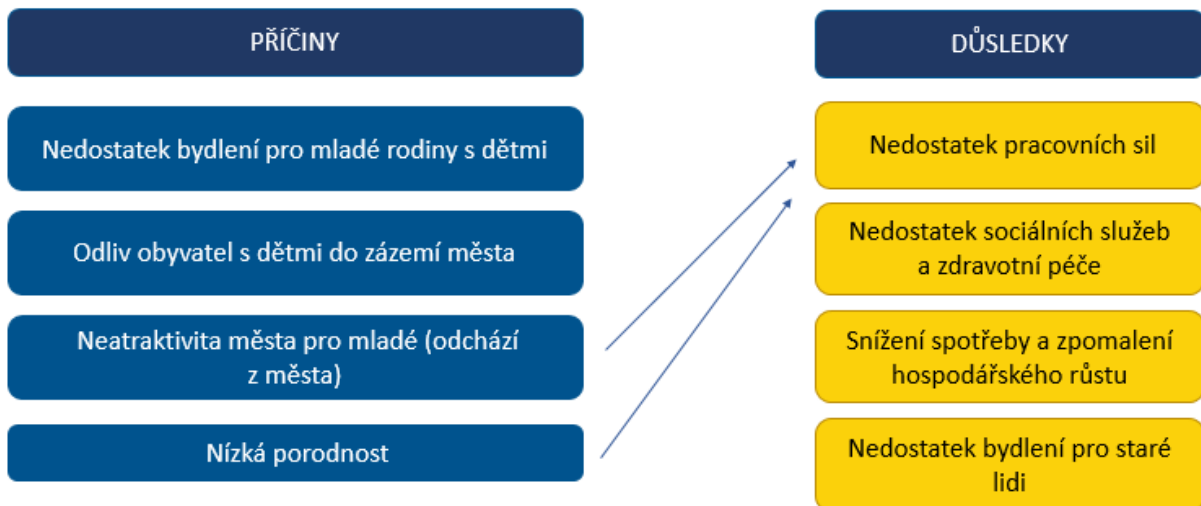
Problém: NEDOSTATEK DOSTUPNÝCH BYTŮ

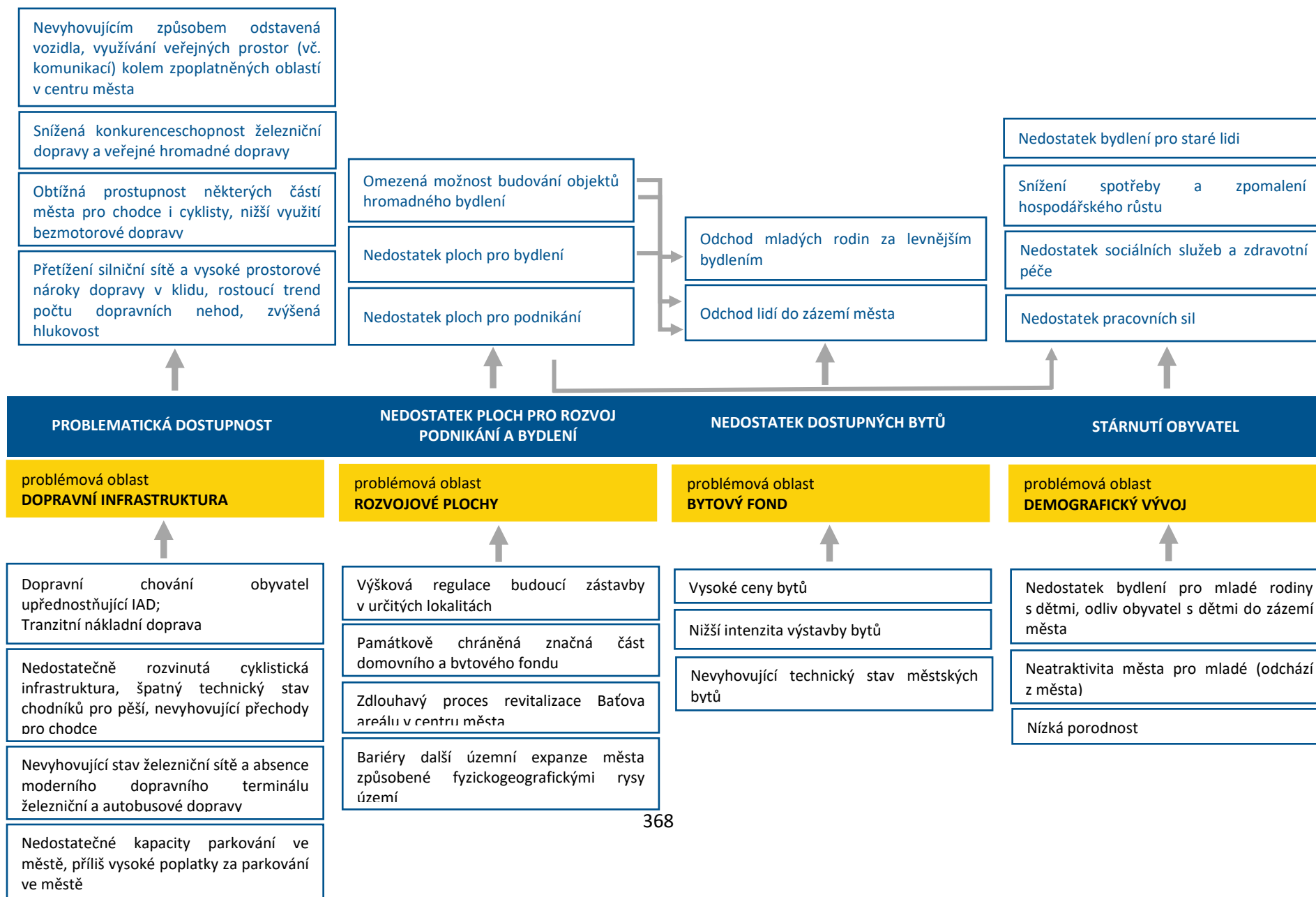
Problémová oblast: DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Věkovou strukturu každé společnosti ovlivňují tři komponenty: porodnost, úmrtnost a migrace. Ve Zlíně bude dále docházet k nárůstu počtu obyvatel ve věku 65+ a podíl ostatních věkových kategorií na celkové populaci města se bude snižovat. Důvodem tohoto trendu ve městě je nízká porodnost a také odliv obyvatel mimo město. Ekonomické důsledky tohoto trendu jsou zřejmé. Vznikne nedostatek pracovních sil, sníží se spotřeba a zpomalí se hospodářský růst. Stárnutí obyvatel pro město také znamená větší důraz na zajištění sociálních služeb a zdravotní péče, či řešení bydlení pro staré lidi.

Problém: **STÁRNUTÍ OBYVATEL**

Obrázek 4.13: Strom problémů

4.4 Identifikovaný rozvojový potenciál města

Rozvojový potenciál představuje souhrn vnitřních podmínek a zdrojů města, které mohou stimulovat ekonomický, sociální a environmentální rozvoj. Níže jsou definovány možnosti rozvoje dle tematických oblastí, které vyplývají z analýzy vnitřního prostředí.

Tematická oblast Územní plánování a urbanismus

Potenciálem je dlouhodobý koncepční urbanistický rozvoj města s rozvojem níže uvedených dílčích oblastí:

- Dosažení vysokého standardu nově vznikající architektury v souladu s tradicí Zlína.
- Pokračování v trendu revitalizace veřejného prostoru a památkově chráněných budov.
- Podpora zachování vysokého podílu zelených ploch ve veřejném prostoru vycházející z koncepce zahradního města.
- Kvalitní obnova památkově hodnotných objektů a souborů.
- Revitalizace Bařova areálu a jeho začlenění do širšího centra.
- Využití potenciálu Univerzity Tomáše Bati při rozvoji znalostní ekonomiky.
- Zvýšení atraktivity bydlení ve městě - podpora dostupnosti bydlení, regenerace obytných čtvrtí včetně panelových sídlišť.

Tematická oblast Kvalita života

Potenciálem je udržení vysoké kvality života obyvatel s rozvojem níže uvedených dílčích oblastí:

- Zatraktivnění města pro mladé, prorodinná politika.
- Vytvoření podmínek pro dostatečné kapacity sociálních služeb.
- Spolupráce města a neziskových organizací na zlepšování sociální situace znevýhodněných skupin obyvatel.
- Modernizace zdravotní péče.
- Podpora kultury a realizace kulturních akcí regionálního i nadregionálního významu.
- Pokračování v trendu rekultivace parků a veřejných prostranství i v okrajových částech města.
- Podpora výsadby stromů a zelených ploch v prostoru mezi zástavbou.
- Adaptační opatření reflektující klimatické změny (zachytávání a využití dešťové vody k ochlazení veřejného prostoru, zelené střechy a stěny).
- Snížení světelného znečištění.
- Úspora energie ve veřejných městských budovách.
- Využití potenciálu studentů i absolventů UTB pro další rozvoj města.

Tematická oblast Vzdělávání

Potenciálem je budování kvalitních škol nabízejících atraktivní moderní vzdělávání s rozvojem níže uvedených dílčích oblastí:

- Zvyšování kvality vzdělávání na všech stupních - budování odborných učeben, modernizace, vybavení škol, optimalizace počtu žáků ve třídách i ve skupinách, technologie do škol.
- Zlepšování podmínek pro výuku mimořádně nadaných žáků na školách.
- Zvýšení úrovně přípravy budoucích pedagogů.
- Vycházet ze vzdělávacího systému fy Baťa včetně podpory experimentálního vzdělávání.
- Podpora řemeslných oborů na školách.
- Udržení tradice technického vzdělávání v regionu.

- Rozvoj on-line výuky na školách.
- Rozvoj oborů směřujících do tradičních i moderních odvětví s vysokou přidanou hodnotou.
- Spolupráce napříč školami všech stupňů vzdělávání - pokračování v realizaci projektů MAP, KAP.
- Spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na strategických projektech (podpora praxí studentů v podnicích).
- Strategie celoživotního vzdělávání na UTB s dopadem na celé území kraje.

Tematická oblast Doprava

Potenciálem je přívětivá doprava pro moderní rodinné město - bezpečná, ekologická, zklidněná doprava podporující rozvoj města s rozvojem níže uvedených dílčích oblastí:

- Posílení udržitelných forem dopravy prostřednictvím realizace „Plánu udržitelné městské mobility“.
- Další napojení na celostátní a mezinárodní dálniční síť prostřednictvím dálnice D49.
- Vybudování Prštenské příčky.
- Vybudování obchvatu Zálešné.
- Vyřešení dopravy v klidu na území celého města - vybudování záchytných parkovišť.
- Zklidnění dopravy v centru města.
- Zlepšení dopravního napojení obytných zón.
- Zlepšení dopravního napojení průmyslové zóny Zlín – východ Příluky.
- Modernizace železniční trati 331 Otrokovice – Zlín – Vizovice.
- Vyřešení čištění odpadních vod v místních částech, které nejsou napojeny na kanalizační síť s ČOV.
- Podpora infrastruktury pro sdílenou mobilitu.
- Rozvoj elektromobility a dalších bezemisních druhů dopravy.
- Podpora multimodality dopravy.
- Rozvoj preference veřejné dopravy a integrovaného záchranného systému na světelných křižovatkách.

Tematická oblast Bezpečnost

Potenciálem je Zlín jako klidné, pohodové a bezpečné město pro obyvatele, podnikatele, studenty i návštěvníky s rozvojem níže uvedených dílčích oblastí:

- Rozšiřování a modernizace informačních technologií pro podporu práce bezpečnostních orgánů a IZS (např. kamerový systém, drony, Událostní informační systém, informační dopravní systém).
- Posilování důvěry občanů v policejní orgány a zvyšování pocitu bezpečí.
- Posílení terénní práce sociálních pracovníků s osobami bez přístřeší.
- Zajištění kvalitní úrovně kybernetické bezpečnosti veřejných institucí.
- Zlepšení bezpečnosti dopravy na cyklostezkách a přechodech pro chodce.
- Posílení programů civilní ochrany na MŠ, ZŠ, SŠ.
- Větší míra informovanosti veřejnosti a zapojení zájmových skupin obyvatel do preventivních aktivit, vyšší míra připravenosti na krizové situace.
- Efektivní systém monitorování, vyhodnocování, spolupráce a reakce na globální bezpečnostní rizika.
- Spolupráce města v oblasti bezpečnosti a krizového řízení s Univerzitou Tomáše Bati.
- Využití dotačních titulů.
- Věnovat pozornost ochraně obyvatelstva ukrytím.

Tematická oblast Vstřícné město

Potenciálem je vytvoření vstřícného města k potřebám současných i budoucích obyvatel VŠECH generací, atraktivní pro podnikatele, město přitažlivé pro české i zahraniční turisty s otevřenou veřejnou správou a moderními prvky řízení s rozvojem níže uvedených dílčích oblastí:

- Využití potenciálu konceptu inteligentní specializace v souladu s definovanými doménami specializace Zlínského kraje, tj. specializace na progresivní design produktů, technologií a procesů s důrazem na audiovizuální tvorbu, specializace na aplikaci polymerů v cirkulární ekonomice, specializace na inovace v konstrukčních činnostech s důrazem na letectví a strojírenství a specializace na informační, řídicí a bezpečnostní systémy.
- Využití potenciálu rozvoje pro městskou poznávací turistiku v evropském kontextu.
- Budování silné značky města a její jedinečné postavení na trhu.
- Posílení strategického řízení města.
- Využití strategického nástroje ITI Zlínské aglomerace.
- Rozšíření systému moderní elektronické komunikace s občany (podpora eGovernmentu).
- Vstřícný aktivní přístup k zahraničním kvalifikovaným pracovníkům.
- Rozšíření spolupráce relevantních aktérů ke sjednocování propagovaných atraktivit.
- Uplatňování SMART řešení v oblasti řízení města, dopravy, bezpečnosti, životního prostředí, odpadového hospodářství.
- Efektivní využití potenciálu strategického partnerství mezi městem Zlín, Zlínským krajem a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně.

4.5 Shrnutí hlavních analytických poznatků s důrazem na souvislosti

Zlín je statutární město na východě Moravy a je centrem Zlínského kraje. Leží v údolí řeky Dřevnice na rozhraní Hostýnských a Vizovických vrchů. Hustota zalidnění města Zlína je 728,8 obyvatel/km². Město má přibližně 75 tisíc obyvatel, v jeho aglomeraci žije více než 130 tisíc obyvatel. Ve Zlíně dochází k velmi mírnému poklesu obyvatel. Od roku 2010 do roku 2020 poklesl celkový počet obyvatel o 779 osob, tedy o 1 %. Při porovnávání s vybranými městy (Zlín, Olomouc, Pardubice, České Budějovice, Opava, Liberec) měl Zlín u žen nejvyšší naději dožití při narození (83,2 let), u mužů vyšla naděje dožití jako druhá nejvyšší (77,0 let). Ve Zlíně je také z porovnávaných měst nejvyšší průměrný věk (44,2 let). Ve Zlíně a jeho okolí je patrný suburbanizační trend, nejvyšší přírůstek obyvatel (za 10 let) je v obcích Doubravy a Lípa.

Prostorové uspořádání města je předurčeno fyzickogeografickými rysy území, kde se nachází. Pro uspořádání města je charakteristická dominantní východo-západní osa urbanizovaného území, která kopíruje údolí řeky Dřevnice. Naopak severní a jižní okraj města ohraničují zalesněné svahy pásů Vizovické vrchoviny, které jsou určitými bariérami další územní expanze města. Podoba dnešního Zlína, jeho současná velikost a význam, je neoddelitelně spjata s lokalizací výrobních závodů firmy Baťa právě ve Zlíně a s tím spojeným intenzivním rozvojem průmyslu v 1. pol. 20. století. Zlín je ojedinělý svou unikátní moderní funkcionalistickou urbanistickou strukturou. Je z části tvořen rozsáhlou Městskou památkovou zónou zahrnující lokality historického jádra města, bývalé továrny firmy Baťa a obytných čtvrtí převážně z období 1. pol. 20. století (asi 430 ha). Industriální Baťův areál v centru města je největší problémovou lokalitou (70 ha). V poslední době prochází východní část Baťova areálu revitalizací a začleňuje se do širšího centra města, také díky umístění řady veřejných institucí. Západní část má průmyslový charakter, podstatná část zůstává zanedbaná. V posledních letech byla realizována řada úspěšných projektů revitalizace veřejného prostoru. Rozvíjející se Univerzita Tomáše Bati může být ve spolupráci s inovativními firmami zdrojem rozvoje znalostní ekonomiky a kvalifikovaných pracovních příležitostí. Nová urbanistická koncepce by měla zohledňovat požadavky moderního univerzitního města a zároveň respektovat základy funkcionalistického urbanismu, který je zdrojem identity Zlína.

Oblast **bydlení** je pro přilákání nových obyvatel do města klíčovým tématem. Značná část domovního a bytového fondu na území města pochází z období 1. pol. 20. století a je památkově chráněná (především zástavba baťovských domků). Město Zlín disponuje přibližně 2 000 byty, část bytového fondu je určena k podpoře bydlení znevýhodněných obyvatel. Relativně vysoký podíl rodinných domů se nachází v domovní struktuře města, relativně nižší je zastoupení nájemního bydlení. Nej hustěji obydlenou zónou je sídliště Jižní Svahy. Ve městě je ovšem nedostatek ploch pro výstavbu nových budov hromadného bydlení. Na území Zlína se nenachází sociálně vyloučené lokality.

Ve městě existuje široká nabídka organizací poskytujících **sociální péči**. Největším poskytovatelem **zdravotní péče** ve městě je Krajská nemocnice Tomáše Bati. Problémem je nedostatek kvalifikovaného personálu a dlouhé čekací doby v případě některých odborných vyšetření. Na území města Zlína působí několik významných **kulturních a sportovních organizací** s regionálním i nadregionálním významem (např. Městské divadlo Zlín, Filharmonie Bohuslava Martinů, PSG Berani Zlín aj.). Ve městě Zlín a jeho okolí se nachází významné turistické atraktivity.

Vzdělávání je klíčovým prvkem rozvoje města z pohledu posilování společenského a ekonomického rozvoje. Ve Zlíně je významným odkazem vzdělávací systém fy Baťa. Potenciálem v rozvoji školství může být navázání na principy tohoto systému a jejich přizpůsobení současným požadavkům na vzdělávání v kombinaci se současnými moderními trendy. Předškolní a základní vzdělávání ve městě Zlíně zajišťuje 42 mateřských škol a školských zařízení (22 MŠ zřizovaných městem a 20 MŠ či školských zařízení zřizovaných jiným subjektem) a 21 základních škol (13 ZŠ zřizovaných statutárním městem Zlínem, 8 ZŠ zřizovaných jiným subjektem). Lze sledovat určitou profilaci některých MŠ i ZŠ (pouze v rámci určitých tříd, popř. ročníků). Pro zajištění kvalitního vzdělávání je třeba se zaměřit na zajištění zázemí a vybavení škol, budování odborných učeben. Nabídka možností předškolního a základního vzdělávání je hodnocena jako dostatečná, a to i pro následující roky. Ve městě je pestrá nabídka oborů

středního vzdělávání (gymnázia s možností 4letého a 8letého studia, 11 středních škol s výběrem oborů ukončených maturitní zkouškou či závěrečnou zkouškou a výučním listem). Ze strany studentů klesá zájem o studium na vyšších odborných školách, jejich počet se dlouhodobě snižuje. Ve městě se nachází dvě vyšší odborné školy, které nabízejí možnost vyššího odborného studia zakončeného absolutoriem. Ve městě působí Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB), která je dynamicky rozvíjející se veřejnou vysokou školou nabízející široké spektrum studií v bakalářských, magisterských i doktorských studijních programech. UTB patří mezi největší zaměstnavatele ve Zlíně. Počet studentů v kombinované i prezenční formě se pohybuje nad hranicí 9 tisíc. Univerzita se také významně podílí na budování mezinárodního prostředí ve Zlíně. Vzhledem k tomu představuje UTB pro město Zlín klíčového partnera pro strategický rozvoj města. Kvalita vzdělávání se odvíjí také od spolupráce mezi jednotlivými aktéry v oblasti vzdělání, kteří působí na území města. Pozitivním faktorem je, že spolupráce ve městě probíhá na různých úrovních (MŠ, ZŠ, SŠ, UTB, Zlínský kraj, statutární město Zlín, podniky, další organizace).

Dopravní situace města je dána jeho umístěním v relativně úzkém údolí, což s sebou přináší určitá omezení. Ve Zlíně je vysoká intenzita dopravy, která má navíc rostoucí trend. Svůj podíl na této skutečnosti má nárůst individuální automobilové dopravy a tranzitní nákladní doprava vedoucí přes město. Nepříznivým faktorem je rovněž to, že město Zlín leží poměrně daleko od hlavních dopravních tras, což má dopad na různé oblasti života ve městě (podnikání, cestování, práce apod.). Situace se zlepšila po napojení na D49, výstavbou Prštěnské příčky, popř. realizací tunelu v centru města. Město pocítuje nedostatečné řešení parkovacích míst v centru města i na sídlištích a v zázemí města. Ke zlepšení situace s vysokou intenzitou dopravy nepřispívá ani špatný technický stav chodníků pro pěší a nedostatečně rozvinutá cyklistická infrastruktura (časté vedení cyklotras ve společném uličním prostoru s motorovou dopravou a nepropojenost cyklostezek). Nedostatečně je rovněž zajištěna železniční doprava do města. Hlavní nádraží potřebuje nezbytnou modernizaci (vlakové i autobusové nádraží), stejně jako železniční trať 331 (elektrizace a zdvojkolejnění). SŽDC počítá se zahájením prací v roce 2023 a uvedením do provozu v roce 2027. Pozitivní je nárůst osob využívajících MHD v posledních letech.

Ve Zlíně jsou zajištěny dostatečné dodávky pitné vody ze dvou hlavních zdrojů, na kanalizaci je napojeno 95 % obyvatel.

Statutární město Zlín je dle dostupných dat i výsledků z anketního šetření obyvatel, provedeného v roce 2020, **bezpečným městem**. Úroveň kriminality ve Zlíně je dlouhodobě nízká, celkový počet trestných činů poklesl mezi lety 2013 a 2019 o 30,5 % na 1 044 trestných činů v roce 2019. Klesá především počet krádeží a vloupání, naopak násilná kriminalita nebo ostatní majetková kriminalita stagnuje. Většina obyvatel se cítí v místě svého bydliště bezpečně (uvedlo 80,1 % respondentů s trvalým pobytem ve Zlíně v roce 2020). Největší obavy převládají z výskytu problémových osob. K zajištění veřejného pořádku přispívá výrazná spolupráce a aktivní činnost Městské policie Zlín spolu s Územním odborem Policie ČR ve Zlíně. Městská policie Zlín provádí osvětu a podílí se na realizaci projektů a pořádání akcí pro veřejnost zaměřených na prevenci kriminality a sociálně-patologických jevů. V oblasti bezpečnosti je obecně v posledních letech zvýšena potřeba zabezpečení kritické informační infrastruktury (zajištění kybernetické bezpečnosti na úřadech, v nemocnicích, školách a dalších zařízeních). Je žádoucí v rámci strategie města věnovat tomuto tématu zvýšenou pozornost. Město Zlín má funkční Krizový plán a Havarijný plán, existuje integrovaný portál bezpečnosti a krizového řízení sdružující organizace ochrany obyvatel. I přes aktivní snahu zvyšovat bezpečnost silniční dopravy dochází k mírnému nárůstu dopravních nehod, což je také důsledkem zvyšování intenzity dopravy.

Město Zlín je přirozeným centrem dojížděky a vyjížděky za prací s velmi silnými vazbami zejména v rámci okresu (klíčové vazby měst Zlín a Otrokovice a to v obou směrech). Město Zlín dlouhodobě vykazuje nižší **podíl nezaměstnaných osob** oproti Zlínskému kraji. Úroveň mezd v regionu patří dlouhodobě k nižším v ČR.

Počet **ekonomických subjektů** ve městě Zlín od roku 2013 zaznamenává nárůst. V roce 2019 se počet ekonomických subjektů mírně snížil. Město Zlín vykazuje vyšší míru ekonomické aktivity v porovnání se sledovanými městy (Olomouc, České Budějovice, Pardubice, Opava, Liberec). Pro zaměstnanost ve městě mají velký význam **průmyslová odvětví**, existence tradičních dobře etablovaných odvětví s návaznostmi na aktivity v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu. Významné projekty Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v oblasti výzkumu, vývoje a inovací jsou potenciálem rozvoje města Zlína v návaznosti na etablovaná i potenciálně progresivní odvětví.

Životní prostředí města Zlína je pozitivně ovlivněno jeho polohou, jeho okolí má zachovalý krajinný ráz s dobrou dostupností oblastí k rekreaci v přírodě. I přes bohatou průmyslovou minulost není životní prostředí města zatíženo výrazným poškozením. Město se může chlubit vysokým zastoupením zelených ploch a parků. Město má propracovaný systém údržby veřejných prostranství a snaží se posilovat ekologickou stabilitu území (péče o lokality ÚSES, volně žijící živočichy apod.). Kvalitu životního prostředí pociťují i obyvatelé města. Většina obyvatel Zlína je se stavem životního prostředí ve Zlíně spokojena. Nedostatkem je vyšší míra znečištění ovzduší a hlukové zátěže v blízkosti hlavních silničních komunikací. Příležitostí pro sledování kvality životního prostředí je zavedení SMART řešení.

Řízení města probíhá na základě významných strategických či koncepčních dokumentů v různých oblastech. Postupně město Zlín zavádí systémy a nástroje řízení kvality pro fungování a zlepšování výkonu veřejné správy, připravuje další projekty v této oblasti. Město vyplácí dotace na podporu různých oblastí činnosti konkrétním subjektům přímo z rozpočtu i v rámci účelových fondů.

Pro **propagaci** města a komunikaci město využívá řadu komunikačních prostředků (Magazín Zlín, webové stránky, portály, sociální online platformy, mobilní aplikace a další).

Město má plán uplatňování konceptu **Smart City** v řízení města, dopravě, oblasti životního prostředí včetně nastavených opatření, jak občanům poskytovat služby kvalitně.

4.6 SWOT analýza

4.6.1 SWOT analýza tematické oblasti Územní plánování a urbanismus

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Historicky ucelená urbanistická koncepce města vycházející ze zásad funkcionalismu, unikátní městský soubor vysoké architektonické a urbanistické kvality, který je předmětem památkové ochrany. • Koncepce města jako zahradního města, vysoký podíl zelených ploch. • Atraktivní přírodní okolí města. • Proběhlé projekty revitalizace veřejného prostoru, které vedly k jeho zkvalitnění. • Zlín jako centrum Zlínské aglomerace s více než 130 000 obyvateli. • Existence Univerzity Tomáše Bati jako silného aktéra rozvoje území. 	<ul style="list-style-type: none"> • Limitující rozvoj v důsledku umístění města v údolí. • Horší dopravní napojení na národní a mezinárodní dopravní infrastrukturu a železniční síť. • Intenzivní automobilová doprava procházející centrem města – zhoršení kvality veřejného prostoru. • Absence dlouhodobé rozvojové urbanistické koncepce města. • Absence Plánu ochrany pro Městské památkové zóny Zlín. • Nerespektování památkové ochrany vlastníky objektů památkové zóny. • Kompetence kanceláře hlavního architekta.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření dlouhodobé rozvojové koncepce a rozvoj města v souladu s koncepcí. • Iniciativní role města v procesech urbanistické přestavby (komunikace, návrhy, metodiky, propagace, popularizace). • Pokračování v trendu revitalizace veřejného prostoru a památkově chráněných budov. • Revitalizace Baťova areálu a jeho začlenění do širšího centra. • Dosažení vysokého standardu nově vznikající architektury v souladu s tradicí Zlína. • Využití potenciálu Univerzity Tomáše Bati při rozvoji znalostní ekonomiky. • Podpora zachování vysokého podílu zelených ploch ve veřejném prostoru vycházející z koncepce zahradního města. • Rozvoj města v souladu s podporou kvalitního životního prostředí. • Podpora dostupnosti bydlení. • Spolupráce města při modernizaci stavebního fondu. • Regenerace obytných čtvrtí včetně panelových sídlišť. • Přiměřená intenzifikace stávající zástavby. • Kvalitní obnova památkově hodnotných objektů a souborů. • Realizace opatření usměrňující dopravu v centru města. • Podpora alternativních způsobů dopravy na úkor IAD (železnice, trolejbusy, cyklistika apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Neorganizovaná zástavba nízké architektonické kvality, rozšiřování ploch „urban sprawl“. • Nárůst intenzity dopravy, který povede k vyšší fragmentaci prostoru centra. • Další vylidňování města Zlína a stárnutí populace. • Limity v památkové zóně omezující další rozvoj lokalit. • Nedostatečná kapacita bytového fondu, nárůst cen bydlení. • Nedostatečná spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati, nevyužití potenciálu. • Nepředvídatelnost rozhodování veřejné správy v oblasti výstavby.

4.6.2 SWOT analýza tematické oblasti Kvalita života

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká naděje dožití ve srovnání s vybranými městy. • Atraktivita bydlení ve Zlíně. • Bytový fond ve vlastnictví města, který z části slouží znevýhodněným skupinám obyvatel. • Ve Zlíně se nenachází sociálně vyloučené lokality. • Široké spektrum poskytovatelů sociálních služeb. • Poměrně nízký počet osob v exekuci. • Fungující systém zdravotní péče ve městě. • Zřízené fondy na podporu kulturních, sportovních a volnočasových aktivit a organizací (Kulturní fond, Filmový fond, Fond mládeže a tělovýchovy a Fond pro-rodinných aktivit). • Široká síť sportovní infrastruktury ve městě Zlín. • Existence tradičních kulturních institucí. • Kulturní a sportovní akce s mezinárodním významem (ZLÍN FILM FESTIVAL, Barum Czech Rally Zlín). • Vysoké zastoupení zeleně v prostoru města. • Dobrá dostupnost zeleně a území k rekreaci v blízkosti města. • Životní prostředí města nenese zátěž průmyslového znečištění z minulosti. • V prostoru města nejsou zdroje silného průmyslového znečištění. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stálý mírný pokles počtu obyvatel. • Relativně vysoké stáří bytového fondu města, nutnost dalších investic do modernizace. • Vyšší ceny nájmu a nemovitostí v porovnání s podprůměrnou úrovní mezd obyvatel Zlína. • Nedostatek větších bytů v bytovém fondu města. • Město nemá příspěvkovou organizaci poskytující sociální služby. • Nedostatečné kapacity některých druhů sociálních služeb (domovy pro seniory). • Nedostatek volných ploch pro novou výstavbu hromadného bydlení. • Kvalita zdravotní péče hodnocena veřejností nepříznivě. • Některá zdravotnická centra nejsou plně bezbariérová. • Nedostatek pravidelných kulturních aktivit v letní sezóně (zejm. v měsíci červenec) v porovnání s jarní a podzimní sezónou. • Chybějící platné strategické dokumenty pro oblast rozvoje kultury, sportu a volnočasových aktivit na území města. • Intenzivní doprava procházející centrem města, která je zdrojem znečištění ovzduší a hlukové zátěže. • Snížená kvalita příměstské krajiny erozí půdy, dlouhodobým deficitem srážek. • Znečištění ovzduší lokálními topeništi. • Nedostatečné technické vybavení pro nakládání s odpady. • Nedostatečná připravenost na čerpání fondů EU a národních fondů.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní prorodinná politika, zatraktivnění města pro mladé. • Zajištění dostupného bydlení pro mladé rodiny s dětmi. • Vytvoření podmínek pro dostatečné kapacity sociálních služeb. • Spolupráce města a neziskových organizací na zlepšování sociální situace znevýhodněných skupin obyvatel. • Modernizace zdravotní péče. • Nové trendy v chování lidí – zdravý životní styl a aktivní pohyb všeobecně. • Využití zkušeností jiných měst pro realizaci nových kulturních a sportovních akcí. • Pokračování v revitalizaci sídlišť. • Pokračování v trendu rekultivace parků a veřejných prostranství i v okrajových částech města. • Podpora výsadby stromů a zelených ploch v prostoru mezi zástavbou. • Adaptační opatření reflektující klimatické změny (zachytávání a využití dešťové vody k ochlazení veřejného prostoru, zelené střechy a stěny). • Zlepšení environmentální hodnoty příměstské krajiny, adaptace na klimatickou změnu, podpora realizace protierozních opatření a opatření pro retenci vody v krajině. • Snížení intenzity dopravy v centru města. • Snížení světelného znečištění. • Realizace projektů pro zvýšení atraktivity města. • Úspora energie ve veřejných městských budovách. • Podpora udržitelné mobility. • Rozvoj SMART řešení v oblasti životního prostředí. • Využití potenciálu studentů i absolventů UTB pro další rozvoj města. • Podpora infrastruktury přívětivé k rodinám s dětmi (snižování bariér). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastarávání bytového fondu ve vlastnictví města vedoucí k nízké kvalitě bydlení, k haváriím rozvodů a nízké atraktivitě. • Na trend stárnutí populace nebude reagováno odpovídajícím způsobem, nebudou zajištěny dostatečné kapacity sociálních služeb pro seniory. • Nízká úroveň podpory sociálně znevýhodněných obyvatel vedoucí k jejich sociálnímu vyloučení. • Nedostatek zdravotnického personálu vedoucí k omezení služeb. • Nedostatečná pohybová aktivita dětí. • Krácení veřejných zdrojů pro kulturní, sportovní i volnočasové aktivity. • Nedostatečné kulturní a sportovní vyžití města ve srovnání s jinými městy. • Zhoršení stavu památek a nedostatek finančních prostředků (např. z důvodu nezískání dotací a grantů od kraje, státu, popř. z EU) na jejich údržbu a provoz). • Zhoršení péče o veřejnou zeleň. • Zanedbání opatření zmírňující vlivy klimatické změny, zhoršení kvality života v sídlišťích. • Nepřipravenost města na požadavky nové legislativy v odpadovém hospodářství.

4.6.3 SWOT analýza tematické oblasti Vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Existence strategického plánování v oblasti školství. • Dostatečná kapacita míst v mateřských školách na území města. • Dostatečná kapacita péče o děti do 3 let v denním režimu v jeslích zřizovaných městem. • Bohatá nabídka činností v mateřských školách (zaměření). • Existence mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. • Dostatečná kapacita sítě základních škol včetně školních družin a školního stravování. • Specificky zaměřené třídy některých škol (Ekoškola, Montessori, třída nadaných apod.). • Existence základních škol pro žáky s různými formami postižení. • Poměrně bohatá a vysoce kvalitní nabídka základního uměleckého vzdělávání. • Existence zařízení poskytující zájmové vzdělávání (Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín, příspěvková organizace a další) a jejich spolupráce se základními školami. • Rehabilitační stacionář Nivy pro děti s denní i týdenní docházkou, s možností péče přes noc - pro Zlín a široké okolí. • Zastoupení všech skupin oborů, které mají návaznost na regionální trh práce, na středních školách ve Zlínském kraji. • Úspěšná realizace projektů MAP, KAP. • Působení Univerzity Tomáše Bati a jejích součástí ve městě. • Rozšiřující se nabídka studijních programů na UTB. • Existence silných výzkumných jednotek UTB v oblasti polymerního inženýrství, plastickářské nebo gumárenské chemie, automatizace a řízení technologických procesů, aplikované informatiky, bezpečnostních technologií a alternativních zdrojů energie, potravinářství nebo obouvaní. • Spolupráce mezi středními školami a podniky v regionu. • Existence informačních a vzdělávacích portálů v oblasti školství. • Existence Univerzity třetího věku na UTB. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastaralé části některých škol a vybavenost odborných učeben. • Nerealizované investiční požadavky některých škol. • Překračující finanční možnosti zřizovatele na provozní výdaje základních škol. • Nedostatečná prezentace úspěchů vzdělávacího a výchovného systému. • Nedostatečná atraktivita Zlína pro studenty z ČR i ze zahraničí.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na strategických projektech. • Zvyšování kvality vzdělávání na všech stupních. • Modernizace vybavení škol. • Zlepšování podmínek pro výuku mimořádně nadaných žáků na školách. • Optimalizace počtu žáků ve třídách i ve skupinách. • Podpora řemeslných oborů na školách. • Podpora praxí studentů v podnicích. • Zvýšení úrovně přípravy budoucích pedagogů. • Udržení tradice technického vzdělávání v regionu. • Vycházet ze vzdělávacího systému fy Baťa včetně podpory experimentálního vzdělávání. • Rozvoj on-line výuky na školách. • Rozvoj oborů směřujících do tradičních i moderních odvětví s vysokou přidanou hodnotou. • Pokračování v realizaci projektu MAP, KAP. • Založení Centra podpory vzdělávání na Fakultě humanitních studií. • Strategie celoživotního vzdělávání na UTB s dopadem na celé území kraje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek pedagogických pracovníků s potřebnou aprobačí a nepedagogických pracovníků. • Nepříznivý demografický vývoj. • Úbytek dětí v soukromých zařízeních a s tím spojená vyšší poptávka po mateřských školách zřizovaných statutárním městem Zlín. • Možný nesoulad kapacity mateřských a základních škol s územním rozložením poptávky. • Změna legislativy (požadavky na přijímání dětí do MŠ, změny hygienických předpisů apod.). • Snížení rozpočtu škol v následujících letech vlivem dopadů epidemie koronaviru. • Nenaplnění potenciálů Univerzity Tomáše Bati v oblasti rozvoje s dopadem na město Zlín. • Pokles zájmu žáků a studentů o polytechnické a technické vzdělávání.

4.6.4 SWOT analýza tematické oblasti Doprava a technická infrastruktura

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Existence strategických dokumentů v oblasti dopravy (generel dopravy, Strategický rámec rozvoje veřejné dopravy, Plán udržitelné městské mobility – v přípravě). • Společný dopravní podnik Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o. • Zvyšování podílu osob přepravovaných MHD. • Dobrá dopravní dostupnost mezinárodních letišť. • Dostatečné zdroje pro zásobování pitnou vodou. • Odkanalizováno je 95 % obyvatel Zlína. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha Zlína poměrně daleko od hlavních dopravních transevropských koridorů TEN-T. • Vysoká intenzita dopravy na silnici I/49 na trase Otrokovice-Zlín, včetně tranzitní nákladní dopravy projíždějící centrem města. • Absence moderního dopravního terminálu železniční a autobusové dopravy. • Neelektrizovaná, jednokolejná železniční trať 331 Otrokovice-Vizovice. • Nepropojenost cyklostezek v rámci města i v rámci nadregionálních tras. • Časté vedení cyklotras ve společném uličním prostoru s motorovou dopravou. • Nízký podíl cyklistů na dělbě přepravní práce. • Vysoká poptávka po parkovacích místech ve městě. • Úzké ulice v obytné zástavbě (špatná dopravní obslužnost např. vozidly integrovaného záchranného systému). • Rostoucí trend počtu dopravních nehod. • Špatný technický stav některých komunikací včetně chodníků. • Existence nevyhovujících přechodů pro chodce. • Chybějící vyhrazené pruhy pro veřejnou dopravu a integrovaný záchranný systém.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Posílení udržitelných forem dopravy prostřednictvím realizace „Plánu udržitelné městské mobility“. • Další napojení na celostátní a mezinárodní dálniční síť prostřednictvím dálnice D49. • Vybudování Prštenské příčky. • Vybudování obchvatu Zálešné. • Zklidnění dopravy v centru města. • Zlepšení dopravního napojení obytných zón. • Zlepšení dopravního napojení průmyslové zóny Zlín – východ Příluky. • Modernizace železniční trati 331 Otrokovice – Zlín – Vizovice. • Vyřešení čistění odpadních vod v místních částech, které nejsou napojeny na kanalizační síť s ČOV. • Rozvoj a podpora bezpečnosti silničního provozu prostřednictvím výchovných a osvětových akcí, zaměřených především na děti a mládež. • Podpora infrastruktury pro sdílenou mobilitu. • Rozvoj elektromobility a dalších bezemisních druhů dopravy. • Vybudování záchytných parkovišť. • Vyřešení dopravy v klidu na území celého města. • Podpora multimodality dopravy. • Rozvoj preference veřejné dopravy a integrovaného záchranného systému na světelných křižovatkách. • Vyhotovení nového pasportu, Generelu veřejného osvětlení, standardů pro veřejné osvětlení (nových nebo aktualizace stávajících). • Modernizace a obnova sítě veřejného osvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Další nárůst dopravní intenzity. • Ovlivnění využití veřejné hromadné dopravy např. pandemií. • Zpoždění ve výstavbě důležitých dopravních staveb. • Růst další automobilizace obyvatelstva. • Přetížení dopravního systému z důvodu developerské výstavby, změn v občanské vybavenosti a dalších veřejných služeb. • V rámci modernizace sportovišť může dojít k nedostatečnému řešení systému parkování při pořádání velkých sportovních akcí (již v současné době jsou na hranici své kapacity).

4.6.5 SWOT analýza tematické oblasti Bezpečnost

Výroky ve SWOT analýze vychází z analytických podkladů a ze SWOT analýzy Plánu preventivních aktivit města Zlína na léta 2020 – 2022.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Nízká úroveň kriminality s klesajícím trendem v rámci srovnání se stejně velkými krajskými městy. • Občané se ve městě cítí bezpečně. • Plán preventivních aktivit města Zlína na léta 2020 – 2022. • Kvalitně zpracovaný a funkční Krizový plán a Havarijní plán ORP Zlín. • Digitální povodňový plán města s provázaností na výstražný informační systém ochrany (VISO). • Velmi dobrá spolupráce složek integrovaného záchranného systému. • Městská policie Zlín využívající moderní trendy policejní práce. • Digitální městský kamerový dohlížecí systém. • Preventivní akce a projekty v oblasti rizikových projevů chování pro děti, mládež, veřejnost. • Preventivní aktivity v oblasti dopravní bezpečnosti u dětí a mládeže. • Dobrá spolupráce aktérů v oblasti bezpečnosti (např. spolupráce UTB – samospráva, UTB – soukromý sektor). • Široká možnost vzdělávání v oblasti bezpečnostních programů na středoškolské a vysokoškolské úrovni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentrace rizikových osob na vybraných místech ve městě. • Dochází k mírnému nárůstu dopravních nehod, což je také důsledkem zvyšování intenzity dopravy. • Omezená průjezdnost vozidel IZS v obytných zónách. • Nízká úroveň zabezpečení veřejných institucí a orgánů veřejné správy v oblasti kybernetické bezpečnosti. • Absence pracovní skupiny prevence kriminality ve struktuře samosprávy města. • Nevhodně legislativně nastavený systém výměny informací mezi Krizovým štábem ORP Zlín a Krajskou hygienou stanicí. • Potenciální bezpečnostní riziko vyplývající z blízkosti státní hranice. • Nedostatečný počet strážníků i policistů na okrskových pracovištích a místních částech města Zlína.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Nastavení vhodných komunikačních kanálů s ústředními správními orgány a městem a dalšími aktéry v oblasti prevence kriminality a krizového řízení. • Rozšiřování a modernizace informačních technologií pro podporu práce bezpečnostních orgánů a IZS (např. kamerový systém, drony, Událostní informační systém, informační dopravní systém). • Posilování důvěry občanů v policejní orgány a zvyšování pocitu bezpečí. • Posílení terénní práce sociálních pracovníků s osobami bez přístřeší. • Zajištění kvalitní úrovně kybernetické bezpečnosti veřejných institucí. • Zlepšení bezpečnosti dopravy na cyklostezkách a přechodech pro chodce. • Posílení programů civilní ochrany na MŠ, ZŠ, SŠ. • Větší míra informovanosti veřejnosti a zapojení zájmových skupin obyvatel do preventivních aktivit, vyšší míra připravenosti na krizové situace. • Efektivní systém monitorování, vyhodnocování, spolupráce a reakce na globální bezpečnostní rizika. • Spolupráce města v oblasti bezpečnosti a krizového řízení s Univerzitou Tomáše Bati. • Využití dotačních titulů. • Věnovat pozornost ochraně obyvatelstva ukrytím. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nelegální migrace osob. • Omezení finančních zdrojů na aktivity zaměřené na prevenci kriminality a ochranu obyvatelstva. • Zvýšené negativní reakce obyvatel na sociálně vyloučené skupiny. • Nárůst počtu sociálně vyloučených osob, větší počet osob bez domova, snižování věkové hranice, zvýšená agresivita jedinců. • Omezená legislativa neumožňující bezpečnostním složkám efektivně zajišťovat veřejný pořádek. • Nárůst rizikových projevů chování u dětí a mladistvých včetně zneužívání alkoholu a návykových látek. • Nedostatek nízkoprahových volnočasových aktivit pro rizikové skupiny mládeže. • Zadlužování obyvatel. • Zvyšující se počet dopravních nehod. • Nedostatečné zajištění kybernetické bezpečnosti, ohrožení fungování kritických infrastruktur. • Nedostatečné zohlednění bezpečnostních rizik při pořádání hromadných akcí a budování nových objektů pro tyto akce (sportovní i kulturní).

4.6.6 SWOT analýza tematické oblasti Vstřicné město

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Dlouhodobě nízký podíl nezaměstnaných osob. • Dlouhodobý pozitivní vývoj počtu obsazených pracovních míst. • Dlouhodobě vysoká míra podnikatelské aktivity v porovnání se sledovanými městy. • Významní zaměstnavatelé ve městě. • Existence průmyslových zón ve městě a blízkost významných průmyslových zón v jeho okolí. • Město Zlín a jeho okolí je přirozeným centrem výzkumu a vývoje Zlínského kraje. • Působení klastrů ve městě (Plastikářský klastr, Zlínský kreativní klastr). • Existence Centrály cestovního ruchu Východní Morava, o.p.s., Destinačního managementu Zlínsko a Luhačovice. • Pozitivní trend v návštěvnosti města. • Ve Zlíně se nachází řada atraktivit v oblasti gastronomických podniků. • Zlín má zcela jednoznačný, jedinečný a silný prvek v podobě baťovské architektury a „fenoménu Baťa“. • Ve Zlíně se nachází nejnavštěvovanější turistické cíle v kraji a další významné atraktivity a akce. • Realizace projektů pro rozvoj informačních a komunikačních technologií na Magistrátu města Zlína. • Přehledně zveřejněný rozpočet města „rozklikávací“ formou. • Existence účelových fondů, poskytované dotace z rozpočtu města. • Existence Komunikační strategie pro statutární město Zlín v oblasti kulturních, sportovních a volnočasových aktivit. • Existence internetového portálu www.ic-zlin.cz • Existence mobilních aplikací pro občany a turisty. • Realizace projektů komisí místních částí a participativního rozpočtu „TVOŘÍME ZLÍN“. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stárnutí obyvatel. • Nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle. • Nižší úroveň mezd. • Nedostupné bydlení pro mladou generaci. • Omezená nabídka rozvojových ploch pro smíšenou výrobu. • Vysoké ceny komerčních nemovitostí. • Nevyhovující současný stav Baťova areálu a dalších nevyužívaných lokalit. • Chybějící atraktivní brand destinace. • Chybějící jednoduché produkty typu City Card propojené se vstupem do atraktivit. • Nedostatek parkovacích míst ve Zlíně a jeho okolí s předpoklady pro rozvoj turismu. • Nedokončená síť cyklostezek v regionu.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Využití potenciálu konceptu inteligentní specializace v souladu s definovanými doménami specializace Zlínského kraje, tj. specializace na progresivní design produktů, technologií a procesů s důrazem na audiovizuální tvorbu, specializace na aplikaci polymerů v cirkulární ekonomice, specializace na inovace v konstrukčních činnostech s důrazem na letectví a strojírenství a specializace na informační, řídicí a bezpečnostní systémy. • Využití potenciálu rozvoje pro městskou poznávací turistiku v evropském kontextu. • Budování silné značky města a její jedinečné postavení na trhu. • Posílení strategického řízení města. • Využití strategického nástroje ITI Zlínské aglomerace. • Rozšíření systému moderní elektronické komunikace s občany (podpora eGovernmentu). • Implementace prvků SMART CITY v řízení města. • Vstřícný aktivní přístup k zahraničním kvalifikovaným pracovníkům. • Rozšíření spolupráce relevantních aktérů ke sjednocování propagovaných atraktivit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická recese s dopadem na rostoucí podíl nezaměstnaných osob. • Snížení ekonomické síly území. • Prohlubující se nesoulad mezi vzděláním a požadavky trhu práce. • Nedostatek kvalifikované pracovní síly. • Odchod velkých zaměstnavatelů. • Další snižování počtu přenocování ve městě. • Vyšší aktivita konkurenčních destinací.